ΣΠΥΡΟΣ Κ. ΝΑΓΟΣ

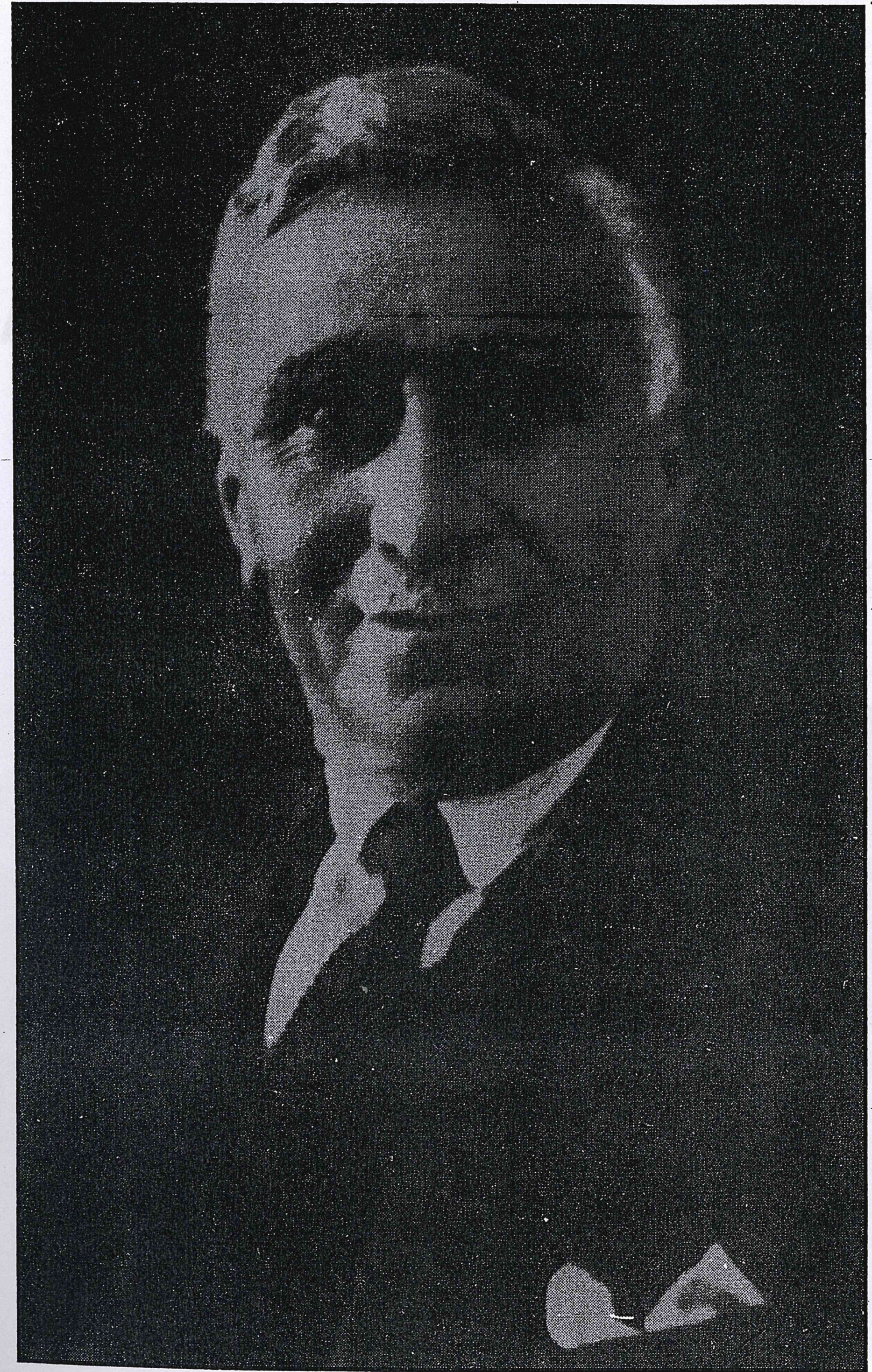
Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ 1868-1933

Μέρος από το Πνευματικό του έργο

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ
ΔΙΟΔΩΡΟΣ ΚΑΡΥΔΑΚΗΣ
ΕΡΣΗ ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Στην αδερφική ψυχή
που δε διστάζει να κάψει
τα φτερά της αγγίζοντας
το φως.

ΠΑΝ ΓΝΗΣΙΟΝ ΑΝΤΙΤΥΠΟ
ΦΕΡΕΙ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΩΝ

ΣΠΥΡΟΣ Κ. ΝΑΓΟΣ

Ένας ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ 1868-1933

Μέρος από το Πνευματικό του έργο

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ
ΔΙΟΔΩΡΟΣ ΚΑΡΥΔΑΚΗΣ
ΕΡΣΗ ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Πρόλογος

Εκτελώντας μια παλιά μας υπόσχεση δημοσιεύουμαι ένα ακόμη μέρος από το Πνευματικό έργο του Σ. Νάγου, όπως αυτός, έγγραφα μας έχει παραδώσει χωρίς καμμιά κριτική ή πάσης φύσεως διορθωτική παρέμβαση. Ένα μέρος από το Πνευματικό Έργο ενός άγνωστου για τους πολλούς Διδάσκαλου της Ανθρωπότητας που αφιέρωσε ολόκληρη τη ζωή του στην προσπάθεια να προσεγγίσει την επιστημονική έρευνα, με την βαθειά μυστηριακή γνώση, ακολουθώντας βήμα προς βήμα τους οραματισμούς των μυημένων σοφών της Αρχαίας Ελλάδας. Προσπάθησε δε να αποσπάσει την ανθρώπινη σκέψη από το χώρο μέσα στον οποίο την έχει εγκλωβίσει ένα παγκόσμιο πολιτικό - θρησκευτικό - οικονομικό κατεστημένο - ένα κατεστημένο που σε κάθε γωνιά της γης με τους επιφανείς εκπροσώπους της πνευματικής αθλιότητας, της οικονομικής ολιγαρχείας και της διανοητικής παρακμής και πάντοτε με την προστασία του Θεού, συντηρεί το χώρο στον οποίο κυβερνά το κράτος του ψεύδους, της βίας, της πνευματικής σύγχησης, των Εθνικών συγκρούσεων, του μίσους, της θλίψης, του φόβου, και πάσης φύσεως συμφερόντων και αθλιοτήτων, για να μην μπορεί ο άνθρωπος να γνωρίσει την αλήθεια.

Ακριβώς το αντίθετο προσπάθησε ο συντάκτης του Πνευματικού αυτού έργου δηλαδή να την απαλλάξει και να την ελευθερώσει, από αυτό το φοβερό ζοφερό περιβάλλον, οδηγόντας την, να γνωρίσει την πραγματική αλήθεια, η οποία αποκαλύπτοντας τα μυστικά της θα προσανατολίσει το ανθρώπινο πνεύμα και θα το οδηγήσει να οικίσει στις χώρες όπως αυτός τις προσδιόρισε, στις οποίες ιθύνουσα αρχή είναι η Γαλήνη, η χαρά, το Φως και η Γνώση, έχοντας γνωρίσει τον σκοπό της Ζωής. Να γνωρίσει την Αλήθεια που δεν είναι τίποτα άλλο, από το μεγαλειώδες αυτό Παγκόσμιο οικοδόμημα που καλείται "Φυσις" αυτή που με τους σταθερούς και αταλάντευτους νόμους της, συνεχώς ωθεί τα πάντα προς την Ανέλιξη, το Φως, τη χαρά, και τη Γνώση.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1997

Διόδωρος Καρυδάκης - Έρση Θεοχαροπούλου

Σπυρίδων Νάγος

ὑπό Ι. Βασιλῆ

Ὁ Σπυρίδων Νάγος γεννήθηκε τόν Αὔγουστο τοῦ 1868 στό Κακοῦρι τῆς Ἀρκαδίας, ἀπό γονεῖς ποιμένες, μέ ἐπαρκῆ ὅμως περιουσιακά στοιχεῖα.

Ἐφοίτησε στό Δημοτικό σχολειό τῆς γενέτειράς του, καί ἔφθασε ἕως τήν Δ΄ τάξι. Δεκαπέντε χρονῶν παιδί, ὁ πατέρας του τόν ἔβαλε νά φυλάει τά πρόβατά τους, στίς πλαγιές τοῦ Ἀρτεμισίου. Ἐκεῖ κοντά στήν παρθένα Φύσι, βύζαξε τό γάλα τῆς Μεγάλης μας Μάνας, πού τοῦ ἔγινε ἡ καλύτερη καί ἡ σοφώτερη παιδαγωγός. Στήν ἀπεραντωσύνη τοῦ ἁγνοῦ ὑπαίθρου, τό μεγαλεῖον καί ἡ γοητεία τοῦ Ἀπείρου νανούριζαν τήν σκέψι του καί γιγάντωναν τό φρόνημά του. Ἐκεῖ στό βουνό πού φέρει τό ὄνομα τῆς θεᾶς τῆς Ἀγνότητος, τό εἱμαρμένον τοῦ Σπυρίδωνος Νάγου ἔπλεκε τούς ἱστούς τῆς πνευματικῆς του σταδιοδρομίας. Οἱ Νύμφες καί οἱ Δρυάδες τῆς περιοχῆς γαλουχοῦσαν καί κραταίωναν αὐτό τό ἐξαιρετικό πνεῦμα, πού εἶχε φωλιάσει στό κορμί ἑνός τσοπανόπουλου.

Οἱ φεγγαρόλουστες βραδιές πού ἀσκοῦν τόση γοητεία στίς εὐαίσθητες ψυχές, ξυπνοῦσαν στήν φαντασία τοῦ μικροῦ Σπύρου κόσμους ἄγνωστους, ἰδέες καί πόθους πού τόν καλοῦσαν κοντά τους. Ἔτσι, ἔπειτα ἀπό δύο χρόνια ποιμενικῆς ἀπασχόλησης, ἀναπήδησε ἀπό τό ἔνδον του ἡ σταθερή ἐπιθυμία νά ἐγκαταλείψη τό περιβάλλον αὐτό καί νά ἔλθη στήν Ἀθήνα γιά νά μάθη «πολλά»

γράμματα. Ἀλλά, ἔλα πάλι πού μέ αὐτή τήν βουκολική ζωή εἶχε ἀρχίσει νά συνάπτη τρυφερούς δεσμούς καί νά ἀνακαλύπτη ἀρκετά θέλγητρα. Ὁ μονήρης βίος μέσ σ' ἕνα τέτοιο μαγευτικό περιβάλλον ἀσκοῦσε πολλή γοητεία στήν μυστικοπαθῆ καί ρεμβώδη ἰδιοσυγκρασία τοῦ Νάγου.

Ὅταν βρισκόταν ξαπλωμένος στά πουρνάρια ἤ στά σκοῖνα, κοντά σέ καμμία λαλέουσα πηγή, ὅπως μοῦ ἀφηγεῖτο, συχνά περιερχόταν σέ ψυχική κατάστασι ἀνείπωτης μακαριότητας.

Ἄκουγε συνεχῶς οὐράνιες μελωδίες καί ἔβλεπε ὀπτασίες καί μορφές ἀπερίγραπτου κάλλους, πού ἀπό τότε τοῦ καλλιεργοῦσαν τό αἴσθημα τοῦ καλοῦ, τῆς ἀνωτερότητας, τῆς πραγματικῆς καί φυσικῆς εὐγένειας. Ἐκεῖ διδάχθηκε τό Α–Β τῆς ἁρμονίας, πού σάν νόμο τῆς ψυχῆς του πάντα φρόντιζε σέ ὅλο τόν γήϊνο βίο νά τόν κλείση μέσα του καί νά τόν ἐκδηλώνη πλέρια παντοῦ καί πάντοτε. Στοχασμοί καί ἰδέες στροβιλίζονταν στό μυαλό του ἀπό τήν ἐποχή ἐκείνη, πού τίς θυμόταν ἔντονα σέ ὅλη τήν κατοπινή του ζωή. Κ' αὐτές ἔγιναν οἱ ὁδηγήτριες στόν μετέπειτα βίο του, γιατί ἦταν ὁ καλός ὁ σπόρος πού φύτρωσε, βλάστησε καί στόλισε πλούσια τό νοητικό του περιεχόμενο.

Παρ' ὅλα ὅμως αὐτά, ἡ ἐπιθυμία τῆς φυγῆς ἀπό τήν ποιμενική ζωή κυριαρχοῦσε στή σκέψι του σάν προσταγή τῆς Μοίρας, ἡ ὁποία τόν προώριζε γιά κάτι τό ἀνώτερο, γιά κάτι τό πνευματικό.

Καί ἐνῶ ὁ πατέρας τοῦ Σπυρίδωνος Νάγου ἔβλεπε στό πρόσωπο τοῦ παιδιοῦ του τόν μέλλοντα ἀρχιτσέλιγκα τῆς περιφερείας τους, λόγω τῆς εὐφυΐας του καί τῆς δραστηριότητάς του, ὁ δεκαεπταετής Σπῦρος τοῦ ἐδήλωνε μέ ἀποφασιστικότητα ὅτι θέλει νά μάθη γράμματα καί γιά τοῦτο πρέπει νά πάη στήν Ἀθήνα.

Ὅπως ἦταν φυσικό, ὁ πατέρας ἀντέδρασε μέ πεῖσμα, ἀλλά καί ὁ γιός του δέν ὑποχωροῦσε. Μιά μέρα, χωρίς καμμιά οἰκονομική ἐνίσχυσι, ἔφυγε ἀπό τό πατρικό του καί πῆγε στήν Τρίπολι γιά νά δουλέψη, νά ζήση καί νά σπουδάση. Ἀρχικά ἐργάσθηκε σέ μιά ταβέρνα. Οἱ ὅροι ὅμως τῆς ἐργασίας δέν τοῦ ἐπέτρεπαν νά πάη στό Ἑλληνικό σχολειό, πού ἦταν ὁ σκοπός του. Γιά τοῦτο ἔμεινε στή δουλειά ἐκείνη μέχρις ὅτου ἐξοικονόμησε τά ναῦλα γιά τήν Ἀθήνα. Ὅταν τό πέτυχε ἀνεχώρησε ἀπό τήν Τρίπολι. Φθάνοντας στήν Ἀθήνα προσελήφθη σ' ἕνα παντοπωλεῖο. Μετά λίγες μέρες παρουσιάσθηκε σάν ἀγαθός του ἄγγελος ὁ τότε Νομομηχανικός Ἀττικῆς, πελάτης τοῦ καταστήματος· ἐκτίμησε τή καλωσύνη καί τήν εὐφυΐα πού καθρεφτίζονταν στά μεγάλα καί ἐκφραστικά μάτια τοῦ νέου ὑπαλλήλου, καί τήν ἀπροσποίητη πηγαία εὐγένειά του, συγκινήθηκε καί ζήτησε, σέ μιά κουβέντα πού ἄνοιξε ἐπίτηδες μέ τό Σπῦρο, περισσότερες πληροφορίες ἀπό τόν ἴδιο. Ὅταν ἄκουσε τήν προέλευσί του καί τόν ἀσίγαστο πόθο του νά μάθη γράμματα, ἔμεινε κατάπληκτος καί τοῦ ἀπάντησε: «Καλά, θά τά ξαναποῦμε».

Τή ἑπομένη τόν κάλεσε στό ἀρχοντικό του καί τοῦ εἶπε: «Μέ τήν δουλειά στό μπακάλικο δέν θά μπορέσης νά μάθης γράμματα. Σοῦ προτείνω νά ἔλθης στό σπίτι μου, σάν φροντιστής, νά ψωνίζης καί νά κάνης μικροδουλειές. Θά τρώς, θά ντύνεσαι, θά ἔχης ἕνα μηνιάτικο καί ὁ δάσκαλος πού προγυμνάζει τά παιδιά μου θά σέ προχωρήση κι ἐσένα στά γράμματα. Βλέπεις αὐτή τήν βιβλιοθήκη; Θά πέρνης καί θά διαβάζης ὅ,τι θέλεις».

Ὁ Σπυρίδων Νάγος ὅταν ἄκουσε ὅλα αὐτά, τοῦ φάνηκαν ἀπίστευτα. Κάρφωσε μόνον τό βλέμμα του στήν πλούσια βιβλιοθήκη καί ἔμεινε ἄφωνος. Παρατηρῶντας ὅτι οἱ περισσότεροι τόμοι ἦσαν χρυσόδετοι, παρετήρησε: «Ἅμ τοῦ λόγου σου ὅλο Εὐαγγέλια ἔχεις». Καί τοῦτο γιατί χρυσόδετο βιβλίο εἶχε δῆ μόνο τό Εὐαγγέλιο τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωριοῦ του! «Ὄχι! δέν εἶναι Εὐαγγέλια ἀπάντησε χαμογελῶντας ὁ οἰκοδεσπότης. Εἶναι συγγράμματα τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων καί ἄλλων σοφῶν».

Τέλος, ἡ συμφωνία ἔκλεισε καί ὁ Νάγος ἔπειτα ἀπό τρεῖς μέρες ἄρχισε νέα ζωή πατῶντας ἔτσι τό πρῶτο σκαλοπάτι τῆς πνευματικῆς του καταρτίσεως καί ἀνόδου.

Ἔμεινε ἐκεῖ τρία χρόνια. Ὁ φιλότιμος καί εὐσυνείδητος δάσκαλος τόν προχώρησε μέχρι τοῦ σημείου νά εἶναι σέ θέσι νά διαβάζη καί νά ἑρμηνεύη Ἰσοκράτη καί Ξενοφῶντα. Ἡ βιβλιοθήκη ἦταν τό ἐντρύφημά του. Ἐκεῖ περνοῦσε τίς περισσότερες ὧρες τῆς ἡμέρας. Συχνά ξενυχτοῦσε διαβάζοντας μέχρι καί τίς πρωϊνές ὧρες. Μέ τά ἐφόδια πού ἀπέκτησε βγῆκε πιά στήν κοινωνία γιά νά κερδίζη μόνος του τά μέσα τῆς ζωῆς καί τήν ἀνε-

ξαρτησία του. Ἀφοῦ πέρασε ἀπό διάφορα ἐπαγγέλματα, κατέληξε νά γίνη ζαχαροπλάστης.

Τήν ἐποχή ἐκείνη φάνηκαν στόν ἐργατικό ὁρίζοντα οἱ Συντεχνίες. Ἀναμίχθηκε στήν ὑποτυπώδη ἐκείνης τῆς ἐποχῆς συνδικαλιστική κίνησι καί ἐξελέγη ἀντιπρόσωπος τῆς συντεχνίας τῶν Ζαχαροπλαστῶν. Τήν ἴδια ἐποχή συγκροτήθηκε καί ὁ πρῶτος Δημοκρατικός πυρήνας μέ τούς Φλογαΐτη, Χοϊδᾶ καί Γ. Φιλάρετο, ὁ ὁποῖος ἐξέδιδε τότε τόν «Ριζοσπάστη», φορέα τῶν Δημοκρατικῶν καί Σοσιαλιστικῶν ἀρχῶν στίς ὁποῖες εἶχε προσχωρήσει και ὁ φλογερός καί ἐνθουσιώδης Νάγος.

Ὁ Βασιλεύς Γεώργιος ὁ Α΄ ἀνησυχήσας ἀπό τίς κινήσεις ἐκεῖνες θέλησε νάγνωρίση τούς πρωτεργάτες τους καί τούς ἐκάλεσε στά Ἀνάκτορα γιά νά τοῦ ἐκθέσουν τίς ἀπόψεις τους. Ὁ Σπυρίδων Νάγος, μέ τό Προεδρεῖον τῶν Συντεχνιῶν, περιβληθείς ρεδινγκόταν καί κυλινδρικόν πῖλον – ὅπως ἀπαιτοῦσε ἡ Αὐλική ἐθιμοτυπία παρουσιάσθηκε στόν Ἄνακτα καί τοῦ ἀνέπτυξε τα αἰτήματα τοῦ κλάδου του. Ἐπίσης καί ἡ ὁμάδα τῶν Δημοκρατικῶν παρουσιάσθηκε καί ἐξέθεσε τό πρόγραμμα τοῦ κόμματος.

Ὁ φιλοπαίγμων ἐκεῖνος Βασιλιᾶς, στούς μέν ἐργάτες ἐδήλωσε ὅτι εἶναι παρά τό πλευρόν τους καί νά τόν θεωροῦν σάν προστάτη τους, στούς δέ Δημοκρατικούς εἶπε, ὅτι ὅταν θά γίνη Δημοκρατία, νά τόν ἔχουν ὑπ᾽ ὄψει τους γιά τόν πρῶτο Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας!

Ὁ Σπυρίδων Νάγος θαύμαζε τίς ἀρχές τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως καί ἡ τριλογία Ἐλευθερία – Ἰσότης Ἀδελφότης, ἔγινε τό βίωμά του. Οἰστρηλατημένος ἀπό τήν ἐκκολαπτομένη τότε κίνησι τοῦ Ἐξελικτικοῦ σοσιαλισμοῦ, συνδέθηκε μέ τόν δρῶντα στό Λονδῖνο Πλάτωνα Δρακούλη. Τέλος, ἀπεφάσισε νά κατέβη σέ ἀγῶνα ἀφυπνίσεως καί ἐξεγέρσεως τοῦ ἀδικημένου ἐργάτη. Τοῦ ἐργάτη τήν ἀθλιότητα καί τήν κακομοιριά εἶχε καί ὁ ἴδιος δοκιμάσει καί ἤθελε νά τόν σπρώξη γιά νά ζητήση τά δικαιώματα πού ἔχει ἀπό τή ζωή καί πού τοῦ ἀρνοῦνται οἱ ἐργοδότες καί ἀκόμη αὐτή ἡ Πολιτεία. Ἐγκαταλείπει τότε τό ἐπάγγελμα τοῦ ζαχαροπλάστη καί γίνεται τυπογράφος. Συντάσσει, ἐκδίδει καί κυκλοφορεῖ μόνος του τήν πρώτη στήν Ἑλλάδα σοσιαλιστική Ἐφημερίδα, τό «Ἄρδην».

Πρωτεργάτης καί ρήτωρ τῆς πρώτης συγκεντρώσεως στίς στῆλες τοῦ Ὀλυμπίου Διός Ἐργατικῆς Πρωτομαγιᾶς, καταδιώκεται ἀπό τήν Ἀστυνομία καί κατάσχεται τό φύλλο του. Καταφεύγει στήν Κεφαλλονιά. Συλλαμβάνεται στή Ζάκυνθο. Ἐπεμβαίνουν τά φιλελεύθερα στοιχεῖα τοῦ νησιοῦ καί ἀφήνεται ἐλεύθερος. Ἐκεῖ συνδέεται μέ τούς ριζοσπάστες καί μέ τούς προοδευτικούς κύκλους, στούς ὁποίους ἀνῆκαν καί οἱ Τέκτονες τῆς Ἀγγλικῆς Στοᾶς «Ἀστήρ», στήν ὁποίαν εἶχαν μυηθῆ οἱ περισσότεροι Φιλικοί τοῦ 1821.

Ὁ Σπυρίδων Νάγος δέν ἦταν τότε τέκνων, ἀλλά εἶχε ἀρκετά μελετήσει γιά τήν προοδευτική καί μυστηριακή ἐκείνη ἑταιρία. Διέγραψε καί ὑπέδειξε ποιός πρέπει νά εἶναι ὁ σκοπός καί ἡ δρᾶσις τῶν Τεκτονικῶν μυστηρίων. Ἔτσι προκάλεσε τόν θαυμασμό καί τήν ἐκτίμησι τῶν καλῶν ἐκείνων ἐργατῶν τοῦ πνεύματος. Ὅταν τέλος γύρισε στήν Ἀθήνα, ἀπεφάσισε νά βρῆ ἕνα βιοποριστικό ἐπάγγελμα ὥστε πιό ἀπερίσπαστος γιά τό ψωμί νά ἐπιδοθῆ ἐντονώτερα στίς πνευματικές του ἔρευνες καί ἐπιδιώξεις.

Διωρίσθηκε τότε ὑπάλληλος τῶν Ταχυδρομείων Ἀθηνῶν. Ἐκεῖ πέρασε τά περισσότερα χρόνια τῆς ζωῆς του. Τότε παντρεύθηκε καί ἀπέκτησε τρία παιδιά. Στό νέο του ἐπάγγελμα ἐργάστηκε γιά τήν ἀνύψωσι τοῦ κλάδου του καί ἐξελέγετο μέλος τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου Δημοσίων Ὑπαλλήλων ἐπί ἀρκετά χρόνια. Τό 1918 προσελήφθη σέ Τραπεζιτικό Ἵδρυμα στήν Ἀθήνα μέ τόν βαθμό τοῦ Τμηματάρχου. Ἀφοῦ πέρασε ἀπό τριάντα ἑπτά ἐπαγγέλματα, ὅπως μέ δόσι θυμοσοφίας ἔλεγε, τά τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του διωρίσθηκε Διευθυντής τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Πειραιῶς, τήν ὁποία διωργάνωσε καί διεύθυνε κατά τρόπο πού ἐξυπηρετοῦσε πληρέστατα τό ἀναγνωστικό κοινό τῆς γειτονιᾶς.

Αὐτή ἦταν ἡ ἐπαγγελματική καί κοινωνική σταδιοδρομία καί ἡ ἰδεολογική πορεία τοῦ Σπυρίδωνος Νάγου μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ἡ φιλοσοφική καί πνευματική δρᾶσις του ὅμως σημειώνεται ἔντονα ἀπό τό 1897. Ἡ χρονολογία αὐτή εἶναι ἀφετηρία μιᾶς νέας στροφῆς πρός ὡρισμένους προσανατολισμούς πνευματι-

κῶν κατακτήσεων. Σ' αὐτές ἀναδεινύεται ἥρως καί ἐπιτυγχάνει μέ τήν ἀδάμαστη θεληματικότητά του τήν μεταμόρφωσι τοῦ ἰδεολογικοῦ καί συναισθηματικοῦ περιεχομένου, πού πλαισιώνονται τώρα μέ ψυχικές ἱκανότητες καί δυνάμεις πού χαρακτηρίζουν τούς πραγματικούς Μύστες τῆς φύσεως καί τοῦ πνεύματος, προωρισμένους νά γίνουν ψυχουργοί καί ταγοί ἀνθρώπων.

Ἔτσι ὁ Σπυρίδων Νάγος ἀκτινοβολεῖ τώρα καλωσύνη καί σοφία, δύο μαγνῆτες πού τραβοῦν κοντά του ὅσους ποθοῦν ἀνωτερότητα καί γνῶσι. Συσπειρώθηκαν ἔκτοτε μερικοί μαθητές του γιά νά γίνουν οἱ πολλοί ἀργότερα, πού ἔμειναν πάντοτε ἀφοσιωμένοι.

Μ' αὐτούς ὁ Σπυρίδων Νάγος ἦταν παρών σέ κάθε κοινωνική ἐκδήλωσι σχετική μέ τήν πρόοδο, τόν ἀνθρωπισμό, τήν φυσιολατρεία, τήν ἔρευνα τῆς ἀλήθειας, τήν εὐδαιμονία καί τήν ἀπελευθέρωσι τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι μέ τήν ὁμάδα τῶν πιστῶν του ἐμφανίζεται στόν «Σύλλογο Ἀθηνᾶ – Ὑγεία», πού εἶχε σκοπό τήν ἐφαρμογή καί διάδοσι τῆς ἀκρεωφαγικῆς δίαιτας γιά ἀνθρωπιστικούς λόγους. Σχετικά ἐξεδόθη τότε μία πραγματεία καί τό βιβλίο «Πνευματικαί Ἰδέαι».

Ἀπό τό 1900 περίπου ὁ Σπυρίδων Νάγος καθιέρωνε τίς Κυριακάτικες ἐκδρομές μέ ὀρειβασίες, μέ τά θαλασσόλουτρα, μέ τά ἀερόλουτρα καί μέ τά ἡλιόλουτρα, σ' ὅλες τίς ἐποχές τοῦ ἔτους, πού τότε θεωροῦντο σάν ἐπικίνδυνες ἐκκεντρικότητες. Γιά τήν ἐκλαΐκευσι αὐτή τῆς φυσικῆς ζωῆς ὁ μαθητής του Ἀδριανόπουλος ἐξέδωκε τότε σχετικό σύγγραμμα.

Βλέπουμε ὅτι ὁ Νάγος στόν τομέα τόν φυσιολατρικό, πού σήμερα εἶναι τό ἀγνότερο ἐντρύφημα τῆς ζωντανῆς νεολαίας μας, στάθηκε πρωτοπόρος καί ἐγκαινιάστής.

Τήν ἴδια ἐποχή μυεῖται στόν Τεκτονισμό μέ τούς πιστούς μαθητές του. Ἐκεῖ ὁ Σπυρίδων Νάγος ἀναδεικνύεται καί ἀναγνωρίζεται ἀπό ὅλους σάν γνήσιος ἐμπνευσμένος μύστης Δάσκαλος μέ σπάνια ἡγετικά προσόντα. Ἡ ἱκανότης του γιά τήν ἑρμηνεία τῶν συμβόλων, ἡ γλυκύτης τοῦ χαρακτῆρος του, καί οἱ ἐμπνευσμένες διδασκαλίες του ἔδωκαν νέα ζωογόνο πνοή στούς τεκτονικούς κύκλους, μερικοί τῶν ὁποίων καί σήμερα

ἀκόμη πορεύονται σύμφωνα μέ τίς ἀνεκτίμητες καί σοφές ὑποθῆκες του.

Ὅταν συνεστήθηκε ἡ Κοινωνιολογική Ἑταιρία ἀπό τόν Ἀλέξανδρο Παπαναστασίου, τέκτονα, τόν Κ. Βαρβαρέσον καί ἄλλους σοσιαλιστές πού εἶχαν περατώσει τίς σπουδές τους στή Γερμανία, ἡ ὁμάς τοῦ Νάγου ἔδωσε καί τότε τό «παρών» καί ἀπετέλεσε τόν κορμό τῆς προοδευτικῆς ἐκείνης Ὀργανώσεως, πού τό Ἑλληνικό κοινό τήν δέχθηκε μέ ἐνθουσιασμό. Ἀτυχῶς, ἀπό τήν ἀρχή ἡ ἰδεολογική ἐκείνη Ὀργάνωσις ἔπαθε πολιτική καί κομματική διάβρωσι καί φυλλορόησε ἄκαιρα, ἀφοῦ συνεκλόνισε ἀρκετά τούς πολιτικούς κύκλους τῆς χώρας μας.

Κατά τό 1915 ὁ Νάγος ἐγγράφεται στή Θεοσοφική Ἑταιρία καί γίνεται πρόεδρος τῆς Στοᾶς «Ἀπόλλων». Τό πέρασμά του ἀπό ἐκεῖ ἦταν σύντομο. Καίτοι ἔτρεφε θαυμασμό γιά τήν ἱδρύτριά της Ἕλενα Πετρόβνα Μπλαβάτσκυ, ἡ διάρθρωσις καί ἡ ἔλλειψις μεθοδολογίας κατάλληλης γιά τό σύστημα ἐκεῖνο, πού ἐν τούτοις ἐφιλοδόξησε νά ἀναδειχθῆ ὁ φορεύς τῆς Ἀρχαίας Σοφίας στή Δύσι, δέν τόν ἱκανοποιοῦσε.

Αὐτή ἦταν σέ σύντομες καί γενικές γραμμές ἡ ἰδεολογική ἐκδήλωσις καί δραστηριότης τοῦ Νάγου, στή διαδρομή του μέσα ἀπό τίς διάφορες ὀργανώσεις πού ἔδρασαν τότε σέ ποικίλους κοινωνικούς τομεῖς. Τό πέρασμά του ἀπό αὐτές σκόρπιζε τήν ἀκτινοβολία τῆς δυνατῆς του προσωπικότητας. Ὅσοι συνεργάσθηκαν καί τόν γνώρισαν ἀπό κοντά, πάντοτε θυμοῦνται μέ θαυμασμό τήν ἀνωτερότητα τοῦ ἤθους του, τήν ἀστείρευτη καλωσύνη του, τίς ἀπέραντες γνώσεις του καί τή δύναμι τῆς πάντοτε ὀρθῆς κρίσεώς του.

Ἄς δοῦμε ὅμως τώρα, ποιό ἦταν τό Ἰδεολογικό «πιστεύω» τοῦ Σπυρίδωνος Νάγου.

Ὁ ἀκάματος αὐτός καί τολμηρός ἐρευνητής ἀπό νωρίς στράφηκε στή μελέτη τῶν καταλοίπων τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων Φιλοσόφων. Μέ τήν μυστηριακή του κατάρτισι κατώρθωσε, ὅσον κανένας ἀπό τούς συγχρόνους του ἤ καί τούς προγενεστέρους του, νά σπουδάση τήν γλῶσσα τοῦ συμβόλου καί νά τό ἑρμηνεύη τόσον ἐπιτυχῶς. Ἔτσι ἀποκαλύπτει μέ πειστικότητα τό βαθύ περιεχόμενο κάθε ἀλληγορίας. Ἡ ἱκανότητά του αὐτή τόν

βοήθησε νά έρμηνεύη μέ πολλήν έμβρίθεια καί εύχέρεια τήν άρχαία Ἑλληνική καί ξένη Μυθολογία, ύπό τό κάλυμμα τῆς όποίας οί σοφοί συνθέτες της έρμητικά έκλεισαν έκεῖ τά βαθειά νοήματα τῶν δυνάμεων καί τῶν νόμων τῆς Κοσμογονίας γιά νά τά προφυλάξουν άπό τήν βεβήλωσι ἤ καί τήν παρανόησι άπό τίς άδύνατες καί τίς ἄωρες διάνοιες. Μία συγκριτική μελέτη τῶν σωζομένων Κοσμοθεωριῶν, τόν ἔπεισε ότι όλες προέρχονταν άπό τήν ϊδια πηγή. Διαφοροποιοῦντο καί ἔπαιρναν ξεχωριστή διατύπωσι καί μορφή, άνάλογα μέ τόν χρόνο καί τήν ίκανότητα τοῦ κάθε φιλοσόφου. Πηγή τῶν διαφόρων κοσμοθεωριῶν πού διατυπώθηκαν μέ τόν μῦθο καί τό σύμβολο, πίστευε ότι ἦσαν τά προελληνικά Μυστήρια, άπό τά όποῖα οί Θεολόγοι ποιητές καί φιλόσοφοι διδάχθηκαν καί ἄντλησαν τά στοιχεῖα τῆς Κοσμοθεωρίας των, πού έδόθηκαν μετέπειτα στούς ίστορικούς χρόνους καί διατυπώθηκαν στά φιλοσοφικά τους συγγράμματα.

Σάν θεμελιωτές καί πρωτοπόρους κάθε μυστηριακῆς γνώσεως καί κάθε φιλοσοφίας άνεγνώριζε τόν Θεῖο Ὀρφέα καί τόν Μέγα Πυθαγόρα, τῶν όποίων τά σωζόμενα μελετοῦσε έμπεριστατωμένα καί συνεχῶς έπί πολλά χρόνια. Τά μεταγενέστερά τους φιλοσοφικά συστήματα τά θεωροῦσε προερχόμενα άπό όσα οί γίγαντες έκεῖνοι τῆς Ἑλληνικῆς Συλλήψεως διατύπωσαν εἴτε συμβολικά εἴτε φανερά. Ἡ έπίδρασις τῶν Ὀρφικῶν καί τῶν Πυθαγορείων θεωριῶν ύπῆρξε στό πνεῦμα τοῦ Σπυρίδωνος Νάγου θετικά διαβρωτική. Μέ τήν βαθειά δέ στοχαστική του κρίσι καί μέ τήν έξαιρετική ίκανότητα νά είσδύη στό νόημα τοῦ συμβόλου, όχι μόνον πέτυχε νά συλλάβη τίς κοσμογονικές καί ίδεολογικές δοξασίες τῶν δύο τούτων ύπερόχων Σοφῶν καί Μυσταγωγῶν, άλλά καί νά τίς έρμηνεύη καί νά τίς άναλύη μέ σαφήνεια καί μέ πειστικότητα, ὥστε νά προκαλοῦν τήν κατάπληξι καί τόν θαυμασμό τῶν συγχρόνων έπιστημόνων καί τῶν σοφῶν έρευνητῶν.

Ὁ Σπυρίδων Νάγος μπορεῖ νά είπωθῆ άδίσταχτα, ότι ζωντάνεψε τήν άρχαία Ἑλληνική σκέψι καί φιλοσοφία. Ἀνέσυρε άπό τά βάθη τῶν αἰώνων καί άπό τά ἄδυτα τῶν άρχαίων Μυστηρίων άλήθειες, τίς άνασυνέθεσε καί παρουσίασε πλῆρες φιλοσοφικό καί βιονομικό σύστημα μέ τό όποῖο έξηγοῦσε όλα τά αίνίγματα τῆς

Ζωῆς καί τοῦ πνεύματος, άλλά καί ίκανοποιοῦσε τήν πιό άνύσυχη καί άπαιτητική σύγχρονη σκέψι. Τίς άρχές τοῦ συστήματος έκείνου πρῶτος αύτός έφάρμοζε μέ αύστηρότητα σάν κανόνες τοῦ καθημερινοῦ του βίου καί καλοῦσε τούς μαθητές του καί τούς άκροατές του νά τίς άκολουθήσουν. Ὅ,τι πίστευε σάν όρθό καί σάν πρέπον, τό μετουσίωνε σέ πρᾶξι μέ συνέπεια αὐτόχρημα μονολιθική. Αὐτή ἦταν ή μεγαλύτερη του άρετή. Ἡ μεταμορφωτική έπίδρασίς του στό ἦθος καί στό πνεῦμα, όσων τόν άκολουθοῦσαν ύπῆρξε καταφανῶς άποτελεσματική. Ἐκεῖνοι πού μαθήτευσαν σταθερά κοντά του δέχονταν τίς άκτῖνες τῆς ίδεολογικῆς διαφωτίσεως, τίς άκτῖνες τῆς ψυχουργικῆς κατεργασίας τους, τίς άκτῖνες τίς λυτρωτικές γιά τό πνεῦμα τους.

Ὅλα αύτά τά άνεκτίμητα χαρίσματα, χάριζαν έφαρμοζόμενα, ἦθος άνώτερο, σκέψι έλεύθερη, ίσορροπία καί γαλήνη ψυχική. Ὁ Σπυρίδων Νάγος ἄν καί άναγνωρίζονταν σάν Διδάσκαλος – Μύστης, ούδέποτε ίσχυρίσθηκε ότι παρουσίασε δικό του φιλοσοφικό σύστημα οὔτε καί ότι ϊδρυσε Σχολή. Φιλοδόξησε μόνο νά φέρη στήν έπιφάνεια τίς δοξασίες τῶν άρχαίων προγόνων μας καί προσεπάθησε νά τίς καταστήση καταληπτές, προσιτές καί έφαρμόσιμες άπό τούς σύγχρονους Ἕλληνες. Τόν συνέπαιρνε πάντοτε τό πάθος τῆς άρχαιοφιλίας καί πολικός του άστήρ ἦταν ή Ἀρχαῖα Ἑλληνική σκέψις.

Ὁ Σπυρίδων Νάγος ύπῆρξε μιά καθαρή Ἑλληνική ψυχοπνευματική ίδιοσυγκρασία μέ γνήσιες καί άγνές φυσιολατρικές έκδηλώσεις. Ἡ πίστις του σ' αύτό πού δίδασκε στούς κλειστούς καί στούς άνοκτούς κύκλους, δηλ. στόν Τεκτονισμό καί κυρίως στίς έκδρομικές συγκεντρώσεις στούς άρχαιολογικούς χώρους, προκαλοῦσε τήν προσοχή καί τόν θαυμασμό τῶν άκροατῶν του. Πολλοί άπό αύτούς, όσοι ζήτησαν νά τόν πλησιάσουν κοντύτερα, αίσθανόντουσαν τήν άκτινοβολία του καί τήν άγαθοποιό του έπίδρασι. Ἔτσι τοῦ ἔγιναν άχώριστοι φίλοι πού δέν τόν λησμονοῦν ποτέ. Αύτοί καί τώρα άκόμη προσπαθοῦν νά πορεύωνται σύμφωνα μέ τίς σοφές ύποθῆκες του.

Τίς δοξασίες του καί τίς πεποιθήσεις του τίς εἶχε θεμελιώσει στά στέρεα βάθρα τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, καί πάνω σ' αὐτά ὕψωσε τό ίδεολογικό, τό Ἠθικό καί τό πνευματικό του οίκοδό-

μημα. Πίστευε άπόλυτα στό Ένιαϊο τῆς Φύσεως καί τό αἰτιολογοῦσε μέ τίς ἀτράνταχτες αὐτές ἀλήθειες:

«Οὐσία, μορφή καί συνείδησις, ἔλεγε, συνθέτουν τήν ἁρμονική ἔκφρασι τῆς ὅλης φύσεως πού ἀποτελεῖ τό Πᾶν. Ἀπό τό Πᾶν προέρχεται ὁ ἄνθρωπος. Ἀπό τίς οὐσίες τοῦ παντός σύγκειται καί ὅλο τό εἶναι του καί κλείνει μέσα του σέ λανθάνουσα κατάστασι ὅλο τό Πᾶν. Γι αὐτό λέγεται καί μικρόκοσμος. Μέ αὐτές συντηρεῖται ἡ μορφή του καί τό ψυχικό του ἐγώ καί μέ αὐτές ἐξελίσσεται, μεταμορφώνεται καί μεγενθύνεται τό πνευματικό του ἄτομο ἀπείρως στό ἄπειρο χωρίς τέλος. Ὅπως οἱ ἀριθμοί δέν ἔχουν τέρμα, ἔτσι καί ἡ ἀτομική ψυχή δέν ἔχει τέρμα, εἶναι ἀθάνατη καί ἀενάως πολλαπλασιάζει τίς δυνάμεις πού κρύβει μέσα της σέ λανθάνουσα κατάστασι. Τί ὀφείλει λοιπόν ὁ ἔμφρων ἄνθρωπος; Λατρεία στό Πᾶν. Ἡ λατρεία ὅμως αὐτή ἔχει νόημα καί σκοπό τότε μόνον ὅταν ὁ ἄνθρωπος γνωρίση τούς νόμους καί τούς σκοπούς τῆς Φύσεως καί προσαρμόση ὅλες τίς ἐκδηλώσεις του στούς σκοπούς καί τούς νόμους Της. Αὐτή εἶναι ἡ πρέπουσα καί ἀληθινή λατρεία, δηλαδή ἡ ἀρετή πού πρέπει νά προσφέρη στή Φύσι καί ν' ἀκολουθῆ ὁ ἄνθρωπος. Καί μόνον ἡ ἀρετή θά τόν ὁδηγήση νά γνωρίση ἀσφαλῶς τήν πλήρη καί ὡλοκληρωμένη ἀλήθεια. Ἡ ἀλήθεια θά τόν ὁδηγήση τότε νά γνωρίση καί ν' ἀπολαύση ὅλες τίς χαρές τῆς ζωῆς, γιά τίς ὁποῖες πλάστηκε κάθε ὕπαρξις. Ἔτσι δέ μόνον διώχνονται ὁ πόνος καί οἱ δοκιμασίες πού εἶναι καρπός τῆς ψευτιᾶς, τοῦ σκότους καί τῆς ἀγνωσίας».

Ἀπό ποῦ ὅμως ἡ προέλευσις τοῦ Παντός καί ποιές ἦσαν οἱ Κοσμογονικές ἀρχές; Σ' αὐτό τό σημεῖο ὁ Νάγος πίστευε στίς Ὀρφικές θεωρίες περί χάους, πού ἐθεωρεῖτο σάν κατάστασις, ἡ ὁποία περιέκλειε κάποτε σπερματικά ὅ,τι σήμερα βλέπουμε σάν μορφή καί σάν συνείδησι. Ἀπό τό χάος προῆλθαν στό εἶναι τους ἀφ' ἑαυτῶν διά τοῦ χρόνου καί τοῦ Κοσμογονικοῦ Ἔρωτος οἱ δύο οὐσίες, πού οἱ Πυθαγόρειοι τίς καθώριζαν σάν μεριστή καί σάν συνεχόμενη. Οἱ δύο αὐτές οὐσίες διά τῆς μίξεως ἔφεραν στό εἶναι τό μορφικό ἄτομο, τό ὁποῖον μετουσιώθηκε σέ μιά δεδομένη στιγμή σέ συνειδητό ἄτομο. Αὐτό ἀποτελεῖ καί τό βαθύτερο μυστήριο γιά τόν ἀμύητο ἄνθρωπο. Τοῦτο τό πνευματικό ἄτομο διά μέσου τῶν διαφόρων ὀργανισμῶν τῆς ὀντολογικῆς κλίμακος

ἐκτυλίσσει τίς λανθάνουσες δυνάμεις του, φθάνει στήν ἀνθρώπινη μορφή γιά νά συνεχίση τήν ἐξέλιξή του καί τήν δράση του σέ ἀνώτερη τοῦ ἀνθρώπου κατάστασι, τήν πνευματική. Στήν κατάστασι αὐτή ἐπιτυγχάνεται ἡ τελείωσίς του καί ἀποκτᾶται ἡ καθαρή Γνῶσις.

Στό ἔργον του «Πνευματικαί Ἰδέαι» περιγράφεται πῶς ἡ γνῶσις ἐκείνη μεταβιβάζεται στούς ἁγνούς καί στούς καθαρούς, στούς ἄξιους καί τούς ἱκανούς γιά νά συνεχίσουν τήν πορεία τῆς ψυχῆς τῶν πέρα ἀπό τῆς γῆς τό περιβάλλον.

«Τίς σχέσεις μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, ἔλεγε, πρέπει νά τίς διέπει ὁ ἠθικός νόμος, ὁ ὁποῖος εἶναι συνώνυμος μέ τόν φυσικό. Ὕψιστος δέ φυσικός νόμος εἶναι ὁ νόμος τῆς Ἁρμονίας, χωρίς τόν ὁποῖον δέν θά ὑπῆρχε τάξις, πρόοδος, ἐξέλιξις. Τί εἶναι ὅμως ἁρμονία; Ἁρμονία εἶναι ὁ νόμος ὁ ὁποῖος διακανονίζει τίς μεταξύ οὐσιῶν, μορφῶν καί συνειδήσεων σχέσεις πρός τόν σκοπόν τῆς ἐξελίξεως τῶν πάντων διά τῆς ἀλληλεπιδράσεως, δηλαδή διά τῆς ἀγάπης καί τοῦ ἔρωτος.

Ὁ νόμος τῆς ἁρμονίας εἶναι συμπύκνωσις τῶν ἐννοιῶν πού περικλείουν οἱ μαγικές λέξεις: «Ἀγάπη, Ἐλευθερία, Δικαιοσύνη».

«Φίλει τόν ἄνθρωπον, ἔλεγε, ὄχι ἀπό δεοντολογία ἤ κατ' ἐπιταγή. Φίλει τόν ἄνθρωπον ἀδιαφορῶντας ἐάν αὐτός σέ ἀγαπᾶ, σέ μισῆ ἤ σέ περιφρονεῖ. Στό πρόσωπο κάθε ἀνθρώπου νά βλέπης ἐπαναλαμβανόμενη τήν ἴδια σου ὑπόστασι. Σεβάσου πάντα οἱονδήποτε ἄνθρωπο ἀγαθό ἤ κακό, πεπαιδευμένο ἤ ἄξεστο, γιατί εἶναι μιά ἀξία τῆς Φύσεως, πού ἐργάστηκε ἐπί αἰῶνες πολλούς γιά τήν ἀνθρώπινη ὀντότητα. Αὐτή ἔχει λανθάνοντας τούς Νόμους τῆς Ἀρετῆς καί τῆς Σοφίας. Βοήθησέ τον ἐσύ μέ τήν ἀγάπη σου καί τό ἐνδιαφέρον του γιά νά τίς ἐκδηλώση ἔντονα. Χτύπα καί καυτηρίαζε πάντοτε τήν κακία καί τήν ἄγνωσια. Ἀλλά σεβάσου τόν ἄνθρωπο, κάθε ἄνθρωπο, γιατί καί τοῦτος μιά μέρα προορίζεται νά γίνη Θεία ὕπαρξις. Δεῖχνε πάντα ἀνεξάντλητη ἐπιείκεια καί ἀνοχή. Μήν οἰκτείρεις ποτέ τόν σφάλλοντα. Μήν περιφρονήσεις ποτέ τόν ἁμαρτήσαντα, γιατί καί σύ ἔσφαλες καί ἁμάρτησες πολλές φορές στό βίο σου. Οἱ ἄλλοι ὅμως σέ ἀνέχθηκαν. Ἐάν ὑπῆρξες αὐστηρός πολύ, κάποτε θά τό μετανοήσης. Ἐάν

ἔκρινες μέ ἐπιείκεια, δέν θά μεταμεληθῆς ποτέ. Νά βρίσκης πάντα τή δύναμι νά συγχωρῆς ἐκεῖνον πού σέ ἀδίκησε. Ἀγάπα κάθε πνοή, κάθε συνείδησι ὑπανθρώπινη, ἀνθρώπινη καί ὑπερανθρώπινη, γιά νά αἰσθανθῆς καί σύ τίς περιπτύξεις καί τήν θέρμη τῆς παγκόσμιας Ἀγάπης. Γιά νά γίνης ἐλεύθερος, νά ἀναγνωρίζης καί στόν ἄλλον τό δικαίωμα νά γίνει καί αὐτός ἐλεύθερος. Βοήθησε πάντοτε νά ἀπολαύσουν καί οἱ ἄλλοι τήν οἰκονομική, τήν κοινωνική, τήν πνευματική Ἐλευθερία καί νά μποῦν στήν τροχιά τοῦ Φυσικοῦ Νόμου, στόν Κύκλο τῆς Παγκόσμιας Ἁρμονίας.

Νά εἶσαι δίκαιος, δηλαδή ἀναγνώριζε καί σεβάσου τά δικαιώματα πού ἔχει κάθε ὕπαρξις, ἡ ὁποία εἶδε τό φῶς τοῦ Ἡλίου γιά νά ἀπολαμβάνη τήν ζωή, νά προοδεύη καί νά ἐξελίσσεται πνευματικά. Ἡ λέξις δικαιοσύνη εἶναι συνώνυμος μέ τήν λέξι ἀναγνώρισις. Ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι σέ θέσι νά δώση τίποτα στόν ὅμοιό του. Ἡ φύσις εἶναι ἐκείνη πού δίνει στήν ἄνθρωπο τόν ὀργανισμό καί τίς ἱκανότητες τίς αἰσθησιακές καί τίς πνευματικές μέ τίς ὁποῖες δικαιοῦται νά πέρνη ἀπό τούς κόλπους Της ὅ,τι τοῦ ἀναγκαιοῖ γιά τήν ὕπαρξί του, γιά τήν πρόοδό του καί τήν εὐδαιμονία του. Ἡ φύσις διαθέτει ἀφειδῶς ὅλους τούς παράγοντες τῆς ζωῆς γιά ὅλους. Ὁ ἄνθρωπος στηριζόμενος στή δύναμι τοῦ ἰσχυροτέρου ἀφαιρεῖ τά μέσα καί στερεῖ τόν ὅμοιό του ἀπό ὅλα ἐκεῖνα πού θά τοῦ ἐξησφάλιζαν ἄνετο βίο, εὔκολη παιδεία καί χωρίς ἐμπόδια πρόοδο.

Νά εἶσαι δίκαιος. Νά πιστεύης ὅτι ὅλοι ἔχουμε σάν τέκνα τῆς ἴδιας μάνας τά ἴδια δικαιώματα καί τίς ἴδιες ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τοῦ συνόλου.

Νά εἶσαι δίκαιος, καί ἀναγνώριζε σέ κάθε ἄνθρωπο, ὅ,τι ἀνήκει σ' αὐτόν ἀπό τή μητέρα Φύσι.

Κάθε ὕπαρξις δικαιοῦται νά ἔχη στή διαθεσί της ὅλα τά μέσα τῆς προόδου, τῆς παιδείας γιά νά μάθη καί αὐτή τήν ἀλήθεια καί ν' ἀποκτήσει τήν Ἐλευθερία τήν κοινωνική καί τήν πνευματική. Κάμε ὅ,τι μπορεῖς γιά ν' ἀνάνήψη ὁ ἀδελφός σου ἄνθρωπος. Δῶσε χεῖρα βοηθείας νά βγῆ ἀπό τό βοῦρκο τῆς κατωτερότητας. Μήν προκαλεῖς, μήν ὑποτιμᾶς κανένα, πάντα νά εἶσαι ἀνεκτικός. Χτύπα τίς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες. Στιγμάτιζε τό πάθος. Καυτηρίαζε τήν ἁμαρτία. Ἀλλά ποτέ μή θίγεις τήν ἀξιοπρέπεια τοῦ

ἁμαρτήσαντος. Μή πληγώνεις, μή φονεύεις ποτέ τόν ἀδελφό σου ἄνθρωπο. Ἔστω καί ἄν εἶναι ἁμαρτωλός. Δέν ξεύρεις καί σύ καί ἐγώ πόσες φορές στήν πορεία τῆς ψυχῆς μας κατά τίς ἀλλεπάλληλες ἐνσαρκώσεις μας δέν ὑπήρξαμε ἐγκληματίες, κακοῦργοι, ἁμαρτωλοί. Ὅμως ἡ στοργή τῶν Δυνάμεων τῆς Φύσεως, τό φῶς τοῦ Ἡλίου καί οἱ φροντίδες τῶν ἀνωτέρων συνειδήσεων μᾶς βοήθησαν μέ τίς δοκιμασίες καί τόν πόνον νά μάθουμε καί ν' ἀκολουθοῦμε τό καλό καί τό πρέπον».

Ὁ Νάγος ποτέ σέ κανένα, ἔστω καί ἄν τοῦ τό ζητοῦσε, δέν τοῦ ὑπεδείκνυε τήν πλάνη του, δέν τοῦ ἔλεγε τό ἐλάττωμά του, τό σφάλμα του. Εἶναι ἕνα σημεῖο πού φανερώνεται μεγαλόπρεπη ἡ εὐγένεια καί ἡ πραγματική λεπτότης μιᾶς ἀνώτερης ὑπάρξεως. Τοῦτο τό δικαιολογοῦσε ὡς ἑξῆς: Ἐάν σοῦ πῶ τά σφάλματά σου, θά φανῶ ἀνώτερός σου καί σύ θά αἰσθανθῆς ἕνα ἄσθημα κατωτερότητος ἀπέναντί μου, πρᾶγμα πού δέν τό θέλω. Θέλω νά εἶμαι ἴσος πρός ἴσον. Ἡ ἀξία ἔγκειται εἰς τοῦτο: μόνος του ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά ἀναγνωρίση τό σφάλμα του καί νά τό ἐπανορθώση διά τοῦ αὐτοελέγχου καί τοῦ θεληματικοῦ του. Βέβαια, σέ βοηθῶ καί σέ ποδηγετῶ μέ προσοχή διαφοροτρόπως, χωρίς ποτέ νά σέ κατεβάσω ἀπό τήν βαθμίδα τῆς ἀδελφικῆς ἰσοτιμίας.

Αὐτός ἦταν ὁ καλός, ὁ εὐγενικός, ὁ ἀνώτερος Σπυρίδων Νάγος. Τώρα ἄς θίξουμε καί τό πνευματικό πιστεύω τοῦ σοφοῦ Μύστη. Ὁ Νάγος πίστευε ὅτι τό σύνολο τῶν ἐκδηλουμένων οὐσιῶν, τῶν μορφῶν καί τῶν συνειδήσεων διέπεται ἀπό νόμους πού βοηθοῦν στήν ἐξέλιξι καί τήν τελειοποίησι. Οἱ νόμοι τοῦτοι βοηθοῦν τήν ἐκπνευμάτωσι πάσης μορφῆς καί τήν εἰς τό ἄπειρον ἀτέρμονα ἐξέλιξί τους. Τούς νόμους τούτους πρέπει νά γνωρίση ὁ ἄνθρωπος γιά νά γίνη σοφός καί νά προσαρμόση ὅλες του τίς ἐκδηλώσεις σύμφωνα μέ αὐτούς γιά νά γίνη ἐνάρετος. Ὁ ἐνάρετος καί ὁ σοφός βοηθεῖται καί γίνεται συνεργάτης τῶν ἀνώτερων αὐτοῦ συνειδήσεων οἱ ὁποῖες συνέστησαν τήν θεία πνευματική ἱεραρχία στήν κορυφή τῆς ὁποίας βρίσκεται Ὑπέρθεος Ἄρχων, χειριστής τῶν φυσικῶν καί τῶν πνευματικῶν Νόμων. Τοῦτον, σ' ἕνα δημοσίευμά του στούς Καιρούς τοῦ Κανελλίδη, τόν ἀποκαλεῖ Κάτοικον τοῦ Σύμπαντος, διευθετοῦντα καί ἐποπτεύοντα τήν τάξι τοῦ Παντός.

«῾Ο λατρεύων τό Πᾶν, ἔλεγε, λατρεύει καί τό μέρος. ᾿Εάν ὁ λατρεύων μόνον μίαν προσωπικότητα ὅσον ἰσχυρά καί ἀγαθή καί ἄν εἶναι αὐτή, ὑποτιμᾶ τό σύνολον».

Λάτρευε τήν φύσι καί τό φῶς της. Θαύμαζε, ἀγαποῦσε καί σεβόταν κάθε συνειδητό ἐγώ πού εἶναι καρπός τῆς φύσεως. ῎Ηταν ἐραστής τῆς ἀλήθειας καί αὐτήν ἀναζητοῦσε σ᾿ ὅλον τόν ἐπίγειο βίο του, αὐτήν ἀκολουθοῦσε καί αὐτήν δίδασκε.

«Τόν ἐνάρετο καί τόν σοφό, ἔλεγε, ἐνισχύουν οἱ δυνάμεις τῆς φύσεως γιά νά μπορῆ νά ἐναρμονίζεται πρός τούς Νόμους της. ῞Οσους ποθοῦν καί θηρεύουν τήν ἀλήθεια, ἡ ἀλήθεια τούς ποδηγετεῖ καί τούς φωτίζει. ῾Ο Οὐρανός τούς ἐμπνέει καί τούς ὁδηγεῖ γιά νά βροῦν τό δρόμο πού ἄγει στήν ἀληθινή πραγματικότητα».

Αὐτό εἶναι τό πνευματικό πιστεύω τοῦ Σπυρίδωνος Νάγου. ῾Απλό, σαφές, καί σοφό, βγαλμένο ἀπό τήν πεῖρα τῶν αἰώνων, πού ἀποκτᾶ ἡ ψυχή σάν γνῶσι πολύτιμη ἀπό τίς μακρυνές πορεῖες πού ἔκαμε περνῶντας ἀναρίθμητες φορές ἀπό τό λίκνο ἕως τόν τάφο. Αὐτός δέ εἶναι ὁ μόνος τρόπος μέ τόν ὁποῖον ἀποκτᾶται ἡ ὡριμότης. Τά ὥριμα παιδιά τῆς γῆς ἔτσι ξεπληρώνουν τό χρέος τους καί τήν μόρφωσί τους ἐδῶ κάτω καί εἶναι ἕτοιμα πιά ν᾿ ἀτενίσουν τόν Οὐρανό. ῾Ο πρός τά ἄνω δρόμος εἶναι γι᾿ αὐτά τώρα ἀνοικτός καί ἐλεύθερος.

῾Η ἀρετή, ἡ ἀπέραντη καλωσύνη, ἡ θεληματικότης καί ἡ σοφία τοῦ Σπυρίδωνος Νάγου πιστεύω ὅτι τοῦ δίνουν τό δικαίωμα νά ὀνομασθῆ ὥριμο παιδί τῆς Γῆς. ῾Η Γῆ καί ὁ ῞Ηλιος τόν ἐφωδίασαν στοργικά μέ ὅλα ἐκεῖνα τά μέσα γιά νά συνεχίση τήν πορεία καί τήν δρᾶσι τῆς ψυχῆς του σέ τέλειους καί φωτισμένους κόσμους.

Τώρα ἀξίζει νά γίνη γνωστό καί τό γήινο τέλος του. ῞Οταν τό 1933 τό νῆμα τῆς ἐπίγειας ζωῆς του ἔπρεπε νά κοπῆ καί τοῦτο τοῦ εἶχε πρό ἕξη μηνῶν προαναγγελθεῖ, ὁ Σπυρίδων Νάγος τέλεσε τήν ἡμέρα ἐκείνη τό τελετουργικό του καθῆκον πρός τίς Δυνάμεις τῆς Φύσεως. ῎Εκαμε τό τελευταῖο του θαλασσόλουτρο καί οἱ ἀκτῖνες τοῦ πατέρα ῞Ηλιου περιέβαλαν μέ τήν δύναμί τους ὅλο τό εἶναι ἑνός γνήσιου λάτρη τους. Αὐτές οἱ ἀκτῖνες καῖνε κάθε τό τιτανικό καί τό γήινο πού φέρει ὁ θνητός.

Καί ὅταν μετά μία ὥρα τό μαῦρο πουλί τοῦ θανάτου ἔπρεπε νά τόν πλησιάση, τόν ζύγωσε κι᾿ αὐτό μέ σεβασμό, μέ θαυμασμό αἱ τοὔκοψε τό νῆμα τῆς ζωῆς σέ μιά σύντομη στιγμή, μέ ;ὐθανασία!

Τότε ἡ ἀθανασία, πού ποθοῦσε ἡ ψυχή του ἀπό αἰῶνες τολλούς, τόν ἀγκάλιασε καί τόν περιέβαλε μέ τόν κότινον τοῦ πνευματικοῦ ἥρωα.

Οἱ ὑλακές τοῦ Κέρβερου δέν τόν τρόμαξαν. Οὔτε ὁ ῞Αδης μπόρεσε νά τόν κρατήση. Γιατί σέ ὅλο του τό β:ο εἶχε βγάλει ἕνα-ἕνα τά δόντια τοῦ τρικέφαλου καί εἶχε κτυπήσει τά σκοτάδια τοῦ ῞Αδη.

῾Ο Σπυρίδων Νάγος δέν χαροπάλαιψε, κοιμήθηκε ἤρεμα! Εἶχε ἤδη νικήσει τόν χάρο. ᾿Εκεῖνος πού ξεριζώνει τίς ἀδυναμίες καί τό πάθος ἐκεῖνος πού ἀκολουθεῖ τήν ἀρετή καί κτυπᾶ τήν κακία, τήν ψευτιά καί κάθε δουλεία ἐκεῖνος πού θηρεύει, ὑπηρετεῖ τήν ἀλήθεια καί λατρεύει τήν ἐλευθερία, τήν δικαιοσύνη, τό φῶς καί τρέφει στήν καρδιά του ἀγάπη γιά ὅλους: αὐτός, νικᾶ τήν ἀτέλεια, νικᾶ τήν ἁμαρτία, νικᾶ τόν ῞Αδη καί τά σκοτάδια του.

῾Ο δρόμος του γιά τή φωτεινή λεωφόρο εἶναι ἐλεύθερος καί ἀνοικτός.

Σ.Κ. ΝΑΓΟΥ

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

Φιλόσοφος καλεῖται ὁ κατανοήσας τόν σκοπόν τῆς ὑπάρξεώς του ὡς ΕΓΩ καί ὅτι ἡ γνῶσις τοῦ ἀγαθοῦ παντός πράγματος ἔγκειται είς τήν ἐκπαίδευσιν καί εἰς τήν ἐκλέπτυνσιν τῶν διανοητικῶν του δυνάμεων. Ὁ φιλόσοφος ἐρευνᾶ, ἀναλύει, καταμετρᾶ, σπουδάζει τάς ἰδιότητας τῶν εἰς τήν Φύσιν ὑπαρχόντων ἀντικειμένων, ἐπιμελεῖται τήν πρόοδον τῶν κοινωνιῶν, ὑποθάλπει τήν ἀλήθειαν, τήν καθιστᾶ καθολικόν νόμον εἰς πάντας καί διδάσκει ὅτι ἡ ἀλήθεια εἶναι τό κέντρον πέριξ τοῦ ὁποίου πρέπει νά περιστρέφεται πᾶς ἄνθρωπος καί δι' αὐτῆς νά ἀναγνωρίζει τήν καταγωγήν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καί ἐν συνεχεία νά ζητᾶ τήν καθολικήν τελειότητα, ἡ ὁποία ἐπιτυγχανομένη διδει εἰς πάντας τά κεκτημένα ὑπό τῆς Φύσεως προνόμια. Ὁ φιλόσοφος σπουδάζει τάς ἀτελείας τῶν ἀνθρωπίνων ΕΓΩ, ἀναζητᾶ τήν αἰτίαν των καί ὑπολογίζων καθοδηγεῖ τούς ἀτελεῖς εἰς τήν πρόοδον. Δι' αὐτῆς του τῆς ἐνεργείας ἐκμηδενίζει τάς ἀνθρωπίνας ἀδυναμίας ἐκ τῶν ὁποίων ἀπορρέουν αἱ ἔριδες, ὁ ἐγωϊσμός, ἡ φιλαυτία, τό ἀτομικόν συμφέρον καί τό μέγιστον πάντων τό τυραννικόν πνεῦμα, τό ὁποῖον καθιστᾶ τήν ἀνθρωπότητα ὡς ἀγέλην μηδέν γνωρίζουσαν καί φερομένην ἀνερμάτιστον ὑπό τῆς ἰσχύος τῶν πραγμάτων. Ὁ φιλόσοφος προσμετρᾶ τό μέγεθος καί τήν ἐπιρροήν ἑνός ἔργου ἐπί τῆς ἀνθρωπίνης προόδου, ὑπολογίζει τάς μεταβολάς τῶν ἀνθρωπίνων σκέψεων, καταμετρᾶ τό ἔδαφος ἐπί τοῦ ὁποίου τό ἀνθρώπινον σῶμα δύναται νά βαδίσει ἀναλόγως τῆς ἀντοχῆς του καί κατόπιν ἐργάζεται, διδων εἰς αὐτό τήν ἀνάλογον τροφήν τῆς ὁποίας ἡ ἀφομοίωσις δύναται νά ὠφελήσει τήν ἀνθρωπίνην ψυχήν. Ὁ φιλόσοφος ἀφοῦ πρῶτον γνωρίσει τήν αἰτίαν καί τά ἀποτελέσματα τῆς δημιουργίας τῶν ΕΓΩ, ὑπολογίζει ποίων μέσων ἔχουν ἀνάγκην, δίδει τήν ἀνάλογον ἐλευθερίαν, νομοθετεῖ νόμους τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις ἐπαφίεται εἰς αὐτόν, καταπολεμᾶ νόμους ἀδίκους καί παρέχει ὅλα τά μέσα διά τῶν ὁποίων οἱ ἄνθρωποι θά δύνανται νά διακρίνουν μεταξύ ὠφελίμων καί μή ὠφελίμων κοινωνικῶν νόμων. Ὁ φιλόσοφος σπουδάζει τήν Φύσιν καί τάς λειτουργίας της, ταυτίζει τήν δρᾶσιν τῆς ἀνθρωπότητος ἀναλόγως τῆς ἐξελίξεως τῶν δυνάμεών της μέ τούς φυσικούς νόμους, ποθεῖ διακαῶς τήν συσχέτισιν τῶν φυσικῶν νόμων μέ τούς κοινωνικούς καί διδάσκει ὅτι τό κατά Φύσιν Ζεῖν εἶναι ἔργον λογικῶν ὄντων. Ὁ φιλόσοφος ἀναζητᾶ εἰς τάς λειτουργίας τῶν φυσικῶν νόμων τά ἐξ αὐτῶν προκύπτοντα ἀποτελέσματα καί διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ καθιστῶν τούς ὑπολογισμούς του σαφεῖς καί ἀκριβεῖς δύναται νά ἐργάζεται παρασκευάζων κοινωνικούς νόμους ἀξίους λογικῶν ὄντων. Ὁ φιλόσοφος εὑρίσκεται ἁπανταχοῦ τῆς Φύσεως, οἱ ὀφθαλμοί τῆς ψυχῆς του παρακολουθοῦν καί τάς ἐλαχίστας λειτουργίας παντός ὑποκειμένου καί ἀντικειμένου αὐτῆς καί διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ καθίσταται *γνώστης τῶν μυστηρίων τῆς Ζωῆς καί Κινήσεως, νόμων τῶν ὁποίων τήν ἐν γένει λειτουργίαν δέν ἔχει ἀκόμη κατανοήσει ἡ ἀνθρωπότης*. Ὁ φιλόσοφος παρακολουθεῖ τήν ἐξέλιξιν τῶν ἀνθρωπίνων ΕΓΩ, τήν παραβάλει μέ τήν ἐξέλιξιν τῶν οὐσιῶν τῆς Φύσεως, διακρίνων ἐκ τῆς παραβολῆς ταύτης τήν εἰς ΕΓΩ συγκεντρωθεῖσαν δύναμιν τῆς Φύσεως καί καθίσταται γνώστης τῆς δημιουργίας πάσης συνειδήσεως δρώσης εἰς τήν Φύσιν. Ὁ φιλόσοφος δέχεται ὡς ἀφηρημένας τάς δοξασίας τῆς ἀνθρωπότητος περί παντός πράγματος καί Θεοτήτων, μέχρις ὅτου κατορθώσει καί ἀντιληφθεῖ ἰδίοις ὄμμασι πῶς ἔχουν καί ποία ἡ ἰδιότης καί ἡ ἐπιρροή ἑκάστης, ἀναζητῶν δέ εὑρίσκει τάς οὐσίας των καί κατά τήν ἀνάλυσιν τῶν ὁποίων διαβλέπει τάς ἰδιαιτέρας δυνάμεις των. Ὁ φιλόσοφος ἐρευνᾶ πᾶσαν προσωπικότητα εἰς οἱανδήποτε μορφήν καί ὑπόστασιν καί ἄν εὑρίσκεται, ἐξετάζει τήν καταγωγήν, τήν ἀφετηρίαν καί τήν ἰδιότητά της καί διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ δύναται νά γνωρίζει ἑκάστης μορφῆς τήν βαθμίδα εἰς τήν ὁποίαν ἀνήκει, ἐπεξηγῶν εἰς τούς ἄλλους τό φαινόμενον τῶν ΕΓΩ τῶν εἰς τήν Γῆν εὑρισκομένων εἰς διαφόρους ὑποστάσεις καί βαθμίδας. Ὁ φιλόσοφος τηρεῖ εἰς τήν διάνοιάν του πάσας τάς ἀντιλήψεις καί ἀνακεφαλαιώνει τάς γνώσεις του συμπτύσσων αὐτάς

εἰς βαθμόν ἁπλουστάτης καί συγκεκριμένης ἐκφράσεως, οὕτως ὥστε νά ἐπιβοηθεῖ τούς ἄλλους, διότι ἡ μακρά ἀνάλυσις κατά τήν ἐξωτερίκευσιν τῶν γνώσεών του καθίσταται δύσκολος ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δέν δύναται νά ὁμιλήσει ἀναλυτικῶς περί ὅλων ὡς ἐκ τοῦ μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος τό ὁποῖον ἔχει εἰς τήν διάθεσίν του. Ὁ φιλόσοφος ἐκπαιδεύει τάς ψυχικάς του δυνάμεις ὥστε νά δύνανται αὐταί νά ἀντεπεξέρχονται κατά πάσης ἐπιρροῆς καί προλήψεως αἱ ὁποῖαι ὅταν εἰσχωρήσουν εἰς αὐτάς φθείρουν τάς ἀνθρώπινας δυνάμεις.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ

Διάνοιαι εν αις δεν διευκρινίζονται τα σημεία της προόδου, τα οποία πρέπει να ακολουθήσουν. αλλ' ευρισκόμεναι εν αμφιβολία περί τούτων, δεν δύνανται να παράγουν φως.

Διάνοιαι αίτινες δεν φέρουν δια της δράσεως των τας ψυχάς των προς το κράτος της ενεργείας των.... δεν κοινωνούν αυτάς προς όλας τας ηθικάς.... φυσικάς έρευνας αυτών δεν δύνανται ούτε να ούτε να παράγουν ούτε να καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι μη ευρισκόμεναι εν πλήρει τάξει προς το έργον της μυσταγωγίας.... μη αποδίδουσαι τον απαιτούμενον σεβασμόν προς αυτήν, είναι διάνοιαι ελκόμεναι από πάθη... ως τοιαύται δεν παράγουν φως.

Διάνοιαι ερευνώσαι τους νόμους της πνευματικής μυσταγωγίας... τους νόμους της φυσικής μυσταγωγίας... αποδίδουσαι τον προσήκοντα σεβασμόν... παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι αίτινες δεν λαμβάνουσι πάντοτε σοβαρώς υπ' όψει των όλας τας ανθρωπίνους καταστάσεις... τας δι' αυτών δυνατάς εκδηλώσεις.... μη κρίνουσαι αναλόγως τούτων δεν φέρουν ούτε τον νόμον της επιεικείας, ούτε τον νόμον της συγγνώμης... ως τοιαύται ούτε εκδηλούν, ούτε καλλιεργούν φως και αν έτι δοθή αυταίς άλλοθεν.

Διάνοιαι διατελούσαι υπό το κράτος του φόβου... της συνεχούς αμφιβολίας περί της μεγάλης σημασίας ην έχει η ανθρώπινη ζωή ούτε παράγουν, ούτε καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι ελκόμεναι υπό παθών... προλήψεων είναι διάνοιαι σκοτειναί... δουλικαί... ως τοιαύται ζουν διαρκώς εν τω σκότει.

Διάνοιαι ενεργούσαι υπό το κράτος των νόμων της φύσεως.. αντιλαμβανόμεναι αυτό... παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι μη έχουσαι βούλησιν σταθεράν αδυνατούν να εκδηλώσουν φως.

Διάνοιαι διατελούσαι υπό το κράτος νευρικών παροξυσμών... συνεχών νοητικών ταραχών, αδυνατούν ου μόνον να εκδηλούν αλλά... να καλλιεργούν διδόμενον αυταίς άλλοθεν φως.

Διάνοιαι κοινωνούσαι προς αντιφυσικάς ενεργείας δημιουργούν πάθη.... ως τοιαύτας έρχονται εν πλήρει σκότει.

Διάνοιαι δημιουργούσαι υποδεεστέρας αυτών καταστάσεις προς άλλας, φέρουσαι στίγματα εγωισμού.... ως τοιαύται ούτε εκδηλούν ούτε δύνανται να καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι αναπτύσουσαι δουλικάς σκέψεις προς οιονδήποτε ζήτημα ή αρχήν ή πρόσωπον ή πράξιν δεν είναι προωρισμέναι να δράσουν προς παραγωφήν φωτός.

Διάνοιαι εν αις διακρίνεται γαλήνη... ζώσα θέλησις, παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι υπερπηδώσαι αντιτιθέμενα εις την πρόοδον αυτών εμπόδια, είτε είναι ταύτα πνευματικά, είτε κοινωνικά, είτε οιασδήποτε άλλης φύσεως, τυγχάνουσι των ευλογιών των Θεών... παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι καταβάλλουσαι τας αρνητικάς πνευματικάς δυνάμεις της φύσεως δια της καλλιεργείας των ιδικών των τοιούτων κοινωνούσαι των Θεών... καθίστανται φωτειναί.

Διάνοιαι θέτουσαι υπεράνω πάσης σκέψεως... πράξεως την προαγωγήν των ψυχών συμμετέχουσι του έργου των Θεών... καθίστανται φωτειναί.

Διάνοιαι διακρίνουσαι, ως η Φύσις δια των νόμων της απαιτεί, τας ηθικάς ιδέας... παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι βλέπουσαι προς την πλήρωσιν του σκοπού εκάστης ψυχής... μη ματαιοπονούσαι εις ανθρωπίνας πράξεις ασχέτους προς αυτόν... παράγουν... καλλιεργούν φως.

Διάνοιαι εντείνουσαι τας δυνάμεις αυτών προς τον Ουρανόν... κοινωνούσαι των πνευμάτων αυτού καθίστανται αίωνιαι... ζώσιν εν φωτί.

Εάν προς τας υποδείξεις ημών ταύτας ίδητε... εάν τας υποδείξεις ταύτας αντιληφθώσι.... αι διάνοιαι υμών ως νόμους, το έργον ημών θα καταστή ευχερές, θα ζήση, ... θα αποτελέση σεμνόν προσκύνημα προς πνεύμα αισθανόμενον να βοηθήση την προαγωγήν της ανθρωπίνης ψυχής.

Εἶναι ἄλλο τό νά διδάσκεται τίς περί τοῦ σκοποῦ του καί ἄλλο τό νά νοεῖ ὁ ἴδιος τόν σκοπό του. Ὁ διδασκόμενος μεταρσιοῦται εἰς τά ὕψη τῶν γνώσεων καί συλλαμβάνει τήν ἰδέα τοῦ μεγαλοπρεποῦς καί ἀγαθοῦ. Ὁ νοῶν ὅμως ἀφομοιοῦται πρός τό μεγαλεῖον καί αἰσθάνεται τήν ψυχή του νά εἰσέρχεται εἰς τό Φῶς.

Ὁ κόσμος ἔχει πάθη καί τά πάθη ἕλκουν τόν ἄνθρωπο. Τέρπεται αὐτός ὅταν ἀπολαμβάνει τιμῶν ἀπό τούς ὁμοίους του καί κολακεύεται ὅταν οἱ ἄλλοι κάμνουν μνείαν περί αὐτῶν τῶν τιμῶν. Ὅλα ὅμως αὐτά παρέρχονται ὡς σκιές καί ὄχι μόνον δέν ἀφίνουν οὐδεμία εὐτυχία εἰς τό πνεῦμα του, ἀλλά ἀντίθετα αὐτό εἰσέρχεται εἰς πλήρους σκότους δοκιμασία.

Ζητήσατε τήν πραγματική εὐτυχία τήν ὁποία ἀπολαμβάνουν οἱ μύσται, οἱ κόπους καί ἐργασία ἀγόγγυστα καταβάλλοντες ὅπως πραγματωθεῖ τό «καλόν καί ἀγαθόν». Οἱ οὕτως ἐργαζόμενοι ἐφελκύουν τήν προσοχή τῶν Θεῶν καί αὐτοί δωροῦν πρός αὐτούς τήν εὐτυχία. Ἡ ἀπό τούς Θεούς δωρουμένη εὐτυχία πρός τούς μυημένους ἔχει πηγή τίς Θεῖες λειτουργίες τοῦ Ἡλίου.

Ὁρῶμε τοῦ Θείου Ἡλίου τό Φῶς, αὐτό ὅμως δέν σημαίνει ὅτι κατανοοῦμε καί τόν ἐνδότερό του ΛΟΓΟ, διότι δέν ἀντιλαμβανόμεθα τήν ἔνταση τοῦ ἐσωτερικοῦ του Φωτός, αὐτοῦ πού σώζει τό πνεῦμα καί τοῦ προσδίδει τήν ἀναλλοίωτη τιμή ἡ ὁποία τό στέφει καί τοῦ προσδίδει διάδημα.

Προσέξατε, μή ἀφήσετε ποτέ νά σᾶς σύρει ὁ κόσμος εἰς ξένη πρός τήν Ἀλήθεια λατρεία. Μή ποτέ ἡ ψυχή σας ἐνδοιάσει πρός τόν Βασιλέα τοῦ Ἡλίου, διότι θά συρθεῖ εἰς πυκνό ἔρεβος καί θά δοκιμάσει πολλές πικρίες.

Οἱ Θεοί δέν ὁδηγοῦν τίς ψυχές εἰς τό σκότος. Ἀντίθετα λυποῦνται ὅταν αὐτές φέρονται πρός ἐκεῖ. Ἐκεῖνο πού τίς ὁδηγεῖ πρός τό σκότος εἶναι ἡ ἀμάθεια , ἡ ἀπιστία πρός τίς δυνάμεις τῆς Φύσεως καί ἡ ἀνυπακοή πρός τίς ἐπιτακτικές ἐνέργειες τῶν νόμων της.

Οἱ πρός τίς λειτουργίες τῆς Φύσεως προσεγγίζουσες ψυχές ἔρχονται εἰς ἐπαφή μετά τῶν Θεῶν, ὁπότε αὐτοί τούς δωροῦν τήν πραγματική εὐτυχία.

Ὅταν ἡ ἀνθρώπινη ψυχή προσεγγίσει τή Φύση, τότε ἄρχεται νά κατανοεῖ τούς Θεούς τῶν δυνάμεών της.

Προσεγγίσατε τή Φύση, συνδεθεῖται μέ τίς δυνάμεις της, λατρεύσατε τούς Θεούς τῶν δυνάμεών της, διότι αὐτοί εἶναι οἱ ἀληθεῖς Θεοί. Πᾶς μή ὤν Βασιλεύς φυσικῆς δυνάμεως εἶναι ψευδής Θεός, εἶναι Θεός τοῦ ἐρέβους καί ἐνεργεῖ μόνον «ἐν αὐτῷ».

Τιμήσατε καί λατρεύσατε τοῦ Θείου Ἡλίου τόν «ἄχραντο Βασιλέα».

Η διαμόρφωσις των σωμάτων του Πλανητικού μας συστήματος

υπό Σπυρίδωνος Νάγου.

Αι σκέψεις μου, εν πρώτοις, δεν δύνανται να παραδεχθούν ότι το Ηλιακόν μας σύστημα δύναται να περιορισθή εις όρια ενεργείας χώρου και να είναι ανεξάρτητον της ενεργείας του απείρου χώρου των κόσμων. Είναι κατά συνέπειαν εντός του χώρου του όλου των κόσμων, διότι ο χώρος ούτος είναι εις τας λειτουργείας του αδιαίρετος, διότι **ο χώρος ούτος είναι συνεχής προς εαυτόν** και παν το εν αυτώ περιεχόμενον υπόκειται εις τας λειτουργίας των νόμων του.

Οι νόμοι του απείρου χώρου εις τα καθέκαστα των απανταχού περιεχομένων αυτού έχουν διαφορετικήν δυναμικήν ενέργειαν, ανάλογον του βαθμού της ενεργείας των περιεχομένων, τούτο όμως δεν δύναται να μη τηρή την συνέχειαν προς το όλον άπειρον, των νόμων του χώρου, διότι εν εναντία περιπτώσει τα μέρη των κόσμων θ' απετέλουν έκαστον εμφάνισιν όλως χωριστήν και ενεργείας του όλου των κόσμων και εν τη τοιαύτη περιπτώσει αντικειμενικώς απροσπέλαστον εις την αντίληψιν των νοητικών της όντων, της υπάρξεως των άλλων κόσμων του απείρου.

Ο άπειρος χώρος δεν δύναται να είναι αφηρημένη έννοια αλλά ουσιαστική και ουσιαστική έννοια είναι εκείνη ήτις γίνεται από ουσιαστικό τι. Εάν η έννοια αυτή γίνεται εκ των περιεχομένων εν τω χώρω αντικειμένων, τούτο διαδηλοί ότι τα αντικείμενα ταύτα όντως υπαρχουν. Αλλά που υπαρχουν αν μη εν χώρω; Τα περιεχόμενα εν τω χώρω αντικείμενα δεν δύνανται παρά να είναι ουσιαστικά, να έχουν ουσιαστικήν έννοιαν. Το περιέχον τα ουσιαστικά αντικείμενα, ο χώρος, δύναται να μη είναι ουσιαστικός; Αντίθετος σκέψις, ότι και τα αντικείμενα και

ο χώρος εν τω οποίω υπάρχουν και ενεργούν δεν είναι ουσιαστικά, αυτόχρημα θα είναι αποτέλεσμα μη φυσιολογικώς λειτουργούσης διάνοιας.

Αι καθόλου έννοιαι γίνονται εν τη διανοήσει του όντος εξ ουσιαστικών υπαρχόντων και αυταί ακόμη αι υπερβαταί γίνονται από αφετηρίας ουσιαστικών υπαρχόντων, ακόμη και αυτό τούτο το όργανον της διανοήσεως των όντων είναι ουσιαστικόν υπάρχον, έχον άμέσους σχέσεις προς τα ουσιαστικά αντικείμενα, εκτός άν το όργανον τούτο ανωμάλως λειτουργεί, ότε σχηματίζει ιδέας και σκέψεις ατάκτους μη ανταποκρινομένας εις την αλήθειαν, διότι η επαφή τούτων προς τα ουσιαστικά αντικείμενα δεν είναι πλήρης και ως εκ τούτου ο σχηματισμός των ιδεών και σκέψεων δεν στηρίζονται εις τα πραγματικά γεγονότα ως και η σύνθεσις και αναγωγή αυτών ωσαύτως. Άρα εκ των ανωτέρω σκέψεων δεν δυνάμεθα παρά να δεχθώμεν την ύπαρξιν δύο ουσιαστικών εξ ων οι κόσμοι γίνονται και ενεργούν. Το εν των ουσιαστικών τούτων είναι το **περιέχον** το έτερον, το δε δεύτερον τούτων είναι το **περιεχόμενον** εν τω πρώτω. Κατ' ακολουθίαν της σκέψεως ημών ταύτης, **το περιέχον** είναι **ο ουσιαστικός χώρος** και ως τοιούτος είναι συνεχής προς εαυτόν και δια τούτο αποτελεί τον σχηματισμόν της εννοίας του όλου αδιαιρέτου απείρου του έχοντος άμεσον συνοχήν προς τας καθόλου ενεργείας του. **Το περιεχόμενον** είναι όπερ δια συνδέσεως του περιέχοντος σχηματίζει τας μορφάς των κόσμων. **Το περιεχόμενον ουσιαστικόν** δεν είναι προς εαυτόν συνεχές διότι είναι **μοριακόν**, τα δε μόρια τούτου συνδέονται υπό του ουσιαστικού περιέχοντος και αποτελούν την αντικειμενικήν μορφήν του κόσμου. Το πρώτον ουσιαστικόν, το συνεχές προς εαυτό, είναι η **μονάς**, ο **πατήρ των κόσμων**, το δε δεύτερον, το μοριακόν είναι το πλήθος, η μήτηρ των κόσμων, η ένωσις και η συλλειτουργία αμφοτέρων, η εμφάνισις των μορφών, **τα τέκνα των γονέων**. Η μίξις των δύο τούτων ουσιαστικών έχει ως αποτέλεσμα την εκπόρευσιν των νόμων των, δι' ων λειτουργεί ο άπειρος κόσμος, εκ των

λειτουργιών τούτων προέρχονται εις το είναι και άλλοι παράγωγοι νόμοι εκ των πρώτων, εκ τούτων δε πάλιν άλλοι και συνεχώς τούτο γίνεται απείρως. *Οι εν συνεχεία* ***παράγωγοι νόμοι*** *καθιστούν τας ουσίας εξ ων εκδηλούνται ατελευτήτους εις τας ενεργείας των και τούτ είναι όπερ δίδει εις αυτάς την έννοιαν της αφθαρσίας των και αιωνίου υπάρξεώς των.*

Ο θείος Πυθαγόρας τους **πρωταρχικούς** και **θεμελιωτικούς** των απείρων κόσμων νόμους των δύο ουσιών ενεφάνισε δια της εννοίας των **αριθμών** 1 - 9 = 10 και αυτούς απεκάλει ως τα **θεμέλια των κόσμων**. Οι αριθμοί 3, 5, 7 και 9 είναι οι εκδηλωθέντες πρωταρχικοί νόμοι εκ **της ουσίας του χώρου** της συνεχούς προς εαυτήν, οι δε αριθμοί 1 + 1 = 2, 4, 6 και 8 είναι οι εκδηλωθέντες νόμοι εκ **της μη συνεχούς ουσίας,** της μοριακής. Η μίξις των δύο ουσιών και η συνεργασία των δια της εκδηλώσεως των πρωταρχικών των νόμων έχουν ως παράγωγα άλλους νόμους. **Τα παράγωγα** ταύτα γίνονται εκ της *μίξεως* και *συνεργασίας* των πρωταρχικών νόμων ως τούτο εμφανίζουν και οι αριθμοί μετά την πρώτην δεκάδα, διότι, και ούτοι δεν είναι παρά μίξις των περιττών και αρτίων αριθμών 1-9. Η μίξις αυτή των αριθμών εμφανίζει *ποσοτικήν δυναμικήν*, κατ' έκτασιν απείρως άνευ τέρματος, τούτο ακριβώς εμφανίζουν και οι παράγωγοι νόμοι των θείων ουσιών της φύσεως και δια την κατ΄ έκτασιν εμφάνισιν και λειτουργίαν των παραγώγων νόμων νόμων τα πάντα ρέουν εις απείρους ανελίξεις. *Οι περιττοί και άρτιοι αριθμοί δια των μεταξύ των συνθέσεων εμφανίζουν όλας τας μαθηματικάς πράξεις* των οποίων τα όρια δεν δύνανται να εκτείνονται μόνον έως εκεί όπου φθάνει η ανθρώπινη διανόησις αλλά και πέραν απείρως αυτής διότι και η διανόησις αυτή δεν δύναται να τερματισθή μόνον μέχρι της ανθρώπινης φύσεως. Τούτο θα επρόδιδε εξαφανισμόν των ουσιών εξ ων η διανόησις αυτή γίνεται. Όπερ δια της εννοίας των αριθμών δια συνθέσεώς των γίνεται, προφαίνει ότι γίνεται και δια των νόμων των δυο αϊδίων ουσιών αίτινες διηνεκώς αυξάνονται κατά τας ενεργείας των. *Αντίθετον*

σκέψιν θα εδεχόμεθα μόνον εάν αι δύο ουσίαι δεν ήσαν αΐδιοι αλλά παράγωγα άλλου τινός. Αποδοχήν τοιαύτης σκέψεως δεν δυνάμεθα να κάμνωμεν διότι το άλλο αυτό, ούτινος θα ήσαν παράγωγα, αναγκαίως και τούτο έπρεπε να ήτο ουσιαστικόν ουχί διάφορον κατά την ενέργειαν των δύο ουσιών. Εν τη τοιαύτη όμως περιπτώσει θα ήτο το αυτό, εάν δε δεν ήτο ουσιαστικόν πως δύναται να αιτιολογηθή παραγωγή ουσιαστικών εκ μη τοιούτου. Εάν δε ως πιστεύεται παρά πολλών, το αΐδιον ήτο πνεύμα, πως εκ πνεύματος δύναται να προέλθη κόσμος ουσιαστικός χωρίς να έχη ιδιότητας του αιτίου του.

Το πνεύμα των κόσμων το διακρίνομεν ως έχον **νοητικάς ιδιότητας**, αλλά τας ιδιότητας ταύτας, εκ της ερεύνης την οποίαν κάμνωμεν, τας διακρίνωμεν να εκδηλούνται από ουσιαστικόν εν. Η εκδήλωσις της ανθρωπίνης διανοήσεως βάσιν έχει την λειτουργίαν ουσιαστικού οργάνου, το ουσιαστικόν δε τούτο όργανον δεν διαφέρει του ουσιαστικού της φύσεως των κόσμων ημών ή κατά δυναμικήν μόνον ενέργειαν. Η δυναμική αύτη ενέργεια είναι αποτέλεσμα ανελίξεως των ουσιών δι' εκδηλώσεως νόμων αυτών και δια της συλλειτουργίας τούτων προς άλλους τοιούτους εκδηλωθέντας εκ των αυτών ουσιών προγενεστέρως. Άλλως πως δεν δύναται να σταματήση η εκδήλωσις και λειτουργία παραγώγων νόμων εκ των δύο ουσιών ωσαύτως δεν δύναται να σταματήσουν αρτιώτεροι σχηματισμοί οργάνων δια των οποίων η αύξησις της διανοήσεως απείρως θα συντελείται. **Το πνεύμα άρα δεν είναι το αίτιον της εκπορεύσεως των κόσμων αλλά έρχεται εις το είναι αυτού εκ της ανελίξεως των ουσιών των κόσμων και η ανέλιξις αύτη γίνεται δια της αεί παραγωγής ή εκδηλώσεως νέων νόμων τούτων.** Εάν σκοπός της δημιουργίας δεν ήτο η εκ των αϊδίων ουσιών αυτής εκπόρευσης του πνεύματος, η όλη των ουσιών τούτων ανέλιξις εις νοητκάς ενεργείας, η εσαεί και εν συνεχεία αύξησις της νοητικής ενεργείας αυτών, πας άλλος σκοπός εν τη διανοητική μου ενέργεια είναι ακατάληπτος. Δεν είναι τούτο όπερ ισχυρίζομαι παντάπασι

εγωϊστικόν και δια τούτο ευχαρίστως θ' απεδεχόμην άλλην έννοιαν σκοπού της δημιουργίας, εάν μου επιδεικνύετο και εστηρίζετο εις τα φαινόμενα τα οποία έχομεν προ ημών προς μελέτην.

Η δημιουργία των κόσμων δεν υπήρξε μονομερής, δεν εξεδηλώθησαν ταυτοχρόνως όλοι οι κόσμοι. Τούτο καταφαίνεται και εκ των συγκροτηθεισών μαζών και εκ της λειτουργίας της κινήσεως αυτών. **Το Ηλιακό μας συγκρότημα** κατά τον σχηματισμόν των μαζών αυτού είναι μεταγενέστερο άλλων τοιούτων Ηλιακών συγκροτημάτων. Και αυταί ακόμη αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος δεν ήλθαν εις το μορφικόν αυτών είναι, εις την διάπλασιν αυτών ταυτοχρόως, αλλά κατά διαφόρους χρονικάς περιόδους και τούτο είναι το αίτιο της διαφορετικής από απόψεως ενεργείας και κινήσεως εμφανίσεως αυτών. το Ηλιακόν μας συγκρότημα μετά των διαφόρων αυτού μαζών κατέχει κατ' έκτασιν εν μέρος του όλου εν συνεχεία χ'ωρου των κόσμων. Το συγκρότημα όμως τούτο μετά του χώρου μέσα εις τον οποίον ευρίσκεται λόγω της λειτουργίας του νόμου της κινήσεως των μαζών των άλλων ηλιακών συγκροτημάτων υφίσταται συνολικής τινός κινήσεως ούτως ώστε αι σχέσεις αυτού μετά των άλλων ηλιακών συγκροτημάτων των πλησιεστέρων προς αυτό επαισθητώς να μεταλάσσουν, συνεπεία δε τούτου να επέρχεται αύξησις των δυναμικών του ενεργειών. Εις την αύξησιν ταύτην των ενεργειών του οφείλονται αι μεταμορφώσεις των καθέκαστα μαζών αυτού μορφικών διαπλάσεων.

Θα σας εκθέσω κατ' ακολουθείαν τας σκέψεις μου πως αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος ήλθαν εις το μορφικόν αυτών είναι και πως αυται κινούνται μέσα εις την ουσίαν του χώρου διότι αυτό το θέμα έχει ως περιεχόμενον το προς εμέ ερώτημά σας. Προ πάσης διαμορφώσεως των κόσμων, αι ουσίαι εξ ων εγένοντο ούτοι, ως αΐδιοι υπήρχον δυνάμει μόνον. Χρησιμοποιώ την έκφρασιν ταύτην δια να καθορίσω την διαφοράν της εννοίας αυτής εν αντιθέσει προς την έννοιαν της εκφράσεως

του εν ενεργεία υπάρχοντος. **Το δυνάμει υπάρχον** ως *μη έχον αντικειμενικήν εκδήλωσιν,* -- και *αντικειμενική εκδήλωσις* είναι μόνον **των εν ενεργεία υπαρχόντων** -- δεν δύναται ν' αποτελέση βάσιν διαπλάσεως ιδεών καθ' όσον **αι ιδέαι εν τω σχηματισμώ των στηρίζονται επί αντικειμενικών φαινομένων,** δηλαδή **επί των εν ενεργεία υπαρχόντων.** Αι αΐδιαι ουσίαι, εξ ων οι κόσμοι εγένοντο, υπήρξαν, προ της διαμορφώσεως των μορφών, των εν ενεργεία μορφών, μόνον δυνάμει είναι και ως εκ τούτου είναι απροσπέλαστοι εις την έρευναν των νοητικών όντων, πάντων των νοητικών όντων, όλων των κόσμων, διότι τα όντα ταύτα ως εν ενεργεία είναι έχουν άμεσον μόνον σχέσιν προς όλα τα **εν ενεργεία είναι** φαινόμενα των κόσμων, δηλαδή προς τα αντικειμενικώς είναι φαινόμενα των κόσμων και δια τούτο η διανόησις των όντων δεν είναι δυνατόν να εκτείνεται πέραν των ορίων των εν ενεργεία φαινομένων των κόσμων πάσης φύσεως ως και της πνευματικής διότι και **η πνευματική φύσις είναι ενεργητικόν είναι,** ούτε πέραν των λειτουργιών των ενεργητικών φαινομένων, αίτινες λειτουργίαι γίνονται δια της εξ αυτών εκδηλώσεως νόμων των αϊδίων ουσιών. **Νόμοι των αϊδίων ουσιών είναι η δυναμική των (ουσιών) ενέργεια και η εκδήλωσις αυτών (των νόμων) ακριβώς έγινε το αίτιο της μεταφοράς των από την κατάστασιν του δυνάμει είναι εις εκείνην των αντικειμενικών φαινομένων άτινα είναι εν ενεργεία είναι.**

Τα νοητικά όντα είναι το αποτέλεσμα των *θείων τούτων ουσιών* δια της συνεχούς εκδηλώσεως των νόμων των. Επειδή δε οι νόμοι ούτοι είναι οι παράγωγοι των θεμελιωτικών (νόμων) περί ων ανωτέρω καθώρισα, δια τούτο και συντρέχουν μετά την εκδήλωσιν και λειτουργία των εις την ανέλιξιν των θείων ουσιών και δια ταύτης εις την εμφάνισιν και λειτουργία των νοητικών όντων. ***Τα νοητικά ταύτα όντα*** *εκτείνουν τας ενεργείας των δι εκδηλώσεως εκ των ουσιών των έων παραγώγων νόμων και ούτως η ανέλιξις αυτών από απόψεως νοητικής ενέργειας γίνεται άπειρος.* **Τα νοητικά όντα** εις τους απείρους κόσμους εμφανί-

ζουν διαφοράς και από απόψεως της *αντικειμενικής αυτών φύσεως* και από απόψεως της *νοητικής αυτών ενεργείας,* πάντως όμως *είναι προωρισμένα άπαντα ως εκ της ουσιαστικής αυτών αντικειμενικής υποστάσεως να διέλθουν δια των αυτών βαθμίδων της ανελίξεως των* και τούτο είναι το απείρως θαυμαστόν έργον της δημιουργίας.

Η διαφορετική εμφάνισις από απόψεως ενεργείας και ανελίξεως των μορφικών συγκροτημάτων των θείων ουσιών, των διαφορετικών από απόψεως δυναμικής ενεργειών αυτών, των διαφορετικών εμφανίσεων των νοητικών όντων και των ενεργειών αυτών, προήλθον από την βαθμιαίαν μεταφοράν των θείων ουσιών από το δυνάμει είναι των εις το εν ενεργεία τοιούτον αυτών και αυτό ακριβώς είναι εκείνο το οποίο μας παρέχει το μέσον να εξετάσωμεν τον σχηματισμόν των μαζών του Ηλιακού μας συγκροτήματος και την σχετικήν προς εκάστην ενεργητικήν των κίνησιν. Η κατ' άπειρον έκτασιν υπάρχουσα ουσία του χώρου, προ της εκδηλώσεως εις το εν ενεργεία είναι της μοριακής ουσίας, υπήρχεν δυνάμει μόνον, προς σαφεστέραν δε κατανόησιν θα χρησιμοποιώ την λέξιν **αδρανής,** διαδηλών δια της λέξεως ταύτης την έννοιαν, ότι εν τη καταστάσει της ταύτη η ουσία του χώρου ουδένα είχεν εν ενεργεία νόμον εξ εκείνων οίτινες εξεδηλώθησαν εξ αυτής μεταγενεστέρως και συνεπεία των οποίων ήλθεν από το **δυνάμει** αυτής είναι εις το **εν ενεργεία** αυτής τοιούτο. Η εκδήλωσις νόμων προς ενέργειαν αυτής, εγένετο ευθύς ως η ετέρα μοριακή ουσία ήλθεν δι' εκδηλωθέντων νόμων της εις το εν ενεργεία είναι της. Οι νόμοι της μοριακής ουσίας, την οποίαν εφ' εξής θα κατονομάζω **ατομικήν** διότι τα μόρια αυτής γίνονται εκ πολλών ατόμων. **Τα άτομα** αυτής αποτελούν αυτοτελή εμφάνισιν εις τας ενεργείας της, τας πρώτας αυτής ενεργείας, ενώ **τα μόρια** αυτής δεν είναι παρά σύνθεσις εκ πολλών της ατόμων, όπως και τα στοιχεία είναι σύνθεσις εκ πολλών μορίων και αι μορφαί σύνθεσις εκ πολλών στοιχείων και μορίων. Οι νόμοι λέγω της ατομικής ουσίας εξεδηλώθησαν εις ενέρ-

γειαν ευθύς ως ενεφανίσθη προς ενέργειαν ο πρωταρχικός αυτής νόμος της κινήσεως συνεπεία του οποίου τα άτομα αυτής ενεφάνισαν την κινητικήν των υπόστασιν μέσα εις την ουσίαν του χώρου.

Η κίνησις των ατόμων της ουσίας ταύτης μέσα εις την ουσίαν του χώρου προκάλεσε την εκδήλωση του πρωταρχικού νόμου αυτής, της ενέργειας. Οι πρωταρχικοί νόμοι ούτοι με το είναι των δύο ουσιών απετέλεσαν τα πρώτα θεμέλια της δημιουργίας, εκ των θεμελίων δε τούτων προήλθαν εις εκδήλωσιν και ενέργειαν κατά πρώτον μεν οι θεμελιωτικοί νόμοι της δημιουργίας των κόσμων κατά συνέχειαν δε όλοι οι εκ τούτων παράγωγοι νόμοι των κόσμων. Όπερ συνετέλεσε εις την εμφάνισιν των θείων ουσιών εις το ενεργητικόν αυτών είναι, από το δυνάμει αυτών είναι, είναι η εκδήλωσις των νόμων της κινήσεως και της ενεργείας αυτών, οι νόμοι δε ούτοι διαφέρουν αλλήλων διότι **ο μεν νόμος της κινήσεως** είναι εν συνεχεία, ουδαμού δύναται να καταπαύση η λειτουργία, διότι το εναντίον θα μετέφερε την ουσίαν εξ ης εξεπορεύθη από το εν ενεργεία είναι αυτής εις το δυνάμει είναι της, τούτο όμως ουδέποτε δύναται να συντελεσθή διότι ο νόμος ούτος δυναμικώς αυξάνει από τα παράγωγα αυτού, τους νόμους δηλονότι της ουσίας του, οίτινες έρχονται εις εκδήλωσιν εκ της λειτουργίας αυτού. **Ο δε νόμος της ενεργείας** είναι μεν εν συνεχεία διότι δυναμικώς και ούτος αυξάνει από τα παράγωγα αυτού τους, νόμους της ουσίας του, αλλά έχει τας ιδιότητας να συνθέτη τα άτομα της ατομικής ουσίας προς συντέλεσιν **μορίων, στοιχείων** και **μορφών** αλλά μετά ορισμένην αυτών λειτουργίαν, λόγω της τάσεως προς παραγωγήν ανωτέρων δυναμικοτήτων αυτού και διότι δεν του παρέχεται υπό των συγκεκροτημένων ατόμων εις μόρια, στοιχεία και μορφάς το έδαφος, αποσυνθέτει ταύτα προς νεωτέραν οργάνωσιν τούτων δια των οποίων εξασφαλίζει την αύξησιν της λειτουργίας του. **Ο νόμος της ενεργείας** δεν είναι μόνον *το αίτιον* της διαπλάσεως δια των ατόμων της ατομικής ουσίας των στοιχείων και μορφών αλλά και *το αίτιον* της αεί μεταμορφώσεως πάντων των συντελουμένων υπο τούτων. **Ο νόμος της κινήσεως** είναι *το αίτιον* του αεί είναι των κόσμων, όχι μόνον εκείνων τους οποίους δια της αισθήσεώς μας γνωρίζουμε αλλά και εκείνων οίτινες θ' ανελιχθώσιν εις τον άπειρον χρόνον εφ' απείρους δυναμικότητας και ενεργείας, **ο δε νόμος της ενεργείας** είναι το *αίτιον* της εμφανίσεως των κόσμων και αεί μεταμορφώσεως αυτών, προσέτι δε το *αίτιον* της νοητικής ενεργείας των όντων και της απείρου αυτής αυξήσεως ως και το *αίτιον* της εκπορεύσεως του φωτός εις τας μορφάς των κόσμων και εις τας νοητικάς ενεργείας των απείρως ανελισσομένων όντων, είναι ο **Έρως**, ο νεώτερος και αρχαιότερος των Θεών κατά τους Ελευσινίους μύστας, ο **Φάνης** του Θείου Ορφέως, ο **Διόνυσος ο Ελευθερεύς**, το **Φως** ουχί το υλικόν προκειμένου περί της πνευματικής αυτού ενεργείας αλλά το **φως των μεμυημένων** το δίδον εις τας ψυχάς αυτών την αθανασίαν.

Οι χαρακτηρισμοί ούτοι των μυστών αναφέρονται μόνον εις τας πνευματικάς ενεργείας των όντων περί του πρωταρχικού νόμου της ενεργείας. *Τα άτομα της ατομικής ουσίας προέρχονται εις το εν ενεργεία είναι των βαθμιαίως.* Η δυνάμει αυτών ουσία βαθμιαίως έρχεται εις ενέργειαν. Όπερ δυνάμεθα να νοώμεν είναι το ότι, όταν μέρος της ουσίας ταύτης ενεφανίσθει ως ενεργητικά άτομα, ταύτα δια της συνεργασίας των προς την ουσιαν του χώρου συνετέλεσαν να εμφανισθούν και άλλα τοιαύτα και τούτο εσαεί γίνεται εις τα άπειρα κατ' έκτασιν πεδία της ουσίας του χώρου. Όρια της ατομικής ουσίας ως και εκείνης του χώρου δεν δύνανται να νοηθούν, διότι τοιαύτα όρια -- εάν υπήρχαν -- θα ετερμάτιζον την δημιουργίαν και τας μεταμορφώσεις των δημιουργηθέντων.

Οτι αφ' εαυτού είναι, είναι και άπειρον, ότι είναι αφ' εαυτού άπειρον είναι και αφ' εαυτού εις τας ενεργείας του ατελεύτητον.

Τα άτομα της ατομικής ουσίας δεν δυνάμεθα αντικειμενικώς να τα γνωρίσωμεν ως δεν δυνάμεθα να γνωρίσουμε και την

ουσίαν του χώρου αν μη ευρίσκεται εν συνεργασία μετά της ατομικής τοιαύτης. Γνωρίζομεν και νοούμεν μόνον τα εξ αμφοτέρων γινόμενα, διότι και το ψυχικόν ημών είναι και τα όργανα της διανοήσεως αυτού, εξ αμφοτέρων των ουσιών τούτων γίγνονται και ως τοιαύτα έχουν σχέσιν προς τα γιγνώμενα εκ των αυτών ουσιών. Παν το ότι δεν είναι γιγνώμενο εκ των ουσιών τούτων δεν δύναται να είναι αντικειμενικόν. Αντικειμενικαί εμφανίσεις δεν είναι μόνον τα άτομα, τα στοιχεία και αι εκ τούτων διαπλασσόμεναι μορφαί αλλά και αι ψυχικαί ατομικαί εμφανίσεις τα κινητικά και ενεργητικά αίτια της φύσεως των μορφών των όντων και αι πέραν του περιβάλλοντος του γηίνου ημών κόσμου, δρώσαι τοιαύται ψυχαί υπό την αποδιδομένην παρ' ημών εις αυτάς ονομασίαν **πνευματικαί υπάρξεις**. Αι γνώσεις ημών, έχουν άμεσον αναφοράν προς τας αντικειμενικάς εμφανίσεις του κόσμου ημών, δεν θα περιορισθώσιν όμως ως εκεί, δια της ανελίξεώς των θα φθάσουν να γνωρίσουν όλας τας ενεργείας των νοητικών όντων των πέραν του κόσμου ημών δρώντων και εσαεί τούτο θα γίνεται.

Τα άτομα της ατομικής ουσίας *δυνάμεθα κατά αναγωγήν της σκέψεως ημών να τα ενοώμεν ως υπάρχοντα εν ενεργεία λόγω της δια τούτων διαπλάσεως των μορίων, των στοιχείων και εκ των εκ τούτων γινομένων μορφών,* ούτως *δια της αυτής αναγωγής της σκέψεως ημών, νοούμεν και την* ***ουσίαν του χώρου***, ήτις αποτελεί το διάμεσον συνθετικόν των ατόμων εις την διάπλασιν πάσης αντικειμενικής εμφανίσεως. Τα ελθόντα από την δυνάμει Είναι κατάστασιν εις την εν ενεργεία τοιαύτην άτομα κατά βαθμιαίαν τινά τάξιν απετέλεσαν το περιεχόμενον ενός μέρους της απείρου ουσίας του χώρου και εκινήθησαν εις το μέρος τούτο δυνάμει του πρωταρχικού αυτών νόμου της κινήσεως. Εκαστον των ατόμων τούτων μετά την εμφάνισίς του ευρέθη εν σχέσει προς τα άλλα εις απόστασιν τινά. Η απόστασις αύτη, εν αρχή αναγκαιοτάτη, διευκόλυνε τας κινήσεις των, εκ τούτων δε προε-

κλήθη εκ της ουσίας του χώρου, του μέρους επί του οποίου ευρίσκοντο, ο νόμος της ενεργείας.

Οι συνεργαζόμενοι πλέον νόμοι **κινήσεως** και **ενεργείας** εμφανίζουν τας ουσίας εξ ων εξεδηλώθησαν ως εν ενεργεία αδιασπάστως είναι, τα δε άτομα ως εκ του νόμου των και εκείνου της ενεργείας στροβιλίζονται μέσα εις την ουσίαν του χώρου και εκ του γεγονότος τούτου θα δυνηθώμεν κατωτέρω να δικαιολογήσωμεν τας **αξονικάς κινήσεις των μαζών**. Η συνεργασία, η αδιατάρακτος και αδιάσπαστος πλέον συνεργασία, των νόμων κινήσεως και ενεργείας έφερον ως αποτέλεσμα την εκδήλωσιν εκ των δύο ουσιών νέων νόμων, εκείνους τους οποίους ονομάσαμεν ανωτέρω ως **θεμελιωτικούς** και οίτινες κατά την έννοιαν αυτών έχουν άμεσον σχέσιν προς την έννοιαν των απλών αριθμών 1-9+10.

Κατά την βαθμιαίαν εκδήλωσιν ***των θεμελιωτικών νόμων*** *των δύο ουσιών,* ***τα άτομα****, συντρέχοντος και του νόμου της ενεργείας και εκείνου της* ***κινήσεως*** *αυτών, ήλθον εις στενωτέραν επαφήν προς άλληλα και εις στενωτέραν συνεργασίαν και ούτως προήλθεν μεγαλυτέρα πύκνωσις αυτών. Η τοιαύτη των ατόμων πύκνωσις περιώρισε αυτά κατ' έκτασιν της αρχικής εκτάσεως την οποίαν είχον εν τη ουσία του χώρου. Η αρχική έκτασις της* ***ουσίας του χώρου*** *λόγω της συνεργασίας της προς τα άτομα άτινα απετέλουν το περιεχόμενον αυτής εξεδήλωσε γενικώς* ***τον νόμον της ενεργείας*** *ως εκ τούτου δεν ηδύνατο πλέον να γίνη το περιέχον άλλων ατόμων ερχομένων από την δυνάμει είναι αυτών κατάστασιν εις την εν ενεργεία είναι τοιαύτην διότι* ***ο πρωταρχικός νόμος της κινήσεως*** *αυτών δεν επέτρεπε συνεργασία μετά του* ***νόμου της ενεργείας*** *της ουσίας του χώρου, του μέρους αυτής όπερ είχεν ως περιεχόμενον άλλα άτομα, άτινα δια της συνεργασίας των προς την ουσίαν του χώρου του μέρους τούτου συνετέλεσαν εις εκδήλωσιν και άλλων νόμων αυτής.*

Αναλυτικώτερον, ο βαθμός της δυναμικότητος του νόμου της ενεργείας του μέρους της ουσίας του χώρου τούτου, δεν ήτο

πλέον δυνατόν να συνεργασθή προς τον πρωταρχικόν νόμον της κινήσεως των νέων εμφανισθέντων ατόμων, διότι εκείνος μεν της ενεργείας εξεδήλωσεν και άλλους νόμους προς λειτουργίαν, ο δε νόμος της κινήσεως των νέων ατόμων ουχί ακόμη. Κατ' ακολουθείαν τα νέα εμφανισθέντα άτομα δια συνεργασίας των προς την ουσίαν του χώρου, προς την οποίαν γίνεται το περιεχόμενον αυτής, θα τείνουν προς σχηματισμόν νέας μάζης όλως χωριστής από εκείνην την μάζαν την οποίαν ενεφάνισαν τα προηγουμένως τούτων ελθόντα εις ενέργειαν άτομα μετά της ουσίας του χώρου η οποία υπήρξεν το περιέχον αυτών.

Εκείνο όπερ συνετέλεσεν εις αμεσωτέραν ακόμη επαφήν των ατόμων προς συγκρότησιν των μαζών είναι **ο νόμος της ενέργειας** με τα δυναμικά παράγωγα αυτού, διότι *η επενέργεια του νόμου τούτου προς* ***τα άτομα*** *προκάλεσε την εκδήλωσιν εξ αυτών δύο ισοδυνάμων μεταξύ των νόμων. Οι νόμοι ούτοι είναι παράγωγοι* ***του νόμου της κινήσεως*** *αυτών.* Η λειτουργία των δύο τούτων νόμων δεν περιορίζεται πλέον εις έκαστον των ατόμων αλλά αποτελεί την συνισταμένην δυναμικήν λειτουργίαν του όλου των ατόμων άτινα τείνουν εις την συγκρότησιν της αυτής μάζης. Η λειτουργία του ενός των νόμων τούτων τείνει **προς το κέντρον** της συνιστωμένης μάζης, του ετέρου **προς την περιφέρειαν** αυτής, επιβοηθούνται δε εις την λειτουργίαν των και υπό των παραγώγων νόμων, του νόμου της ενέργειας της ουσίας του χώρου, όσον περισσότερον από δυναμικής απόψεως εκδηλούνται προς λειτουργίαν τα παράγωγα του νόμου της ενεργείας, κατά τοσούτον γίνεται πυκνότερα η μάζα των ατόμων και κατά τοσούτον η λειτουργία των παραγώγων νόμων του νόμου της κινήσεως, γίνεται αρμονικωτέρα τηρουμένης πάντοτε της ισοδυνάμου αυτών λειτουργίας.

Προς σαφεστέραν κατανόησιν **των παραγώγων νόμων του νόμου της κινήσεως** θα εκθέσωμεν τας ακολούθους ημών σκέψεις. Τα άτομα δια να έχουν ύπαρξιν και συνέχισιν της απείρου δυναμικής των ανελίξεως, δεν αρκεί να έχουν μόνον εν ενεργεία

τον νόμον της κινήσεως αλλ' επίσης να έχουν εν ενεργεία και τους νόμους εκείνους αυτών οίτινες θα εξασφαλίζουν την ατομικότητα αυτών δια της εν συνεχεία εκδηλώσεως νέων δυνάμεων. Οι νόμοι ούτοι είναι, ο της δυναμικής **συστολής** αυτών και ο της **διαστολής** τοιούτος, άνευ των νόμων τούτων θα παρέμενον τα άτομα από απόψεως δυναμικής ενεργείας των εις την αυτήν κατάστασιν, αλλ' **ότι δεν αυξάνει τας ενεργητικάς του δυνάμεις είναι υποκείμενον εις εξαφανισμόν, ότι δε απείρους μένει εις το ουσιαστικόν του είναι διηνεκώς αυξάνει τας ενεργητικάς του δυνάμεις.** Τα άτομα διά του νόμου της **διαστολής** των εκδηλούν προς ενέργειαν τας δυνάμει είναι εν αυτοίς δυνάμεις των, αλλά ίνα μη αναλίσκονται και εξαφανίζονται αι εκδηλούμεναι εν συνεχεία δυνάμεις των από το ουσιαστικό των είναι **συστέλλονται** προς το κέντρον των ατόμων. ***Ο νόμος της διαστολής*** *γίνεται το αίτιον της αεί εκδηλώσεως δυνάμεων των* ***ο δε νόμος της συστολής*** *το αίτιον της μη αποχωρήσεως των εκδηλουμένων τούτων δυνάμεων από το ουσιαστικόν αυτών είναι.* Η δυναμικώς ισορρόπησις των δύο τούτων νόμων αποτελεί την αιώνιαν άφθαρτον των ατόμων ύπαρξιν. Εκ των εκδηλουμένων προς ενέργειαν δυνάμεων των ατόμων ουδεμία δύναται ν' αποχωρισθή του ουσιαστικού είναι αυτών.

Το φαινόμενον της ***αποσυνθέσεως*** *των μορφών* δια της οποίας αι δυναμικαί των ενέργειαι αντικειμενικώς εξαφανίζονται *δεν πρέπει να προάγη την σκέψιν ημών εις την υπόθεσιν του* ***εξαφανισμού*** *των εκδηλουμένων δυνάμεων των ατόμων από του ουσιαστικού αυτών είναι.* Όπερ εξαφανίζεται εκ της αποσυνθέσεως των μορφών είναι η συνισταμένη των δυνάμεων αυτής, η συνισταμένη των δυνάμεων τούτων γιγνομένη εκ των δυνάμεων των ατόμων παύει να υφίσταται μετά την αποσύνθεση των μορφών, εν τούτοις όμως αι δυνάμεις αύται ως έκδηλοι της ουσίας των ατόμων παραμένουν εν αυτοίς. Τούτο δυνάμεθα ασφαλέστερον να το κατανοήσωμεν εκ του φαινομένου της **ανασυνθέσεως** εξ ατόμων των μορφών, της λειτουργίας αυτών δια νέας συνιστα-

μένης δυνάμεων και μάλιστα από απόψεως δυναμικής εναργεστέραν. Τούτο όπερ γίνεται εις τας εκδήλους εν ενεργεία δυνάμεις των ατόμων γίνεται και εις τας δυνάμεις της ουσίας του χώρου η οποία αποτελεί το συνθετικόν των μορφών. Και αι δυνάμεις της ουσίας του χώρου δεν αποχωρίζονται αυτής. *Παράγωγοι νόμοι του νόμου **της ενεργείας*** δεν επιτρέπουν τον τοιούτον αποχωρισμό. Η συνεργασία των παραγώγων τούτων νόμων προς *τους παραγώγους νόμους **της κινήσεως*** είναι από δυναμικής απόψεως ανάλογος, φθάνει δε εις τας κατά μέρος μορφάς να γίνεται μια κοινή συνισταμένη των δυνάμεων των δύο ουσιών, όταν δε η συνισταμένη αυτή δεν βοηθεί περαιτέρω εκδηλώσεως νέων δυνάμεων των ουσιών διασπάται η αρμονική αυτής λειτουργία και συνεπεία ταύτης επέρχεται η αποσύνθεσις των μορφών. Ανασυνίστανται ακολούθως νέαι μορφαί με νέαν συνισταμένην δυνάμεων των δυο ουσιών και ούτως ο μορφικός κόσμος σταθερώς ανελίσσεται.

Εις τας συγκροτουμένας μάζας δια της εκδηλώσεως των νόμων, περί ων ανωτέρω ομιλήσαμεν, η πύκνωσις των ατόμων γίνεται στενωτέρα, έτι δε στενωτέρα γίνεται προς το κέντρον της μάζης. Οι νόμοι της **συστολής** και **διαστολής** των ατόμων έχουν ως παράγωγα τους νόμους της **έλξεως** και **απώσεως** των μαζων, οι παράγωγοι ούτοι νόμοι αποτελούν την συνισταμένην των δυνάμεων των μαζών και *ο μεν **της έλξεως** έλκει προς το κέντρον της μάζης τας εν ενεργεία δυνάμεις των ατόμων και μετ' αυτών και αυτά ταύτα τα άτομα, **ο δε της απώσεως** φέρει προς την περιφέρειαν της μάζης πάσας τας εκδηλωμένας νέας δυνάμεις αυτής. Όταν ομιλούμεν ή διατυπώνομεν τας σκέψεις περί **των νόμων της απανταχού θείας Φύσεως**, νοούμεν ότι, οι νόμοι ούτοι είναι αι εκδηλώσεις προς λειτουργίαν των δυνάμεων των ουσιών και συνεπεία των εκδηλώσεων τούτων γίνονται αι λειτουργίαι των ουσιών.* Εις τους εκδηλουμένους και λειτουργούντας κόσμους ρυθμισταί είναι **οι νόμοι των ουσιών**, άνευ της εκδηλώσεως και λειτουργίας **των νόμων των ουσιών**, αύται θα εξηφανίζοντο, θα περιήρχοντο εις το δυνάμει αυτών είναι, τοιούτο τι όμως δεν δύναται να γίνη ακριβώς διότι η εμφάνισις των δυνάμεων ή νόμων των ουσιών καθίστανται παραγωγικοί άλλων τοιούτων και τούτο είναι το θαυμαστόν της δημιουργίας και η διαρκής και εν συνεχεία μεταμόρφωσις των δημιουργηθέντων.

*Η συνισταμένη των νόμων της **έλξεως** και **απώσεως** των μαζών συν των παραγώγων νόμων του νόμου της **ενεργείας** της ουσίας του χώρου αποτελούν την ρυθμικήν λειτουργίαν αυτών*, οι νόμοι δε ούτοι της **έλξεως** και **απώσεως** ως και οι παράγωγοι του νόμου της **ενεργείας** είναι ισοδύναμοι εις τας λειτουργίας των, άλλως δεν θα υπήρχε μεταξύ αυτών αρμονία και εν τοιαύτη περιπτώσει δεν θα ηδύνατο να υπάρξη μάζα με ρυθμικάς λειτουργίας και ανελικτικάς δυνάμεις.

Εκτός των ανωτέρω νόμων έχομεν και άλλους παραγώγους νόμους των νόμων της κινήσεως και ενεργείας, εκείνους οίτινες **στροβιλίζουν τα άτομα μέσα εις την ουσίαν του χώρου**. *Τα αφ' εαυτών κινούμενα άτομα προκαλούν εν τη ουσία του χώρου **παλμούς** αυτης.* Οι παλμοί ούτοι είναι παράγωγοι δυνάμεις του νόμου της ενεργείας εκδηλωθείσαι συνεπεία της επιδράσεως του νόμου της κινήσεως. Η συλλειτουργία των δυνάμεων τούτων μετά των παραγώγων δυνάμεων ή νόμων του νόμου της κινήσεως προκαλούν εις στροβιλισμόν τα άτομα μέσα εις την ουσία του χώρου κατά μίαν ορισμένην κατεύθυνσιν, εξαρτάται δε αύτη εκ της πρωταρχικής φοράς προς κίνησιν των ατόμων. Δύναται να μην είναι πάντοτε η αυτή φορά των ατόμων πάσης εκ τούτων συγκροτηθείσης μάζης. Η συνισταμένη των δυνάμεων των στροβιλιζομένων ατόμων μετ' εκείνων των δυνάμεων ή νόμων των εκδηλουμένων υπό του νόμου της ενεργείας, όταν η μάζα πλήρως συντελεσθή δια της πυκνώσεως των ατόμων αυτής, προκαλεί την περί τον άξονα της μάζης κίνησιν. Η κίνησις της μάζης ταύτης την μετατοπίζει εν τω πεδίω της ουσίας του χώρου και από της στιγμής εκείνης εμφανίζεται η όλη κίνησις της μάζης συνολικώς προς τα πεδία του χώρου. ~~Εκείνα τα οποία επαυ-~~

σαν να έχουν ως περιεχόμενον άτομα της ατομικής ουσίας, ούτε ηδύναντο να δεχθώσιν άλλα τοιαύτα διότι η ουσία του χώρου των πεδίων τούτων έχουν εκδήλους δυνάμεις συνεπεία της συνεργασίας των με το πρώτερον περιεχόμενον αυτών εξ ατόμων και διότι, ως ανωτέρω ελέχθει, δεν ήτο πλέον η δυνατή συνεργασία ατόμων εχόντων μόνον έκδηλον τον πρωταρχικόν νόμον της κινήσεως με την ουσίαν του χώρου των πεδίων τούτων η οποία όχι μόνον έχει έκδηλον τον νόμον της ενεργείας αλλα και παράγωγα του νόμου τούτου.

Η έκτασις της ουσίας του χώρου επί της οποίας ήλθαν εις το εν ενεργεία είναι αυτών τα άτομα της ατομικής ουσίας είναι παλλαπλασίως μεγαλυτέρα της εκτάσεως εκείνης την οποίαν κατέχουν ήδη αι συγκροτημέναι μάζαι δια της πυκνώσεως των εξ ων συγκροτήθησαν ατόμων και επί της ευρείας ταύτης εκτάσεως κινούνται αι μάζαι.

Εκάστη των μαζών του ηλιακού μας συστήματος εγένετο εκ της πυκνώσεως **των ατόμων της ατομικής ουσίας** και έχει συνθετικόν αυτής λόγον **την ουσίαν του χώρου** ήτις είναι και το περιέχον αυτής. Του περιέχοντος αυτής [χώρου] δεν χωρίζεται [η ατομική ουσία], χωρισμός εκ του περιέχοντος αυτής θα διεδήλου αποσύνθεσίν της και τούτο δύναται εις τον άπειρον χρόνον να γίνη προς εκ νέου σύνθεσιν της πάντοτε όμως επί του περιέχοντος ή και ευρυτέρου τοιούτου αναλόγου ενεργητικής δυνάμεως προς τας δυναμικάς ενεργείας των εξ ων είχεν συγκροτηθή ατόμων. Τοιαύτας μετατροπάς υπέστησαν άπασαι αι μάζαι μέχρι της πλήρους συγκροτήσεως αυτών και υφίστανται εκείναι αίτινες πλήρως δεν διεμοφώθησαν. Παντως αι μάζαι αύται δεν απεσπάσθησαν από άλλας τοιαύτας ούτε αποχωρίζονται από την περιέχουσαν αυτάς ουσίαν του χώρου ήτις είναι και ο συνθετικός λόγος αυτών. Κινούνται μετατοπιζόμεναι εν τη ουσία του χώρου, εν δε τη κινήσει των ταύτην φέρουν και το ενεργητικόν των είναι, ήτοι τον σύνδεσμον αυτών εξ ουσίας χώρου.

Η τοιαύτη αυτών κίνησις επί της ουσίας του χώρου προκαλεί απείρους εκδηλώσεις αυτής εκ δε των εκδηλώσεων τούτων γίνεται η μεταξύ των μαζών αλληλεπίδρασις και, συνεπεία τούτης, η καθέκαστα διάπλασις των μορφών επί της επιφανείας των μαζών ως και εκείνη των όντων.

Η τροχιακή κίνησις των μαζών δεν γίνεται συνεπεία έλξεως εξ άλλων μαζών, η τοιαύτη υπόθεσις αντιτίθεται εις την ελευθέραν κίνησιν των μαζών και εις το ανεξάρτητον της ενεργείας των δυνάμεων αυτών και εις το, από απόψεως δυναμικής, διάφορον αυτών ως και εις την λειτουργίαν της συστάσεως τούτων. **Η τροχιακή των κίνησις** γίνεται ομαλή και αρμονική και επί των αυτών αποστάσεων μεταξύ των δια τους ακολούθους λόγους:

Αι μάζαι και πρωτίστως του ηλιακού μας συγκροτήματος -- ταύτας δυνάμεθα να εξετάσωμεν εκ των σχετικών γνώσεων τας οποίας έχομεν επί της κινήσεως αυτών -- αφετηρίαν κινήσεως έσχον την αξονικήν των κίνησιν, εκάστη τοιαύτη αυτών κίνησις μετατοπίζει τας μάζας. Η μετατώπισις αύτη γίνεται προς ορισμένην κατεύθυνσιν κινήται δήλον ότι προς ένα σημείον του ουρανίου ορίζοντος, όταν όμως εκ των κινήσεων τούτων φθάνει εις ορισμένην απόστασιν προς άλλας μάζας τότε υφίστανται άπωσιν εξ αυτών. **Ο νόμος της έλξεως** εκάστης μάζης, ως ανωτέρω ελέχθη, ενεργεί μόνον επί αυτής προς συγκράτησιν προς το κέντρον της των εν ενεργεία δυνάμεών της και των ατόμων εξ ων αι δυνάμεις αύται εξεδηλώθησαν, αντιθέτως **ο νόμος της απώσεως** ενεργεί προς την περιφέρειαν της μάζης προς ην έρχονται αι εν λειτουργία δυνάμεις της. **Οι νόμοι της έλξεως και απώσεως** είναι η **συνισταμένη** των δυνάμεων της μάζης. Δυνάμεθα, προς ευχερεστέραν κατανόησιν, να χρησιμοποιήσωμεν εν παράδειγμα. Η **άπωσις**, η φέρουσα προς την περιφέρειαν της μάζης τας εκδήλους δυνάμεις αυτής, βοηθουμένη και υπό των παραγώγων νόμων του νόμου της **ενεργείας** δύναται να παρομοιωθεί προς μίαν ακτινοβολία της μάζης. **Η ακτινοβολία της μάζης** δεν δύ-

ναται ν' αποσπασθή αυτής διότι την συγκρατεί προς το κέντρο της μάζης **ο νόμος της έλξεως**. Εν τούτοις καιτοι δεν δύναται ν' αποσπασθή της μάζης ενεργούσα επί της περιφέρειας αυτής ως συνισταμένη του όλου των δυνάμεων της μάζης, των εκδήλων νόμων αυτής, ενεργεί άπωσιν προς πάσαν άλλην μάζαν η οποία έρχεται εις ορισμένην απόστασιν εν σχέσει προς αυτήν. Αι μάζαι αι έχουσαι μεγαλυτέραν ακτινοβολίαν έχουν εις μεγαλυτέραν ενεργειακήν δύναμιν **τον νόμον της απώσεως αυτών**.

Εκ της ενεργείας των νόμων των **απώσεων** των μαζών θεμελιούνται αι περιφερειακαί κινήσεις αυτών, τα πεδία της ουσίας του χώρου επί των οποίων δύνανται να κινούνται διαγράφουσαι σταθερώς τας τροχιάς αυτών.

Αι **τροχιαί** των μαζών του Ηλιακού μας συγκροτήματος είναι αναλόγως κυκλικαί διότι η ηλιακή μάζα ευρίσκεται επί του κέντρου του όλου ηλιακού μας συγκροτήματος και τούτο διότι εν τω συγκροτήματι τούτο η πρώτη διαμορφωθείσα μάζα είναι η του Ηλίου. Αι μάζαι του συγκροτήματος τούτου είναι διαφόρου όγκου και δια τούτο και αι αξονικαί και αι περιφερειακαί αυτών κινήσεις κατά ενεργειακήν δύναμιν και χρόνον είναι διάφοροι.

Αι διαγραφόμεναι δια της κινήσεως των μάζων τροχιαί είναι σταθεραι, δεν δύνανται να διαταράσσονται, εάν μια των μαζών τούτων του Ηλιακού μας συγκροτήματος <u>αποκλίνει</u> της τροχιάς της συνεπεία αλλοιώσεως ή αποσυνθέσεως αυτής τότε αι τροχιαί των άλλων θα καταστούν μεταβληταί. Τοιαύται μεταβολαί αναμφιβόλως θα εγένοντο κατά τας χρονικάς περιόδους της αρτίας συγκροτήσεως αυτών.

Δύναται ακόμα να λεχθεί και το εξής: Η άπωσις εκάστης μάζης προς τας άλλας τοιαύτας, προκαλεί **κραδασμούς** επί της εν τω μεταξύ αυτών ουσίας του χώρου. Εκ των κραδασμών τούτων προκαλούνται εκδηλώσεις δυνάμεων της ουσίας ταύτης, αίτινες συντρέχουν τας απώσεις των μαζών προς τας άλλας τοιαύτας. Επίσης ομοίους **κραδασμούς** της ουσίας του χώρου, της μεταξύ των μαζών ευρισκομένης, προκαλούν το όλον της κινήσεως των μαζών συνεπεία δε των κραδασμών τούτων εκδηλούνται ωσαύτως ενεργητικαί δυνάμεις της ουσίας του χώρου. Αι δυνάμεις αύται της ειρημένης ουσίας, ήτις ευρίσκεται εις τα διάμεσα των μαζών, ουσιωδώς επιδρώσιν τον συνδετικόν λόγον των μαζών και πρωτίστως το μέρος αυτού εκείνο το ενεργούν επί της επιφανείας αυτών, αυξάνει πλέον ούτος κατά την δυναμικήν του ενέργειαν και δυνάμει της ενεργητικής του αυξήσεως, αι καθ' έκαστα μορφαί της επιφανείας των μαζών υφίστανται τας μεταμορφώσεις αυτών. Επίσης εκ του γεγονότος τούτου ή μάλλον εκ του αιτίου τούτου γίνονται αι διαμορφώσεις των στοιχείων των μαζών, η **μεταστοιχείωσις** τούτων και εκ ταύτης η λειτουργία των μορφών πάσης κατηγορίας αυτών. Το πλήθος των εκ των στοιχείων συγκροτημάτων των μορφών της επιφανείας των μαζών, η ειδική λειτουργία των μορφών τούτων, αι αποσυνθέσεις και εκ νέου συνθέσεις αυτών οφείλονται εις τους ανωτέρω εκτεθέντας λόγους.

Αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος διεπλάσθησαν βαθμιαίως αφού βαθμιαίως ήλθαν εις το ενεργητικόν αυτών είναι τα άτομα και βαθμιαίως εξεδηλώθησαν αι δυνάμεις της ουσίας του χώρου εκ της συνεργασίας των προς τα άτομα ταύτα. Ότι δε τούτο είναι κατάδηλον νοήται εκ της διαφορετικής δυνάμεως λειτουργίας των μαζών και των μεταξύ τούτων σχέσεων, συνεπεία των οποίων αλληλεπιρρεάζονται και διαμορφούνται κατά τας επιφανείας και τα σχήματα αυτών.

Η θεωρία ότι αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος απεσπάσθησαν εκ της πρώτης αυτού μάζης του Ηλίου δεν ικανοποιεί τας σκέψεις μου διότι αι αποσπούμεναι μάζαι εν τη τοιαύτη περιπτώσει δεν έπρεπε να διαφέρουν της αρχικής τοιαύτης, ούτε κατά την σύνθεσιν αυτών και συνεπώς ταύτης την ενέργειαν, ούτε κατά την θερμοκρασίαν αυτών και την διάπλασιν των μορφών της επιφανείας των. Το δικαιολογητικόν ότι κατά την απόσπασιν και απομάκρυνσιν αυτών εκ της αρχικής μάζης εψήγησαν, είναι αστήρικτον, διότι η θερμότης είναι έκδηλος εν

λειτουργία δύναμις της ουσίας, αι δε εν ενεργεία δυνάμεις των ουσιών ουδέποτε αποχωρίζονται αυτών, αντίθετος σκέψις αυτόχρημα είναι εσφαλμένη. Εκείνο το οποίον δυνάμεθα να διαπιστώσωμεν δια της παρατηρήσεως εις τα μορφικά πλάσματα της επιφανείας τού πλανήτου μας είναι ότι εκ των μορφών τούτων εκπέμπονται μεν άτομα και στοιχεία μετ' ουσίας του χώρου εξ αυτών περιέχοντα και θερμαντικάς ιδιότητας διότι αντικαθίστανται παρ' άλλων τοιούτων, τούτο αποτελεί το φαινόμενον της συντηρήσεως αυτών. Αντικαθίστανται τα εκπεμπόμενα μετά ορισμένης αυτών ενέργειαν, διότι άλλα δια της λειτουργίας της αφομοιώσεως των ειρημένων μορφών, έρχονται προς αναπλήρωσιν αυτών προς συνέχισιν της όλης λειτουργίας των μορφών δια την συντήρησιν αυτών. Τα εκ των μορφών τούτων εκπεμπόμενα διατηρούν επί τινα χρόνον τας ιδιότητας της ενεργείας αυτών αλλά αμέσως ή έρχονται εις αφομοίωσιν προς άλλας μορφάς ή συντίθενται προς άλλας τοιαύτας. Ουδέποτε δύνανται να παραμείνουν εκτός των μορφών. Μια συνέχισις της εναλλαγής των στοιχείων των μορφών γίνεται και τούτο είναι το αξιοσπούδαστον των ανελίξεων δια της αλληλεπιδράσεως των μορφών. Παν ότι εν τη επιφανεία των μαζών περιέρχεται μη ενεργείας και κινήσεως υπόκειται εις αποσύνθεσιν, τα δε στοιχεία αυτού εις νέαν σύνθεσιν. Ουσιωδώς οφείλομεν επίσης να διακρίνομεν την υφισταμένην διαφοράν μεταξύ της συνισταμένης των ενεργειών και δυνάμεων των διαφόρων μαζών του Ηλιακού μας συγκροτήματος και της συμβολής εκάστου προς διακανονισμόν της επί των τροχιών των κινήσεων των άλλων και την διαφοράν των ενεργητικών δυνάμεων της ουσίας του χώρου εκάστης μάζης, δι' ης δι' ης γίνεται ο συνδετικός λόγος αυτών, ως επίσης και της ενεργητικής ικανότητος του συνδετικού λόγου των μαζών προς διάπλασιν και εω τω συνόλω αυτών στοιχείων και πρωτίστως την σύνθεσιν τούτων προς συγκρότησιν των καθέκαστα μορφών αίτινες ενφανίζονται και λειτουργούν εις τας επιφανείας των.

Εις τας ικανότητας ταύτας **της συνεχούς ουσίας**, -- του συνθετικού λόγου των μαζών -- και εις τας σχέσεις τούτων (των μαζών) προς την εν συνεχεία υπάρχουσαν **ουσία του χώρου** την συγκροτούσαν εις την αδιάσπαστον ενότητα τας μάζας των κόσμων, -- δια της οποίας ενότητας ασκήται η αλληλεπίδρασις μεταξύ των μάζων -- οφείλονται αι διαπλάσεις των ποικίλων μορφών της επιφανείας των μαζών και τα μεταμορφικά αυτών φαινόμενα ως και η ενέλιξις των ουσιών εξ ων γίνονται αύται.

Εάν πράγματι ήτο αληθές ότι αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος απεσπάσθησαν εκ της μάζης του Ηλίου, τότε θα έφερον αι μάζαι αύται όλας τας εν ενεργεία δυνάμεις των ουσιών της μάζης του Ηλίου, θα έφερον τους εκδήλους νόμους και της ατομικής ουσίας ως και εκείνης του χώρου και μόνον θα διέφερον κατά την συνισταμένην των δυνάμεων αυτών συνεπεία του όγκου των.

Όταν η θεωρία της αποσπάσεως των μαζών του Ηλιακού μας συγκροτήματος εκ της μάζης του Ηλίου ισχυρίζεται ότι αι αποσπασθείσαι αύται μάζαι εψήγησαν, τούτο διαδηλοί αποβολήν εκ της ουσίας αυτών των ενεργητικών των δυνάμεων, τοιαύτη αποβολή δυνάμεων εκ των ουσιών επαναφέρει ταύτας από το εν ενεργεία αυτών είναι εις το δυνάμει αυτών είναι και ου μόνον τούτο, αλλά και εις πλήρη αυτών εξαφανισμόν διότι και το προ της διαπλάσεως των μορφών των κόσμων, το δυνάμει αυτών είναι δεν δύναται πλέον να νοηθή αφού πάσα εκδηλωθείσα δύναμις προς ενέργειαν εχωρίσθει εκ των ουσιών και εξηφανίσθη. Πάσα δυναμική εξαφάνισις εκ των εν ενεργεία ουσιών φέρει αυτάς εις το μη αντικειμενικώς είναι, δύναται να διαπιστωθή τοιούτο τι ότι λαμβάνει χώραν εις τους κόσμους; Όχι! Ότι λαμβάνει χώραν είναι αι αποσυνθέσεις των μορφών, αλλά αι αποσυνθέσεις δεν αποβάλλουν τας ενεργητικάς δυνάμεις των ουσιών και τούτο καταφαίνεται εκ της εκ νέου συνθέσεως των ατόμων εις στοιχεία και εκ της συνθέσεως των στοιχείων εις μορφάς. Καταπαύει εκ της αποσυνθέσεως των μορφών η συνι-

σταμένη λειτουργία των δυνάμεων τούτων ίνα εκ νέου συντελεσθή σύνθεσις με ανωτέραν από απόψεως δυναμικής συνισταμένην ή και με την ιδίαν συνισταμένην, εάν δια της λειτουργίας αυτής δεν επετεύχθησαν μεγαλύτεραι δυναμικότητες να εκδηλωθούν εκ των ουσιών ών αι δυνάμεις απετέλουν την συνισταμένην.

Η θεωρία ότι αι μάζαι του Ηλιακού μας συγκροτήματος κινούνται επί τας τροχιάς των δυνάμει ασκουμένων προς αυτάς έλξεως εκ της μάζης του Ηλίου είναι επίσης αστήρικτος διότι το τοιούτο θα εσήμαινεν ότι όλαι αι άλλαι μάζαι εκτός της Ηλιακής δεν έχουν ιδίαν υπόστασιν, δεν έχουν προς ενέργειαν ιδίας δυνάμεις, δεν έχουν ελευθερίαν ιδίας κινήσεως ούτε τοιαύτην μεταμορφωτικήν των καθ' έκαστα μορφών της επιφανείας των. Η τοιαύτη θεωρία μας προάγει εις τον σχηματισμόν της ιδέας ότι και η Ηλιακή μάζα απεσπάσθει από άλλην τοιαύτην και εκείνη από επίσης άλλην. Δια της σκέψεως αυτής θα εφθάναμεν εις την πρωταρχικήν μάζαν του Σύμπαντος και ότι εξ αυτής ενεργούνται πάσαι αι κινήσεις των κόσμων και ότι εκεί μόνον εδρεύει το κινητικόν αίτιον των κόσμων. Θα αρνηθώμεν δια της σκέψεως ταύτης, ότι υπάρχει εις τας ουσίας των κόσμων έκδηλος ο νόμος της κινήσεως, έκδηλος ο νόμος της ενεργείας και όλοι οι νόμοι οίτινες δια της λειτουργίας των εμφανίζουν τα θαυμάσια των κόσμων, τας αρμονίας αυτών, τας κατ' ιδίαν μορφάς των, τα όντα των με το θαυμάσιον νοητικόν των περιεχόμενον. Δια της τοιαύτης σκέψεως ένας έκαστος εξ ημών των ανθρώπων, δεν θα είχεν ιδίαν βούλησιν ιδίαν ενδιάθετον κίνησιν, ιδίας ατομικάς σκέψεις. Αι μάζαι των κόσμων θα εξηρτώντο από την πρώτην μάζαν της δημιουργίας, αλλοίωσις ή αποσύνθεσις προς μετατροπήν ενεργείας της πρώτης μάζης των κόσμων, θα συνέτριβε πάσας τας μάζας αυτών και πάντα τα ενεργητικά αυτών φαινόμενα, μαζύ δε με αυτά και πάντα τα νοητικά πάσης πνευματικής φύσεως. Όχι! **Έκαστος κόσμος έχει ιδίαν δυναμικήν ύπαρξιν, ιδίαν εξελικτικήν κατάστασιν της ουσίας του, ιδίας λειτουργίας των δυνάμεων αυτού και διέπεται από τους κατ' ιδίαν ενεργητικούς του νόμους και μόνον δια της ουσίας του χώρου, του ετέρου υπερτάτου τούτου Θεού της δημιουργίας και των μεταμορφωτικών εν ενεργεία νόμων του, συνέχει τους απείρους κόσμους και καθίσταται το αίτιον της μεταξύ των αλληλεπιδράσεως και της αρμονίας των.** Πρόδηλα φαινόμενα της αλληλεπιδράσεως ταύτης και των σχετικών αρμονιών είναι και αυτά τα νοητικά όντα με τας κατ' ιδίαν κινητικάς, βουλητικάς και ενεργητικάς των δυνάμεις δι' ων επιτυγχάνεται η αδιάκοπος νοητική των εξέλιξις. Όχι! **Δεν εξαρτώνται οι κόσμοι των ουρανίων μαζών εις τας κινήσεις των και εν γένει ενεργείας των από την πρωταρχικήν μάζαν του απείρου** διότι εν τη τοιαύτη περιπτώσει, όλαι αι μάζαι του απείρου κόσμου θα ήσαν ισόβαθμοι εις τας ενεργείας των, θα είχαν την αυτήν εξέλιξιν αι ουσίαι των και τότε δεν θα είχομεν *τα φαινόμενα της διαφοράς*, της υφισταμένης μεταξύ των διαφοράς κατά την οποίαν εκδηλούνται οι βαθμοί των ενεργητικών των δυνάμεων, *το φως των* και εν γένει λειτουργίαι των. Όχι! **δεν εξαρτώνται αι μάζαι του ηλιακού μας συγκροτήματος εις τας κινήσεις των, από την μάζαν του Ηλίου** και πρόδηλον τούτων φαινόμενον είναι ότι πάσαι δεν έχουν την αυτήν κίνησιν ούτε κατά τας αξονικάς ούτε κατά τας περιφερειακάς αυτών κινήσεις, δεν έχουν τας αυτάς ενεργητικάς δυνάμεις κατά βαθμόν ίσον, δεν έχουν τας αυτάς μορφάς εις τας επιφανείας των, εις τας ατμοσφαίρας αυτών, εις την θερμοκρασίαν των, δεν έχουν πάσαι έκδηλον **το φως της μάζης του Ηλίου**, το οποίο είναι αποτέλεσμα της μεγίστης εξελίξεως των ουσιών αυτού εν σχέσει προς τας μη εξελιχθείσας εις τον αυτόν βαθμόν ουσίας των άλλων του Ηλιακού μας συγκροτήματος μαζών.

Εάν αι ουσίαι αίτινες αποτελούν την εμφάνισιν των κόσμων ήσαν κατά τας εν γένει δυναμικάς των ενεργείας εις όλα τα σημεία του απείρου αι αυταί θα είχαν και τα αυτά φαινόμενα και τας αυτάς εκδηλώσεις και δεν θα διέφερον κατά ταύτα. Εάν εις

τα καθέκαστα μέρη των απείρων κόσμων είχαν τον αυτόν αριθμόν των εν ενεργεία νόμων των έκδηλον, ουδόλως θα ενεφάνιζον τας μεγίστας διαφοράς τας οποίας παρατηρούμεν, ούτε και εις τα νοητικά αυτών όντα θα υπήρχεν καν διαφορά. Το διάφορον της εξελικτικής καταστάσεως των ουσιών εκ των οποίων εγένοντο εμφανίζει τας θείας ποικιλίας των κόσμων ως και τας ποικιλίας των νοητικών αυτών όντων, το δε διάφορον τούτο εξηρτήθη εκ της αφετηρίας της διαφορετικής της εμφανίσεως αυτών, της βαθμιαίας αυτών δημιουργίας, της βαθμιαίας δηλονότι εμφανίσεως των ουσιών από την δυνάμει αυτών Είναι κατάστασιν εις την ενεργητικήν τοιαύτην. Πάσα όμως μεταφορά από την μίαν εις την άλλην κατάστασιν ως εκ της απείρως δυναμικής των ουσιών φύσεως, θα ανελιχθή εις τον άπειρο χρόνο επί των αυτών ενεργητικών δυναμικοτήτων τας οποίας και οι προγενέστεροι κόσμοι ηκολούθησαν, θα κάμουν δηλονότι τας αυτάς εκδηλώσεις ενεργητικών νόμων και τούτο ατερμόνως θα συνεχίζεται. Το θαυμάσιον τούτο της δημιουργίας έργον παρατηρείται ακόμη και εις τα έκδηλα μορφικά φαινόμενα και εις τα νοητικά όντα της επιφανείας εκάστης μάζης, διότι και της μάζης ταύτης τα άτομα δεν ήλθαν εις το εν ενεργεία αυτών είναι, αλλά βαθμιαίως και τούτο είναι όπερ εμφανίζει από απόψεως δυναμικής ενεργείας τας διαφορετικάς συνθέσεις των στοιχείων, των εκ τούτων γιγνομένων μορφών και την βαθμιαίαν εμφάνισιν των νοητικών όντων. Ωσαύτως και ο συνθετικός λόγος εξ ουσίας χώρου των μορφών δια της συνεργασίας του προς τας διαφόρους εξελικτικάς καταστάσεις των ατόμων διαφορετικάς εμφανίζει ενεργητικότητας.

Ηναγκάσθην να επαναλάβω εις μερικά σημεία τας αντιλήψεις μου προς τον σκοπόν να μην αφίσω λεπτομερίας τινάς αναγκαίας προς διαπίστωσιν του όλου της δόξης μου.

Νόμος καθολικός και υπέρτατος των ουσιών εξ ων οι κόσμοι εγένοντο είναι εκείνος, όστις δια της λειτουργίας του εμφανίζει το φαινόμενον της επιδράσεως ήτις ασκήται από τας ουρανίας μάζας τας περισσότερον δυναμικώς εξελιγμένας προς τας ασθενεστέρας τοιαύτας, ως επίσης ο νόμος της επιδράσεως ασκήται και από τας περισσότερον εξελιγμένας μορφάς της επιφανείας των μαζών προς τας ασθενεστέρας τοιαύτας, ως επίσης και από τα περισσότερον εξελιγμένα νοητικά όντα προς τα ασθενέστερα τοιαύτα. Το φαινόμενον του νόμου τούτου δεν πρέπει να διαφύγη της προσοχής των ερευνητών, διότι αποτελεί την αλληλουχίαν της συνεργασίας των κόσμων εις τας διαφόρους αυτών κλίμακας και το θαυμασιον έργον της συνοχής των. Έργον το οποίον μόνον φωτειναί διάνοιαι δύνανται να σπουδάζουν και να θαυμάζουν σχετικώς πάντοτε και μέχρι του ορίου επί του οποίου φθάνουν τας ακτίνας αυτών. Δια της σπουδής ταύτης και του θαυμασμού τούτου θα εκτείνωμεν τας ακτίνας της διανοήσεως ημών να θαυμάσουν το όλον έργον της Δημιουργίας των κόσμων της εκπορεύσεως εξ αυτών του πνεύματος και τον ατελεύτητον ρου της ανελίξεως αυτού.

Η μάζα του Ηλίου από απόψεως ανελίξεως της ουσίας αυτής είναι ισχυροτέρα εις τας ενεργείας εν σχέσει προς την μάζαν του πλανήτου ημών και από της απόψεως ταύτης εξεταζομένη ουσιωδώς επιδρά τον κόσμον ημών ως επιδράται και εκείνη του Ηλίου από άλλας τοιαύτας μεγαλυτέρας αυτής εξελίξεως.

Αι μεταξύ των ουρανίων μαζών αλληλεπιδράσεις ως και αι μεταξύ των μορφών της επιφανείας των μαζών ως και εκείναι μεταξύ των νοητικών όντων πρέπει να αποτελέσουν ειδικόν κλάδον σπουδής της ανθρώπινης επιστήμης, ο οποίος θα δικαιολογήση την νοητικής αξίαν του ανθρωπίνου όντος.

* * *

Σας εξέθεσα τας σκέψεις μου επί του ερωτήματός σας αδρομερώς, διότι η καθέκαστα ανάλυσις του όλου των σκέψεων ημών δεν είναι δυνατόν επί του παρόντος να γίνη, δύνανται αι σκέψεις μου ν' αποτελέσουν την αρχήν μιάς νέας σπουδής η οποία άρδην θα μετατρέψη τας επιστημονικάς αντιλήψεις εφ΄ όσον εννοείται κριθούν ως άξιαι ερεύνης.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Θεωρία οργανική

Αφού εν τη προηγούμενη ομιλία μας εδείχθη ότι το τελικό αίτιο πρέπει να ενωθεί μετά του ποιητικού αιτίου εν τη εννοία της πραγματικής αρχής της Φύσεως, εάν μέλλει εξ αυτής να παραχθεί ανευ αντιφάσεως και εξηγηθεί αποχρώντας η Φύσις, μένει τώρα να ίδωμεν πως εννοείται η ρηθείσα ένωσις και πια είναι η πραγματική αρχή της Φύσεως.

α) Πραγματική αρχή του κόσμου δεν δύναται να τεθεί καμιά των γνωστών απλών υλικών - ουσιών, πολυ δε ολιγότερον πάσαι. Η θεωρία μας πληροφορεί ότι οι ουσίες τις οποίες η χημεία τις ονομάζει απλές δεν είναι απόλυτα απλές δηλαδή τα πρώτα στοιχεία της Φύσεως. Γιατί αν απόλυτα ένα απλούν στοιχείο ήθελε αποχωρισθεί του αντίθετου εαυτού μετά του οποίου ευρίσκεται ενωμένο, τα ομογενή μόρια ήθελαν φύγει άλληλα και διασπαρεί εις το άπειρον σύστημα ακαριαία με τέτοια δύναμη, ώστε ήθελε αποβεί αδύνατος η εις τις αισθήσεις μας επίδρασίς τους.

Αν τεθεί αρχή φυσιολογική ή κοσμογονική μια ενεργός ουσία η οποία σαν ενεργός δεν είναι ούτε ψιλή έννοια ούτε προσόν αλλά έχει υπόσταση, δεν είναι ούτε πνεύμα ούτε ύλη, αλλά κάτι ουδέτερο, ενώ και πνεύμα και ύλη **υπάρχουν δυνάμει**. Αυτή η ουσία δύναται να παρασταθεί προσφυώς δια του συμβολικού γράμματος Α°, εις το οποίο ο μηδενικός εκθέτης σημαίνει κάποια δύναμη ηρεμούσα, αρχή της λεγόμενης **ψυχής**

του κόσμου. Η ρηθείσα δε ουσία ή αυθυπόστατος δύναμις κατά τις Πανθεϊστικές δοξασίες δεν λαμβάνεται απόλυτος και ανεξάρτητη, αλλά έχουσα κάποια σχέση προς το απόλυτο ον.

Εν όσω εις αυτή την ουσία η δύναμις θεωρείται ηρεμούσα δεν υπάρχει ούτε Κόσμος ούτε Χώρος αλλά αμετάβλητη αιωνιότητα. Επειδή εκ της αρχικής ουσίας και δυνάμεως δεν δύναται να προέλθει η Φύσις και εις αυτήν Κίνησις και Ζωή, υποτίθεται αναγκαία κάποιος διχασμός, δηλαδή αντιθετισμός, της εν αυτή δυνάμεως(β). Ο διχασμός ή αντιθετισμός αυτός λοιπόν δύναται να παραχθεί δια των σημείων + και -

(β). Οι αρχαιότεροι αστρονόμοι εξηγώντας την κεντρομόλο κίνηση (δύναμη) των πλανητών εκ της έλξεως και βαρύτητος δεν μπορούσαν να εξηγήσουν και την κεντρόφυγα. Όθεν αναγκάσθησαν να την αποδώσουν εις κάποιο άμεσο ωθισμό του Θεού και επομένως να την εξηγήσουν εκ του σκοπού. Αλλά κατά την θεωρία, που εκθέτουμε και αναπτύσουμε η κεντρίφυξ δύναμις εξηγείται και μόνον ο αρχέγονος στοχασμός και η πρώτη κίνησης της κοσμογονικής ουσίας απαιτεί την εκ του σκοπού εξήγηση.

Η εκ της απόλυτης ηρεμίας αυτή εξέλευσις και κίνησις της κοσμογονικής ουσίας η εξαγόμενη ει μη εκ του σκοπού (διότι για να δράσει έπρεπε να κινηθεί κ.λ.π. προυποθέτει βούληση και επομένως ύπαρξη πνεύματος του τινός απόλυτου όντος, γεννά δε τον Χώρο και τον Χρόνο και την εν Χώρω και Χρόνω αναπτυσσόμενη Φύση, ως εξής φαίνεται. Η έκτασις της Κινήσεως της εν τη κοσμογονική ουσία κατά σκοπό εκτεθείσης και εις ενέργεια μεταβάσης δυνάμεως παρήγαγε τον Χώρο, (Όσον μάλλον εκτεταμένη ήταν η Κίνησις τόσο εκτεταμένος ήθελε είναι και ο Χώρος) η δε παράτασις αυτής τον Χρόνο. Ώστε αμφότερα αυτά και Χώρος και Χρόνος ήθελαν μηδενισθεί αν η κοσμογονική ουσία επέστρεφε στην προυποτεθείσα απόλυτη αυτής ηρεμία. Επειδή δε η εις τα προηγούμενα στοιχεία Α και Α', η ενεργούσα δύναμις, ενεργεί εξωτερικώς, δύναται το μεν Α+ να θεωρηθεί ξε απείρων ομογενών ατόμων α+ συγκείμενον, το δε Α - ομοίως εξ απείρων ατόμων α - συγκείμενον, ονομαζομένων ατόμων των ελαχίστων και εις το μηδέν εγγυτάτω-

εν Χώρω μορίων αυτών. Επειδή τα κοσμογονικά στοιχεία αυτών Α + και Α - και τα απειροστημόρια τους ή άτομα α- και α - προήλθαν εκ του διχασμού μιας και της αυτής ουσίας, τείνουν εις την πρώτη τους ενότητα. Όθεν προέρχεται η διηνεκής φυγή των ομογενών ατόμων και η έλξις των ετερογενών ως αντίθετα κατά διευθύνσεις δύο φαινόμενα, πράγμα που μας το δεικνύει μεν η Χημεία χωρίς όμως να μπορεί και να μας το εξηγήσει. (Από αυτό ακριβώς βλέπουμε την χρησιμότητα της φιλοσοφίας, γιατί μόνη η Χημεία κ.λ.π. δεν μπορεί να εξηγήσει τα πράγματα).

Επειδή δε **η απόλυτη ένωσις** των των ετερογενών ατόμων α + και α - ήθελε επαναγάγει την Φύση εις το (0) μηδέν για το λόγο αυτό δεν γίνεται **απόλυτη ένωση** αλλά κάποια σχετική ένωση κατά Χώρον αυτών μεν αλλήλων και εις άλληλα εισδυσις παριστάμενη όχι δια του α°, αλλά δια του -α-. Αυτή η ένωσις αποτελεί την λεπτεπίλεκτη εκείνη ουσία η οποία καλείται Αιθήρ καιη οποία υποτίθεται εις διηνεκή σκόπιμη κυκλοφορία καιπεριδόνηση. Οι Οι δυνάμεις + και - εκ της ενώσεως των οποίων προήλθε το Αιθέριο Ρευστό ή άλλως η υπό την διττήν αυτήν μορφήν παριστάμενη ψυχή του Κόσμου, δεν έρχεται ενταύθα σε απόλυτη ηρεμία διότι ο διχασμός δεν επανήλθε ούτε και δύναται να επανάλθει εις την απόλυτη ενότητα, η οποία δεν είναι ο σκοπός του. Αντιθετίζει δε περαιτέρω τον Αιθέρα και δια του αντιθετισμού αυτού σχηματίζει εις αυτόν κινήσεις οι οποίες παρίστανται ως Ηλεκτρισμός, ως Χημισμός, ως Φως. Ως θερμότης υπάρχει και άλλη άποψις. Και ως Ηλεκτρισμός μεν εμφανίζεται η εις ένωση τάσις των στοιχείων του Αιθέρος ή των περαιτέρω αντιθετισθέντων μορίων αυτού. Ως **Χημισμός** δε η μη διαλυόμενη ένωσις αυτών ή των εξ αυτών αντιθέτων ουσιών, ως **Μαγνητισμός** η κατά μίαν μόνην διεύθυνση τάσις, ως **Φως** η ελαχίστη κίνησις των μορίων του Αιθέρος προερχόμενη εκ τινος ανθετισμού αυτών, ως **θερμότης** η βραδυτέρα κίνησις αυτών προερχόμενη εκ της αντιστάσεως των ουσιών δια των οποίων κινείται. Μετά την παραγωγή του Αιθέρος του υλικού τούτου ρευστού απητήτο να παραχθούν διάφορα Ουράνια σώματα και τα διάφορα τούτων συστήματα

δια να αναπτυχθεί επ' αυτών βαθμηδόν η **Οργανική και Λογική Φύσις.** Για το λόγο υατό τα μέρη του Αιθέρος αντιθετιζόμενα έτειναν εις νέα ένωση εκ της οποίας βαθμηδόν προήλθαν αεριοδέστεραι ουσίαι, σώματα ατμοειδή οποία φαίνονται οι Κομήται (α) έχοντας εξαίσιο όγκο και περιστρεφόμενα. Δια του αντιθετισμού αυτός ο όγκος κατατέμνεται σε διάφορους μικρότερους όγκους των οποίων ένας, μέγιστος πάντων έμεινε εις το κέντρο του όλου συστήματος. Δια της βαθμηδόν γενομένης συμπυκνώσεως αυτών των όγκων εχσηματίσθη και το ιδικό μας Ηλιακό σύστημα όπως και όσα άλλα Ηλιακά συστήματα που συνιστούν τον Κόσμο, του μεν κεντρικού όγκου συμπαγέντος εις ήλιο περιστρεφόμενον περί το ίδιο αυτού κέντρο, των δε περιφεριακών εις Πλανήτας κυκλοφορούμενος περί τον ήλιο και τα ίδια αυτών κέντρα. Ένεκα της αρχικής περιδονήσεως του Αιθέρος έκαστο Ηλιακό σύστημα συνιστά οργανισμό τινά μέγα του οποίου τα μέρη υπάρχουν και διατηρούνται όπως τα του οργανικού σώματος ένεκα αλλήλων και δι' άλληλα, αρμονικώς αείποτα κινούμενα και πόρρωθεν εις άλληλα απορρέοντα δια του Αιθέρος που πληροί το μεταξύ διάστημα. Δι' αυτό η παραγαγούσα και συντηρούσα αυτά δύναμις δεν δύναται να εκληφθεί ως τυφλώς και ασκόπως ενεργούα, (ας ίδουν την σκοπιμότητα όσοι την αρνούνται) αλλά είναι εκείνη η δύναμις, η οποία ονομαζόμενη **Ψυχή του Κόσμου,** εφάνη μεν το πρώτον αμυδρώς κατά σκοπόν ενεργούσα "εν τω αντιθετισμώ" της κοσμογονικής ουσίας δυκνείει δε την κατά σκοπόν ενέργειάν της προφανέστερη, **γιατί γίνονται σώματα και οργανικές υπάρξεις και δεν συγκρούονται.** Η παραγωγή των Ουρανίων σωμάτων και των διαφόρων αυτών συστημάτων όπως και η **Κοσμογονική λεγόμενη Ζωή,** είναι ο άμεσως όχι όμως και ο τελευταίος σκοπός της πρώτης εκείνης "εν τη Κοσμογονική ουσία Κινήσεως. όθεν, η "εν αυτή τη Φύσει" **Κοσμογονική δύναμις ή ψυχή του Κόσμου,** τείνει εις τον περαιτέρο αυτής σκοπό, δηλαδή, εις παραγωγή οργανικών όντων και οργανικής ζωής. Η τάσις αυτή είναι κάποια νέα ορμή εγερθείσα ήδη εις αυτήν, ασύγκριτα μεν αμυδρότερη από της εις τα ζώα λεγόμενης έμφυτης ορμής, αλλόρμή όμως η οποία έχει

υποτεθεί εις είδος ονειρώδους αισθήσεως και η οποία την ωθεί προς περαιτέρω σκόπιμο ενέργεια.

Η νέα αυτή κατάστασις της Φυσιογονικής δυνάμεως έχει προς την αμέσως προηγουμένη ως ύπνος προς λήθαργο ή θεωρείται σαν κάποια μεταμόρφωσίς της η οποία μεταβαίνει εις κάποια τελειώτερη μορφή και ελευθερώτερη ενέργεια. Ονομάζεται δε η Φυσιογονική δύναμις εις την νέαν αυτής κατάσταση ή μεταμόρφωση δύναμις οργανική ή κυριώτερον Φυτική ενεργούσα κατά σκοπόν του οποίου δεν έχει παρά μόνον κάποια ονειρώδη αίσθηση ,υποτάσει εις εαυτήν τις κατώτερες φυσικές δυνάμεις, αυτές που ενεργούν εις την ανόργανο Φύση, συνάπτει κατ' άλλους νόμους συνθετώτερους την Ύλη εκείνη που σχηματίσθηκε από τα πρώτα στοιχεία της Φύσεως και γενομένη αρχή της φυτικής ζωής παράγει τα διάφορα φυτά όπως χρησιμεύσουν εις σκοπόν περαιτέρο της Δημιουργίας. Επειδή δε η Φυτική ζωή όπως ανωτέρω η Κοσμογονική δεν είναι ολοτελώς ο τελευταίος σκοπός της Δημιουργίας, δεν ενεργεί εις τον βαθμόν της μεταμορφώσεως εις τον οποίο μέχρι τούδε προέβη, αλλά βαίνει πάλιν προς τον περαίτερο εκείνο σκοπό. όθεν εγείρεται νέα ορμή εις αυτήν συνοδευόμενη με αίσθηση κινούσα αυτήν εις περαιτέραν ενέργεια σκόπιμον προς παραγωγή όντων αισθητικών και αυτοκινήτων και φύσεως Ζωικής.

Η φυσιολογική δύναμις δια της εις αυτά διεγέρσεως της ρηθείσης νέας ορμής και της προσγινομένης αισθήσεως εξυπνίζεται, μεταμορφούται επί το τελειότερο και λαμβάνουσα ελευθεροτέραν ενέργειαν προσεγγίζει βαθμηδόν εις το πνεύμα. Ονομάζεται δε κατ' αυτή την τελειότερη μεταμόρφωσή της και την εις ελευθερώτερη ενέργεια μετάβαση, Ψυχή.

Αυτή γενομένη αρχή υψηλοτέρας ζωής υποτάσσει εις εαυτήν την οργανική δύναμη, αυτή που διαπλάσσει τα διάφορα όργανα της ενεργείας της η οποία έχει παραγάγει οργανικό τι ζώο και εμφανίζεται ως ενεργούσα ως δύναμις **Αισθητική, Ορεκτική, Αυτοκινητική,** των ενεργειών της τούτων έχουσα συνείδηση και ως Ψυχή διέρχεται διάφορους βαθμούς ενεργείας και δια της φαντασίας και του ειρμού των φαντασμάτων, αισθημάτων και ορέξεων ανυψούμενη εις είδος τι κριτικής

ενεργείας αυτόματης συνδυαλύει χωρίς να απαλλάσσεται όμως των επιδράσεων της Ύλης αλλά προσδεδεμένη εις αυτήν συνδυαλύεται μετ' αυτής. (Ζώα πλην του ανθρώπου);

Αφού η Φυσιογονική δύναμις η εμπνευσθείσα άπαξ εις την κοσμογονική εκείνη ουσία υπό Δημιουργικού τινός πνεύματος διέλθει τις μέχρι ιδακριθείσες διάφορες μεταμορφώσεις, μεταμορφούται τέλος πάντων εις δύναμιν υψηλοτέραν, τιμιωτέραν και ελευθερωτέραν, την **καλουμένην Ψυχήν (ανθρώπινον συνείδησιν)** η οποία αναφαίνεται ενεργούσα εν των τελειοτάτω των ζώων, τω λογικό. (Ενταύθα βλέπομεν ότι δεν ακολουθείται η θεωρίς "είπε και εγένετο". Έχουμε την πραγματική βαθμιαία εξέλιξη όπως και τη θεωρία ότι δεν κατέπαυσε η Δημιουργία. Μέγιστες αυτές αλήθειες επιστημονικές και οι οποίες δεν είναι καθόλου διαδεδομένες παρά τω λαώ, ένεκα της πλημελούς διδασκαλίας και δια της Παλαιάς Γραφής μορφώσεως γνώσεων παρά τω λαώ).

Η λογική λοιπόν Ψυχή υποτάσει εις εαυτήν όλες τις κατώτερες δυνάμεις και υψούμενη εις Αυτοσυνειδησία και Αυτενέργεια, αυτενεργεί όχι μόνον σαν δύναμις **Αισθητική, Ορεκτική και Αυτοκινητική,** αλλά και ως νοητική του **Αληθούς του Καλού και του Αγαθού, Βουλητική αυτού** και **Πρακτική.**

Έτσι το εις εμάς γνωστό λογικό ζώο, ο άνθρωπος, παρίσταται ως το άνθος του μεγάλου οργανισμού της Φύσεως, το δε εν αυτώ πνεύμα ως ο καρπός του, ένεκα του οποίου δημιουργήθηκε. (Σκοπός λοιπόν της Φύσεως είναι η Δημιουργία πνεύματος), ο οποίος και περιέχει "εν εαυτώ" και σπέρμα ανωτέρας ζωής (διαβάθμησις πνευμάτων, της καθαράς πνευματικής ζωήβς αποχωριζόμενο της υλικής Φύσεως όπως μεταφυτευθεί.

Αυτή είναι η θεωρία (περί της πραγματικής αρχής της Φύσεως) η καλούμενη **Οργανική** κατ' αντίθεση προς τις λεγόμενες **νεκροδυναμικές,** συμφωνούσα δε με τα γιγνόμενα της Φύσεως καθίσταται πάσων των άλλων πιθανωτάτη.

Η θεωρία αυτή έχει αλήθειες.

Την εκ της Ύλης διαμόρφωση του Σύμπαντος.

Την απόρροια της Ύλης εκ μιας ουσίας, αρχικής που διχάσθηκε προς δράση.

Τη βαθμιαία εξέλιξη 1) Ανόργανος Φύσις. 2) Ενόργανος – Φυτά. 3) Ζωική. 4) Πνεύμα και διαβάθμησις εις πνεύμα άνευ υλικού οργανισμού όπως του ανθρώπου.

Την εξακολούθηση της Δημιουργίας Συμπάντων.

Την εξήγηση της Κεντρομόλου και Φυγοκέντρου δυνάμεως.

Την πρώτη ώθηση εις άλλο εκτός της ουσίας. Αυτό πρέπει να εξετασθεί γιατί είναι κάτι που δεν το δέχεται η Πανθεϊστική θεωρία.

Το ότι εκ του αντιθετισμού εξηγείται το Θετικό και Αρνητικό στοιχείο και η ένωσις.

Το ότι εξηγείται το σύνθετο εις την Φύση.

Εξηγείται εκ της αρχικής η παραγωγή του Αιθέρος ως φυλάττοντος τα όρια εν τη κινήσει των ουρανίων σωμάτων όπως μη συγκρούονται (σγμ. πιθανώς να μην είναι μόνον "εκ της αρχικής", αλλά αρχικής ουσίας).

Εξηγείται ο χρόνος κ.λπ.

Οτι η αρχική ουσία δεν είναι ούτε πνεύμα ούτε ύλη ούτε καμιά των εν τη Φύσει συνθέτων ούτε πολλές.

Εξηγείται λοιπόν το ενιαίο της Ουσίας η Μονάς εκ της οποίας απέρευσαν τα λοιπά και αποτελούν συνθέσεις της Μονάδος. **Δίκαιο του Πυθαγόρα.**

Εξηγείται η φυσική Ορμή εις τα ανόργανα, τα ενόργανα και τα ζώα.

Η εργασία αυτή έχει και μερικά σημεία τα οποία πρέπει να εξετασθούν:

α) Πώς παρήχθη ο Χώρος.

β) Αν πραγματικά οι ψυχές των ζώων αποθνήσκουν.

Σ.Κ. ΝΑΓΟΥ

ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΣ

Θεία ούσία ἤ Θεία ἐνέργεια πρός ἐκδήλωσιν τοῦ Σύμπαντος.

Τό σύμπαν εἶναι προσωπικότης εἰς τήν δρᾶσιν τῆς ὁποίας δέν τίθεται οὐδέν ὅριον. Ἀτέρμων Κίνησις καί ἀέναος Ζωή συναντωμένη μετά Θειοτάτης Ἐνεργείας τό διαμορφώνει εἰς κόσμους καί τό κατατέμνει εἰς ἰδίας ὑποστάσεις. Πᾶς κόσμος, πᾶσα ὑπόστασις εἶναι σημεῖα εἰς τά ὁποία καταφαίνεται ὅτι σκοπός των εἶναι νά ἀποτελέσουν ΕΓΩ. Τά ΕΓΩ αὐτά ἀναχωροῦντα ἀπό ἕνα σημεῖον προχωροῦν ἀπείρως, μεταμορφοῦνται εἰς Θεούς, γίνονται ὑπέρτεροι τούτων καί σπεύδουν γοργῶς ἀκολουθοῦντες τό ἄπειρον, οὐδαμοῦ τερματίζοντες τήν ἅπαξ ἐκδηλωθεῖσαν Θειοτάτη μορφήν των. Ποῖος ἀνθρώπινος νοῦς δύναται νά περιγράψει τήν ἐπί τῶν γραμμῶν τοῦ ἐπεκτεινομένου ἀπείρου διάβασίν των; Θεοί περί Θεῶν ἐπιμαρτυροῦν. Ἀλλά ὁ ἄνθρωπος; Εἶναι ὑπόστασις. Εἶναι ΕΓΩ. Θά ἀκολουθήσει τήν τροχιάν τους. Τίς τό Πᾶν καί τά ΕΓΩ παρήγαγεν;

Τό Πᾶν ἦτο λανθάνον. Εἰς αὐτό ὑπῆρχεν τό φῶς, ἄνευ παραστάσεως ἡ ὁποία θά ἠδύνατο νά τό χαρακτηρίσει ὡς Φῶς. Ἡ Ζωή ἡ ὁποία ἦτο ἡ οὐσία του δέν εἶχεν ἐντός της τό σπέρμα διά νά ἐκδηλώσει τό ἄπειρον φαινόμενον Κάλλος. Ἡ ἰσχύς ἦτο ἡ δύναμις τῆς οὐσίας, ἦτο το σπέρμα καί μετεδίδετο εἰς τήν οὐσίαν ἤρεμα καί αἰῶνες αἰώνων διέρρεον. Η ΙΣΧΥΣ καί ἡ ΖΩΗ ἦτο διῃρημένη. Ἡ μία ἦτο τό ἀπροσπέλαστον κέντρον. Ἡ ἄλλη ὁ φλοιός ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξεκολάφθη τό ΣΥΜΠΑΝ. Τό κέντρον ἔπρεπε νά φιλήσει τόν φλοιόν. Ἀλλά καί τούτου γενομένου ποῦ ἤθελεν δράσει ἡ οὐσία; Εἰς ποῖον σημεῖον; Χῶρος δέν ὑπῆρχεν. Διά νά δράσει ἔ-

πρεπε νά παραχθεῖ Χῶρος. Φιλησάσης τῆς ΙΣΧΥΟΣ τήν ΖΩΗΝ παρήχθη ὁ ΧΩΡΟΣ. Τίς εἶναι ὁ ΧΩΡΟΣ; Δευτέρα οὐσία. Πῶς ἐκ τῆς πρώτης παρήχθη ἡ δευτέρα; Ἠρέμα ἡ ΙΣΧΥΣ ἤ ἡ ΚΙΝΗΣΙΣ μεταφερομένη εἰς τόν φλοιόν μετέδωσεν εἰς αὐτόν τό σπέρμα τῆς παραγωγῆς. Αἰῶνες αἰώνων συνέδραμαν τήν ἀπείρως ἐλαχίστην Κίνησιν ὥστε νά τήν καταστήσουν ἱκανήν νά ψαύσει τήν περιβάλλουσαν αὐτήν ὡς εἶδος φλοιοῦ ΖΩΗΝ καί ἀπό ἀπείρως ἐλαχίστη νά ἀποκτήσει τήν ἰσχύν τοῦ ἀπείρως ἐπεκτείνεσθαι, μεταδίδουσα ἀεί σπέρμα παραγωγῆς ἀπείρου. Ποία ἦτο ἡ πρώτη οὐσία; Ἦτο ἡ Θεία ΑΓΑΠΗ. Ἦτο ἄναρχος ἀΐδιος καί ἀπροσπέλαστος. Ἦτο ἡ ἀρχίσασα ἀπό τό ἀπείρως μικρόν καί ἐπεκτεινομένη εἰς τό ἀπείρως μέγα. Ἦτο δίφυλος ἀποτελουμένη ἀπό Κίνησιν καί Ζωήν ἐκ τῶν ὁποίων ἐξεκολάφθησαν πᾶσαι αἱ οὐσίαι τοῦ Σύμπαντος καί θέλουν ἀπείρως νέαι τοιαῦται ἐκκολαφθεῖ. Ἦτο ΜΟΝΑΣ καί ἐκ ταύτης παρήχθησαν πᾶσαι αἱ ΜΟΝΑΔΕΣ τοῦ Σύμπαντος καί ἑκάστη τούτων Μονάς πρός ἄλλας αὐτῆς ἐκδηλώσεις κατέστη καί τούτων ἄλλαι ἐπίσης Μονάδες θά καταστοῦν καί ἐκείνων ἄλλαι τοιαῦται ἀπείρως καί ἀτελευτήτως θά καταστοῦν. Καί ποῖος πασῶν αὐτῶν ὁ σκοπός; Ἡ ἄπειρος παραγωγή. Ἡ ἐκκόλαψις δυνάμεων τῶν ἐξ αὐτῶν παραχθέντων ΕΓΩ. Καί τῶν *ΕΓΩ;* Τό αἰώνιον Φῶς.

Τό πᾶν ἐξεπορεύθη ἐκ μιᾶς ἀϊδίου, αὐθυπάρκτου καί ἀτελευτήτου κατά τάς ἐκδηλώσεις της οὐσίας τῆς ὁποίας διά τόν ἄνθρωπον ἡ ἐξωτερική ὑπόστασις εἶναι τό ὑπ᾽ αὐτοῦ ὁρώμενον Σύμπαν. Ἀλλά τί εἶναι Σύμπαν; Ἀτέρμων ὑπόστασις ἐπεκτεινομένη τῆς ὁποίας ἀτομικαί ὑποστάσεις εἶναι τά διάφορα αὐτοῦ ΕΓΩ. Σκοπός ἀκριβῶς τῆς οὐσίας ἡ ὁποία ἐξεδήλωσε τό Σύμπαν ἦτο ἡ διαμόρφωσις τῶν ΕΓΩ τῶν ὁποίων ἡ πνευματική ὑπόστασις δεικνύει ὅτι ἡ ἀρχική οὐσία περιεῖχεν εἰς αὐτήν τό πνεῦμα. Ἀλλά τί εἶναι πνεῦμα; Οὐσία ἐκ τῆς ὁποίας ἐκδηλοῦνται νόμοι, οὐσία ἐκ τῆς ὁποίας ἐκδηλοῦνται δυνάμεις, οὐσία ἐκ τῆς ὁποίας ἐκδηλοῦνται ἀντιλήψεις ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει τό Φῶς. Ἀλλά τί εἶναι τό Φῶς; Ἑτέρα οὐσία τῆς ὁποίας αἰτία ἐκδηλώσεως ὑπῆρξεν ἡ πνευματική καί εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία διαιρεῖ τήν πρώτην οὐσίαν, εἶναι ἡ διευθετοῦσα τήν ἐκδήλωσιν καί λειτουργίαν τῶν δυνάμεων καί νόμων τῆς πρώτης. Ἀμφότεραι δρῶσαι παράγουν τά καταπληκτικά φαινόμενα τῆς νοήσεως, τῆς δράσεως, τῆς θελήσεως, τῆς ἐπεκτάσεως διά τῆς προόδου, τῆς ἀναγεννήσεως καί τῆς ἀναμορφώσεως τῶν συνειδήσεων, αἱ ὁποῖαι προχωροῦσαι νοοῦν καί ἐπισκοποῦν τήν ἀτέρμονα ἀνά τό ἄπειρον ἐπέκτασιν καί ἐξέλιξιν τῶν οὐσιῶν ἐκείνων αἱ ὁποῖαι προέκυψαν ἐκ τῆς πρώτης διφύλου καί ἀϊδίου οὐσίας. Ἡ πρώτη αὐθύπαρκτος οὐσία ὑπῆρξε δίφυλος καί τώρα ἀκόμη κατά τήν ἀνά τό Σύμπαν δρᾶσιν της καταφαίνεται τοιαύτη διότι ἄν ὑπῆρχαν πλείονα στοιχεῖα τῶν τῆς Κινήσεως καί Ζωῆς δρῶντα πρός παραγωγήν κόσμων θά εἶχαν ἐνεργείας ἀντιθέτους καί πρός ἀλλήλας συγκρουομένας. Τήν δίφυλον οὐσίαν ἀναφέρουν πᾶσαι αἱ ἱεραί παρακαταθῆκαι τῶν ἀρχαίων μυστηρίων αἱ ὁποῖαι ἔλαβαν τήν γνῶσιν αὐτήν ἐκ τῶν ἱερῶν μυστηρίων τῆς Ἴσιδος, τά ὁποῖα εἰς μέν τό στοιχεῖον τῆς Κινήσεως ἤ Δυνάμεως ἀνέφεραν τό ὄνομα τοῦ Ὀσίριδος εἰς δέ τό στοιχεῖον τῆς Ζωῆς τό ὄνομα τῆς Θεᾶς Ἴσιδος κατ᾽ ἐξοχήν πηγῆς πάσης εἰς τό Πᾶν ζώσης ὑποστάσεως. Ἀλλά καί τό τρίτον στοιχεῖον τό τῆς δευτέρας οὐσίας δέν παρέλειπαν νά ἀναφέρουν εἰς τό ὄνομα τοῦ Ὥρου υἱοῦ τοῦ Ὀσίριδος καί τῆς Ἴσιδος καί νά ἀναφέρουν τοῦτο ὡς ἐκπροσωποῦν τήν γονιμοποιόν δύναμιν διά τῆς ὁποίας καί μόνης ἡ Θεά Ἶσις ἠδύνατο νά ἀποτελεῖ τό Κάλλος τῆς Φύσεως. Οἱ Ἕλληνες παραλαβόντες ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων λαῶν τάς ἱεράς ἰδέας παρέστησαν τήν ἐνέργειαν τῆς δευτέρας οὐσίας διά τοῦ Ἔρωτος ἐκ τοῦ ὁποίου ἐγεννήθησαν οἱ Θεοί, ὑπέρτατος τῶν ὁποίων κατέστη ὁ Θεός Ζεύς. Ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός ἐγεννήθη ἡ Θεά Ἀθηνᾶ, Θεά τῆς Σοφίας ἡ ὁποία δεικνύει ὅτι ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τρίτου στοιχείου τῆς δημιουργίας, ἐπί τοῦ ὁποίου εἰσῆλθον πρός δρᾶσιν τά δύο πρῶτα στοιχεῖα, διότι παραχθέντος τοῦ τρίτου στοιχείου ἀπετελέσθη ὁ Χῶρος. Καί ἄλλα ἐπίσης μυστήρια ὡς τά Ἐλευσίνια καί τά Ἑβραϊκά τοῦ Μωυσέως πολλά ἀναφέρουν περί αὐτοῦ. Τά εἰς τήν Ἰνδικήν χώραν διδαχθέντα μυστήρια ἐξετάσαντα τήν πρώτην οὐσίαν τοῦ Παντός καί ἐρευνήσαντα τάς δυνάμεις τῆς δευτέρας οὐσίας, διά τῶν μυστῶν των κατώρθωσαν νά παράγουν φαινόμενα τά ὁποῖα κατέπλησσον τούς ἀγνοοῦντας τάς λειτουργίας τῆς Φύσεως.

Καί ἄλλα μεταγενέστερα σκηνώματα μυσταγωγικά δι᾽ ἐπιτηδείων συμβόλων μετέδωσαν εἰς τήν ἀνθρωπότητα ἰδέαν περί τῆς

αἰτίας καί συστάσεως τοῦ παντός. ᾿Ιδιαίτερα ὅμως τά Καβείρεια καί τά Πυθαγόρεια διά τῶν μεταδοθέντων ἰδεῶν τους ὄχι μόνο ἐγνώρισαν εἰς τήν ἀνθρωπότητα τήν πρώτην οὐσίαν,ἀλλά καί τά ἐξ αὐτῆς προκύπτοντα τά ἀποτελοῦντα τό Σύμπαν ἤτοι τά ἐκ τῆς πρώτης διφύλου οὐσίας στοιχεῖα τῆς Κινήσεως καί τῆς Ζωῆς καί τό ἐκ δευτέρας οὐσίας παραχθέν Φῶς. ῾Η δευτέρα ὅμως οὐσία ἡ παραγαγοῦσα τό Φῶς, ἡ μονόφυλος, χαρακτηρίζεται ὑπό τήν ἰδιότητα τῆς Δράσεως. Τί εἶναι ὅμως Δρᾶσις; Στοιχεῖον ἐνεργείας ἔχον τήν δύναμιν τῆς συνθέσεως τῶν προκυπτόντων ἐκ τῆς πρώτης πρός τόν σκοπόν παραγωγῆς νέων προκυπτόντων στοιχείων, τήν διαιώνισίν των καί τέλος τήν μετατροπήν των μέ σκοπόν νά ἐκδηλώσουν αὐτά λανθανούσας εἰς αὐτά δυνάμεις. Τό στοιχεῖον τῆς Δράσεως ἐφ᾿ ὅσον εὑρίσκει τά στοιχεῖα τῆς πρώτης οὐσίας εἰς κατάστασιν δυναμένην νά παράγουν, μεταδίδει εἰς αὐτά τήν ἐνεργητικότητα. ἄλλως ἄν αὐτά δέν δυνανται νά ἐπηρεασθοῦν ἐκ τοῦ περιβάλλοντός των τό ὁποῖον εἶναι πληθώρα στοιχείων ἐπίσης ἐκπορευθέντων ἐξ αὐτῶν, τά ἀποσυνθέτει ἐκ τῆς ὁποίας ἀποσυνθέσεως ἐπακολουθεῖ νέα σύνθεσις προστιθεμένων καί ἄλλων εἰς αὐτήν ἤ μεταρρυθμιζομένων κατά διάφορον ἀναλογίαν πρός τόν σκοπόν νέας παραγωγῆς, μέχρις ὅτου προκύψει τό Πνεῦμα. ᾿Αλλά πῶς παράγονται τά στοιχεῖα τῆς πρώτης οὐσίας; ῾Η πρώτη οὐσία εἶναι δίφυλος διαρκῶς συγχρωτιζομένη τῆς ὁποίας συχρωτίσεως ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ παραγωγή τῶν στοιχείων τῆς ὅλης οὐσίας τοῦ Σύμπαντος. ῾Η πρώτη οὐσία ἐκλήθη Θεία ᾿Αγάπη διότι μεταξύ τῶν δύο στοιχείων της οὐδέν ἄλλο τελεῖται ἤ ἔργον ἀγάπης τό ὁποῖον καθίσταται καί αἰτία τῆς ἐκκολάψεως τῶν εἰς τήν οὐσίαν αὐτήν εὑρισκομένων εἰς λανθάνουσαν κατάστασιν στοιχείων καί νόμων. Τά στοιχεῖα τά ὁποῖα ἀποτελοῦν τήν ὅλην τοῦ Σύμπαντος οὐσίαν ἐνυπῆρχαν εἰς αὐτήν δυναμικῶς, ὅπως δέ ἐκδηλωθοῦν αὐτά καί ἀποτελέσουν ὑποστατήν οὐσίαν δέν ἀπαιτεῖτο οὐδέν ἄλλο ἤ ἐπιμιξία τῶν δύο δυνάμεων τῆς Θείας οὐσίας ἤ δύο στοιχείων, τοῦ στοιχείου τῆς Κινήσεως καί τοῦ στοιχείου τῆς Ζωῆς τά ὁποῖα ἐκλήθησαν οὕτω κατά νοητήν ἔκφρασιν ὡς ἐκ τῶν ἐνεργειῶν τάς ὁποίας ἔχουν εἰς τήν Φύσιν. Παραστατικωτέρα ἔκφρασις αὐτῶν εἶναι νά ὀνομασθοῦν τό μέν τῆς Κινήσεως ῎Αρρεν τό δέ τῆς Ζωῆς Θῆλυ. ᾿Αρχικῶς πρῶτον πρός ᾿Ενέργειαν ἄρχισε τό ῎Αρρεν καί δι᾿ αὐτό ἐκλήθη στοιχεῖον Κινήσεως. Αὐτό κατά τήν πρώτην κατάστασιν τῆς Θείας οὐσίας ἀπετέλει τό κέντρον της ὅπως καί ἐπίσης ἀποτελεῖ εἰς σύμπαντα τόν κόσμον πλανητικόν ἤ κοσμικόν τό κέντρο παντός σώματος, εἶναι δέ οὐσία τῆς ὁποίας ἐνέργεια εἶναι ἡ ἐν γένει κίνησις τοῦ Σύμπαντος. Μεταδόσαν τό στοιχεῖον αὐτό τήν ἰδιότητά του πρός τό ἕτερον, ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἀποτελεῖ τήν περιφέρειαν παντός σώματος καί τό ὁποῖον ἐπίσης ἀπετέλει καί τήν περιφέρειαν τῆς πρώτης οὐσίας, ἐγκυμονήθη εἰς τό στοιχεῖον τῆς Ζωῆς καί ἐξ αὐτοῦ ἄρχισαν νά ἐκδηλοῦνται τά στοιχεῖα τά ὁποῖα εἴπωμεν ἀνωτέρω ὅτι ἀποτελοῦν τήν οὐσίαν τοῦ Σύμπαντος. Πρέπει ὅμως νά μή μᾶς διαφύγει ὅτι πρό τῆς ἐκδηλώσεως τῶν στοιχείων τῆς οὐσίας τοῦ ἀπείρου ἕκαστον τῶν ὁποίων φέρει διπλῆν ἐνέργειαν διότι φέρει τάς ἰδιότητας τῶν ἐξ ὧν ἐξεπορεύθη, ἐξεδηλώθη ἡ δευτέρα οὐσία, ἡ οὐσία τοῦ Χώρου ἤ ἄλλως μονόφυλος οὐσία, ἡ ὁποία ὡς μονόφυλος ἐπλήρωσε τόν Χῶρον, δι᾿ ὅ καί ἐκλήθη Χῶρος, διότι ὡς Χῶρος δέν ἐννοεῖται ἤ διά οὐσίας ἡ ὁποία χωρίζει τάς ἀποστάσεις του. Καί ἐφ᾿ ὅσον μέν ἐκ τῆς πρώτης οὐσίας παράγονται στοιχεῖα, κατά τοσοῦτον ἡ μονόφυλος οὐσία ἀνελισσομένη καί πολλαπλασιαζομένη ἐπεκτείνεται πληροῦσα πάντοτε ἀτέρμονα διαστήματα. ῾Η ποσότης καί ἡ ἐνεργητικότης τῆς οὐσίας αὐτῆς εἶναι ἀπείρως ἀνυπολόγιστος. Δέχεται λοιπόν ἡ μονόφυλος οὐσία τά στοιχεῖα τῆς διφύλου, τά συνθέτει, τά ταξινομεῖ καί τά καθοδηγεῖ εἰς τήν πλήρωσιν τῆς μεταξύ των ἀγάπης, παρέχουσα εἰς αὐτά τήν διαιώνισιν τῶν εἰδῶν ἐκείνων τά ὁποῖα τήν ἀποτελοῦν καί εὐθύς ὡς αὐτά ἐκπληρώσουν τήν ἀποστολήν τους τά ἀποσυνθέτει ὅπως ἐκ νέου τά συνθέσει εἰς ἐντελέστερον εἶδος. Πρέπει ἀκόμη νά νοηθεῖ ὅτι ἐφ᾿ ὅσον ἡ μονόφυλος οὐσία λεπτύνεται καί λεπτύνεται ἐφ᾿ ὅσον δρᾶ, κατά τοσοῦτον αἱ συνθέσεις τάς ὁποίας ἀποτελεῖ εἶναι ἐντελέστεραι.

Πρίν ἡ τό Σύμπαν ἐκκολαφθεῖ ἐκ τῆς Θείας ᾿Αγάπης, ὑπῆρξεν εἰς αὐτήν δυναμικῶς ὡς ἐπίσης ὑπάρχει ὅ,τι μέλει νά ἐκδηλωθεῖ πρός ἐπέκτασιν καί ἀναμόρφωσίν του. Τό ἄπειρον εἶναι ἄπειρον διότι ὁλονέν ἐπεκτείνεται παραγομένης νέας οὐσίας, τῆς διφύλου οὐσίας οὔσης παραγωγικῆς. ῾Η οὐσία αὐτή ὡς εἴπομεν ἀποτελεῖται ἀπό Δύναμιν ἤ Κίνησιν κατά νοητήν ἔκφρασιν καί ἀπό

Ζωήν. Ἡ πρώτη ἐκλήθη κεντρομόλος δύναμις τῆς δημιουργίας καί ἡ δευτέρα φυγόκεντρος δύναμις τῆς δημιουργίας. Ἡ κεντρομόλος μεταδόσασα είς τήν φυγόκεντρον τήν δύναμίν της παρήγαγε είς τήν δευτέραν νόμον ὁ ὁποῖος τήν ἐξανάγκασε νά ἐκδηλώσει τίς είς αὐτήν λανθάνουσες δυνάμεις. Ἀλλά τί εἶναι δημιουργικός ἤ φυσικός νόμος; Ἡ κίνησις ἡ διατάσσουσα μίαν οὐσίαν νά πράττει αὐτήν ἤ ἐκείνην τήν ἐνέργειαν. Μένει ὅμως, ἀφοῦ εἴπομεν ὅτι ἡ δίφυλος οὐσία εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία παρήγαγε τό Σύμπαν, νά δείξωμεν πῶς τοῦτο παρήχθη. Ἡ φυγόκεντρος ἤ θῆλυς δύναμις τῆς οὐσίας εἶχεν ἐντός της λανθάνουσαν τήν οὐσίαν ἐκείνην ἡ ὁποία ἀπετέλεσεν τήν ἐξωτερικήν μορφήν τοῦ Σύμπαντος, αὐτήν ἡ ὁποία καλεῖται ἀπό ἡμᾶς ὕλη καί ἦτο λανθάνουσα είς αὐτήν διότι ὁ μεταδοθείς είς αὐτήν νόμος ὑπό τῆς κεντρομόλου δέν τήν εἶχεν ψαύσει. Προσεγγίσαντος ἤ φιλήσαντος αὐτοῦ ταύτην ἄρχισε διατασσομένη ἐκ τῆς ἐπενεργείας ταύτης τῆς Κινήσεως νά ἐκδηλώνει ὅ,τι εἶχεν δυναμικῶς, τό ὁποῖον εἶναι ὅ,τι καλοῦμεν σήμερα ἄτομα ὕλης, ἀφοῦ ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν παρήχθη ἡ οὐσία ἡ ὁποία ἐκλήθη Χῶρος. Ἕκαστον ἐκδηλούμενον ἄτομον ὕλης ἔφερε μαζί του τάς ἰδιότητας τῆς ἀρχικῆς οὐσίας καί κατά τήν συσπείρασιν τῶν συντελεσθέντων καί μελλόντων ἀπείρως νά συντελεσθοῦν σωμάτων κατελάμβανε ἡ μέν Δύναμις τά κέντρα αὐτῶν ἡ δέ Ζωή ἀπετέλει τάς ἐπιφανείας, διαρκῶς δέ συγχρωτιζόμεναι ἐξεδήλουν ἀμφότεραι τάς δυνάμεις των, ἤτοι ἡ μέν κεντρομόλος δύναμιν Κινήσεως, ἡ δέ φυγόκεντρος ἄτομα ὕλης. Τά ἐκδηλούμενα ἄτομα ἧλκεν ἡ κεντρομόλος είς συσπείρασιν, διότι αὐτή ἐξαναγκαζομένη ἐκ τῆς πρός αὐτήν ἐπενεργείας τῆς φυγοκέντρου ἐξεδήλωνε νέας δυνάμεις, αὐταί δέ ἀπετέλουν νέους νόμους μεταξύ τῶν ὁποίων συγκαταλέγεται καί ὁ νόμος τῆς Ἕλξεως. Ἡ κεντρομόλος τοῦ συσπειραθέντος σώματος ἕλκει τήν φυγόκεντρον ἀναλόγως τῆς δυνάμεως τήν ὁποίαν ἔχει πρός ἕλξιν. Τά ἐξακολουθητικῶς παραγόμενα ἄτομα τῆς ὕλης καί μή δυνάμενα νά ἕλκονται ὑπό τῆς σχηματισθείσης κεντρομόλου τοῦ συσταθέντος σώματος, ἄρχονται νά καταλαμβάνουν νέον ἐπίπεδον ἐκεῖθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ συσπειραθέντος σώματος καί νά σχηματίζεται νέα κεντρομόλος ἡ ὁποία ἐπενεργοῦσα ὡς ἡ πρώτη συντρέχει είς τήν συσπείρασιν νέου σώματος.

Περιβληθείσης τῆς ἐπιφανείας τοῦ πρώτου σώματος ὑπό οὕτω σχηματισθέντων ἄλλων σωμάτων τοῦτο παύει νά παράγει ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δέν ἔχει χῶρον ἐγγύς αὐτοῦ νά πληρώσει καί τότε αἱ δυνάμεις του, δηλαδή ἡ φυγόκεντρος καί ἡ κεντρομόλος ἀντί νά παράγουν ὅ,τι πρότερον, ἐξαναγκάζονται νά παράγουν νόμους καί δυνάμεις αἱ ὁποῖαι συντρέχουν είς τήν ἀδιάκοπον μεταμόρφωσιν τῆς οὐσίας τῆς ἀποτελούσης τό σῶμα αὐτό συμβαλούσης είς αὐτό καί τῆς οὐσίας τοῦ Χώρου ἡ ὁποία καί τηρεῖ ἀνάλογον ἀπόστασιν μεταξύ τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης ἵνα καί αὐτή ἐπενεργεῖ ὅπως μή συντελεσθεῖ παγία μᾶζα μή ἐπιδεχομένη είς τά κέντρα της οὐδεμίαν ἐπενέργειαν τῆς φυγοκέντρου, ὅτε καί θά καθίστατο ἡ κεντρομόλος ἄγονος είς ἐνέργειαν καί ἐκδήλωσιν νόμων. Ἐκτός ὅμως αὐτοῦ ἐάν συνετελεῖτο τό ἐναντίον ἀπό ὅτι γίνεται, ἡ οὐσία τοῦ Χώρου θά ἐξέλιπεν ἤ θά ἀφομοιοῦτο πρός τήν μᾶζαν καί τότε αὐτή ἡ οὐσία τοῦ Χώρου, δέν θά ἐπέφερεν τάς μετατροπάς τῶν οὐσιῶν πρός τόν σκοπόν ὅπως αὐταί ἐκδηλοῦν νέας δυνάμεις. Ἡ οὐσία τοῦ Χώρου εὐθύς ὡς ἡ κεντρομόλος καί ἡ φυγόκεντρος δέν δύνανται νά ἐνεργήσουν είς τί σῶμα, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ κατάστασις τῆς οὐσίας του δέν τό ἐπιτρέπει, ἐπενεργοῦσα ἀποσυνθέτει τήν Μᾶζαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀποσυνθέσεως δίδεται ἡ εὐκαιρία είς τήν κεντρομόλον νά ἐκδηλώσει ἐναργεστέρας δυνάμεις καί νά συντρέξει είς συσπείρασιν νέας μάζης κατά πολύ τελειοτέρας τῆς πρώτης.

Αἱ μετατροπαί αὐταί ἐπιφέρουν τάς μεταμορφώσεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ὅταν συντελοῦνται διηνεκῶς φθάνουν είς τό νά ἐκδηλώνουν τελειοτέρους νόμους τῆς Θείας οὐσίας, αἱ ὁποῖαι καί ἀποτελοῦν τό Πνεῦμα. Τό παραγόμενον Πνεῦμα εἶναι στοιχεῖον τό ὁποῖον δέν ἐπιδέχεται οὐδεμίαν μετατροπήν, ἀλλά συνδυαζόμενον αὐτό μετά τῆς οὐσίας τοῦ Χώρου ἐκδηλώνει τούς ὀργανισμούς του, οἱ ὁποῖοι μεταμορφούμενοι διαρκῶς παρέχουν είς αὐτό δυνάμεις πρός ἀέναον ἐπέκτασίν του. Δέν πρέπει ὅμως νά παραληφθεῖ οὐσιῶδες τί. Τῶν σωμάτων συσπειραθέντων διαφέρουν αὐτά κατά τούς νόμους τῆς ἐνεργείας τους καί ἕνεκα τούτου διαφέρουν καί κατά τάς χημικάς των καταστάσεις, παρ' ὅλον ὅτι ἀποτελοῦνται ἀπό τά αὐτά ἄτομα ὕλης. Καί τοῦτο συμβαίνει διότι ἐρχομένων τῶν ἐπιφανειῶν τῶν συντελεσθέντων είς ἐ-

παφήν, ἐπιδροῦν αἱ δυνάμεις τους ἐπ᾽ ἀλλήλων. ᾽Εντεῦθεν κανονίζονται αἱ τροχιαί των. ᾽Εκτός δέ αὐτοῦ αἱ διάφοροι ἐπιδράσεις συντρέχουν εἰς τήν μεταμόρφωσιν τῶν ἐπιφανειῶν καί εἰς τήν χημικήν σύνθεσιν τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης. Εἶναι δέ αὐταί διάφοροι διότι συνετελέσθησαν ἐκ διαφόρων ἐπιδράσεων. Μεταμορφουμένων τῶν ἐπιφανειῶν συντίθενται τά λεγόμενα στοιχεῖα τά ὁποῖα εἶναι διάφορα λόγω τοῦ ὅτι ἐπηρεάζονται ἐκ τῶν ἐπιρροῶν καί συντρέχουν καί αὐτά εἰς χημικήν σύστασιν τῶν διαφόρων ἀντικειμένων τῶν ἐπιφανειῶν. Αἱ χημικαί συνθέσεις πολλαπλασιάζονται διότι αἱ ἐπιρροαί καί ἰδία ἡ πρωτοστατοῦσα τοῦ Χώρου, ἡ ὁποία εἶναι διάφορος εἰς ἕκαστον σῶμα λόγω τῆς διαφόρου αὐτοῦ δυνάμεως τῆς φυγόκεντρου καί κεντρομόλου, διαρκῶς ἐπιδροῦν καί ἡ ἐπίδρασις ἑκάστου πρός τά ἄλλα σώματα εἶναι διάφορος διότι εἶναι διάφορον τό ἐπίπεδον τοῦ ἐπιδρῶντος σώματος ἕνεκα τοῦ ὅτι εὑρίσκεται εἰς διάφορον ἑκάστοτε σημεῖον τῆς τροχιᾶς του. ᾽Εντεῦθεν καί προκύπτει ἡ μεγάλη ἐπιστήμη τῆς ἀστρολογίας ἡ ὁποία προικίζει τόν νοῦν τοῦ ἐπιστήμονος μύστου μέ ἄπειρον σοφίαν.

῞Οταν τά ἄτομα τῆς ὕλης ἦλθαν καί ἀπετέλεσαν σῶμα δυνάμει τῆς κεντρομόλου αὐτῶν ἡ ὁποία ἐξεδηλώθη ὑπό τῆς ἀρχικῆς τοιαύτης εἰς τήν οὐσίαν τοῦ Χώρου, αὐτη ἄρχισε νά τούς μεταδίδει Δρᾶσιν. ῾Η Δρᾶσις δέν εἶναι κίνησις ἀλλά ἐνέργεια ἡ ὁποία ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τήν ὁποίαν ἔχει, συνθέτει, συγκροτεῖ, συστρέφει καί ἀποσυνθέτει πᾶσαν ἄλλην οὐσίαν ἐκτός τῆς οὐσίας ἐκ τῆς ὁποίας ἀπορρέει καί τῆς ἐξ ἧς αὐτή ἀπέρρευσεν. ῾Η οὐσία τοῦ Χώρου ἀφοῦ μετέδωσεν εἰς τό σῶμα τήν Δρᾶσιν ἄρχισε νά μεταβάλλει τήν μορφήν του. Αἱ διάφοροι μορφαί αἱ ἐκ τῶν μεταβολῶν αὐτῶν προκύψασαι συνετέλεσαν εἰς τό νά ἐκδηλώσει ἡ οὐσία τοῦ Χώρου μείζονα ᾽Ενέργειαν καί αἱ μορφαί νά ὑποστοῦν δευτέραν μεταμόρφωσιν μεταδοσάσης τῆς οὐσίας τοῦ Χώρου πλειοτέραν ἔντασιν ᾽Ενεργείας. Αἱ τοῦ εἴδους αὐτοῦ μετατροπαί καί διαμορφώσεις τοῦ σώματος ἦσαν τά αἴτια ποῦ ἐξανάγκασαν τό σῶμα νά ἐκδηλώσει εἰς πνεῦμα τήν ἀρχικήν τοιαύτην τήν ὁποίαν ἔφερεν μεθ᾽ ἑαυτοῦ.

Τό σῶμα μέχρι τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ζωῆς αὐτοῦ εἰς πνεῦμα ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ ἐμφανίσει ὑπέστη τετραπλῆν μεταβολήν. Καί ἡ μέν πρώτη συνετελέσθη κατά τήν περίοδον κατά τήν ὁποίαν παρεσκευάζετο ἡ ὕλη νά καταστεῖ ἀπό ἁπλή ὅπου ἦταν, σύνθετος. Σύνθετος ὕλη εἶναι ἡ κατά τήν περίοδον ἐκείνην, κατά τήν ὁποίαν τό σῶμα ἀποτελεῖ ρευστήν κατάστασιν. Καί αὐτήν τήν κατάστασιν παρ᾽ ὅλον ὅτι τήν ὕλην ἡ κεντρομόλος τήν ἐκράτη συμπαγῆ, ἡ οὐσία τοῦ Χώρου διά τῆς ἐνεργείας της τήν μετέβαλε. Τῆς καταστάσεως ὅμως αὐτῆς μεταβαλλομένης ἡ ὕλη καθίσταται πολυσύνθετος. Καί ἐπειδή πᾶσα εἰς ἕνα σῶμα δέν ἔχει ὑποστεῖ τήν αὐτήν μετατροπήν, ἐπειδή τά ἄτομά της ἔχουν διάφορον ἀφετηρίαν, ἡ σύνθεσις κατά τήν κατάστασιν αὐτήν δέν καθίσταται ἡ αὐτή. ῾Η διαμόρφωσις τῆς οὐσίας ἑνός σώματος ὡς καί ἡ ὑπό τῆς φυγοκέντρου παραγωγή τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης διενεργοῦνται βαθμιαίως καί ἕνεκα τούτου ἡ διαφορά κατά τήν σύνθεσιν τῶν μορφῶν τῶν μερῶν ἑνός σώματος εἶναι καταφανής. ᾽Αλλά καί τῆς καταστάσεως αὐτῆς μεταβαλλομένης ἐπί ἑνός σώματος μέ τήν ἐνέργειαν τῆς οὐσίας τοῦ Χώρου τοῦτο βραδύτερον διαμορφοῦνται ὑπό αὐτῆς εἰς ἄλλην μορφήν. Κατά τήν τετάρτην ταύτην μορφήν τοῦ σώματος, τοῦ μεταδίδεται ἡ προκύπτουσα ἕνεκα τῆς καταστάσεως ταύτης ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ Χώρου δυναμις τῆς διαιωνίσεως καί διατηρήσεως τῶν τύπων τῶν σχηματισθέντων κατά τήν κατάστασιν αὐτήν ἕνεκα τῆς ἐπιρροῆς τήν ὁποίαν ὑφίσταται τό σῶμα τοῦτο ὑπό τῶν πλησιεστέρων ἐπ᾽ αὐτοῦ ἐπιδρώντων ἄλλων σωμάτων. Αἱ ἐπιδράσεις αὐταί καί αἱ προκύψασαι νέαι ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ Χώρου διαμορφωτικαί δυνάμεις, κατατάσσουν τήν ὕλην κατά βαθμίδας ἀναλόγως τῆς ποσότητος τῶν μεταμορφώσεων τάς ὁποίας ἔχει αὐτή ὑποστεῖ. ῾Η τοιαύτη διαβάθμισις τῆς ὕλης ἀποτελεῖ τήν τετραπλῆν αὐτῆς κατάστασιν. Τήν στερεάν, τήν ρευστήν, τήν ἀερίαν καί τήν ἀκτινοβόλον. ῾Εκάστης τά στοιχεῖα διαφέρουν οὐσιωδῶς κατά τήν χημικήν σύστασιν εἰς τήν ὁποίαν λαμβάνουν μέρος, αἱ δέ διαμορφώσεις τῶν ὀργανικῶν μορφῶν αἱ ὑπ᾽ αὐτῶν συλλήβδην συντελούμεναι προέρχονται ἐκ τῶν ἐπιδράσεων τάς ὁποίας ὑφίσταται ἡ οὐσία τοῦ Χώρου. ῾Ο Χῶρος ἐπηρεαζόμενος ἐκδηλώνει περισσοτέρας δυνάμεις. Αἱ νέαι αὐταί δυνάμεις συνθέτουν διαφόρους μορφάς λαμβάνουσαι καί ἐκ τῶν τεσσάρων καταστάσεων. Καί ἐάν ἡ μορφή τήν ὁποίαν θά συνθέσουν τά στοιχεῖα εἶναι τελειοτέρα, ἡ πλειονότης τῶν στοιχείων

θά ληφθεῖ ἐκ τῆς ὕλης ἡ ὁποία ἔχει ὑποστεῖ τάς περισσοτέρας καταστατικάς μεταμορφώσεις. Ἐάν ἡ ὕλη δέν εἶχε διαβαθμίσεις μεταμορφώσεως καί ἐάν δέν διεκρίνετο ὑπό διαφόρου καταστάσεως, τά στοιχεῖα αὐτῆς θά ἀποτελοῦσαν τάς αὐτάς μορφάς ἔστω καί ἄν ἡ ποσότης κατά τήν σύστασιν τῆς μορφῆς ἦτο διάφορος. Αἱ διηνεκεῖς ἐπιδράσεις ἐξακολουθοῦν καί αἱ πρός ἀλλήλας τῶν καταστάσεων ἀλληλεπιδράσεις ἐπίσης. Ἀποτέλεσμα αὐτῶν δέν εἶναι πλέον ἡ μεταμόρφωσις τῆς ὕλης ἀλλά ἡ ἀναγέννησίς της, ἡ ὁποία παράγει πολυσυνθετωτέρους ὀργανισμούς εἰς τήν Φύσιν, προάγουσα τούς ἀτελεστέρους μέχρις ὅτου ἐκπορευθεῖ τό ἀρχικόν σπέρμα τῆς Θείας Ἀγάπης εἰς Πνεῦμα, τό ὁποῖον περιβάλλουσα ἡ οὐσία τοῦ Χώρου θά ἄρξεται μετ᾽ αὐτοῦ ἐν συνδυασμῷ συνεργαζομένη νά ἀποτελέσει πνευματικόν ὀργανισμόν.

Ἡ κεντρομόλος ἑνός οἱουδήποτε σώματος εἶναι ἀποτέλεσμα τό ὁποῖον προέκυψε μετά τήν ἐκδήλωσιν τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης. Εἶναι δυνάμεις αἱ ὁποῖαι ἔχουν προκύψει εὐθύς ὡς τά ἄτομα ἦλθον εἰς δρᾶσιν μετά τῆς οὐσίας τοῦ Χώρου. Ἀλλά ἑκάστη κεντρομόλος κάθε σώματος δέν εἶναι μονομερής διότι ἡ συντέλεσίς της ὑπόκειται εἰς νόμους τούς ὁποίους εἶναι ἀναγκαῖον νά ἀναφέρω πρός διαλεύκανσιν τῆς ὅλης θεωρίας τῆς δημιουργίας τῶν σωμάτων. Ἡ παραγωγή τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης γίνεται βαθμιαίως οὕτως ὥστε αἰῶνες αἰώνων ἀπαιτοῦνται πρός σύστασιν ἑνός πλανητικοῦ σώματος. Ἡ βαθμιαία αὐτή παραγωγή βαθμιαίως συντελεῖ καί εἰς τήν σύστασιν τῆς κεντρομόλου κάθε σώματος καί μάλιστα κατά τρόπον ὁ ὁποῖος ἐξασφαλίζει τήν ὑπόστασίν της καί τήν ἀνεξαρτησίαν της ἀπό τάς ἐπιρροάς τῶν ἄλλων σωμάτων καί ἰδία τῆς κεντρομόλου αὐτῶν. Ἡ κεντρομόλος εἶναι δύναμις ἡ ὁποία προέκυψεν ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης πρός τήν οὐσίαν τοῦ Χώρου ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω. Ἐάν λάβωμεν ὑπ᾽ ὄψιν τήν βαθμιαίαν παραγωγήν τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης καί τήν βαθμιαίαν ἐκδήλωσιν τῶν δυνάμεων ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τήν κεντρομόλον θά διακρίνωμεν ὅτι ἡ κεντρομόλος ἑκάστου σώματος δέν χαρακτηρίζεται ὑπό τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ δυνάμεων ἀλλά ὑπό διαφόρων βαθμῶν, διότι ἡ ἐκ τῶν πρώτων ἀτόμων τῆς ὕλης παραχθεῖσα καί δράσασα μετά τῆς οὐσίας τοῦ Χώρου καθώς καί τά ἄτομα τῆς ὕλης δέν δύνανται νά εἶναι κατά βαθμόν ὅμοια μέ τήν

τελευταίως παραχθεῖσαν ὑπό τῶν τελευταίων ἀτόμων ἑνός σώματος. Ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά εἶναι ὅμοια τοῦτο δύναται νά γίνει κατανοητόν ὅταν ληφθεῖ ὑπ᾽ ὄψιν ὅτι οὐδέν ἔστω καί ἐπί στιγμήν μένει ἀδρανές εἰς τήν Φύσιν πρό παντός δέ ὅταν εὑρίσκεται εἰς ἐπαφήν μετά τῆς οὐσίας τοῦ Χώρου. Ἡ κεντρομόλος λοιπόν ἑκάστου σώματος ἀποτελεῖται ἀπό βαθμούς δυνάμεων αἱ ὁποῖαι δύνανται μεταξύ τους νά λειτουργήσουν λόγω τοῦ ὅτι χαρακτηρίζονται ὑπό μιᾶς διαφορᾶς ἡ ὁποία ἔχει ὡρισμένα ὅρια. Ἡ πρώτη παραχθεῖσα δύναμις τῆς κεντρομόλου χαρακτηρίζεται ὑπό ἑνός ἀριθμοῦ ἐνεργείας. Ὁ ἀριθμός αὐτός εἶναι ὁ ἀριθμός ἕνα. Κατά τήν δρᾶσιν της ἡ δύναμις αὐτή ἐκδηλοῦσα προάγεται κατ᾽ ἀριθμόν οὕτως ὥστε ὅταν αὐτή εὑρεθεῖ ἐν ἐνεργεία χαρακτηριζομένη ὑπό τοῦ ἀριθμοῦ ἑκατό δύναται ἀκόμη νά συλλειτουργεῖ μετά κεντρομόλου δυνάμεως ἡ ὁποία ἔχει ἀριθμόν ἐνεργείας ἕνα. Ὅταν ὅμως αὐτή προαχθεῖ εἰς τόν ἀριθμόν ἑκατόν ἕνα, τότε ἔχει ὑποστεῖ τοιαύτην μεταμόρφωσιν ἤ καλλίτερον ἀναγέννησιν ὥστε δέν δύναται νά συνεργασθεῖ μετά κεντρομόλου οὐσίας ἡ ὁποία ἔχει ἐνέργειαν χαρακτηριζομένην ὑπό τοῦ ἀριθμοῦ ἕνα, ὁπότε τῆς συνεργασίας μεταξύ τῶν δυνάμεων τῆς κεντρομόλου μή δυναμένης νά συντελεσθεῖ, ἄρχεται νά ἀποτελεῖται κεντρομόλος νέου σώματος. Τά ἄτομα τῆς ὕλης ἐκδηλούμενα εἰς τήν πρωτογενῆ λειτουργίαν τους ἀποτελοῦν ἕν εἶδος χαρακτηριζόμενον κατά δυνατήν ἀνθρωπίνην ἔκφρασιν ἁπλοῦν. Τό ἁπλοῦν τῶν ἀτόμων αὐτό ἰδίωμα συντιθέμενον ὑπό τῆς οὐσίας τοῦ Χώρου καί κατόπιν τῆς ἐκδηλώσεως τῆς κεντρομόλου αὐτῶν δέν εἶναι δυνατόν παρά νά ἀποτελέσει μορφήν στερεάν. Ἡ μορφή ὅμως αὐτή ἔχει ἐκδηλώσει νόμους πυκνότητος καί οἱ νόμοι αὐτοί λειτουργοῦν εἰς τήν κεντρομόλον αὐτῆς. Ἀκριβῶς οἱ νόμοι αὐτοί μᾶς δίδουν το δικαίωμα νά ἀποκαλοῦμεν τά ἄτομα αὐτά ἁπλά, δηλαδή ὅτι τό εἶδος τῆς πυκνότητός των εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον προσδιορίζει τήν μορφήν τους. Μεταμορφούμενα ὅμως καί αὐτά λόγω ἐκδηλώσεων δυνάμεων τάς ὁποίας ἐπέτυχαν κατά τήν συνεργασίαν μετά τῆς οὐσίας τοῦ Χώρου, τότε ἀποκτοῦν διαφοράν πυκνότητος ἡ ὁποία εἰς τήν περίστασιν αὐτήν τούς ἐπιτρέπει νά συντίθενται μεταξύ τους κατά τρόπον ἀποτελοῦντα ἰδίαν μορφήν. Ἡ προαγωγή ὅμως αὐτῶν καί πάλιν συντελουμένη τούς δίδει μεγαλυτέρας ἐ-

νεργείας καί οὕτω ἀποτελοῦν πλέον στοιχεῖα τῶν ὁποιων ἡ πυκνότης καί ἡ ἰδιότης εἶναι ἐντελεστέρα τῶν προηγουμένων. Αἱ καταστάσεις τάς ὁποίας βλέπομεν εἰς τόν πλανήτην μας δέν εἶναι ἀποτέλεσμα διαφόρου πυκνότητος καί ἐάν ἀναφέραμεν τοῦτο ἀνωτέρω εἶναι διά νά δείξωμεν πού εὑρίσκονται περισσότερον ἐξελιγμένα ἄτομα ὕλης.

Ἀθῆναι 1909

ΠΕΡΙ ΦΩΤΟΣ, ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

Ουδείς, ούτε σοφόν πνεύμα, ούτε σοφός άνθρωπος, είναι δυνατόν να απαιτήσει από οιονδήποτε άνθρωπον να σχηματίση ιδέας και εκδηλώση αισθήματα διάφορα εκείνων τα οποία μπορούν να διαμορφώσουν τα ψυχικά αυτού κέντρα, ήτοι το νοητικόν και το συναισθηματικόν, αποτέλεσμα συνεργασίας των οποίων είναι η αίσθησις. Τα όργανα της αισθήσεως οφείλονται εις την οργάνωσιν των υλικών στοιχείων, ενώ η αιτία της οργανώσεως ταύτης οφείλεται εκεί όπου και η δύναμις της αισθήσεως και επομένως τα όργανα υπηρετούν σκοπόν, όστις δεν ηδύνατο παρά να είναι προς όλους τους κατά μέρος πληρουμένους σκοπούς της Φύσεως, αρμονικός. Εάν τα όργανα των αισθητηρίων και η αιτία της συστάσεως αυτών είχον σκοπόν την διαμόρφωσιν μόνον υποκειμενικών ιδεών, τότε η αιτία της συστάσεως των αισθητηρίων έπρεπε να είναι εκτός της υλικής φύσεως και να μην αποτελούν τα όργανα αυτής μέσον κοινωνίας προς την έξω φύσιν της ψυχής. Εάν τουναντίων τα όργανα των αισθητηρίων είναι κατασκευασμένα από την αυτήν ουσίαν από την οποίαν και η έξω φύσις της ψυχής αποτελείται, τότε ως αντικειμενικόν σκοπόν αναντιρρήτως πρέπει να έχουν την μεταμόρφωσιν της αιτίας αυτών εις ιδεολογικόν κέντρον δια μέσου των αντικειμενικών παραστάσεων της έξω της ψυχής φύσεως. Παραγωγή επομένως υποκειμενικών ιδεών δύναται μόνον να γίνει μετά την συγκρότησιν ιδεολογικού κέντρου, τη συνδρομή αντικειμενικών παραστάσεων της έξω της ψυχής φύσεως. Τα αισθητήρια και τα ψυχικά κέντρα, ήτοι νοητικόν και συναισθηματικόν, αποτελούν σύνδεσμον ενεργείας άνευ του οποίου ουδέν δύναται να νοηθή περί των ιδιοτήτων της ψυχής, και του σκοπού εν τη φύσει, αν πράγματι η ψυχή είναι φυσικόν πράγμα, απορρέον από την φύσιν, ενεργούν εν αυτή και πληρούν δια της Φύσεως την προαγωγήν του. Η φιλοσοφία και η επιστήμη έχουν την αξίαν των εφ' όσον δεν εκτρέπονται της φύσεως και δεν φθάνουν εις την αο-

ριστιαν και εφ' όσον μελετούν την φυσιν ως την παρουσιάζουν αι υγιείς αισθήσεις των. Πάσα περαιτέρω της σκέψεως ταύτης έρευνα είναι παθολογικής καταστάσεως αποτέλεσμα και αποβάλλει την φιλοσοφικήν και επιστημονικήν αξίαν.

ΦΩΣ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑΤΑ

Δια να εξετάσουμε ταύτα δέον να γνωρίζουμε πρώτον τι είναι αυτά καθ' εαυτά, διότι δεν πρέπει να ομιλώμεν περί υποθέσεων ασαφών και αορίστων.

Και πρώτον τι είναι φως;

Καθ' ημάς και επαναλαμβάνομε τούτο, **ΤΟ ΦΩΣ είναι ιδιότης της ουσίας του χώρου χαρακτηρίζουσα ορισμένη αυτής εξέλιξιν και ενέργειαν**. Είναι θεμελιώδης νόμος αυτής εις ην μετεμορφώθησαν άλλαι μικρότεραι ενέργειαι ή νόμοι αυτής. Όπως εν τη υλική ουσία **ο νόμος της κινήσεως** από απλούς εν αρχή μεταβάλλεται **εις άπειρον** κατόπιν, ούτω και **ο νόμος της ενεργείας** της ουσίας του χώρου μεταβάλλεται **εις νόμον του φωτός**, εις νόμον δηλαδή παλλαπλής ενεργείας. Ως **ο νόμος της ζωής**, της υλικής ουσίας είναι εν αρχή απλούς και λανθάνων και μεταβάλεται κατόπιν εις **αιώνιον Είναι** της ουσίας και των εξ αυτής πραγμάτων, ούτω και ο νόμος του φωτός παρουσιάζεται εν αρχή εν τη Φύσει ως απλή ενέργεια και μεταβάλλεται κατόπιν εις απείρου φωτός τοιαύτην. Η απλή ενέργεια της ουσίας του χώρου, όταν φθάση εις ορισμένον αριθμόν μεταβάλλεται εις νόμον φωτός και τότε η έκφρασις αυτής επί της ύλης, επέχει ως προς τα παραγόμενα υπ' αυτής την έννοιαν της γονιμότητος του άρρενος επί του θήλεως. Το φως λοιπόν είναι νόμος χαρακτηριζόμενος ως εκ της ενεργείας του με ιδίαν ιδιότητα εν τη Φύσει και με ίδιον συμβολικόν αριθμόν.

Το φως ως νόμος της ουσίας του χώρου επενεργεί επί πάσης άλλης ουσίας είτε ομοειδούς είτε ετεροειδούς, προς ην εφάπτεται και προκαλεί προς αυτήν δονήσεις. Αι δονήσεις αύται

αίτινες ειρήσθω εν παρόδω, δεν είναι κίνησις ως τας ονομάζει η σημερινή των ανθρώπων επιστήμη, αλλά ενέργεια, εφ' όσον αύται διενεργούνται εν ουσία χώρου και αποτέλεσμα της προγματικής κινήσεως της φύσεως, εφ' όσον εις αυτάς λαμβάνουσι χώραν και στοιχεία ύλης ή ανάμικτος κίνησις και ενέργεια, ως τούτο γίνεται εις τα μαγνητικά ρεύματα της γηϊνης ατμοσφαίρας και εις τα ηλεκτρικά ρεύματα. Αι δονήσεις λέγω αύται καθίστανται αιτία παραγωγής άλλων και εκείναι ετέρων και ούτω μανθάνομεν την ύπαρξιν και λειτουργίαν του φωτός. Το φως λοιπόν του Ηλίου το επενεργούν επί της ουσίας του σώματος του Ηλίου και δι' αυτής επί της ουσίας του χώρου της ευρισκομένης μεταξύ των πλανητικών σωμάτων και δι' αυτής επί του γηίνου ημών περιβάλλοντος, δεν έρχεται αυτούσιον προς ημάς, αλλ' έρχονται τ' αποτελέσματα των ενεργειών του. Η παραγωγή του φωτός είναι ενέργεια της ουσίας του χώρου και προκαλείται εις εκδήλωσιν υπό των υλικών στοιχείων επομένως και παραμένει επί της επιφανείας του σώματος των υλικών στοιχείων και ουδέποτε αποσπάται του περιβάλλοντος τούτου ή αν θ' αποσπασθή της ενεργείας τούτης μέρος, θ' αποσπασθή μετά μέρους της ουσίας του χώρου αναμίκτου και μετ' υλικών στοιχείων, ως τούτο συμβαίνει εις τα μεταφερόμενα από ενός εις άλλο μέρος ηλεκτρικά ρεύματα, των υλικών στοιχείων χρησιμοποιουμένων ως μέσον αγωγού, τοιούτοι όμως εξ υλικών στοιχείων αγωγοί δεν υπάρχουσι μεταξύ Γης και Ηλίου. Η δόξα ότι φθάνει φως του Ηλίου αυτούσιον εις την Γην υπήρξεν άστοχος. Οι νόμοι των ουσιών του απείρου δεν μεταβιβάζονται δια μέσου άλλων ουσιών προς έτερα σημεία διότι η ενέργεια των περιορίζεται επί του μέρους της ουσίας από της οποίας απορρέουν και επομένως δεν καθίστανται ανεξάρτητοι των ουσιών. Τούτο εάν συνέβαινεν θα εδήλου εκμηδένισιν αυτών. Εις τον ορθώς σκεπτόμενον δεν δύναται να νοείται ύπαρξις και λειτουργία νόμων ή ενεργειών μη απορρεουσών από ουσίας και ενεργουσών ανεξαρτήτως αυτών.

Ως δεν δυνάμεθα να μεταβιβάσωμεν ενέργειαν ημών αλλαχού και προκαλέσωμεν εκεί τας αυτάς της ψυχής μας νοητικάς και αισθηματικάς ενεργείας, ούτω δεν δύνανται να μεταφερθώσιν και εκ του Ηλίου προς την Γην ενέργειαι αυτού. Ως δυνάμεθα όμως δια των ψυχικών μας ενεργειών τας προσκειμένας και συνεργαζομένας τη ψυχή μας ουσίας να μεταχειρισθώμεν ως μέσα επιδράσεων προς άλλας ψυχάς ή και δια μέσου των ουσιών αυτών να μεταβιβάζωμεν τύπον εννοιών προς τας τοιαύτας ψυχάς, ούτω και η ενέργεια και η έννοια του φωτός του Ηλίου δύναται να φθάση εις ημάς.

Σαφώς εκ των συλλογισμών τούτων προκύπτει ότι ενέργειαι ή νόμοι προκύπτοντες από ουσίας αμφοτέρων των ειδών υλικής και αιθερικής δεν δύνανται να αποσπασθώσιν από μέρος του απείρου και να μεταβιβασθώσιν προς έτερον. Συμβαίνει όμως τα κινούμενα σώματα του απείρου να μεταλλάσσωσιν εν αυτώ μέρη και το μέρος του χώρου το κατεχόμενον πρότερον υπό της Γης να κατέχεται μεταγενεστέρως υπό της Σελήνης, χωρίς η ουσία του αιθέρος του μέρους τούτου να μετατοπίζεται. **Νόμος της ουσίας ταύτης είναι να μη μετατοπίζεται μετά των υλικών σωμάτων του απείρου συμπαρακολουθούσα αυτά.** Η μέρος κατεχόμενον την στιγμήν ταύτην υπό του σώματος του Ηλίου βραδύτερον να κατέχεται υπό δορυφόρων του Ερμού και της Αφροδίτης. Μεταλλαγαί τοιαύται επί των επιπέδων (νοητώς λέγεται τούτο) της ουσίας του χώρου γίνονται εις μικράς περιόδους. Εις πολύ μεγαλυτέρας τοιαύτας γίνεται επίσης τοιαύτη μεταλλαγή και μεταξύ Γης και αποτέρων πλανητών και του Ηλίου και τανάπαλιν και επί τη βάσει αυτού του σπουδαιοτάτου νόμου της μετακινήσεως των σωμάτων τα αρχαία Μυστήρια εδημιούργησαν τας αστρολογικάς των γνώσεις εξ ων δύνανται τα πάντα να προβλέπωνται.

Τι είναι χρώμα;

Ούτε τούτου του φαινομένου έχομεν ορισμόν της επιστήμης. **Χρώμα είναι ο αντικατοπτρισμός εν τη γη των ενεργειών της ουσίας του χώρου των ουρανίων σωμάτων**, ήτις συνέτρεξε διότι είχε εν εαυτή την δύναμιν, όλας τας συνθέσεις, χημικάς και μη των σωμάτων τούτων και απετέλεσε τον λόγον της συνθέσεως όλων των ζωϊκών μορφών αυτού. Δια του αντικατοπτρισμού τούτου οι σοφοί της Γης δύνανται ασφαλώς να μελετώσι την ποιότητα των ουρανίων σωμάτων και συλλαμβάνωσι την έννοιαν της δυνάμεως της εντάσεως των εν αυτοίς πραγμάτων. Το χρώμα των ουρανίων σωμάτων αποτελεί εμφάνισιν του βαθμού ενεργείας της ουσίας του χώρου της αποτελούσης τον σύνδεσμον των υλικών στοιχείων των σωμάτων τούτων, και είναι μέσον καθορίζον την διαβάθμισιν της ποιότητος της ουσίας του χώρου της αποτελούσης τον σύνδεσμον των σωμάτων. Είναι δυνάμεθα να είπωμεν, ασφαλώς το χρώμα νόμος εν ενεργεία της ουσίας του χώρου, εκδηλούμενος <u>προ</u> του νόμου του φωτός, όταν το χρώμα τούτο φαίνεται εις πράγματα της φύσεως **μη ζωϊκά** και νόμος εκδηλούμενος <u>μετά</u> την εκδήλωσιν του νόμου του φωτός, όταν το χρώμα φαίνεται **επί των πνευματικών υπάρξεων**. Διότι και τούτο είναι αληθές εν τη Φύσει των ψυχών, ότι η εμφάνισις του χρώματος επί της υπάρξεως των ψυχών, διαβαθμεί αυτάς και τας κατατάσσει εις ορισμένην τάξιν, αντιστοιχούσαν προς τον βαθμόν της ενεργείας των ευρισκομένων εν τω περιβάλλοντι της Γης ουρανίων σωμάτων, από του οποίου την επιρροήν εξαρτώνται και αι χημικαί της συνθέσεις και το συνθετικό αίτιο της ζωολογικής κλίμακος των όντων αυτής. Το χρώμα κατ' ακολουθίαν είναι καθολικός νόμος της ουσίας του χώρου, διαβαθμίζων πάσας αυτής τας καταστάσεις και χωρίζων αυτάς προς αλλήλους, όπως γνωρίζεται ο βαθμός των εν ενεργεία νόμων της και το πνεύμα χρησιμοποιή αυτούς προς πλήρωσιν του περαιτέρω σκοπού του. Το χρώμα το εκδηλούμενον προ του νόμου του φωτός είναι ενέργεια των συνθετουσών ουσιών τας

μορφάς της Φύσεως, προς ας μεταβιβάζεται και η ιδιότις του χρώματος και υπάρχει εφ' όσον και η συνθέτουσα τας μορφάς ουσία. Το χρώμα διακρίνεται μόνον δια του φωτός, η έλλειψις όμως του φωτός δεν εξαφανίζει το χρώμα από την φύσιν, διότι και το φως και το χρώμα είναι νόμοι της ουσίας και υπάρχουν εν αυτή. Ο νόμος του φωτός συντρέχει την δημιουργίαν της ανθρωπίνης αισθήσεως και του αισθητηρίου αυτής ου μόνον τα μετ' αυτών υπάρξαντα να γνωρίση άλλα και τα προ αυτής. **Η αίσθησις της οράσεως** του ανθρώπου εγένετο συνεπεία της επιδράσεως του φωτός επί του μορφουμένου ανθρωπίνου όντος και επομένως έχει ως σκοπόν ν' αντιλαμβάνεται τα υπάρχοντα, εν τη Φύσει. **Η αίσθησις της αφής** επί παραδείγματι μη υπάρχουσα και προ της δημιουργίας αυτής δεν δύναται να προϋποθέση έλλειψιν στερεού ή ανωμάλου σώματος ή υγρού και απλού τοιούτου. Άρα η αίσθησις αύτη εγένετο επί τη βάσει των πράγματι υπαρχόντων φαινομένων της φύσεως τούτων και ως σκοπός της ετέθη υπό της δημιουργησάσης αυτήν αιτίας η μελέτη των αντικειμενικών τούτων πραγμάτων της φύσεως. Προ της δημιουργίας των αισθήσεων των όντων της Γης υπήρχον και φως και χρώμα και στερεόν και υγρόν και απαλόν και ανώμαλον. Η αίσθησις επομένως δεν κανονίζει τα πράγματα Φύσεως αλλά ταύτα καθίστανται το αντικείμενον της μελέτης της ανθρωπίνης ψυχής και δια να κάμη τούτο ανάγκη να μορφώση αισθήσεις αναλόγους προς αυτάς. Το χρώμα δια να καταστή πράγματι αντιληπτόν εις την ανθρωπίνην σκέψιν έχει ανάγκη δύο τινών, α) της υπάρξεως της ενεργείας του φωτός εν τω γηΐνω περιβάλλοντι καθ' ον είδομεν έμπροσθεν τρόπον και β) της υπάρξεως αναλόγων προς την ενέργειαν του φωτός και της ουσίας του γηΐνου περιβάλλοντος διαμορφωθεισών αισθήσεων δράσεως. Η τοιαύτη επομένως διαμόρφωσις των αισθήσεων της οράσεως είναι αποτέλεσμα αρμονίας υπαρχούσης μεταξύ της ενεργείας του φωτός και της ουσίας του πλανήτου μας και τούτο

είναι το θαυμαστόν κατόρθωμα της φύσεως το οποίο ο φιλόσοφος πρέπει διαρκώς να έχη ως αντικείμενον μελέτης.

Τα φαινόμενα του φάσματος είναι αντικατοπτρισμός της ενεργείας της ουσίας του χώρου του πλανήτου μας της προκαλουμένης δια της ενεργείας των κυμάνσεων των εχουσών αφετηρίαν το ηλιακόν φως και η ενέργεια αύτη μας πληροφορεί την ποιότητα της ουσίας του χώρου του πλανήτου μας δια της ζωηρότητος των παρισταμένων εν τω φάσματι χρωμάτων και την ποσότητα των διαβαθμίσεων τας οποίας δια της εξελίξεώς της έχει υποστεί η ουσία αύτη συνεπεία των επιδράσεων τας οποίας υφίσταται είτε δια των απ' ευθείας προκαλουμένων εκ του ηλιακού φωτός κυμάνσεων είτε δι' εκείνων ας δέχεται δια μέσου των άλλων πλανητών προς ους σχηματίζουν γωνίας εκάστοτε ως εκ της κινήσεώς των η Γη και ο Ήλιος. Η τάξη των χρωμάτων του φάσματος μας πληροφορεί προσέτι την ποιότητα των επιδράσεων τας οποίας υφίσταται η ουσία του πλανήτου μας εκ των απευθείας εκ του Ηλίου ή διαμέσου των πλανήτων ερχομένων κυμάνσεων, του ηλιακού φωτός και δυνάμεθα να βαθμολογίσωμε ταύτην και να κατατάξωμεν έκαστον των χρωμάτων της ουσίας του χώρου του πλανήτου μας εις μίαν των επιδράσεων τούτων (μελέτη ήτις απησχόλησε τους αστρολόγους).

Ο αντικατοπτρισμός των χρωμάτων της ουσίας του χώρου του πλανήτου μας επί του φάσματος γίνεται διότι αι κυμάνσεις της ουσίας ταύτης προσπίπτουν επί των υλικών στοιχείων και καθίστανται φανεραί. Ουδέποτε ενέργεια ουσίας χώρου δύναται να καταστή εις τας ανθρωπίνας αισθήσεις φανερά αν αύτη δεν έχει επίπεδον ενεργείας υλικήν ουσίαν. Αι καταστάσεις της ουσίας του χώρου αι καθοριζόμεναι δια των χρωμάτων του φάσματος απαιτούν δια να καταστούν φανεραί ου μόνον επίπεδον υλικών στοιχείων αλλά και συντεθειμένα ταύτα εις ωρισμένον σχήμα και αν μεν τούτο είναι τεχνικόν είναι ανάλογον προς απαιτούμενον τοιούτον φυσικόν δια να καταστή φανερά η υπόστασις

και η τάξις των υπαρχόντων εν τη γηΐνη ουσία του χώρου χρωμάτων.

Τα προηγουμένως εκτεθέντα διετυπώθησαν ως αρχικώς ανεφέρθη, μετά συζήτησιν περί φωτός και χρωμάτων, εν συνεχεία δε περί κινήσεως.

Εις συνέχειαν της πραγματείας περί φωτός και χρωμάτων να προστεθώσιν και τα εξής:

Τι είναι κίνησις;

Το ερώτημα αποτελεί αληθώς μία βάσιν εξ ης η κοσμογονία έλαβε αρχήν, αλλά αι διατυπώσεις αυτού ασαφώς εκτίθενται και δια τούτο θα αναγκασθώ να επεκταθώ πλειότερον ή όσον το ερώτημα απαιτεί και να θέσω μίαν βάσιν συλλογισμού οιωνοί να εξερευνήση ότι το ερώτημα απαιτεί να μάθη.

Κίνησις είναι το αεί αφ' εαυτού αναλλοιώτως και εν συνεχεία, εν μικρώ ή μεγάλω, εν μονάδι φυσική ή και εν συντεθειμένη εκ τοιούτων μονάδων μορφή ή μονάδι πνευματική κινούμενον και τα εκ των φυσικών τούτων πραγμάτων αντανακλώμενα.

Το μέγα του νόμου της κινήσεως των πραγμάτων της φύσεως είναι το αντανακλώμενον επί ομοίων πραγμάτων εχόντων βαθμόν μικροτέρας κινήσεως. Το μέγα του νόμου της κινήσεως είναι άθροισμα εκδηλώσεων αυτού και αποτελεί το άθροισμα τούτο την μεταμορφωτικήν έννοιαν αυτού. Η μεταμόρφωσις του φυσικού νόμου της κινήσεως δεν είναι αλλοίωσίς του αλλά πολλαπλή αυτού εκδήλωσις και αποτελεί τον εν τη φύσει σκοπόν του, η δε κατά μέρος εμφάνισις της υπάρξεώς του πληροφορεί τας διαφόρους περί κινήσεως ιδιότητας καταμεριζομένας εις ειδικούς νόμους αυτού. Το σύνολον των ιδιοτήτων τούτων είναι το μέγα του νόμου της κινήσεως και αποτελεί τούτο την εμφάνισιν της ψυχής εν τη φύσει και καθορίζει αυτήν ως ον κινούμενον ανεξαρτήτως των άλλων, ήτοι ως κινητικήν αρτίαν μονάδα

έχουσα ως σκοπόν της την κατά μέρος μεταμόρφωσιν των ιδιοτήτων της εις συναισθηματικούς νόμους της.

Ο νόμος της κινήσεως καθίσταται άπειρος και αιώνιος δια των αεί και εν συνεχεία εκδηλώσεών του, οι διάφοροι δε σταθμοί των εκδηλώσεών του τούτων είναι η μεταμόρφωσίς του.

Τι είναι ενέργεια;

Ενέργεια είναι «τα εκ των συνθέσεων και αποσυνθέσεων και των εκ τούτων, αλλοιώσεων αποτελέσματα των μορφών (πραγμάτων) της φύσεως». Αι συνθέσεις, αποσυνθέσεις και αλλοιώσεις των μορφών της φύσεως απορρέουν από την εν τω παντί υπάρχουσαν ουσίαν του χώρου, ης σκοπός φυσικός είναι να συνθέτη τα άτομα της ύλης εις μορφάς, όπως δια των συνθέσεων τούτων τα υλικά άτομα εκδηλούσιν τους νόμους αυτών και μεταμορφούνται ως ο νόμος της κινήσεως, αποσυνθέτει δε ταύτα προς τον σκοπόν της εν νέου συνθέσεως εις αρτιωτέρας οργανώσεις ίνα νέας ποιούνται.

Αι μεταμορφώσεις των υλικών τούτων ατόμων προκαλούν και ιδίας μεταμορφώσεις της ουσίας του χώρου δια νέων της εκδηλώσεων και αι εκδηλώσεις αύται δίδουσιν την ικανότητα όπως αποσυνθέτη τα υλικά άτομα και συνθέτη αυτά εις αρτιοτέρας μορφάς. Αι αποσυνθέσεις των υλικών ατόμων είναι σταθμοί οίτινες πληροφορούσιν ότι η αεί και εν συνεχεία εκδήλωσις των νόμων των, έχει ανάγκη δια να γίνεται, αρτιωτέρων φυσικών οργανώσεων και τούτο αποτελεί το φαινόμενον των πολλαπλών εν τη φύσει οργανώσεων ων πλέον τον σκοπόν δια των ανωτέρω δυνάμεθα να νοώμεν. **Η ενέργεια είναι δράσις και δευτερογενής τοιαύτη είναι η δόνησις** ήτις προκαλείται εν τη ουσία του χώρου δια της κινήσεως των υλικών μορφών. Αι δονήσεις είναι δευτερογενής ενέργεια διότι τον τόνον εις αυτάς δίδει το κινούμενον των σωμάτων, αλλά διότι αύται μεταδίδονται από ουσίαν προς ουσίαν χώρου άνευ νεωτέρας μεσολαβήσεως της κινήσεως των σωμάτων δια τούτο προσλαμβάνουσι ίδιον χαρακτήρα και

μορφούνται εις καθαρώς νόμους της ουσίας του χώρου. Δια της δευτερογενούς ταύτης ενεργείας προκαλούνται εκδηλώσεις εν τη ουσία του χώρου και αυτό το γεγονός αποτελεί τον χαρακτήρα των νόμων της τούτων. Οι νόμοι ούτοι ως αποτέλεσμα έχουσι προς τας υλικάς ουσίας προς ας η ενέργειά των φθάνει, νέας οργανώσεις και νέα παραγόμενα.

Η κεντομόλος δύναμις της μηχανικής διαφέρει ουσιωδώς της κεντρομόλου δυνάμεως της κοσμογονίας διότι η μεν περιορίζει την εξέτασιν αυτής εις ορισμένα πράγματα, η δε επεκτείνει την έρευνα αυτής και επί των ελαχίστων πραγμάτων διότι και εν αυτοίς κείνται τα στοιχεία της δημιουργίας και τούτων ένεκεν αι χημικαί αλλοιώσεις γίνονται. Το εν τη κεντρομόλω δυνάμει εμφωλεύον στοιχείον είναι το εκδηλούμενον δια της κινήσεως, αλλ' η κίνησις εκάστου μορίου αποτελεί ιδίαν αφετηρίαν και ένεκα τούτου εν απάση τη φύσει αι δυνάμεις παρίστανται υπό διαφόρους ιδιότητας. Ομολογώ ότι το ζήτημα της παρατηρήσεως ταύτης διέλαθε της προσοχής των επιστημόνων και δια τούτο διάφοροι γνώμαι υπάρχουσι. Αρχόμενοι να εξετάσωμεν το δια του ερωτήματός σας προβαλλόμενον θέμα φρονούμεν ότι πρέπει πρώτον να διακρίνωμεν τα στοιχεία εφ' ων καθίσταται θετική η λειτουργία της κεντρομόλου δυνάμεως. Τα στοιχεία αυτής συμβολίζονται εν τη πρώτη αυτών καταστάσει δια των περιττών αριθμών και ονομάζονται αρνητικά. Ονομάζονται αρνητικά διότι μόνα των δεν δύνανται ν' αποτελέσουν παραγωγήν. Εάν λοιπόν επί των αρνητικών τούτων στοιχείων προσθέσωμεν και τα εκ της κεντρόφυγος δυνάμεως απορρέοντα θα καταστώσιν γόνιμα εν τη παραγωγή. Όθεν οφείλομεν να διακρίνωμεν πρώτον τα αρνητικά στοιχεία αδρανή μένοντα, αλλά προστιθεμένων εις ταύτα των θετικών στοιχείων καθίστανται ούτω παραγωγικά, ώστε ο ηλεκτρισμός είναι είναι τέκνον των δύο τούτων ιδιοτήτων και έχει εν εν αυτώ και ζωήν, ζωήν μήπω εκδηλωθείσαν εν η καταστάσει διακρίνομεν τα όντα. Ώστε προς παραγωγήν τεχνικής δυνάμεως έχομεν ανάγκην αμφοτέρων των δυνάμεων της τε κεντρομόλου και κεντρόφυγος και αύται ευρίσκονται απανταχού της φύσεως εν διαφόρω καταστάσει λόγω του ότι δεν έσχον την αυτήν αφετηρίαν. Αλλά ανάγκη να παρατηρήσωμεν ακόμη ότι εν τη εκδηλώσει αυτών αποτελούν διάφορα στοιχεία, ίνα δε εννοηθή τούτο, δέον να συγκρίνωμεν αυτάς επί διαφόρων στοιχείων, και τότε θα κατανοήσωμεν ότι αι εν τω Α' στοιχείω υπάρχουσαι έχουσι μεγαλυτέραν εκδήλωσιν και κατά συνέπειαν δύνανται ν' αλλοιώσωσι την ουσίαν κατωτέρας δυνάμεως καίτοι ομοίας. Ο ηλεκτρισμός παρήχθη ως εκ των αλλοιώσεων τούτων και δια τούτο παρατηρούμεν ότι ωρισμένα στοιχεία παράγουσι δύναμιν ηλεκτρισμού. Ότι δε και τα λοιπά στοιχεία έχουσι ποσότητα ηλεκτρισμού δεν υπάρχει αμφιβολία, αλλ' η ποσότης εκάστου στοιχείου είναι διάφορος ως εκ της αφετηρίας αυτού, ως είπομεν. Τώρα αν διαγνώσωμεν ποία στοιχεία της φύσεως είναι τα έχοντα περισσοτέρας δυνάμεις, δια τούτων επιτυγχάνομεν την αλλοίωσιν και ταυτοχρόνως την παραγωγήν δυνάμεως. Πρέπει προσέτι να προσθέσω ακόμη εν άλλο φαινόμενον ίνα είναι πλήρως καταληπτή η εκτεθείσαθεωρία μου.

Τα αρνητικά στοιχεία τα προκύπτοντα εκ της κεντρομόλου και τα θετικά της κεντρόφυγος δεν εύρηνται εν όλοις τοις στοιχείοις εν αναλόγω ποσότητι, αλλά παρέχουσι εις τα μετ' αυτών παραγόμενα αρνητικά πλειότερα, άλλα δε θετικά πλειότερα. Η τοιαύτη κατάστασις είναι η ιδιότης εκάστου στοιχείου και η ωρισμένη ώθησις έχει ως σκοπόν παραγωγής διαφόρων δυνιμεων ούτως ώστε να ισορροπούν κατά την εξέλιξιν αυτών. Την τοιαύτην ιδέαν ρίπτω και δέον να παρατηρήσετε εν τη φύσει ότι μία ουσία διαφέρει της άλλης λόγω του ότι αι ποσότητες αι αποτελούσαι αυτάς είναι διάφοροι. Τα θερμογόνα στοιχεία έχουσι πλειότερα θετικά διότι εκ των στοιχείων τούτων προκύπτουσιν αι δυνάμεις της κεντρόφυγος ήτις εξυπηρετεί τας περιφερείας των σωμάτων και παράγει την αλληλεπίδρασιν εξ ης πάλιν προκύπτει εξωτερικώς η έλξις διότι αφίνει συσπειρωμένα τα στοιχεία της κεντρομόλου να έλκωσι προς αυτήν και κανονίζει ούτω

η φύσις τας κινήσεις επί διαφόρων επιπέδων. Εν ω τουναντίων, μη υπαρχούσης της αλληλεπιδράσεως, τα πράγματα θα έμενον άγονα. Όθεν τα ουράνια σώματα επιδρώσι σπουδαίως επί της Γης και δια τούτο αύτη αλλοιούται χημικώς και εκ της αλλοιώσεως ταύτης παράγονται νέαι δυνάμεις αίτινες πάλιν εξωθούσι τα εν αυτή ευρισκόμενα στοιχεία και η εξέλιξις καθίσταται θετική. Δεν βλέπω διατί αφού έχετε τας ουσίας της θείας αγάπης εν τω κέντρω παντός μορίου δεν δύνασθε να διακρίνετε την επ' άπειρον τελειοποίησιν των πραγμάτων αφού αύται πάντοτε είναι παραγωγικαί. Τελευτών ελπίζω ότι το ζήτημα έθεσα άλλως ή ως εν τω ερωτήματι υμών ετέθη και ότι δια του τρόπου τούτου εγενίκευσα την παρατήρησιν του ηλεκτρισμού εν τη παραγωγή αυτου. Εντεύθεν προκύπτουσι τα ερωτήματα πως δυνάμεθα να διαγνώσωμεν τας ουσίας εν τη μεταβολή των και αν τούτο εννοηθή τότε έχομεν πλήρη ιδέαν περί της κοσμογονίας. Η αστρονομία διαβλέπει ότι το Α ουράνιον σώμα έχει τας αυτάς χημικάς συστάσεις του Β σώματος, αλλά δεν παρατηρεί ότι αριθμητικώς τα στοιχεία του ενός διαφέρουσι του άλλου ώστε η διαφορά αύτη κανονίζει την αλληλεπίδρασιν εξ ης κανονίζεται η τροχιά εκάστου και ότι αι τροχιαί είναι κυκλικαί διότι η εν τοις σώμασι εμφωλεύουσα δύναμις έλκει τα εν τη επιφανεία προς το κέντρον ίνα μη αποσπώνται ως εκ της έλξεως υπό των άλλων σωμάτων δια τούτο χωλαίνει εν τη εξηγήσει μερικών πραγμάτων και δεν δύναται να προλαμβάνη εκείνα τα στοιχεία άτινα καταστρέφουσι τα εν τη επιφανεία του σώματος ευρισκόμενα όντα. Εάν τας αληθείας ταύτας εύρισκε, εύκολον θα ήτο να εξουδετερώνη μίαν ολεθρίαν επίδρασιν ουρανίου σώματος η οποία μεταβιβάζει εις τα εν τη επιφανεία της Γης ευρισκόμενα όντα διαφόρους ασθενείας. Επίσης αν τας αληθείας ταύτας εγνώριζε θα ηδύνατο να παράγη χημικώς δυνάμεις τας οποίας δι' άλλων τοιούτων θα μεταβίβαζε εν άλλω ουρανίω σώματι.

Σ.Κ. ΝΑΓΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Περίληψις Ὁμιλίας

Σήμερον ἡ Στ∴ Τελ∴ Μυσταγωγία ἑορτάζει τὴν Χειμερινὴν Τροπὴν τοῦ Ἡλίου καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ θὰ εἴπω τινὰ περὶ Ὀρφέως καὶ Ὀρφικῶν, οἱ ὁποῖοι ἐθέσπισαν ἐκ τῶν πρώτων τὸν ἑορτασμὸν τῶν Φυσικῶν ἑορτῶν. Ὁ Θεῖος Ὀρφεὺς ἔζησεν εἰς ἐποχὴν προϊστορικὴν καὶ ἡ ἱστορία ἐπομένως δὲν δύναται νὰ μᾶς παράσχει πληροφορίας περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔργου του. Ἐκεῖνα ποὺ γνωρίζομεν περὶ αὐτοῦ προέρχονται ἀπὸ μερικὰ περισωθέντα ἀποσπάσματα Ὀρφικῶν. Ὁ Ὀρφεὺς ὑπῆρξεν μύστης τοῦ ὁποίου τὸ ὕψος τῆς διανοήσεως δὲν ἐνεφάνισε ἄλλη ἀνθρωπίνη ὕπαρξις. Ὑπαγόρευσεν οὗτος τὴν λατρείαν τῶν Φυσικῶν ἑορτῶν καὶ ἐδίδαξεν, ὅτι τὰ αἴτια τῆς δημιουργίας εὑρίσκονται ἐντὸς τῆς Φύσεως. Ἕτερος μεταγενέστερος μύστης, ὁ Πυθαγόρας, ἐδίδασκεν *ὅτι οἱ ἄνθρωποι μόνον εἰς τὴν θείαν Φύσιν ὀφείλουν νὰ ἀποδίδουν λατρείαν καὶ ὄχι πρὸς τὰς καθέκαστα ἀτομικότητας, διότι λατρεύοντες τὴν Φύσιν λατρεύουν τὸ ὅλον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει τὸ μέρος, ἐνῶ ἀντιθέτως λατρεύοντες τὰς κατὰ μέρος ἀτομικότητας, θέτουν αὐτὰς εἰς ἀνωτέραν μοῖραν τοῦ ὅλου, τὸ ὁποῖον πλέον δὲν λατρεύουν.* Οἱ μύσται αὐτοὶ ἔθεσαν στερεὰς βάσεις τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἐξέλιξιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Τὰ παρ' αὐτῶν ὅμως θεσπισθέντα παρενοήθησαν σὺν τῷ χρόνῳ καὶ οὕτω σήμερον ἡ Φύσις δὲν λατρεύεται παρὰ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Θεῖος Ὀρφεὺς ἀντελαμβάνετο καὶ ἔβλεπεν τὰς λειτουργίας τῆς Φύσεως καὶ τὰς διετύπωσε εἰς ἀλληγορικὰς εἰκόνας αἱ ὁποῖαι ἔφθασαν μέχρις ἡμῶν διὰ τῶν

σωζομένων ἀποσπασμάτων τῶν 'Ορφικῶν. Διετύπωσεν εἰς εἰκόνας τὴν ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑΝ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ καὶ ΘΕΟΓΟΝΙΑΝ. Τὴν δημιουργίαν διετύπωσεν ὡς ἑξῆς. «Πρό παντός ὑπῆρχεν ὁ Χρόνος, διότι αὐτός εἶναι τό ἔκδηλον φαινόμενον τῆς Δημιουργίας καὶ εἶναι οὗτος ἀΐδιος, ὡς ἡ πηγή ἐκ τῆς ὁποίας ἐκπορεύεται. 'Ο χρόνος συνετέλεσε ὅπως τό Χάος καὶ ἡ ΜΟΝΑΣ ἔλθουν εἰς ἐπαφήν. 'Εκ τῆς ἐπαφῆς τοῦ Χάους καὶ τῆς ΜΟΝΑΔΟΣ ἐγεννήθη τό Κοσμογονικόν 'Ωόν, ἐντός τοῦ ὁποίου ἐγκλείονται τά πάντα». Οἱ μύσται βραδύτερον τὴν ΜΟΝΑΔΑ ἐκάλουν Αἰθέρα. 'Η ΜΟΝΑΣ εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία διωργάνωσε τὴν οὐσίαν τοῦ Χάους καὶ συνετέλεσε εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῶν μορφῶν. Αὐτή συνέχει τό ἄπειρον καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἐπ' ἄπειρον ἐξέλιξίν του. Τό Χάος εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον λέγομεν ὕλη. 'Η ὕλη δέν εἶναι οὐσιαστικόν τι. 'Η ὕλη εἶναι κατάστασις τῆς οὐσίας καὶ οὐχὶ αὐτή αὐτή ἡ οὐσία. Αἱ οὐσίαι εἶναι ἡ τοῦ Χάους καὶ ἡ τῆς ΜΟΝΑΔΟΣ. Οἱ 'Ορφικοί ἔλεγον ὅτι ἐκ τοῦ κοσμογονικοῦ ὠοῦ τό ὁποῖον προῆλθε ἐκ τῆς ΜΟΝΑΔΟΣ καὶ τοῦ Χάους, ἐξεπορεύθη ὁ ΦΑΝΗΣ ἢ ὁ ΧΡΥΣΟΠΤΕΡΟΣ ΕΡΩΣ – ὁ Ἔρως τῶν 'Ελευσινίων μυστῶν, ὁ ἀρχαιότερος καὶ νεώτερος τῶν Θεῶν. Κατόπιν ἐγεννήθη ὁ Οὐρανός καὶ ἡ Γῆ. 'Ο Φάνης ἔχει τὴν κεφαλήν αὐτοῦ εἰς τόν Οὐρανόν καὶ τούς πόδας του εἰς τὴν Γῆν, τὴν μία τῶν χειρῶν του πρός ἀνατολάς καὶ τὴν ἑτέραν πρός δυσμάς. Οὕτω τοποθετούμενος ὁ Φάνης σχηματίζει σταυρόν. Τό σχῆμα αὐτό σπουδαῖον σύμβολον τῶν μεμυημένων καὶ ἐδῶ τιθέμενον εἰκονίζει λειτουργίας ἀφορώσας τόν Φάνην. 'Εκ τῶν δακρύων τοῦ Φάνητος τά ὁποῖα κατέρχονται διά τῶν ποδῶν του εἰς τὴν Γῆν, γεννᾶται τό γένος τῶν βροτῶν. 'Εκ τοῦ γέλωτος αὐτοῦ γεννᾶται τό γένος τῶν ἀθανάτων. 'Η κεφαλή τοῦ Φάνητος εὑρίσκεται εἰς τόν Οὐρανόν καὶ τά δάκρυά του ἐκεῖθεν ἔρχονται εἰς τὴν Γῆν. Τοῦτο εἶναι εἰκών δηλοῦσα ὅτι ἡ ἐμφάνισις τῶν ὄντων καὶ τοῦ ἀνθρώπου προῆλθεν ἐκ τῆς ἐπιμιξίας τῶν δυνάμεων τοῦ Οὐρανοῦ πρός τάς δυνάμεις τῆς Γῆς. 'Ο Φάνης ὡς ὀφθαλμούς ἔχει τόν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην. Τοῦτο δηλοῖ τὴν ἐπίδρασιν τῶν σωμάτων αὐτῶν ἐπί τῆς Γῆς διά τὴν γέννησιν τῶν ὄντων. Τοῦτο εἶναι γεγονός τό ὁποῖον βλέπομεν διότι εἴμεθα βροτοί, ὡς βροτοί ὅμως δέν γνωρίζομεν τούς ἀθανάτους. Ποῖος ὅμως εἶναι

ὁ γέλως τοῦ Φάνητος! Εἶναι κάτι πού δέν δουλώνει, δέν πιέζει τὴν συνείδησιν τῶν ὄντων. Εἶναι κάτι πού ὅταν ἐκδηλοῦται ἀπό τό ὄν ὡς εὐχαρίστησις, τό ἄγει εἰς τὴν ἀθανασίαν. 'Η 'Ελληνική παράδοσις ἔχει πρός τά ἀνωτέρω ἀνάλογους εἰκόνας. 'Εκ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, κατ' αὐτήν, ἐγεννήθησαν οἱ Τιτάνες. Ο πρῶτοι Τιτάνες ἦσαν ὁ Κρόνος καὶ ἡ Ρέα. 'Εξ αὐτῶν ἐγεννήθησαν ἄλλοι 'Ολύμπιοι Θεοί καὶ τελευταῖος ὁ Ζεύς. 'Ο Κρόνος πρό τῆς γεννήσεως τοῦ Διός εἶχεν τάς ἐξουσίας τοῦ Οὐρανοῦ. 'Ο Κρόνος διά τῆς ἀδαμαντίνης ἅρπης του ἀπέκοψε τά γεννητικά μόρια τοῦ πατρός του Οὐρανοῦ, τά ὁποῖα ἔπεσαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ παρέσχον τὴν εὐκαιρίαν τῆς γεννήσεως τῆς Θεᾶς 'Αφροδίτης. 'Εκ τοῦ αἵματος τοῦ Οὐρανοῦ ἐγεννήθησαν αἱ 'Ερινύες, δηλαδή αἱ ψυχαί ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι δέν ἀπέκτησαν δι' ἐξελίξεώς των τὴν πραγματικήν γνῶσιν. Αἱ ἀποκτήσασαι τὴν πραγματικήν γνῶσιν εἶναι αἱ Νύμφαι. Ὅταν ἐγεννήθη ὁ Ζεύς λέγουν οἱ 'Ορφικοί κατέπιε τόν Φάνητα. Τότε ἀπέκτησεν τὴν γνῶσιν καὶ κατέλαβε τάς ἐξουσίας ('Εγένετο κύριος τῶν 'Ωρῶν τοῦ Οὐρανοῦ). Τοῦτο εἰκονίζει τὴν Θεοποίησι. 'Η πρώτη σκέψις τοῦ Διός ἦτο νά ἀποκτήσει τέκνον *καί ἀπέκτησε μέ τήν Περσεφόνην τόν Διόνυσον τόν Ζαγρέα.* Κατά τὴν 'Ελληνικήν παράδοσιν ὁ Ζεύς διά τῆς Νύμφης Σεμέλης γεννᾷ τόν Διόνυσον. 'Η γενεαλογία ἐκ τῆς Σεμέλης εἰκονίζει τὴν γέννησιν τοῦ 'Ιάκχου ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἐνῶ ἡ τῶν 'Ορφικῶν εἰκονίζει μυστηριακάς ἐνεργείας, διότι ἡ Περσεφόνη εἶναι τέκνον τοῦ Θεοῦ Διός καὶ τῆς Θεᾶς Δήμητρος. Καὶ ἡ Σεμέλη καὶ ἡ Περσεφόνη εἶναι ἁγναί ψυχαί τῆς Γῆς. 'Ο Διόνυσος ὁ Ζαγρεύς (ἐδῶ ὑπάρχει ἀναλογία τῆς 'Ελληνικῆς παραδόσεως πρός τὴν Τεκτονικήν) ἔφηβος ὤν, ἐνῶ ἔβλεπε τὴν μορφήν του εἰς κάτοπτρον, κατεσπαράχθη ὑπό ἑπτά Τιτάνων κατατμηθείς εἰς 7 τεμάχια. Σπεύσασα ὅμως ἡ Θεά 'Αθηνᾶ, ἡ Θεά τῆς σοφίας (δηλαδή τό σοφόν πνεῦμα) ἔλαβεν τὴν καρδίαν του καὶ τὴν ἔφερε εἰς τόν Θεόν Δία, ὁ ὁποῖος τὴν κατέπιε καὶ οὕτω ἐγεννήθη ὁ ἀθάνατος Διόνυσος. Οἱ Τιτάνες ἔφαγαν σάρκες τοῦ Διονύσου. Διά τόν λόγον αὐτόν οἱ ἄνθρωποι φέρουν ἐντός των μέρος τοῦ Διονύσου, θά παύσουν δέ νά εἶναι ἄνθρωποι ὅταν κατορθώσουν διά τοῦ μέρους τό ὁποῖον φέρουν τοῦ Διονύσου, ἐρχόμενοι εἰς

ἐπαφήν μέ τόν ἀθάνατον Διόνυσον, νά ὁλοκληρώσουν εἰς αὐτούς τόν Διόνυσον τόν Ζαγρέα. Ὁ Διόνυσος ὁ Ζαγρεύς, ὁ ἀθάνατος, ἔχει ἐξουσίαν ἐπί ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Θά εἶναι ἐλευθερωτής πάσης ἀνθρωπίνης ψυχῆς θά μεταβάλει κάθε ἀνθρωπίνην ψυχήν εἰς ψυχήν Θεοῦ. Κατά τήν ὑπόθεσιν τῶν Ἐλευσινίων ὁ φονευόμενος Ἴακχος ἀναγεννᾶται εἰς Διόνυσον τόν Ἐλευθερέα, ὁ ὁποῖος φέρει τήν Περσεφόνην ἐκ τοῦ Ἅδου εἰς τόν Ὄλυμπον. Αἱ εἰκόνες αὗται ἀπετέλουν τό ἀντικείμενον τῆς μυήσεως τῶν Ὀρφικῶν. Ἐκεῖ ἀνελύοντο αἱ ὑπ᾿ αὐτάς εἰκονιζόμεναι ἔννοιαι.

21 Ἰανουαρίου 1933

Σ.Κ. ΝΑΓΟΥ

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

Λαμβάνω τόν λόγον νά ὁμιλήσω σήμερον περί τοῦ Θείου τῆς Φύσεως μύστου Πυθαγόρου, διότι ἡ ἡμέρα αὐτή ἐνέχει σπουδαιοτάτην σημασίαν καί τό καθῆκον μου πρός τόν ὑπέρτατον μύστην διττῶς ἐκπληροῦται. Αὐτός, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν βαθύς γνώστης τῆς Φύσεως, ὁ ὁποῖος ἐπεσκόπησε τάς Θείας λειτουργίας τοῦ Σύμπαντος, δυσμενῶς ἤθελε μέ ἀκούσει περί αὐτοῦ ὁμιλοῦντα εἰς ἡμέραν κατά τήν ὁποίαν δέν θά ἐτελεῖτο μυσταγωγία Θεῶν οἱ ὁποῖοι κυριαρχοῦν εἰς τήν Γῆν ὡς Βασιλεῖς, τῶν ὁποίων αἱ ἐπιρροαί κανονίζουν τάς μορφάς της. Δυσμενῶς ἤθελε μέ ἀκούσει ἐάν ὡμίλουν εἰς ἡμέραν κατά τήν ὁποίαν ἡ ἐπιρροή της δέν θά εἶχεν διπλῆν σημασίαν καί διττήν ἐπί τῶν ἀνθρώπων ἐπιρροήν καί δέν θά μέ ἀνεγνώριζεν ὡς ἀκολουθοῦντα τά Θεῖα του ἰδεώδη καί τάς ἀληθείας του, αἱ ὁποῖαι ὅταν ἐπικρατήσουν εἰς τόν κόσμον θά βασιλεύσει πλήρης γαλήνη καί αἱ ψυχαί τῆς Γῆς θά φέρουν διάδημα πλαισιούμενον ἀπό αἴγλην καί καταυγάζον φῶς. Διά τοῦτο ὁμιλῶ κατά τήν ἡμέραν αὐτήν κατά τήν ὁποίαν τό Θεῖον τοῦ ἀπείρου Κάλλος παραδίδει τάς Θείας του ἐπιρροάς πρός τό Θεῖον Φῶς τό ὁποῖον ὑπαγορεύει, ὄχι μόνον τάς ἁρμονίας τοῦ Κόσμου ἀλλά καί πρωτεύει εἰς τήν συντέλεσιν τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς, κληροδοτόν εἰς τάς ψυχάς τό μέσον τῆς ἐκ τοῦ σκότους σωτηρίας των. Ὁ Οὐρανός ἐνέχει ἐν αὐτῷ ὡς ἰθύντορας τῶν δυνάμεών του δώδεκα Βασιλεῖς. Οἱ Βασιλεῖς αὐτοί εἶναι οἱ διευθετοῦντες τάς ἐπιρροάς του πρός τήν Γῆν ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μορφή της λαμβάνει τήν τοιαύτην αἴγλην καί ἀναπτύσσει τήν ἐξέχουσαν εἰς τήν ἀνθρωπίνην μορ-

φην ψυχήν της κατά μείζονα Λόγον τῶν ψυχῶν τῶν ἄλλων μορφων της. Εἰς τούς Θείους αὐτούς Βασιλεῖς κατανέμονται αἱ ἐπιρροαί τοῦ Οὐρανοῦ, δηλαδή ὁ Οὐρανός παραδίδει τάς δυνάμεις του καί ἕκαστος ἐξ αὐτῶν κυριαρχεῖ ἐπί τῆς Γῆς τό δωδέκατον τοῦ ἔτους. Κατά τήν ἡμέραν λοιπόν αὐτήν τερματίζεται ἡ κυριαρχία τῆς Βασιλίδος τοῦ Κάλλους καί διαδέχεται Αὐτήν ὁ Βασιλεύς τοῦ Φωτός. Κατά τήν ἡμέραν αὐτήν ὑπογράφεται ἡ συνθήκη τῆς παραδόσεως καί παραλαβῆς τῶν ἐπί τῆς Γῆς ἐπιρροῶν παρισταμένων καί κυριαρχούντων σήμερον ἀμφοτέρων.

῾Η παραδίδουσα τήν ἐπιρροήν τοῦ Κάλλους ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξεπορεύθη ἐν τῇ Γῇ τό Θεῖον ῎Αρωμα τό ὁποῖον ἔψαυσε ὅλων μας τάς αἰσθήσεις, εἶναι ἡ μεγάλη Θεά ᾿Αφροδίτη. Εἶναι ἡ μεταδόσασα τό μέσον τῆς διαιωνίσεως τοῦ ἐσωτερικοῦ Λόγου τῆς Φύσεως εἰς τήν ἀνθρωπίνην μορφήν, εἰς τήν ὁποίαν τελεῖται ἱεροτελεστία τῆς ψυχῆς τῆς ἀνθρωπότητος πρός τήν μορφήν της, διά τῆς ὁποίας ἡ ψυχή λαμβάνει τήν δύναμιν τῆς νοήσεως γευομένη τόν ἡδύν καρπόν τόν ὁποῖον παρεσκεύασε ἡ μεγάλη Θεά καί οὕτω σώζεται ἡ ψυχή ἐρχομένη εἰς τό Φῶς ἐγκαταλείπουσα τό ἔρεβος. ῏Ω Θεία μυσταγωγία πάντων τῶν μυστηρίων. ᾿Επίτρεψον εἰς ἐμέ νά εἴπω πρός τήν θνητήν ἀνθρωπότητα εἰς ἔνδειξιν λατρείας μου πρό τό Κάλλος δύο λέξεις, ὅπως ἐνωτισθεῖ τοῦ Θείου νάματος καί σωθεῖ ἐκ τῆς φθορᾶς, τήν ὁποίαν αὐτή δι᾿ ἑαυτήν παρασκευάζει, ἀκολουθοῦσα τάς ἐμπνεύσεις τοῦ σκότους. Παραλαμβάνει λοιπόν ὁ Θεός ᾿Απόλλων, ὄχι ὁ Θεός τοῦ ἐξωτερικοῦ τοῦ ῾Ηλίου φωτός, ἀλλά τοῦ Θείου τοῦ ἐσωτάτου τοῦ ῾Ηλίου Λόγου, ὁ ὁποῖος μεταδοθείς εἰς τήν ἀνθρωπίνην μορφήν διά τοῦ ἀνθρωπίνου κάλλους τό ὁποῖον παρεσκεύασε ἡ Θεά ᾿Αφροδίτη, τήν μετέβαλε εἰς Θείαν Μοῦσαν ἐκ τῆς ὁποίας ἀντλοῦμεν ὅ,τι μεταδίδομεν πρός σᾶς. Πᾶσα τῆς Φύσεως ψυχή ὅταν λατρεύει τήν δικαιοσύνη καί ἐνασμενίζεται πρός τάς Θείας ἐπιρροάς καί ἐκδηλοῦται εἰς αὐτήν ἡ Θεία λατρεία, καθίσταται Μοῦσα, δηλαδή αἰώνια ἐμπνευσμένη Γαλήνη. ᾿Ενωτίσου εἰς τό Φῶς αὐτό ἀνθρωπίνη ψυχή, ἐάν θέλεις νά καταστεῖς Θεία Γαλήνη. Ποῖος λοιπόν εἶναι ὁ Θεῖος σοφός περί τοῦ ὁποίου θέλομεν νά ὁμιλήσωμεν σήμερον συνδυάζοντες τήν

ὕπαρξιν του εἰς τήν Γῆν πρός τάς Θείας τοῦ Οὐρανοῦ ἐπιρροάς; Εἶναι ὁ γεννηθείς κατ᾿ αὐτήν τήν ἡμέραν καί τόν ὁποῖον περιέβαλαν ἀμφότεραι αἱ Θεῖαι ἐπιρροαί τάς ὁποίας ἐλάτρευσεν, τό δέ φῶς των στέφανον παρεσκεύασεν καί περιέβαλεν τήν Θείαν του μορφήν, χρυσαῖ δέ ἀκτῖνες τοῦ ῾Ηλίου καί εὐώδης χυμός τοῦ Θείου Κάλλους ψαύσας ὁλόκληρον τήν ὑπόστασίν του τῆς μετέδωσε Θεῖον Φῶς καί Θεῖον Κάλλος. ᾿Εκαλλύνθη ἡ μορφή τοῦ Θείου σοφοῦ, ἐφωτίσθη τό πνεῦμα του καί διεῖδεν τάς λειτουργίας καί μυσταγωγίας τῆς Φύσεως καί εἶπεν «῏Ω Θεία ἁρμονία! Τό πᾶν εἰς Σέ ἀποτελεῖ μορφήν καί πᾶσα μορφή τό κάλλος σου περιβεβλημένη αἰνεῖ τήν Θείαν ὑπόστασίν σου! Θεία ἁρμονία, ὁ ὑπαγορεύσας εἰς σέ τό Κάλλος, εἶναι ὁ κατέχων τά σκῆπτρα τοῦ Θείου ᾿Απείρου Μέγας Ζεύς, τοῦ ὁποίου ὁ γόνος ἐξεδηλώθη εἰς ἑστίας ἀπείρου φωτός ἐν τῇ Φύσει, εἰς τόν ὁποῖον ὑπολανθάνει τό σπέρμα τῆς Θεοποιήσεως πασῶν τῶν ὑπό Σοῦ συντελουμένων μορφῶν. Τό Πᾶν, Θείαν ἁρμονίαν ἐκρέει ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς συστάσεως τῶν μορφῶν τῆς Φύσεως τήν ὁποίαν κατέχει ὁ μέγας Ζεύς καί παράγει τάς Θείας προσωπικότητας, αἱ ὁποῖαι καταλαμβάνουσαι τάς δυνάμεις καθίστανται Βασιλεῖς αὐτῶν καί ἡ πτωχή μας Γῆ δεχομένη τάς Θείας ἐπιρροάς των μεταβάλλεται εἰς μορφάς καί συνειδήσεις. Θεῖον ῎Απειρον, ὑπῆρξες Μονάς εἰς τήν ὁποίαν τό Πᾶν συνεσπειροῦτο, ἀλλά παραγωγός Μονάς. Παρήγαγες πάσας τάς ἄλλας Μονάδας καί οἱ ἄπειροι ἐκ Μονάδων ἀριθμοί σου ἀποτελοῦν τήν ἁρμονίαν σου. Δέν εἶσαι Θεῖον ῎Απειρον ἡ ἀριθμός, διότι οὕτω καθίσταται νοητόν εἰς πᾶσαν εἰς τήν Φύσιν Μονάδα ἡ ὁποία διακρίνεται τῶν ἄλλων ὡς ἔχουσα ἰδίαν μορφήν. Σκοπός σου Θεῖον ῎Απειρον εἶναι ἡ ὕπαρξίς σου κατά μονάδας. Τούτων ἀπώτερος σκοπός ἡ Θεία γαλήνη καί ἡ συγκέντρωσις εἰς ἑκάστην τῆς αἰσθητικῆς ἀντιλήψεως πασῶν τῶν Θείων σου ἐνεργειῶν. Θεῖον ῎Απειρον, Σέ αἰσθάνομαι, διότι ἐντός μου Σέ φέρω. Εἶμαι ὡς ἦσο ἀρχικῶς Μονάς. Εἶμαι καί ἐγώ ὡς Σύ ῎Απειρον καί ὅταν εἰς ἐμέ συντελεσθεῖ ὡς εἰς Σέ συνετελέσθη ἁρμονία, τότε, ὦ Θεία τοῦ ᾿Απείρου ἔκφρασις, ἡ ὑπόστασίς μου θά καταστεῖ δεσπόζουσα θέλησις ὡς τοῦ Μεγάλου Διός καί θά ἀναθέσεις εἰς τήν θέλησίν μου τήν ἐπίβλεψιν τῆς Θείας Σου ἁρμονίας, θά μέ

δεχθεῖς ὡς δεσπόζουσαν καί κυριαρχοῦσαν δύναμιν ἐπί τῆς Θείας ἐν Θεία Φύσει ἐκφράσεώς Σου. Ὦ ἀδύνατοι τήν ψυχήν καί τόν νοῦν ἄνθρωποι! Σεῖς, οἱ ὁποῖοι νομίζετε ἑαυτούς Θείους τήν γνῶσιν, περιγράψατε δι᾽ ὀλίγων τήν ὕπαρξιν καί τόν σκοπόν τοῦ Ἀπείρου, ὡς περιέγραψεν αὐτόν ὁ Θεῖος σοφός διά νά ἐννοήσετε τίνες εἶσθε. Ὦ ἄνθρωποι θνητοί! Ἀκροασθεῖτε τόν Θεῖον σοφόν εἰς ὅ,τι κατωτέρω θά εἴπω καί ἄν εἶσθε ἀληθῶς ὡς προεῖπον καί σεῖς Μονάδες ἐνέχουσι ἐντός των τό Θεῖον Ἄπειρον καί αἰσθανόμεναι αὐτό, ἀκολουθήσατε τήν ὁδόν τήν ὁποίαν ἐκεῖνος ἐχάραξε.

Ἔργον μου ἔλεγεν, εἶναι ὄχι νά βαδίσω ἐπί ἐκείνων τῶν γραμμῶν ἐπί τῶν ὁποίων οἱ Θεῖοι μύσται ἐχάραξαν εἰς τάς τελούμενα μεγάλα μυστήρια. Εἰς αὐτά τελοῦνται Θεῖαι τελεταί αἱ ὁποῖαι γεραίρουν τάς ἐνεργείας τῆς Φύσεως καί ἀποκαθιστοῦν τούς μυουμένους εἰς τήν Θείαν γνῶσιν. Βεβαίως αὐτό εἶναι Θεῖον ἔργον. Ἔργον μου εἶναι νά συντρέξω εἰς τήν παραγωγήν ἁρμονίας εἰς τήν κοινωνίαν τῶν ἀνθρώπων, διότι ὅταν δέν ἐπικρατεῖ ἁρμονία ἡ ἀνθρωπότης εὑρίσκεται ἐκτός σκοποῦ. Τό Ἄπειρον ἀποτελεῖται ἀπό πληθύν ἀτομικοτήτων. Τά ἄτομα αὐτά εἶναι αἱ μορφαί τοῦ Ἀπείρου αἱ συντελοῦσαι εἰς τήν ἁρμονίαν του.

Ἡ συντέλεσις τῆς ἁρμονίας εἶναι καθολικός σκοπός τῶν ἀτομικοτήτων. Ὁ σκοπός αὐτός εἶναι ἡ ἐπίτευξις εἰς ἑκάστην ἀτομικότητα ἰδίας μορφῆς. Μή δέ τῆς ἁρμονίας ἐπιτυγχανομένης, τό Ἄπειρον δέν ἐπιτυγχάνει τόν σκοπόν του. Αἱ μορφαί του ἀπόλλυνται. Ἀπολλυμένων δέ τῶν μορφῶν τοῦ Ἀπείρου, τοῦτο ἐπανέρχεται εἰς τά ἴδια. Ἡ εἰς τά ἴδια ἐπαναφορά τοῦ Ἀπείρου θά ἦτο συντέλεσις τῆς καταστροφῆς του, ἀλλά αὐτό δέν συντελεῖται εἰς τό Ἄπειρον. Δέν συντελεῖται, διότι ἑκάστη μορφή αὐτοῦ βαίνει κατά προδιαγραφέντα νόμον καί ἡ ἐπαναφορά της εἰς τά ἴδια οὐδέποτε συντελεῖται. Τό Ἄπειρον ἐν τῷ συνόλῳ του διευθετεῖται ὑπό ἐπιστάτου τινός νόμου ὁ ὁποῖος ἀφοῦ πρότερον συντελέσει τήν ἁρμονίαν καί μεταβάλει τήν ἀποτελοῦσαν αὐτό οὐσίαν εἰς ειδικάς μορφάς, τάς ἐξαναγκάζει νά ἀκολουθοῦν ὡρισμένην κυκλικήν τροχιάν. Ὅθεν τό πᾶν βαίνει κατά κύκλον, ἀλλά τό πέρας τοῦ κύκλου οὐδέποτε καταλήγει εἰς τήν

ἀφετηρίαν του. Ἡ κατάληξις ἐπί τοῦ αὐτοῦ σημείου τῆς ἀφετηρίας θά ἐσήμαινε διάσπασιν τῆς ἁρμονίας καί καταστροφήν τοῦ Ἀπείρου. Ἡ ἐν αὐτῷ κίνησις θά ἔχανε τήν τροχιάν της καί αἱ μορφαί θά περιεπλανῶντο ἐπί τῶν μορφῶν καί συγκρούσεις καί καταστροφαί θά ἐτελοῦντο. Πᾶσα μορφή τοῦ Ἀπείρου βαίνει πρός τό ἄπειρον αὐτῆς, ἡ δέ ταχύτης της καθίσταται αἰσθητή εἰς τάς ἀντιλήψεις τῶν ἀνθρώπων μετά πάροδον αἰώνων. Αἱ μορφαί αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τό σύστημα τό ὁποῖον διευθετεῖ ἡ ἑστία τοῦ Ἡλιακοῦ φωτός διά τῆς ἐπ᾽ αὐτῶν ἐπιρροῆς του, ποιοῦν τήν τροχιάν τους κατά κύκλον ἀνάλογον ἑκάστη καί ὅλαι ὁμοῦ συντρέχουν νά βαίνει ὁλόκληρον τό Ἡλιακόν σύστημα ἐκφεῦγον τῆς αἰσθητῆς εἰς ἡμᾶς τροχιᾶς εἰσερχόμενον εἰς ἑτέραν, τήν ὁποίαν θά διακρίνωμεν παρατηροῦντες ἐπισταμένως μετά πάροδον αἰώνων τινῶν. Αἱ εἰς τό Ἄπειρον κινήσεις τῶν μορφῶν τοῦ Ἡλιακοῦ μας συστήματος τό σῴζουν τῆς καταστροφῆς καί αἱ μορφαί μεταβάλλονται ἀποτελοῦσαι τελειοτέρας τοιαύτας. Οὐδεμία μεταβολή ἐπί τῶν μορφῶν θά ἐπετυγχάνετο ἄνευ αὐτῆς τῆς κινήσεως. Τό φῶς θά ἔχανε τόν λόγον τῆς ὑπάρξεώς του καί πλῆρες σκότος θά περιέβαλε ὅ,τι βλέπωμε σήμερα ὑπό μορφήν ἀπείρου κάλλους. Ἀλλά ἐνῶ τό Ἄπειρον δέν διαφεύγει τῆς διευθετήσεως τοῦ ἐσωτάτου αὐτοῦ νόμου καί αἱ μορφαί του ἐπιτελοῦν τούς ἀναμορφωτικούς των κύκλους, διαφεύγει τήν ἐπιρροή του ἡ συνείδησις ἡ ὑπό μορφήν πνεύματος ἐκδηλωθεῖσα.

Ὁ Θεῖος νόμος καταμερίζεται εἰς τάς συνειδήσεις καί ἑκάστη αὐτῶν ἀφ᾽ ἑαυτῆς ὁρμωμένη, ποιεῖται κινήσεις, λαμβάνουσα Λόγον ὑπάρξεως ἀφ᾽ ἑαυτῆς καί δύναμιν συντηρήσεως ἀπό τήν ἄπειρον πηγήν τοῦ καθολικοῦ νόμου διά συστήματος ὀργανικοῦ, εἰς τήν παραγωγήν τοῦ ὁποίου συντρέχει. Αἱ οὕτω συντελούμεναι πνευματικαί μορφαί ἀποτελοῦν ἴδιον σκοπόν, τόν σκοπόν τόν ὁποῖον ἀναφέραμε. Ἡ ἐπίτευξις αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ ἐπιτυγχάνεται δι᾽ ἁρμονίας τῶν πνευματικῶν σκοπῶν καί δι᾽ ἁρμονίας αὐτῶν πρός πάσας τάς μορφάς τῆς ἐχούσης ἀνεκδήλωτον πνευματικήν μορφήν Φύσεως. Στενοτάτη ἀλληλεγγύη τῶν πνευματικῶν πρός τάς φυσικάς μορφάς πρέπει νά τελεῖται. Αἱ φυσικαί μορφαί μεταδίδουν τήν δύναμίν τους εἰς τάς πνευμα-

τικάς μορφάς καί συντρέχουν τάς τελευταίας νά ἐκδηλώνουν ὅ,τι ἀκόμη δέν ἔχουν ἐκδηλώσει. Τά ὑπό τῶν πνευματικῶν μορφῶν ἐκδηλούμενα διά τῆς ἐπιρροῆς τῶν φυσικῶν μορφῶν εἶναι νόησις καί αἴσθησις τῶν τελουμένων λειτουργιῶν τῆς Φύσεως, ἡ δέ μεταξύ τῶν πνευματικῶν μορφῶν ἐπιτελουμένη ἀλληλεγγύη καί ἁρμονία συντρέχει εἰς τό νά διαχέεται ἡ παρασκευαζομένη ἕνεκα τῆς ἐπαφῆς αὐτῶν (πνευματικῶν μορφῶν) πρός τάς φυσικάς μορφάς ζωή εἰς ὁλόκληρον τό πνευματικόν σῶμα. Ἡ διάχυσις τῆς Ζωῆς εἶναι ὁ ἔτι μείζων ἐπιδρῶν νόμος τῶν ψυχῶν τῆς ἀνθρωπότητος, διά νά ἐκδηλοῦν τάς δυνάμεις των πρός συντέλεσιν μείζονος πνευματικῆς μορφῆς ἐκ τῆς ὁποίας συντελεῖται ἡ Θεοποίησις τῆς συνειδήσεως τοῦ Ἀπείρου. Οὐδέν συντελεῖται μή ἐπικρατούσης ἁρμονίας ἐπί τῶν πνευματικῶν μορφῶν, ἐπανερχομένων καί ποιουσῶν τήν κυκλικήν των περιφοράν ἐπί τά αὐτά σημεῖα καί ἐντεῦθεν συγκρούσεις, γένεσις παθῶν, θλίψις, ὀδύνη, περιπλάνησις. Αἱ πνευματικαί μορφαί ἐκφυγοῦσαι τῆς ἀληθοῦς αὐτῶν τροχιᾶς παρήγαγαν τήν σύγχυσιν πρός τήν ὁποίαν ἀπό αἰώνων ἡ ἀνθρωπότης παλαίει». Ὁ Θεῖος μύστης λοιπόν δέν ἠρκέσθη νά καταδείξει ὡς τά ἄλλα μυστήρια τάς τελουμένας λειτουργίας τῆς Φύσεως, ἀλλά ἐπεζήτησε νά ἐπαναφέρει τήν ἐκτροχιασθεῖσαν ἀνθρωπότητα εἰς τήν φυσικήν αὐτῆς τροχιάν, ὑποδείξας διά σοφοῦ συστήματος τά μέσα τῆς ἐπαναφορᾶς. Ὑπαγόρευσε τόν τρόπο τῆς διαίτης, τόν τρόπον τῆς κοινωνικῆς ὀργανώσεως, τούς νόμους οἱ ὁποῖοι ἔπρεπε νά εἶναι ὁδηγοί τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων καί βουλήσεων. Ὡς ἄλλος Προμηθεύς μετέδωσε τό Φῶς, ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἔπρεπε νά κανονίσει τάς σχέσεις τῶν πνευματικῶν μορφῶν καί ἐδίδαξε νά ἐγκαταλείψουν τόν τότε κρατοῦντα τρόπον τῆς κοινωνικῆς ὀργανώσεως. Ὅ,τι θά ἐπιζητήσει ἡ ἀνθρωπότης τοῦ μέλλοντος ἡ ὁποία θά συναισθανθεῖ τήν ὕπαρξίν της, τοῦτο τότε ὑπαγόρευσε καί ἐδημιούργησε μυσταγωγικόν σύστημα εἰς τό ὁποῖο κατέδειξε εἰς ὅσους ἐμυήθησαν κατά τρόπον ἀντιληπτικότατον τόν ὁποῖον καί αὐτός ὁ Ἰησοῦς ἐζήλωσε, τήν δημιουργίαν καί λειτουργίαν τοῦ ἀπείρου τῆς συνειδήσεως καί τόν σκοπόν της, πρός τόν σκοπόν οἱ μυούμενοι νά διακρίνουν ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ὀργάνωσις τῶν πνευματικῶν μορφῶν καί ὅτι

μέγιστον πάντων τῶν καθηκόντων τοῦ σοφοῦ εἶναι, νά συντρέξει εἰς τήν παραγωγήν κοινωνίας ἐν ἁρμονίᾳ τῆς Φύσεως βιούσης. Ἐδίδαξεν, ὅτι αἱ ψυχαί τῆς ἀνθρωπότητος ἀκολουθοῦσαι τόν τρόπον τόν ὁποῖον ἀκολουθοῦν τοῦ νοεῖν, θά περιπλανῶνται φερόμεναι ἀπό ὀργανισμοῦ εἰς ὀργανικόν σῶμα καί ἀπό ὀδύνης εἰς ὀδύνην. Ὑπέδειξεν τήν κατάπαυσιν τῶν παθῶν καί τῆς ἐκτρόπου ζωῆς διά τῆς ἀποχῆς ἀπό ὡρισμένας τροφάς καί ἐδίδαξε τό δικαίωμα ἑκάστης προσωπικότητος τό ὁποῖον ἔχει, ὡς ἀποτελοῦσα ἑκάστη ἰδίαν μορφήν τῆς Φύσεως. Πρό πάντων δέ κατέδειξε, τήν ἀνάγκην τῆς ἀρτίας ὀργανικῆς διαπλάσεως τῆς ἀνθρωπότητος. διότι ὡς ἔλεγεν, «ὅταν τό ὄργανον τῆς ψυχῆς δέν εἶναι ἱκανόν νά δέχεται τάς ἐπιρροάς τῆς Φύσεως, ἡ ψυχή πάσχει καί οὐδέν δύναται νά νοεῖ ἐξ ὅσων πρός αὐτήν γίνονται. Ἡ ὀργανική διαμόρφωσις τῆς ἀνθρωπότητος καί ἡ ἐπίτευξις ἁρμονίας μεταξύ τῶν ὑποστάσεων αἱ ὁποῖαι τήν ἀποτελοῦν θά ἐπιφέρει εἰς αὐτήν τήν γαλήνην, ἡ ὁποία καί θά τῆς χρησιμεύσει ὡς μέσο νά διοχετευθοῦν πρός αὐτήν αἱ ὁδηγίαι τῶν Θεῶν. Οἱ Θεοί εἶναι συνειδήσεις αἱ ὁποῖαι ἐπετέλεσαν ἀναμορφωτικόν κύκλον διά τοῦ ὁποίου ἠδυνήθησαν νά ἀντλήσουν αἰώνιον ὀργανικόν μέσον καί ἐντεῦθεν ἐκυριάρχησαν ὡς συνειδήσεις τοῦ Ἀπείρου, ἔχουσαι θέλησιν Θείαν.» Τόν Πυθαγόρα θά σᾶς τόν παρουσιάσω ὡς ἰατρόν καί ὡς μύστην τῶν ἀποκρύφων τῆς Φύσεως μυστηρίων. Ἀλλά πρό αὐτοῦ πρέπει νά σᾶς εἴπω, ὅτι ὁ Πυθαγόρας ἐγεννήθη εἰς τήν Σάμον τό ἔτος 595 π.Χ. Κατά τήν ἐποχήν του ἐσώζετο ἀκόμη τό ἀπολεσθέν κάλλος τῆς ἀνθρωπότητος, τό ἕλκον τήν φύσιν τῶν Θεῶν πρός τήν ἀνθρωπίνην. Ἡ μήτηρ του Πυθαΐς, ἁγνή τό σῶμα καί τήν ψυχήν ἦλθεν εἰς ἐπαφήν πρός τόν Θεόν Ἀπόλλωνα καί ὁ Θεός αὐτός ἐπέδρασεν τόν καρπόν τῆς κοιλίας της καί οὕτω ὑπό τήν ἐπίδρασιν τοῦ Φωτός ἐγεννήθη ὁ Πυθαγόρας. Νέος ἔτι ὁ Πυθαγόρας ἔδειξε σημεῖα ὀργανικοῦ κάλλους καί πνεύματος ἰσχύν. Ἡ μητέρα του τόν ὡδήγησε καί τόν παρέδωσε εἰς τούς Διδασκάλους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οἱ ὁποῖοι ἐκαλοῦντο σοφοί. Φερεκύδης καί Θαλῆς ὁ Μιλήσιος τό πρῶτον ἐδίδαξαν τόν Πυθαγόρα. Ἀλλά ὁ Πυθαγόρας νεώτατος ἀκόμη ἐγκατέλειπε τήν Σάμο καί ἐλθών εἰς τήν Αἴγυπτο ἐμυήθη εἰς τά ἐκεῖ μυστήρια.

᾽Εκεῖθεν, εὐνοούμενος ὑπό τοῦ Θεοῦ ᾽Απόλλωνος προσέφυγε εἰς τάς διαφόρους ᾽Ασιατικάς χώρας εἰς τάς ὁποίας ἐξέμαθε τήν ἱεράν τοῦ ἰατροῦ τέχνην, διδαχθείς αὐτήν ὑπό τῶν ᾽Ινδῶν, οἱ ὁποῖοι τήν εἶχαν μεταδώσει εἰς τάς χώρας αὐτάς μετά τῶν ὁποίων ἐπεκοινώνουν.. Ὄχι βεβαίως αὐτήν τήν ὁποίαν ἐπαγγέλονται οἱ ἰατροί τῆς σήμερον, ἀλλά ἐκείνην ἡ ὁποία ἕλκει τήν γνῶσιν ἀπό τήν ἱεράν, ὡς τήν καλοῦν οἱ μύσται τῆς Φύσεως, ᾽Αστρολογίαν. ῾Ο Πυθαγόρας παραμείνας ἐπί μακρόν χρόνον μετά τῶν ᾽Ινδῶν, ἐξέμαθε πάσας τάς ἀποκρύφους ἐπιστήμας τῶν ἱερῶν τοῦ Βούδα καί ἐκεῖθεν ἀναχωρήσας κατῆλθεν εἰς τήν ᾽Ελλάδα ἔνθα καί ἐμυήθη εἰς τά μυστήρια τῆς ᾽Ελευσῖνος καί εἰς τά εἰς Θήβας Καβείρια. Οἱ ῾Ιεροφάνται τῆς ᾽Ελευσῖνος ἐκάλουν αὐτόν νά ἀναλάβει τήν διεύθυνσίν των, διότι ἐξετίμησαν αὐτόν καί εἰς τό πρόσωπόν του εἶδον Θεῖον ἄνδρα, πλήν ὅμως ὁ Πυθαγόρας δέν ἐδέχθη. ῾Ο Πυθαγόρας παραμένων εἰς τάς Θήβας ἤλεγξεν δημοσίᾳ τήν πολιτείαν τῶν Καβείρων ὡς μή συνάδουσαν πρός τά Θεῖα μυστήριά των. Τοῦτο ἐκίνησε τήν ὀργήν των καί ἐβουλήθησαν νά τόν φονεύσουν, ὁ Πυθαγόρας ὅμως γνώστης τῶν ἀνθρωπίνων διανοημάτων διέφυγε τόν κίνδυνον. ᾽Απελθών ἐκ τῶν Θηβῶν διῆλθεν πάσας τάς ῾Ελληνικάς χώρας εἰς τάς ὁποίας ἐθαυμάσθη ὡς Θεῖος ἀνήρ. Πρό παντός ἐξετιμήθη εἰς τούς Δελφούς, ὅπου καί παρέσχεν μεγίστην συμβολήν εἰς τούς ἱερεῖς τοῦ ἐκεῖ χρηστηρίου ὡς καί εἰς μίαν τῶν ἱερειῶν του, τήν ὁποίαν προπαρασκεύασε νά ἔρχεται εἰς ἐπαφήν μετά τοῦ Θεοῦ ᾽Απόλλωνος. Πανταχοῦ ἐξέπληττε, διότι καί τό κάλλος τῆς μορφῆς του καί ἡ ἰσχύς τοῦ πνεύματός του ἐπεβάλλοντο εἰς πάντας. ᾽Εδίδασκεν πανταχοῦ τόν τρόπον τοῦ ζεῖν καί ἐθεράπευεν πάσχοντας. Τοῦτο ἀρκοῦσε νά νομίζουν οἱ ἄνθρωποι αὐτόν Θεόν. Διά ὡρισμένων ἐκπληκτικῶν ἱκανοτήτων του ἐξέπληττε τά πνεύματα ὄχι μόνον τῶν κοινῶν ἀνθρώπων, ἀλλά τά τῶν σοφῶν. ᾽Εδίδασκε εἰς αὐτούς ἀπό ὅπου διήρχετο τήν μουσικήν καί τήν μαθηματικήν. Ἔδιδε μαθηματικούς ὁρισμούς καί ἔλυε μέγιστα προβλήματα μόνον μέ τήν βοήθεια τῶν ἀριθμῶν. Οἱ γνωρίσαντες τά ᾽Ορφικά μυστήρια διέκριναν εἰς τό πρόσωπόν του τόν Θεῖον ᾽Ορφέα. Ἤλεγχε τήν ἀγωγήν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι δέν ἐπορεύοντο ὡς ἡ Φύσις

ὑπαγορεύει καί ὑπεδύκνειε τόν τρόπον τοῦ βασιλεύειν καί πολιτεύεσθαι εἰς τούς ἄρχοντας τῶν πόλεων. Ἔδιδε στοιχεῖα πρός σύνθεσιν ἁρμονικῆς κοινωνίας καί ὑπαγόρευε τήν ἐκμάθησιν τῆς μουσικῆς, ὡς μέσου καταδεικνύοντος διά τῆς ἁρμονίας της τόν τρόπον τῆς συνθέσεως τῆς κοινωνίας. ᾽Επεδείκνυε τά φυτά καί ἐδίδασκε τήν ἐπιρροή ἑκάστου ἐπί τῶν εἰς τά ἀνθρώπινα σώματα ἀναφυομένων νόσων. Ἦτο περιβεβλημένος τήν ἱεράν τῶν φιλοσόφων λευκήν τήβεννον καί στεφανωμένος μέ στέφανον κατασκευασμένον ἐκ χρυσοῦ καί ποικιλμένον ὑπό ἱερῶν λίθων. Ἡ ὄψις του ἦτο μεγαλοπρεπής, ἐπιβάλλουσα, Θεία. Οὐδείς ἀντετάσσετο εἰς τό βλέμμα του ἀλλά πάντες ἐφώνουν «Αὐτός Ἔφα». Εἰς τήν διάβασίν του ἐκάμπτοντο πάντες οἱ Τύραννοι καί κρυφίως τόν ἐμίσουν διά τήν ὑπεροχήν του. Οὗτος ἐννοῶν τάς σκέψεις των ἔλεγεν. «Οἱ ἐμέ βλέποντες ἄς ἴδουν ἑαυτούς καί ἄς κρίνουν τάς πράξεις των παραβάλλοντες αὐτάς πρός τάς ἡμετέρας.» ῾Ο Θεῖος σοφός μέχρι τῆς ἐν ᾽Αθήναις καί Θήβαις διαμονῆς του ἐδεικνύετο ἄσημος. Μόνον οἱ ῾Ιεροφάνται βαθέως εἶχον γνωρίσει αὐτόν. Ὅταν δέ ἔλαβε τήν πρός τήν τότε Μεγάλην ῾Ελλάδα ἄγουσαν, ἤρξατο νά ἐκδηλοῖ τάς δυνάμεις του καί τοῦτο, διότι πρός τά ἐκεῖ ἔβλεπε ὡς κατάλληλον τόπον καί περισσότερον ἀναγκαῖον νά διδάξει τάς ἱεράς αὐτοῦ ἰδέας. Κατά τήν ἐκ Θηβῶν ἀναχώρησίν του ἡ φήμη του προέτρεχε τῶν πόλεων τάς ὁποίας ἐπεσκέπτετο καί τοῦ προπαρασκεύαζε ὑποδοχήν. Μέχρι τῆς εἰς Κρότωνα ἀφίξεώς του δέν ἐδίδασκε δημοσίᾳ, ἀλλά κατ᾽ ἰδίαν μόνον, εἰς τούς συναναστρεφομένους δέ μέ Αὐτόν ὑπεδείκνυε τάς Θείας του δυνάμεις. Εἰς πολλούς προέλεγε τά μέλλοντα εἰς αὐτούς νά συμβοῦν καί τούς ὑπεδείκνυε ποῖοι ἦσαν εἰς προγενεστέραν ζωήν των. ᾽Εδίδασκεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὐχί ἅπαξ ἐμφανίζεται ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ μορφῇ καί ὅτι ὁ ἴδιος 440 φορές εἶχεν ἀλλάξει μορφήν ἐν τῇ Φύσει. ᾽Εδίδασκεν εἰς πάντας τό ἀντιπεπονθός καί λαμβάνων ὡς ἀρχήν αὐτό ὑπεδείκνυε ποία ἔπρεπε νά εἶναι ἡ δικαιοσύνη μεταξύ τῶν ἀνθρώπων. ᾽Απεκάλει τούς Θεούς δικαίους καί ὡς οὐδέποτε καταχρωμένους τάς δυνάμεις των, εὐνοοῦντες οὕτω τοῦτον ἤ ἐκεῖνον τόν ἄνθρωπον. Ἔλεγεν, «Τόσον ἡ κακία ἐσκότισεν τόν ἀνθρώπινον νοῦν, ὥστε μόνον ὁ

θάνατος δύναται νά εὐεργετήσει τήν ψυχήν του». *᾽Απεκάλει τήν ἰατρικήν ῾Ιεράν Τέχνην διδασκομένην ὑπό τῶν Θεῶν μόνον εἰς τούς σοφούς, διότι αὐτοί δέν καταχρῶνται τῆς γνώσεως.* ῾Ο Πυθαγόρας μετεχειρίζετο ὡς τροφήν σπέρματα καί καρπούς καί ὡρισμένα εἴδη εἰς ἑκάστην ἐποχήν. Συνεβούλευεν νά προσφέρουν θυσίας πρός τούς Θεούς καί μόνον τῶν θυμάτων νά ἅπτωνται τῆς σαρκικῆς τροφῆς. «Χωρίζει, ἔλεγεν, τήν ψυχήν ἀπό τόν νοῦν καί ὁλόκληρον τήν ὑπόστασιν ἀπό τήν Φύσιν ἡ βρῶσις σαρκῶν ζώων». ᾽Εδίδασκεν νά περιβάλωνται μέ λινά ἐνδύματα οἱ ἄνθρωποι καί νά ἀφίνουν τούς ὀργανισμούς των γυμνούς, ὥστε νά περιβάλουν αὐτούς αἱ ἐπιρροαί τῆς Φύσεως. Τό μάλλινον ἔνδυμα εἶναι ἀρνητικός ἀγωγός τῶν ἐπιρροῶν καί συντρέχει εἰς τό νά μή συναντᾶται ἡ θερμότης τοῦ ὀργανισμοῦ μέ τήν θερμότητα τῆς Φύσεως. ᾽Εδίδασκεν τήν λατρείαν πρός τόν Ἥλιον, ὡς μόνης πηγῆς ἐκ τῆς ὁποίας ἡ ψυχή ἀντλεῖ δυνάμεις διά τοῦ ὀργανισμοῦ της, τά δέ ὑπό τῆς θείας τοῦ ῾Ηλίου ἐπιρροῆς γινόμενα φυτά εἶναι τά καταλληλότερα πρός ἴασιν τῶν ἀσθενῶν. ᾽Αφιχθέντα τόν Πυθαγόρα εἰς Κρότωνα τόν ὑπεδέχθησαν καί τοῦ παρῆξαν πάντα τά μέσα νά ἱδρύσει σχολήν. Κατά πρῶτον συνέστησεν Σύλλογον ἤ Φιλοσόφων ἐνδιαίτημα, ὡς ὁ ἴδιος ἀπεκάλει τήν σχολήν του, εἰς τήν ὁποίαν ἐφοίτουν νέοι καί νέαι. ῾Η εἰς τήν σχολήν αὐτήν διδασκαλία του ὑπῆρξεν γονιμοτάτη καί ἡ φήμη του διεσπάρη εἰς πάσας τάς ῾Ελληνίδας πόλεις. ᾽Εδίδασκεν τήν κοινωνικήν ἀγωγήν, τόν τρόπον τῆς ἐρεύνης τῶν φυσικῶν λειτουργιῶν, τήν μουσικήν, τήν ἀριθμητικήν καί πρό παντός τήν συγκρότησιν κοινωνίας ἐν ἁρμονίᾳ βιούσης. ῾Ηκροῶντο αὐτοῦ ὡς ἐάν ἦτο Θεός. Τό ἐπιβάλλον τοῦ ὕφους του καί ὁ ἔξοχος χαρακτήρ του ἐμάγευε πάντα ἀκροατήν του. ῾Η διδασκαλία του ἦτο σύντομος, σαφής, εὐπρόσδεκτος εἰς πάντας. ῾Ομιλῶν περί τοῦ βίου τόν ὁποῖον ἔπρεπε νά διάγουν οἱ ἄνθρωποι παρέβαλεν αὐτόν πρός τήν συνεργασίαν τοῦ Οὐρανοῦ διά τῶν ἐπιρροῶν του πρός τήν Γῆν τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἐπί τῆς ἐπιφανείας της μορφή, ἡ ἔχουσα κάλλος Νύμφης τήν ὁποίαν ἐρῶσι οἱ Θεοί. Τά ἀποτελέσματα τῆς συνεργασίας εἰς τήν κοινωνίαν τῶν ἀνθρώπων, ἔλεγεν, «πρέπει νά εἶναι φώτισις διανοητική, σωματική διάπλασις καί ψυχική ἐκπαίδευσις, ἡ ὁποία πρό παντός πρέπει νά τήν προσηλώνει πρός τά ἔργα τῶν Θεῶν.» ῾Η ἐκπαίδευσις εἰς τήν μουσικήν τῆς ὁποίας εἰσήγαγε τό στοιχεῖα καί εἰς τήν ἀριθμητικήν, εἶναι ἐφόδιον τῆς ψυχῆς τό ὁποῖον καλλύνει τήν μορφήν της καί προλειαίνει τήν ὁδόν της εἰς τό Φῶς τό ὁποῖον ἔλεγε «οἱ Θεοί δωροῦν εἰς τούς ἀνθρώπους ὅπως καταστοῦν ἥμεροι, γενναῖοι, εὐπροσήγοροι, λάτραι τοῦ ῾Ηλίου καί τῆς Φύσεως καί γνῶσται τῶν λειτουργιῶν τῶν Οὐρανίων σωμάτων» περί τῶν ὁποίων ὡσαύτως ἐδίδασκεν καταδεικνύων τόν δρόμον τόν ὁποῖον ἕκαστος ἔχει εἰς τό Ἄπειρον. Διά τῶν ἀριθμητικῶν πράξεων, πλεῖσται τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν ἰδικαί του κατασκευαί, κατεδείκνυε τάς λύσεις προβλημάτων τῆς κινήσεως τοῦ Οὐρανοῦ καί τῆς παραγωγῆς τῶ.. φαινομένων τά ὁποῖα ἦτο ἀδύνατον ἄλλως νά κατανοήσει ὁ νοῦς τῶν ἀκροατῶν του. Αἱ προλήψεις, διότι καί τότε ὑπῆρχαν προλήψεις, πρό τῶν ἐξηγήσεων τάς ὁποίας ἔδιδεν ὁ μέγας Σοφός, ὑπεχώρουν καί ὁ νοῦς προσηλοῦτο εἰς τήν γνῶσιν. ᾽Εδίδασκεν τόν σεβασμόν πρός τάς βουλάς τῶν Θεῶν αἱ ὁποῖαι ἐξωτερικεύοντο διά τῶν Μαντείων καί ἀπεκάλει τά Μαντεῖα ὡς τά μόνα ἐπί τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς μέρη εἰς τά ὁποῖα διαιτῶντο οἱ Θεοί. Πρό τῆς ἱδρύσεως τῶν μεγάλων αὐτοῦ μυστηρίων εἰς τόν Κρότωνα, περιώδευσε καί πάλιν ἐπισκευθείς τά διάφορα Μαντεῖα τῶν ῾Ελληνικῶν χωρῶν, πρός τάς ὁποίας ἐδώρησεν συγγραφάς τελετῶν καί ἐπικλήσεων διά τά ἱερά των.

Αἱ ῾Ιέρειαι, ὅταν ἔφθανε, τόν προσεφώνουν διά τῶν λέξεων, «῟Ως εὖ παρέστης υἱέ τοῦ ᾽Απόλλωνος». ᾽Επιστρέψας εἰς Κρότωνα ἐνυμφεύθη τήν παρθένον καί ἐξαισίαν τό κάλλος Θεανώ. ῾Η Νύμφη Θεανώ ἠράσθη τοῦ Πυθαγόρα, τό δέ ψυχικόν της κάλλος ἔπεισε τόν Θεῖον ἄνδρα νά τήν λάβει σύζυγον, τῶν Θεῶν ἐπιτρεψάντων νά ἔλθει εἰς γάμον. Μετά τόν γάμον του κατέστη Θειότατος. ῾Ο ἔρως τῆς Θεανοῦς ἀνύψωσε τόν Πυθαγόρα καί κατόπιν τῶν συμβουλῶν τάς ὁποίας ἔλαβε ἐκ τῶν Μαντείων τά ὁποῖα ἐπεσκέφθη, ἵδρυσε τά Πυθαγόρεια μυστήρια. Ταῦτα ἀπετελοῦντο ἐξ ἐννέα βαθμῶν, εἰς ἔνδειξιν τοῦ μεγάλου σεβασμοῦ τόν ὁποῖον εἶχεν πρός τάς ἐννέα (9) ἀριθμητικάς Μονάδας, αἱ ὁποῖαι ἔλεγεν ὅτι ἐξεπροσώπουν ἐννέα (9) βάσεις ἐπί τῶν ὁποίων ἐθεμελιώθη τό Σύμπαν. ῾Η κλίσις του πρός τάς

ἀριθμητικάς καί ἐν γένει μαθηματικάς πράξεις τόν ἤγαγε εἰς τό νά εὕρει ὅτι τό Σύμπαν εἶναι συγκροτημένον ἀπό ἀριθμούς, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἐξεπροσώπει εἰς αὐτό τάς ποιότητας τῶν μορφῶν του. Οἱ ἀριθμοί, ἔλεγεν, «δέν εἶναι πράξεις δεικνύουσαι τήν ποσότητα τῶν μορφῶν τοῦ Σύμπαντος, ἀλλά τήν ποιότητα ἡ δέ ποιότης ἐνδείκνυται ἐκ τῆς ποιότητος τῶν μορφῶν, αἱ ποιότητες δέ καταδεικνύουν τήν βαθμιαίαν αὐτοῦ διαμόρφωσιν». Τά μυστήριά του διηροῦντο εἰς τρεῖς κατηγορίας. Εἰς τά ἀφορῶντα εἰς τήν διαμόρφωσιν τοῦ ἀνθρώπου καί καταδεικνύοντα τήν προέλευσιν αὐτοῦ, εἰς τά διδάσκοντα τάς δυνάμεις αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τάς μορφάς τῆς Φύσεως καί τάς ποικιλίας τῶν ὀργάνων τῶν διαφόρων μορφῶν καί εἰς τά μεγάλα καί ἱερά, τά ὁποῖα οὐδέ λέξιν ἐπέτρεπον εἰς τούς μύστας αὐτῶν νά εἴπουν κἄν περί τῆς ὑπάρξεώς των. Εἰς τήν πρώτην τριάδα ἐμυοῦντο ἄνδρες καί γυναῖκες καί ὑπεβάλοντο εἰς πενταετῆ σιγήν. Εἰς τήν δευτέραν μόνον ἐξαγνισμένοι τό σῶμα καί τόν νοῦν καί καθάριοι ἀνομημάτων τήν ψυχήν καί εἰς τήν τρίτην φωτισμένοι καί ὑπό τῶν Θεῶν ἐμπνευσμένοι νέοι ὡς καί ἁγναί παρθένοι ἔχουσαι ψυχικόν κάλλος· ὅμοιον μέ τήν Θεανώ. Οἱ τέλειοι μεμυημένοι ἦσαν ἤρεμοι τήν ὄψιν, γενναῖοι τό ἦθος, ἀπαστράπτοντες τό κάλλος, οἱ δέ ὀφθαλμοί αὐτῶν ἐξέπεμπαν αἴγλην φωτεινήν, ἱκανήν νά διεισδύει καί εἰς τά ἔγκατα τῶν σκέψεων τῶν ἀνθρώπων. Ὁ βίος τῶν Πυθαγορείων μυστῶν εἶναι μοναδικόν παράδειγμα εἰς τήν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀπετέλουν ἰδίαν κοινωνίαν καί ἐπαρουσιάζοντο ὡς μία ψυχή ἤρεμος, γαληνιαία καί γεναιόφρων εἰς αἰσθήματα. Δέν εἶχαν ἤ μίαν θέλησιν. Ἡ ἀδελφότης τήν ὁποίαν ἐννοοῦν οἱ σοφοί τῆς ἐποχῆς μας, δέν εἶναι ἡ κοινή τῆς λέξης ἔναντι τοῦ συνδέσμου τῶν ψυχῶν τῶν Πυθαγορείων. Ἡ πρός τήν κοινωνίαν ἐπίδρασίς των κατέρριπτε πάντα ἐγωισμόν καί παρίστανε τούς ἄλλους ἀνθρώπους ὡς στερημένους αἰσθήσεων καί αἰσθημάτων. Ἦσαν ἄκακοι, ἄνευ ὑποκρισίας ἄνευ συμφέροντος. Συμφέρον των ἦτο τό συμφέρον πάσης τῆς κοινωνίας. Εἰς τήν διάβασίν των πάντες ὑπεχώρουν καί ἀνεγνώριζαν αὐτούς ὡς ψυχικῶς ἀνωτέρους. Ἐνδεδυμένοι ἁπλά, εὔγραμμοι τό σῶμα καί ἐξαίσιοι τήν μορφήν, λιτότατοι τήν δίαιτα καί πάντες ἐργατικότατοι, ἐκαλλιέργουν τήν

Γῆν καί ἀφιεροῦντο εἰς τόν πλουτισμόν τῆς μορφῆς αὐτῆς. Ἡ Μουσική ἦτο ἐπίσης ἔργον των καί μέλποντες ἐπλήρουν χαρᾶς καί τήν Φύσιν καί τούς ἀνθρώπους. Νέοι καί Νέαι περιπατῶντες ὁμοῦ μέ γλυκύτατο μειδίαμα εἰς τά χείλη των, ἐξέπληττον πάντα ἐρχόμενον ἐκ ξένης εἰς τόν Κρότωνα πόλεως. Ἀποτελοῦσαν μίαν οἰκογένειαν καί ἐσιτῶντο ὁμοῦ ἀναλόγως τῶν βαθμῶν εἰς τούς ὁποίους ἀνῆκον, ὁ δέ Πυθαγόρας πρό τῆς τοιαύτης χορείας παρίστατο ὡς ἄλλος Ζεύς ἐν Ὀλύμπω. Ἡ κακία ὅμως τῶν μικρῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν ἐφθόνησε αὐτούς. Γενομένης στάσεως εἰς τόν Κρότωνα, κατ' αὐτήν οἱ Πυθαγόρειοι Ναοί ἐνεπρήσθησαν καί πολλοί ἐκ τῶν μαθητῶν του ἔπεσαν φονευθέντες ὑπό τῆς ἀγρίας ὁρμῆς τῶν στασιαστῶν. Ὁ Θεῖος Πυθαγόρας γνωρίζων τό τέλος του ἀνέμενε αὐτό ἀπαθῶς καί ἐδέχθη τόν θάνατον μέ μειδίαμα συγχωρῶν τούς φονεῖς του, ὅταν ἐδέχθη τήν θανατηφόρον ἐπίθεσιν καί ἔπεσεν πληγείς ὑπό δηλητηριώδους βέλους. Ἀλλά κατά τήν στιγμήν τοῦ θανάτου του ἐνεφανίσθη εἰς τό Μεταπόντιον ἀποχαιρετήσας ἐκεῖ προσφιλεῖς του μαθητάς. Τό γεγονός αὐτό συνετέλεσε εἰς τό νά νομίζουν αὐτόν ζῶντα ἐπί μακρόν χρόνον οἱ διασκορπισθέντες κατόπιν τῆς εἰς τόν Κρότωνα γενομένης στάσεως μαθηταί του. Ὁ Πυθαγόρας ἐγκατέλειπε οὐχί ὀλίγας συγγραφάς, ἀλλά τῶν μαθητῶν του διασκορπισθέντων πλεῖσται ἐξ αὐτῶν κατεστράφησαν εἰς Κρότωνα, ἄλλαι δέ παρεφθάρησαν, συντελέσαντος εἰς αὐτό καί τοῦ χρόνου. Μετά τόν θάνατόν του οἱ μαθηταί αὐτοῦ ἵδρυσαν Πυθαγορείους σχολάς εἰς διαφόρους πόλεις. Εἰς τόν Τάραντα μία τοιαύτη σχολή ἐπί μακρόν λειτουργήσασα ἐπέφερε καί πάλιν ἐπίδρασιν τῶν Πυθαγορείων ἐπί τῆς κοινωνίας. Αἱ εἰς τόν Κρότωνα ὅμως καταστραφεῖσαι συγγραφαί περί τῶν τελετῶν τοῦ Πυθαγόρα, δέν κατέστη δυνατόν νά ἀναπληρωθοῦν ὑπό τῶν μαθητῶν του.

Ἐντεῦθεν βαθμιαίως ἐπῆλθεν ἐξαφάνισις τῶν μεγάλων ἰδεῶν, παρ' ὅλον ὅτι ἐπί πολύν χρόνον αἱ ἀρχαί τῶν Πυθαγορείων ἦσαν τό ὑπόδειγμα τῆς κοινωνικῆς ἀρετῆς. Πάντες καί αὐτῶν τῶν Στωϊκῶν μή ἐξαιρουμένων, ὡμίλουν περί τοῦ Πυθαγορείου συστήματος ὡς περί Θείου κοινωνικοῦ συστήματος, δυναμένου νά καταστήσει τόν ἄνθρωπον ἐνάρετον, διεφώνου...

ὅμως ὡς πρός τάς βαθυτέρας ἐννοίας τῶν Πυθαγορείων καί ἐντεῦθεν ἡ σύγχυσις περί τῶν πραγματικῶν τοῦ Πυθαγόρου ἰδεῶν. Βραδύτερον συγγραφαί τινές Αὐτοῦ, περιελθοῦσαι εἰς γνῶσιν ἄλλων μικρῶν μυστηρίων, ἀναγέννησαν καί πάλιν τόν πόθον τῆς ἐκ νέου συστάσεως Πυθαγορείων σχολῶν, ἀλλά ἐπειδή αἱ συγγραφαί αὐταί δέν ἦσαν πλήρεις, οἱ πειραθέντες δέν κατώρθωσαν νά φέρουν εἰς πέρας τό ἔργον των. Μεταξύ τῶν Πυθαγορείων διεκρίθησαν πλεῖστοι, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Δαμώ καί ὁ υἱός του Τηλαύγης.

Ἐάν ὅμως οἱ Πυθαγόρειοι δέν κατώρθωσαν λόγω τῆς μεγάλης εἰς Κρότωνα καταστροφῆς νά σώσουν τάς μεγάλας ἰδέας, δέν περιύβρισαν ὅμως τόν Διδάσκαλόν τους, ὡς τοῦτο βραδύτερον ἔπραξαν οἱ Χριστιανοί ὁλοσχερῶς καταστρέψαντες τό ἔργον τοῦ Διδασκάλου των καί δημιουργήσαντες χάος εἰς τήν ἀνθρωπότητα. Περαίνων, ὁμολογῶ ὅτι, ὅ,τι ἀνέφερα περί τοῦ Θείου σοφοῦ εἶναι ἐλάχιστον ἔναντι τῶν μεγάλων Αὐτοῦ ἰδεῶν καί ἔργων καί δι᾽ αὐτό θά ἤθελα νά σᾶς παρακαλέσω νά τύχω τῆς δεούσης συγγνώμης μή δυνάμενος ἄλλως νά πληρώσω τόν πόθον ὁ ὁποῖος ἐξεδηλώθη εἰς σᾶς ὅπως γνωρίσετε περί τοῦ Θείου αὐτοῦ σοφοῦ.

9 Μαΐου 1905

Σ. Κ. ΝΑΓΟΥ

ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

ἐκφωνηθείς πρός τιμήν του τήν 9-1-1912

Ἀληθῶς τό ἔργον τό ἀνατεθέν εἰς ἐμέ εἶναι βαρύ, διότι προσωπικότητες πνευματικαί ὡς ἡ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ἀπαιτοῦν νά ἐκδηλωθεῖ ἀπό τοιαύτας συνεδρίας περισσότερος τοῦ ὑπάρχοντος σεβασμός πρός τά παρασκευάσαντα τάς σημερινάς ἐλευθερίας τῶν ἀνθρώπων μυστήρια καί νά ἐξαρθεῖ πλειότερον τό ἔργον αὐτῶν, τό ὁποῖον ἐπί τόσους αἰῶνας ἐπάλαισε πρός τό κρατῆσαν κατ᾽ αὐτούς φοβερόν σκότος, διά νά φθάσει ἡ ἐξωτερικευθεῖσα τῶν μυστηρίων ἀλήθεια μέχρις ἡμῶν. Πιστός εἰς τήν πεποίθησιν τήν ὁποίαν ἔχω, ὅτι πάντοτε θά μέ ἐμπνέει ἡ ἀλήθεια τῶν μυστηρίων καί ὅτι θά ἐκτοπίζει ἐκ τοῦ μέσου τά προσκόμματα, προβαίνω εἰς τό ἀνατεθέν εἰς ἐμέ ἔργον, ἐπικαλούμενος πρό τούτου ἀμέριστον τήν ἡμετέραν προσοχήν.

Τό ἔργον τῶν προδρόμων τοῦ πολιτισμοῦ καί τῶν μεγάλων μυσταγωγῶν τῶν μυστηρίων, πάντοτε εἰς τούς ἀσχολουμένους νά διδαχθοῦν τήν ἀλήθειαν τῆς Φύσεως, φαίνεται εἰς τόν ὁρίζοντα, ὡς ἀκτινοβόλος Ἥλιος, ἔχων τήν δύναμιν νά θερμαίνει πᾶσαν ψυχήν ἡ ὁποία ἐπόθησεν νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τάς ἐμπνεύ-

σεις τοῦ σκότους, αἱ ὁποῖαι πάντοτε θλίψεις καὶ πικρίαν διὰ τὴν ἀνθρωπότητα δημιουργοῦν.

Ὁλόκληρος ὁ παρελθὼν ἀνθρώπινος κόσμος ἐπηρεάσθη ἀπὸ τὰ ἐρέβη αὐτὰ καὶ ὁλόκληρος ἐπλήρωσε διὰ στεναγμῶν καὶ στερήσεων πρὸς αὐτὰ τὰς πολυτιμοτέρας τῆς ζωῆς του δυνάμεις.

Ἡ χαρὰ τὴν ὁποίαν φυσικῶς ἦταν προωρισμένη νὰ αἰσθάνεται ἡ ἀνθρωπότης, ἡ εἰρήνη τὴν ὁποίαν διὰ τῶν ἁρμονιῶν της ἡ Φύσις εἶχε παρασκευάσει δι᾽ αὐτήν, ἡ γλυκύτης τῶν αἰσθημάτων τὰ ὁποῖα θὰ ἔτερπον τὰς ψυχὰς αὐτῆς καὶ θὰ τὰς καθίστων μεγαλουργούς, ἡ ἐξύψωσις τοῦ πνεύματός της μέχρι τῶν σημείων τῆς κατανοήσεως τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Φύσεως καὶ τῶν θαυμασίων καὶ ἁρμονικῶς λειτουργουσῶν δυνάμεών της, ἐπέπρωτο νὰ ἀπολεσθοῦν καὶ νὰ μείνει ξένη πρὸς τὰς χαρὰς τῆς Φύσεως ταύτας. Νηπιόθεν τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα περιεπλανήθη διὰ τῶν ἐπιδράσεων τοῦ ἐρέβους καὶ εἰσῆλθεν εἰς ὁδούς, αἱ ὁποῖαι τοῦ ἐδημιούργησαν ὅλας τὰς πικρίας ὑπὸ τὰς ὁποίας καὶ σήμερον ἔτι εὑρίσκεται αἰχμάλωτον. Αἱ ὁδοὶ αἱ ὁποῖαι θὰ ὡδήγουν ταχύτατα τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα εἰς τὴν ἀπολαυὴν ὅλων τῶν φυσικῶν ἀπολαύσεων τὰς ὁποίας αὐτὴ ἡ μορφή του διὰ τῶν θαυμασίων φυσικῶν της λειτουργιῶν ἐγγυᾶται, ἐλησμονήθησαν ὡς ὑπάρχουσαι καὶ εἰσῆλθεν οὕτω εἰς κράτος ἰδεῶν αἱ ὁποῖαι ἀνέπτυξαν παντελῆ λησμοσύνην περὶ τῶν φυσικῶν τούτων τῆς προόδου του ὁδῶν. Οὕτω τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα εὑρέθη περιπεπλεγμένον εἰς χάος σκέψεων καὶ ἰδεῶν αἱ ὁποῖαι ἀπέρρευσαν ἀπὸ διαφόρους ἀνθρώπους ζῶντας ἀντιφυσικῶς καὶ οὐδόλως προστατευθέντας ἀπὸ τὰς εὐεργετικὰς διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐπιδράσεις τῶν νόμων τῆς Φύσεως.

Ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὰς ἐμπνεύσεις τῶν μυστηρίων ἐξετράπη τῆς φυσικῆς ὁδοῦ καὶ ἀπητεῖτο πλέον ἰσχυρὰ πνευματικὴ δύναμις διὰ νὰ τὸν ἐπαναφέρει εἰς αὐτήν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἐδημιουργήθησαν τὰ μυστήρια. Ἀλλὰ τὰ μυστήρια, τὰ ὁποῖα ἐν παρόδῳ ἐξεπροσώπουν ὅ,τι ἀληθὲς ὑπάρχει ἐν τῇ Φύσει καὶ ὅ,τι ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ πληρώσει ὁ ἄνθρωπος, παρουσιάσθησαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ὑπὸ διαφόρους μορφάς. Αἱ μορφαὶ τῶν μυστηρίων ὑπῆρξαν δι᾽ ἕκαστον μέρος εἰς τὸ ὁποῖον ἐλειτούργησαν, ἀνάλογοι πρὸς τὸ φυσικὸν περιβάλλον αὐτοῦ, πρὸς τὸ πνευματικὸν περιβάλλον ἐκεῖνο πρὸς τὸ ὁποῖον περισσότερον ἐναρμονίζονται αἱ ἀκτῖνες τοῦ Φωτοδότου Ἡλίου καὶ καθίσταται περισσότερον ἀντιληπτὴ ἡ ἁρμονία τῆς λύρας τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἡλίου.

Ἀλλ᾽ ἐὰν αἱ μορφαὶ τῶν μυστηρίων παρουσιάζονται ἀνάλογοι πρὸς τὸ περιβάλλον ἐν τῷ ὁποίῳ δρῶσι, τοῦτο δὲν συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ζητοῦν νὰ πληροῦν, διότι ὁ σκοπὸς διετυπώθη ὁ αὐτὸς εἰς ὅλα τὰ μυστήρια.

Οὕτω, ὁ Ἑλληνικὸς Διόνυσος εἶναι ἐν τῇ ἐξωτερικεύσει του ὅμοιος μὲ τὴν ἔννοιαν τὴν ὁποίαν ἐξωτερικεύει εἰς τὰ μυστήρια Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ὁ Χιράμ. Οἱ καθαρμοὶ τοῦ βαπτίσματος τῶν μυστηρίων τοῦ Ἰωάννου, οἱ καθαρμοὶ οἱ ὁποῖοι προαπητοῦντο διὰ νὰ εἰσέλθει τὶς εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Δήμητρος μυστήρια, οἱ διὰ ὕδατος καὶ πυρὸς καθαρμοὶ τῆς μυήσεως τοῦ Α᾽ συμβ.·. βαθ.·. τῶν ἡμετέρων μυστηρίων, τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἀλληγοροῦν.

Καὶ ἐδῶ καὶ ἐν Ἐλευσῖνι καὶ ἐν Ἰουδαίᾳ ὁ εἰσερχόμενος ἔπρεπε νὰ ἀπεκδυθεῖ τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὸ περιπλανώμενον ἀνθρώπινον γένος, νὰ ἀπεκδυθεῖ τὰς σκέψεις καὶ πράξεις τῆς βεβήλου ἀνθρωπότητος, διὰ νὰ εἰσέλθει εἰς τὸν ἱερὸν τῆς Φύσεως ναὸν ἵνα μυηθεῖ τὰς ἀληθείας αὐτῆς καὶ ἐναρμονισθεῖ πρὸς τὰς λειτουργίας τῶν νόμων της, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων πρέπει περαιτέρω νὰ ζήσει ὅπως αἰσθανθεῖ τὰς γλυκύτητας τῆς ζωῆς τὰς ὁποίας ὑπαγορεύουν οἱ φυσικοὶ νόμοι. Τὰ μυστήρια πανταχοῦ ἐζήτησαν νὰ ἐπαναφέρουν τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν φυσικὴν ὁδὸν καὶ τὸν ἀποκαταστήσουν κύριον τῶν φυσικῶν του δικαιωμάτων ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸν ἀπεξένωσεν ἡ δημιουργηθεῖσα κακία. Ἡ κακία, ἡ ὁποία εἶναι σύγχρονος τῆς δημιουργίας τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς, πρέπει κατὰ τὰς δόξας τῶν διαφόρων μυστηρίων νὰ παταχθεῖ διὰ νὰ ἀναπνεύσει τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Πρέπει νὰ κτυπηθεῖ ἐν τῷ προσώπῳ παντὸς ἀνθρώπου, ἀλλὰ νὰ διαφυλαχθεῖ κατὰ τὸν Καλιόστρο ἡ μορφὴ αὐτοῦ. Τὸ ἐξαφανίζειν τὴν μορφὴν τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν ὑπάρχουσαν ἐν αὐτῇ

κακίαν, εἶναι θρίαμβος τῆς κακίας, ἐδόξαζον οἱ Θεῖοι τῆς Ἐλευσῖνος ἱερεῖς.

Ἀπητήθη ἐντεῦθεν ἡ σπουδή τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καί ἡ πλήρωσις τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς, διά νά εἰσέλθει αὔτη εἰς τήν ὁδόν τήν ἀπαιτουμένην καί ὑπό τῆς καθόλου Φύσεως καί τῆς ἰδίας αὐτῆς.

Ἀλλά μοῦ φαίνεται, παρασύρομαι καί εἰσέρχομαι εἰς τάς δοξασίας τῶν μυστηρίων, ἐνῶ σκοπόν ἔχω νά ὁμιλήσω μόνον περί αὐτῶν καί καθ᾽ ὅσον ἔχουν σχέσιν πρός τό ἔργον Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, εἰς ἔνδειξιν τιμῆς τοῦ ὁποίου ποιοῦμεν τήν πανηγυρικήν ταύτην συνεδρίαν. Τά μυστήρια, ἔλεγον, ὅτι πανταχοῦ ἐζήτουν νά πληρώσουν τόν αὐτόν σκοπόν ἀλλά αἱ μορφαί αὐτῶν κατά τάς διαφόρους χώρας παρουσίαζον διαφοράς. Καί τά ἡμέτερα μυστήρια, ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς μυήσεώς των πληροῦν τόν αὐτόν σκοπόν, διαφέρουν ὅμως κατά τήν μορφήν ἐν σχέσει πρός τά Ἑλληνικά μυστήρια καί κατά τι πρός τά Ἰουδαϊκά ἀπό τά ὁποῖα ἀπέρρευσαν. Διά νά καταδείξω τό μέγεθος τοῦ Ἰωάννου, εἶναι ἀνάγκη νά εἰσέλθω ὀλίγον εἰς τήν ἱστορίαν τῶν μυστηρίων ἡμῶν, καίτοι ὁ λόγος μου εἶναι πανηγυρικός. Θά κάμω τήν παράβασιν αὐτήν, διότι εἶναι ἀνάγκη νά καταυγάσει τό πνεῦμα μας τό φῶς τοῦ Ἰωάννου, ὁ ὁποῖος κακῇ τῇ μοίρα καί τῇ ἐπιδράσει τοῦ σκότους καί τῆς κακίας κινδυνεύει νά λησμονηθεῖ παρ᾽ ἡμῶν. Ἡ Ἰουδαία ὅπως καί ἡ Ἑλλάς διέθρεψεν ἐπί πολύ εἰς τούς κόλπους της μεγάλας προσωπικότητας καί ἀνύψωσεν τήν ἱεράν τῶν μυστηρίων τέχνην εἰς περιωπήν κλέους. Ὁ Μωϋσῆς κατά πρῶτον μυηθείς εἰς τά Αἰγυπτιακά μυστήρια, ἔρχεται ἐπί τῆς χώρας ταύτης, ὅπως τάς νομαδικάς αὐτῆς φυλάς συντάξει εἰς εὐνομούμενον κράτος. Ὁ Μωϋσῆς ὑπῆρξεν προσωπικότης καί μόνον ἀμύητοι ἄνθρωποι δύνανται νά ἀποδώσουν εἰς αὐτόν τά ψευδῆ μυθεύματα τά ὁποῖα βέβηλοι κοινωνίαι ἐδημιούργησαν διά νά τρομοκρατήσουν τό πνεῦμα καί ὑπαγάγουν αὐτό εἰς βαρύν δουλείας ζυγόν. Ὁ Μωϋσῆς ὑπῆρξεν ἔξοχος Μυσταγωγός καί ἀφῆκεν παρακαταθήκας πολυτίμους τῶν ὁποίων ἐάν ἐπωφελεῖτο τό Ἰουδαϊκόν κράτος δέν θά ἀπέθνησκεν τόσον προώρως χωρίς ἐλπίδα ἀναγεννήσεως. Ὁ Μωϋσῆς μετενεγκών εἰς τήν Ἰουδαίαν τά Αἰγυπτιακά μυστήρια ἐχώρισεν αὐτά εἰς δύο διακεκριμένας

τάξεις, ὡς τοῦτο ἔπραξεν καί ὁ Πυθαγόρας ἐν τῇ πάλαι ποτέ μεγάλη Ἑλλάδι. Ἡ μία τῶν τάξεων τῶν μυστηρίων τοῦ Μωϋσέως ἀναφέρεται εἰς τήν ἱεράν τέχνην τῆς μυσταγωγίας ἀπό τήν ὁποίαν προσδοκᾶ ἡ ψυχή τόν φωτισμόν της καί πᾶς ἄνθρωπος τήν πνευματικήν του ἀνύψωσιν. Ἡ ἑτέρα ὑπῆρξεν ἡ προπαρασκευή τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι δύναται νά ἐπιβοηθήσουν τήν κοινωνικήν καί πολιτειακήν ἐξέλιξιν. Ἐν τῇ πρώτη τάξει ἀπεικονίσθησαν διά συμβολικῶν παραστάσεων ὅλαι αἱ ἀλήθειαι τῆς Φύσεως αἱ ὁποῖαι δύναται νά μεταμορφώσουν τόν ἄνθρωπον καί νά ἀποκαταστήσουν τάς σχέσεις αὐτοῦ πρός ὅλας τάς ἐνδόξους τῆς Φύσεως λειτουργίας, αἱ ὁποῖαι προπαρασκευάζουν τήν ἀποθέωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Αἱ συμβολικαί αὐταί παραστάσεις διαδοχικῶς ἔφθασαν μέχρις ἡμῶν καί ἐπί τῇ βάσει αὐτῶν ἔδρασαν καί ἐξειλίχθησαν τά μετά τόν Μωϋσῆ μυστήρια. Ἡ δευτέρα τάξις περιεστράφη εἰς διδακτικάς παρακαταθήκας, διά τῶν ὁποίων θά ἠδύνατο νά προαχθοῦν αἱ ζῶσαι μακράν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Φύσεως ἀνθρώπιναι κοινωνίαι. Ἀλλά βαθμιαίως, ἐκλιπόντος τοῦ Μωϋσέως, τά μυστήρια αὐτοῦ ἀπώλεσαν τόν συνεκτικόν των δεσμόν καί διεφθάρησαν εἰς τάς συνειδήσεις τῶν διαδόχων του. Οὕτω παραμορφωμένα ἔφθασαν εἰς τό ἔξοχον καί μυσταγωγόν πνεῦμα τοῦ Σολομῶντος. Ὁ Σολομών, ἐμπνευσμένος ἀνήρ, ἐμάντευσεν ὅλον τό μυστήριον τό ὁποῖον περιεκλείετο εἰς τά σύμβολα τοῦ Μωϋσέως καί ἀναδημιουργεῖ τῇ βοηθεία τοῦ Χιράμ, Βασιλέως τῆς Τύρου, τά μυστήρια τοῦ Μωϋσέως. Τά νέα ταῦτα μυστήρια τῆς Ἰουδαίας τά ὁποῖα κατά τήν μορφήν καί τήν σύνθεσίν των διαφέρουν τῶν μυστηρίων τοῦ Μωϋσέως περιλαμβάνουν ὡς βοηθητικά σύμβολα καί τήν προσωποποίησιν πολλῶν δυνάμεων τῆς Φύσεως, παραλλήλως πρός τό ἔργον τῆς ἐξωτερικῆς Φύσεως τῶν Ἑλληνικῶν μυστηρίων. Ἐπί τῇ βάσει τῶν συμβόλων αὐτῶν ἀνοικοδομεῖται ὁ Ναός τοῦ Σολομῶντος συμβολίζων τό ὅλον τῆς δημιουργίας τῆς Φύσεως. Αἱ προσωποποιηθεῖσαι δυνάμεις τῆς Φύσεως, ἀναφέρονται εἰς τούς προγόνους τοῦ Σολομῶντος, οἱ ὁποῖοι ὡς ἐπί τό πολύ ἀποτελοῦν καί τάς μυστικάς λέξεις τοῦ Τάγματός μας. Ἀλλά τό ἔργον τοῦ Σολομῶντος διαδέχεται ἡ αὐτή διαφθορά ἡ ὁποία διεδέχθη καί τό ἔργον τοῦ Μωϋσέως. Οἱ ἐμπνευσθέντες προφη-

τες ἐκ τοῦ ἔργου τῶν δύο τούτων τῆς Ἰουδαίας Μυσταγωγῶν, ὁ εἷς μετά τόν ἄλλον ἀπέρχονται καί τά Ἰουδαϊκά μυστήρια καλύπτονται καί πάλιν ὑπό τοῦ πέπλου τῆς ἀφανείας. Οἱ ἀπομείναντες συμβολισμοί δέν ἐμπνέουν πλέον οὐδένα. Τό Ἰουδαϊκόν κράτος καταρρέει καί ἡ κακία ἐκκολάπτει ἐπί τῶν ἀρχόντων τῆς Ἰουδαίας, τό σύμβολον τοῦ ἀδόξου τῶν μυστηρίων θανάτου. Τά μυστήρια τῆς Ἰουδαίας ἀπέθανον καί αἱ δύσμορφοι νύμφαι τῆς κακίας ,χορεύουν περί τούς τάφους αὐτῶν καί ἐναβρύνονται ἐπί τῇ νίκῃ των. Τί ἔχουν πλέον νά φοβηθοῦν; Ὁ κόσμος πλέον καθίσταται κτῆμα των. Τά Αἰγυπτιακά μυστήρια ἔχουν ἀποθάνει, τά Ἑλληνικά ἐκπέμπουν τάς τελευταίας αναλαμπάς των, ἀλλά καί αὐτά εἶναι προωρισμένα νά σιγήσουν. Τό βαρύ τῶν κατακτητῶν ὕφος ἐκμηδενίζει τάς δυνάμεις τῶν Ἑλλήνων ἱερέων καί προτιμοῦν οὗτοι νά φέρουν αὐτά εἰς τήν σιγήν παρά νά τά διαφθείρουν. Οὕτω τό σκότος παρασκευάζει τόν μεσαίωνα μέ ὅλην του τήν ἄνεσιν καί τάς εἰδεχθεῖς ἀπαιτήσεις του. Τάς κοινωνίας τίποτα πλέον δέν ἐμπνέει. Ἡ Ρώμη ἐναβρυνομένη ἐπί τῇ δόξῃ της ὀργιάζει καί παραλύει πάντα ἀνθρώπινον σκοπόν. Πᾶσα ὑπάρχουσα ἀρετή ἀφίνει πλέον ἐλευθέραν νά ὀργιάζει τήν ἀνθρωπίνην ματαιοδοξίαν. Οὐδαμοῦ πλέον καταφαίνεται σεβασμός ἐπί τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς, ἐπί τῶν φυσικῶν δικαιωμάτων αὐτῆς. Ἐπί τῶν ἱερῶν Ναῶν τῆς Ἑλλάδος τίθενται προτομαί ὀργιαζόντων αὐτοκρατόρων. Ὁ Ἑλληνικός Ὄλυμπος ἐξισοῦται πρός τούς ὀργιαστάς τῆς Ρώμης καί αἱ ἱεραί Νύμφαι τῶν Ναῶν πρός τάς παλλακίδας τῶν ὑβριζόντων τήν ἀνθρωπίνην φύσιν Ρωμαίων. Ἀλλά ἡ ἀνθρωπότης δέν προώρισται νά ἀποθάνει εἰς δόξαν τῆς ὀργιαζούσης κακίας. Ἡ Φύσις, πρός τήν ὁποίαν ἀπένειμον λατρείαν τά μυστήρια, διά θαυμασίων νόμων της δημιουργεῖ ἐξόχους διανοίας καί προορίζει αὐτάς νά μεταγγίσουν Ἡλιακόν φῶς, εἰς τάς ἀνθρωπίνους ψυχάς, διά νά ἀναθάλει εἰς αὐτάς ἡ πίστις ἐπί τήν ἀρετήν.

Πρός αὐτάς τάς ἐνεργείας τῶν νόμων τῆς Φύσεως ἡ σημερινή ἀνθρωπότης ὀφείλει λατρείαν. Ὁ πολιτισμός της, τό εἶναι της, εἰς αὐτάς ὀφείλεται. Ἡ Φύσις δημιουργεῖ ἕναν Ἰωάννην καί μεταδίδει εἰς αὐτόν σπέρμα Ἡλιακοῦ φωτός, προωρισμένου νά δημιουργήσει ἕνα Χριστόν μέλλοντα νά ἀφίσει εἰς τούς κατόπιν αιωνας πνευματικάς ἀληθείας, δυναμένας νά ἀντιπαλαίσουν πρός τό ἐρχόμενον σκότος. Ἡ Φύσις προκαλεῖ τήν προσοχήν τοῦ Ἰωάννου ἐπί τῶν μυστηρίων τοῦ Σολομῶντος, μαντεύει οὗτος τάς ἐννοίας τῶν διασωζομένων συμβόλων καί μέ ἔνθεον ἐνθουσιασμόν δημιουργεῖ νέα μυστήρια.

Τά μυστήρια τοῦ Ἰωάννου, τοῦ Σολομῶντος, ἀναγεννῶνται καί μέ αὐτά ἡ ἐλπίς ὅτι ἡ ἀρετή θά κατισχύσει καί ὁ κόσμος θά ἠδύνατο νά ἀναπνεύσει. Ὁ Ἰωάννης δημιουργεῖ μύστας, μυεῖ αὐτούς εἰς τάς ἀληθείας τῆς Φύσεως καθίστανται οὗτοι μαθηταί καί βοηθοί τοῦ Χριστοῦ καί ἀκούεται πλέον δημοσίᾳ ἡ φράσις, «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους». Ἡ ἀρετή ἔρχεται καί πάλιν ἐπί τῶν κοινωνιῶν ὡς ἐλπιδοφόρος Νύμφη, παλαίει, ἡττᾶται, ἀλλά ἀναγεννᾶται καί πάλιν καί δημιουργεῖ, συμφώνως πρός τάς μυήσεις τοῦ Ἰωάννου, ὅλα ἐκεῖνα τά Τάγματα, ἀπό τά ὁποῖα τά μυστήρια ἡμῶν ἀπορρέουν. Ὁ Ἰωάννης καί ὁ Χριστός παρέρχονται καί σύγχυσις δημιουργεῖται ἐκ νέου περί τούς μαθητάς των. Ἀλλά καί ἡ σύγχυσις αὕτη εἶναι πλέον προωρισμένη νά καθαρίσει τούς μύστας ἀπό τούς βεβήλους. Οἱ μέν σπεύδουν νά διακηρύξουν δημοσίᾳ τάς γνώμας των διά νά ἐπιδειχθοῦν καί δημιουργήσουν δόξας, τούς ἀναμένει ὅμως νέα σύγχυσις, ἐκ τῆς ὁποίας εἰσπηδοῦν εἰς τό μέσον τοῦ ἔργου των, αἱ Χριστιανικαί αἱρέσεις. Ἐδῶ δημιουργεῖται ἀληθής Βαβέλ καί ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, ἐπί συνεχεῖς αἰῶνας, ἡ Χριστιανική ἀνθρωπότης ἀκολασταίνει τρεφομένη εἰς τάς μισαράς πράξεις της ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτῆς αἵματος. Οἱ δέ σπεύδουν νά περιφρουρήσουν τά κληροδοτηθέντα ὑπό τοῦ Ἰωάννου μυστήρια, νά διαρρυθμίσουν αὐτά εἰς ἀδελφότητας καί ἐξωτερικῶς μέν νά ἐφαρμόσουν τάς ῥήσεις τοῦ Χριστοῦ, ἐσωτερικῶς δέ νά κρατήσουν καί διαιωνίσουν τό Ἡλιακόν φῶς, τό ἐμπνέον ἀγαθοεργίας πρός τήν ἀνθρωπότητα καί παρέχον εἰς τά διάφορα στάδια αὐτῆς τά μέσα τῆς ἀναγεννήσεώς της. Αἱ ἀδελφότητες αὐταί, δράσασαι ἐπί 16 συνεχεῖς αἰῶνας ὑπό διαφόρους μορφάς, διετήρησαν ὅλον τό κλέος τῶν μυστηρίων τοῦ Ἰωάννου, τά ὁποῖα συμβολικῶς περιστρέφονται ἱστορικῶς μέν εἰς τήν γενεαλογίαν τῶν τέκνων τοῦ Ἀδάμ, ἰδεολογικῶς δέ εἰς τό ἔργον τῆς Φύσεως, τό ἐξεικονιζόμενον ὑπό τοῦ Ναοῦ τοῦ

Σολομῶντος. Ἀλλά τά τέκνα τοῦ Ἀδάμ φέρουν κατά τά μυστήρια τοῦ Ἰωάννου διάφορον καταγωγήν. Εἶναι συμβολικά δημιουργήματα τῆς ἀρετῆς καί τῆς κακίας προωρισμένα νά ἀντιπαλαίσουν μέχρις ἐξοντώσεως τοῦ ἑτέρου. Τοῦτο δέν διαφεύγει τῆς προσοχῆς τῶν μυστῶν, τῶν μετά τόν Ἰωάννην δρασάντων. Παλαίουν κατά τοῦ κρατοῦντος ζόφους καί ἀποθνήσκουν ἐνδόξως πρός δόξαν καί ἐλευθερίαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Διά τῶν συμβολικῶν του παραστάσεων ὁ Ἰωάννης ἐνθαρρύνει ἔτι περισσότερον τοῦ γενναίους Ἱππότας καί ἀκάθεκτοι οὗτοι παλαίουν πρός τούς τυράννους τοῦ Μεσαίωνος καί τούς ἐντεῦθεν αὐτοῦ. Ἡ ἱερά ἐξέτασις δέν τούς τρομάζει καί ἐπί τέλους νικοῦν φέροντες ὡς δεῖγμα τοῦ Θείου των ἔργου τήν ἀναγέννησιν τῆς ἀνθρωπότητος καί ὡς κληροδότημα αὐτῶν τά μυστήριά μας.

Οἱ μάρτυρες τῶν 16 αἰώνων, οἱ διασώσαντες ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν ἐπισήμων ἀρχόντων τῆς Χριστιανοσύνης τά μυστήρια τοῦ Ἰωάννου καί τούς τετιμημένους συμβολισμούς αὐτῶν οἱ ὁποῖοι προκαλοῦν τόν θαυμασμόν παντός τιμίου καί ἐκπολιτισμένου ἀνθρώπου, παντός ἔχοντος συναίσθησιν τῆς ἀξιοπρεπείας αὐτοῦ, ὑπῆρξαν ἥρωες. Οἱ ἥρωες οὗτοι τῶν ὁποίων πατήρ ὑπῆρξεν ὁ Ἰωάννης δέν ἔχουν ἀνάγκην οὐδεμιᾶς λατρείας. Ἡ μήτηρ των Φύσις ἔχει τά πνεύματά των περιβεβλημένα μέ τάς ἐνδόξους δυνάμεις της καί ἔχει πρός αὐτά δώσει τόν αἰώνιον νόμον τῆς γαλήνης, ὁ ὁποῖος τά προφυλάσσει ἀπό ὅλας τάς καταδρομάς. Μεταξύ τῶν ἡρώων τούτων εἶναι καί οἱ δώσαντες τήν σημερινήν πολιτικήν μορφήν τοῦ Τεκτονισμοῦ Σοκῖνοι καί οἱ ἔνδοξοι σύγχρονοι αὐτῶν Ροδοσταυρῖται. Οἱ νέοι οὗτοι μάρτυρες, οἱ ὁποῖοι πλειότερον παντός ἄλλου κατενόησαν τόν πατέρα τῶν μυστηρίων μας Ἰωάννην καί συμφώνως πρός τούς συμβολισμούς αὐτοῦ διεκόσμησαν τόν νεώτερον τῶν ἐλευθέρων τεκτόνων Ναόν, ὑπέστησαν τάς μεγαλυτέρας καταδρομάς ἐκ τῶν ἀρχόντων τῆς Χριστιανοσύνης καί ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν ἐθανατώθησαν.

Εἰς μνήμην αὐτῶν, εἰς μνήμην Ἰωάννου τοῦ πατρός τῶν μυστηρίων μας, ὁ Ἐλευθεροτεκτονισμός ἔπρεπε νά ἑορτάζει. Εἰς μνήμην τῶν ἐνδόξων τούτων πατέρων τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ, τῆς πολιτειακῆς χειραφετήσεως τοῦ ἀνθρώπου, τῶν προδρόμων τούτων τῆς Ἀγγλικῆς καί Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, τῶν ἡρώων λέγω τούτων, οἱ ὁποῖοι ἔθραυσαν τά δεσμά τῆς δουλείας ἡ ὁποία ἐκράτη τούς κόσμους προσηλωμένους ἐπί τῶν τυράννων, ἔπρεπε οἱ νεώτεροι Τέκτονες νά ἑορτάζουν, διά νά καταδεικνύουν ὅτι αἰσθάνονται τήν ἀποστολήν των. Ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι ἐπροκαλέσαμεν τήν ἑορτήν ταύτην εἰς μνήμην τοῦ πατρός τῶν ἡρώων τοῦ Ἐλευθεροτεκτονισμοῦ Ἰωάννου δέν εἴμεθα προσωπολάτραι οὐδενός. Αὐτός ὁ Ἰωάννης διά τῶν συμβολισμῶν τοῦ διακοσμουμένου Ναοῦ μας τούς ὁποίους μᾶς ἐκληροδότησε διά τοῦ νεωτέρου τῶν Σοκίνων ἥρωος, τοῦ Φαύστου Σοκίνου, μᾶς διδάσκει, ὅτι δέν πρέπει νά εἴμεθα προσωπολάτραι, ἀλλά λάτραι τῆς Φύσεως, λάτραι τοῦ ὅλου τῆς Φύσεως μεγαλείου, μέρος τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ ἔστω καί τό ἐξοχώτερον πνεῦμα. *Οἱ λατρεύοντες τό ὅλον λατρεύουν καί τό κατά μέρος ἄξιον, ἐνῶ οἱ προσωπολάτραι ἀρνοῦνται τό ὅλον χάριν τοῦ ἐλαχίστου.*

Ὁ Ναός μας ἀναπαριστᾶ χάρις εἰς τόν Ἰωάννην τό ὅλον τῆς Φύσεως. Ὁ Ἥλιος καί ἡ Σελήνη φωτίζουν τό περιβάλλον μας καί μεταγγίζουν πρός τό πνεῦμα μας τήν δύναμιν τῆς λατρείας τήν ὁποίαν πρέπει νά ἔχωμεν. Ὁ Ἥλιος καί ἡ Σελήνη τά πνευματικά αὐτά σύμβολα τῶν ἐνδόξων δυνάμεων τῆς Φύσεως κατά τόν πατέρα τῶν μυστηρίων ἡμῶν Ἰωάννην, μεταγγίζουν πρός ἡμᾶς τούς νόμους τῆς ἀρετῆς καί τάς δυνάμεις τῆς χειραφετήσεως τῆς συνειδήσεώς μας. Τά πνευματικά αὐτά σύμβολα μᾶς προάγουν εἰς ὁρίζοντας διανοητικῶς ὑπερτέρους ἀπό τούς ὁποίους διακρίνομεν τάς ὑφισταμένας κακίας τῶν κόσμων καί τήν ὑπάρχουσαν εἰς τάς συνειδήσεις τῶν ἀμυήτων δουλείαν.

Αἱ ἀντιλήψεις αὗται μᾶς φέρουν εἰς τήν ἔννοιαν τοῦ καθήκοντος τό ὁποῖον ἔχομεν ὡς τέκνα τῶν μυστηρίων. Τήν ἀνάγκην τῆς πληρώσεως τοῦ καθήκοντος τούτου αἰσθανόμεθα, ἀλλά πρός τόν σκοπόν τοῦτον ζητοῦμεν νά ἐμπνευσθῶμεν ἀπό τούς ἥρωας προμυηθέντας ἡμῶν καί ἀπό τόν πατέρα ἡμῶν Ἰωάννην.

Αἱ πράξεις τῶν ἡρώων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ὑπηγόρευσαν καί

ελάτρευσαν τό όλον τῆς Φύσεως, εἰς τάς συνειδήσεις ἡμῶν ἀποτελοῦν ὤθησιν. Ἡ ὤθησις αὐτή μᾶς φέρει εἰς τήν συναίσθησιν νά ἑορτάζωμεν εἰς δόξαν καί τιμήν αὐτῶν.

9 Ἰανουαρίου 1912

Σ.Κ. ΝΑΓΟΥ

ΠΕΡΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Προκειμένου νά σᾶς ὁμιλήσω περί τοῦ πνεύματος τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου θεωρῶ ἐπιβεβλημένον καθῆκον πρίν προχωρήσω εἰς τό θέμα μου νά ἐξετάσω πῶς γράφεται ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος καί ποία ἡ ἱστορία αὐτή λαμβάνει ὡς θέμα της; πρόσωπα καί πράγματα. Γνωρίζω καλά ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπό σᾶς εἶσθε περισσότερον ἐμοῦ φωτισμένοι ἐπί τοῦ θέματος τό ὁποῖον καλεῖται ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος καθώς καί γνῶσται τοῦ ὅτι ἡ ἱστορία δέν ὑπῆρξε δι᾽ ἐμέ ποτέ θέμα ἐρεύνης, καθ᾽ ὅσον καί αἱ ἐπί τῶν θεμάτων της γνώσεις μου εἶναι πολύ περιωρισμέναι. Παρ᾽ ὅλα αὐτά θά τολμήσω νά ἀποκαλύψω μερικά σημεῖα αὐτῆς καί νά καταδείξω ὄχι μόνον ποῖον ἦτο τό πνεῦμα τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καί ποῖαι ὑπῆρξαν αἱ ὑπό τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ἐξωτερικευθεῖσαι ἰδέαι, ἀλλά καί πόσον οἱ γράψαντες τήν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος δέν παρέσχον στοιχεῖα ἱκανά καί ἄξια προσοχῆς προκειμένου νά ἐρευνηθεῖ ὁ χαρακτήρ ἑνός τόσον μεγάλου πνεύματος ὅπως εἶναι τό πνεῦμα αὐτοῦ. Ἡ ἀνθρωπότης πάντοτε παρουσίασεν δύο ὄψεις. Ἡ μία ὄψις της εἶναι ἐκείνη τήν ὁποίαν πάντες βλέπουν κρίνουν καί ἐπικρίνουν. Ἡ ὄψις αὐτή τῆς ἀνθρωπότητος παρουσιάζει τά ἐλαττώματά της, τίς κακίες της, τίς βιαιπραγίες της, τούς ἐγωισμούς της, τά ἐγκλήματά της, τίς καταπιέσεις τίς ὁποῖες ἐξασκεῖ ὁμάς ἀνθρώπων ἤ ἄτομον ἐπί ἄλλης ὁμάδος ἤ ἐπί ἄλλου ἀτόμου, τίς τάσεις της πρός κατάκτησιν τῆς ἐπιστημονικῆς προόδου, τίς τάσεις διαφόρων φυλῶν πρός κατάκτησιν ἄλλων φυλῶν

καί ὅλα ἐκεῖνα τά ὁποῖα καί τώρα παρατηρῶν τίς τήν σημερινήν ἀνθρωπότητα δύναται νά ἴδει. Αὐτήν τήν ἄποψιν τῆς ἀνθρωπότητος πάντοτε ἔλαβε ἡ ἱστορία ὡς θέμα της καί δέν μᾶς παρέχει τίποτα περισσότερον ἐκτός τῆς διδαχῆς περί τῶν ἐγκληματικῶν πράξεων τῶν παρελθουσῶν γενεῶν τῶν ἀνθρώπων. Τό περιεχόμενον αὐτό τῆς ἱστορίας τό πρός ἡμᾶς παρεχόμενον κανείς ἀσφαλῶς δέν θά μποροῦσε νά τό θεωρήσει ὡς μή ὠφέλιμον οὔτε καί ὅτι συντρέχει εἰς τό νά συνετίζει τάς ἐνεστώσας γενεάς. Ἀλλά ὅ,τι ἀκριβῶς θά μᾶς καθιστοῦσε σοφούς, ἐναρέτους καί θά ἀφομοίωνε τό πνεῦμα μας πρός μεγάλας τῆς Φύσεως ἀληθείας, ἀκριβῶς αὐτό περιέχεται εἰς τήν δευτέραν ὄψιν τῆς ἀνθρωπότητος, τήν ὁποίαν οἱ γράψαντες ἱστορίαν οὐδέποτε ἐφρόντισαν νά μεταδώσουν εἰς τούς μεταγενεστέρους των. Τήν μίαν ὄψιν τῆς ἀνθρωπότητος τήν ὁποίαν λαμβάνει ὡς θέμα ἡ ἱστορία, ὡς ἐπί τό πολύ τήν ἀποτελοῦν οἱ χαρακτῆρες ἐκεῖνοι τῶν ἀνθρώπων ἐπί τῶν ὁποίων ἐκυριάρχησεν ἡ ἰδέα τοῦ ἐγκλήματος, ἡ ἀνομία, ὁ μή σεβασμός τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς, ἡ μή ἀναγνώρισις τῶν ἠθικῶν καί φυσικῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ἡ μή τέλος ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος νά ἀπολαμβάνει ὁ ἄνθρωπος ὅσα καί ἡ Φύσις καί τό πνεῦμα της ἐκδηλώνουν. Τήν ἄλλην ἀκριβῶς τήν ὄψιν τήν ἀποτελοῦν καί δι᾽ αὐτό δέν ἐξετάζονται ὑπό τῆς ἱστορίας οἱ ἀνθρώπινοι ἐκεῖνοι χαρακτῆρες τῶν ὁποίων αἱ ψυχαί ἐφωτίσθησαν εἰς τήν Θείαν ἀλήθειαν τοῦ Οὐρανοῦ, αἱ ὁποῖαι ἐγνώρισαν τόν σκοπόν τοῦ ἀνθρώπου, αἱ ὁποῖαι ἐξεδήλωσαν ἡμερότητα, ἀγάπην πρός πᾶσαν ὕπαρξιν, σεβασμόν πρός τήν ἐλευθερίαν τῶν ἀτόμων, ἀγάπην πρός τήν δικαιοσύνην, ἀγάπην πρός τήν ἀλήθειαν, λατρείαν πρός τήν Φύσιν καί τό πνεῦμα της, στοργήν πρός πᾶσαν ὕπαρξιν καί ἐνδιαφέρον ὑπέρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς εἰρήνης μεταξύ πάντων τῶν ἀνθρώπων. Ἐκ τῶν χαρακτήρων αὐτῶν οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τήν ἄλλην ὄψιν τῆς ἀνθρωπότητος καί ἡ ὁποία θά μποροῦσα νά πῶ ὅτι ἀποτελεῖ τήν βάσιν παντός πνευματικοῦ φωτισμοῦ, δέν προέκυψαν ἱστορικοί. Οἱ μεγάλοι αὐτοί χαρακτῆρες δέν εἶχαν καιρόν νά συγγράψουν τάς ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης κακίας, διότι ἀκριβῶς αὐτόν τόν χρόνον διέθεσαν πρός ἐπίτευξιν ἀγαθοῦ τινός προωρισμένου διά τήν ἀνθρωπότητα. Ἀλλά παρ᾽ ὅλον ὅτι δέν συνεγράφη ἡ

ἱστορία τῶν μεγάλων αὐτῶν ψυχῶν, παραμένει ὅμως αὐτή εἰς τό πνεῦμα ὡς ἀλήθεια ἡ ὁποία οὐδέποτε θά ἀμαυρωθεῖ ὑπό τῶν αἰώνων, ἀλλά τοὐναντίον, ὅταν ἡ ἀνθρωπότης φθάσει νά εὕρει τούς νόμους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι διέπουν τό αἰώνιον πνεῦμα τῆς Φύσεως, τότε θά διακρίνει ἐκ τοῦ φωτός ἑκάστου τῶν πνευμάτων ἐκείνων τά ὁποῖα εἰργάσθησαν ὑπέρ τῆς προόδου τοῦ ἀνθρώπου, τήν ζῶσαν αὐτοῦ ἱστορίαν καί τότε πλέον ἡ ἀνθρωπότης θά παύσει νά ἐκτιμᾶ τήν ἱστορίαν τήν ὁποίαν συνέγραψαν οἱ τάς κακίας τῆς ἀνθρωπότητος ἀντιληφθέντες ἄνθρωποι. Ἐκ τῆς ζώσης αὐτῆς ἱστορίας τοῦ μεγάλου πνεύματος τοῦ Ἰωάννου θά ἀντλήσω διά νά σᾶς μεταδώσω. Ἐλάχιστα θά θίξω ἐκ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τά καθέκαστα τοῦ ἀνθρωπίνου του βίου. Πρό παντός θά ἀντλήσω ἐκ τοῦ πνεύματός του, τό ὁποῖον ὄχι μόνο ἐμόχθησεν διά νά μορφώσει συνειδήσεις εἰς τήν Ἰουδαίαν καί δι᾽ αὐτῶν κληροδοτήσει ἀληθείας εἰς τό ἀνθρώπινον γένος, ἀλλά καί κατέστη ἕνα ἀπό τά μεγαλύτερα ἐκεῖνα ἐρείσματα ἐπί τῶν ὁποίων ἐστηρίχθη ἡ διδασκαλία Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. Ὁ Ἰωάννης ἐγεννήθη ὀλίγον τί πρότερον τοῦ Ἰησοῦ. Πατήρ του ὑπῆρξε ὁ Ζαχαρίας. Ὁ Ζαχαρίας ὑπῆρξεν ὄχι μόνον σωματικός πατήρ τοῦ Ἰωάννου ἀλλά καί πνευματικός. Ὁ Ζαχαρίας ὑπῆρξεν μύστης καί μάλιστα ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων τῆς ἐποχῆς του. Εἶχεν μυηθεῖ εἰς τά Ἰουδαϊκά μυστήρια καί ἦτο μάλιστα καί Ἱερεύς τους. Ὁ Ζαχαρίας ἐμυσταγώγησεν τόν Ἰωάννην ἀπό μικρᾶς ἡλικίας οὕτως ὥστε εἰς ἡλικίαν 22 ἐτῶν ὄχι μόνον ἐγνώριζεν ὅ,τι ἐδιδάχθη ἀπό τόν πατέρα του, ἀλλά εἶχεν κάνει καί συγκριτικήν μελέτην τῶν μυστηρίων ἐκείνων τά ὁποῖα μετέδωσεν ὁ Μωυσῆς πρός ἐκεῖνα τά ὁποῖα ὁ Σολομών ἀνύψωσεν εἰς τελείαν πνευματικήν μύησιν. Διά νά ὁμιλήσωμεν ὅμως περί τοῦ Ἰωάννου εἶναι ἀνάγκη νά ἐπισκοπήσωμεν ὀλίγον τό ἔργον τῆς μυσταγωγίας τοῦ Μωυσέως καθώς καί τό τοῦ Δαυίδ καί τοῦ Σολομῶντος. Ὁ Μωυσῆς ἐκτός τῆς πολιτειακῆς καταστάσεως τήν ὁποίαν παρήγαγε εἰς τό κράτος τοῦ Ἰσραήλ καί τῆς κοινωνικῆς συνθέσεως τήν ὁποίαν ἐπέτυχε εἰς τάς φυλάς του, μετέδωσεν πρός ἐλαχίστους πάντοτε ὅ,τι ἐξέμαθε εἰς τήν Αἴγυπτον μυηθείς εἰς ἅπαντα τά μυστήρια αὐτῆς, τῶν Πυραμίδων. Τά βιβλία τά ὁποῖα ἀφῆκεν εἶχαν μέγιστον συμβολικόν χαρακτῆρα

καί εἰς αὐτά ἐν εἴδει παραστάσεων διεφαίνετο ὅλον τό δρᾶμα τῆς γενέσεως τοῦ Οὐρανοῦ, τῆς γενέσεως τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ σκοπός της καί ἡ ἀποκατάστασίς της εἰς τήν αἰωνιότητα. Ἡ μυστική κλείς τῆς ἀναγνώσεως τῶν βιβλίων του ἀποτελοῦσε τήν μύησιν εἰς τά μυστήριά του, τά ὁποῖα διέγραψε ἐμπνευσθείς εἰς αὐτό ἐκ τῆς εἰς Αἴγυπτον μυήσεώς του. Εἰς αὐτά τά μυστήρια ἐλάχιστοι τῶν συγχρόνων του εἶχαν μυηθεῖ καί τοῦτο διότι ἐλάχιστοι ἐξεδήλουν τήν ἔφεσιν νά διδαχθοῦν τάς ἀποκρύφους ἐνεργείας τῆς Φύσεως. Ἡ μή τάσις τῶν συγχρόνων τοῦ Μωυσέως εἰς τήν ἐκμάθησιν ὅσων ἠδύνατο ὁ Μωυσῆς νά τούς μεταδώσει, ὑπῆρξεν μία ἀπό τάς μεγάλας αἰτίας αἱ ὁποῖαι ἐξώθησαν αὐτόν νά δείξει μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον εἰς τό νά συνδέσει τάς νομαδικάς ἐκείνας φυλάς εἰς πολιτειακόν κράτος. Ἔκτοτε ὁ Μωυσῆς ἀφιέρωσε τόν βίον του εἰς τήν σύνταξιν πολιτειακοῦ καθεστῶτος καί ἐδημιούργησεν εἶδος θρησκείας διά τῆς ὁποίας ἐζήτησε νά ἐπιβληθεῖ ἐπί τοῦ ἀγρίου καί ἀτιθάσου πνεύματος τῶν Ἰουδαίων. Τά τυπικά τῆς θρησκείας αὐτῆς ἡ ὁποία ὡς πρώτιστον σκοπόν ὁ Μωϋσῆς ἐπεμελήθη νά ἔχει λατρείαν πρός τό Ὑπέρτατον Ὄν τῆς Φύσεως, ἀπό τάς ἐμπνεύσεις τοῦ ὁποίου ἐζητεῖτο νά ἠθικοποιηθεῖ ὁ λαός τῆς Ἰουδαίας, ταχύτατα παρεγνωρίσθησαν ὑπό τῶν μεταγενεστέρων του καί τό Ἰουδαϊκόν ἔθνος περιῆλθεν εἰς τοιοῦτον κράτος προλήψεων ἀπό τό ὁποῖον ὄχι μόνον δέν ἐξεπορεύετο ἠθική δύναμις, ἀλλά ἐδημιουργοῦντο ἄπειρα πάθη μέ τά ὁποῖα περιεβάλλετο καί τό Ὑπέρτατον Ὄν. Ἡ ἐποχή ἡ ὁποία χωρίζει τόν Μωυσῆν ἀπό τόν Δαυίδ ὑπῆρξεν πλήρης σκότους κατά τήν ὁποίαν ἡ κακία ἐπάλαιεν πρός τήν κακίαν μέ ἴσην δύναμιν τῆς κακίας ἐκείνης ἡ ὁποία παλαίει κατά πάσης ἐκπορευομένης ἀρετῆς ἐξ οἱουδήποτε σοφοῦ πνεύματος. Αἱ μυσταγωγικαί διδαχαί τοῦ Μωυσέως ἀντί κατά τόν χρόνον αὐτόν νά συνετέλουν εἰς τήν ἀποκατάστασιν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς πρός τό φῶς τοῦ Οὐρανοῦ, τουναντίον συνετέλουν εἰς τήν ἀποκατάστασίν της εἰς τό κράτος τοῦ ἐρέβους. Κατ' αὐτήν τήν ἐποχήν πλεῖσται ψυχαί μετεμορφώθησαν εἰς δαίμονας καί μόνον ὁ υἱός τοῦ Δαυίδ Σολομών ἀντεπεξῆλθεν κατ' αὐτῶν μέ βέβαια καί νικηφόρα κατ' αὐτῶν ἀποτελέσματα. Οὕτως, εὗρεν τήν κατάστασιν τῶν Ἰουδαίων ὁ Δαυίδ. Ὁ Δαυίδ εἶναι μία μικρά ἀντιγραφή τοῦ Μωϋσέως. Τό πνεῦμα τοῦ Δαυίδ ἐνήργησε ἀναλόγως πρός τάς ἀπαιτήσεις τῶν πνευμάτων τῶν συγχρόνων του καί ἐνέπνευσε περισσότερον σεβασμόν πρός τό Θεῖον, τοῦ ὁποίου ἡ ἠθική ὑπόστασις εἶχεν καταπέσει καί ἐδημιούργησε νέα μυστήρια βασιζόμενα μέν ἐπί τῶν συγγραφῶν καί τῶν παραδόσεων τοῦ Μωϋσέως, διαφέροντα ὅμως κατά τά τυπικά, κατά τάς ἐπικλήσεις των καί κατά τάς ἀποκαλύψεις. Αἱ ἀποκαλύψεις τῶν τυπικῶν τοῦ Δαυίδ ἄφηναν νά ἐννοηθεῖ περισσότερον ὁ κίνδυνος τόν ὁποῖον διατρέχουν αἱ ψυχαί αἱ μή πορευόμεναι κατά τήν ἀνέλιξιν τῶν δυνάμεών των, συμφώνως πρός τάς ἀπαιτήσεις τοῦ Θεοῦ. Ὁ Δαυίδ εἰς τά μυστήριά του κατεπολέμησε τάς τάσεις τῆς εἰς τόν Οὐρανόν μεταβάσεως τῶν ψυχῶν, ἐκείνων πού δέν κατενόουν πλήρως τό μυστήριον αὐτό καί ἐξώρκιζε τούς μυουμένους νά ἀφίνουν τό πνεῦμα των ἐλεύθερον νά κυβερνᾶται εἰς τά μυστήρια ὑπό ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. Τό ἔργον τοῦ Δαυίδ δέν ὑπῆρξεν πλῆρες, παρ' ὅλον ὅτι αὐτός συνετέλεσε εἰς τήν διαμόρφωσιν μυστηρίων τά ὁποῖα ὁπωσδήποτε ἐξασφάλιζαν τά πνεύματα τά ἐνεργοῦντα εἰς αὐτά ἐκ φοβερῶν πτώσεων. Τό ἔργον του αὐτό τό διεδέχθη τό Μέγα πνεῦμα τοῦ Σολομῶντος, τό ὁποῖον κατά τήν δύναμιν καί τήν τέχνην ὑπερέβη τά ὅρια καί αὐτοῦ τοῦ Μωϋσέως. Ὁ Σολομών διερρύθμισε τά εἰς κληροδοτηθέντα εἰς αὐτόν ὑπό τοῦ πατρός του μυστήρια καί τό πρῶτον εἰσήχθη εἰς τήν Ἰουδαίαν ἡ ἰδέα τῆς καταπολεμήσεως τῶν πονηρῶν πνευμάτων τοῦ Οὐρανοῦ διά τεχνικῶν μέσων καί δι' ἀστρολογικῶν ἀντιδράσεων. Ὁ Σολομών ἀνυψώθη εἰς περίβλεπτην θέσιν. Ὁ Οὐρανός τόν ἀνεγνώρισε. Τό ἔργον τοῦ Μωϋσέως κατενοήθη πλειότερον ὑπ' αὐτοῦ καί τάς ἱεράς τελετάς τάς ὁποίας ἐν πνεύματι ἀφῆκεν ὁ Μωϋσῆς, ὁ Σολομῶντας κατέστησεν ἔργον, εἰς τοῦτο συντρέξαντος καί τοῦ βασιλέως τῆς Τύρου Χιράμ. Τό ἱερόν δρᾶμα τῆς γενέσεως τῶν κόσμων, ὁ μέγας σκοπός τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, ἡ Θεοποίησίς του, αἱ ἀλληλομαχόμεναι ἀρχαί τοῦ Οὐρανοῦ, αἱ ἀρχαί τῆς ἀρετῆς καί τῆς κακίας, τό πνεῦμα τοῦ φωτός καί τό πνεῦμα τοῦ σκότους, πάντα ταῦτα ὁ Σολομών ὄχι μόνον τά κατενόει, ἀλλά καί διά θαυμασίων ἀλληγορικῶν συγγραφῶν τά μετέδιδε εἰς τούς μύ-

στας αὐτοῦ. Τό πρῶτον δύναταί τις νά εἴπει ὅτι ἀπεκαλύφθησαν τόσον σαφῶς εἰς τήν Ἰουδαίαν αἱ Θεῖαι ἰδιότητες τοῦ Νέκταρος καί τῆς Ἀμβροσίας, τῆς ἱερᾶς αὐτῆς τροφῆς τῶν Ὀλυμπίων τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας. Ὁ Σολομών διά τέχνης ἐδάμασε τό φερόμενον μετ' ἀκατασχέτου ὁρμῆς πνεῦμα τοῦ σκότους κατά τῆς ἀνθρωπίνης προόδου καί τό ὑπέταξε εἰς τήν θέλησίν του καί τήν θέλησιν τῶν μυουμένων. Τά φυλακτήρια τῶν Μάγων τῶν μεταγενεστέρων χρόνων, ἀπό τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἀπετέλεσαν ὑπόστασιν. Ἡ φοβερά πνευματική καταπίεσις ἡ ὁποία τόσα ἐδημιούργει κακά καί τήν ὁποίαν ἐξήσκουν ἐπί τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἰουδαίας οἱ δαίμονες τοῦ σκότους, ἐχαλαρώθη καί πρός στιγμήν τήν ἀντικατέστησε ἡ πρός τήν Φύσιν λατρεία τήν ὁποίαν μετέδιδαν τά μυστήρια τοῦ Σολομῶντος. Ὁ συνεργάτης τοῦ Σολομῶντος Χιράμ ἀνύψωσε βωμούς λατρείας καί Ναόν ὁ ὁποῖος παρίστανε ὁλόκληρον τό ἔργον τῆς Δημιουργίας. Ὁ Ναός αὐτός ὑπῆρξεν τό μεγαλύτερον μνημεῖον ὄχι μόνον τῆς τέχνης τῆς Ἰουδαϊκῆς φυλῆς, ἀλλά καί τῆς πραγματικῆς ἀλληγορικῆς παραστάσεως ἡ ὁποία ἠδύνατο νά ἐμπνεύσει τούς σπουδάζοντας αὐτόν ἀνθρώπους καί νά τούς μεταβάλει εἰς ἀληθεῖς προφήτας. Ἀπό τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἀνεφάνη εἰς τήν Ἰουδαίαν ἡ ὕπαρξις τῆς ἠθικῆς καί ὅσα ἐκ τῶν πνευμάτων της δέν ἔζων εἰς τό ἔγκλημα καί ἐμυήθησαν εἰς τά μυστήρια τοῦ Σολομῶντος κατέστησαν προφῆται. Ἡ ὑπόστασις τῆς ἠθικῆς εἰς τήν Ἰουδαίαν εἶναι σύγχρονος τῆς ὑποστάσεως τῶν ἀληθῶν προφητῶν. Οὕτως, ὁ Σολομών ἀφῆκεν πλῆρες μυσταγωγικόν σκήνωμα λειτουργούντων μυστηρίων, ἀλλά ὡς ἐξέλιπεν οὗτος τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, τό εἰς τά πλήθη τῆς Ἰουδαίας κρατοῦν σκότος τό διέφθειρεν, ὡς τοῦτο συνέβη πανταχοῦ ὅπου ὁ λαός δέν ἐσεμνύνετο εἰς τήν ἀρετήν αὐτήν πού ἐδίδασκον τά μυστήρια. Οὕτω παραμορφωμένα τά μυστήρια τοῦ Σολομῶντος ἄνευ ἠθικῆς συνοχῆς καί ἄνευ Θείας ἐμπνεύσεως, ἔζησαν μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Ζαχαρίου. Οἱ προφητεύοντες τήν πτῶσιν τῆς Ἱερουσαλήμ καί τήν ἐξαφάνισιν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ κράτους ἀντλοῦσαν τήν γνῶσιν αὐτήν ἐκ τῆς παραμορφώσεως τῶν μυστηρίων τοῦ Σολομῶντος. Ἡ κατάπαυσις τῆς μεταδόσεως τῆς ἠθικῆς ἐκ μέρους τῶν μυστηρίων τοῦ Σολομῶντος, ἐσημείωνε ὕπαρξιν διαφθορᾶς καί

ἀκολασίας εἰς τόν Ἰουδαϊκόν λαόν, ἡ δέ διαφθορά καί ἡ κακία αὐτή ἐπέφερεν τόν θάνατον εἰς τό κράτος αὐτό. Εἰς τήν ἀθλίαν αὐτήν κατάστασιν παρέλαβε τά μυστήρια τοῦ Σολομῶντος ὁ Ζαχαρίας καί τά μετέδωσε εἰς τόν Ἰωάννην. Ἀλλά ὁ Ἰωάννης ὑπῆρξεν πνεῦμα φωτεινόν, ψυχή ἐμπνευσμένη ὑπό τοῦ κράτους τῆς Ἀληθείας. Αἱ μόλις ἀναδιδόμεναι λάμψεις τῶν μυστηρίων τοῦ Μωϋσέως καί τοῦ Σολομῶντος εἵλξαν τό πνεῦμα του καί τό ἀφομοίωσαν εἰς τήν ἱεράν κατανόησιν τῶν μυστηρίων. Τό πνεῦμα τοῦ Μωυσέως ἀπό τόν Οὐρανόν ἐνέπνευσεν αὐτόν νά κατανοήσει πλειότερον τάς Θείας ἀληθείας τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου καί τό πνεῦμα τοῦ Σολομῶντος, τόν ἐδίδαξε νά ἀνασυστήσει καί πάλιν τό ἀρχαῖον κλέος τῶν μυστηρίων του. Διά νά κατορθώσει ὅμως ὁ Ἰωάννης νά ἀναδιοργανώσει καί πάλιν τά ἱερά μυστήρια ἔπρεπε νά τά διαπλάσει σύμφωνα πρός τάς ἀπαιτήσεις τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς του καί νά τά συνδέσει πλειότερον πρός τάς πολιτικάς ἰδέας αἱ ὁποῖαι ἐπί πλέον τό ἀπαιτοῦσαν. Αἱ πολιτικαί ἰδέαι εἰς τήν Ἰουδαίαν εἶχαν διαφθαρεῖ καί παντοῦ εἰς τάς ἐκδηλώσεις των ἐπεκράτει ἡ ἰσχύς καί ἡ βία. Κατόπιν αὐτοῦ πρώτιστον ἔργον τοῦ Ἰωάννου ὑπῆρξεν ἡ ἀναδιοργάνωσις τῶν μυστηρίων, ἡ σύνθεσις νέων τελετῶν καί ὁ ἀπαρτισμός νέων τυπικῶν μυήσεων. Εἰς τά νέα αὐτά τυπικά τά ὁποῖα παρίστανον εἰς ἀλληγορίας τήν ἐξέλιξι τῶν μυστηρίων τῆς Ἰουδαίας ὁ Ἰωάννης περιέλαβε ὡς πρόσωπα τοῦ δράματος τῶν μυήσεων, τόν Σολομῶντα κατά πρώτιστον λόγον, τόν Μωυσῆν, τόν Χιράμ σύντροφον τοῦ Σολομῶντος, τήν Βαλκίδα ἱεράν ἐρωμένην τοῦ Σολομῶντος καί χρησμοδότιδα τῶν θελήσεων τοῦ Οὐρανοῦ. Τό ὄνομα ΧΙΡΑΜ ὡς ἐκ τῆς συνθέσεώς του περιεβλήθη μέ ἱεράν ἔννοιαν Ἡλιακῆς Θεότητος κρατούσης εἰς τόν ἀνθρώπινον κόσμον καί προαγούσης τό πνεῦμα αὐτοῦ. Ἀλλά διά νά διατηρήσει ὁ Ἰωάννης τά μυστήριά του ἔπρεπε πρότερον νά ἀνοικοδομηθεῖ τό Ἰουδαϊκόν κράτος τοῦ ὁποίου ἡ γλῶσσα ἀποτελεῖ τόν ἱερόν συμβολισμόν τῶν μυστηρίων. Ἡ τελεία ἐξαφάνισις τοῦ Ἰουδαϊκοῦ κράτους θά παρέσυρεν εἰς τήν ἐξαφάνισιν τό ἔργον του, τό ἔργον τοῦ Μωϋσέως, τό ἔργο τοῦ Σολομῶντος. Ὁ Ἰωάννης διέγνωσε ὅτι ἡ πτῶσις τοῦ Ἰουδαϊκοῦ κράτους εἶχεν ἐπέλθει ἐκ τῆς τελείας ἐκλύσεως τῶν ἠθῶν του, ἐκ τῆς τελείας ἀπαρνήσεώς του πρός

τήν ἀρετήν, πρός τόν φυσικόν βίον, πρός τήν λατρείαν τήν ὁποίαν ὤφειλε εἰς τήν Φύσιν καί πρός τό διά τήν προαγωγήν τοῦ ἀνθρώπου ἀγωνιζόμενόν πνεῦμα. Οἱ ἰσχυροί πολιτικοί ἄνθρωποι τῆς φυλῆς του εἶχαν ἀφομοιωθεῖ πρός τό Ρωμαϊκόν κράτος καί μόνον ὁ λαός ὑπέφερε τά δεινά τῆς Ρωμαϊκῆς δουλείας. Ἔπρεπε νά ἀφυπνίσει τόν λαόν. Ἔπρεπε νά ἀνεγείρει νέους βωμούς λατρείας πρός τό πνεῦμα τῆς ἀληθείας τό ὁποῖον εἶχεν ἀποκαλύψει ὁ Σολομών καί μέ τόν τρόπον αὐτόν θά μποροῦσε ὄχι μόνον νά μεταδώσει εἰς τούς μεταγενεστέρους τάς ἀληθείας του, ἀλλά καί νά σώσει τήν φυλήν του καί τήν ἱεράν γλῶσσαν της. Ἀλλά διά νά ἐπιτύχει αὐτά ὁ Ἰωάννης ἔπρεπε πρῶτον νά ἀνυψώσει εἰς τόν λαόν τήν ἀρετήν, τόν ἀλληλοσεβασμόν, τήν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως τῶν Ἰουδαίων καί τήν ἐπανάκτησιν τῆς πολιτικῆς των ἐλευθερίας. Πλήν δυστυχῶς ὁ λαός ἐκεῖνος δέν ἄκουσε τάς διδασκαλίας του. Ἡ διαφθορά του εἶχεν πολύ προχωρήσει. Διά νά ἀποκαταστήσει ὁ Ἰωάννης τόν ἄνθρωπο εἰς τήν ἀλήθειαν, ἐδημιούργησε νέα μικρά μυστήρια καθαρμοῦ, στηρίξας αὐτά ἐπί τῶν αὐτῶν βάσεων τοῦ καθαρμοῦ τῶν ψυχῶν, τῶν μυστηρίων ἐκείνων τά ὁποῖα ἐλειτούργουν εἰς τήν Αἴγυπτον καί κατά τήν ἐποχήν τοῦ Μωϋσέως. Τά μυστήρια αὐτά τοῦ καθαρμοῦ τῶν ψυχῶν τά βλέπομεν καί σήμερον εἰς τόν πρῶτον βαθμόν τοῦ Συμβολικοῦ Τεκτονισμοῦ, μέ τήν διαφοράν ὅμως, ὅτι εἰς τόν Τεκτονισμόν ἀποτελοῦν αὐτά μόνον συμβολικήν εἰκόνα. Αὐτά τά μυστήρια τοῦ Ἰωάννου διεσώθησαν καί εἰς τήν Χριστιανικήν θρησκείαν εἰς τήν τελετήν τοῦ βαπτίσματος. Ἀξίζει ὅμως νά μεταδώσωμεν πλήρη εἰκόνα αὐτῶν. Ἡ μύησις τοῦ βαπτίσματος τοῦ Ἰωάννου ἀπετελεῖτο ἀπό τέσσαρας πράξεις αἱ ὁποῖαι ἐλάμβανον χώραν κατά διάφορα χρονικά διαστήματα. Ἡ πρώτη πρᾶξις ἦτο εἶδος τελετῆς κατά τήν ὁποίαν ὁ εἰσερχόμενος ὑπεβάλλετο εἰς ἐπισταμένην ἐξέτασιν τοῦ χαρακτῆρος του καί ὑπεχρεοῦτο ἐντός ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος νά ἀπαρνηθεῖ πάσας τάς κοινωνικάς του πράξεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι τόν ὤθουν νά διακρίνει τόν ἑαυτόν του ἀπό τούς ὁμοίους του, νά ὑπηρετεῖ μόνον τό ἄτομόν του, νά μή μεριμνᾶ περί τοῦ πλησίον του καί νά μή καθιστᾶ τήν συνείδησίν του ἐλευθέραν. Τόν ἐδίδασκον ὅτι αἱ αὐτοῦ τοῦ εἴδους πράξεις, εἶναι ἐμπνεύσεις

τῶν δαιμόνων, αἱ ὁποῖαι σκοποῦν νά κρατοῦν τήν ἀνθρωπότητα εἰς σύγχυσιν καί διαφθοράν. Ἔπρεπε λοιπόν ὁ μυούμενος καί μέλλων νά βαπτισθεῖ νά τάς ἀπαρνηθεῖ καί νά ὁμολογήσει ὅτι ὑπῆρξεν ἀσυνείδητον ὄργανον τῶν πονηρῶν Θεοτήτων. Μετά τήν ἀπάρνησιν καί τήν ὁμολογίαν του αὐτήν, ὁ μυούμενος ὡδηγεῖτο γυμνός εἰς τήν δευτέραν πρᾶξιν τοῦ μυστηρίου τοῦ βαπτίσματος καί ἐβυθίζετο εἰς τό ὕδωρ. Τό ὕδωρ αὐτό προηγουμένως τό ἐξηγίαζον διά μεταγγίσεως ζωϊκῶν δυνάμεων αἱ ὁποῖαι σκοπόν εἶχον νά παρεμποδίσουν τήν εἰς αὐτόν εἴσοδον πνεύματος πονηροῦ. Διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ ὁ μυούμενος ἐνισχύετο βαπτιζόμενος διά ἱερῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι περιέβαλον τό πνεῦμα του καί τό ἀνάγκαζαν νά προχωρήσει εἰς ἐκδήλωσιν ἀρετῆς καί ἀγάπης πρός τούς ὁμοίους του. Εἵπετο τρίτη πρᾶξις κατά τήν ὁποίαν οἱ μυοῦντες ἐπέτασσον διά τῆς Θελήσεώς των πᾶν πονηρόν πνεῦμα νά ἐγκαταλείψει τόν μυούμενον, διότι αἱ ἀνθρώπινοί του πράξεις πλέον δέν ὑπηρετοῦν κανένα σκοπόν των. Εἰς αὐτό τό σημεῖον μετεχειρίζοντο τυπικά ἐξορκισμοῦ τοῦ Σολομῶντος διά τῶν ὁποίων οἱ δαίμονες ὑπεβάλλοντο εἰς τιμωρίας καί ἐγκατέλειπαν τό πρός τούς ἀνθρώπους μισαρόν των ἔργον. Καί εἰς τό σημεῖον αὐτό τῆς μυήσεως ὁ Σολομών ἀνεδείχθη μέγας. Οἱ ἐξορκισμοί του ὑπῆρξαν τό φόβητρον παντός πονηροῦ. Ἀλλά ἡ τελετή αὐτή ἔπρεπε νά λαμβάνει χώραν εἰς ὡρισμένην ὥραν. Καί αὐτό ἀκριβῶς ἦτο τό μυστήριον τῆς δυνάμεως τῶν ἐξορκισμῶν. Μετά τήν πρᾶξιν αὐτήν ὁ μυούμενος ἐχρίετο δι' ἱερᾶς οὐσίας ἡ ὁποία πλέον προκαλοῦσε τήν βοήθειαν τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων ὑπέρ τῶν μυουμένων. Ἡ οὐσία αὐτή ἦτο μῖγμα πολλῶν ἄλλων οὐσιῶν τάς ὁποίας μετά ἐπισταμένης ἐπιτηδειότητος συνέλεγον καί ἐχρησιμοποίουν. Αἱ ἀποτελοῦσαι τήν Θείαν αὐτήν οὐσίαν οὐσίαι, προήρχοντο καί ἀπό τό ζωϊκόν βασίλειο καί ἀπό τό φυτικόν βασίλειον καί ἀπό τό βασίλειον τοῦ ὕδατος καί ἀπό τό ὀρυκτόν βασίλειον. Τέσσερα πλάσματα Θείων Οὐρανίων ἐπιρροῶν ἀπετέλουν αὐτήν. Ἐπρώτευαν τοῦ Ἡλίου καί τῆς Σελήνης. Τό ὀρυκτόν καί Ζωϊκόν τῆς Σελήνης, τό φυτικόν καί Ζωϊκόν τοῦ Ἡλίου. Ποῖαι ἦσαν αὐταί ἀκριβῶς δέν γνωρίζω. Εἰς αὐτά τά μυστήρια ἐβαπτίσθη καί ἐχρίσθη καί ὁ Ἰησοῦς. Πρό τούτου καί πρό τῆς δημιουργίας τῶν

μυστηρίων αὐτῶν τοῦ ᾿Ιωάννου, ὁ ᾿Ιησοῦς συνεμυήθη μετά τοῦ ᾿Ιωάννου ὑπό τοῦ Ζαχαρίου εἰς τά μυστήρια τοῦ Σολομῶντος. ῾Ο ᾿Ιωάννης ἐμόχθησε νά μυήσει πολλούς, ἀλλά ἡ πνευματική κατάστασις τῶν συγχρόνων του ᾿Ιουδαίων ἦτο τοιαύτη ὥστε ἐλάχιστοι ἐμυήθησαν. ῾Ο ᾿Ιωάννης ἐκήρυξεν τήν ἔννοιαν τοῦ βαπτίσματος δημοσία μέν, ἀλλά τάς τελετάς της δέν τάς ἀπεκάλυπτε δημοσία. Πάντες ὅσοι ἔγιναν μαθηταί τοῦ ᾿Ιησοῦ καί ὄχι μόνον οἱ δώδεκα, ἐμυήθησαν ὑπό τοῦ ᾿Ιωάννου. Αἱ μυήσεις τοῦ ᾿Ιωάννου ἐμπέδωσαν τήν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ. ῾Ο Χριστός ἐξετίμα τόν ᾿Ιωάννην ὡς πνεῦμα Θεῖον. ῾Ο βίος τοῦ ᾿Ιωάννου ὑπῆρξεν βραχύς. Μάτην ἐπάλαισε νά ἀναστηλώσει τό κράτος τῶν ᾿Ιουδαίων. Κατεσυνετρίβη ὑπ᾿ αὐτοῦ ὡς καί αὐτό κατασυνετρίβη ὑπό τῆς ἰδίας του κακίας. ῾Ο ᾿Ιωάννης ἤλεγξε τό ψεῦδος, ἐκήρυξε δημοσία, ἐπροκάλει τήν μετάνοιαν διά πάντας καί ἀντεπεξῆλθεν κατά τῆς Ρωμαϊκῆς καταδυναστεύσεως. Τό τετράρχην ῾Ηρώδην ἀπεκάλει δημοσία ἀκόλαστον, ἅρπαγα τοῦ ἄρτου τῶν πτωχῶν καί ὄργανον τοῦ ἐγωϊσμοῦ. Τήν οἰκογένειάν του τήν ἀπεκάλει ἑστίαν μιάσματος εἰς τήν ὁποίαν καί αὐτοί οἱ ἱερεῖς τῆς θρησκείας τοῦ Μωϋσέως διεφθείροντο καί ἀπέβαλον πᾶν ἴχνος ἀνθρωπίνης αἰδοῦς. Τούς Ρωμαίους ἄρχοντας καί τούς προέχοντας ἱερεῖς τούς ἀπεκάλει ὄρνεα τρεφόμενα ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ λαοῦ καί διαφθείροντα τήν ψυχήν του. Πλήν εἰς μάτην ὁ ᾿Ιωάννης ἐδίδαξεν τήν ἀρετήν, τόν φυσικόν βίον, τήν ἐγκράτειαν, τήν πνευματικήν ἀνύψωσιν. Αὐτά ἐπροκάλεσαν τό μῖσος ἐναντίον του καί αὐτό τήν μάχαιραν τοῦ δημίου ὑπό τό κράτος τῆς ὁποίας ἔπεσεν ἡ κεφαλή του. Τό πολύτιμον αἷμα του τό ὁποῖον ἔφερε ἁγνά στοιχεῖα ζωῆς καί τό ὁποῖον θά ἠδύνατο κατά μυστικήν ᾿Ιουδαϊκήν θεωρίαν νά ἐξαγιάσει πλῆθος ἀνθρώπων, ἐδόθη εἰς τούς κύνας. Βδελύσσομαι ἀνθρωπότης ἀναφέρων τήν ἀδυναμίαν σου αὐτήν! Τοῦτο ἀποτελεῖ ἐπονείδιστον στίγμα τῆς κακίας σου. ῾Ο ᾿Ιησοῦς ἔκλαυσεν τήν ᾿Ιουδαίαν διότι ἀπωλέσθη ὁ ᾿Ιωάννης. ᾿Ηκούσθη λέγων. «ἀφοῦ ἡ ἀρετή ἐθανατώθη καί ἡ Ρώμη καί ἡ ᾿Ιουδαία αἱ ὁποῖαι συνετέλεσαν εἰς τόν θάνατόν της θά ἐκλείψουν ἐκ τῆς Γῆς». Τό ἔργον τοῦ ᾿Ιωάννου δέν τό περιέγραψα πλήρως. Τοῦτο ἐπέζησε. Τά μυστήρια τά ὁποῖα διέπλασε ἤκμασαν ἐπί πολλούς χρόνους εἰς τήν ᾿Ιουδαίαν καί

προσανατολίσθησαν πρός αὐτά ὅλα ἐκεῖνα τά πνεύματα τά ὁποῖα ἀνεφάνησαν εἰς τήν δύσιν τά ὁποῖα ἐπροκάλεσαν τήν ἀναγέννησιν τῆς νεωτέρας ἀνθρωπότητος καί τά ὁποῖα τήν ἐξήγαγον ἐκ τοῦ σκότους τοῦ μέσου αἰῶνος. Τά μυστήρια τοῦ ᾿Ιωάννου ἐπί δεκαπέντε αἰῶνας ἀπετέλεσαν τό ἀντικείμενον ἐρεύνης παντός σοφοῦ πνεύματος καί τέλος μετερρυθμίσθησαν καί ἀπετέλεσαν τά Τεκτονικά μυστήρια εἰς τά ὁποῖα κατά πολύ ὀφείλεται ὁ νεώτερος πολιτισμός. ῞Ολαι αἱ μυσταγωγικαί αἱρέσεις αἱ ὁποῖαι ἀνεφάνησαν ὑπό τύπον μυστικιστικόν ἀπό τούς πρώτους Χριστιανικούς αἰῶνας μέχρι πρό τριῶν αἰώνων, εἶχαν βάσιν τό ἔργον τοῦ ᾿Ιωάννου. ῾Ο Χριστιανισμός παραγνωρισθείς εἰς τάς βάσεις του ἀπετέλεσεν θρησκείαν ἡ ὁποία γνωρίζετε ποῖον ὑπό τήν μορφήν της αὐτήν διέπραξεν ἔργον. Εἰς βάρος τοῦ Χριστιανισμοῦ κατελογίσθησαν πολλά παρά τάς Θείας ἀρετάς καί τήν Θείαν ἀποκάλυψιν τήν ὁποίαν ἔκανε ὁ ᾿Ιησοῦς περί τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἐκ τοῦ ῞Αδου. Τά μυστήρια ὅμως τοῦ ᾿Ιωάννου ἔζησαν ὑπό τό αὐτό πρίσμα τοῦ φωτός των καί τῆς δόξης των καί διέπλασαν ἀπείρους ψυχάς. Κατά τούς δεκαπέντε αὐτούς αἰῶνας δεκάκις ὑπέστησαν διαρρυθμίσεις ἀπό διάφορα σοφά πνεύματα. Πλεῖστα τῶν πνευμάτων τοῦ μέσου αἰῶνος διατύπωσαν νέα μυστήρια, λαβόντα μέρος μόνον ἐκ τῶν μυστηρίων τοῦ ᾿Ιωάννου. Τέλος τά μυστήρια αὐτά ἡνώθησαν καί μέ τήν συνεργασίαν πολλῶν περιελήφθησαν πᾶσαι αἱ ἀποκαλύψεις τῶν καί ἀνεπτύχθησαν εἰς νέον μυσταγωγικόν δόγμα, τό Τεκτονικόν. Τό δόγμα αὐτό ἀνέλυσε τά μυστήρια αὐτά εἰς πολλούς βαθμούς, πλεῖστοι ὅμως τῶν ὁποίων εἶναι ἄμοιροι σημασίας. Τό κεντρικόν ὅμως πνεῦμα τοῦ ᾿Ιωάννου καταφαίνεται εἰς αὐτά καί ἐπαναλαμβάνεται ἡ αὐτή ἱστορία τοῦ δράματος τῶν μυστηρίων τοῦ ᾿Ιωάννου. Τά αὐτά πρόσωπα παίζουν τήν συμβολιστικήν παράστασιν τῶν δυνάμεων τῆς Φύσεως καί τά αὐτά πρόσωπα τήν ἐξέλιξιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. ῾Ο Χιράμ, τό ῾Ηλιακόν τοῦτο φῶς, πρωτεύει ὡς συμβολιστική εἰκών. ῾Η Βαλκίς, φίλη αὐτοῦ ἐξωτερικεύει τό Σεληνιακόν φῶς εἰς ὅλην του τήν δόξαν. ῾Η ψυχή καί ὁ νοῦς, ὁ ῞Ηλιος καί ἡ Σελήνη πανταχοῦ τῶν μυστηρίων καταφαίνεται ὡς τό μέσον τῆς ἐξάρσεως τοῦ πνεύματος καί τῆς συλλήψεως τοῦ μυστηρίου. ῾Ο Σολομών, τόν

φωτισθέντα ἀνθρώπινον νοῦν ὁ ὁποῖος κατακτᾶ τήν ἀγάπην τῆς Βαλκίδος. Ὁ Ἥλιος ὅμως ὡς πιστός της σύντροφος δέν τήν ἀφίνει νά διαχωρισθεῖ τοῦ πρός τόν κόσμον ἔργου του. Διαρκῶς ὁ Χιράμ φωτίζει ὡς διδάσκαλος. Ἡ ἄγνοια ὅμως τόν καταδικάζει ἀδυσωπήτως. Ὁ θάνατός του καταδεικνύει τό θνῆσκον ἀνθρώπινον γένος. Ἀλλά διότι ὁ Χιράμ φέρει ἐν αὐτῷ τήν αἰωνιότητα ἀναζεῖ καί πάλιν τό ἀνθρώπινον γένος καί τέλος ἀνισταμένου τοῦ Χιράμ ἐκ τοῦ θανάτου, ἀνίσταται καί τό πνεῦμα τοῦ μυηθέντος καί φωτίζεται πλέον εἰς τόν Οὐρανόν. Ὁ Μωϋσῆς παίζει τόν ρόλον τῆς ἀποκαλύψεως τῶν μυστηρίων. Ὁ Ἀδονάη τό κυριαρχοῦν πνεῦμα τῆς ἀρνήσεως τό ὁποῖον ἐνεκολπώθησαν αἱ θρησκεῖαι αἱ δουλώσασαι τό πνεῦμα τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Ἑωσφόρος διαρκῶς πυρπολεῖ τήν ἀνθρώπινην καρδίαν προκαλῶν τήν ἀναγέννησιν τῆς ἐν αὐτῇ δρώσης ψυχῆς καί διαρκῶς μάχεται κατά τοῦ ἔργου τοῦ Ἀδωνάη τοῦ κρατοῦντος ἐπί τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου. Ἀνάλογον φυσικόν καί ἱστορικόν πρόσωπον τῆς ἐξελίξεως τῶν μυστηρίων παίζουν ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ δράματος τῆς μυήσεως καί τά λοιπά πρόσωπα καί ἱερά σύμβολα. Ἡ διαμόρφωσις τῶν τεκτονικῶν μυστηρίων ὑπῆρξεν ἐπιτυχής. Τό αὐτό πνεῦμα τοῦ Ἰωάννου ἐκυριάρχησεν. Ἐάν καί εἰς τήν Ἑλληνικήν φυλήν κατά τούς πρώτους Χριστιανικούς αἰῶνας ὑπῆρχεν ἕνας Ἰωάννης, τά μυστήρια τῆς Ἐλευσῖνος θά ἀνεγεννῶντο καί τό πνεῦμα τοῦ σημερινοῦ κόσμου θά ἦτο διαφορετικόν. Ἡ ὄψις τῆς ἀνθρωπότητος θά ἦτο μεγαλοπρεπής. Θά ἐκυριάρχει εἰς αὐτήν ἡ ἀγάπη καί οὐδαμοῦ θά ἐκράτει μῖσος, ἐγωϊσμός καί μισαλλοδοξία. Θά ἀνεπτύσσετο ἡ ἅμιλλα μεταξύ τῆς Ἑλληνικῆς μυήσεως καί τῆς Ἰουδαϊκῆς καί ἡ ἀνθρωπότης θά εἶχεν ὀσφρανθεῖ ζωογόνον ἄρωμα τό ὁποῖον θά ἀναπτέρωνε τήν πνευματικήν της δύναμιν. Ἡ Ἑλληνική μύησις κατά τήν ἔκφρασιν καί τό κάλλος ὑπερέβη πᾶσαν ἄλλην μύησιν. Ἐάν ἀνεγεννᾶτο Ἑλληνική μύησις θά ἐφώτιζε ὡς πνευματικός Ἥλιος καί τό πνεῦμα τῆς ἀνθρωπότητος θά εἶχε παύσει νά ἀναπαύεται εἰς τό σκότος. Ἀφοῦ ὅμως τό πνεῦμα μέ ἔφερε ἐπί τῆς Ἑλληνικῆς μυήσεως, συγχωρήσατε νά εἴπω ἀκόμη δύο λέξεις. Ἐάν ἀνεγεννᾶτο ἡ Ἑλληνική μύησις, ἡ ὁμίχλη ἡ ὁποία κρατεῖ ἐπί τῶν διανοιῶν τῶν ἰθυνόντων τούς σημερινούς κόσμους θά εἶχεν διαλυθεῖ καί

πανταχοῦ θά ἐπεκράτει πνεῦμα εἰρήνης. Ἡ Ἑλληνική μύησις ἡ ὁποία ἀνέπτυξε τόσους σοφούς, αὐτή ἡ ὁποία ἐνέπνευσε τήν ἀνέγερσιν τοῦ Ναοῦ τῆς Οὐρανίας Παρθένου Ἀθηνᾶς θά εἶχεν, ἐάν ἐπέζη, ἀνεγείρει ἄπειρα παρόμοια μνημεῖα κάλλους καί δόξης καί σύμπασα ἡ ἀνθρωπίνη ψυχή θά προσήρχετο σεμνή νά προσφέρει τήν λατρείαν της.

Τά πάθη τῆς Δύσεως θά προσέκρουον πρό τῶν βελῶν τοῦ Οὐρανίου Ἀπόλλωνος καί ὅλον ἐκεῖνο τό αἶσχος τό ὁποῖον ἐξαπλώθηκε ἐπί τοῦ κόσμου καί τόν διέφθειρε θά διελύετο καί δέν θά μετεφέρετο καί ἐδῶ καί πανταχοῦ ἡ μύησις τοῦ ἐγκλήματος. Τά αἴσχη τῆς νεωτέρας Ρώμης ἡ ὁποία περικλείει εἰς θρησκευτικά της μουσεῖα ἱερά ἀγάλματα τῶν Θεῶν θά ἐξέλιπαν καί θά ἵσταντο αὐτά εἰς τάς θέσεις τους ἐπιβάλλοντα σεβασμόν πρός πᾶσαν ψυχήν καί ἀγάπην πρός τήν Φύσιν καί τό πνεῦμα της. Αἶσχος ὑβρισταί τοῦ κάλλους καί τῆς λατρείας τῆς Φύσεως. Αἱ ἱεραί προμετωπίδες τοῦ Παρθενῶνος θά ἦσαν τό προσκύνημα πάσης ψυχῆς καί τό ἔμβλημα πάσης σωματικῆς δόξης. Λησταί καί βέβηλοι Ἐλγῖνοι δέν θά ὑπῆρχον. Αἶσχος εἰς σέ Ἀλβιών διότι ἔχεις τοιαύτην ἱστορίαν! Ἴσως αὐτή θά εἶναι ἡ μέλλουσα καταδίκη σου! Καί θά εἶναι διότι ἡ Ἑλληνική μύησις θά ἀνατείλει. Δέν γνωρίζω πότε ἀλλά θά ἀνατείλει καί τότε ἡ χώρα αὐτή θά καταστεῖ τό προσκύνημα πάσης ψυχῆς. Τά τεκτονικά μυστήρια τά διασωζόμενα αὐτά κληροδοτήματα τοῦ Ἰωάννου αὐτά τά ὁποῖα παρήγαγαν τόσην μεταβολήν εἰς τά ἀνθρώπινα πράγματα, δυστυχῶς σήμερα κινδυνεύουν νά ἀπωλέσουν τήν σημασίαν τους. Αἱ παραμορφώσεις τάς ὁποίας ὑφίστανται τά καθιστοῦν ἀγνώριστα. Ἡ λάμψις των ἐξατμίζεται καί ὁ ἱερός συμβολισμός τους ὁλοέν νεκροῦται καί μεταμορφοῦται. Ἡ ἀπώλεια τῶν μυστηρίων αὐτῶν θά σημειώσει δεινά διά τήν ἀνθρωπότητα, ἐάν μή τά δεινά αὐτά ἔχουν ἤδη ἀρχίσει νά ἐμφανίζονται. Ἡ εἰρήνη καί ἡ ἐργασία, δύο θεμελιώδεις βάσεις τῆς προαγωγῆς τῶν λαῶν τάς ὁποίας ἐμπνέουν τά μυστήρια αὐτά κινδυνεύουν νά περιέλθουν εἰς σύγχυσιν. Τό κράτος τῆς μισαλλοδοξίας καί τοῦ χρηματισμοῦ εἶναι ἡ ἀδυσώπητος κατά τῶν δύο αὐτῶν ἱερῶν βάσεων τῆς προόδου ἐνεργοῦσα ἀρχή. Αὐτή ἡ ἀρχή πρέπει νά κατασυντριβεῖ διά νά ἀναπνεύσει ὁ κόσμος. Ἰδού ὁ πόθος τοῦ πνεύματος τοῦ

᾿Ιωάννου. Ζεῖ αὐτός εἰς τόν Οὐρανόν καί καλεῖ τούς μυουμένους εἰς τόν ἀγῶνα περί ἐπικρατήσεως τῶν ἀληθειῶν τῶν μυστηρίων, εἰς τόν ἀγῶνα πρός ἐμπέδωσιν τῆς εἰρήνης καί τῆς ἀγάπης τῶν ἀνθρώπων, εἰς τόν ἀγῶνα περί ἀπονομῆς τιμῆς εἰς τήν τιμίαν ἐργασίαν.

᾿Εργασθῶμεν εἰς δόξαν τοῦ κόσμου καί εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ᾿Ιωάννου!

7 ᾿Ιανουαρίου 1911.

Σ.Κ. ΝΑΓΟΥ

ΙΩΣΗΦ ΒΑΛΣΑΜΟ - ΚΑΛΛΙΟΣΤΡΟ (BALSAMO CAGLIOSTRO)

Αἰσθάνομαι τῇ ἀληθεία ἀνίσχυρον, πολύ ἀνίσχυρον τόν ἑαυτόν μου νά πραγματευθῶ περί τοῦ ἔργου τοῦ Καλλιόστρο, τοῦ τόσον συντελέσαντος νά καταπέσει ἕν κράτος τοῦ ὁποίου ἔργον ὑπῆρξεν ἡ ἐκφαύλησις πάσης εἰς τόν κόσμον ἐρχομένης τότε συνειδήσεως. ᾿Αλλά παρ᾿ ὅλον ὅτι αἰσθάνομαι τόν ἑαυτόν μου ἐλάχιστον εἰς τό ζήτημα αὐτό, οὐχ ἧττον ὁ ἐσωτερικός μου ἄνθρωπος ἐξανίσταται κατά τῆς ἀτολμίας αὐτῆς τοῦ νοῦ μου και μέ ὠθεῖ νά εἴπω ὅ,τι ἔρχεται εἰς αὐτόν ὑπό τῆς ἀληθείας ἐννοεῖται ἐκείνης, ἡ ὁποία πηγάζει ἀπό τό Φῶς τό ὁποῖον ἡ συνείδησίς μου ἔχει ὡς ὁδηγόν ταχθέντα ὑπό τοῦ Θεοῦ ὅπως συντελέσει εἰς τήν ἀναμόρφωσιν καί πρόοδον τοῦ ΕΓΩ μου. ῞Ο,τι λοιπόν θά εἴπω ἐκπροσωπεῖ τήν ἰδέαν τοῦ ἐπισταμένου τῶν πραγμάτων τῆς ἀνθρωπότητος πνεύματος καί σᾶς παρακαλῶ δι᾿ αὐτό νά ἀποδώσετε εἰς ἐμέ μόνον ὅτι μοῦ ἀνήκει, εἰς δέ τόν ὁδηγοῦντα ἐμέ φάρον τῆς γνώσεως, τό ἐπισταμένως ὀρθόν τῆς κατωτέρω πραγματείας, αὐτῆς πού σᾶς παρουσιάζει τόν ἄνθρωπον τοῦ ὁποίου τό ὄνομα εἶναι ΙΩΣΗΦ ΒΑΛΣΑΜΟ. ῾Η ἱστορία κάθε ἐποχῆς ἐγράφη ἀπό τούς ἀνθρώπους τῶν ὁποίων τό πνεῦμα δέν διαφέρει τῆς κοινῆς γνώμης τῆς ἐποχῆς των. ῾Η ἱστορία λοιπόν τοῦ ᾿Ιωσήφ Βαλσάμο ἡ ἀπορρέουσα ἀπό τούς ἱστορικούς τῆς ἐποχῆς κατά τήν ὁποίαν ἔζησε καί εἰργάσθη, δέν μπορεῖ παρά νά ἀναγράφει ὅ,τι ἡ κοινή γνώμη ἐφρόνει περί αὐτοῦ. ᾿Επειδή δέ τό ἔργον του ἦτό ξένον πρός τό πνεῦμα πού

ἐπεκράτει ἐκείνην τὴν ἐποχήν, δέν ἦτο δυνατόν νά ἀποδώσει εἰς αὐτόν ἤ τόν τίτλον τοῦ μάγου ὁ ὁποῖος τήν ἐποχήν ἐκείνην ἐσήμαινε ἄνθρωπον μυστηριώδη καί δυνάμενον μόνον νά ἔχει σχέσεις μετά δαιμόνων. Ἡ ἱστορία λοιπόν ἡ χρησιμεύουσα νά μᾶς διδάσκει περί τῶν παρελθόντων γεγονότων τῆς ἀνθρωπότητος ἀναφέρει σύμφωνα μέ τήν τότε κοινήν γνώμην, ὅτι ὁ Καλλιόστρο ἦτο ἕνας μάγος ἔχων σχέσεις μετά δαιμόνων καί παραπλήσια μέ αὐτό ζητήματα. Κατόπιν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἱστορίας δέν ἔχομεν οὐδέν νά ἀρυσθῶμεν. Ἐκτός τῆς ἐπισήμου καί διδασκομένης αὐτῆς ἱστορίας ὑπῆρξαν καί ὑπάρχουν ἀκόμη πηγαί τινές αἱ ὁποῖαι ἀναφέρουν ἔργα καί ἰδέας αὐτοῦ. Μία ἐξ αὐτῶν εἶναι τό σύγγραμμα τοῦ πατρός Δουμᾶ «ἰατροῦ ἀπομνημονεύματα» κ.λ.π. Ἀλλά καί ἡ πηγή αὐτή δέν δύναται νά μᾶς παρέξει πλήρη εἰκόνα τῶν ἰδεῶν καί ἐργασιῶν του ἐν σχέσει πρός τό ἔργον τό ὁποῖον εἶχεν, διότι ὁ πατήρ Δουμᾶς διά τῶν βιβλίων του ἐπιζητεῖ νά διδάξει τόν κόσμον φαινόμενα τινά τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καί ἔργα ἀνθρώπων τῶν ὁποίων ἡ καθολική δρᾶσις διαφεύγει τήν ἀντίληψιν τῆς ἀνθρωπότητος. Κατ᾿ ἀκολουθίαν καί ἡ πηγή αὐτή δέν δύναται νά μᾶς παρέξει πλήρη εἰκόνα τῆς δράσεώς του. Ἄλλαι πηγαί δυνατόν νά ἔχουν εἰς τά ἀρχεῖα των πλειότερα περί αὐτοῦ, ἀλλά τό ἐπικρατῆσαν εἰς τάς πηγάς αὐτάς πνεῦμα τῆς ἐποχῆς μας, τοσοῦτον ἀλλοίωσε τόν σκοπόν τῶν πηγῶν αὐτῶν, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νά νοηθεῖ ὑπό τῶν εἰσερχομένων εἰς αὐτάς ἀνθρώπων τό μυστήριον καί τό ἱστορικόν τῶν πηγῶν, τό ὁποῖον ἀναφέρει ἐννοεῖται πράγματα σχετιζόμενα μέ τάς ἐν γένει ἰδέας τῶν δρασάντων εἰς τάς πηγάς αὐτάς προσώπων. Ὅθεν πανταχόθεν ἐμποδιζόμεθα νά μάθωμεν τί ἀκριβῶς ἦτο ὁ ΚΑΛΛΙΟΣΤΡΟ. Κατόπιν αὐτοῦ δέν μᾶς ἀπέμεινε εἰμή ἡ πηγή περί τῆς ὁποίας ἐν ἀρχῇ ὁμιλῶ καί ὅ,τι θά σᾶς παραθέσω περί τῆς ἱστορίας του, ἀποτελεῖ τήν μόνην ἀλήθειαν, τήν ἀλήθειαν ἐκείνην ἡ ὁποία δύναται νά καταστεῖ πρόγραμμα παντός εὖ φρονοῦντος ἀνθρώπου, παντός τοῦ ὁποίου ἡ διακέντησις τῆς ψυχῆς του ὑπό τῆς γνώσεως τήν ἐξαναγκάζει νά ἐπιβάλει εἰς τόν νοῦν της τήν ἰδέαν, ὅτι τό θαυμάσιον, τό ἀπολύτως ὡραῖον, τό παρουσιάζον τόν ἄνθρωπον κατ᾿ εἰκόνα δράσεως πρός τόν Θεόν τόν ὑπέρτατον πάντων τῶν συνειδήσεων τοῦ Σύμπαντος, εἶναι νά

ἀφιερώσει τόν ἑαυτόν του ὑπέρ τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος, τῆς κυλιομένης εἰς τήν βορβορώδη ὑπόστασιν τῶν κοινωνιῶν, τῆς ἀνθρωπότητος ἐκείνης τῆς ὁποίας ἡ ὁδός πρός τό φῶς ἑρμητικῶς ἀπεκλείσθη ὑπό τῶν ἐγωϊστῶν ἤ τῶν ἐγωϊζομένων συνειδήσεων καί ὁ ἄνθρωπος ἀπεκληρώθη τῶν φυσικῶν δικαιωμάτων καί τῶν δώρων τά ὁποῖα χορηγεῖ εἰς αὐτόν ἡ Φύσις διά τῶν νόμων της ὅπως προοδεύσει, τῆς ἀνθρωπότητος ἐκείνης τῆς ὁποίας ἡ ἀκολασία καί ἡ ὕβρις κατά τοῦ προσώπου της ἀποτελεῖ ἐπονείδιστον στίγμα δυνάμενον νά περιστρέφει τήν ψυχήν της χιλιετηρίδας ὁλοκλήρους πέριξ τῆς ὀδυνηρᾶς αὐτῆς καταστάσεως, ὅπως διά τῆς περιπλανήσεως καί τοῦ στεναγμοῦ ἀποπλύνει τόν ρύπον ἀπό τοῦ προσώπου της, ὑπέρ τῆς ἀνθρωπότητος ἐκείνης τῆς σφαγιαζούσης τόν ἑαυτόν της μαχομένης δῆθεν περί δικαιωμάτων, ἐθνικῶν ἰδεῶν, θρησκειῶν, φυλῶν, καταγωγῆς κ.λ.π. πράγματι δέ ὑπηρετούσης καί ἐνισχυούσης τήν κακίαν ὅπως αἱ δυνάμεις της ἀμβλύνονται καί ἡ περιπλάνησίς της καθίσταται μακροτέρα. Ὑπέρ αὐτῆς τῆς ἀνθρωπότητος, πολύ ὀλίγαι συνειδήσεις διεκεντήθησαν ὑπό τῆς γνώσεως καί ἀφιέρωσαν τάς ἐξωτερικάς των ὑποστάσεις ὑπέρ τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῆς ἀπό τήν βορβορώδη καί ὄζουσαν ἀνοσιουργημάτων κατάστασιν. Μεταξύ δέ τῶν συνειδήσεων τῶν ὁποίων τήν κορυφογραμμήν κατέχει ὁ Διδάσκαλος τῆς Ἰουδαίας, εἶναι ὁ Καλλιόστρο, ὁ ὁποῖος μυηθείς ὑπό τοῦ Πνεύματος εἰς τό Θεῖον ἔργον, ἀφιέρωσεν τόν ἑαυτόν του εἰς τήν ἀνθρωπότητα, διαπλάσας ἀνθρώπινα πνεύματα καί διδάξας ὅτι τό δίκαιον οὐδένα ἐξαιρεῖ ἐκ τῶν εὐεργετημάτων του καί ὅτι μεριμνᾶ περί πάντων ὅπως ἔχουν ὅ,τι δύναται νά συντελεῖ εἰς τήν εὐδαιμονίαν ὅλων καί ἑκάστου. Ἐνέπνευσε εἰς τούς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του τήν ἰδέαν τῆς διασείσεως τοῦ ζυγοῦ τῆς δουλείας. Ἀλλά φεῦ! Ἐάν αἱ ἀδύναται ψυχαί τῶν μαθητῶν του δέν ἐκάμπτοντο ἀπό τά μεγαλεῖα, τάς φιλοδοξίας καί τούς τίτλους τῆς Γαλλίας, ἡ τύχη τῆς ἀνθρωπότητος ἤθελεν ἔχει εὐρυτέρας διά τόν ἄνθρωπον φυσικάς ἐπιδαψιλεύσεις καί ἤθελεν τό πάθος τό καταστρατηγοῦν τόν ἄνθρωπον καθ᾿ ὁλοκληρίαν παταχθεῖ. Ἐάν αἱ ἀδύναται ψυχαί δέν παρέβλεπαν τάς διδασκαλίας του, δέν θά ἐχύνετο τόσον ἀνθρώπινον αἷμα εἰς τήν Γαλλίαν καί τό ἔργον τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἤθελε κατά τό

πλεῖστον συντελεσθεῖ, ἐνῶ δέν συνετελέσθη εἰ μή μόνον κατά τό ἐλάχιστον, ἐπικρατησάσης καί πάλιν τῆς διαστροφῆς τῆς ἀληθείας. Ἐάν αἱ διδασκαλίαι του ἔφθαναν μέχρι τοῦ κέντρου τῆς ψυχῆς τῶν ἀνθρώπων καί τάς μεταμόρφωναν, ὡς ἡ ἀλήθεια καί ἡ Φύσις ἀπαιτεῖ, ἡ ἀνθρωπότης ἤθελεν ἀναπνεύσει ἀπό τόν ἀτελεύτητον ἀγῶνα τοῦ βίου τοῦ καταναλισκομένου περί τῶν καθ' ἑκάστην μέσων τῆς ζωῆς. Δυστυχῶς αἱ διάνοιαι τῶν μαθητῶν του ἔχουσαι ἐμβαπτισθεῖ εἰς τάς κοσμικάς ἰδέας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ταχέως ἐπόθησαν τό ἀξίωμα δι' ἑαυτήν ἑκάστη καί ἡ καταστροφή συνετελεῖτο γοργῶς, τοῦ ἀνθρώπου ἀποκτηνουμένου ὑπό αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀνθρώπου. Σᾶς παρέχω μέρος τῆς διδασκαλίας του μέ τήν ἰδέαν ὅτι θά κατανοήσετε πλειότερα, διότι ἐάν ὁλόκληρον ἤθελα τήν ἐκθέσει, ἐπί πολλάς ὥρας ἤθελα σᾶς ἀπασχολήσει. «Ἄνθρωποι, διατί μάχεσθε τόν ἄνθρωπον; Διατί ἀφίνετε τάς ψυχάς σας νά ἐνωτίζονται εἰς τό κακούργημα; Καί δύναται νά ὑπάρχει μεγαλύτερον κακούργημα ἀπό τοῦ νά βδελύσσεσθε τόν ἀδελφόν σας, ὁποῖος συντελεῖ νά διακρίνεσθε ὡς συνειδήσεις ἔχουσαι μετά συνειδήσεων κοινωνίαν ἁρμονικήν, ὑπηρετοῦσαν ἀλλήλων τόν σκοπόν; Διατί ἀδελφοί μου λησμονεῖτε τόν Μέγιστον Διδάσκαλον ὁ ὁποῖος διά νά καταδείξει ὅτι ἀληθῶς ἀγαποῦσε τούς ἀδελφούς του ἀνθρώπους ἀφῆκεν ἑαυτόν νά τόν σύρουν ἐπί τόν Σταυρόν καί τόν θάνατον, ἐνῶ ἠδύνατο νά ἐνεργήσει ἄλλως; Τί μεῖζον ὁ σοφός ἔχει νά ἐπιδείξει ἤ ἀγάπην πληροῦσαν τήν καρδίαν του καί τόν νοῦν του πρός πᾶσαν ὕπαρξιν; Τί νομίζετε ὅτι δύναται νά εἶναι ἄλλο τό κοσμοῦν τόν Θεόν μεγαλεῖον ἤ ἀγάπη καί δικαιοσύνη; Εἶναι λοιπόν ὁ Θεός μέγας διότι μεγίστη εἶναι ἡ πρός τούς κόσμους τοῦ παντός Αὐτοῦ ἀγάπη. Τί νομίζετε ὅτι εἶναι δικαιοσύνη, ἐάν δέν εἶναι μέριμνα ἡμῶν ὑπέρ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ζωῆς τῶν ἀδελφῶν μας ἀνθρώπων; Τί εἶναι ἐλευθερία, ἐάν δέν εἶναι ἡ ἐλευθέρα πρᾶξις τοῦ ἀνθρώπου ἡ μή σκοποῦσα νά παρεμποδίσει τήν ἁρμονίαν καί τήν πρόοδον πάντων τῶν ἀδελφῶν μας; Καταρρίψατε συντρίβοντες ὑπό τούς πόδας σας τά ἀξιώματα καί ὑπερασπίσατε τόν ἄνθρωπον ἐπαναφέροντές τον εἰς τήν ἑστίαν τήν παρέχουσαν εἰς αὐτόν δύναμιν νά ἀγαπᾶ τούς ἀδελφούς του καί σέβεται τάς πράξεις των ἐκείνας αἱ ὁποῖαι δέν ἐμποδίζουν τήν

πρόοδον οὐδενός. Πατάξατε τούς τίτλους καί καταστήσατέ τους πρό τῶν ὀμμάτων τοῦ σύμπαντος κόσμου, ὅτι εἶναι μηδέν πρό οἱασδήποτε ἀνθρωπίνης μορφῆς. Ἀπαλλάξατε τόν ἀδελφόν ἄνθρωπον ἀπό τά δεσμά τά καλούμενα κοινωνικά προνόμια, διότι αὐτά τόν ἀποξενοῦν ἀπό τήν μητέρα του καί ὅταν αὐτή παύσει νά τόν γαλουχεῖ περιπλανᾶται διαρκῶς ὡς ἄλλος Ἰουδαῖος καταρασθείς ὑπό τῆς ἀληθείας εἰς ἀτέρμονα βίον. Ἡ παράστασις τοῦ μύθου αὐτοῦ ἐφαρμόζεται ἐπακριβῶς ἐπί τῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἀνδρωθεῖτε ἀδελφοί μου, καί παρατηροῦντες τό Σύμπαν, τήν γλυκεῖαν μητέρα Φύσιν, εἴπατε εἰς ἑαυτούς οὐδείς τῶν ἀνθρώπων εἶναι τέκνον ξένης τινός μητρός. Συντρίψατε τά πάσης φύσεως κοινωνικά δεσμά, διότι ὁ νοῦς περιορίζει τάς ἐκτάσεις του καί τό ἔργον του εἶναι ξένον πρός τόν σκοπόν του. Ποδοπατήσατε τά σκῆπτρα τῶν τυράννων φειδόμενοι τοῦ ἀνθρώπου καί γελωτοποιήσατε Τάς Τιάρας τῶν Παπῶν διότι εἶναι πηγή παντός κακοῦ εἰς τήν ἀνθρωπότητα. Κηρύξατε διά τῶν κηρύκων τοῦ Τάγματός σας πρός πᾶσαν ζῶσαν ψυχήν, ὅτι δέν διαφέρει κατά τά δικαιώματα καί τάς ὑποχρεώσεις ἀπό οὐδεμίαν ἄλλην τοιαύτην. Διδάξατε ὡς διδάσκαλοι ἐμπνευσμένοι καί ἀπαλλαγμένοι παθῶν τόν ἄνθρωπον διά νά ἐννοήσει, ὅτι οὐδείς τόν προώρισε νά εἶναι τυφλός καί νά πάσχει, ἐκτός ἐκείνων οἱ ὁποῖοι καταχρῶνται τῆς ἀδυναμίας του καί αὐτοί εἶναι οἱ φέροντες ἐπί τῶν κεφαλῶν των διαδήματα, ἐπιδεικνύοντες οὕτω ὅτι ἐκπροσωποῦν τήν ἀρχήν τήν χωρίζουσα τά ἄτομα, παρά τούς νόμους οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὑπαγορεύσει τήν σύσταση τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας». Ὁ Καλλιόστρο προσέτι ἐδίδασκεν ὅτι «ὁ ἄνθρωπος διά νά εὐδαιμονίσει δέν ἔχει ἤ νά θυσιάσει τήν κακίαν του, ἀποξενῶν οὕτω τόν ἑαυτόν του ἀπό τάς ἐπιρροάς αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς αἰτίαν αὐτήν καί αἱ ὁποῖαι τόν ὁδηγοῦν μακράν τῆς ἀληθείας.» Ἔλεγεν ἐπί πλέον πρός ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐννοοῦσαν αὐτόν βαθύτερον, ὅτι «ὁ ἄνθρωπος καθ' ὅλον τόν βίον ὁ ὁποῖος προσαπαιτεῖται διά νά ἐξελιχθεῖ εἰς τήν ἀνθρωπίνην μορφήν, δέν θά εὕρισκε οὐδέν ἐμπόδιον, ἐάν αὐτός ὁ ἴδιος δέν ἐδημιούργει ὄντα διά τῶν παραλόγων του σκέψεων, ἔχοντα διεστραμμένην πρός τήν ἀλήθειαν ὁδόν» καί οὕτως ὁμιλῶν βεβαίως δέν ἐννοοῦσε τόν ἀπαίδευτον καί ἀπό-

κληρον παντός άγαθοῦ ἄνθρωπον, αλλά τόν νομοθέτην, τόν όδηγοῦντα τήν ἀνθρωπότητα πρός τήν κοινωνικήν διάπλασιν, τήν ἀρχήν δηλαδή πάσης κοινωνίας. Ὁ Καλλιόστρο λέγουν ὅτι ἔζησε βίον πλάνητος καί τερατολόγου. Ἐπί τοῦ σημείου αὐτοῦ ἐπιτρέψατε εἰς τόν ὁδηγοῦντα με νά ἐκθέσει πλήρη εἰκόνα τῆς ζωῆς του.

Ἀληθῶς οὗτος ἐγεννήθη εἰς τήν Σικελίαν ἐκ γονέων μᾶλλον ἀμαθῶν. Ἐν τῇ ἐμφανίσει αὐτοῦ παρουσίασεν πλεονεκτήματα τινά τά ὁποῖα ἔπεισαν τούς γονεῖς του νά τόν ὁδηγήσουν εἰς τόν δρόμον τόν ὁποῖον αὐτοί εἶχαν χαράξει, δηλαδή τό ἐμπόριον. Ἡ ψυχή του ὅμως ἀντεστρατεύετο εἰς τόν πόθον αὐτόν τῶν γονέων του καί ζητοῦσε βίον ἀπαλλαγμένον μικροπρεπῶν καί μωρῶν διατυπώσεων, ὡς αὐτός καλοῦσε τάς ὁμιλίας τοῦ ἐμπόρου. Ἐπιθυμοῦσε στάδιον εὐρύτερο, στάδιον εἰς τό ὁποῖον θά ἐπιδεικνύετο ἡ ὑπάρχουσα καί ἔχουσα ζωήν ψυχή του, τήν ὁποίαν προώριζε νά ἀφιερώσει εἰς κάποιο ἔργο ὠφέλιμο διά τούς ἀδελφούς του ἀνθρώπους. Ἡ ψυχή του ἐπιθυμοῦσε τήν ἐλευθερίαν, ἀλλά οἱ γονεῖς του ἤθελαν βία νά τόν ἐξαναγκάσουν νά ἀκολουθήσει τό ἔργον τους. Τότε ἀναγκάσθηκε νά ἐγκαταλείψει τούς γονεῖς του καί νά ζήσει ἐπί τινα χρόνον βίον ἐλεύθερον. Ἀλλά αὐτό τό ὁποῖον εἶναι, ὡς λέγουν, τό ἐπίψογον τῆς ἱστορίας του, αὐτό εἶναι ἀκριβῶς τό ὁποῖον τόν ὡδήγησε νά καταστεῖ περιφανής. Κατ᾽ αὐτόν τόν βίον ἐνεπνεύσθη τήν ἀπόκρυφον τέχνην, τῆς ὁποίας ἀργότερα ἐπέδειξεν εἰς τήν ἀνθρωπότητα θαυμάσια ἔργα. Κατά τόν βίον του αὐτόν συνάντησε διδασκάλους τῆς ἀποκρύφου μαθηματικῆς, οἱ ὁποῖοι διϊδόντες τήν ψυχήν του τόν ἔλαβαν καί ἀφοῦ ἀπεξένωσαν τήν ψυχήν του ἀπό πάσης δεσμευούσης τήν ἐλευθερίαν του ἐπιρροῆς, τόν ἐδίδαξαν κατ᾽ ἰδίαν, ὅτι αἱ ψυχαί τῶν ἀνθρώπων δύνανται νά ἀναμορφωθοῦν, ἄν καλῶς ἐννοήσουν τό μυστήριον. Μεταξύ τῶν διδασκάλων του ὑπῆρξεν καί εἷς ὁ ὁποῖος ἐκαλεῖτο Ἀλτοτάς. Ὁ Ἀλτοτάς ὑπέδειξεν εἰς τόν Καλλιόστρο τάς ἀποκρύφους ἐπιστήμας καί τόν ἐμύησε εἰς τήν μαθηματικήν ἐκείνην τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα εἶναι πᾶσα ἀληθής γνῶσις περί τοῦ Σύμπαντος καί τῶν ψυχῶν του. Ὁ Ἀλτοτάς τόν ὤθησε νά διδαχθεῖ νά ἐξεύρει καί νά χειρισθεῖ τάς ἀνθρωπίνας δυνάμεις τάς ὁποίας ὁ

ἄνθρωπος ἀγνοεῖ ὅτι ἔχει. Ὁ Ἀλτοτάς τόν ὡδήγησε νά εὕρει πρόσωπον τό ὁποῖον νά δύναται νά τοῦ παρέχει τήν κλεῖδα διά τῆς ὁποίας θά μποροῦσε νά εἰσέρχεται εἰς τό ἀπόκρυφον τῆς διανοίας τοῦ ἀνθρώπου. Καί ἀληθῶς ὁ Καλλιόστρο φύσεως ὤν τοιαύτης κατέστη μέγιστος εἰς τάς ἀποκρύφους γνώσεις. Μυηθείς εἰς τά μυστήρια τῆς Φύσεως διέγνωσεν τόν σκοπόν του. Ἀπό τοῦ σημείου αὐτοῦ ὁ Καλλιόστρο κατέστη προσωπικότης ἐν τῷ κόσμῳ. Κατά πρῶτον ἐξεῦρε ὅτι διά νά συντελέσει καί δράσει πρός ἀναμόρφωσιν τῆς ἀνθρωπότητος ἔπρεπε νά εὑρεθεῖ μέρος τι τό ὁποῖον νά κατεδεικνύετο ὑπό τῆς μαθηματικῆς, ὅτι εἰς αὐτό τό μέρος θά ἠδύνατο νά συντελεσθεῖ μία μεταβολή ἀνθρωπίνων σκέψεων. Ἐπιτρέψατέ μου νά ἀναφέρω, ὅτι ἡ μαθηματική περί τῆς ὁποίας ὁμιλῶ εἶναι ἐπιστήμη τις ἡ ὁποία παρέχει εἰς τόν γνωρίζοντα αὐτήν τά μέσα νά διαβλέπει ποῦ δύναται νά συντελεσθεῖ γεγονός τι, εἴτε τό μέρος εἶναι ἔθνος εἴτε ἁπλῶς συνείδησις. Ἕκαστον ἔθνος φέρει ἕνα ὄνομα, ἕκαστον ὄνομα ἀναλυόμενον κατά τό δόγμα τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς δεικνύει ἕνα ἀποτέλεσμα. Τό ἀποτέλεσμα αὐτό λαμβάνον ὑπ᾽ ὄψιν ἕνας μύστης τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς δύναται νά τοῦ παρέξει πολλά πράγματα. Γνωρίσας κατόπιν αὐτοῦ ὁ Καλλιόστρο τήν Γαλλίαν ὡς χώραν δεικνυομένην ὑπό τῆς ἀποκρύφου ἐπιστήμης εἰς τό νά μεταβάλει μίαν κατάστασιν, ἔσπευσε πρός αὐτήν νά ἐμπνεύσει ἰδέας. Αἱ ἰδέαι του ἀληθῶς εἶναι θαυμάσιαι καί ὄντως ἐπιδράσασαι ἐπί τάς διανοίας τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τῆς Γαλλίας, ἐκληροδότησαν εἰς αὐτάς καί τάς μεταγενεστέρας γενεάς τά μέσα διά τῶν ὁποίων αὐταί δύνανται νά ἀναγεννηθοῦν κοινωνικῶς, παρέχουσαι εἰς τάς ψυχάς των μείζονα δύναμιν πρός ἐξέλιξιν. Ἀλλά πρίν οὗτος μεταβεῖ εἰς Γαλλίαν, πρίν ἀρχίσει ἀγῶνα κατά τῶν τυράννων τῆς ἐποχῆς, ἔπρεπε νά ἐνισχυθεῖ καί διά μέσων δυναμένων νά καθιστοῦν ἀνισχύρους τούς ἰσχυρούς τῆς Γαλλίας καί τά μέσα δέν ἦσαν ἡ ἐπιστημονικά. Τά μέσα αὐτά ἦσαν αἱ δυνάμεις αἱ ἀντιτιθέμεναι κατά τῶν ἐπιρροῶν τῶν δυσμενῶν ἡμερῶν αἱ ὁποῖαι ἤθελον παρουσιασθεῖ πρός αὐτόν, μία δέ δύναμις ἐξ αὐτῶν ἦτο τό μέσον τοῦ ὑπνωτισμοῦ διά τοῦ ὁποίου θά ἠδύνατο νά ἐμάνθανε τάς σκέψεις τῶν ἀνθρώπων. Καί ἵνα μή καταχρασθεῖ οὗτος τῆς ἀδυναμίας

τῆς ἀνθρωπότητος μεταχειριζόμενος βία αὐτήν πρός τόν σκοπόν του, ἐνυμφεύθη. Ὁ γάμος δι' αὐτόν ὑπῆρξεν εὐτυχής. Ἡ σύζυγός του ταχέως κατέστη δύναμις ὑπνωτιστική. Ἡ σύζυγός του ἡ ὁποία ἐκαλεῖτο Λορεντία Φελιτσιάνι ἐξεδήλωσε θαυμάσια φαινόμενα ὑπνωτισμοῦ. Ὁ Καλλιόστρο ἠράσθη διττῶς αὐτῆς καί ὡς συζύγου καί ὡς συνεργάτιδος. Ἡ Φελιτσιάνι μυηθεῖσα εἰς τάς ἰδέας του κατέστη ἀληθῶς γυνή ἀναδείξασα ἑαυτήν ὡς ὑπέροχον ὑψιπέτιδα εἰς τάς γυναῖκας τῆς Γαλλίας. Ὁ Καλλιόστρο ἤρξατο κατόπιν τό ἔργον του εἰς τήν Γαλλίαν. Ἦτο πλέον ἀεικίνητος. Εὑρίσκετο παντοῦ. Τούς μέν ὤθει πρός τήν ζωήν καί τό φῶς, τούς δέ πρός τήν ἐλευθερίαν. Κατ' αὐτόν οἱ ἄνθρωποι δέν ἐχωρίζοντο ἤ κατά τά κοινωνικά δόγματα τά ὁποῖα ἐζήτει νά συντρίψει. Τό φάσμα τῆς κοινωνικῆς διαιρέσεως ἦτο ὁ μεγαλύτερος ἐχθρός του. Ἵνα μή παραλείψω οὐσιῶδες μέρος τῆς ἱστορίας τῆς γυναικός του, αὐτή ἀνεδείχθη παράμιλλος τοῦ συζύγου της. Ἵστατο ὑψηλά ἐμπνέουσα πρός τήν ἐλευθερίαν τῆς γυναικός τόν σεβασμόν παντός ἀνδρός. Αἱ ἀρεταί της ἐξόχως ἐπέδρασαν ἐπί τῆς Γαλλίας, πλείστων γυναικῶν μυηθεισῶν, ὅτι πρέπει νά εἶναι ἐλεύθεραι καί νά σείσουν τόν ζυγόν τοῦ τυράννου συζύγου των. Ἡ κοινωνική της ἀρετή ἦτο πρότυπον διά τάς ἀριστοκράτιδας τῆς Γαλλίας. Διότι πρέπει νά σᾶς εἴπω ὅτι ὁ Καλλιόστρο ἔφθασε διά τῆς γνώσεώς του νά ἑλκύσει πολλούς ἰσχυρούς, ἐπί τῷ σκοπῷ νά τούς καταστήσει ἀνίσχυρους εἰς τό νά ἀντιδράσουν κατά τῶν ἰδεῶν τῆς ἐλευθερίας. Ὑπῆρξαν ὅμως καί ἡμέραι δι' αὐτόν πλήρεις πικριῶν. Περιπέτειαι καί σφάλματα τῶν Τεκτόνων, τοῦ ἐδημιούργησαν πικροτάτας δοκιμασίας κατά τάς ὁποίας οὗτος ἀνεδείχθη ὑπεράνθρωπος, διότι κατ' οὐδέν αὗται συνετέλεσαν εἰς τό νά μεταβάλλουν τάς σκέψεις του. Διαρκῶς προσηλωμένος ἐπί τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀνθρώπων ἀπό τῶν τυράννων ἔλεγε, «Τί σημαίνει ἡ δοκιμασία διά τόν ἐννοοῦντα, ἀφοῦ τόσον πάσχει ἡ ἀνθρωπότης;» Εἶπε δέ ποτέ εἰς τήν σύζυγόν αὐτοῦ. «Μή λυπᾶσαι φιλτάτη. Ἐγεννήθημεν διά νά χρησιμεύσωμε ὑπό τοῦ Θεοῦ ὡς ὄργανα διοχετεύοντα τήν πρός τούς κόσμους Αὐτοῦ ἀγάπην. Κατά τοῦτο ἄς δειχθῶμεν ἄξιοι τῆς ἐντολῆς. Μείζονα τῶν ὅσων ἔπαθε ὁ ἐπί τῆς Ἰουδαίας διδάξας, οὐδείς τῶν ἀνθρώπων θά

πάθει». «Δέν ἔχομεν, ἔλεγεν, ἤ νά δεχώμεθα περιφρονήσεις ἀπό τούς ἀνθρώπους, διότι ἐργαζόμεθα δι' αὐτούς. Ἐπαίνους καί δῶρα λαμβάνουν οἱ τυραννοῦντες αὐτούς». Τίνος ἡ καρδία ἐξ ἡμῶν δέν συγκινεῖται ὑπό τῶν ὅσων εἶπεν ἀληθειῶν; Ἐπεθύμουν νά ἤμην ἕν ὄργανον τό ὁποῖον θά ἦτο δυνατόν νά ἠχεῖ εἰς τά ὦτα ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, διά νά ἠχήσω εἰς αὐτήν τάς λέξεις αὐτάς.

Ἀλλά δυστυχῶς ὡς πάλιν ὁ ἴδιος ἔλεγε, «ἡ ἀνθρωπότης εἶναι τόσον ἐξοικειωμένη μέ τά δεσμά της, ὥστε φέρει αὐτά μακαρίως.» Φυλακισθείς ὁ Καλλιόστρο εἰς τήν Βαστίλλην ἔλεγε. «Μήπως αἱ τρῶγλαι ἐντός τῶν ὁποίων διαιτῶνται οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων δέν εἶναι χειρότεραι αὐτῆς; Ἤ μήπως ἡ αὐτή δέσμευσις τῆς ἐλευθερίας εἰς πάντας δέν ὑπάρχει; Ἄνθρωπε, ὅταν συντρίψεις τάς ἁλύσεις καί κατανοήσεις τό μέγεθος καί τό ἀγαθόν τῆς ἐλευθερίας σου, τότε μόνο θά ἔλθεις πρός τόν Θεόν καί θά λάβεις τό φῶς καί τότε θά ἐννοήσεις τήν περιπλάνησι τήν ὁποίαν τόσον δεινῶς ποιεῖς περί τήν Γῆν.»

«Ὅταν ὁ Θεός σέ ἀξιώσει τοῦ δώρου νά ἴδεις τό μυστήριόν σου, τότε θά ἴδεις ποῦ εὑρίσκεσαι. Ὦ ἄνθρωποι, ἐννοοῦντες τήν φύσιν σας, ἔλεγε, μή ἀδρανεῖτε. Ἐνσπείρατε εἰς τήν ἀνθρωπότητα τήν ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας καί ἐστέ βέβαιοι ὅτι θά βλαστήσει καί καρποφοροῦσα θά σᾶς καταστήσει προσφιλεῖς εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θά γευθοῦν τήν γλυκύτητα τῶν καρπῶν της.» Δέν πρέπει λοιπόν ἀδελφοί νά εἶναι πρός ἡμᾶς προσφιλής ὁ Καλλιόστρο; Ὑψώσατε τότε τούς ὀφθαλμούς σας καί ἐπιτάξατε σιγήν εἰς τούς διαστροφεῖς τῆς ἀληθείας, τούς δῆθεν παρέχοντας τήν ἱστορίαν του καί οὕτω μυκτηρίζοντας τήν σοφίαν, διότι ἄλλως καθίστασθε ἔνοχοι τῆς ἀδικίας ἡ ὁποία γίνεται εἰς τό ἀνθρώπινον γένος.

16 Φεβρουαρίου 1904

Β'

Κατά τήν παρελθοῦσαν ὁμιλίαν μου σᾶς περιέγραψα τόν Καλλιόστρο ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, ὅπως ἡ διάνοιά σας μετάσχει τῶν ἐργασιῶν του ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἀργότερον κατέστησαν

πρόγραμμα τῆς ζωῆς πάσης συνειδήσεως ἡ ὁποία διέφυγε τήν ἐπιρροήν τοῦ σκότους. Ἀλλά διά νά ἔχετε σαφεστέραν ἰδέαν αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ὁποίου τό μέγεθος τῆς γνώσεως ἔφθασε μέχρι ἀπροσίτου διά τήν κοινήν ἀνθρωπίνην διάνοιαν σημείου, πρέπει νά σᾶς τόν παρουσιάσω ἐν τῇ δράσει του πλέον καί καθολικώτερον. Ὁ Καλλιόστρο τό ὄνομα αὐτό τό ἔλαβε, εὐθύς ὡς ἡ ψυχή του ἠδυνήθη νά ὑποβάλει εἰς τήν διάνοιάν της, ὅτι εἶχεν ἱστορίαν μακράν, στενότατα συνδεδεμένην μέ τά μεγάλα γεγονότα τῆς διαρρευσάσης ἐποχῆς, ἀπό τῆς ἀκμῆς τῆς Αἰγύπτου μέχρι τοῦ χρόνου καθ᾽ ὅν ἔζη καί τό ὄνομα αὐτό ἀντιστοιχεῖ πρός τό κλέος τῆς ψυχῆς ταύτης, διότι τό ὄνομα Καλλιόστρο ἀλληγορεῖ ἄνθρωπον μεμυημένον εἰς τά μυστήρια καί ἔχοντα ὑπέρ αὐτοῦ τόν ἀριθμόν 11 (ἕνδεκα), τοῦ ὁποίου ἡ ἐξήγησις σημαίνει ὅτι δέν παλαίουν πλέον τό καλόν μετά τοῦ κακοῦ εἰς τήν ὑπόστασιν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ φέροντος τό ὄνομα τοῦτο, ἀλλά τό καλόν ἀποτελεῖ τό ἀντικείμενον τῆς δράσεώς του.

Ὁ Καλλιόστρο ἐγνώρισε ὅλον τό μέγεθος τοῦ ἀποτελέσματος τό ὁποῖον ἔχει μία ψυχή δρῶσα ὑπέρ τῆς ἀνθρωπότητος καί θελχθείς ἀπό τό ἰδεῶδες αὐτό εἶπε «ἀνήκω εἰς αὐτήν ὡς ὁ διδάσκαλος τῆς Ἰουδαίας. Ἀλλά ἵνα τόν πόθον αὐτόν ἐκδηλώσουν καί ἄλλαι ἐν τῇ ἀνθρωπότητι συνειδήσεις ἔπρεπε οὗτος νά ἀφήσει δεῖγμα. Τοῦτο καί ἀφῆκεν. Τό ὄνομα Καλλιόστρο σημαίνει ἄνθρωπον ἀπαρνηθέντα τό κακόν καί πάνοπλον μετά τοῦ καλοῦ, ἀγωνιζόμενον πρός ἐμπέδωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου σκοποῦ.

Ἐκτός τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ὠνόμασε ἑαυτόν καί διά τοῦ ὀνόματος Φοῖνιξ. Τό ὄνομα τοῦτο ἐσημείωσεν ὅτι οὗτος ἀναγεννήθη ἐκ τῆς Τέφρας του. Τέφρα ἦτο τό ἀποτελέσαν αὐτόν Θεῖον ρευστόν, τοῦ ὁποίου τήν ὑπόστασιν διακρίνομεν σήμερον ὑπό τό ὄνομα ζωϊκός μαγνητισμός. Τό ρευστόν αὐτό ἀπετέλεσεν εἰς τήν μορφήν του μίαν ἐκδήλωσιν ἐπί πλέον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καί οὗτος δυνάμει αὐτῆς ἀναγέννησε τάς δυνάμεις του, τήν διοχέτευσεν εἰς τήν ψυχήν του καί τήν κατέστησε ὡς ἄλλην Θεάν φέρουσαν γέρας ζωῆς αἰωνίως. Κατόπιν αὐτοῦ ὁ Καλλιόστρο μετεμορφώθη, ἀναγεννήθη, κατέστη ἀθάνατος καί ὡς ἀθάνατον τόν θεωροῦν αἱ ψυχαί ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐπίγνωσιν τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Ἀλλά ἵνα σαφέστερον καταδειχθεῖ εἰς σᾶς τό ἔργον καί ἡ ἀναγέννησις τῆς ψυχῆς του πρέπει νά σᾶς παραθέσω σειράν ἐξελίξεως τῶν ἰδεῶν καί τῆς ψυχῆς του καί οὕτω θά δυνηθῆτε νά διαφύγετε τήν πλάνην τήν ὁποίαν δημιουργεῖ ἡ ἄγευστος γνώσεως ἀνθρωπότης, προκειμένου νά ἐξετάσει καί ἀναφέρει τόν βίον καί τάς ἰδέας ἐπιφανῶν καί διακεκριμένων ἐν τῷ κόσμῳ συνειδήσεων. Ὁ Καλλιόστρο μυηθείς κατά πρῶτον ὑπό τοῦ Ἀλτοτάς εἰς τάς ἀποκρύφους ἐπιστήμας, ἐξεδήλωσεν τόν πόθον νά ἐπισκεφθεῖ τά μέρη εἰς τά ὁποῖα παλαιότερον ἐδιδάσκοντο τά μυστήρια καί παρῆξαν τάς πρώτας γνώσεις προκειμένου περί τῆς ἀναγεννήσεως τῶν ψυχῶν. Ἐπεσκέφθη μετά τοῦ διδασκάλου του τήν Ἑλλάδα καί τήν Αἴγυπτον. Κατά τόν χρόνον αὐτόν ὁ Καλλιόστρο ἠδυνήθη νά ἐξακριβώσει τάς διδασκαλίας τῶν Πυραμίδων, τῶν Ἐλευσινίων, τῶν Ὀρφικῶν καί Καβειρείων. Πρός τοῦτο συνετέλεσε κατά πολύ ὁ διδάσκαλός του Ἀλτοτάς, ὁ ὁποῖος τόν ἐγνώρισε πρός ἄλλους μύστας τῆς ἀποκρύφου ἐπιστήμης ἀπό τούς ὁποίους ἐδιδάχθη πολλά. Εἰς τήν Ἑλλάδα ὁ Καλλιόστρο ἐνεπνεύσθη ὑπό τοῦ μεγαλείου τοῦ οὐρανοῦ της καί ἰδίως ἀπό τόν περιφανῆ τοῦ Σύμπαντος κόσμου Ναόν ὁ ὁποῖος ἐκπροσωπεῖ τήν ἁρμονίαν τοῦ Οὐρανοῦ καί ἐπί τοῦ ὁποίου κατά πρῶτον ἡ δόξα τοῦ νοῦ ἐλατρεύθη. Ἡ Θεά ἡ διαρκῶς ἐπιδαψιλεύουσα τόν ἀνθρώπινον νοῦν τόν μή ἐθισμένον νά παρέλκει τήν ὁδόν τῆς ἀληθείας, τόν ἐνέπνευσε πλειότερον εἰς τό ἔργον τῆς ἐλευθερίας. Ἡ Θεά, περί τῆς ὁποίας πρέπει νά ἔχετε τήν μεγαλυτέραν πεποίθησιν ὅτι δύναται νά σᾶς προσεγγίσει εἰς τό κλέος τῆς ἀληθείας, τόν ἐνέπνευσε, ὅτι πρέπει νά κατασυντρίψει τήν ψευδῆ μορφήν τῆς ἀνθρωπότητος, τήν παρουσιαζομένην ὑπό ποικίλας ἰδιότητας καί ἀντί ταύτης νά στολίσει τόν ἄνθρωπον μέ τήν πραγματικήν τοιαύτην, τήν ἐκ Φύσεως δηλαδή προκύπτουσαν, τήν ξένην πρός τό ἔγκλημα καί τήν προσποίησιν. Ἡ Θεά τόν ἐνέπνευσε νά διδάξει ἀργότερον, ὅτι τό τυραννικόν πνεῦμα τῶν κοινωνιῶν ἀντίκειται εἰς τήν ἐξέλιξιν τοῦ νοῦ καί καταστρέφει τήν ἰσχύν τῆς ψυχῆς του καί τανάπαλιν. Τοῦ ἐνέπνευσε τήν ἰδέαν τῆς ἰσότητος διά τῆς ὁποίας καί μόνης δρᾶ ὁ νοῦς τῶν ἀνθρώπων ἄνευ προσκομμάτων καί ἀποκτᾶ τήν ἰσχύν τῆς μητρός του, Θεᾶς. Τοῦ ἐνέπνευσε τήν

ἰδέαν τῆς ἀδελφότητος, διότι αὐτή ἀναγνωρίζει ἑκάστης μορφῆς τήν ἐκπόρευσιν ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς καί προσδίδει εἰς ἑκάστην τό θάρρος νά καταρρίπτει τά ὑπό τῆς ἀμαθείας διδαχθέντα, τά χωρίζοντα δηλαδή τόν ἄνθρωπον ἀπό τόν φέροντα ὁμοίαν μορφήν ἵνα ἡ περιπλάνησις ἀμφοτέρων εἰς τό ἔρεβος καθίσταται μακρά.

Ὁ Καλλιόστρο ἐπανελθών εἰς τήν δυτικήν Εὐρώπην πλειότερον ἤ ὡς πρότερον ἰσχυρός, ἐζήτησε καί εἰσήχθη μετά τῆς γυναικός του εἰς τάς τότε Τεκτονικάς Στοάς. Αἱ μυήσεις του εἰς τούς διαφόρους βαθμούς ὑπῆρξαν βραχεῖαι, διότι οὗτος κατέδειξεν εἰς τούς Διδασκάλους τῶν Στοῶν ὅτι πλειότερα τούτων κατεῖχεν. Φθάσας εἰς τόν βαθμόν τοῦ Ροδίνου Σταυροῦ καί γενόμενος Διδάσκαλος τούτου ἐξέπληξε τούς συναδέλφους του διότι οὕτω τά σύμβολα τοῦ Βαθμοῦ οὐδείς ἐκτός τῶν ἱδρυτῶν τοῦ Τεκτονισμοῦ ἠδυνήθη πλειότερον νά ἑρμηνεύσει. Ἐπί τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ ὁ Καλλιόστρο παρέβαλεν τόν Χριστόν ὡς ΛΟΓΟΝ πρός τόν καθολικόν τῆς Φύσεως ΛΟΓΟΝ καί κατέδειξεν ὅτι ὁ Χριστός διά τοῦ ΠΥΡΟΣ τοῦ ΘΕΙΟΥ ΠΥΡΟΣ ἀναγεννήθη καί κατέστη Θεός. Τό ἐπί τοῦ Σταυροῦ Ρόδον, ἔλεγεν, εἰκονίζει τήν ἀναγέννησιν πάσης ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἀρκεῖ ὁ χυμός τοῦ ΠΥΡΟΣ ὁ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ὑποστάσει μεταμορφωθείς νά εἶναι ΑΓΝΟΣ. Οὐδείς, ἄν μή ἀπολύτως ἁγνός δύναται νά ἀναγεννηθεῖ ὑπό τοῦ εὐώδους χυμοῦ τοῦ συντελεσθέντος ἐκ τοῦ ΘΕΙΟΥ ΠΥΡΟΣ ἐν τῇ μορφῇ τοῦ ΡΟΔΟΥ. Τό ΡΟΔΟΝ εἶναι ἡ ἀναγέννησις τῆς ἀνθρωπότητος, γευσάμενος δέ τούτου ὁ ἁγνός ἄνθρωπος θά ἀφομοιωθεῖ πρός τήν ζωήν καί ὁ παλαιός καί πλήρης πρός τό ἀνθρώπινον γένος ὀργῆς Θεός θά κατασυντριφθεῖ. Δυστυχῶς οἱ Τέκτονες ἀπώλεσαν τήν ἰσχύν τους καί πυκνόν ζόφος τούς περιβάλλει. Ἐξακολουθῶν οὕτος νά διδάσκει ἐπί τοῦ ΡΟΔΙΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ἔλεγεν «Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος περισσότερον τῶν κοινῶν τῆς Φύσεως συνειδήσεων, ἄν ἡ ζωή δέν ψαύει τήν ζωήν του; Ἀλλά ἡ ζωή ἐκδηλοῦται οὐχί καθ' ἅπαντα τόν χρόνον τῆς ζωῆς του καί ὅταν αὐτή ἔχει τόν χρόνον τῆς δράσεως βοηθόν, τότε ὁ ἄνθρωπος συντρίβει αὐτῆς τάς δυνάμεις, ἵνα τό ἔργον τοῦ θανάτου γίνει ἄνευ ἐμποδίων».

Ἐπέκεινα τοῦ Βαθμοῦ τοῦ ΡΟΔΙΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ὁ Καλλιόστρο κατέδειξε πλῆρες τό μυστήριο τῆς Φύσεως.

Τά σύμβολα ἀντεπεκρίνοντο πρός τάς βαθείας ἐννοίας καί ἁρμονία τελειοτάτη τά συνέδεε πρός τά μυστήρια τῆς Φύσεως. Ἐκ τῶν Ὑπάτων Βαθμῶν καταδεικνύων τά σύμβολα τῶν Βαθμῶν ἔλεγεν. «Εἰς τούς τρεῖς πρώτους Βαθμούς τοῦ Τεκτονισμοῦ ὁ ἱδρυτής του ἐσυμβόλισε τήν γέννησιν τοῦ κόσμου καί τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. Πλήν δυστυχῶς ἡ κακία, κατά τόν συμβολισμόν, ὑπερίσχυσε καί τό πνεῦμα τοῦ κόσμου περιεπλανήθη. Ἐντεῦθεν ἐγεννήθη ὁ ΧΙΡΑΜ. Ὁ ΧΙΡΑΜ δέν εἶναι πρόσωπον, ὡς κατόπιν ἀφίνεται νά νοηθεῖ, ἀλλά εἶναι ΑΡΧΗ τις ὑπερτάτη διαφυγοῦσα τόν δεσμόν τῆς κακίας. Ἡ Ἀρχή αὐτή καίτοι ἐμπνέει τόν κόσμον πρός ἑαυτήν, ὁ κόσμος ἐθισμένος εἰς τήν ἁμαρτίαν παλαίει ἐναντίον της. Ἐν τούτοις θά κατισχύσει, διότι τό σύμβολον τῆς ἀκακίας καθιστᾶ βραδέως μέν ἀλλ' ἀσφαλῶς τόν ἄνθρωπον Διδάσκαλον, διότι οὕτως οἱ νόμοι τῆς Φύσεως θέλουν καί καθιστάμενος Διδάσκαλος ἀφομοιοῦται πρός τήν Ἀρχήν τοῦ ΧΙΡΑΜ καί ἐκδικεῖται τόν Θεόν τῆς κακίας τόν συντελέσαντα ἐπί τοσοῦτον νά περιπλανηθεῖ. Γενόμενος ὁ ἄνθρωπος Διδάσκαλος καλεῖται ὑπό τοῦ δημιουργήσαντος τά σύμβολα νά μετάσχει τοῦ ἔργου τοῦ Χιράμ καί ἐξασθενίσει τό ἔργον τῆς ἀρχικῆς κακίας. Κατανοῶν καλῶς τό ἔργον του αὐτό προάγεται εἰς Μέγαν Διδάσκαλον. Ὁ νέος Βαθμός τοῦ παρέχει πλειότερα. Τά σύμβολα βαθμιαίως ἐπεξηγοῦνται καί φθάνει νά κατανοήσει ὅτι, ὡς ἡ Φύσις ἀναγεννᾶται διά τοῦ ΠΥΡΟΣ καί πάλιν, οὕτω καί ἡ ἀνθρωπίνη ψυχή ἀναγεννωμένη ἔρχεται πρός τό Φῶς.» Ἡ ἀναγέννησις κατά τάς ἑρμηνείας τοῦ Καλλιόστρο συντελεῖται ἐπί τοῦ ΡΟΔΙΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ, διότι ἐκεῖ εὑρίσκεται ὁ ΛΟΓΟΣ καί οὗτος δέν εἶναι ὁ ΙΗΣΟΥΣ ὡς ἐσφαλμένα πιστεύουν αἱ Στοαί, ἀλλά ὁ ὑπό τοῦ Ἰησοῦ ἀλληγορούμενος, τοῦ ὁποίου τήν ἰσχύν ἐνεδύθη ὁ Διδάσκαλος τῆς Ἰουδαίας. Καί συνεχίζων ἔλεγε. «Πάντων ἡγήτωρ ἐκτός τῶν Ὀλυμπίων Θεῶν εἶναι ὁ Ἰησοῦς, διότι αὐτός προσδιώρισε τόν κύκλον τῆς ἀναγεννήσεως τῆς ψυχῆς λέγων «Λάβετε φάγετε, τοῦτο ἐστί τό σῶμα μου» «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες τοῦτο γάρ ἐστί τό αἷμα μου τό τῆς

καινῆς διαθήκης τό περί πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν».

Ὁ μυστικός δεῖπνος ὑπῆρξεν ἡ ἀληθής διαθήκη τοῦ Ἰησοῦ καί ὄχι τά δημιουργήματα τῶν συνόδων, διότι τά παραδείγματα αὐτῶν ἀντιστρατεύονται πρός τό πνεῦμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Ἰησοῦς προσδιώρισε εἰς τήν ἀνθρωπίνην μορφήν τήν κατοικίαν τοῦ ΠΥΡΟΣ, τό δέ ΡΟΔΟΝ ἐξῆρε διά τῆς ἀποχῆς ἀπό τά φαῦλα. Ἀλλά ἐπιτρέψατέ μου νά σιγήσω προ τῶν μεγάλων μυστηρίων, διότι ἄλλως ἔνοχος πρός τούς μεγάλους Διδασκάλους καθίσταμαι. Ὁ Καλλιόστρο διδάξας καί ἐπεξηγήσας τάς Τεκτονικάς ἀρετάς, ὑπέδειξεν ὡς πρώτιστον ἔργον εἰς τούς Τέκτονας τήν ἐφαρμογήν τοῦ Φυσικοῦ νόμου τόν ὁποῖον ὁ ἱδρυτής τοῦ συστήματος ἀπεκάλεσεν Τεκτονικόν νόμον. Μετά τοῦτο, ὡς τέλειος μύστης, παρήγαγε ἕτερον σύστημα Τεκτονικόν μέν, ἀλλά πολύ διάφορον τοῦ παραδεδεγμένου. Τό σύστημά του ἦτο ὁ Αἰγυπτιακός Τεκτονισμός διαιρούμενος εἰς βαθμίδας τάς ὁποίας δέν ἠδύναντο πάντες νά διέλθουν. Ὁ Τεκτονισμός αὐτός τοῦ Καλλιόστρο ἦτο πνευματικότερος τοῦ ἑτέρου καί πρωτίστως εἰς τό σύστημα αὐτό ἐπεκράτησε τό πνεῦμα τῆς ἀμοιβαίας παροχῆς μέσων πρός πρόοδον καί ὑπό τῶν δύο φύλων τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος. Κατ᾽ αὐτόν ἐθεωρεῖτο ἐγωϊσμός ἡ ἀτομική πρόοδος τοῦ ἀνδρός, μάλιστα δέ ἔλεγεν «δέν δύναται νά ὑπάρξει πρόοδος ἀνθρωπότητος, ἄν μή ἡ γυνή φωτισθεῖ εἰς τά σκῆπτρα τῆς ἐκπροσωπούσης τήν σοφίαν Θεᾶς.» Κατ᾽ αὐτόν ἡ γυναῖκα ἔχει ἁγνοτέραν φύσιν πρός ἀναγέννησιν τῶν δυνάμεων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καί ἄν ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἄρρην ἄνθρωπος, δέν ἦτο ἀπέναντι τοῦ θήλεως ἀνθρώπου τόσον ἐγωϊστής, θά ἐλάμβανε ἐξ αὐτοῦ ὅ,τι θά ἠδύνατο νά ἐπισπεύσει τήν πρόοδόν του. Τό Αἰγυπτιακόν δόγμα εἰς τούς πρώτους αὐτοῦ Βαθμούς ἐδίδασκεν τήν ὕπαρξιν τῆς ψυχῆς καί τήν ἐπικοινωνίαν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρώπων μέ τόν κόσμον τῶν πνευμάτων. Ἐπικλήσεις ἔθεταν εἰς ἐπικοινωνίαν τούς μύστας τοῦ τάγματος αὐτοῦ μετά τῶν Πνευμάτων. Ἀλλά ἐάν παρετηρεῖτο δυσπιστία καί ἐπιπολαιότητα εἴς τινας, ἀπεπέμποντο καί ἡ εἴσοδος πλέον πρός τά σκηνώματα τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Τεκτονισμοῦ ἐκλείετο ἑρμητικῶς. Εἰς τούς ἀνωτέρους Βαθμούς ἐδιδάσκοντο αἱ ἀπόκρυφοι ἐπιστῆμαι

καί ἐτίθεντο εἰς ἐνέργειαν τά μέσα τῆς ἀναγεννήσεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Δυστυχῶς ὅμως τό σύστημα αὐτό, ἐκλιπόντος τοῦ ἱδρυτοῦ του, ἔσχεν τήν αὐτήν τύχην μετά τοῦ Τεκτονισμοῦ καί μένουν εἰς αὐτό, ὡς καί εἰς τόν Τεκτονισμόν, τά σύμβολα ἄνευ ἑρμηνείας, δηλαδή ἄνευ Διδασκάλων δυναμένων νά κατανοήσουν τάς ἐννοίας των. Ὁ Καλλιόστρο εἶχε λάβει ἐνεργόν μέρος εἰς συνέδριον συγκροτηθέν πρό τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως κατά τό ὁποῖον συνεζητήθη καί ἐξητάσθη ἡ δύναμις τῆς ἐξελίξεως τῆς ψυχῆς τῆς ἀνθρωπότητος καί τό ὁποῖον ἀπετέλεσαν μέγισται συνειδήσεις φωτισμέναι καί μεμυημέναι ἐν τῇ ἀπείρῳ γνώσει. Κατά τό συνέδριο ἐκεῖνο ἀπεφασίσθη ἡ πορεία τήν ὁποίαν αὐτός ἔπρεπε νά τηρήσει μετά τήν ἔναρξι τῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλά αὐτά δέν ἐνδιαφέρουν τόν κόσμον. Ἐνδιαφέρει τόν κόσμον μόνον αὐτό πού θά εἴπω καί τό ὁποῖον εἶναι ἀπόσπασμα τοῦ λόγου του. «Μοῦ ἐπιρρίπτετε, ἀδελφοί, τήν εὐθύνην τοῦ μέλλοντος νά χυθεῖ αἵματος, ἀλλά ἀναλογισθήκατε ὅτι ὁ Θεός εἶναι ὑπέρτατος πάντων ἡμῶν; Τό ἀστρολογικόν φῶς δεικνύει τήν Γαλλίαν ὡς μέλλουσαν νά συνταραχθεῖ ὑπό μεγάλων γεγονότων. Εἰς αὐτήν θά συντελεσθεῖ μία μεταμόρφωσις. Τοῦτο βεβαίως δέν εἶναι ἔργον ἰδικόν μου, ἀλλά τοῦ Θεοῦ. Τήν γῆν ταύτην προώρισε ὁ Θεός ὡς ἑστίαν δυναμένην νά μεταδώσει πρός ὅλην τήν Γῆν δύναμιν κοινωνικῆς ἀναμορφώσεως. Δέν θά ἐπιτελεσθεῖ ἀληθῶς μεταβολή πραγματική. Ἀλλά πιστεύσατε, σοφοί Διδάσκαλοι, ὅτι οἱ νόμοι τῆς Φύσεως οὐδαμοῦ δεικνύουν ἀπότομον μεταβολήν ἐνεργείας. Αἱ μεταβολαί συντελοῦνται βαθμιαίως καί μάλιστα αἱ μεγαλύτεραι εἰς στιγμάς κατά τάς ὁποίας οἱ Φυσικοί νόμοι φαίνεται ὅτι ἠρεμοῦν. Μετά τήν τρικυμιώδη κατάστασιν τήν ὁποίαν προβλέπετε εἰς τήν Γαλλίαν, μετά τά γεγονότα τά ὁποῖα θά ἐπακολουθήσουν τήν κατάστασιν αὐτήν, ὁ κόσμος θά εἰσέλθει εἰς ἤρεμον τροχιάν. Τότε αἱ ἐπιστῆμαι ἀπαλλαγμέναι ἀπό τά δεσμά τῶν τυράννων θά ἀποτελέσουν τήν φοβερωτέραν πρός τήν ἀμάθειαν ἐπανάστασιν. Ἡ ἀνθρωπότης θά ἠρεμεῖ ἀλλά τό πνεῦμα της θά ἐπαναστατεῖ διαρκῶς κατά τοῦ καταθλίβοντος τήν ἀνθρωπίνην ψυχήν ζυγοῦ τῆς δουλείας. Ὁ ἀνταγωνισμός εἰς τήν ἐπιστήμην καί τήν βιομηχανίαν θά ἀποτελοῦν ἐπίφοβον χαρακτῆρα καί θά ἀπειλη-

θεῖ καί πάλιν πρός χρόνον τινά ἡ ἐλευθερία τῶν συνειδήσεων. Ἀλλά τότε θά γεννηθεῖ ἕτερος πόθος εἰς τήν ἀνθρωπίνην ψυχήν. Ὁ πόθος τοῦ νά μή διακρίνεται τῶν ἄλλων κατά τήν κοινωνικήν ἐμφάνισιν. Ὁ πόθος τοῦ εἴδους αὐτοῦ μᾶς ἐγγυᾶται ὅτι ἡ ἀνθρωπότης δέν θά ἐπανέλθει εἰς τήν πλήρη ὀργίων σημερινήν κοινωνίαν. Τά Δουκικά στέμματα καί αἱ Κομητεῖαι θά εἶναι ἀντικείμενα τά ὁποῖα μόνον εἰς τά θέατρα θά μεταχειρίζωνται οἱ ἄνθρωποι. Ὁ ἀνταγωνισμός βαθμιαίως θά πείσει τόν κόσμον, ὅτι τό δόγμα τῆς ἰδιοκτησίας εἶναι ὀλέθριον. Θά ἐπακολουθήσουν νέαι ἰδέαι καί τότε ὁ ἀνθρώπινος νοῦς θά ἰσορροπήσει κατά τόν διαλογισμόν μέ τόν ἡμέτερον καί ἡ ἀνθρωπότης θά ἀναπνεύσει ἀποκαθισταμένη εἰς τά ἀρχικά δικαιώματά της.» Εἰς ἑτέραν δέ παρατήρησιν ὅτι μόνον διανοητικῶς ἠδύνατο ἡ Γαλλία νά ἀλλάξει κατάστασιν εἶπεν. «Δέν ἀρνοῦμαι ὅτι ἡ διανοητική μεταβολή εἶναι φυσικός νόμος καί ὅ,τι ὁ φυσικός νόμος ὑπαγορεύει εἶναι τό ἄριστον πάσης μεταβολῆς. Ἀλλά μή βλέπετε τόν ἄνθρωπον εἰς τήν Φύσιν. Οὗτος πρό πολλοῦ ἔχει ἀποστεῖ ἀπό αὐτήν καί δι' αὐτόν ἀκριβῶς τόν λόγον ἡ μεταβολή τῆς ἀνθρωπίνης αὐτοῦ καταστάσεως θά ἀπαιτήσει θυσίαν ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων. Ἐάν εὑρίσκετο ὑπό τήν φυσικήν ἐπιρροήν καί τήν εὐεργετικήν τῶν νόμων αὐτῆς ἐπίδρασιν, δέν θά ἀπετέλει διάφορον ἕκαστος τῶν ἄλλων ἀνθρώπων κοινωνικήν ὑπόστασιν καί τότε συμφωνῶ ὅτι θά ἀνεγεννᾶτο ἡ διάνοιά του ἐπηρεαζομένη ὑπό τοῦ νόμου τῆς μεταμορφώσεως τῆς οὐσίας της. Ἀλλά δυστυχῶς δέν δύνασθε νά μοῦ ὑποδείξετε ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐπηρεαζόμενος ὑπό τῶν φυσικῶν νόμων ἀκολουθεῖ τήν πρόοδον καί δι' αὐτό, ἐπί ἐκτρόπου καταστάσεως ἔκτροπος μεταβολή θά συντελεσθεῖ».

Θά ἐρωτηθῶμεν ἴσως, διατί νά ἐπιτραπεῖ ὑπό τοῦ Θείου ἔκτροπος μεταβολή καταστάσεως τοιαύτης οἵα ἦτο ἡ τῆς Γαλλίας καί διατί καθίστατο ἀναγκαία ἡ ἔκτροπος μεταβολή ἐπί ἐκτρόπου ἀνθρωπίνης καταστάσεως. Θά σᾶς παραθέσω ἐδῶ ἑτέραν ὁμιλίαν του ἡ ὁποία θά σᾶς καταδείξει σαφῶς τό ζήτημα τοῦτο καί θά λύσει πρόβλημα διά τό ὁποῖον πολλοί ἐπειράθησαν νά λύσουν, πλήν δυστυχῶς ἀπέτυχον. «Μοῦ λέγετε μεγάλοι τῆς ἐπιστήμης Διδάσκαλοι νά σᾶς ἑρμηνεύσω διατί ἡ ἀνταπόδοσις

τοῦ ἐγκλήματος τοῦ ἀνθρώπου γίνεται πρός αὐτόν. Ἀληθῶς συμφωνῶ μέ τήν ἰδέαν τήν ὁποίαν ἐξεθέσατε εἰς τό πρόγραμμα τῆς δράσεώς σας καί ἀληθῶς ὁ Θεός δέν ἠδύνατο ἄλλως ἤ διά τοῦ μέσου τῆς ἀνταποδόσεως τοῦ ἐγκλήματος νά ἐπαναφέρει τόν ἐγκληματίαν ἄνθρωπον ἐπί τῆς φυσικῆς ὁδοῦ. Μή πιστεύσετε ὅτι τό Πνεῦμα τό ὑπαγορεῦσαν εἰς ἐμέ τά μυστήρια τῆς αἰωνίου ζωῆς παρέλειψε νά μοῦ ὑποδείξει ὅτι οἱ μέλλοντες νά θυσιασθοῦν κατά τήν προπαρασκευαζομένην ἐπανάστασιν ὑπῆρξαν ἐγκληματίαι χειροτέρας ἴσως ἐκείνης τῆς ἀδικίας ἡ ὁποία θά ἐπέλθει διά νά ἀνακόψει τήν πρόοδον τῶν ψυχῶν των ἐπί τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς. Ναί, ὑπῆρξαν ἐγκληματίαι, διότι ἄλλως ὁ ἐπί τῆς φυσικῆς ὁδοῦ πορευόμενος πρός τήν ἀλήθειαν ἐκ τῆς ὁποίας λαμβάνει τό φῶς, εἶναι ἀδύνατον νά ὑποστεῖ τήν ἐπιρροήν ξένης θελήσεως, ἐάν μή πρότερον ὑπηρέτησεν τήν ξένην θέλησιν ὑπείκων εἰς τά κελεύσματά της.

Ἡ ἀρχή ἐκ τῆς ὁποίας ἀπορρέει ὅ,τι ἐκθέτει τόν ἄνθρωπον εἰς τήν δοκιμασίαν, κραταιῶς μάχεται ἵνα οἱ ἄνθρωποι φύγουν τῆς ὁδοῦ τῆς ζωῆς, ἐπιβάλλουσα δέ διαρκῶς τήν θέλησίν της ἐπί τῶν ἀδυνάτων, γεννᾶ τήν κατάστασιν ἐκείνην ἡ ὁποία ποιεῖ εἰς τά ὄμματά μας φρίκην.

Οἱ ἀδύνατοι λοιπόν, αὐτοί οἱ εὔκολα συρόμενοι ὑπό τῆς ἀρνητικῆς ἀρχῆς, πρέπει νά γυμνασθοῦν νά ἀποστρέφονται τό ἔγκλημα, ἀλλά οὐδέν παραδειγματικώτερον τῆς ἀντιποίνου πράξεως δύναται νά τούς πείσει, ὅτι τό νά ἀναχαιτίζεις τήν πρόοδον τῶν ἄλλων εἶναι ὑπέρ πᾶσαν ἄλλη πρᾶξιν ὀλέθριον. Ἄς μή ταράσσονται λοιπόν οἱ ὀπαδοί μας πρό τῆς θέας τῆς ἐπαναστάσεως, διότι κατ' αὐτήν θά ζημιωθοῦν οἱ προξενήσαντες ἄλλοτε ζημίας εἰς ἄλλας συνειδήσεις. Οἱ Μαρκήσιοι καί οἱ Κόμητες θά πληρώσουν διά τοῦ αἵματός των διπλάσιον αἷμα τό ὁποῖον ἄλλοτε ἔχυσαν πρός μόνον τόν σκοπόν τῆς προσωρινῆς εὐχαριστήσεως.

Τό δίκαιον δέν δύναται ἤ νά τιμωρεῖ. Ἐάν οἱ ἄνθρωποι ἐνεβάθυναν εἰς τήν διδασκαλίαν τοῦ Διδασκάλου τῆς Ἰουδαίας, τό ἔγκλημα ἤθελεν ἔχει ἐκλείψει καί ἡ ἔκτροπος ζωή τῶν ἀνθρώπων ἐξαφανισθεῖ. Δυστυχῶς οἱ ἄνθρωποι διέστρεψαν, πρός ζημίαν των ἐννοεῖται, τάς διδασκαλίας Αὐτοῦ καί τόν

παρέστησαν ὡς καί τούς Θεούς τοῦ Ὀλύμπου, πλήρεις ἐλαττωμάτων καί ἐκβιάζοντας τάς συνειδήσεις τῶν ἄλλων. Ὁποία εἰρωνεία ἐπί τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας ποιεῖται ὑπό τῶν ἐγωϊστῶν ὀπαδῶν τῆς ἀρχῆς τοῦ Σκότους; Γονυπετήσατε, ὦ μεγάλοι σοφοί τῆς ἐπιστήμης γνῶσται πρό τοῦ προβάλλοντος ἅρματος τῆς δόξης τοῦ Ὀλύμπου καί ὀμώσατε ὅτι θέλετε ἐκπλύνει τό αἶσχος τῶν ἀδελφῶν μας ἀνθρώπων τῶν περιυβρισάντων τό Φῶς. Ὑποσχεθῆτε, ἀντί νά μοῦ ζητῆτε ἐξηγήσεις, ἐάν καλῶς ὡδηγήθην ὑπό τοῦ Θείου εἰς τό Φῶς, ὅτι θέλετε τάς ἀκτῖνας τοῦ Φωτός καταλλήλως διευθύνει ἐπί τῶν ἀνθρωπίνων διανοιῶν, ὅπως αὐταί ἀναγεννηθοῦν καί ἀπαρνηθοῦν τήν ἐντολήν τῶν τυράννων τοῦ σκότους πρός διάπραξιν νέων ἀνομημάτων. Ἰδού ἡ Θεά τῆς σοφίας ἐπιχαρήτως προσμειδιᾶ εἰς τούς σοφούς καί ἐμπνέει τό κράτος τῆς δόξης Αὐτῆς. Ἰδού τό νέκταρ ἐγγύς ἡμῶν ἀναβλύζει καί ζητεῖ πλήρεις δυνάμεων συνειδήσεις νά περιβάλλει».

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αὐτός εἶναι ὁ ἄνθρωπος τόν ὁποῖον παρέστησαν πρό τῶν ὀμμάτων τοῦ χάσκοντος ἀπό ἀδυναμίαν κρίσεως ἀνθρώπου, ὡς τόν μεγαλύτερον ἀγύρτην. Αὐτός εἶναι, τόν ὁποῖον παρέστησαν ὡς τόν μεγαλύτερον ψεύστην καί καλοῦν καί σᾶς νά τούς ἐπικροτήσετε. Ἐν ὀνόματι λοιπόν τῆς ἀληθείας ἐπικαλοῦμαι τήν κρίσιν σας ἐπί τῶν ὅσων ἐξέθεσα ἰδεῶν τοῦ Καλλιόστρο καί σᾶς καλῶ νά ἐρευνήσετε τάς διδασκαλίας του καί ἄν αὐτάς τάς εὕρετε συμφώνους πρός τό πνεῦμα τῆς φιλοσοφίας, τῆς ὁποίας ἠξιώθητε νά γίνεται ὀπαδοί, στραφεῖτε καί εἴπετε πρός τούς βεβήλους. Αἶσχος ἄνθρωποι. Ἡ κακία σᾶς διέφθειρε καί σᾶς ἀπετύφλωσε τόσον, ὥστε δέν δύνασθε νά διακρίνετε ἐάν ἔχετε μορφήν ἀνθρώπου ἤ ἄλλην καί ἐπωλήσατε τάς συνειδήσεις μας πληρωθέντες ἵνα ὑβρίζετε τούς ἔχοντας Θείαν ὑπόστασιν. Ἐάν τουναντίον εὕρητε αὐτήν ἀπάδουσαν τῆς φιλοσοφίας καί τοῦ ὀρθοῦ λόγου, παρακαλῶ, ἐπιτρέψατέ μου νά εἶμαι ὀπαδός τοῦ Καλλιόστρο, διότι ἐάν τό ἔργον αὐτοῦ εἶναι ἀγυρτεία ἔχει ἀντιστραφεῖ ὁ λόγος τῆς ὑποστάσεως τῶν πραγμάτων καί αἱ λέξεις μετήλλαξαν ἐννοίας, ὡς μεταλλάσσει ψευδόμενος καί ἐξευτελιζόμενος ὁ ἄνθρωπος πρό τοῦ ἀδελφοῦ του μορφήν ἀνά πᾶσαν στιγμήν διά νά ἐπιτύχει μέρος, ἐλάχιστον μέρος τῶν δικαιωμάτων του.

Ἐπιτρέψατέ μου νά θεωρηθῶ ὀπαδός του, διότι ἡ ψυχή μου ἀτενίζουσα τάς μεγάλας ψυχάς ἀντλεῖ δυνάμεις μόνον ἀπό ὁμοίας ἐκείνης τοῦ Καλλιόστρο καί δέχεται ἀπό αὐτάς ἰδέας ἐπεξηγοῦσας τόν λόγον τῆς ὑπάρξεώς της. Ἐπιτρέψατέ μου νά θεωροῦμαι ὀπαδός τοῦ συστήματός του, διότι κάποτε θά ἔλθει ἡμέρα κατά τήν ὁποίαν θά ἀνοιχθοῦν τά ὄμματα τοῦ κόσμου πρό τοῦ προβάλλοντος ἅρματος τῆς φιλοσοφίας καί θά διακρίνει μεταξύ ἐκείνων τούς ὁποίους θεωρεῖ εὐεργέτας καί πλάνους καί τότε θά δικαιωθεῖ ἡ ψυχή μου διατί προσεκολλήθη εἰς τό δόγμα Αὐτοῦ.

1 Μαρτίου 1904

Σ. Κ. ΝΑΓΟΥ

ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΣΙΝΙΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ

Κατά τήν γνώμην μου τά Ἐλευσίνια μυστήρια ἐμελέτων τήν ἀνθρωπίνην ψυχήν καί πρό παντός ἠρεύνων τήν πέραν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου τύχην αὐτῆς.

Τά μυστήρια ταῦτα ἦσαν προαγωγικά καί ἔβαινον ἐκ τῆς σπουδῆς τῶν φαινομένων τῆς Φύσεως πρός τήν σπουδήν τῶν φαινομένων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καί τῶν ἐνεργειῶν της πέραν τῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως.

Κατά μίαν τῶν ἐκδοχῶν τῆς μυήσεως, ἡ Θεά Δημήτηρ ἦτο ἡ προσωποποίησις τῆς μητρός Γῆς ἡ δέ κόρη της ἡ τῶν σπερμάτων αὐτῆς.

Τό τοιοῦτον ὁσονδήποτε καί ἄν ἔχει ἁπλῆν τήν ἐμφάνισιν εἶναι σπουδαιότατον, ἐάν ληφθεῖ ὑπ' ὄψιν ὅτι τά πάντα ἐν τῇ Φύσει τελοῦνται κατ' ἀναλογίαν καί ἐάν ἑπομένως ἐκληφθεῖ ἡ ἀνωτέρω ἑρμηνεία εἰς ἀναλογίαν τῶν νόμων τῆς Φύσεως εἰς τάς περαιτέρω τοῦ Φυσικοῦ κόσμου ἀναλογίας καί ἐνεργείας αὐτῶν, εἶναι μιά βάσις ἀπό τῆς ὁποίας ἐξορμωμένη ἡ σκέψις δύναται προχωροῦσα νά λύσει σπουδαιότατα προβλήματα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀφοῦ τά πάντα ἐν τῇ λειτουργία των ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν αὐτῶν νόμων τῆς οὐσίας τῶν κόσμων.

Ἡ τελετή τῆς μυήσεως ἐγίνετο μετά προηγούμενον ἐξαγνισμόν ἅμα τῇ παρόδῳ τῆς φθινοπωρινῆς Ἰσημερίας.

Ὁ χρόνος πρός παραδοχήν τῶν μυουμένων μᾶς ἀποκαλύπτει πολλά τῆς δοξασίας τῶν ἀρχαίων μυστῶν περί τῆς σημασίας τήν ὁποίαν ἔχουν αἱ Ἰσημερίαι καί αἱ Τροπαί τοῦ Ἡλίου.

Ποίας ἔχει ἄραγε ἀναλογίας πρός τάς τέσσαρας ἐποχάς τοῦ ἔτους αὐτάς τό ἀνθρώπινον πνεῦμα ἐν τῇ ἀνόδῳ του πρός τούς Φωτεινούς κόσμους; Τά φαινόμενα αὐτά ἀπετέλουν τήν σπουδήν τοῦ εἰσελθόντος μύστου εἰς τόν ὁποῖον ἀπεκαλύπτετο, ὡς ἐγώ πιστεύω, ὅτι ἡ μήτηρ Γῆ ἀναπαρίσταται διά τῆς ψυχῆς του καί ὅτι τό ἔργον αὐτῆς εἶναι νά δεχθεῖ εἰς τούς κόλπους της τά σπέρματα τῶν ἰδεῶν τῶν μυστηρίων, τά γονιμοποιήσει καί τά ἐκδηλώσει, ὡς πράττει τοῦτο ἡ μήτηρ Γῆ ἡ δεχομένη εἰς τούς κόλπους αὐτῆς τά σπέρματα τῶν καρπῶν.

Τά σπέρματα τῶν ἰδεῶν πρέπει νά ἐκδηλώσει ὁ μύστης καί νά ὠθήσει τήν βλάστησιν ταύτην εἰς μεταμόρφωσιν αὐτῆς, ὥστε νά ἐμφανισθοῦν τά χρώματα καί τά μῦρα τά ὁποῖα θά ἑρμηνεύουν τήν ἁρμονίαν τῶν συναισθημάτων του πρός τάς ἰδέας του, ὀφείλων νά δημιουργήσει ἐν τέλει τούς καρπούς τῶν ἰδεῶν, ὅταν θά περιβληθεῖ μέ τόν ἱερόν τίτλον τοῦ τελείου μύστου.

Ἐκεῖθεν τῶν σημείων τούτων, τά Ἐλευσίνια Μυστήρια ἀναφέροντο εἰς τά Θειότερα ἐκεῖνα τά ὁποῖα ὁ ἄνθρωπινος νοῦς ἔχει νά ἐρευνήσει.

Ἀνελύετο ἡ ἐσωτερική ἔννοια τοῦ Δράματος.

Κατά τήν ἔννοιαν τοῦ Δράματος ἡ Περσεφόνη εἶναι θυγάτηρ τῆς ἐν Ὀλύμπῳ διαμενούσης Θεᾶς Δήμητρος καί τοῦ Θεοῦ Διός. Τό τοιοῦτον πόσα δέν μᾶς ἀποκαλύπτει!

Ὁ Θεός Ζεύς εἶναι ὁ πατήρ θεῶν καί ἀνθρώπων καί κυρίως τοῦ Θείου Πυρός τοῦ ὁποίου αἱ ἐνέργειαι διοργάνωσαν ὄχι μόνον τό ἀνθρώπινον ὄν, ἀλλά καί τάς πέραν αὐτοῦ ζῶσας πνευματικάς ὑπάρξεις.

Διά τούς ἀγνοοῦντας δύναται ἡ Περσεφόνη νά περιορίζεται εἰς τήν ἔννοιαν τῶν καρπῶν της Γῆς. Οἱ ἐννοοῦντες ὅμως τήν Ἑλληνικήν παράδοσιν προχωροῦν εἰς τήν σύλληψιν τῆς πραγματικῆς ἀληθείας τήν ὁποίαν διά τῆς μυήσεως ἀπεκάλυπτον οἱ Μύσται τῆς Ἐλευσῖνος.

Κατά τήν Ἑλληνικήν παράδοσιν, οἱ Θεοί εἶναι προϊόν ἐξελίξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Τοῦτο μᾶς ἄγει εἰς τήν ἔννοιαν

ότι ούτοι δέν είναι τά σύμβολα τῶν μεγάλων εικόνων τῆς Φύσεως, άλλά οί κύριοι τῶν νόμων καί δυνάμεων αὐτῆς καί πρό παντός τῆς πνευματικῆς φύσεως.

Τό τοιοῦτον διαπιστοῦται ἐκ τοῦ ὅτι καί αὐτός ὁ ἄνθρωπος μέ τήν περιωρισμένην ἐκ τῆς ὀργανικῆς του φύσεως διάνοιαν, καθίσταται κύριος καί ρυθμιστής φυσικῶν δυνάμεων καί ἐπομένως κυρίαρχος αὐτῶν.

Ἡ Περσεφόνη ὡς κόρη τοῦ Θεοῦ Διός καί τῆς Θεᾶς Δήμητρος, δέν ἦτο δυνατόν παρά νά ἀναφέρεται εἰς ζῶσαν πνευματικήν ὕπαρξιν, ἐξελιχθεῖσαν ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου εἰς τούς Θείους τοιούτους κόσμους καί περιβληθεῖσαν μέ τάς δυνάμεις τοῦ Διός, δι' ὅ κόρη αὐτοῦ ἐγένετο.

Μένουσα ἡ Περσεφόνη πλησίον τῆς μητρός της διεποίκιλλεν δι' ἐλεφαντίνης βελόνης εἰς τόν πέπλον της τήν ἱστορίαν τῶν κόσμων καί τῶν Θεῶν.

Διά τῶν ἐννοιῶν τούτων τοῦ δράματος παρίσταται ὡς κατέχουσα πᾶσαν γνῶσιν. Εἰς τήν κατάστασιν ταύτην εὑρισκομένη ὁμιλεῖ περί τοῦ Ἔρωτος λέγουσα τά ἑξῆς.

«Ἐπί τοῦ κυανοῦ καί πολυπτύχου πέπλου μου διαποικίλλω τάς ἀναριθμήτους μορφάς τῶν ὄντων καί παντός πράγματος. Ἀποπεράτωσα τήν ἱστορίαν τῶν Θεῶν. Διεποίκιλλα τό τρομερόν ἑκατοντακέφαλον καί χιλιόχειρον χάος. Ἐκ τούτου προῆλθον τά ὄντα. Ἀλλά τίς ὁ παραγγέλων ταῦτα; Ὁ Πατήρ τῶν Θεῶν μοῦ τό εἶπε. Τά παρήγαγε ὁ Ἔρως».

Καί ἀλλαχοῦ. «Ὁ Ἔρως παρεδρεύει ἐπί πτερωτοῦ ὀχήματος κατά τούς ἐξελιγμούς τῶν ἀθανάτων εἰς τήν μῖξιν τῶν πρωτίστων οὐσιῶν. Αὐτός ἄγει τούς θαρραλέους ἄνδρας, τούς ἥρωας, ἐκ τοῦ βυθοῦ τοῦ Χάους εἰς τάς κορυφάς τοῦ αἰθέρος, γιγνώσκει τά πάντα, διέρχεται ὡς τό ἀρχικόν Πῦρ δι' ὅλων τῶν κόσμων, κρατεῖ τάς κλεῖδας τοῦ Οὐρανοῦ καί τῆς Γῆς».

Ἡ ἐκ μέρους τῆς Θείας κόρης διατύπωσις τῶν τόσων θαυμασίων ἐννοιῶν περί Ἔρωτος, προάγει κάθε εἰλικρινῆ μύστην εἰς νέας ἀντιλήψεις καί γεννᾶ σκέψεις προωρισμένας διά θριάμβους. Ἀποκαλύπτει, ὅτι ἡ Σοφία εἶναι ἐκδήλωσις τῶν μυστηρίων, διότι εἰς τά μυστήρια ὁ ἄνθρωπος γυμνάζεται καί

γίνεται ἐλεύθερος νά ἐρευνᾶ καί τήν Φύσιν καί τά προϊόντα αὐτῆς ἐλευθέρως.

Τό πρόσωπον τοῦ Ἔρωτος διεδήλου ἡ Θεία κόρη ὅτι τό ἠγνόει. Τοῦτο ἦτο πολύ φυσικόν, διότι ὁ Ἔρως δέν εἶναι πρόσωπον, ἀλλά νόμος διέπων τάς σχέσεις τῶν ὄντων πρός τούς ἄλλους νόμους τῆς Φύσεως.

Εἶναι ἡ φυσική τῆς οὐσίας τῶν κόσμων δύναμις εἰς τήν ὕπαρξιν τῆς ὁποίας ὀφείλουν πάντα τά ὀργανικά ὄντα τό εἶναι των.

Ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ δράματος ἀφίνετο νά νοηθεῖ ὅτι ἡ Κόρη παρασύρεται ὑπό τοῦ Ἔρωτος ἀποπλανωμένη καί ἔρχεται ὡς ἐκ τούτου εἰς μῖξιν πρός τάς οὐσίας τοῦ Ἅδου ἐκ τῆς ὁποίας μίξεως γίνεται σύζυγος τοῦ Ἀϊδωνέως. Τό μέρος αὐτό εἶναι τό σπουδαιότερον καί τό δυνάμενον μέ τήν κατανόησιν αὐτοῦ νά δώσει πρός τόν μύστην τήν ἀρχήν τῆς λύσεως τοῦ μεγάλου προβλήματος τῆς ἀνά τούς κόσμους τύχης τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ἡ Θεία Κόρη ἐμίγει μέ τάς οὐσίας τοῦ Ἅδου. Ἀλλά τί εἶναι Ἅδης;

Πᾶσα οὐσία τῶν κόσμων ἡ ὁποία δέν ἐξεδήλωσε ἐξ ἑαυτῆς Φῶς καί δέν ἔγινε ὡς ἐκ τούτου αὐτόφωτος, εἶναι Ἅδης. Πᾶσα ψυχή ἡ ὁποία δέν φέρει (διότι δέν ἐξεδηλώθη ἐξ ἑαυτῆς) Φῶς, δέν δύναται παρά νά ἔλθει ἐκεῖ, μετά τόν θάνατον τοῦ φυσικοῦ της ὀργανισμοῦ, ὅπου ὑπάρχει ἡ ἀναλογία αὐτῆς.

Μή ἔχουσα ἐξ ἑαυτῆς Φῶς εἰς Ἅδην θά ἔλθει. Δύο εἶναι αἱ χῶραι εἰς τάς ὁποίας οἰκοῦν αἱ ψυχαί. Ὁ Ὄλυμπος καί ὁ Ἅδης. Αἱ χῶραι τοῦ Φωτός καί αἱ χῶραι τοῦ σκότους. Ἡ Περσεφόνη εὑρισκομένη εἰς τήν χώραν τοῦ Φωτός διαδηλοῖ τήν αὐτόφωτον ψυχήν. Ὡς αὐτόφωτος ψυχή, ὡς ἁγνή Παρθένος ἔχει ὡς μνηστῆρα τόν Διόνυσον. Διά νά ὑπάρξει ὡς αὐτόφωτος ψυχή ἐγένετο τοιαύτη, ὡς τοιαύτη δέ ἔμαθε ἐκ τοῦ πατρός της Διός τό ἔργον τοῦ Ἔρωτος. Ἡ τοιαύτη γνῶσις τῆς ὑπέμνησε τό ἔργον τό ὁποῖον ἔχει νά πληρώσει πρός τήν ἀδελφήν της ψυχήν τήν εὑρισκομένην ἐν τῷ σκότει. Ὁ Ἔρως τήν ὡδήγησε εἰς τήν πλήρωσιν τοῦ καθήκοντος. Τό καθῆκον τῆς ὑπηγόρευσε τήν κάθοδόν της εἰς τόν Ἅδην. Ἡ Περσεφόνη δέν ἔπεσε, ἀλλά κατῆλθε ἑκουσίως ἔχουσα ὑπ' ὄψιν της, ὅτι ἡ ἐκ νέου ἄνοδός της ἐξασφαλίζεται διά τῆς λειτουργίας τοῦ ἰδίου νόμου τοῦ Ἔρωτος.

'Ο ἰσχυρισμός ὅτι ἡ ψυχή τῆς Φύσεως ὑπῆρξε πρό τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου καί ὅτι κατεῖχε πλήρη τήν γνῶσιν, δύναται νά διασκεδάσει μόνον ἀδυναμίας. 'Η ἑρμηνεία, ὅτι ἡ Περσεφόνη εἶναι ἡ προϋπάρξασα τελεία ψυχή καί ὅτι ἔπεσε πρός τόν "Αδην συνεπεία τῶν πρός τόν "Ερωτα τάσεων αὐτῆς, εἶναι ἑρμηνεία ἐξαχθεῖσα ἀπό βέβηλον σκέψιν, ἀπό μή μεμυημένους εἰς τάς ἀληθείας τῆς Φύσεως ἀνθρώπους.

Πάντες οἱ γράψαντες περί 'Ελευσινίων, καθ' ὑπόθεσιν πάντοτε διϊσχυρίσθησαν ὅτι ἡ Περσεφόνη εἶναι τό σύμβολον τῆς ἐκπεσούσης ἐκ τοῦ Φωτός εἰς τό σκότος ψυχῆς καί ἡ ἐν τῷ "Αδη παραμονή της ὁ ἐξιλασμός αὐτῆς.

Τά πάντα βαίνουν ἐκ τοῦ ἀτελοῦς εἰς τό τέλειον, ἐκ τοῦ χάους πρός τήν τάξιν, ἐκ τοῦ σκότους πρός τό Φῶς, ἐκ δυσμῶν πρός ἀνατολάς.

'Η Περσεφόνη δέν ἔπαθε πτῶσιν. 'Η Περσεφόνη εἶναι ἡ φωτεινή ψυχή ἡ ὁποία κατῆλθε πρός πλήρωσιν τοῦ νόμου τῆς ἀλληλεγγύης, πρός πλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τάς ὁποίας ἔχει ἡ φωτεινή ψυχή πρός τάς ἐν τῷ σκότει εὑρισκομένας τοιαύτας, πρός τούς ἐν δοκιμασία εὑρισκομένους ὁμοίους μας.

'Η κάθοδος τοῦ Προμηθέως πρός μετάδοσιν τοῦ φωτός πρός τούς ἀνθρώπους, αἱ σχέσεις τοῦ Θείου Διός πρός την σύζυγον τοῦ Δευκαλίωνος, αἱ πάντοτε διά τοῦ νόμου τοῦ "Ερωτος πρός τάς Νύμφας μεταμορφώσεις αὐτοῦ, ἡ μεταξύ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κάθοδος τοῦ Θεοῦ 'Απόλλωνος καί αἱ ὑπό αὐτοῦ ἐξυπηρέτησις τῶν ἀναγκῶν του, δέν μαρτυροῦν ὑπέρ τοῦ ἔργου τῆς Περσεφόνης ὅτι διέπεται ὑπό τοῦ αὐτοῦ νόμου τῆς προστασίας καί βοηθείας τῆς παρεχομένης πρός τάς ἀδυνάτους ψυχάς; 'Ο αὐτός νόμος δι' ὅλας τάς διασωθεῖσας ἀλληγορικάς εἰκόνας τῆς 'Ελληνικῆς παραδόσεως.

Τήν πρός τάς οὐσίας τοῦ "Αδου μῖξιν τῆς Περσεφόνης διαπιστώνει ὁ Θεός 'Απόλλων. Μήπως καί ἡ διαπίστωσις αὐτή δέν ἀποκαλύπτει εἰς τούς ἀνθρώπους τί συνέχει τόν "Αδην πρός τόν "Ολυμπον;

Τήν κάθοδον τῆς Περσεφόνης ἐπακολουθεῖ ἡ κάθοδος τοῦ μνηστῆρος της Διονύσου, ὁ ὁποῖος καί τίθεται εἰς διάθεσιν αὐτῆς. Τήν Θείαν Κόρην παρακολουθεῖ ἡ Μήτηρ αὐτῆς Δήμητρα

καί ἀποκαλύπτει εἰς τούς ἀνθρώπους τήν καλλιέργειαν τοῦ σιτου. 'Ο Διόνυσος ἀποκαλύπτει τόν Θεῖον χυμόν τῆς σταφυλῆς. 'Ο σῖτος καί ὁ οἶνος ὑπῆρξαν τά κατ' ἐξοχήν σύμβολα τῶν μυστηρίων καί αὐτῶν τῶν Χριστιανικῶν. 'Υπό τά σύμβολα ταῦτα κρύπτονται αἱ μεγαλύτεραι ἔννοιαι αἱ ἔχουσαι σχέσιν πρός τόν πνευματικόν κόσμον ἐκ τοῦ ὁποίου ἦλθεν ἡ Θεά Δήμητρα καί ὁ Διόνυσος. 'Εν τῇ ἐξελίξει τῶν μυστηρίων ἀπέδιδον σπουδαιότητα εἰς τάς σχέσεις Περσεφόνης καί Διονύσου.

Προφανῶς πρόκειται περί πνευματικῶν νόμων τούς ὁποίους ὁ μυούμενος ἔπρεπε νά μάθει. 'Ο Διόνυσος ἀποκαθίσταται εἰς τάς ἐρωτικάς του σχέσεις μέ τήν Περσεφόνην καί διά τῶν σχέσεών του τούτων καθίσταται ὁ ἐλευθερωτής αὐτῆς λαμβάνων τό ὄνομα *Διόνυσος 'Ελευθερεύς*.

'Ο "Ιακχος ἐξελίσσεται εἰς 'Ελευθερέα Διόνυσον. Τοῦτο ὑπαγορεύει νά γίνει σύζυγος τῆς Περσεφόνης νά ἐλευθερώσει αὐτήν ἐκ τῆς μίξεως αὐτῆς πρός τάς οὐσίας τοῦ "Αδου καί νά τήν φέρει καί τήν ἀποκαταστήσει μεγαλοπρεπῶς εἰς τόν "Ολυμπον. Εἰς αὐτά ὑπάρχει ἡ μεγάλη ἔννοια τῆς ἀποθεώσεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καί τῆς ὁριστικῆς ἐγκαταλείψεως ὑπ' αὐτῆς τῶν χωρῶν τοῦ "Αδου. 'Η ἀντίληψις περί Διονύσου τοῦ ὁποίου τό ἔργον εἶναι νά μεταφέρει τάς ψυχάς ἀπό τάς δοκιμασίας εἰς τήν χαράν καί εὐτυχίαν, ἐξέπεσεν δυστυχῶς εἰς τήν ἐκτίμησιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καί ἐξελήφθη ὡς τό σύμβολον τῆς οἰνοποσίας καί τῆς ἐξ αὐτῆς ἀναισθησίας.

Τά μυστήρια τῆς 'Ελευσῖνος ὑπῆρξαν τά θεμέλια τοῦ διαφωτισμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τά ὑποδείξαντα εἰς αὐτήν τήν ὁδόν πρός τό Φῶς τῆς σωτηρίας.

'Η εἰκών τῆς παλαιούσης πρός τό σκότος ψυχῆς διετυπώθη πλήρως, ὅπως καί τά μέσα δι' ὧν θά δυνηθεῖ ἐξ αὐτῶν νά ἐξέλθει νικήτρια. 'Ιδού διατί οἱ μυηθέντες εἰς τά μυστήρια ὡμολόγησαν, ὅτι ὁ μυηθείς ἐν 'Ελευσῖνι ἄνθρωπος θά ἀπολαύσει μετά θάνατον εὐδαιμονίας...... 'Εάν τῶν μορφῶν καί τῶν ὄντων μήτηρ εἶναι ἡ Γῆ, διότι διαθέτει πρός ὀργάνωσιν αὐτῶν τήν οὐσίαν της, πατήρ τούτων εἶναι ὁ "Ηλιος, διότι ἄνευ τοῦ Φωτός αὐτοῦ οὐδέν θά ἠδύνατο νά ὀργανωθεῖ οὐδέν θά ἠδύνατο νά ζήσει. "Ανευ τοῦ Φωτός τοῦ 'Ηλίου ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμός δέν θά ὑπῆρχεν καί ἡ

ἀνθρωπίνη ψυχή δέν θά εἶχεν μέσον ἐκδηλώσεως τῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς.

Ὁ Ἥλιος εἶναι ὁ πατήρ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ καί ὁ συντηρητής αὐτοῦ διά τοῦ Φωτός του καί ὡς ἐκ τούτου τό ἀνθρώπινον γένος ὀφείλει νά γνωρίζει νά ἀπευθύνει πρός αὐτόν εἰλικρινῆ χαιρετισμόν.

Ὅθεν ἡμεῖς, ἅς ἀπευθύνωμεν πρός αὐτόν χαιρετισμόν, πρός τόν φωτοδότην τοῦ κόσμου, πρός τόν διαλύοντα ὅλα τά σκότη, πρός τόν φέροντα πρός τήν ψυχήν τοῦ ἀνθρώπου τήν γλυκύτητα καί τήν χαράν τῆς ζωῆς.

Λευκή ἑορτή εἰς Ἐλευσῖνα ἔτος 1923

Σ.Κ. ΝΑΓΟΥ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΩΝ ΡΟΔΟΣΤΑΥΡΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Ἡ Θεία Φύσις εἶναι τό ΠΑΝ. Εἰς αὐτό καί ἐκ τῶν δυνάμεών της γίνονται τά πάντα. Πέραν αὐτῆς δέν δύναται νά ὑπάρχει τί, οὔτε καί νά συλληφθεῖ ἔννοια τοῦ ὑπάρχοντος. Ἡ Φύσις ἔχει δύο ὄψεις, τήν ἐσωτερικήν καί τήν ἐξωτερικήν. Ἡ ἐξωτερική ὄψις αὐτῆς νοεῖται ἀντικειμενικῶς διά τοῦ συνδέοντος αὐτήν, τό ὁποῖον εἶναι ἡ ἐσωτερική της ὄψις καί ἀποτελεῖται ἀπό οὐσίαν ἡ ὁποία καθίσταται φανερά εἰς τάς ἀνθρωπίνας αἰσθήσεις. Ἡ ἐσωτερική ὄψις τῆς Φύσεως νοεῖται μόνον διά τῆς ἀναγωγῆς τῆς σκέψεως ἡ ὁποία ὁρμᾶται εἰς τόν σχηματισμόν της ἐκ τῆς ἀντικειμενικῆς ἐμφανίσεως τῶν πραγμάτων εἰς τήν αἴσθησιν καί ἐπιβοηθεῖται ὑπό τῆς ψυχικῆς αἰσθήσεως ἀμέσως ἐπηρεαζομένης ἐξ ἀνωτέρων τοῦ ἀνθρώπου νοητικῶν ὄντων. Ὁ διά τῆς ἀναγωγῆς τῆς σκέψεως τρόπος πρός καθορισμόν τῶν ἐννοιῶν τῶν λειτουργούντων νόμων τῆς ἐσωτερικῆς ὄψεως τῆς Φύσεως, ἀπετέλεσεν τήν βάσιν τῆς ἐρεύνης τῶν ἀληθειῶν αὐτῆς καί αὐτό εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἐκλήθη ὑπό τῶν μεγάλων μυστῶν, φιλοσοφική μύησις. Ἡ ὡς ἀνωτέρω καθορισθεῖσα εἰς τάς δύο της ὄψεις Φύσις εἶναι ἄπειρος καί ἀτελεύτητος εἰς τάς ἐνεργείας της. Ἐκεῖνο τό ὁποῖον τήν καθιστᾶ ἄπειρον καί

ἀτελεύτητον εἶναι ἕνας θεμελιώδης νόμος της, ὁ νόμος τῆς παραγωγικότητος. Ἑκάστη ἐνέργειά της γίνεται τό αἴτιον ἐκδηλώσεως καί λειτουργίας ἄλλων ἐκδηλώσεων καί λειτουργιῶν. Ἡ ἔννοια τῆς ἀτελευτήτου ὑπάρξεως, λειτουργίας καί μή φθορᾶς της ὀφείλεται εἰς τόν θεμελιώδη αὐτόν νόμον της. Τό ἄφθαρτον καί ἀτελεύτητον τῆς ὑπάρξεώς της καί λειτουργίας της δέν δύναται οὐσιαστικά ἄλλως νά νοηθεῖ. Εἰς τόν νόμον τῆς παραγωγικότητος τῶν ἐνεργειῶν της ὀφείλονται ὅλα τά πλάσματά της καί ἡ ἐμφάνισις καί λειτουργία τοῦ πνεύματος. Τό πνεῦμα οὕτως ἔρχεται εἰς τό ΕΙΝΑΙ του καί ἐνεργεῖ μέσα εἰς τούς κόλπους της. Ἡ νόησις τοῦ πνεύματος δυνάμει τοῦ νόμου τῆς παραγωγικότητος τῶν δυνάμεών του αὐξάνει. Αὐτό τό καθιστᾶ ἄφθαρτον καί ἀτελεύτητον. Ἡ αὐξανομένη δέ νόησίς του ἀκτινοβολεῖ πάντοτε μέσα εἰς τούς λειτουργοῦντας κόσμους τῆς Φύσεως καί ἔχει αὐτούς πάντοτε ὡς ἀντικείμενον. Πέραν τοῦ λειτουργοῦντος κόσμου τῆς Φύσεως δέν δύναται νά σχηματισθεῖ ἔννοια ὑπό τῆς λειτουργούσης δυνάμεως τοῦ πνεύματος. Ἀντίθετοι σκέψεις θά ἦσαν ἔξω πάσης πραγματικότητος.

•

ΑΛΗΘΕΙΑ. Ἀλήθεια εἶναι ἡ γνῶσις ὑπό τοῦ πνεύματος τῶν λειτουργούντων νόμων τῆς Φύσεως εἴτε τῆς ἐξωτερικῆς εἴτε τῆς ἐσωτερικῆς ὄψεώς της. Διά νά γνωσθεῖ ὑπό τοῦ πνεύματος ἡ ἀλήθεια ἀπαιτεῖται νά λειτουργεῖ αὐτό ἀκωλύτως καί νά μή δουλώνει τήν σκέψιν του εἰς τά πάθη τά δημιουργούμενα ὑπό τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὅταν αὐτή διάγει βίον μή φυσικόν. Τά πάθη συσκοτίζουν τήν λειτουργίαν τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας καί τῆς ἐκμηδενίζουν τήν δύναμιν τῆς διορατικότητός της. Αὐτό εἶναι κεφαλαιῶδες σφάλμα τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καί εἰς αὐτό ὀφείλει τάς παραδοξότητας τῶν ἰδεῶν του καί τῶν συνηθειῶν τῆς ζωῆς του. Τό πνεῦμα καί ἡ λειτουργία του εἶναι μέρος τῆς καθωρισθείσης ἐννοίας τῆς ἀληθείας, διότι τό πνεῦμα ἔχει τάς αὐτάς ἀναλογίας εἰς τάς λειτουργίας του ἐκείνας τάς ὁποίας εὑρίσκομεν εἰς τόν κόσμον τόν ὁποῖον καλοῦμεν ὑλικόν. Ἴσως ὁ ἕνας κόσμος νά εἶναι μία μακρά ἐξέλιξις τῶν δυνάμεων τοῦ ἄλλου ἐπί εὐρυτέρου καί τελειοτέρου ἐπιπέδου. Τάς ὑπαρχούσας σχέσεις καί τάς ὑφισταμένας ἀναλογίας τῶν

κόσμων ὑλικοῦ καί πνευματικοῦ ἐρευνοῦν οἱ μεμυημένοι καί κατανοοῦν πλήρως οἱ διδάσκαλοί των.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ. Οἱ Διδάσκαλοι τῶν μυστικῶν τῆς Φύσεως γνωρίζουν τάς ἐνεργείας καί τοῦ ὑλικοῦ καί τοῦ πνευματικοῦ Φωτός καί ὡς ἐκ τούτου γνωρίζουν ἀκόμη καί τόν σκοπόν παντός φυσικοῦ πράγματος καί παντός πνεύματος. Ὡς ἐκ τῆς γνώσεως αὐτῆς ἀποκαλύπτουν καί τά μέσα διά τῶν ὁποίων ἀποκαθαίρεται ἡ ψυχή ἐκ τῶν παθῶν ὡς καί τόν μέλλοντα πνευματικόν της βίον. Τό παράγγελμα «γνῶθι σ' αὐτόν» ἀφιερώθη εἰς αὐτούς, διότι μόνοι αὐτοί γνωρίζουν τό ΕΙΝΑΙ τῆς ὑπάρξεώς τους καί τόν σκοπόν τόν ὁποῖον αὐτό πληροῖ.

ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΚΑΙ ΟΥΣΙΑΙ – ΠΝΕΥΜΑΤΟΓΟΝΙΑ – ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΡΟΔΟΣΤΑΥΡΩΝ. Τό δημιουργικόν ἤ διαπλαστικόν αἴτιον τῶν θαυμασίων ἀπείρων κόσμων εἶναι τό ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΟΝ ΠΥΡ. Αὐτό εἶναι ὁ καθολικός καί ἀπρόσωπος ΛΟΓΟΣ ὁ ὁποῖος καί ἀποτελεῖ τήν ἐσωτέραν ὄψιν πάντων τῶν ὑπαρχόντων καί τούς δίδει τήν μορφικήν ἔννοιαν τοῦ ΕΙΝΑΙ των. Τό πρωταρχικόν ΠΥΡ εἶναι ἡ ΜΟΝΑΣ ἡ συνέχουσα τούς κόσμους καί ὁ πατήρ πάσης ψυχικῆς ὀντότητος. Εἶναι τό πάντοτε ΕΙΝΑΙ καί πάντοτε τό αὐτό κατά τήν ἔκφρασιν τοῦ μεγάλου Διδασκάλου τῆς γνώσεως Ὀρφέως. Ἡ λειτουργία τοῦ πρωταρχικοῦ ΠΥΡΟΣ φέρει εἰς τό ΕΙΝΑΙ δυνάμεις του. Αὐταί ἀποτελοῦν τά δυναμικά σπέρματα ἐκ τῶν ὁποίων γίνονται αἱ ψυχικαί ὀντότητες μέσα εἰς τήν μήτραν ἐκείνου τό ὁποῖον ἀποκαλοῦμεν ὑλικόν κόσμον. Ὁ ὑλικός κόσμος κατ' ἀντίθεσιν τῆς πρωταρχικῆς Μονάδος, τοῦ Θείου Πυρός, εἶναι τό πλῆθος καί ἡ Μήτηρ τῶν ὀντοτήτων. Τά σπέρματα τοῦ Θείου Πυρός ἐρχόμενα εἰς τήν μητέρα τῶν κόσμων, λαμβάνουν ἐξ' αὐτῆς ἀδιαίρετον καί ἀκτινοβόλον μόριον, ἑνοῦνται μετ' αὐτοῦ καί ἀπό τῆς στιγμῆς ταύτης ἐμφανίζεται τό ΕΙΝΑΙ τῆς ὀντότητος. Ἡ ψυχική αὐτή ὀντότης ὡς ἐκ τῶν αἰτίων τά ὁποῖα τήν ἀπετέλεσαν μένει πάντοτε ἡ αὐτή καί συνέχεται μετά πάσης ἄλλης καί μετά παντός ἐν γένει μορφικοῦ πλάσματος τοῦ ὑλικοῦ κόσμου. Οὕτω μένει εἰς μίαν ἀδιάσπαστον ἑνότητα, τήν τηρουμένην εἰς ὅλους τούς κόσμους ὑπό τοῦ Θείου Πρωταρχικοῦ Πυρός ἤ ἀπροσώπου καθολικοῦ ΛΟΓΟΥ. Ὡς ἐκ τῆς ἑνότητος αὐτῆς αἱ ψυχικαί ὀντότητες δέν δύναται νά

ἔχουν διάφορον σκοπόν ἀπό τόν σκοπόν τοῦ Πατρός των καί τῆς Μητρός των. Αἱ ὀντότητες αὐταί ἀκολουθοῦν τάς αὐτάς λειτουργίας καί ἐκδηλοῦν τάς αὐτάς ἐνεργείας καθιστάμενοι ἄφθαρτοι εἰς τό ΕΙΝΑΙ των καί ἀτελεύτητοι εἰς τόν ροῦν τῆς ἐξελίξεώς των. Αἱ ψυχικαί ὀντότητες κατ᾽ ἀρχάς μέ τήν συνδρομήν τοῦ Πατρός καί τῆς Μητρός των δημιουργοῦν περί αὐτάς ὀργανικήν ἐμφάνισιν. Ἀκολούθως ἡ ὀργανική των ἐμφάνισις διά τοῦ Θείου Πυρός διαιωνίζεται καί ἐξελίσσεται. Τόν συνθετικόν τους ΛΟΓΟΝ ἀποτελοῦν αἱ δυνάμεις τοῦ Πατρός. Τά συνδεόμενα ὑλικά μόρια ἀνήκουν εἰς τήν Μητέρα. Αἱ ὀργανικαί αὐταί ἐμφανίσεις δέν μένουν πάντοτε αἱ αὐταί. Ἡ λειτουργία τῶν ψυχικῶν δυνάμεων ἐν συνδυασμῷ πρός τάς δυνάμεις τοῦ Πατρός καί τά μόρια τῆς Μητρός προκαλοῦν ἀλλοίωσιν εἰς τάς ὀργανώσεις αὐτάς. Τοῦτο ἐπιφέρει τήν ἀποσύνθεσίν τους. Μετά τήν ἀποσύνθεσιν αἱ ψυχικαί ὀντότητες ἐνδύονται ἄλλας μορφάς ἐκ τῶν σχηματιζομένων ὑπό τοῦ διαιωνιστικοῦ ΛΟΓΟΥ. Αἱ τοιαῦται ὀργανώσεις ἐξελισσόμεναι τελειοποιοῦνται καί αὐτό εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον προάγει τάς ψυχικάς ὀντότητας εἰς εὐρυτέρας ἐνεργείας. Ἄνευ τῶν τοῦ εἴδους αὐτοῦ ὀργανώσεων αἱ ψυχικαί ὀντότητες δέν δύναται νά προαχθοῦν. Ἀλλά αἱ ὀργανώσεις αὐταί εἰς τά ἐπίπεδα τῶν ἀπείρων κόσμων δέν εἶναι αἱ αὐταί καί αὐτό εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἔχει νά ἐρευνήσει ὁ ἀληθής Ροδόσταυρος. *Ἡ ἀπό ἐπιπέδου εἰς ἐπίπεδον μετάβασις τῆς ψυχικῆς ὀντότητος καί ὁ σχηματισμός τοῦ ὀργάνου τῆς ἐνεργείας της ἀποτελεῖ τήν ἐνδοτέραν μύησιν εἰς τόν βαθμόν τῶν Ροδοσταύρων.*

· · ·

Καλούμενοι νά ἐκφέρωμεν τήν γνώμην μας περί τῆς ἐσωτερικῆς ἐννοίας τοῦ βαθμοῦ τῶν Ροδοσταύρων μᾶς εἶναι ἐπιβεβλημένον πρίν ἀπαντήσωμεν νά σκεφθῶμεν, ὅτι ἡ πραγματική ἀλήθεια τήν ὁποίαν ποτέ δέν δημιουργεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀλλά τήν εὑρίσκει μέσα εἰς τάς λειτουργίας τῆς Φύσεως, δέν εἶναι δυνατόν νά λέγεται ἀπροκαλύπτως εἰς πάντας. Καί τοῦτο, διότι πᾶσαι αἱ ἀνθρώπινοι διάνοιαι δέν εἶναι ἀπαλλαγμέναι τῶν ἐπιδράσεων τοῦ περιβάλλοντος καί ἐλεύθεραι νά χρησιμοποιήσουν τάς δυνάμεις των ὥστε νά κατορθώσουν νά φθάσουν κατά σύστημα φε-

ρόμεναι εἰς τό κέντρον τῶν ἀληθειῶν τῆς Φύσεως καί ὡς ἐκ τούτου κινδυνεύουν ἐάν τά μυστικά τῆς Φύσεως ἤθελαν τούς ἀποκαλυφθεῖ, νά τούς συγχίσουν καί νά τούς βλάψουν. Τά μυστικά τῆς Φύσεως διά τάς μή καλλιεργηθείσας καί ἀπηλλαγμένας ἐκ τῶν παθῶν διανοίας πρέπει νά μένουν πάντοτε μυστικά. Οἱ ἀμύητοι ἄνθρωποι, οἱ ἀδύνατοι τήν σκέψιν καί ὑπό τῶν παθῶν κυβερνόμενοι, ὁμοιάζουν πρός τά βρέφη καί ὅπως αὐτά εἶναι ὑποκείμενα νά κατακαοῦν ὑπό τοῦ πυρός μόλις τό προσεγγίσουν, οὕτω καί αὐτοί εἶναι ὑποκείμενοι νά ὑποστοῦν βλάβην, καί μείωσιν τῶν ἐξελικτικῶν των δυνάμεων περιπλεκόμενοι εἰς χειρισμόν πνευματικῶν νόμων τῶν ὁποίων ἀγνοοῦν καί τήν σκοπιμότητα καί τήν λειτουργίαν των. Τά μυστικά τῆς Φύσεως ὁμοιάζουν τό φλέγον πῦρ.

Διά τούς λόγους αὐτούς πιστεύομεν ὅτι ἡ διατύπωσις τῶν μεγάλων ἐννοιῶν τῶν μυστικῶν τῆς Φύσεως εἰς σύμβολα καί ἀλληγορικάς παραστάσεις ἔχει ἄπειρον σκοπιμότητα τήν ὁποίαν οὐδείς μυημένος δύναται νά παρίδει. Τοῦτο ἀκριβῶς νομίζομεν ὅτι πιστεύει καί ἡ Τεκτονική ἀρχή ἡ ζητήσασα τήν γνώμην μας περί τῆς ἐσωτερικῆς ἐννοίας τοῦ βαθμοῦ τῶν Ροδοσταύρων, θέλουσα καί νά ἐξερευνήσει τάς σκέψεις μας καί νά ἐξακριβώσει ἐάν ὄντως εἴμεθα μεμυημένοι εἰς τάς Θείας ἀληθείας, ὅτε καί θά διατυπώσωμεν αὐτάς κατά τόν διά τούς μύστας καθωρισμένον τρόπον ὁ ὁποῖος δέν ἀποκαλύπτει ἀπροκαλύπτως οὐδεμίαν μυστικήν ἔννοιαν περί τῆς ἐσωτερικῆς λειτουργίας τῆς Θείας Φύσεως εἰς βεβήλους ὀφθαλμούς καί βέβηλα ὦτα. Διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ θά ἦτο ἴσως δυνατόν καί νά διευκρινισθεῖ ἐάν δύναται ἀκόμη νά ὑπάρχει μυσταγωγική ὀργάνωσις μέ βαθμούς παρασκευάζοντας τάς ἀνθρωπίνας διανοίας εἰς τήν μελέτην καί κατανόησιν τῶν μεγάλων μυστικῶν τῆς Φύσεως καί τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν Θείων μέσων πρός ταχυτέραν ἀνέλιξιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος εἰς τάς σφαίρας τῆς πνευματικῆς πραγματικότητος ἤ πρέπει πλέον τό Τεκτονικόν Τάγμα νά ἀπλοποιήσει τήν ὀργάνωσίν του καί νά λάβει αὐτό τήν κατεύθυνσιν μόνον τῆς ἐμπράκτου ἐφαρμογῆς τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν πρός βελτίωσιν τῆς ἀνθρωπίνης καταστάσεως. Τό δεύτερον αὐτό, ὁ Μυσταγωγικός Τεκτονισμός μέχρι σήμερον τό χρησιμοποιοῦσε ὡς μέσον διά νά φθάσει τόν μύστην εἰς πλήρωσιν τοῦ σκοποῦ του.

Δυστυχῶς αὐτό παρεξηγήθη καί ὁ ἐργαζόμενος Τεκτ.·. κόσμος προσηλώθη εἰς τό μέσον καί ἀπώλεσε τόν σκοπόν. Πράγματι ἀπωλέσθη δι᾽ ὅλους τούς κατέχοντας ἀνωτέρας βαθμίδας τοῦ Τεκτονισμοῦ ὁ σκοπός;

2

῾Ο βαθμός τῶν Ροδοσταύρων ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ὅτι ἔχει σχέσιν πρός τά μυστήρια τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Τοῦτο καθίσταται πρόδηλον δι᾽ ἐκείνους τῶν ἀδ.·. ἀδ.·. οἱ ὁποῖοι ἐμελέτησαν τόν συμβολισμόν τῶν Χριστιανικῶν Μυστηρίων τόν ἀναφερόμενον ἀμέσως εἰς τά μέσα τῆς μεταμορφώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. ῾Η ἔννοια τῶν μυστηρίων τῆς θρησκείας αὐτῆς εἰς τό πνεῦμα τῶν λειτουργῶν της δέν ὑπάρχει. ῾Η ἔννοια τῶν μέσων τοῦ μεταμορφωτικοῦ Λόγου δι᾽ αὐτούς ἀπωλέσθη. Εἰς αὐτό συνετέλεσε ἐκτός τῶν ἄλλων ἡ ἀμάθεια καί τά πάθη. ᾽Από τό περιέχόμενο τῆς ἐσωτερικῆς διδασκαλίας τοῦ χριστιανισμοῦ ἐξωβελίσθη πᾶσα μυσταγωγική ἔννοια καί περιωρίσθη αὐτή εἰς τούς ξηρούς καί ἀγόνους τύπους, οἱ ὁποῖοι δέν ἐπιτρέπουν πλέον τήν κατανόησιν τῶν μέσων τῆς προαγωγῆς τοῦ πνεύματος εἰς τάς μεγάλας ἀληθείας τοῦ μεταμορφωτικοῦ Λόγου. ῎Ανευ ὑπερβολῆς δυνάμεθα νά εἴπωμεν, ὅτι εἰς τούς λειτουργούς τῆς θρησκείας αὐτῆς ἐπῆλθε πραγματική κατάπτωσις ἐκ τοῦ καθαρῶς νοητικοῦ ἐπιπέδου συντελέσασα εἰς ὁμοίαν κατάπτωσιν καί τοῦ ἠθικοῦ ἐπιπέδου. Τάς σχέσεις τοῦ βαθμοῦ τῶν Ροδοσταύρων πρός τήν ἐσωτερικήν ἀλήθειαν τοῦ περιεχομένου τοῦ τυπικοῦ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, δέν ἠρεύνησαν καί οἱ περισσότεροι τῶν ἀδ.·. ἀδ.·. Ροδοσταύρων καί ὡς ἐκ τούτου προσηλώθησαν εἰς τούς τύπους μόνον, ἄνευ τῆς κατανοήσεως τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῶν ἐννοίας. Τοῦτο εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα καί οἱ μέν καί οἱ δέ νά φέρονται ἄνευ τοῦ πηδαλίου τῆς γνώσεως καί ἐντεῦθεν ἡ τρομερά σύγχυσις καί ἡ ἄγνοια ἐπί τῶν λειτουργιῶν τοῦ Θείου Πυρός ἤ καθολικοῦ Λόγου. Τάς αὐτάς σχέσεις τοῦ βαθμοῦ τῶν Ροδοσταύρων εὑρίσκομεν καί πρός τό περιεχόμενον τῆς ᾽Ορφικῆς ἀποκαλύψεως εἰς τό πρόσωπον τοῦ Ζαγρέως Διονύσου καί μάλιστα εἰς εὐρύτερον πνευματικόν ἐπίπεδον ἀναπτυσσομένας. ῾Η κατανόησις τῆς μεταμορφωτικῆς δυνάμεως τοῦ Θείου Πυρός καί τῶν μεταμορφώσεων τοῦ Ζαγρέως Διονύσου ἀποκαλύπτουν ἐπί τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τήν ἀνελικτικήν πορείαν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς εἰς τάς χώρας τῶν ἀθανάτων τῆς ῾Ελληνικῆς παραδόσεως. Αἱ αὐταί ὡσαύτως σχέσεις τοῦ βαθμοῦ τῶν Ροδοσταύρων ὑπάρχουν καί πρός τό περιεχόμενον τῆς ἀποκαλύψεως τῶν ᾽Ελευσινίων μυστηρίων. ῾Ο μνηστήρ καί ἐλευθερωτής τῆς Περσεφόνης Διόνυσος ὁ ᾽Ελευθερεύς, ἐμφανίζει τήν ἐξελικτικήν δύναμιν τοῦ καθολικοῦ Λόγου τοῦ Θείου Πυρός εἰς τό ἐπίπεδον ἐν τῷ ὁποίῳ συντελεῖται ἡ ἀποθέωσις τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καί τάς κρατούσας σχέσεις μεταξύ τῶν ἀθανάτων καί αὐτῆς καί τῶν πρός αὐτήν ἐρχομένων ἐκεῖθεν βοηθημάτων ὑπό τήν ἔννοιαν τῶν φωτεινῶν πνευματικῶν ἀκτίνων. Δυστυχῶς οἱ νεώτεροι Ροδόσταυροι δέν ἐξεδήλωσαν τήν ψυχικήν διάθεσιν νά συγκρίνουν τάς Θείας αὐτάς ἀποκαλύψεις διά νά κατορθώσουν νά εὕρουν τήν οὐσιαστικήν ἔννοιαν τοῦ Θείου Πυρός. ῎Ισως βραδύτερον ἡ ἰδέα αὐτή γονιμοποιηθεῖ ὑπό τῶν καθαρῶν ἀκτίνων τοῦ ἐνεργοῦντος Λόγου εἰς τό πνεῦμα τῶν μεμυημένων Διδασκάλων ἤ Σοφωτάτων τοῦ βαθμοῦ τῶν Ροδοσταύρων. ῾Η ἄνευ πραγματικῆς γνώσεως πίστις ἐμφανίζει ψυχικήν τέφραν ἡ ὁποία κατέστη τοιαύτη λόγω τῆς ἀγνοίας καί τῶν παθῶν. ᾽Αλλά ἡ τέφρα αὐτή ἐν συνεργασίᾳ μέ τήν ψυχικήν των ὑπόστασιν ὠθεῖται νά κληροδοτεῖ σπέρματα ἐντός τῶν ὁποίων ἡ ἀνθρωπίνη ψυχή εὑρίσκει τά μέσα τῆς ἐνεργείας. ᾽Ενεργοῦσα δέ φωτίζεται κατ᾽ ἀναπόφευκτον ἐπίδρασιν τοῦ Θείου Πυρός καί εἰς τό σημεῖον αὐτό πρέπει νά στραφεῖ ἡ μεγαλυτέρα προσοχή τῶν Ροδοσταύρων διότι εἰς αὐτό τό σημεῖον πρέπει νά σπουδάζεται ὑπό τῆς διανοίας τοῦ ἀνθρώπου περισσότερον ἡ λειτουργία τοῦ Λόγου Πυρός.

ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ

Εἰς τήν ἀρχήν καί τό τέλος πάσης συνεδρίας τοῦ βαθμοῦ εἰς τό τυπικόν τῆς μυήσεως γίνεται μνεία τῆς εὑρέσεως καί τῆς ἀπωλείας τοῦ Λόγου. *῾Η ἀπώλεια τοῦ Λόγου δέν εἶναι δυνατόν νά εἶναι πραγματικῶς οὐσιαστική, διότι οὐδείς χάνει ἐκεῖνο τό*

ὁποῖον κατέκτησε. *Αὐτή αὔτη ἡ ἐνέργεια τοῦ Λόγου εἰς τήν μνήμην τοῦ ἀνθρώπου δέν ἐπιτρέπει αὐτό τό μέγα γεγονός τῆς γνώσεως τοῦ νά χάνει τήν συνέχισιν τῶν καθέκαστα αὐτῆς, ἐκτός ἐάν πρόκειται περί μή οὐσιώδους γνωστικῆς λειτουργίας. Προφανῶς πρόκειται περί ἄλλης ἀπωλείας σχετιζομένης πρός τήν κατάπαυσιν τῆς μεταδόσεως τῆς μυσταγωγικῆς γνώσεως ἐξ ἀφορμῆς τῆς μή κανονικῆς διαδοχῆς τῶν Διδασκάλων της.* Ἀδύνατοι μαθηταί, μή ἐμβαθύνοντες εἰς τάς ἐκδηλώσεις τοῦ πνεύματος τῶν διδασκάλων των, μή κατανοήσαντες τάς πηγάς τῆς ζωῆς καί τούς ἀνελικτικούς της νόμους, συνετέλεσαν εἰς τήν συσκότισιν τῆς μυσταγωγικῆς ἀποκαλύψεως ἐκ τῆς ὁποίας ἡ ἀπώλεια τοῦ λάμποντος Φωτός τοῦ Θείου Λόγου.

Μόνον εἰς τάς διανοίας τῶν μή συνεχιζόντων τάς Θείας ἀποκαλύψεις, μόνον εἰς τάς νωθράς διανοίας τῶν μή ἱκανῶν διαδόχων τῶν μεγάλων μυστῶν, ἀπόλλυται ὁ Λόγος. Ὁ Λόγος τό ἀπαύγασμα τῆς ἐντονωτέρας ἐνεργείας τοῦ πρωταρχικοῦ Πυρός εἰς τόν πνευματικόν καί ἀνθρώπινον κόσμον, ὁ πάντοτε ὑπάρχων καί ἐνεργῶν εἰς πᾶσαν ὕπαρξιν, δέν κατανοεῖται ὑπό τοῦ ἀνθρώπου ἐλλείψει ἱκανοῦ Διδασκάλου καί ἐνδελεχοῦς παρασκευῆς. Οἱ ἄνθρωποι διά τῆς κακίας καί ἀγνοίας των φονεύουν τούς Διδασκάλους ἤ τούς καθιστοῦν σιγηλούς καί δυσπίστους. Ἡ εὕρεσις τοῦ Λόγου δέον νά μελετᾶται εἰς τό περιεχόμενον τῆς ἀποκαλυπτομένης γνώσεως ὑπό τῶν Διδασκάλων. Οὕτω δύνανται νά ὁδηγοῦνται οἱ μαθηταί νά κατανοοῦν τάς ἐνεργείας του. Διά νά εὑρεθεῖ ὁ Λόγος εἰς τήν λειτουργίαν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος μέσα εἰς τήν ἀνθρωπίνην φύσιν, προαπαιτεῖται ἡ εὕρεσίς του εἰς ὅλον τόν ἄλλον κόσμον τόν δρῶντα κάτωθι τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος. Διά νά εὑρεθεῖ ὁ Λόγος ὑψηλότερα τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου, πρέπει νά κατανοηθεῖ πρότερον εἰς αὐτήν ταύτην τήν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου. Διά νά γνωσθοῦν αἱ ἐνέργειαί του εἰς τόν Θεῖον πνευματικόν κόσμον, πρέπει αὐταί νά γνωσθοῦν πρότερον εἰς τήν λειτουργίαν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Εὕρομεν τόν Λόγον. Τοῦτο διϊσχυριζόμεθα. Τόν εὕρομεν ὅμως πράγματι; Ἰδού ποῦ ἀκριβῶς στρέφεται ἡ ἐσωτέρα καί Θειοτέρα ἔννοια τῶν Ροδοσταύρων. Ἀλλά ὁ μύστης πρέπει νά γνωρίζει ἀπό τήν ἀρχήν τῆς ἐρεύνης του, ὅτι ὁ

Λόγος δέν ἔχει σχέσιν μόνον πρός μίαν προσωπικότητα. Μία τοιαύτη σκέψις θά ἰσοδυναμοῦσε μέ ἄρνησι πρός τήν δύναμιν ἐκείνου εἰς τάς ἐνεργείας τοῦ ὁποίου πᾶσα προσωπικότης ὀφείλει τό ΕΙΝΑΙ της. Μία κλῖμαξ μᾶς δεικνύει τήν ὁδόν. Εἰς τάς βαθμίδας τῆς κλίμακος αὐτῆς ὁδηγούμεθα ὑπό τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Λόγου. Ὅταν καί ἐφ᾽ ὅσον ὅμως αὐταί αἱ ἐνέργειαι λανθάνουν εἰς τό νοητικόν μας καθίσταται ἀδύνατον νά προχωρήσωμεν. Ἀντιθέτως, ὅταν τάς κατανοοῦμεν, ὅταν γνωρίζομεν τάς μυστικάς των λειτουργίας, τάς δεχόμεθα ταχύτατα καί φθάνομεν εἰς πλήρη ἀπολύτρωσι ἐκ τοῦ σκότους. Ὅταν ὑπό τῆς διανοίας μας ἐκδηλοῦται σαφής ἡ γνῶσις περί τῆς ἐννοίας τῆς δυνάμεώς των, τότε μεταβαίνομεν εἰς τάς χώρας ὅπου τό φῶς τοῦ Λόγου εἶναι λαμπρότερον καί ἡ ζωή ρέει ἄνευ δοκιμασιῶν. Ἀπό τάς ὑψηλοτέρας βαθμίδας τῆς κλίμακος αὐτῆς ὁρῶμεν τούς Θείους κόσμους. Τοῦτο καθιστᾶ δυνατήν τήν ἕλξιν τοῦ πνεύματός μας πρός τάς χώρας τοῦ φωτός.

ΣΤΑΥΡΟΣ φέρων εἰς τό κέντρον αὐτοῦ Ρόδον Τό ἐξόχου σπουδαιότητος αὐτό σύμβολον εἶναι ἡ εἰκών τῆς διεξαγομένης πάλης μεταξύ θανάτου καί ζωῆς καί ἐν ταυτῷ ἡ εἰκών τῶν διασταυρουμένων δυνάμεων τῆς διπλῆς ἀνθρωπίνης φύσεως πρός συγκράτησιν ἐν συνεχεία τοῦ μέσου τῆς ἀνελίξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἐκ τῆς ὁλοσχεροῦς καταστροφῆς. Τήν ὕπαρξίν μας διέπουν δύο νόμοι τοῦ Λόγου, ὁ νόμος τοῦ θανάτου καί ὁ νόμος τῆς ζωῆς οἱ ὁποῖοι καί ἀποτελοῦν τά θεμέλια πάσης ὑπάρξεως. Εἶναι οἱ πλέον κεντρικοί καί Θεῖοι νόμοι διότι διά τῆς λειτουργίας των τίποτα δέν μένει στάσιμον καί ἀνεξέλικτον. Συνεχῶς μεταξύ των διεξάγεται μία πάλη εἰς τό ποῖος νά καταστεῖ ἰσχυρότερος διά νά ὑπερβεῖ τόν ἄλλον κατά τάς ἐνεργείας. Εἰς τό σημεῖον αὐτό οἱ μύσται πρέπει νά στρέψουν τήν προσοχήν τους. *Οἱ νόμοι συνεργάζονται εἰς τήν λειτουργίαν τῶν κόσμων ἀλλά ἕκαστος ἀντλεῖ τήν ἰσχύν του ἀφ᾽ ἑαυτοῦ.* Ὁ νόμος τῆς ζωῆς ἀπό τήν ζωήν θά ἀντλήσει τήν δύναμίν του καί ὁ νόμος τοῦ θανάτου ἀπό τόν θάνατον. Οἱ Ροδόσταυροι οἱ θέλοντες νά ἀντιληφθοῦν πληρέστερα τήν ἔννοιαν τῆς ζωῆς πρέπει νά στρέψουν τήν προσοχήν τους εἰς τήν ἔρευναν τοῦ ἐρωτήματος, ποία εἶναι ἡ ζωή ἡ ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ πρωταρχικοῦ Πυρός, ποία εἶναι

ἡ ζωή τοῦ Λόγου; Εἰς αὐτό θά μᾶς βοηθήσει ἡ ἔννοια τοῦ θανάτου. Καί ὁ θάνατος ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Λόγου πρός τόν σκοπόν νά μή ἀφίνει μονίμως τό πνεῦμα εἰς τάς χαμηλάς λειτουργίας καί τήν διάνοιάν καθηλωμένην εἰς τά πάθη καί τάς ψευδεῖς δοξασίας. Ἄν ὁ νόμος τοῦ θανάτου δέν ἐλειτούργει τό πᾶν θά ἦτο μονίμως τό αὐτό ἄνευ ἐξελίξεως τῶν δυνάμεών του, ἄνευ προόδου. Ἡ ἔννοια τῆς ζωῆς τότε θά ἦτο ἀσύλληπτος διότι οἱ νόμοι της δέν θά εἶχαν ἀντίδρασιν. Ἡ ζωή ἐκτείνεται εἰς τάς ἐνεργείας της συνεπεία τῆς ὑφισταμένης ἀντιδράσεως ἐκ τοῦ νόμου τοῦ θανάτου. Ἄς καταστήσωμεν τούς νόμους τῆς ζωῆς ἐνεργητικοτέρους καί τότε θά ἔχωμεν ὡς ἀποτέλεσμα τήν εὔρυνσιν τοῦ νοητικοῦ μας, ὅτε καί τό πρό ἡμῶν παραπέτασμα τό ἐμποδίζον ἡμᾶς νά ἴδωμεν τήν ἄπειρον ἰσχύν τοῦ Λόγου, θά καταπέσει.

Ἐπί τοῦ Σταυροῦ φέρεται Ρόδον. Τήν σημασίαν τοῦ εὐγλώττου αὐτοῦ συμβόλου οὐδείς δύναται νά κατονομάσει ἐκτός ἐάν εἶναι παράφρων. Ἀλλά ἐκτός αὐτοῦ καί ἄν κατονομασθεῖ δέν θά ἦτο δυνατόν νά νοηθεῖ ἄνευ εὐρυτέρας ἀναλύσεως, ἄνευ συσχετισμοῦ πρός τάς λειτουργίας τοῦ ἁγνοῦ Λόγου, ἄνευ συσχετισμοῦ πρός ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἐμφανίζει τήν ἄνευ παθῶν ἁγνήν ζωήν. Ὁ Λόγος μέσα εἰς αὐτήν τήν ζωήν παρουσιάζει τήν λαμπρότητά του καί τάς διαυγεῖς φωτεινάς του ἀκτίνας αἱ ὁποῖαι εἰσέρχονται εἰς τήν λειτουργίαν τοῦ πνεύματος καί ἀπό τῆς στιγμῆς δέ αὐτῆς διαγράφει εὐρύτερον ὁρίζοντα εἰς τάς φωτεινάς χώρας τοῦ Οὐρανοῦ. Ἀλλά διά νά συντελεσθεῖ πλήρως ἡ μεταμόρφωσις αὐτή τοῦ πνεύματος ἀπαιτοῦνται καί τά ὑπό τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου εἰκονιζόμενα. Ποῖα εἶναι ὅμως τά ὑπό τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου εἰκονιζόμενα; Ἄς προσπαθήσωμε διά τῆς συγκρίσεως τοῦ βαθμοῦ τῶν Ροδοσταύρων πρός τά ἀρχαιότερα λειτουργήσαντα μυστήρια νά ὑποβοηθήσωμε τήν σύλληψιν τῶν ἐννοιῶν αὐτῶν καθώς καί ἐκείνην τοῦ Ρόδου. Ἐν τῇ λειτουργία τῶν Ἐλευσινίων μυστηρίων ἀπεκαλύπτετο ἡ σημασία τήν ὁποίαν εἶχε διά τούς μύστας εἰς τόν ἀποκαθαρμόν καί τήν ἀνέλιξιν τοῦ πνεύματος αὐτῶν, ἡ Θεά τοῦ Κάλλους. Ἡ Θεά τοῦ Κάλλους κατ᾽ αὐτά οὐδόλως ὡμοίαζεν πρός τήν Θεάν Ἀφροδίτην τῆς λαϊκῆς λατρείας καί πίστεως. Ὑπῆρχεν μεγίστη διαφορά εἰς τήν

ἀλληγορικήν ἔννοιαν αὐτῆς. Ἡ ἀλληγορική ἔννοια τοῦ Ρόδου ἔχει σχέσιν πρός τήν ἀλληγορικήν ἔννοιαν τῆς Θεᾶς τοῦ Κάλλους. Ἡ Θεά τοῦ Κάλλους εἰς τά μυστήρια αὐτά ἐσπουδάζετο ἀπό τῆς ἀπόψεως ἐκείνης τήν ὁποίαν σπουδάζουν τήν στήλην τοῦ Κάλλους τοῦ Τεκτονικοῦ Ναοῦ οἱ πλέον μεμυημένοι Τέκτονες. Ἡ ἐξέλιξις τῆς ἐννοίας τῆς στήλης αὐτῆς εἰς τά εὐρύτερα σημεῖα της ἐμφανίζει κάτι τό ὁποῖον δύναται νά ἐννοήσουν μόνον οἱ γνωρίζοντες τήν ὑψίστην σημασίαν τῆς ἀλληγορουμένης ἐννοίας τοῦ Ρόδου. Εἰς τά αὐτά μυστήρια ἀπεκαλύπτετο ἡ μεγίστη συμβολική ἔννοια τοῦ σίτου ἐκ τοῦ ὁποίου γίνεται ὁ ἄρτος. Ὁ σῖτος ἦτο τό ἱερόν ἔβλημα τῆς Θεᾶς Δήμητρος εἰς τό ἐπίπεδον τοῦ κόσμου τῶν μεμυημένων καί δι᾽ αὐτό εἰς τήν ἀρχήν τῆς ἐνδοτέρας μυήσεως ὁ Ἱεροφάντης ἔλεγεν πρός αὐτούς. «Ὦ μύσται, ὁ σῖτος εἰκονίζει τό μέσον τῆς ἐνάρξεως τῆς μεταμορφώσεώς σας καί τῆς πρός τόν Οὐρανόν μεταβάσεώς σας ὡς ἀποκαθαρμένων πνευμάτων. Ἄν πρός τήν ἔννοιαν αὐτοῦ κατανοήσετε καί τήν ἔννοιαν τήν ὑπό τοῦ ἐμβλήματος τοῦ Θεοῦ Διονύσου εἰκονιζομένην, τοῦ χυμοῦ τῆς σταφυλῆς, τότε ἡ ἀνάβασίς σας εἰς τάς ὑψηλοτέρας βαθμίδας τῆς πνευματικῆς κλίμακος συνετελέσθη. Ἡ ἀθανασία τοῦ πνεύματός σας ἐπετεύχθη.« Αὐτά τά σύμβολα ἔλαβε ἀργότερον καί ἡ Χριστιανική θρησκεία καί ἐπί τῇ βάσει αὐτῶν διετύπωσε τό τυπικόν της εἰς τό μέρος τῆς παρασκευῆς τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Ἀκόμη βραδύτερον ἔπραξαν τό αὐτό καί οἱ ἀρχαιότεροι Ροδόσταυροι ἐκ τοῦ τυπικοῦ τῶν ὁποίων ἐλήφθησαν τά σύμβολα τοῦ βαθμοῦ τῶν Ροδοσταύρων τῶν Τεκτονικῶν μυστηρίων. Ὁ ἐκ τῶν σπερμάτων τοῦ σίτου ἄρτος καί ὁ ἐκ τοῦ χυμοῦ τῆς σταφυλῆς οἶνος, ἀποτελοῦν τήν μυστικήν ἱεροπραξίαν τῶν Ροδοσταύρων διά τῆς ὁποίας ζητεῖται ὁ ἀποκαθαρμός τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καί ἡ ἀνάστασις αὐτῆς εἰς τάς χώρας τοῦ ἀκτινοβολοῦντος Φωτός.

INRI

(IGNE NATURA RENOVATUR INTEGRA) Ἡ λέξις αὐτή ἐκφράζει τήν ζωηροτέραν, τήν Θειοτέραν καί τήν φωτοβόλον ἔννοιαν τοῦ Θείου Λόγου εἰς ὅλα τά ἐπίπεδα τῶν κόσμων. Ὅσον

περισσότερον ἐμβαθύνει τίς εἰς τάς λειτουργίας του κατά τοσοῦτον οἱ διανοητικοί ὀφθαλμοί του βλέπουν εὐρύτερον τούς ὁρίζοντας τῶν λειτουργούντων κόσμων. Δι᾽ αὐτῆς τῆς λέξεως εἰκονίζεται ὁ καθολικός καί ἀπρόσωπος Λόγος. *Ὁλόκληρος ἡ Φύσις ἀναγεννᾶται διά τοῦ Πυρός*. Τοῦτο μόνον εἶναι ὅμως; Διά τούς σπουδάζοντας τάς λειτουργίας τῆς Φύσεως αὐτό ἀναμφισβητήτως ἔχει μεγίστη σημασίαν, διότι τούς εἰσάγει κατ᾽ εὐθεῖαν εἰς τούς νόμους τῆς δημιουργίας καί τούς ἀποτρέπει ἀπό τάς πεπλανημένας δοξασίας τῆς ἄνευ εἱρμοῦ κινουμένης ἀνθρωπίνης διανοίας. Διά τούς σπουδάζοντας ὅμως τάς λειτουργίας του πνεύματος, τάς ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καί τούς σκοπούς τούς ὁποίους αὐτή πληροῖ εἰς τούς διαφόρους ἀνελικτικούς κύκλους τῆς ζωῆς της, ἡ λέξις αὐτή ἀποκαλύπτει τό πᾶν καί αὐτά ἀκόμη τά μυστικά τῶν ἀθανάτων. Εἶναι αὐτός οὗτος ὁ Δημιουργός τόν ὁποῖον εὑρίσκουν οἱ μεμυημένοι εἰς ὅλας τάς λειτουργίας τοῦ ἀπείρου. Εἶναι ὁ ἄνευ διακοπῆς συνεχίζων τό ὅλον τῶν δημιουργηθέντων κόσμων εἰς τάς ἐσαεί μεταμορφώσεις ὅλων τῶν πλασμάτων αὐτοῦ. Εἶναι ὁ χορηγός πάσης ζωῆς καί ὁ ἀτελεύτητος συντηρητής της. Ἕκαστον τῶν τεσσάρων γραμμάτων αὐτῆς περικλείει μίαν εὐρυτέραν ἔννοιαν διά τῆς ὁποίας ἀποκαλύπτεται εἰς τόν ὑλικόν, εἰς τόν μορφικόν, εἰς τόν ψυχικόν καί εἰς τόν ἀθάνατον τῶν πνευμάτων κόσμον ὁ ρόλος αὐτοῦ. Τάς ἐννοίας του αὐτάς σπουδάζουν οἱ ἁγνοί μύσται εἰς τό ὅλον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, τόν εὑρίσκουν μέσα εἰς αὐτήν, τόν κατανοοῦν καί ἀπό τῆς στιγμῆς ἐκείνης αἱ ἀκτῖνες τῆς διανοίας τους εἰσδύουν εἰς τάς πλέον λεπτοτέρας ἐνεργείας του. Οἱ ἁγνοί αὐτοί μύσται πράγματι εὑρίσκουν τόν Λόγον καί τό πνεῦμα τους εἰσέρχεται εἰς τάς τάξεις τῶν ἀθανάτων.

* *

Ὅσον μᾶς ἦτο δυνατόν καί ἐπιτρεπτόν ἐξεθέσαμε τάς σκέψεις μας περί τῆς μεγάλης ἐσωτερικῆς ἐννοίας τοῦ βαθμοῦ τῶν Ροδοσταύρων. Ἡ ἔκθεσις τῶν σκέψεών μας δέν ὁμοιάζει μέ τήν ἀναλυτικήν μέθοδον τῆς ἐπιστήμης. Δέν ἦτο δυνατόν νά ἀκολουθήσωμε τήν μέθοδον αὐτήν. Τό θέμα τό ὁποῖον διαπραγματευθήκαμε ἀπαγορεύει τοῦτο αὐστηρῶς. Ἀκολουθήσαμε τήν μέθοδον ἐκείνην διά τῆς ὁποίας οἱ μύσται ἐξωτερικεύουν τάς

ἰδέας των μέ ἀποκλειστικόν σκοπόν νά τούς ἐννοοῦν μόνον οἱ μεμυημένοι. Ἕνας σύγχρονος ἐπιστήμων ἴσως θά μᾶς ἀπέδιδε, ἐάν ἐλάμβανε γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τῶν σκέψεων τάς ὁποίας ἐκθέσαμε, τήν κατηγορίαν τοῦ μεγάλου παραδοξολόγου καί τοῦ νοσηροῦ μυστικοπαθοῦς. Δέν θά παραπονεθοῦμε ὅμως δι᾽ αὐτό, διότι ἔχουμε συνειθίσει τήν ἀδυναμίαν τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως. Πάντοτε αὐτή ἐπικρίνει ἐκεῖνο εἰς τοῦ ὁποίου τήν ἔννοιαν δέν δύναται νά εἰσέλθει. Ὅταν αἱ ἀκτῖνες τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας θλῶνται εἰς τήν ἐπιφάνειαν τῶν φαινομένων τοῦ κόσμου καί ἀδυνατοῦν νά εἰσέλθουν εἰς τούς ἐνδοτέρους λόγους αὐτοῦ, τήν ἐπίκρισιν τήν ἔχουν πρόχειρον. Τό περιεχόμενον τῆς ἐκθέσεώς μας αὐτῆς ἀφιεροῦται ἐξ ὁλοκλήρου μόνον εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δέν συμβουλεύονται μόνον τήν ἐπιστημονικήν αἴσθησιν ἀλλά τήν αἴσθησιν ἐκείνην ἡ ὁποία ἐκτοπίζει τά ὑλικά φαινόμενα καί εἰσέρχεται εἰς τούς ἐνδοτέρους λόγους εἰς τούς ὁποίους ὀφείλεται τό ὅλον τῆς ὀργανώσεως τῶν κόσμων καί τήν αἴσθησιν ἐκείνην ἡ ὁποία φέρει πρός ψυχικήν λειτουργίαν τά φαινόμενα τῆς ὅλης πνευματικῆς λειτουργίας τῶν κόσμων.

Νοέμβριος 1925

Σ.Κ. ΝΑΓΟΥ

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Τό θέμα τῆς ἀριθμολογίας εἰς τήν καθόλου αὐτοῦ ἔννοιαν εἶναι εὐρύτατον. Ἀποτελεῖ θά μπορούσαμε νά εἴπωμεν τό μέσον τῆς συνεννοήσεως ἤτοι τήν γλῶσσαν τῶν Θεῶν, ἡ ὁποία δέν ἔχει περιορισμούς εἰς τήν ἔκτασίν της ὅπως ἡ γλῶσσα τῶν ἀνθρώπων, ἀλλά εἶναι ἄπειρος ὅπως ἀκριβῶς ἄπειρος εἶναι καί ἡ ἔννοια τῶν ἀριθμῶν. Καί εἶναι ἡ γλῶσσα τῶν Θεῶν, διότι ἡ ἀριθμολογία, ἡ ἔννοια τῶν ἀριθμῶν, ἀναφέρεται εἰς ὅλας τάς σχέσεις τῆς λειτουργίας τῶν κόσμων, τῶν νόμων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι προκαλοῦν τάς λειτουργίας αὐτάς καί τά καθέκαστα αὐτῶν, ὡς ἐπίσης καί εἰς ὅλας τάς ἐμφανίσεις τοῦ πνεύματος, τῶν σχέσεων αὐτοῦ πρός τάς λειτουργίας τῶν κόσμων καί τῶν ἐνεργητικῶν δυνάμεων καί νόμων αὐτοῦ οἱ ὁποῖοι ἀπείρως ἐξελίσσουν. Τοῦ θέματος αὐτοῦ τό ὁποῖον ἀπησχόλησε πολλούς τῶν σοφῶν τῆς ἀρχαιότητος πτυχήν μόνον θά πειραθῶμεν νά ἀποκαλύψωμεν, ἀκριβῶς ἐκείνην πού ἀπησχόλησεν αὐτούς περισσότερον. Κατ' ἀρχήν οἱ ἀριθμοί δέν εἶναι τί τό ὁποῖον ἐπενόησεν καί ἐδημιούργησεν ὁ ἄνθρωπος. Ἀντιθέτως εἶναι ἐκδηλωμένον φυσικόν φαινόμενον τό ὁποῖον διασαφηνίζει τάς διαφόρους καταστάσεις τῶν λειτουργούντων κόσμων καί τοῦ πνεύματός των. *Εἶναι τό ὑπό τῆς Φύσεως παρεχόμενον μέσον πρός τό δημιούργημά της, τήν ἀνθρωπίνην διάνοιαν, διά τοῦ ὁποίου καθίσταται νοητή ἡ λειτουργία τῶν κόσμων, οἱ νόμοι τῶν οὐσιῶν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μετέχουν εἰς τάς λειτουργίας αὐτάς, ὡς καί ἡ δυναμικότης ἑκάστου τῶν νόμων αὐτῶν. Εἶναι ἐπίσης τό μέσον τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς καταστάσεως ἑκάστης πνευματικῆς προσωπικότητος καί τό μόνον μέσον διά τοῦ ὁποίου εἶναι δυνατόν νά εὑρίσκεται καί καθορίζεται ὁ βαθμός τῆς ἐξελίξεώς των.* Οἱ ἀριθμοί δέν ἔχουν τήν ἁπλήν ἔννοιαν τήν ὁποίαν δίδει ὁ ἄνθρωπος εἰς αὐτούς, δηλαδή τήν ἔννοιαν τήν ἐμφανίζουσαν τάς ποσότητας. Αὐτή ἡ ἔννοια εἶναι περιωρισμένη καί προκύπτει ἐξ ἄλλης προγενεστέρας ἐννοίας τῶν ἀριθμῶν. *Οἱ ἀριθμοί εἶναι αἱ εἰκόνες τῶν πραγμάτων καί τῶν ὄντων τῆς Φύσεως.* Καί ἐπειδή τά πράγματα καί τά ὄντα τῆς Φύσεως ἔχουν ἕκαστον ἐξ αὐτῶν καί ἰδιάζοντα χαρακτηρισμόν καί ἴδια γνωρίσματα, δι' αὐτό καί ἕκαστος τῶν ἀριθμῶν ἔχει ἰδιάζουσαν ἔννοιαν καί ἴδιον γνώρισμα. Τό γνώρισμα ἑκάστου ἀριθμοῦ διαφέρει τοῦ γνωρίσματος τῶν ἄλλων καί τῆς ἰδιαζούσης αὐτῶν δυνάμεως. Ὡς ἐκ τοῦ λόγου δέ αὐτοῦ ἡ πρώτη ἔννοια τῶν ἀριθμῶν εἶναι ποιοτική καί ἐκ τῆς τοιαύτης ἐννοίας προέρχεται καί ἡ ποσοτική ἔννοια. Ἡ διαφορά τῆς ἐννοίας ἑκάστου τῶν ἀριθμῶν εἶναι ἡ εἰκών ἡ χαρακτηρίζουσα τήν διαφοράν τῆς ἐννοίας πάσης ἀτομικότητος ἐν σχέσει πρός τάς ἄλλας τοιαύτας καί τό ἴδιον αὐτῶν γνώρισμα. Διά τῆς διαφορετικῆς αὐτῆς ἐννοίας κατανοοῦμεν καί τήν ἐκ τοῦ χάους ἐκπόρευσιν τῶν ἀτόμων κατά μίαν βαθμιαίαν τάξιν ἡ ὁποία δίδει εἰς ἕκαστον ἄτομον τόν ἰδιάζοντα αὐτοῦ χαρακτηρισμόν καί τό ἀπό δυναμικῆς ἀπόψεως γνώρισμά του. Οἱ ἀριθμοί ἀντιστοιχοῦν καί πρός ἐκείνας τάς ἀτομικότητας τῆς Φύσεως αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τήν ἔννοιαν τῆς ἀεί ὑπάρξεώς των διά τῆς ἀεί ἐκδηλώσεως δυνάμεών των τῶν ὁποίων νοοῦμεν τήν εἰκόνα διά τῆς ἀεί ἐπεκτάσεως τῶν ἀριθμῶν, ἀφ' ἑαυτῶν ἀναπαραγομένων ὡς καί αἱ δυνάμεις τῶν ἀτόμων. Διά τῆς ἐννοίας τῶν ἀριθμῶν, τῆς εἰδικῆς αὐτῶν κατατάξεως καί διά τῆς συμπλοκῆς των εἰς τούς διαφόρους ἀριθμητικούς των σταθμούς θά δυνηθῶμεν νά συλλάβωμεν τό ἔργον τῆς ὅλης δημιουργίας ὡς καί ἐκεῖνο τό ἀναφερόμενον εἰς τήν ἐνεργόν δρᾶσιν τοῦ πνεύματος καί τήν διαφορετικήν ἀπό ἀπόψεως ἐνεργητικήν κατάστασιν ἑκάστης πνευματικῆς ἀτομικότητος. Ἐπίσης διά τῆς πράξεως τῶν ἀριθμῶν προαγόμεθα εἰς τό νά κατανοῶμεν τόν τρόπον καί τήν ποιοτικήν κατάστασιν πάσης φυσικῆς συνθέσεως ὡς ἐπίσης καί τήν ἐνεργητικήν δύναμιν καί τάς σχέσεις αὐτῆς πρός τάς ἄλλας ἐνεργητικάς δυνάμεις τῶν ἄλλων συνθέσεων. Διά τῶν πράξεων τῶν ἀριθμῶν κατανοῶμεν καί τάς ἀφαιρέσεις ἀ-

πό τάς διαφόρους ένεργείας τῶν μορφῶν καί τήν προαγωγή τῆς άφαιρέσεως μέχρι τοῦ σημείου τῆς ὅλης ἐξαντλήσεως τοῦ ἐνεργητικοῦ μέσου, ὁπότε ἔχομεν καί τό φαινόμενον τῆς ἀποσυνθέσεως, ὅπως κατανοῶμεν διά τῆς συμπλοκῆς τῶν ἀριθμῶν εἰς τάς συγκροτουμένας μορφάς, διά τῆς μεταξύ αὐτῶν ἀλληλεπιδράσεως τόν πολλαπλασιασμόν τῶν ἐνεργητικῶν των δυνάμεων. Πᾶσα πρᾶξις τῶν ἀριθμῶν εἶναι μία εἰκών τῆς Φύσεως εἰς τάς καθέκαστα μορφικάς καί πνευματικάς της ἐμφανίσεις. Οἱ ἀριθμοί χωρίζονται εἰς δύο κατηγορίας, εἰς τήν κατηγορίαν τῶν περιττῶν καί τήν κατηγορίαν τῶν ἀρτίων. Ἡ συμπλοκή τῶν περιττῶν ἀριθμῶν πρός τούς ἀρτίους, εἰκονίζει τήν συμπλοκήν τῶν δύο ἀϊδίων οὐσιῶν ἐκ τῶν ὁποίων γίνονται ὅλα τά φαινόμενα τῶν κόσμων. Οἱ περιττοί ἀριθμοί εἶναι αἱ εἰκόνες τάς ὁποίας ἐμφανίζει ἡ ἀΐδιος συνεχής οὐσία εἰς τάς συνθέσεις, συγκροτήματα καί ἀποσυνθέσεις αὐτῶν, εἰς πᾶν ὅ,τι ἔχει περιωρισμένην ἐνέργειαν καί ὡς μορφή καθίσταται πεπερασμένη. Οἱ ἄρτιοι ἀριθμοί εἶναι ἡ εἰκών αὐτῆς ταύτης τῆς ἀϊδίου ἀτομικῆς οὐσίας μέ τό πλῆθος τῶν ἀτόμων της τά ὁποῖα οὐδέποτε ἀποβάλλουν τήν ἀτομικότητά των, ἀλλά εἶναι τά πάντοτε ἄφθαρτα καί αἰώνια ΕΙΝΑΙ. Ἡ συνεργασία τῶν δύο αὐτῶν ἀϊδίων οὐσιῶν εἰς τά καθέκαστα τῶν ἀπείρων κόσμων, νοεῖται μόνον διά τῆς συμπλοκῆς καί συνεργασίας τῶν περιττῶν καί ἀρτίων ἀριθμῶν εἰς τάς πράξεις των. Ἡ χωριστή ἔννοια τῶν περιττῶν καί ἀρτίων ἀριθμῶν εἰς κατηγορίας, ἐμφανίζει τάς εἰκόνας τῶν δύο ἀϊδίων οὐσιῶν εἰς ὅλας τάς μεταβολάς των εἰς τούς ἐνεργούντας κόσμους καί ἑκάστη καθίσταται τό συμπλήρωμα τῆς ἑτέρας. Διά τῆς συμπληρώσεως δέ αὐτῆς συλλαμβάνομεν καί τήν ἔννοιαν τῆς ἑνότητος καί συνεχίσεως τῶν κόσμων εἰς τά ἔργα αὐτῶν καί εἰς τήν ἄπειρον ἐξέλιξίν των. Ἀκόμη διά τῆς ἐννοίας τῆς ἀπείρου ἐπεκτάσεως τῶν ἀριθμῶν κατανοοῦμεν τό ἄπειρον, ὡς ἕν σύνολον ἀεί γιγνόμενον, διότι ἀεί ἐκ τοῦ χάους ἔρχονται εἰς τό ἐνεργητικόν ΕΙΝΑΙ τόσον τά ἄτομα τῆς μιᾶς ἀϊδίου οὐσίας ὅσον καί ἡ ἐπέκτασις εἰς ἐνεργητικήν κατάστασιν, εἰς ἀτελευτήτους χώρους τῆς ἑτέρας οὐσίας, τῆς Μονάδος. Οἱ περιττοί καί οἱ ἄρτιοι ἀριθμοί εἶναι τό ἀντικείμενον τῆς μελέτης τῶν σοφῶν ἐκείνων πού ἐπιθυμοῦν νά εἰσέλθουν εἰς τάς μεγάλας ἐννοίας τῶν ἀϊδίων οὐσιῶν εἰς τά ἄπειρα ἀνά τούς

κόσμους ἐνεργητικά των πεδία. *Οἱ σοφοί ποτέ δέν πρέπει νά λησμονοῦν, ὅτι οἱ ἀριθμοί μέ τό σύστημα τό ὁποῖον τούς χωρίζει εἰς διαφόρους σταθμούς ἐξορμωμένους εἰς τήν σύστασίν των ἀπό τήν Δεκάδα καί τό πολλαπλάσιον αὐτῆς, ἐμφανίζουν καί τούς ἀναμορφωτικούς κύκλους, πρό παντός τῆς οὐσίας τοῦ πνεύματος καί τούς νόμους οἱ ὁποῖοι τήν διέπουν.* Μόνον διά τῆς εἰσόδου τοῦ πνεύματος εἰς τούς ἀπείρους αὐτούς κύκλους δύναται νά κατανοηθεῖ ἡ ἐξέλιξίς του καί πρό παντός ἡ προαγωγή του ἀπό ἕνα κόσμον εἰς ἄλλον. Ἄς εἰσέλθωμεν ὅμως εἰς τήν ἐξέτασιν τῆς οὐσίας τῶν ἀριθμῶν, ὡς ἐπίσης εἰς τήν ἐξέτασιν τῶν δυνάμεων καί νόμων τῶν ἀϊδίων οὐσιῶν τῶν διά τῶν ἀριθμῶν παριστανομένων, ὡς καί τήν ἰδιότητα ἑκάστου ἐξ αὐτῶν. Διά νά γίνει ὅμως ἡ ἐξέτασις αὐτή, πρέπει νά ἔχωμεν πάντοτε εἰς τήν διάνοιάν μας ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἐλέχθη προγενεστέρως, δηλαδή, ὅτι οἱ ἀριθμοί δέν εἶναι ἐπινόησις τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά μία φυσική ἐκδήλωσις τῆς διανοίας του, εἰς τήν οὐσίαν τῆς ὁποίας οἱ ἀριθμοί ὑπῆρχαν μέ ὄχι συνειδητήν ἔννοιαν πρό τῆς ἐκδηλώσεώς των. Ἡ ἐκδήλωσις τῶν ἀριθμῶν δέν εἶναι ἄλλο τί παρά μία λειτουργία τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας ἡ ὁποία συνετελέσθη ἀπό τάς δυναμικότητας τάς ὁποίας ἔχει ἐκδηλώσει ἡ ἀνθρωπίνη ψυχή καί ἡ φύσις τῶν ὀργανισμῶν εἰς τούς ὁποίους αὐτή δρᾶ. Αἱ τοῦ εἴδους αὐτοῦ δυναμικότητες διά τῶν ὁποίων συνετελέσθη ἡ λειτουργία τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, δέν εἶναι παρά ἀριθμοί καί δέν νοοῦνται παρά μόνον δι᾽ ἀριθμῶν. Εἶναι ἀριθμοί, διότι ἑκάστη αὐτῶν ἔχει ἰδίαν τάσιν, ἀναφέρεται εἰς λειτουργίαν ἰδίου νόμου καί πληροῖ ἴδιον σκοπόν. Ἡ ειδική τάσις, ὁ σκοπός καί ὁ νόμος ἐκ τοῦ ὁποίου προέρχεται, δέν δύνανται ἄλλως νά κατανοηθοῦν ἐάν δέν μεταφερθοῦν εἰς τήν ἔννοιαν τῶν ἀριθμῶν, εἰς τήν χωριστήν ἔννοιαν ἑκάστου τῶν ἀριθμῶν, δηλαδή εἰς τήν φυσικήν κατάστασιν ἡ ὁποία μᾶς δίδει τό γνώρισμά των. Ἐάν ἡ ἔννοια τῶν ἀριθμῶν δέν ἐξεδηλοῦτο εἰς τήν ἀνθρωπίνην διάνοιαν δέν θά καθίστατο αὐτή γνωστή, διότι ἡ παραγωγή καί ἡ ἐνέργεια τῶν ἰδεῶν της, αἱ ποικίλαι παραγωγικότητες καί ἐνέργειαί της θά ἦσαν ἀκατάληπτοι καί θά ἀπετέλουν σύγχυσιν. Ἐκεῖνο τό ὁποῖον μᾶς φέρει εἰς τήν ἔννοιάν της καί εἰς τά παράγωγα αὐτῆς, εἶναι ἡ ἔννοια τήν ὁποίαν λαμβάνομεν ἐκ τῶν ἀριθμῶν. Ἐάν αἱ ἰδέαι καί ὅλαι αἱ ψυχικαί μας

ἐκδηλώσεις γίνονται γνωσταί, τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν διαφορετικῶν παραστάσεων πρός τάς ὁποίας ἡ ψυχή μας ἔρχεται εἰς ἐπαφήν διά τῶν αἰσθήσεών της. Ἑκάστη παράστασις καί διαφορετική αὐτῆς ἐνέργεια γνωρίζονται ἀπό τό σχῆμα της, ἀπό τήν ἰδιάζουσαν δυναμικότητά της καί τήν ἁρμονίαν τήν ὁποίαν ἀποτελεῖ μετά τῶν ἄλλων παραστάσεων. Ἐάν ἑκάστη παράστασις δέν εἶχεν ἰδιάζοντα χαρακτηρισμόν καθιστάμενον νοητόν ἀπό τήν δυναμικότητα καί τό σχῆμα της καί πρό παντός ἀπό τήν ἐνεργόν τάσιν αὐτῆς, τότε δέν θά εἴχαμε τήν ἔννοιαν τοῦ πλήθους τῶν παραστάσεων τήν ὁποίαν διευκρινίζομεν εἰς τήν νόησίν μας διά τῶν ἀριθμῶν. Ἄν ἐκ τῶν πραγμάτων τῆς Φύσεως ἀφαιρέσωμεν τήν ἀριθμητικήν ἔννοιαν, οὐδεμίαν δυνάμεθα νά σχηματίσωμεν ἰδέαν, πολύ δέ περισσότερον τό πλῆθος αὐτῶν. Ἀλλά αἱ παραστάσεις ἐκ τῶν ὁποίων γίνονται αἱ ἰδέαι και αἱ ἔννοιαι, ὡς εἴπομεν, εἶναι συγκροτήματα. Πῶς θά ἦτο δυνατόν νά εἴχαμε τήν ἔννοιάν τους, ἐάν δέν ἐγνωρίζαμε ὅτι αἱ παραστάσεις εἶναι ἀθροίσματα ἄλλων μικροτέρων πραγμάτων καί πῶς θά εἴχαμε τήν ἔννοιάν τους ἐάν δέν εἴχαμε τήν ἔννοιαν τοῦ πλήθους τῶν ἀριθμῶν, τήν ποιοτικήν αὐτῶν ἔννοιαν, τό διαιρετόν τῶν παραστάσεων εἰς ειδικά μικρότερα συγκροτήματα καί τήν ἐξ αὐτῶν ἀφαίρεσιν τῶν μερῶν ἐκ τῶν ὁποίων γίνεται νοητή ἡ ἀποσύνθεσις τῆς παραστάσεως; Πῶς θά ἐννοούσαμε τήν ἔννοιαν τῶν συγκροτημάτων διά τῆς ἐπί τό αὐτό προσθέσεως τῶν μερῶν τους τῶν ὁποίων τήν ἔννοιαν ἔχομεν μόνον διά τῶν ἀριθμῶν; *Αὐτός εἶναι ὁ λόγος διά τόν ὁποῖον ὁ Θεῖος Πυθαγόρας ἔλεγεν ὅτι ἡ οὐσία τῶν πραγμάτων εἶναι ἀριθμός.* Καί ἐχώριζεν τήν οὐσίαν τῶν πραγμάτων εἰς δύο αἴτια. Εἰς τούς ἀρτίους καί εἰς τούς περιττούς ἀριθμούς. Καί ἄρτιοι εἶναι τό πλῆθος τῶν ἀτόμων τά ὁποῖα συγκροτοῦν τάς παραστάσεις, περιττοί δέ τό συνθετικόν αἴτιον πάσης παραστάσεως. *Οἱ περιττοί ἀριθμοί ἐμφανίζουν ὅλα τά φαινόμενα τῆς οὐσίας τῆς ΜΟΝΑΔΟΣ ἡ ὁποία τά πάντα συνέχει καί τά πάντα διά τῶν νόμων της μεταβάλλει. Εἶναι μέ ἄλλες λέξεις τό μεταμορφωτικόν αἴτιον πάντων τῶν πραγμάτων, ἐνῶ ἀντιθέτως οἱ ἄρτιοι ἀριθμοί οἱ ὁποῖοι ἐμφανίζουν τό πλῆθος τῶν συγκροτουμένων ἀτόμων, εἶναι τό αἰωνίως μεταβαλλόμενον ἀπό δυναμικῆς ἐνεργητικῆς ἀπόψεως. Εἶναι τό πάντοτε ὑπάρχον τῶν ἀτομικοτήτων τάς ὁποίας οἱ περιττοί ἀριθμοί τάς καθιστοῦν συνεχῶς Θειοτέρας.*

Προσδιορισμός τῆς ἐννοίας τῶν ἀριθμῶν. Ἔχομεν δύο τάξεις ἀριθμῶν, τούς ἁπλούς και τούς συνθέτους. Οἱ ἁπλοί ἀριθμοί εἶναι αἱ βάσεις τῆς θεμελιώσεως τοῦ ὅλου οἰκοδομήματος τῶν ἀριθμῶν καί ἀποτελοῦν μίαν θεμελιώδη ἔννοιαν τῶν οὐσιῶν ἀπό τάς ὁποίας προέρχονται. Πάντες οἱ ἄλλοι ἀριθμοί εἶναι σύνθεσις τῶν ἁπλῶν, πλήν ὅμως συγχρόνως διαδηλοῦν τό ἄπειρον τῶν ἐκδηλώσεων τῶν οὐσιῶν ἀπό τάς ὁποίας προέρχονται. Ἕκαστος σύνθετος ἀριθμός διαδηλοῖ τά παράγωγα τῶν δύο οὐσιῶν τά ὁποῖα γίνονται διά τῶν συνθέσεών των. Ἡ σύνθεσις τῶν περιττῶν καί ἀρτίων ἀριθμῶν εἶναι αἱ ἐμφανιζόμεναι εἰκόνες τῶν συνεργαζομένων οὐσιῶν καί ἐν ταυτῷ διαδηλοῦν καί τάς ἰδιότητάς των. Ἐάν διά τῆς ἐννοίας τῶν ἀριθμῶν σχηματίζομεν τήν ἔννοιαν τῶν ἰδεῶν, διά τῆς αὐτῆς ἐννοίας ὀφείλομεν νά σχηματίσωμεν καί τήν ἔννοιαν τῶν δύο οὐσιῶν, ἀφοῦ τά παράγωγά των νοοῦνται μόνον δι' ἀριθμῶν καί ἀφοῦ οἱ ἀριθμοί δέν εἶναι τίποτα ἄλλο παρά ἐκδηλώσεις τῶν συνεργαζομένων αὐτῶν οὐσιῶν. Οὐδαμοῦ δύναται νά διαπιστωθεῖ φυσική ἐνέργεια ἐάν αὐτήν δέν τήν προκαλέσουν αἱ διαφορετικαί δυνάμεις μέ τούς ἰδιάζοντας αὐτῶν χαρακτηρισμούς εἰς ὅλα τά πεδία τῶν κόσμων. Εἰκόνες τῶν δυνάμεων αὐτῶν διά τήν ἀνθρωπίνην νόησιν εἶναι οἱ ἀριθμοί. Οἱ περιττοί καί οἱ ἄρτιοι ἀριθμοί εἶναι οἱ συγκροτοῦντες καί λειτουργοῦντες εἰς τά συγκροτήματα καί μετά ὡρισμένην λειτουργίαν ἐξαφανίζοντες αὐτά, πρός τόν σκοπόν τῆς ἀρτιωτέρας ἐμφανίσεως αὐτῶν ὡς καί οἱ ἐσαεί διατηροῦντες τάς ἀτομικότητας. Ἄνευ τῆς ἐννοίας τῶν ἀριθμῶν καί τῆς διπλῆς αὐτῶν ἰδιότητος ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια δέν δύναται νά ἀνάγεται εἰς τήν σύλληψιν καί ἐξακρίβωσιν τῶν αἰτίων τῆς δημιουργίας τῶν κόσμων καί τῆς λειτουργίας αὐτῶν.

Ἀρχή τῶν ἀριθμῶν. Τί εἶναι Μονάς. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων πιστεύουν ὅτι Μονάς εἶναι ὁ ἀριθμός 1. Ἡ πίστις αὐτή εἰς τήν βάσιν της εἶναι σφαλερά. Μονάς εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἔχει τήν δύναμιν τῆς παραγωγῆς εἴτε, κατά νοητήν ἔκφρασιν, τήν ἀρνητικήν εἴτε τήν θετικήν. Ἡ ἔννοια τοῦ ἀριθμοῦ 1 δέν εἶναι παραγωγική διότι διά νά εἶναι παραγωγική πρέπει

νά διχοτομηθεῖ εἰς δύο διάφορα μέρη διαφορετικῆς ἐνεργείας. Εἰς τήν περίπτωσιν ὅμως αὐτήν χάνει τήν ἔννοιαν τῆς μονάδος, εἶναι μέρος τῆς μονάδος καί κατά ἀναπόδραστον ἀνάγκην διά νά σχηματίσωμεν μονάδα ἔχομεν ἀνάγκην καί ἑτέρου μέρους αὐτῆς. Ἑπομένως εἰς τήν ἀρχήν τῶν ἀριθμῶν ὡς Μονάς ἐμφανίζεται ὁ ἀριθμός δύο καί παρακολουθεῖται ὑπό ἑτέρας Μονάδος τοῦ ἀριθμοῦ 3. Ὁ ἀριθμός 1 δύναται εἰς τάς πράξεις τῶν ἀριθμῶν νά ἐπαναλαμβάνεται, ἀλλά κατά τήν ἔννοιαν μένει πάντοτε ὁ αὐτός, διότι ἐξ αὐτοῦ δέν δύναται νά παραχθεῖ ἄλλο τί. Διά νά παραχθεῖ ἄλλο τί πρέπει νά ὑπάρχει καί ἄλλος ἀριθμός 1 μέ διαφορετικήν ἰδιότητα. Ὅταν λέγομεν 1 + 1 = 2, πρέπει τά δύο αὐτά 1 νά μή εἶναι τά αὐτά. Διότι ἄν εἶναι τά αὐτά δέν δύναται νά γίνεται μεταξύ αὐτῶν παραγωγή καί κατ᾽ ἀκολουθίαν εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν δέν δυνάμεθα νά ἔχωμεν ἐπέκτασιν τῶν ἐννοιῶν τῶν ἀριθμῶν. Παράδειγμα. Ὅταν ἔχομεν μίαν καί μόνην ἰδέαν μή συνεργαζομένην μετ᾽ ἄλλων διαφόρου φύσεως, ἡ ἰδέα αὐτή ἐπαναλαμβανομένη θά μένει πάντοτε ἡ αὐτή. Ὅπως δέν δυνάμεθα νά ἐπαναλάβωμεν τόν οἱονδήποτε ἄνθρωπον μέ τόν ἑαυτόν του προκειμένου νά παραγάγωμεν ἕνα ἄλλον ἄνθρωπον. Τοιοῦτον γεγονός δέν ἐμφανίζεται οὔτε εἰς τάς λειτουργίας τῆς Φύσεως, οὔτε εἰς τάς λειτουργίας τῶν ἰδεῶν. Ἡ ἔννοια τῆς παραγωγῆς εἴτε ἰδεῶν, εἴτε φυσικῶν δυνάμεων, εἴτε μορφῶν, γίνεται διά τῆς συνεργασίας δύο διαφόρων παραγόντων. Κατά συνέπειαν ἡ πρώτη Μονάς δέν δύναται παρά νά ἔχει δύο ἐνεργητικούς παράγοντας καί τούς ἔχει μόνον ἡ Μονάς δύο. Ἡ Μονάς αὐτή εἶναι τά ἄτομα τῆς ἀϊδίου ἀτομικῆς οὐσίας τῆς ἐκ τοῦ χάους ἐκπορευθείσης, μέ δύο ἐνεργητικούς παράγοντας, τούς νόμους τῆς Κινήσεως καί τῆς Ζωῆς. Ἀλλά καί ἡ Μονάς αὐτή διά νά ἐνεργήσει ἔπρεπε νά εὑρίσκεται κάπου. Νά εὑρίσκεται εἰς ἕνα χῶρον, διότι πᾶσα ἐπέκτασις τῆς δυναμικότητός της ἄλλως θά ἦτο ἀκατανόητος. Εὑρέθη ὄντως ἐν χώρῳ καί ὁ χῶρος αὐτός εἶναι ἡ ἑτέρα ἀΐδιος οὐσία, ἡ πάντοτε συνεχής πρός ἑαυτήν. Καί ἀκριβῶς διότι εἶναι συνεχής πρός ἑαυτήν μᾶς δίδει τήν ἔννοιαν τοῦ χώρου. Δέν εἶναι δυνατόν νά νοηθεῖ χῶρος ἐάν δέν εἶναι συνεχής, διότι χῶρος εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον περιέχει τί μετρητόν καί τό ὁποῖον δίδει τήν ἔννοιαν τῆς διαστάσεως καί ὄχι τό περιεχόμενον τινός. Ὁ χῶρος, ἡ ἀΐδιος συνεχής οὐσία εἶναι ἡ Μονάς τρία. Ἡ συνεργασία τῆς Μονάδος 2 μετά τῆς Μονάδος 3 ἔχουν ἕνα παραγωγικόν ἀποτέλεσμα. Αὐτό εἶναι τά μορφικά των συγκροτήματα, τά ὁποῖα καί λαμβάνουν τήν ἔννοιαν τῆς Μονάδος 4. Ἀλλά ἡ ἐν τῇ μορφῇ αὐτῇ συνεργασία τῶν Μονάδων τούτων ἐμφανίζει ἐν ἐνεργείᾳ ἕνα νόμον αὐτῶν. Ὁ νόμος αὐτός εἶναι ὁ νόμος τῆς μεταξύ των ἐπιμιξίας διά τοῦ ὁποίου συγκροτοῦνται οἱ διαιωνιστικοί των τύποι. Ὁ νόμος αὐτός εἶναι ἡ Μονάς 5. Ἡ ἐπέκτασις τῆς διαιωνίσεως τῶν μορφῶν ἐμφανίζει τάς παραγωγικάς τῶν δυνάμεις, ἐκεῖνο τό ὁποῖον ὀνομάζομεν ἐξέλιξιν. Ὁ νόμος τῆς ἐξελίξεως ἤ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἐνεργειῶν εἶναι ὁ νόμος τῆς Μονάδος 6. Ἀλλά ἐκτός τῆς ἐσωτερικῆς συνεργασίας τῶν οὐσιῶν εἰς τάς μορφάς τῆς Φύσεως γίνεται καί ἄλλη συνεργασία. Αὐτή ἡ συνεργασία εἶναι ἡ μεγαλυτέρα πασῶν, διότι αἱ κινήσεις τῶν μορφῶν παράγουν εἰς τόν ἁπανταχοῦ χῶρον μεγάλας δονήσεις. Τά κύματα αὐτῶν τῶν δονήσεων τηροῦν ἄμεσον ἐπαφήν μεταξύ τῶν μορφῶν καί ἀσκοῦν ὑψίστας ἀλληλεπιδράσεις, ὁ νόμος αὐτός τῆς ἀλληλεπιδράσεως εἶναι ἡ Μονάς 7. Αἱ ἀλληλεπιδράσεις κανονίζουν τάς περιφοράς τῶν κινουμένων μορφῶν καί διατηροῦν μέχρις ὡρισμένου ὁρίου τήν αὐτοτέλειαν καί τήν ἐλευθερίαν τῆς ἐνεργείας των. Ἡ ἐλευθερία τῆς ἐνεργείας τῶν μορφῶν εἶναι ἡ Μονάς 8. Διά τῆς ἐλευθέρας ἐνεργείας τῶν μορφῶν κανονίζεται καί ἡ ἁρμονία των. Ἡ ἁρμονία εἶναι ἡ Μονάς 9. Τό σύνολον τῶν συνεργαζομένων αὐτῶν Μονάδων δημιουργεῖ ἕνα σταθμόν ἐξελίξεως. Αὐτός εἶναι ἡ Δεκάς. Κατά τόν Θεῖον Πυθαγόρα ἡ Δεκάς εἶναι ἱερά διότι εἰς αὐτήν συγκεντροῦνται τά δημιουργικά αἴτια καί οἱ θεμελιωτικοί νόμοι αὐτῶν. Τό ὅλον συγκρότημα τῶν κόσμων στηρίζεται ἐπί τῶν θεμελιωτικῶν νόμων οἱ ὁποῖοι καί ἀποτελοῦν τάς βάσεις τῆς λειτουργίας τῶν κόσμων. Πᾶσα περαιτέρω τῶν κόσμων ἐνέργεια ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς συνεργασίας τῶν νόμων αὐτῶν. Ἡ συνεργασία αὐτή ἔχει παράγωγα καί τά παράγωγα αὐτά εἶναι νόμοι ἀλλά νόμοι ὄχι θεμελιωτικοί, ἀλλά λεπτομερειακοί καί εἰκονίζονται διά τῆς ἐννοίας τῶν συνθέτων ἀριθμῶν τῶν Μονάδων. Ἡ ἐπέκτασις αὐτή τῶν συνθέτων ἀριθμῶν δέν δύναται νά ἔχει ὅρια καί αὐτό ἀκριβῶς εἶναι τό ἐμφανίζον τήν ἀτελεύτητον παραγωγήν τῶν νόμων τῶν ἐνεργουσῶν οὐσιῶν τῶν κόσμων.

Οἱ ἀριθμοί διά τῶν συνθέσεών των, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν καί τάς πράξεις των, ἐμφανίζουν ὅλας τάς λειτουργίας καί ὅλα τά εἰς τήν Φύσιν τελούμενα γεγονότα. Οἱ ἁπλοί ἀριθμοί εἶναι ἡ ζῶσα εἰκών καί δι᾽ αὐτῆς ἡ ἔκφρασις τῶν πρωταρχικῶν νόμων τῶν ἀϊδίων οὐσιῶν. Οἱ πρωταρχικοί νόμοι χωρίζονται εἰς τρία τρίγωνα. Τό πρῶτον τρίγωνον περιέχει τούς νόμους τῆς κινήσεως, ζωῆς καί ἐνεργείας. Τό τρίγωνο αὐτό διά τῶν συνεργαζομένων νόμων του ἐμφανίζει ἕνα γεγονός, τήν σύστασιν τῆς μορφῆς. Ἡ μορφή ἐμφανίζεται ὑπό τῆς Μονάδος 4. Ἡ Μονάς 4 εἶναι ἡ εἰκών τοῦ τετραγώνου. Τό τετράγωνον εἶναι ἡ πλήρης μορφή καί δι᾽ αὐτό καλεῖται καί τετρακτύς. Τετρακτύς σημαίνει τάς συνεργαζομένας Θείας οὐσίας διά τῶν νόμων τοῦ πρώτου τριγώνου ἐν μορφῇ. Ἡ μορφή εἶναι τό μέσον τῆς ἐκδηλώσεως δυνάμεων ἤ νόμων ὑπό τῶν συνεργαζομένων οὐσιῶν. Ἡ μορφή δέν εἶναι μόνον ἡ παράστασις, ἀλλά καί τό μέρος ὅπου γίνεται στενοτέρα ἡ συνάντησις τῶν ἀτόμων τῆς ἀϊδίου οὐσίας (ἀτομικῆς) μετά τῆς συνεχοῦς οὐσίας, τῆς ΜΟΝΑΔΟΣ, συνεπεία τῶν ὁποίων ἐκδηλοῦνται οἱ νόμοι τοῦ δευτέρου τριγώνου, τοῦ εἰκονιζομένου ὑπό τῶν Μονάδων 4, 5 καί 6. Ὁ νόμος 4 ἔχει δύο ἰδιότητας. Εἶναι τό ἄθροισμα τῶν νόμων τοῦ πρώτου τριγώνου ἀλλά μετέχει εἰς τό ἄθροισμα αὐτό καί ὁ πρῶτος νόμος τοῦ δευτέρου τριγώνου. Τήν σημαντικότητα τοῦ νόμου αὐτοῦ οἱ μῦσται πρέπει ἐπιμελῶς νά σπουδάζουν, διότι ἡ φυσική αὐτή τετρακτύς ἔχει ἀναλόγους τοιαύτας εἰς ὅλα τά πεδία τῶν ἐξελισσομένων πνευματικῶν κόσμων. Τό πολλαπλάσιον τοῦ νόμου 4 εἰς ἀποτέλεσιν τῶν ἀριθμῶν 40,400,4000 καί ἐφεξῆς ἐμφανίζει τάς μορφάς ἤ τά μέσα τῆς ἐνεργείας τῶν πνευματικῶν ἀτομικοτήτων εἰς τόν ἄπειρον κόσμον καί συγχρόνως τάς ὑφισταμένας σχέσεις τῆς ἑνότητος ὅλων τῶν λειτουργούντων κόσμων. Τό δεύτερον τρίγωνον ἀποτελεῖται ἀπό τούς νόμους τῶν μορφῶν, τῆς ἐπιμιξίας αὐτῶν καί τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν δυνάμεών των. Εἰς τό δεύτερον αὐτό τρίγωνον ἐμφανίζεται τό μέσον τῆς λειτουργίας τῶν μορφῶν τό ἀναφερόμενον εἰς τήν ἀναπαραγωγήν των καί εἰς τόν πολλαπλασιασμόν τῶν ἐνεργειῶν των. Καί τό τρίγωνον αὐτό ἀποκαλύπτει διά τῶν συνεργαζομένων νόμων του τήν βάσιν ἐπί τῆς ὁποίας στηρίζονται ἐξελίσσονται αἱ μορφαί εἰς ὅλους τούς κόσμους καί τούς

φυσικούς καί τούς πνευματικούς, μέ αὔξουσαν ὡς προελέχθη δυναμικότητα, διά τῶν πολλαπλασίων τοῦ ἀριθμοῦ 4. Τό τρίτον τρίγωνον ἐμφανίζουν οἱ ἀριθμοί 7, 8, καί 9. Εἶναι καί αὐτοί νόμοι τῶν ἐνεργητικῶν ἤ μορφικῶν μέσων τῆς Φύσεως καί τοῦ πνεύματος. Ὁ νόμος τῆς ἀλληλεπιδράσεως ὁ ὑπό τοῦ ἀριθμοῦ 7 εἰκονιζόμενος ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τήν ἐμφάνισιν τοῦ νόμου τῆς ἐλευθερίας διά τοῦ ὁποίου καθορίζεται ἡ σαφής ἔννοια τῆς ἐλευθέρας ἐνεργείας τῶν μορφῶν. *Ἴσως μέσα εἰς τόν νόμον αὐτόν νά ὑπάρχει καί ἡ ἔννοια ἐκ τῆς ὁποίας ἐξορμῶνται εἰς περιφεριακήν κίνησιν αἱ μεγάλαι τῆς Φύσεως μορφαί, τά Οὐράνια σώματα.* Ὁ νόμος τῆς ἐλευθέρας ἐνεργείας τῶν μορφῶν καί αἱ κινήσεις αὐτῶν διά τῆς ἐλευθέρας αὐτῆς ἐνεργείας, ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τήν ἐκπόρευσιν τοῦ νόμου τῆς ἁρμονίας τοῦ ὑπό τοῦ ἀριθμοῦ 9 εἰκονιζομένου. Διά τῶν νόμων τῶν τριῶν τριγώνων τῶν εἰκονιζομένων ὑπό τῶν ἐννέα ἀριθμητικῶν Μονάδων ἀπετελέσθησαν αἱ ἁρμονίαι τῶν κόσμων πάσης φύσεως. Τό σύνολον τῶν νόμων αὐτῶν συγκεντρούμενον ἀποτελεῖ τήν ἱεράν Δεκάδα, δηλαδή τόν πρῶτον σταθμόν ἤ κύκλον τῶν λειτουργούντων κόσμων. Εἰς τήν ἱεράν αὐτήν Δεκάδα, συνεργάζονται ὅλοι οἱ νόμοι οἱ εἰκονιζόμενοι ὑπό τῶν ἐννέα ἀριθμῶν ἤ καλύτερον οἱ ἐκφραζόμενοι ὑπό τῶν ἐννέα ἀριθμῶν. Τά πρῶτα θεμέλια τῆς Φύσεως εἶναι οἱ νόμοι αὐτοί. Οἱ ἐφεξῆς τῆς ἱερᾶς Δεκάδος σύνθετοι ἀριθμοί ἐκφράζουν τά παράγωγα τῶν νόμων αὐτῶν. Τά παράγωγα εἶναι καί αὐτοί νόμοι καί μάλιστα ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐμφανίζουν τάς πλέον λεπτάς λειτουργίας τῆς Φύσεως καί τοῦ πνεύματος, ἀρκεῖ μόνον νά νοηθεῖ ὅτι τά παράγωγα αὐτά δέν εἶναι ἄλλο τί παρά αὔξησις τῆς ἐνεργητικότητος τῶν ἐννέα θεμελιωτικῶν νόμων τῶν τριῶν τριγώνων. Παράδειγμα ὁ ὑπό τῆς Μονάδος 5 εἰκονιζόμενος νόμος αὐξάνεται διά τῶν παραγώγων αὐτοῦ εἰς τούς ἀριθμούς 50,500, 5000 καί ἐφεξῆς ἀπείρως. Εἰς ἕκαστον κατά συνέπειαν πεδίον τῆς Φύσεως ἤ τοῦ πνεύματος θά εὕρωμεν τόν νόμον αὐτόν ἐνεργοῦντα μέ τά παράγωγά του. Διά τῆς ἐννοίας αὐτῆς τῶν ἀριθμῶν καταδηλοῦται, ὅτι οἱ πρῶτοι θεμελιωτικοί νόμοι ἐξακολουθοῦν ὄχι μόνον νά ἔχουν τάς ἰδιότητάς των ἀλλά καί ὅτι αὐξάνουν τόν βαθμόν τῆς ἐνεργείας των. Εἰς τό σημεῖον αὐτό οἱ μῦσται πρέπει νά προσέξουν πολύ διότι οὕτω θά κατορθώσουν νά

συλλάβουν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς λειτουργίας τῶν κόσμων φυσικῶν καί πνευματικῶν. Ἡ συνεργασία τῶν νόμων αὐτῶν εἰς τόν ἄπειρον χρόνον καθίσταται ἀμετάβλητος διότι ἄν ἤθελαν διασπασθεῖ αἱ λειτουργίαι τῶν τριῶν τριγώνων, ἐάν καί ἕνας μόνον νόμος ἤθελε ἀδρανήσει θά ἐξαφανίζετο ὁλόκληρον τό Σύμπαν. Ἡ αὔξησις τῶν δυνάμεων τῶν νόμων αὐτῶν τήν ὁποίαν δυνάμεθα νά κατανοῶμεν διά τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἀριθμῶν μᾶς πληροφορεῖ ὅτι οἱ νόμοι αὐτοί θά συνεργάζονται πάντοτε πρός παραγωγήν μεγαλυτέρων δυνάμεών των. Ἕνα ἄλλο σημεῖον τό ὁποῖον πρέπει νά κατανοηθεῖ εἶναι ὅτι οἱ νόμοι ἑκάστου τῶν τριγώνων ἔχουν στενοτέραν μεταξύ των σχέσιν, αἱ δέ σχέσεις των πρός τούς νόμους τῶν ἄλλων τριγώνων εἶναι ἐμμεσώτεραι. Διά τῆς σπουδῆς τοῦ σημείου αὐτοῦ δύναται καί νά καθορισθεῖ ὁ τρόπος τῆς ἐνεργείας τοῦ μύστου προκειμένου νά φέρει εἰς ἐντονωτέραν λειτουργίαν τάς δυνάμεις του. Ἐάν θέλει π.χ. νά αὐξήσει τήν δύναμιν τῆς ἐλευθερίας του, πρέπει νά λαμβάνει ὡς βάσιν τόν νόμον τῆς ἀλληλεπιδράσεως ὅταν ἐπ' αὐτοῦ ἐπενεργοῦν ἀνώτεραι πνευματικαί μορφαί. Πιστεύομεν, ὅτι μέ τά ὀλίγα αὐτά τά ὁποῖα ἐξεθέσαμε περί τῆς ἐννοίας τῶν ἀριθμῶν θά δυνηθῆτε νά προαχθῆτε εἰς τάς σφαίρας τῆς καθαρᾶς γνώσεως καί ὅτι οἱ ἀριθμοί θά σᾶς βοηθήσουν εἰς τήν ἐξακρίβωσιν τῆς ἱκανότητος τῶν πνευμάτων τῶν εὑρισκομένων εἰς τά διάφορα ἐπίπεδα τῶν πνευματικῶν κόσμων. Οἱ Θεοί οἱ κατέχοντες ὅλας ἐκείνας τάς δυνάμεις πού ἀπαιτοῦνται διά νά γίνουν Θεοί, προκειμένου νά ἐξετάσουν μίαν ψυχήν καί νά εὕρουν πού αὐτή δύναται νά δράσει καί εἰς ποῖον ἀνελικτικόν κύκλον δύναται νά ἐνεργήσει, οὐδέν ἄλλο πράττουν ἐκτός τῆς ἐξακριβώσεως τῶν ἐκδηλωθεισῶν δυνάμεών της. Ὁ ἀριθμός τῶν δυνάμεων ἑκάστης ψυχῆς ἐπιμαρτυρεῖ τήν ὅλη της κατάστασιν καί ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλά καί τήν προϋπόθεσιν ποίας ἀκόμη δυνάμεις δύναται νά ἐκδηλώσει ἐάν ἐνεργήσει ἐπί ὡρισμένου μέρους τῆς Φύσεως. Τοῦτο κατ' ἀκολουθίαν ἐπίσης ἐπιμαρτυρεῖ ὅτι ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ποιότητος πάσης ψυχῆς εἶναι δυνατή.

Πᾶσαι αἱ ἀριθμητικαί πράξεις καταδηλοῦν τήν πορείαν τήν ὁποίαν ἀκολουθοῦν αἱ δυνάμεις τῆς Φύσεως. Διά νά διακρίνωμεν αὐτό δέν ἔχομεν ἤ νά ἀναλογισθῶμεν ὅτι διά τῆς προσθήκης ἑνός

ἀριθμοῦ ἐπί ἑνός ἄλλου ἀλλοιοῦμεν τήν ἔννοιαν καί τό ἀποτέλεσμα ὡς τοῦτο συμβαίνει καί διά τῆς ἀφαιρέσεως. Κατά τόν αὐτόν τρόπον καί εἰς τάς οὐσίας τῆς Φύσεως ἡ προσθήκη μιᾶς δυνάμεως ἤ καί ἡ ἀφαίρεσις ἀλλοιώνει τελείως τήν προτέραν μορφήν. Ἡ οὐσία τῆς Φύσεως εἶναι μία ὡς καί ὁ ἀριθμός εἰς ὅλην αὐτοῦ τήν ἔννοιαν εἶναι ἕνας. Ἐπί ἑκάστου δέ μέρους τῆς οὐσίας παρατηροῦμεν διαφοράν. Ἡ διαφορά αὐτή καταδεικνύει διαφοράν συνθέσεως δυνάμεων. Διά νά κατανοήσωμεν τοῦτο δέν ἔχομεν ἤ νά λάβωμεν διαφόρους ἀριθμούς καί νά κάνωμεν διαφόρους συνθέσεις. Ὁ ἀριθμός π.χ. 49 εἶναι σύνθεσις τῶν δύο Μονάδων 4 καί 9 καί ἡ ἔννοια τοῦ ἀριθμοῦ 49 προφαίνει κατά τήν σειράν τῆς ἐκδηλώσεως τῶν ἀριθμῶν τήν τεσσαρακοστήν ἐννάτην ἐκδήλωσιν τῆς οὐσίας οὐσιωδῶς διαφέρουσαν ἐν τῇ ἐνεργείᾳ της τῆς τεσσαρακοστῆς ὀγδόης, διότι ἔχει μία ἐπί πλέον δύναμιν ἐν τῇ ἐνεργείᾳ της, δύναμιν ἡ ὁποία μεταβάλλει τελείως τήν μορφήν τῆς τεσσαρακοστῆς ὀγδόης. Ἐάν ἐπίσης λάβωμεν διά τήν σύνθεσιν ἑνός ἀριθμοῦ τάς Μονάδας 4-9-4-9 θά παραγάγωμεν τόν ἀριθμόν τέσσαρες χιλιάδες ἐννιακόσια τεσσαράκοντα ἐννέα καί ἡ σύνθεσις παρ' ὅλον ἀπετελέσθη ἀπό τούς αὐτούς ἀριθμούς εἰς τήν ἔννοιαν αὐτῆς διαφέρει οὐσιωδῶς ἀπό τήν προγενεστέραν. Τοῦτο συμβαίνει διότι ὄχι μόνον ἔχει αὐξήσει κατά πολύ, πρᾶγμα πού σημαίνει τήν ἐπέκτασιν τῶν ἐνεργειῶν τῆς οὐσίας καί τήν ἀνέλιξίν της διά τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν δυνάμεών της ἀλλά καί δίδει εἰδικόν χαρακτηρισμόν ὑπό τόν ὁποῖον πρέπει νά διίδωμεν τόν σκοπόν τῆς συνθέσεως. Διά τόν λόγον αὐτόν εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι οἱ Θεοί προκειμένου νά ἐξετάσουν μίαν ψυχήν καί εὕρουν πού δύναται αὐτή νά δράσει καί εἰς ποῖον ἀνελικτικόν κύκλον δύναται νά ἐνεργήσει δέν ἔχουν ἄλλο τί νά πράξουν ἐκτός τῆς ἐξακριβώσεως τῶν δυνάμεών της. Ὁ ἀριθμός τῶν δυνάμεών της ἐκτός τοῦ ὅτι ἐπιμαρτυρεῖ τήν ὅλην κατάστασίν της ἀλλά καί τήν προϋπόθεσιν ποίας ἀκόμη δύναται νά ἐκδηλώσει δυνάμεις ἐάν ἔλθει καί ἐνεργήσει ἐπί ὡρισμένου μέρους τῆς Φύσεως.

Σημείωσις

Τό μηδέν (0) δέν εἶναι Μονάς οὐσιαστική οὔτε ἐκπροσωπεῖ νόμον εἰς τήν Φύσιν, ἀλλά τήν κατάληξιν τοῦ δεκαδικοῦ συστήματος εἰς ἕνα τέρμα ὅπου οἱ ἐννέα (9) ἀριθμοί τερματίζουν τόν σκοπόν τους εἰς ἕνα σημεῖον καί ἀπό ἐκεῖ ἄρχονται ἕνα νέον παραγωγικόν κύκλον. Καί οἱ ἀριθμοί οἱ ὁποῖοι ἀκολουθοῦν ἕνα σύστημα τό ὁποῖον ἀποκαλεῖται Δεκαδικόν, διά νά συντελέσουν εἰς αὐτό πρέπει νά ἔχουν μίαν βάσιν καί ἡ βάσις αὐτή εἶναι αἱ 9 Μονάδες αἱ ὁποῖαι ἔχουν καί ειδικόν χαρακτῆρα. Ἀφαιρέσατε μίαν ἀπό τάς 9 Μονάδας καί προσπαθήσατε νά κάνετε ἐπέκτασιν τοῦ Δεκαδικοῦ συστήματος. Τότε θά διακρίνετε τήν ἀξίαν τῆς συνθέσεως τῶν 9 Μονάδων καί πότε καί πόσαι δύνανται νά συνθέτουν Δεκαδικόν σύστημα.

Ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ὁ ἀριθμός 9 εἶναι τέλειος εἶναι τό ἀποτέλεσμα τῆς ἀθροίσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἁπλῶν Μονάδων τό ὁποῖον δίδει τόν ἀριθμόν 9. Ἄλλη δέ ἀπόδειξις εἶναι τό ὅτι ἐάν πολλαπλασιάσωμε οἱανδήποτε Μονάδα ἐπί τόν ἀριθμόν 9 καί τό γινόμενόν της προσθέσωμεν ὁριζοντίως θά ἔχωμεν ὡς ἀποτέλεσμα τόν ἀριθμόν 9, πρᾶγμα τό ὁποῖον εἰς οὐδεμίαν ἄλλην Μονάδα δύναται νά συμβεῖ.

Σ.Κ. ΝΑΓΟΥ

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

Τό πνεῦμα κινούμενον δρᾶ. Ἡ δρᾶσις αὐτή τό ἀναβιβάζει εἰς ὑψηλοτέρας σφαίρας. Ἡ ὁλονέν κίνησις τοῦ πνεύματος εἶναι ὁ πάνσοφος νόμος τῆς Φύσεως, ὁ ὁποῖος ὑπόσχεται εἰς αὐτό τήν ἀκατάσχετον πρός τά πρόσω πορείαν του. Ἡ πρός τά πρόσω πορεία τοῦ πνεύματος εἶναι ἐγγύησις αἰωνίου ζωῆς. Ἀνερχόμενον τό πνεῦμα βαθμίδας τινάς, βλέπει ὅπως μέσα εἰς ἕνα κάτοπτρον τόν σκοπόν εἰς τόν ὁποῖον βαδίζει καί τότε ἐκλέγει μεταξύ τῆς στασιμότητος καί τῆς προόδου. Εἰς τήν Φύσιν ὑπάρχουν πνεύματα τά ὁποῖα ὡς τελικόν των σκοπόν θέτουν, τήν εἰς την στασιμότητα μακαριότητα. Τῶν πνευμάτων αὐτῶν ἀπόρροια εἶναι ἡ εἰς τήν κοινωνικήν ἐξέλιξιν λεγομένη συντηρητικότης. Τό συντηρητικόν ὄν εἶναι ἄντικρυ τοῦ πανσόφου νόμου τῆς κινήσεως. Ἄλλως τε, ἡ Φύσις ἔχει καί τοῦτο τό προνόμιον πρός χαράν τῶν ἀδρανῶν πνευμάτων! Τό προνόμιον τοῦ νά εἶναι ἀνεπίδεκτος προόδου ὁ μή δρῶν, ὁ μή συναισθανόμενος ὅτι ἡ κίνησις καί ἡ δρᾶσις εἶναι ὅροι τῆς ἐξελίξεως. Ὁ ἀποφεύγων τάς περιπετείας μιᾶς ἐπιχειρήσεως βεβαίως δέν δοκιμάζει τήν γλυκύτητα ἤ τήν πικρίαν της ἡ ὁποία ἤθελε τόν ἀναγκάζει νά καθίσταται εἰς τάς μελλούσας ἐπιχειρήσεις πλέον μαθηματικός, πλέον ἐνήμερος, πλέον φωτισμένος, ὅπως ὑπερπηδᾶ τά προσκόμματα πού θά ἀνεφύοντο ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ πλάνη εἶναι νόμος ὁ ὁποῖος καθοδηγεῖ τό ὄν εἰς τήν ἀλήθειαν. Ἄν δέν ἐπλανώμεθα εἰς τό σκότος, οὐδέποτε ἠθέλαμε ἐκτιμήσει τό ἔκλαμπρον φῶς τῆς προόδου τό ὁποῖον διασχίζει τά τελματώδη σκότη τοῦ ἐρέβους. Ἡ πλάνη εἶναι ὁδηγός πρός τήν ἀλήθειαν, διότι ἄν αὐτή δέν μᾶς ἐπότιζεν μέ πικρίας, οὐδέποτε ἠθέλαμε ζητήσει τήν γλυ-

κυτάτην τοῦ φωτός ἡδονήν, οὐδέποτε ἠθέλαμεν ζητήσει τήν ὁδόν ἡ ὁποία θά μᾶς ἔφερεν εἰς τήν ἐπίγνωσιν τῆς ὑπάρξεώς μας καί τοῦ σκοποῦ εἰς τόν ὁποῖον βαίνομεν. Ὅταν ὁ κόσμος εὑρίσκεται εἰς ληθαργικήν κατάστασιν τό πᾶν πέριξ αὐτοῦ εἶναι παχυλή ἀμάθεια, ἀποτέλεσμα τῆς μή δράσεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος πρός διαφώτισίν του εἰς τά μυστήρια τῆς ζωῆς του καί τοῦ Σύμπαντος. Πᾶσαι αἱ τεθεῖσαι συνθῆκαι πρός διαφώτισιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος στεροῦνται μεθόδου διά τῆς ὁποίας τά πνεύματα θά καθίσταντο πλέον εὐαίσθητα εἰς τήν πλήρωσιν τῶν νόμων τῆς Φύσεως καί ἐπικοινωνοί τοῦ μεγάλου τοῦ Σύμπαντος Πνεύματος τά ὁποῖα ἤθελε καί τά ὁδηγήσει ὑπεράνω τῶν παθῶν καί τῶν τυφλώσεων πασῶν τῶν θρησκειῶν καί φιλοσοφικῶν συστημάτων τά ὁποῖα ἐπέδρασαν ἐπί τοῦ μικροῦ πνεύματος τῆς Γῆς καί προσδέθη αὐτή εἰς τά συστήματα αὐτά ἀποτελέσαν ἁρμονίαν γενικῆς συγχύσεως εἰς τό ζήτημα τῆς διαφωτίσεώς του, εἰς τήν ἔκφρασιν τοῦ παντός, εἰς τόν καθορισμόν τῶν εἰς τήν Φύσιν λειτουργούντων νόμων, εἰς τήν μέθοδον διά τῆς ὁποίας τό πνεῦμα θά συνελάμβανε τήν μίαν ἄκραν τῆς ἀληθείας καί ὁδηγούμενον ὑπ' αὐτῆς θά ἐβάδιζεν ἀσφαλῶς εἰς τήν διάγνωσιν ὁλοκλήρου τοῦ Σύμπαντος, εἰς τήν αἰτίαν καί τόν σκοπόν του, εἰς τήν αἰτίαν καί τόν σκοπόν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου πνεύματος, δηλαδή εἰς τήν ἐν ἐπιγνώσει δρᾶσιν του ἡ ὁποία δι' αὐτό θά ἦταν *ἀπέραντος βασιλεία ἀγάπης*. Ἡ ἀνθρωπότης ἀποβάλλουσα ἀφ' ἑαυτῆς πάσας τάς ἀνοήτους σκέψεις καί πράξεις ἄς ἀναζητήσει εἰς τήν δρᾶσιν τοῦ νοητικοῦ της ὁρίζοντος τήν ἀλήθειαν ἡ ὁποία μέλλει νά τήν φέρει εἰς πανευδαίμονα κατάστασιν. Ἄς ἀποβάλλει ἀφ' ἑαυτῆς πάσας ἐκείνας τάς ἰδέας αἱ ὁποῖαι τήν κρατοῦν δεσμίαν εἰς τό σκότος τῆς δουλείας, τῆς πλάνης καί τῆς ἀβεβαιότητος καί ἄς πεισθεῖ ἐπί τέλους ὅτι οἱ μέχρι τοῦδε δράσαντες σοφοί καί ἅγιοι δέν εὗρον τό κατάλληλον σύστημα διά τοῦ ὁποίου αὐτή θά ἐφωτίζετο. Δέν θέλω νά παραδεχθῶ ὅτι ἐκ συστήματος πάντες αὐτοί παρεσκεύασαν οὕτω τά πράγματα. Μᾶλλον πιστεύω ὅτι ἐκ τῆς ἀγνοίας ἀπέρρευσαν τά διάφορα αὐτά θρησκευτικά καί φιλοσοφικά συστήματα τά ὁποῖα σήμερα διέπουν τάς τύχας τῆς ἀνθρωπότητος καί ἁμιλλῶνται ποῖον πρῶτον θά θέσει ἐκτός ζωῆς πάντα ὁ ὁποῖος ἤθελε τολμήσει νά τά προσβάλει ὡς μή συνάδοντα μέ τήν πρόοδον τήν ὁ-

ποίαν δεικνύει ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας. Ἐάν τίς ἐμβαθύνει περισσότερον εἰς τά μυστήρια τῆς ζωῆς αἰσθάνεται πράγματι κάποιον βρόγχον σφικτά προσδεμένον εἰς τό ἀνθρώπινον πνεῦμα καί ἀπειλοῦντα νά ἐξουδετερώσει πᾶσαν τήν ἰσχύν του, ἄν ἤθελε αὐτό διαμαρτυρηθεῖ κατά τῆς βίας αὐτῆς ἡ ὁποία τοῦ ἐπιβάλλεται νά πιστεύει ὅτι ἡ βία αὐτή εἶναι ἡ μόνη ἀλήθεια ἡ ὁποία ἀπορρέει ἐκ τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Φύσεως. Μυριάδες ὄντα ἄν ἤθελαν τεθεῖ ἐπί τῆς ὁδοῦ αὐτῆς τοῦ ἔργου τῆς Φύσεως καί ἔστελλαν εἰς κόρακας τά κακοποιά ἐκεῖνα στοιχεῖα τά ὁποῖα ἀποτελοῦν τό σύστημα τῆς πίστεως καί τῆς ἀγάπης τοῦ νῦν κυριαρχοῦντος πνεύματος τό ὁποῖον ὡς σκοπόν ἔχει τήν παρακώλυσι τῆς πρός τά πρόσω πορείας των, τότε αὐτή ὡς ἀναγκαία συνέπεια ἤθελε τούς φωτίσει, ὁπότε θά ἐκηρύσσοντο ἀμείλικτοι διῶκται τοῦ κυριαρχοῦντος σκοτεινοῦ πνεύματος, αὐτοῦ τό ὁποῖον ὡς βάσιν ἔχει τό πίστευε καί μή ἐρεύνα καί ὅλας τάς ἄλλας τυφλότητας τάς ὁποίας ἀναγιγνώσκομεν ὑπό τύπον Θρησκείας ἤ ἄλλης τινός δῆθεν φιλοσοφικῆς σχολῆς. Τό πνεῦμα τῆς Γῆς δυνατόν νά διέρχεται σφαίρας τινάς προόδου ἀλλά τά ἀποτελέσματα τῆς προόδου αὐτῆς ὅσον ἀφορᾶ τούς κοινωνικούς ὀργανισμούς τάς κοινωνικάς ἰδιότητας τά κοινωνικά συστήματα τήν ἔννοιαν τοῦ καθήκοντος καί τοῦ δικαιώματος, δεικνύουν ὅτι δέν ἔχει κατορθώσει τοῦτο νά ἐπιτύχει τήν δημιουργίαν συστήματος τό ὁποῖον θά ἐξασφάλιζεν ἔστω καί ἐν μέρει εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, θέτοντας διά τήν διάγνωσιν πάσης φαινομενικῆς ἤ μή ὑποστάσεως τοῦ Σύμπαντος ὡς μέσα, τήν ἅμιλλαν καί τήν γνῶσιν. Ἀχαλίνωτοι ῥοπαί πρός τήν κενοδοξίαν παρακωλύουν τό κυριαρχοῦν πνεῦμα νά διίδει αὐτό καί τήν κατάστασίν του καί τήν κατάστασιν τῆς ὑπολοίπου ἀνθρωπότητος, νά τήν ἀηδιάσει καί ἐγκαταλεῖπον τόν ἤδη κρατοῦντα τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι νά ἀκολουθήσει ὁδόν μᾶλλον ὁμαλήν ἡ ὁποία θά ὁδηγήσει καί αὐτό καί τήν ὑπόλοιπον ἀνθρωπότητα εἰς τό σημεῖον ἐκεῖνο τό ὁποῖον χαρακτηρίζει τήν ἁρμονίαν ἄλλων τελειοτέρων σωμάτων τῶν ὁποίων τήν ἐπίδρασιν δέχεται τό πνεῦμα μας καί τά ἀναγνωρίζει ὡς ὁδηγούς καί γνήσια τέκνα τῆς Θείας Φύσεως. Οἱ ἐμφανιζόμενοι ὑπό μορφήν Θεότητος τῆς Γῆς ἄν ἐσκέπτοντο ὅτι τελικόν ἔργον τοῦ πνεύματος εἶναι ἡ πρός τά πρόσω πορεία αὐτοῦ, οὐδέποτε τῇ ἀληθείᾳ θά καθίσταντο σκο-

πελοι άφοῦ καί αὐτή ἡ Φύσις διά τῶν νόμων της διδάσκει, ὅτι ἡ παρακώλυσις αὐτή εἶναι πρόσκαιρος κενοδοξία, ἡ ὁποία θά κατασυντριφθεῖ τάχιστα ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῶν σχετικῶς τελειοτέρων ὄντων τά ὁποῖα ὁδηγούμενα ὑπό τοῦ Θείου ἔργου τῆς Φύσεως ἐκμηδενίζουν τούς σκοπέλους ἐκείνους τούς ὁποίους τό ἀλαζόν πνεῦμα ἔθεσεν πρός παρακώλυσιν τῆς προόδου τῶν πνευμάτων. Κενόδοξος φαντασία τοῦ δαίμονος δέν αἰσθάνεσαι, ὅτι μείζων τῆς ἰδικῆς σου δυνάμεως εἶναι ἡ δύναμις τῆς Φύσεως καί ἡ τῶν τελειοτέρων πνευμάτων; Ἀλαζόν πνεῦμα δέν αἰσθάνεσαι, ὅτι ἡ ὑπό μορφήν θεότης σου θά κατασυντριφθεῖ ἄν ἡ βάσις αὐτῆς δέν εἶναι ὁ νόμος τῆς ἐξελίξεως; Κακοποιά πνεύματα θά ἔλθει καί διά σᾶς ὥρα ἡ ὁποία θά διαλύσει τόν πυκνόν πέπλον ὁ ὁποῖος καλύπτει τήν περιφέρειαν τοῦ νοητικοῦ σας καί τότε θά αἰσθανθῆτε ὅτι ὑπό τήν μορφήν θεότης σας δέν εἶναι οὐδέν ἄλλο εἰ μή παρακώλυσις τῆς ἐλευθερίας τήν ὁποίαν ἐκ Φύσεως δικαιοῦται νά ἔχει πᾶν ὄν τό ὁποῖον ἔχει αἰσθανθεῖ τήν ὕπαρξίν του, πᾶν ὄν τό ὁποῖον ἀτένισε εἰς τούς Θείους τῆς Φύσεως νόμους, οἱ ὁποῖοι εἶναι ὁδηγοί του εἰς τήν τελειότητα, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἡ δάς ἡ ὁποία φωτίζει πᾶσαν αἴσθησιν καί διαλύει τό ὑλοβαρές αὐτῆς περικάλυμμα. *Κακοποιοί δαίμονες, ψαύεται η ἀνθρωπίνη καρδία ἐκ τῆς Θείας αἴγλης τῆς Φύσεως καί μεταμορφοῦται τό αἴσθημά της ἐν τῇ ἀναγεννήσει καί φωτίζεται τό πνεῦμα της εἰς τό Θεῖον Πῦρ τῆς ἀγάπης ὅπως τό ἀναβιβάζει εἰς ἀπώτερα σημεῖα δράσεως καί τελειότητος.* Ποῖον πνεῦμα δύναται νά ἀναχαιτίσει αὐτήν τήν ὁρμήν ἡ ὁποία ἔχει πηγήν τόν Θεῖον τῆς Φύσεως νόμον; Ποία κακοποιός θεότης δύναται νά ἀντιπαραταχθεῖ κατά τοῦ νόμου αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ πυρήν τῆς ἐξυψώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος; Ποῖος Θεός εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἤθελε δεσμεύσει αὐτό τό ἔνστικτο τῶν ὄντων εἰς τήν ἐκδήλωσίν του; Μωρά καί ἀλαζών πνευματική φαντασία μόνον δύναται νά θεσπίζει νόμους ἐναντίον τῶν σοφῶν τούτων ἀρετῶν τῆς Φύσεως καί νά θέτει ὡς ἀξίωμα τήν ἄτιμον συνθήκην ἡ ὁποία θά ἐπέφερε τελείαν ἀποσύνθεσιν εἰς τά ἀνθρώπινα πνεύματα χορηγοῦσα ὡς μόνην τροφήν τους τήν ἄγνοιαν καί τό ὑλοβαρές περικάλυμμα τῆς τυφλότητος. Ἄν ἡ φαντασία μου ἵσταται εἰς τό ὕψος τοῦ αἰθέρος τῆς Παρθένου τῆς Νυκτός ἤ εἰς ἀνώτερα τῆς ό-

Γῆς σώματα, τήν χάριν αὐτήν τήν ὀφείλω εἰς τήν Θείαν Φύσιν ἡ ὁποία διά τῶν νόμων της ἔθεσεν εἰς τήν καρδίαν μου μίαν ἀκτῖνα φωτός ὅπως ἐπιρρώσει τήν δύναμιν τοῦ πνεύματός μου καί συλλάβει ὑπό τάς πτυχάς τῆς Παρθένου τοῦ Οὐρανοῦ Νύμφης τό Θεῖον ἰδεῶδες τῆς προόδου καί τῆς τελειότητος. Ἡ Γῆ στενάζει ὑπό τό βάρος τῆς χονδροειδοῦς διανοίας ἡ ὁποία θεσπίζει τά νομοθετήματά της μέ τήν βοήθειαν τῶν κενοδόξων ὀρέξεών της καί τῶν παθῶν ἐκείνων τά ὁποῖα φενακίζουν τάς μωράς καρδίας. Πᾶσα οὐρανία αἴγλη, πᾶν φῶς γνώσεως ἀπέναντι τῶν τοιούτων θεσπισμάτων ἀσφαλῶς δέν δύνανται νά συγχρωτίζωνται μεθ᾿ ἡμῶν καί νά ἐνσταλάζουν εἰς τήν καρδίαν μας σταγόνας φωτός ζωῆς καί κάλλους. Πᾶσα Θεότης ἡ ὁποία δέν ἔχει ὡς ἰδεῶδες καί θέσπισμά της τόν νόμον τῆς ἀναγεννήσεως τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, τόν νόμον τῆς ἀναμορφώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, τόν νόμον τῆς μακρᾶς τῶν ὄντων ἐξελίξεως καί τῆς μίξεως ἐν τῷ πολλαπλασιασμῷ, ἡ Θεότης αὐτή ὄχι μόνον εἶναι ἀτελής ἀλλά καί ὑστερόβουλος χάριν ἰδιοτελείας καί ἀποτυφλώσεως καί ἡ τοιαύτη Θεότης εἶναι ἀξία λύπης καί ὄχι λατρείας. Τό πνεῦμα ὦ τυφλωμένη Θεότης! δέν δύναται νά καθορίζει τήν τροχιάν του. Ὑπόκειται εἰς τόν νόμον ἐκεῖνον τόν ὁποῖον ἔπρεπε νά ἔχει ὡς ὁδηγόν του καί παραλλήλως αὐτοῦ νά δημιουργεῖ νόμους ἠθικῆς προόδου καί σχετικῆς ἐλευθερίας. Πᾶσα παρακώλυσις τῆς τοιαύτης προόδου εἶναι, τῇ ἀληθεία, ἀποτέλεσμα πνεύματος τό ὁποῖον προκύπτει ἐκ τοῦ σκότους ἵνα ἔλθει πρός τό φῶς καί μεταξύ τῶν δύο αὐτῶν πηγῶν περιπλανώμενον εἶναι ἀνίκανον νά προσδιορίσει τήν ὁδόν τήν ὁποίαν θά ἔπρεπε νά ἀκολουθήσει. Ἡ φαινομενική αὐτή ἰσχύς του δέν εἶναι οὐδέν ἄλλο παρά ἀποτέλεσμα τό ὁποῖον προκύπτει ἐκ τῆς μή καθαρᾶς αὐτοῦ διαγνώσεως καί αὐτό εἶναι ὁ λόγος πού ἐπιζητεῖ νά καλεῖται Βασιλεύς καί Κύριος. Πνεῦμα σκότους καί ἀβεβαιότητος, ὁ ἀκατάσχετος νόμος τῆς προόδου θά σέ ἀγάγει εἰς ἀπώτερα σημεῖα καί τότε ὁ ἔλεγχος θά ἀποτελέσει τό μέγα δικαστήριον διά τοῦ ὁποίου θά δικάζεις αὐτό ἑαυτόν. Πνεῦμα πλάνης ζητᾶς νά παρακωλύεις τήν πρόοδον ἐκείνην ἡ ὁποία μέλλει νά σέ ἐλευθερώσει καί σέ ἐκ τῆς τυφλότητος εἰς τήν ὁποίαν εὑρίσκεσαι. Ἡ μάχη προμηνύεται ζωηρά

καί ἡ νίκη θά στεφανώσει τόν δυνάμενον. Ποῖον ὅμως τό ἀποτέλεσμα τῶν μετέπειτα χρόνων θά τό ἴδωμεν, ὅταν εἰς τήν αὐτήν μορφήν εἰς τήν ὁποίαν ἐμεῖς σκεπτόμεθα θά σκέπτεσαι καί σύ Χαῖρε Αἰών σύ ὁ ὁποῖος τό Πᾶν καθορίζεις.

28 Ἰουλίου 1897

ΠΕΡΙ ΨΥΧΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ
(Ψυχικών πόνων)

Το να μη αφίνει ο άνθρωπος την εξωτερίκευση προς τους άλλους του πόνου του, είναι ηθική αρχή, αρχή προερχομένη από την δυναμικήν ψυχικήν του κατάστασιν, εκτό άν δια της εξωτερικεύσεώς προς τους άλλους ανθρώπους του πόνου του πρόκειτια να διδάξει τα αίτια τα οποία προκάλεσαν τούτον, ότε εν τη τοιαύτη περιπτώσει γίνεται τούτο δεδικαιολογημένως. Ο ηθικός άνθρωπος ο έχων ισχυράν ψυχικήν δύναμιν και εμβαθύνων μέσα εις τας δοκιμασίας της ανθρωπίνης ζωής και εις τα δημιουργούντα αυτάς αίτια, είναι υποχρεωμένος εκ της ηθικής του ταύτης καταστάσεως να εξωτερικεύει εις τους άλλους, μόνον ό,τι δύναται να προκαλεί εις αυτούς ευχαρίστους εντυπώσεις, ουδέποτε δε να δημιουργεί προς αυτούς δυσαρέστους τοιαύτας. Το τοιούτον, είναι έργον υψίστης σκοπιμότητος, διότι αι δυσάρεσται εντυπώσεις αι δημιουργούμεναι προς τους άλλους, προκαλούν συστολήν των ψυχικών των δυνάμεων και τούτο γίνεται αφορμή να μην ισορροπούν αύται προς εκείνας της διανοήσεως, ότε και δημιουργούνται μεταξύ των ανωμαλίαι παρεμποδίζουσαι την όλην φυσιολογικήν λειτουργίαν του ανθρώπου, συνεπεία της οποίας εκδηλούνται παθολογικαί καταστάσεις. Εάν την ηθικήν ταύτην αρχήν εξεδήλουν πάντες οι άνθρωποι, ο πόνος και πάσα άλλη αρνητική συναισθηματική εκδήλωσις θα εξέλιπεν από την φύσιν των ανθρώπων και τού-

το, διότι και τον πόνον (ψυχικόν) και τα αρνητικά προς την πρόοδόν μας συναισθήματα τα δημιουργούμεν εκ της μη ηθικής μας καταστάσεως. Υπάρχουν και πόνοι προερχόμενοι από ανωμάλους φυσιολογικάς λειτουργίας της οργανικής μας φύσεως τους οποίους δημιουργούμεν ημείς δια της ατάκτου και παρά τους ηθικούς όρους ζωής μας.

Εάν εις τας ανθρωπίνας κοινωνίας εκράτει ηθική κατάστασις, δηλαδή προσαρμογή πάντων των ανθρώπων προς τους φυσικούς όρους της ζωής και ενέργειαι υπαγορευόμεναι υπό των Φυσικών νόμων, ως και αντίληψις των κοινωνικών ημών καθηκόντων προς τους ομοίους μας μετά των οποίων αποτελούμεν την κοινωνίαν μας, εάν υπήρχεν σεβασμός της αυτοδιαθέσεως του κοινωνικού ατόμου, εκείνης η οποία δε δύναται να παραβλάπτει το αρμονικόν σύνολον της κοινωνίας, σεβασμός των κοινωνικών δικαιωμάτων των κοινωνικών ατόμων και πλήρης αντίληψις των υποχρεώσεών των προς το σύνολο της κοινωνίας, ουδέποτε θα εδημιουργείτο πόνος, τα αρνητικά συναισθήματα και όλα εκείνα τα οποία σκληρώς δοκιμάζουν την ανθρωπίνη ημών ζωήν. Πόνοι δημιουργούμενοι εξ ανεξαρτήτων λόγων της ηθικής και διανοητικής διαθέσεως των κοινωνικών ατόμων, του συνόλου αυτών, είναι πόνοι τους οποίους δε δύνανται να αισθάνονται μέρος των ατόμων μιας κοινωνίας βιούσης ηθικώς και εν αρμονία, αλλά, το σύνολον αυτής. Οι τοιούτοι πόνοι δε δύνανται να περιορίζονται εις ωρισμένα άτομα, διότι αν συνέβαινε τούτο θα επρόδιδε μη ηθικήν και μη ενηρμονισμένην των μελών προς το σύνολον της κοινωνίας ταύτης κατάστασιν.

Οι άνθρωποι έχουν όλα τα μέσα εκ Φύσεως να διάγουν βίον απολύτως φυσικόν και να απολαμβάνουν όλα τα δώρα της χαράς, της ευτυχίας και της ευδαιμονίας. Αρκούσι προς τούτο μόνον η ειλικρινής των διάθεσις εις το κοινωνικόν συγκρότημα και η αναγνώρησις αυτούς δια των νόμων του, των εν λειτουργία νόμων του, εις όλα τα κοινωνικά άτομα, των μέσων εκείνων τα οποία θα έδιδαν εις αυτά την χαράν, την ευτυχίαν και την ευδαιμονίαν. Η ανθρώπινη ζωή έχει άπειρες ομορφιές, η κακία όμως των ανθρώπων τις απομακρύνει από αυτήν και ως

εκ τούτου γίνονται οι πόνοι, αι δοκιμασίαι και όλαι εκείναι αι πικρίαι αι οποίαι μας παρακολουθούν εις έκαστον βήμα στη ζωή μας. Το πολύτιμον της ανθρωπίνης ζωής με τις θείες ομορφιές της το αισθάνονται αι ψυχαί εκείναι που δύνανται να γνωρίζουν κατά βάθος αυτήν και τους σκοπούς τους οποίους έχει. Όταν απομακρύνονται από την ανθρωπίνη ζωήν αι αδύναται να εκτιμήσουν αυτήν ανθρώπιναι ψυχαί, τότε μόνον εννοούν το μέγεθος της ανοησίας των.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ

Η συνείδησις, το Είναι της συνειδήσεως, χωρίζεται εις δύο εννοίας, την φυσικήν και την ηθικήν. Συνείδησις φυσική είναι αυτό τούτο το ψυχικόν μας ΕΓΩ. Το Εγώ τούτο, δια της εν τη Φύσει ουσιαστικής του εμφανίσεως εξεδήλωσεν τας δυναμικάς του ενεργείας, τας οποίας δια της οργανικής αυτού φύσεως και της επαφής αυτών προς τα εξωτερικά φαινόμενα της Φύσεως, τας μετέβαλλεν εις γνωστικάς και συναισθηματικάς.

Πρωταρχική εκδήλωσις του ψυχικού τούτου Εγώ, είναι η αισθησιακή αυτού δύναμις. Την δύναμίν του αυτήν, μόνον δια του οργανισμού του και ειδικώτερον δια των οργάνων του εξωτερικεύει.Εξωτερικευομένης της αισθησιακής δυνάμεως της ψυχής, παρακολουθούν αυτήν πάσαιαι άλλαι δυνάμεις της, εκείναι αι οποίαι γίνονται ιδεαταί και συναισθηματικαί.

Το ουσιαστικόν αυτό ψυχικόν είναι, άνευ της οργανικής φύσεως, δεν θα ηδύνατο να καταστή ιδεατόν και συναισθηματικον, ούτε θα προσελάμβανε την έννοιαν του συνειδητού τοιούτου.

Κάθε ψυχικόν πλάσμα είναι ατομικόν. Ως εκ τούτου και το συνειδητόν Είναι κάθε όντος είναι ατομικόν και δια τον λόγον αυτόν εκάστη των όντων συνείδησις έχει και ιδιάζοντα χαρακτηρισμόν. Κατ' ακολουθίαν φυσική συνείδησις είναι αυτό τούτο το ψυχικόν. είναι των όντων της Φύσεως το οποίον δια της λειτουργίας της οργανικής αυτού φύσεως εγένετο ιδεατόν και συνειδητόν και διά του τρόπου αυτού, εγνώρισε, γνωρίζει και εν συνεχεία θα γνωρίζει εαυτό. Τούτο ακριβώς σημαίνει και η γραμματική έννοια της λέξεως συνείδησις", "εκείνο το οποίον έγνωσε η σύνοιδε εαυτό".

Ηθική συνείδησις είναι το γνωστικόν και συναισθηματικόν περιεχόμενον της φυσικής συνειδήσεως. Το περιεχόμενον τούτο όμως δεν είναι πάντοντε το αυτό εις πάσας τας φυσικάςα συνειδήσεις, διότι πάσαι αι φυσικαί συνειδήσεις δεν έχουν εκδηλώσει και μετατρέψει τας δυνάμεις του ουσιαστικού αυτών. Είναι εις γνωστικάς και συναισθηματικάς ιδιότητας. Η διαφορά αυτή προέρχεται εκ δύο αιτίων, πρώτον εκ της διαφορετικής αυτών αφετηρίας κατά την εμφάνισίν των εις την οργανικήν αυτών φύσιν και δεύτερον εκ του περιβάλλοντος εις το οποίον ευρέθησαν και ενεργούν. Το περιβάλλον ασκεί μεγίστην επίδρασιν εις την ιδεατήν και την συναισθηματικήν διάπλασιν των ιδεών και συναισθημάτων των εκδηλωθεισών εν λειτουργία δυνάμεων της φυσικής συνειδήσεως, δι' αυτόν δε τον λόγον και ο έλεγχος της ηθικής συνειδήσεως επί των διαφόρων διανοήσεων, πράξεων και εν γένει σκέψεων των ανθρώπων είναι διάφορος.

Επίσης αυτός είναι ο λόγος δια τον οποίον εις άλλους μεν ανθρώπους το εν τη φυσική συνειδήσει περιεχόμενον εξ ιδεών και συναισθημάτων επιδοκιμάζει και τας πλέον εκτρόπους και μη φυσικάας και ηθικάς τοιαύτας, εις άλλους δε το εναντίον. Επειδή το ηθικόν περιεχόμενον των φυσικών συνειδήσεων εμφανίζει διαφορετικήν εξελικτικήν δύναμιν των ιδεών και συναισθημάτων, δια τούτο δυνάμεθα να κατατάξωμεν την ηικήν συνείδησιν των ανθρώπων εις αριθμόν κατηγοριών. Αύται ποικίλουν αναλόγως του βαθμού της εξελίξεως εκάστης φυσικής συνειδήσεως, αλλά τοιαύτας αι οποίαι δεν μετεβλήθησαν εις ιδεατάς και συναισθηματικάς εις πρωτέρας ανθρωπίνους υπάρξεις, αλλά μετεβλήθησαν ήδη δυνάμει της φυσική ςλειτουργίας της διανοίας και αναλόγως της επιδράσεως η οποία ησκήθη επ' αυτής εκ του περιβάλλοντος επί του οποίου ευρίσκεται και ενεργή. Το φαινόμενον τούτο είναι μεγίστης αξίας και μόνον βαθείς ερευνηταί των νόμων της ψυχικής και οργανικής φύσεως θα δυνηθούν να εκτιμήσουν. Επί τη βάσει του

φαινομένου αυτού στηριζόμενοι, δυνάμεθα να χωρίσωμεν την ηθικήν του ανθρώπου συνείδησιν εις δύο κατηγορίας, εκείνην η οποία εγένετο εκ μεταβολής των δυνάμεων της φυσική συνειδήσεως εις ιδέας και συναισθήματα κατά τας προηγουμένας υπάρξεις αυτής και εκείνην η οποία εγένετο και μεταβάλλεται εις την ενεστώσαν διάνοιαν αυτής. Δια να κατανοηθεί σαφέστερον το μέγα τούτο φαινόμενον αρκεί να είπωμεν ότι, εάν η ηθική συνείδησις η οποία γίνεται εκ των ενεργειών της ενεστώσης διανοίας και εκ των γεγονότων και των κρατουσών ηθικών αρχών του σημερινού ανθρωπίνου περιβάλλοντος, εξηρτάτο απολύτως από το περιεχόμενον της φυσικής συνειδήσεως, το οποίον εγένετο εις πρωτέρας αυτής ανθρωπίνους υπάρξεις, τότε δε θα ηδύνατο να διαφέρει εκείνου. Και όχι μόνον αυτό, αλλ΄ και ουδεμίαν θα είχεν η ενεστώσα διάνοια ελευθερίαν ερεύνης των φαινομένων της Φύσεως και των ηθικών αρχών αι οποίαι πρέπει να διακανονίζουν τας μεταξύ των ανθρώπων κοινωνικάς σχέσεις. Εν τοιαύτη περιπτώσει ουδεμία θα ηδύνατο να συντελεσθεί μεταβολή και επί του πρότερον σχηματισθέντος ηθικού περιεχομένου της φυσικής συνειδήσεως, έτι δε θα αντετίθετο εις τους φυσικούς νόμους της εξελίξεως της ουσίας εκ της οποίας εγένεντο αι φυσικαί συνειδήσεις. Η μη εξέλιξις των δυνάμεων της ουσίας εκ της οποίας εγένοντο αι φυσικαί συνειδήσεις, θα ετερμάτιζεν τας ενεργείας αυτής και ως εκ τούτου θα εχάνετο το Είναι αυτής. Το Είναι της ουσίας ταύτης υπάρχει και θα υπάρχει, διότι οι νόμοι αυτής διηνεκώς πολλαπλασιάζονται εις τας ενεργείας των.

Το διπλούν ηθικόν περιεχόμενον των φυσικών συνειδήσεων εις την ανθρωπίνην φύσιν, είναι προωρισμένον εις ένωσιν των ενεργειών του. Δια να γίνει όμως αυτό, πρέπει αναγκαίως να μεταβληθεί η όλη ουσιαστική κατάστασις της φυσικής συνειδήσεως. Τούτο θα επιτευχθεί όταν αύτη εκδηλώσει εις ενεργητικάς ιδεατάς και συναισθηματικάς ιδιότητας, ό,τι δύναται να εκδηλωθεί εν αρμονία προς τους φυσικούς νόμους, δια της ανθρωπίνης φύσεως. όταν συντελεσθεί το γεγονός τούτο, τότε η φυσική συνείδησις θα προαχθεί και θα λειτουργήσει εις άλλην φύσιν ευρισκομένην πέρνα της ανθρωπίνης τοιαύτης.

Προ του μεγάλου αυτού γεγονότος γίνεται βαθμιαία αρμονική συλλειτουργία μεταξύ του περιεχομένου του ευρισκομένου εν τη φυσική συνειδήσει και του περιεχομένου του ευρισκομένου εν τη διανοία και αυτό αποτελεί τον έλεγχον και κατά συνέπειαν την μεταβολήν τούτων. Ο έλεγχος δεν γίνεται μόνον εκ του εσωτερικού περιεχομένου προς το εν διανοία υπάρχον, αλλά και αντιθέτως. Αυτό εξαρτάται εκ των ηθικών βάσεων του σχηματισμού των. Αι δυνάμεις της φυσικής συνειδήσεως δεν γίνονται μόνον ιδεαταί. Όσαι εγένοντο κακώς, ανωμάλως και αντιφυσικώς, υπόκεινται εις μεταβολήν. Εις αυτό ακριβώς το θαυμάσιον έργον, έργον της ανθρωπίνης διανοίας, το σκοπούν την μεταβολήν του ηθικού περιεχομένου των φυσικών συνειδήσεων και το οποίον εγένετο εις προηγουμένας ανθρωπίνους υπάρξεις οφείλουν να προσέξουν οι άνθρωποι.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ

Ομιλία Σπύρου Νάγου

Ίνα δώσει τις τέλειον ορισμόν της συνειδήσεως ανάγκη να συμβουλευθεί την έννοιαν των εκδηλώσεων της φύσεως και τα πραγματικά γεγονότα αυτής, διότι πέραν τούτου πάσα σκέψις περί συνειδήσεως είναι φανταστικόν επινόημα.

"Συνείδησις λοιπόν καλείται η φυσική εμφάνισις, η έχουσα εν εαυτή την δύναμιν της νοήσεως. Είναι τουτέστιν το πραγματικόν ον το έχον ιδίαν περί της εαυτού υπάρξεως έννοιαν. Ψυχή άρα και συνείδησις είναι το αυτό".

Διότι το ελέγχον τας πράξεις και σκέψεις ημών δεν είναι η συνείδησις αλλά το συμβαίνον εις την συνείδησιν. Είναι το ποσόν των ενυπαρχουσών εν τη συνειδήσει ιδεών.

Πρέπει λοιπόν να νοηθεί τι είναι ουσία της ψυχής, ίνα έχομεν πραγματικάς και θετικάς γνώσεις προς διάκρισιν της αληθείας η οποία προέρχεται εκ των εμφανίσεων της φύσεως, άλλως δημιουργούνται κόσμοι ιδεών εκτό πάσης πραγματικότητος και αληθείας. Η ουσία της ψυχής δεν είναι άσχετος και ξένη προς τας ουσίας της φύσεως, διότι αν χωρισθεί τούτων είναι ακατανόητος. Εάν δε αι ιδέαι της ψυχής αποξενωθούν ταύτης, τότε αποβαίνει ακατανόητος και η έννοια των ιδεών. Ουδείς άνθρωπος φυσικώς σκεπτόμενος δύναται να αρνηθεί την ύπαρξιν της ψυχής, διότι αύτη αποτελεί εμφάνισιν μη τερματιζομένην. Ο δε περιορισμός της ενεργείας της ουσίας της φύσεως θα έφερε αυτήν εις φθοράν και εξαφάννισιν.

Η αιωνιότης της ουσίας της φυσεως νοείται μόνον δια της αριθμητικής επεκτάσεως αυτής, ήτις σημαίνει εκδηλώσεις ενεργειών, των οποίων τα όρια έχουσιν με ν σταθμούς ουδέποτε δε τέρμα. Τους σταθμούς δε τούτους διακρίνομεν εις την επέκτασιν της δημιουργίας των ιδεών, εις τα χαρακτηριστικά ιδιώματα της ψυχής, κα ιεις τον άπειρον και ατελεύτητον πολλαπλασιασμόν των. Όθεν αι φιλοσοφικαί θεωρίαι περί γενέσεως και φθοράς αφορούν μόνον τα μορφικά πλσματα της φύσεως, τα εκ πολλών στοιχείων συγκεκροτημένα, διότι η ουσία εκ της φθοράς των μορφών της, ουδέν ενεργητικόν της αποβάλλει, αλλ' εξωτερικεύει δια των τοιούτων αλλοιώσεων πλείονας δυνάμεις. Ούτος δε είναι ο νόμος της συνθέσεως και αποσυνθέσεως των μορφών της φύσεως.

Η ψυχή εν τούτοις δεν είναι πλάσμα, ουδέ στοιχείον της ουσίας της φύσεως ώστε να υπόκειται εις φθοράν, αλλ' είναι εξέλιξις του υπερτέρου των στοιχείων των, εν συγκρίσει προς το ενεργητικόν των άλλων στοιχείων αυτής. Το πραγματικόν δε τούτο ον εμφανίζει νέους κόσμους της ουσίας της φύσεως, κόσμους νοητικούς και θείους.

Εκ τοιούτου όντος γίνονται αι ιδέαι, αίτινες αποτελούσι το περιεχόμενον της συνειδήσεως ημών και αι οποίαι ελέγχουν τας πράξεις μας, όταν αύται αναφέρονται εις γεγονότα μη φυσικά και εις πράξεις αναιρούσας τον πληρούμενον υπό της φύσεως σκοπόν.

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΕΡΩΤΟΣ

Αι ιδέαι όταν εξωτερικεύονται και διατυπούνται εμφανίζουν όχι μόνον τον εξευγενισμόν της ανθρώπινης διανοήσεως, αλλ και τη δύναμιν της ανθρωπίνης ψυχής, ήτις φθάνει δια των ακτίνων της νοήσεώς της να εισέρχεται εις την ουσίαν των πραγμάτων της φύσεως, πάσης φύσεως κα ικατά συνέπειαν και της πνευματικής, ήτις έχει υπέρτερα της ανθρωπίνης φύσεως όργανα ενεργείας και ούτως αντιλαμβάνεται την λειτουργίαν των νόμων, οίτινες διέπουσιν πάσας τας φύσεις και όλας τας εκδηλώσεις τούτων, τας οποίας γενικώς ονομάζομεν ανθρώπινα ή πνευματικά συναισθήματα. Τα συναισθήματα ταύτα, όταν αι ψυχαί ευρίσκονται εις θειότερον βαθμόν εξελίξεως, προσλαμβάνουν την έννοιαν των συνειδητών συναισθημάτων διότι ταύτα ρυθμίζονται υπό των ιδεών των ψυχών και συνεργάζονται μετά τούτων. Όσον κατ' ακολουθίαν αι ιδέαι αύται γίνονται αρτιώτεραι κα ιθειότεραι εις τον σχηματισμόν των, κατά τοσούτον και τα συναισθήματα είναι φυσικώτερα και ανταποκρίνονται εις την πλήρωσιν του σκοπού των ψυχών και εις τας μεταμορφώσεις των ενεργητικών των μέσων, δι' ων και πληρούται ο σκοπός αυτών εις τα διάφορα επίπεδα της πνευματικής φύσεως. Τα συναισθήματα ταύτα φθάνουν εις βαθμόν εξελίξεως ή προόδου, όστις επιτρέπει εςι αυτά να γίνονται όχι μόνον οι νόμοι της αυτοκυβερνήσεως των ψυχικών ενεργειών

εκάστης πνευματικής υπάρξεως, αλλ και οι νόμοι του διακανονισμού των σχέσεων των κοινωνικών δύναμαι να σημειώσω σχέσεων κατά την νοητήν ημών έκφρασιν, των ομοιοβάθμων κατά την πνευματικήν των εξέλιξιν πνευματικών υπάρξεων, αλλά κα ιτων σχέσεών των ακόμη εκείνων αίτινες πληρούν την μεταξύ των αγάπην, τον υπέρτατον τούτον νόμον, όστις είναι ο συνειδητός μεταξύ τούτων έρως και εκ του οποίου εξασφαλίζεται η ακώλυτος πρόοδος αυτών. Ο νόμος ούτος, δύναμαι ωσαύτως να σημειώσω είναι εκείνος όστις συντελεί εις τας μεταμορφώσεις των ενεργετικών μέσων των ελευθέρως ενεργουσών ανθρωπίνων ψυχών, εις τας μεταμορφώσεις εκείνας αίτινες σημειώνουν την άνοδον αυτών εις τας υπερτέρας της ανθρωπίνης φύσεως πνευματικάς τοιαύτας και ακόμη και εις αυτάς τας φύσεις των θεών. Ο συνειδητός εις τας ψυχάς έρως γίνεται ο δημιουργός της πνευματικής φύσεως και το εν αυτώ έργον του αποτελεί τας βάσεις της ατέρμονος εξελίξεως τούτων. Ο δημιουργικός ούτος έρως δύναται να κατανοηθεί υπό της ανθρωπίνης διανοήσεως, εάν καλώς αύτη αντελήφθει τον δημιουργικόν έρωτα, των μεταβλητών κατά την φύσιν των μορφών αυτών κόσμων, και των μορφών των όντων αυτού, εκείνον ον απεκάλεσαν μεγάλοι της αρχαιότητος Μύσται των αληθειών της φύσεως, δημιουργικήν μονάδα ή απρόσωπον δημιουργικήν θεότητα και αν ανάγουν τας σκέψεις αυτών επί τη βάσει των αναλογιών των φαινομένων του κόσμου τούτου εις την δυναμικήν έκτασιν του δημιουργικού Έρωτος της πνευματικής φύσεως και εκείνης των θεών. Τα όρια του ενός τούτων φθάνουν σχετικώς προς τον κόσμον ημών, μέχρι της φύσεως του ανθρώπου, του ετέρου άρχονται ως συνειδητού από την αμέσως ανωτέραν φύσιν του ανθρώπου και εκτείνονται εις τας απείρους φύσεις των πνευματικών κόσμων.

Η εξέτασις του νόμου του έρωτος εις την ανθρωπίνην φύσιν απαιτεί μεγίστην προσοχήν διότι κατά την εμφάνισιν αυτού ως ανθρωπίνου συναισθήματος έχει και αμέσους σχέσεις προς άλλα συναισθήματα και ως εκ τούτου πλειστάκις συγχέεται προς αυτά, εν δε εκ των συναισθημάτων τούτων είναι και ο οίκτος. Ο οίκτος είναι συναίσθημα προκύπτον εκ μιας ανωμάλου

καταστάσεως των ανθρωπίνων σχέσεων και έχει άμεσον σχέσιν προς τον καθολικόν νόμον της αγάπης. εκείνον τον νόμον εκ του οποίου γίνονται αι αρμονίαι των καθόλου μορφών της φύσεως και αι τοιούται των νοητών όντων. δια των οποίων επιτυγχάνονται αι ευδαιμονίαι αυτών, επιτυγχανομένων δε τούτων το συναίσθημα του οίκτου εξαφανίζεται, εν ω το συναίσθημα του έρωτος συνεχίζει την εξέλιξιν αυτού εις δυνατωτέρας ενεργείας και γίνετια δημιουργικός νόμος πνευματικής φύσεως ενσυνειδήτος νόμος πάσης πνευματικής υπάρξεως.Ουδέποτε πρέπει να συγχέεται το συναίσθημα του έρωτος προς άλλα συναισθήματα διότι εις την περίπτωσιν τούτη ο έρως δεν πληρούται ως φυσικός νόμος, ούτε δύναται να έχει τα αποτελέσματα τα οποία σκοπεί να έχει δια της πραγματικής αυτού πληρώσεως και τούτο θα το κατανοήσωμεν εάν διακρίνωμεν ότι εν τη ανθρωπίνη φύσει δεν έχει μόνον ως σκοπόν την διαιώνισιν αυτής. Τούτο και μόνον θα του προσέδιδε την έννοιαν της ασυνειδήτου ενεργείας. Έχει και άλλον σκοπόν και αυτόν πρωτίστως πρέπει να γνωρίσουν οι άνθρωποι, εάν όντως επιθυμούν να φθάσουν εις τα όρια της πνευματικής φύσεως. Έχει τον σκοπόν της ψυχικής η πνευματικής επιμιξίας δια της οποίας επιτυγχάνεται η εξόγνισις της νοήσεως και η πλήρης εκδήλωσις των ψυχικών δυνάμεων και η μετατροπή τούτων εις δυνατά συνειδητό συναίσθημα και εις απολύτως φυσικάς ιδέας οίτινες εκτοπίζουν από τας επιφάνειας των ψυχών και τας διανοήσεις αυτών τα εκ της αγνοίας δημιουργηθέντα πάθη, τα εμποδίζοντα την πτήσιν αυτών δια να έρχονται εις επιμιξίας μετά υπερτέρων πνευματικών φύσεων εκ των οποίων εξαρτôται η αφομοίωσις των ενεργητικών μέσων των ανθρωπίνων ψυχών προς τας υπερτέρας πνευματικής φύσεις και η μεταμόρφωσις των πρώτων εις την κατάστασιν των πνευματικών φύσεων. Ο πόνος και όλαι αι δοκιμαστικαί εκδηλώσεις των ανθρωπίνων ψυχών είναι αποτελέσματα των παθών αυτών τα οποία και υπηγόρευσαν την συμβατικήν ζωήν των ανθρώπων εναντίον των διατάξεων των φυσικών νόμων. Η συμβατική ζωή αντιτίθεται εις την πλήρωσιν κατά ελευθέραν και συνειδητήν βούλησιν, των νόμων των ανθρωπίνων ψυχων, πάσα

Έρως

Η μεγάλη του Παντός ιδέα συνεκεντρώθη εις μίαν έκφρασιν ήτις αποτελεί το κορύφωμα της ανθρωπίνης δόξης. Πάσα μεγαλοφυία είναι απόρροια τηςιδέας αυτής. Πάσα ψυχή που έχει απαλαχθεί από το σκότος, απηλλάγη διότι είχε ενασμενισθεί την μεγάλην του Παντός ιδέαν. Η ανθρώπινος καρδία είναι το κέντρον όπου η μεγάλη του Παντό ιδέα έχει στήσει το θρόνο της, αλλά ποία καρδία; Η καρδία εκείνη η οποία έχει απαλλαγεί εκ του σκώληκος της τυφλότητος και διαφθοράς. Αυτός είναι ο Έρως. Ο Έρως είναι υπόστασις υποκειμενική και υποπίπτει εις τας ανθρωπίνους αισθήσεις. Πάσα αίσθησις λαμβάνει Φως μεγαλείου εκ της υποκειμενικής του Έρωτος υποστάσεως. Αν ο ανθρώπινος νους δεν αποτελείτο από τας επιδαψυλεύσεις της φύσεως του Έρωτος, αείποτε το Παν θα ήτο Χάος κενόν. Ουδεμία αίσθησις θα απετέλει υπόστασιν, ουδεμία ψυχή θα είχε Εγώ, το παν θα ήτο έρεβος και η δόξα του Παντός αναισθησία, σιγή και ανυπαρξία. Αυτό είναι ο Έρως. Το Χάος εγέννησε τον Έρωτα και ο Έρως τους θεούς κατά την Κοσμογονίαν των αρχαίων μυστών, ουδέν τούτου αληθέστερον. Το Χάος είναι τέκνον της Ανάρχου ουσίας η οποία εγέννησε τον Έρωτα, πρωτότοκον αυτής τέκνον μετά της δημιουργηθείσης ύλης. Το Χάος είναι έρεβος, αλλά άμα τη εμφανίσει του Έρωτος το έρεβος μεταβλήθει εις Φως. Φως και Έρως δύο διακριτικά στοιχεία της υπάρξεως των Θεών. Ο Έρως εγέννησε το Φως, το φως τον Θεόν. Πάσα υποκειμενική

του Σύμπαντος υπόστασις είναι αποτέλεσμα του Έρωτος ο οποίος κυριαρχεί και δεσπόζει εις πάσαν την φαινομένην Φύσιν. Η Φύσις είναι τέκνον της Αϊδίου ουσίας, αλλά το υποκείμενον αυτής είναι η Έρως, ο οποίος δια της πανούργου αυτού διανοίας διέπλασε το Εγώ, αυτό που μετεβλήθη εις ανθρωπίνην μορφήν και διεπλάσθη εις Θεόν παντογνώστην. Αυτός είναι ο Έρως. Η Ηώς είναι η εμφάνισις αυτού εις τα σχηματισθέντα σώματα εις τα οποία έδωσε εις την ζωήν τους Εγώ. Η Ζωή διαφέρει του Εγώ. Το Εγώ είναι αποτέλεσμα του Έρωτος, δια τούτο και παν Εγώ υποκύπτει εις πάσας αυτού τας ορέξεις. Προσωπική και υποκειμενική του Έρωτος ικανότης είναι το μειδίαμά του, το οποίον ενέχει μεγάλην τινά αξίαν δια την φιλοσοφίαν και μικράν δια την ανοησίαν. Πάσα θεότης υποκύπτει εις το μειδίαμά του. Παν Εγώ αποβλέπει εις αυτό το μειδίαμα την σωτηρίαν του. Γελά ως μυράκιον αναίσθητον και διά του ειρωνικού του γέλωτος δηλητηριάζει πάσαν καρδίαν. Προσέχει πάντοτε να εγκεντρίζει τας ευγενείς καρδίας, ουδέποτε πλησιάζει αυτές που έχουν ελαττώματα και κακίας, είναικαθαρός ως Ουρανός και λευκοφορεί. Δεν πλησιάζει ποτέ τας ακαθάρτους υπάρξεις καίτοι πολλοί τοιούτου είδους άνθρωποι φαινακίζονται εις το όνομά του. Πας όστις διά της πτέρυγός του κτυπώμενος ζητεί να καταπνίξει το αίσθημα το οποίον αναφύεται, υποπίπτει εις την δυσμένειάν του και η καρδιά του εσα μένει στείρα από αίσθημα αγνότητας. Αρέσκεται να βλέπει τον υπόδουλόν του πιεζόμενον, ανυψούμενον, ταπεινούμενον, αδημονούντα, ενθουσιαζόμενον, γελώντα, στενοχωρούμενον, τρέχοντα, ιπτόμενον ως πτηνόν αναρριχώμενον εις το ύψος του Ουρανού. Ποτέ δεν ανέχεται το ψεύδος, την υποκρισίαν, την αλαζονείαν. Ως είναι καθαρός εις το ένδυμα αυτού, ούτω θέλει και τον ερώντα καθαρόν εις την καρδίαν. Ο διατηρών την καδίαν καθαράν ουδέποτε εγκαταλείπεται παρά του έρωτος. **Εις το γήρας αυτού αγαπά περιπαθέστατα και η ψυχή του συνοδεύεται υπό του Έρωτος εις τον Θεόν όστις μεσολαβεί δια την ελευθερίαν της.** Ο αποφεύγων το βέλος του θεωρείτια μισητός. Ο Θέλων να τον γελάσει παθαίνει ό,τι ο μέγας Ζεύς έπαθεν. Δέχεται να αστεΐζετα μαζί του και να χαριεντίζεσαι,

λαμβάνει την διάνοιάν σου, την σφυρηλατεί, την εξευγενίζει και ουδέποτε δέχεται διανοίας αι οποίαι έχουσι οπισθοδρομικούς σκοπούς.

Σ.Κ. Νάγου (εκ του αρχείου Διοδώρου Καρυδάκη).

ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ

Τι είναι κάλλος; Την αληθή έννοιαν τούτου διετύπωσαν πρώτοι οι θαυμάσιοι μύσται του περισπουδάστου κλάδου της Ελληνικής φυλής, όστις ώκισεν τας περί του όρος Όλυμπος χώρας, εκείνας αι οποίαι έφερον το όνομα Πιερία.Αυτοί υπήρξαν οι συνθέται της Ελληνικής Θρησκείας ήτις απελέσεν τας βάσεις της Ελληνικής παραδόσεως. Αυτοί επίσης υπήρξαν και οι ανάδοχοι των ονομάτων του Ελληνικού Πανθέου, έκαστον των οποίων αποτελεί μίαν πνευματικήν έννοιαν την οποίαν γνωρίζουν μόνον οι μεμυημένοι εις τας αληθείας της πνευματικής φύσεως.

Εις το εξόχως αποκαλυπτικόν έργον του Ελληνικού Πανθέου διεκρίθησαν ο Ορφεύς, οι συνεργάται αυτού και οι διαδοχοί του ποιηταί, Λύκος, Μουσαίος, Εύμολπος και Πάφος. Αυτοί επίσης μας αφήκαν υποθήκας περί της γενεαλογίας των θυγατέρων του Θεού Διός και της Μνημοσύνης και εμνημόνευσαν τον τόπον της γεννήσεώς των. Προπαντός, μας εκληροδότησαν την έννοιαν του Ελληνικού Πανθέου, την μεγαλειώδη εκείνην έννοιαν της γενεαλογίας εκάστου των Θεών του Πανθέου αυτού ως και την ιδιάζουσαν έννοάν με τας πλήρως εξόχους σημασίας της κυριαρχίας αυτών και επί της καθόλου Φύσεως και επί της πνευματικής τοιαύτης.

Αυτοί απεκάλυψαν ότι το πρώτον ζεύγος του Ελληνικού Πανθέου είναι οικυρίαρχοι των δυνάμεων των Θείων ουσιών της Φύσεως και ως εκ του είναι οι γονείς πασών των μορφών των κόσμων και προπαντός των πνευματικών μορφών. Τας ιδιαζούσας έννοιας των Θεών του Ελληνικού Πανθέου με τας εξόχους σημασίας των κυριαρχιών αυτών επί της πνευματικής Φύσεως, τα Ελληνικά μυστήρια, τα ομαλώς λειτουργήσαντα, έθεσαν ως αντικείμενον μυήσεως εις τους μύστας των οίτινες διήρχοντο ευδοκίμως τας ανωτέρας βαθμίδας των μυστηρίων αυτών. Δια ζωηρών επίσης υποθηκών μας αφήκαν και την έννοιαν του κάλλους, προσωποποιήσαντες τούτο εις μίαν μεγάλην Θεάν του Ελληνικού Πανθέου, την Θεάν Αφροδίτην, εις την οποίαν έδωσαν και την επωνυμία "Θεά του Κάλλους". Η γενεαλογία της Θεάς του Κάλλους ως τέκνους του Θεού Διός και της αγνής Νύμφης Διάνης, ως και τα εκ της Θεάς ταύτης γεννηθέντα τέκνα Έρως και Αρμονία, εμφανίζουν την άννοιαν του Κάλλους ως έχουσαν άμεσον σχέσιν προς τας μορφάς της Φύσεως καθόλου και της πνευματικής τοιαύτης. Διότι ο πατήρ της θεάς του Κάλλους είναι ο γονεύς των μορφών, τα δε τέκνα αυτής Έρως και Αρμονία είναι έκδηλοι και εν ενεργεία νόμοι των μορφών. Ο Έρως είναι ο νόμος της διαιωνίσεως των μορφών ως και της εξελίξεώς των δια της διαιωνίσεως, η δε Αρμονία είναι ο νόμος της συλλειτουργίας των μορφών και της μεταξύ των αμοιβαίας αλληλεπιδράσεως συνεπεία της οποίας γίνεται η ομαλή συλλειτουργία των. Ομού Έρως και Αρμονία είαι οι διέποντες τας μορφάς βασικοί νόμοι. Οι μορφικοί όμως κόσμοι δεν περιορίζονται μόνον εις εκείνους του περιβάλλοντος ημών, του περιβάλλοντος της φύσεως μας. Τοιαύτην δόξαν δύνανται να έχουν μόνον διάνοιαι περιορισμέναι εις νοητικήν ενέργειαν. Δια να νοηθεί τούτο σαφώς, δυνάμεθα να είπωμεν ότι το ουσιαστικόν άπειρον των κόσμων δεν δύναται να έχει ουσιαστικήν αντικειμενικήν εμφάνισιν άνευ των μορφών αυτού. Όπου τυχόν δεν δύναται να υπάρχει μορφικόν Είναι εν τω απείρω, είναι απροσπέλαστον αντικειμενικώς εις την έρευνάν του υπό του πνεύματος απροσπέλαστον αντικειμενικώς εις την έρευνάν του υπό του πνεύματος και τούτο διότι το πνεύμα ως και παν αισθητικόν και νοητικόν ον δεν δύναται να ενεργήσει άνευ οργάνου αισθήσεως και νοήσεως. Τα όργανα της αι-

σθήσεως και της νοήσεως των όντων δεν είναι της αυτής φύσεως και ενεργείας εις όλους τους κόσμους. Επίσης τα όργανα της αισθήσεως και της νοήσεως της ανθρωπίνης τοιαύτης. Το ουσιαστικότερων είναι ότι εν των απείρω κόσμω ουδέν πνευματικόν ον αυτού δύναται να ενεργεί άνευ οργάνου αισθήσεως και διανοήσεως. εις τα μέρη του απείρου κόσμου τα όργανα ταύτα είναι φύσεως διαφορετικής και ενεργούν συμφώνως προς την ιδιάζουσαν φύσιν αυτών. Η ύπαρξις των οργάνων τούτων είναι μέρος μορφών. Κατά συνέπειαν το εν ενεργεία άπειρον είναι μορφικόν είτε τούτο εξετασθεί από της απόψεως των αψύχων μορφών εις τας οποίας η αίσθησις και νόησις λανθάνουν και εκδηλούνται μόνον υπό την έννοιαν λειτουργούντων νόμων εν αυταίς, είτε εξετασθεί από της απόψεως των εμψύχων οργανικών της γνωστής εις ημάς φύσεώς των είτε της πνευματικής φύσεως, της οποίας αι μορφαί δεν γίνονται από την αυτήν ενεργητικήν δύναμιν της ουσίας του γηίνου ημών π εριβάλλοντος.

Πάντως δια να λειτουργεί και ενεργεί πάσα πνευματική υπόστασις έχει ανάγκην μορφής και η π νευματική υπόστασις αυτή είναι μορφή, διότι εάν δεν ήτο τοιαύτη θα ήτο απροσπέλαστος εις πάσαν έρευναν, θα ήτο δυνάμει μόνον και ανεκδήλωτος εις τα ενεργείας των απείρων κόσμων. Το πνεύμα είναι μορφή ως τοιαύτη δε σχηματίζει εξ αναλόγου προς την δυναμικότητά της, όργανα αισθήσεως και νοήσεως, από ουσίαν του περιβάλλοντος μέσα εις το οποίον ευρίσκεται και ενεργεί. Τα όργανα της πνευματικής μορφικής φύσεως του ανθρώπου, λόγω της διαφορετικής αυτών φύσεως, καθίστανται όμως νοητά εις την λειτουργίαν της διανοήσεως ημών διότι η διανόησις ημών αύτη είναι αποτέλεσμα των ψυχικών μας δυνάμεων αι οποίαι εκδηλούνται δια των οργάνων της διανοίας ημών. Η διανόησίς μας αυξανομένη εις τας ενεργείας της φθάνει μέχρι του σημείου να τροποποιή εις τας λειτουργίας των και τα όργανα των αισθήσεών μας, ότε και αυτά αποκτούν την ιδιότητα να αισθάνονται και έρχονται εις επαφήν με τας πνευματικάς φύσεις και αντιλαμβάνονται την ύπαρξίν των.

Η έννοια του Κάλλους ως έχουσα άμεσον σχέσιν προς τας καθόλου μορφάς των κόσμων, είαι εκδήλωσις αυτών τούτων των μορφών των κόσμων. Έννοια Κάλλους δεν δύναται να υπάρξη άνευ μορφών. Αι μορφαί όμως έχουν δυο εμφανίσεις, την εξωτερικήν αυτών ως συγκρότημα και τας εσωτερικάς αυτών λειτουργίας. Επομένως και το Κάλλος έχει δυο όψεις. Την εξωτερικήν αυτού όψιν οι προμνησθέντες μύσται διετύπωσαν εις την μορφήν της Θεάς Αφροδίτης. Τα μέρη της μορφής ταύτης συνέθεσαν αρμονικώς προς το σύνολον αυτής. Κάλλος λοιπόν είναι η μορφή εκείνη της οποίας τα μέρη αποτελούν αρμονίαν προς το σύνολόν της.

Την εσωτερικήν όψιν του Κάλλους διετύπωσαν εις την αρμονικήν συλλειτουργία των δυνάμεων, των εσωτερικών δυνάμεων της μορφής και τούτων προς την εμφάνισην και ομαλήν λειτουργίαν αυτής. Μη υπαρχούσης ομαλής συλλειτουργίας των εσωτερικών δυνάμεων του αισθησιακού και νοητικού όντος η έννοια του εσωτερικού Κάλλους δεν υφίσταται εν αυτώ. Το εσωτερικόν Κάλλος υφιστάμενον εξωραΐζει και την μορφήν και όταν ακόμη τα μέρη της δεν είναι διατεθειμένα αρμονικώς προς το σύνολόν της. Αντιθέτως αρμονικώς διατεθειμένα τα μέρη μιας μορφής προς το σύνολόν της και μη υπαρχούσης αρμονίας εις τας εσωτερικάς της δυνάμεις, η εμφάνισις αυτής όχι μόνον δεν μεταδίδει την αίσθησην του Κάλλους, αλλά και καθίσταται ακρουστική. Οι Έλληνες καλλιτέχναι των αρχαίων χρόνων ενεφάνισαν την έννοιαν του Κάλλους τις το παραστατικόν εκάστης μορφής της οποίας τα μέρη είναι αρμονικώς συντεθειμένα προς το σύνολόν της και εις τούτο επροκάλεσαν την προσοχήν μας και εις αυτό ακριβώς στρέφεται η π ροσοχή των νεωτέρων καλλιτεχνών, παραβλέποντας την έκφρασιν η οποία προσδίδει και την εσωτερικήν αρμονικήν διάθεσιν των ενεργουσών δυνάμεων αυτής. Η έκφρασις των μορφών των όντων, των νοητικών πρωτίστως όντων, συναποτελεί μετά των αρμονικώς συντεθειμένων μερών των μορφών, την πραγματικήν έννοιαν του Κάλλους. Αυτή είναι η πραγματική ομορφιά η εμπνέουσα τας αισθήσεις μας. Αλλά πραγματική ομορφιά διέπει και τας μορφάς της αψύχου Φύσεως όταν αυταί αποτελούν ένα αρμονικό σύνολο μέρους της Φύσεως. Και

αυταί ακόμη αι αρμονικώς συντεθειμέναι γραμμαί προς το σύνολον ενός σχήματος αποτελούν πραγματικήν ομορφιά προξενούσαν βαθείαν εντύπωσιν εις την λειτουργίαν του πνεύματός μας. Άνευ αυτής της εννοίας του Κάλλους, αι αισθησιακαί μας λειτουργίαι θα εστερούντο της εκφράσεως της προδευτικής δυνάμεως του ανθρωπίνου πνεύματος και θα εγεννάτο η αδιαφορία προς ενέργειαν πληρώσεως φυσικών νόμων, δια των οποίων η ζωή καθίσταται ολον εν θειοτέρα και εξελίσται εις τον άπειρον χρόνον. Η Θεά του Κάλλους είναι το μορφικόν πρότυπον όχι μόνον της πνευματικής φύσεως, αλλά πάσης φύσεως των κόσμων και τα τέκνα αυτής οι νόμοι της, δια των οποίων τα πάντα ρέουν εις ατελεύτητον εξέλιξιν των δυνάμεών της. Του προτύπου τούτου η εικών επαναλαμβάνεται εις όλας τας μορφάς της Θείας Φύσεως και είναι ευτυχείς οι άνθρωποι εκείνοι οι οποίοι βαθέως εννοούν το μεγαλούργημα τούτο της Θείας Φύσεως.

22 Δεκεμβρίου 1931

ΠΕΡΙ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ

Η φαντασία του νοητικού και ηθικού όντος, του ανθρώπου, δεν δύναται να έχη σαφή ορισμόν μόνον με την επιστημονικήν διατύπωσιν, δηλαδή ότι είναι αποτέλεσμα αναπλάσεως, συνθέσεως και αφαιρέσεως των εν τη διανοία του ανθρώπου υπαρχουσών εικόνων των παραστάσεων της ενεστώσης υπάρξεως του ανθρώπου. Αν τούτο ήτο αληθές δεν θα εξεδηλούντο αι φαντασπκαί μεν, αλλά υπέροχοι κατά την σύλληψιν και εκδήλωσιν σκέψεις αυτού. Ουδέποτε θα ηδύνατο δια της περιορισμένης, ως υπό των επιστημόνων διετυπώθη εννοίας, η φαντασία του ποιητού να μεταρσιούται εις ύψη του αιθέρος και να διατυπώνη εννοίας περί των φυσικών καλλονών και των αρμονικών τούτων συνδυασμών, ως και εκείνας τας εννοίας της αρμονικής εκδηλώσεως των συναισθημάτων, όταν αυτά πληρούνται δια της λειτουργίας των ως υπέρτεροι νόμοι επί της φύσεως των ανθρώπων και πολύ περισσότερον όταν ούτοι κυριαρχούν επί των σκέψεων της αγάπης, της καλοσύνης και της ευχαριστήσεως. Ουδέποτε ο μουσουργός θα ηδύνατο εις τους υπ' αυτού διατυπουμένους αρμονικούς τόνους της συνθέσεως τεμαχίων μουσικής, να απεικονίζη τας αρμονίας των ιδεών και συναισθημάτων των ανθρώπων, όταν εκδηλούνται ταύτα και συνάπτουν σχέσεις προς ομοίας εκδηλώσεις άλλων προσφιλών των ανθρώπων υπάρξεων, εκ των οποίων σχέσεων εξαρτάται ο εξευγενισμός του χαρακτήρος των και ο εξαγνισμός των ψυχικών των εκδηλώσεων. Επίσης ουδέποτε ο σοφός θα ηδύνατο να εισέρχεται δια των ακτίνων της φαντασίας του εις το βάθος των αληθειών της Φύσεως, μόνον δια των εν τη διανοία αυτού υπαρχουσών εικόνων των παραστάσεων, των περιορισμένων παραστάσεων δια των οποίων δια της αναπλάσεως συνθέσεως και αφαιρέσεως γίνεται η φαντασία κατά την επιστημονικήν διατύπωσιν και θα ηδύνατο δι' αυτών να εμφανίζη μεγαλουργούς σκέψεις εις τας οποίας τον έφεραν αι εντατικαί ακτίνες της πραγματικής του φαντασίας και

αι δυνάμεις τας οποίας συνέλαβε την έννοιαν της καθόλου Φύσεως, των λειτουργούντων νόμων αυτής, δια των οποίων γίνεται η νόησις και καθορίζεται ο εξελικτικός σκοπός αυτής, ως και εκείνος τον οποίον πληρούν τα νοητικά όντα εις το περιβάλλον εις το οποίον ευρίσκονται και ζουν. Η φαντασία η οποία γίνεται και εκδηλούται εις ενεργείας ουχί από ανωμάλως λειτουργούσας ανθρωπίνας διανοίας, αλλά από εκείνας αι οποίαι έχουν αρμονικάς λειτουργίας των αισθησιακών των οργάνων προς το όλον αυτών και τούτων προς τας ψυχικάς λειτουργίας, είναι παράγωγον ουχί μόνον των συνειδητών εικόνων των παραστάσεων των ευρισκομένων εν τη διανοία, αλλά και εκείνων αι οποίαι υπάρχουν ως συνειδητόν περιεχόμενον εν τω κέντρω πάσης ανθρωπίνης ψυχής, η οποία το περιεχόμενον τούτο, το ιδεολογικό τούτο περιεχόμενον, απέκτησεν καθ' όλην την εξελικτικήν της διαδρομήν, από της εμφανίσεώς της ως συνειδητής και νοητικής υπάρξεως μέχρι της ενεστώσης ανθρωπίνης της τοιαύτης. Και το απέκτησε το περιεχόμενον αυτό δια του αισθησιακού αυτής νόμου, διότι δι' αυτού ήλθεν εις επαφήν προς τας μορφάς της Φύσεως, έρχεται εν συνεχεία εις τοιαύτην επαφήν και θα έρχεται εσαεί προς άλλας θειοτέρας μορφάς, προς εκείνας αι οποίαι εν συνεχεία υπάρχουν πέραν της ανθρωπίνης φύσεως, εκείνας τας οποίας δυνάμεθα να ονομάζωμεν πνευματικάς μορφάς των νοητικών κόσμων εκείνων οι οποίοι υπάρχουν πέραν υμών. Η επαφή δια του αισθησιακού νόμου των συνειδητών υπάρξεων, έσχεν ως αποτέλεσμα να διατυπούνται αι φυσικαί παραστάσεις εν εκάστη λειτουργούση διάνοια και εν αυτή να γίνονται ιδέαι, η σύνθεσις δε και η περαιτέρω ενέργεια τούτων εμφανίζουν την γνώσιν. Η γνώσις μεταδίδεται προς εκδηλώσεις των συναισθημάτων και αυτά αποκτούν τας γνωστικάς των ιδιότητας. Η σύνθεσις και συνεργασία ιδεών και συναισθημάτων εμφανίζουν τας ψυχολογικάς ιδιότητας των όντων. Η περαιτέρω αναγωγή της γνώσεως παράγει την φαντασίαν, αυτή δε δια των ακτίνων της εισχωρεί εις τους λειτουργούντας νόμους της Φύσεως και προσ-

διορίζει τας εννοίας αυτών. Η φαντασία όμως αύτη είναι πάντοτε ανάλογος της δυναμικής καταστάσεως της γνώσεως και αύτη ανάλογος των αιτίων της συνθέσεως αυτής, ήτοι των ιδεών και των συναισθημάτων της και επομένως αύτη (η φαντασία) είναι δυναμικώς διάφορος εις τας νοητικάς ενεργείας των ανθρώπων προκειμένου ούτοι να διερευνώσι τας εκδηλώσεις και ενέργειας της φύσεως. Δια να δυνάμεθα να διερευνώμεν δια των σκέψεών μας, αι οποίαι γίνονται υπό της εν ημίν υπαρχούσης γνώσεως, την δυναμικήν ικανότητα της φαντασίας εκάστου ατόμου, πρέπει γνωστικώς να έχωμεν υπ' όψιν μας την δύναμιν των ιδεών και συναισθημάτων αυτού και την δύναμιν της γνώσεώς του ήτις εγένετο από τας ιδέας και συναισθήματα αυτού. Αλλά οφείλομεν να γνωρίζομεν και άλλην σπουδαιοτέραν βάσιν, εκείνην η οποία εχρησίμευσεν προς παραγωγήν των ιδεών και έδωσεν γνωστικάς ιδιότητας εις τα συναισθήματα. Ουδέποτε ψυχική δύναμις δύναται να γίνει ιδέα εάν δεν έχει εν τη Φύσει αντικειμενικήν παράστασιν και αντικειμενικήν των νόμων αυτής λειτουργία. Αντικειμενικαί παραστάσεις είναι αι μορφαί της Φύσεως. Ολόκληρη η απανταχού Φύσις εμφανίζεται εις μορφάς. Τας μορφάς ταύτας τας διαμορφούν αι ουσίαι της Φύσεως δια της εκδηλώσεως των δυνάμεών των αι οποίαι δυνάμεις είναι και οι νόμοι των. Δια των μορφών αι δυνάμεις των, οι νόμοι της Φύσεως, πολλαπλασιάζουν τας ενεργείας των, καθίστανται το αίτιο της εκδηλώσεως άλλων έτι ενεργητικοτέρων νόμων και τούτο είναι όπερ καθιστά τας ουσίας της Φύσεως εσαεί αφθάρτους και εσαεί μεταβλητάς κατά τας εμφανίσεις των μορφών των. Το άπειρον της θείας Φύσεως δεν δύναται να μην είναι μορφικόν Το αντίθετον θα την έφερε εις το μη είναι αυτής. Το μορφικόν άπειρον δεν περιορίζεται μόνον εις εκείνας τας μορφάς προς τας οποίας οι άνθρωποι έρχονται εις επαφήν δια των αισθησιακών οργάνων αυτών. Τα όργανά των αυτά συντεθειμένα εκ της ουσίας, της μορφικής ουσίας του περιβάλλοντός των, έχουν την ικανότητα να έρχονται εις επαφήν μόνον προς μορφάς του περι-

βάλλοντος τούτου. Εκείθεν του περιβάλλοντος τούτου υπάρχουν και άλλαι μορφαί, αι πνευματικαί. Έχουν αύται σχήμα και είναι μετρηταί, αλλά δεν έχουν αναλογίαν προς τας ενεργείας των αισθησιακών οργάνων του ανθρώπου. Είναι κατά την φύσιν αυτών διάφοροι προς την φύσιν του ανθρώπου και ως εκ τούτου μόνον η καθαρά γνώσις αυτού δια των ακτίνων της δύναται να έρχεται εις επαφήν προς τας πνευματικάς ταύτας μορφάς. Η δύναμις της γνώσεως του ανθρώπου, της καθαράς γνώσεως αυτού, έχει αναλογίας προς τας εν ενεργεία ευρισκομένας δυνάμεις των πνευματικών μορφών και τούτο μας προάγει εις την σκέψιν, την φανταστικήν σκέψιν, ότι εκείνο το οποίο δύναται να έχη αναλογίαν της ανθρώπινης φύσεως προς τας πνευματικάς τοιαύτας, είναι εκείνο το οποίο χρησιμεύει ως αγωγός της εκδηλώσεως των συναισθημάτων, εκείνο επί του οποίου αποτυπούνται αι παραστάσεις της Φύσεως και συντρέχει να μεταβάλη αυτάς εις ιδέας ως και να συνδέη αυτάς προς αλλήλας δια να γίνεται η γνώσις και δι' αυτού εξωτερικεύεται αύτη και μεταδίδεται προς άλλας ανθρωπίνας διανοίας. Αυτό τούτο είναι εκείνο το οποίο χρησιμεύει και ως αγωγός των ψυχικών δυνάμεων εκείνων αι οποίαι εξωτερικεύονται εις λειτουργίας εν τη ανθρωπίνη φύσει. Είναι κατά την γλώσσαν των μεμυημένων εις τας αληθείας της Φύσεως, το μέσον του οποίου η πλήρης κατανόησις προάγει την ανθρωπίνην γνώσιν να εννοή την φύσιν των πνευματικών μορφών, την φύσιν εκείνην εις την οποίαν αναγκαίως θα έλθη και η ανθρωπίνη ψυχή, δυνάμει των εξελικτικών νόμω, αφού εκδηλώσει πρότερον εν τη φύσει εν τη οποία ευρίσκεται, ό,τι υπό των ενεργειών αυτής είναι δυνατόν να εκδηλωθή. Δυνάμεθα, εάν είμεθα προηγμένοι την γνώσιν, να φαντασθώμεν ότι δεν υπάρχουν άλλαι μορφικαί παραστάσεις εκείνων αι οποίαι ευρίσκονται εις το περιβάλλον ημών; Δύναται να περιορισθή η γνώσις ημών και δι' αυτής η φαντασία μας, εις το επίπεδον των μορφών των αμέσως ευρισκομένων εις επαφήν με τα αισθητήριά μας και να αγνοήση την ύπαρξιν της πνευματικής φύσεως; Όχι, μόνον περιορισμένην

γνώσις, γνώσις άνευ ενεργητικών ακτίνων δύναται δύναται να πράξη τούτο και περιορίση την φαντασία της εις τα στενά αυτά όρια την απανταχού δρώσαν Φύσιν. Αντιθέτως φαντασία προερχομένη εκ πραγματικών γνώσεων, ανάγεται εις την έρευναν των κόσμων των πέραν της ανθρωπίνης φύσεως και ανακαλύπτει τας υφισταμένας σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων και των κόσμων αυτών. Η τοιαύτη φαντασία εξορμωμένη εις τας ενεργείας της εκ της αληθούς γνώσεως εις την οποίαν στηρίζεται, ευρίσκει τας πέραν της ανθρωπίνης φύσεως μορφάς, τας πνευματικάς μορφάς και τας σχέσεις τας οποίας έχει προς αυτάς. Η αληθής γνώσις έχουσα ως περιεχόμενον αυτής τας ιδέας εκείνας αι οποίαι έγιναν εκ των παραστάσεων των μορφών του κόσμου ημών και τας διαφορετικάς αυτών εμφανίσεις και ενεργείας εκείνας αι οποίαι προέρχονται από τας εξελκτικάς δυνάμεις των ουσιών και την προαγωγικήν τούτων τάξιν, προβαίνει κατ' αναλογίαν να εννοή και περαιτέρω της Φύσεως του κόσμου ημών τας εξελισσομένας μορφάς της θείας Φύσεως. Πως δύναται να περιορισθή η φαντασία, αφού έχει ως περιεχόμενον της γνώσεως εκ της οποίας εγένετο, την βαθμιαίαν εξέλιξιν των μορφών του κόσμου ημών και πως δύναται να περιορίση την εξέλιξιν ταύτην μόνον εις τον κόσμον τούτον; Αδύνατος μόνον φαντασία, εξορμωμένη εξ ελλειπών γνώσεων και αδυνάτων ιδεών, προκατειλημένη από ιδέας ανωμάλως σχηματισθήσας, δύναται να πράξη τούτο, δύναται δηλαδή να περιορίση τας εξελικτικάς δυνάμεις της Φύσεως εις την διάπλασιν μόνον των μορφών του κόσμου ημών.

Υπάρχει και τρίτος παράγων της φαντασίας και είναι ο ουσιωδέστερος από απόψεως σκοπιμότητος της προαγωγής των νοητικών όντων. Αι ιδέαι δεν γίνονται μόνον και δεν συντίθενται εις την γνώσιν αποτελούσαι και το περιεχόμενον της μνήμης, δια της αμέσου επαφής των αισθησιακών μας οργάνων προς τας μορφικάς παραστάσεις της Φύσεως, ούτε τα συναισθήματά μας προσκτώσιν τας γνωστικάς των ιδιότητας μόνον εκ της αμέσου ταύτης επαφής. Υπάρχουν και αι έμμεσαι επαφαί του

νοητικού μας οργάνου, αι ιδεολογικαί επαφαί. Εις την διάνοιαν ημών, εις εκάστην ανθρωπίνην διάνοιαν υπάρχει ιδεολογικό περιεχόμενο διατηρούμενον εν τω οργάνω της μνήμης. Τούτο το ιδεολογικόν περιεχόμενον δύναται να μεταδίδεται, ως είναι γνωστόν εις παντας τους ανθρώπους, από διανοίας εις άλλας τοιαύτας και να εισάγεται απ' ευθείας ως γνώσις εις τας δευτέρας, γνώσις η οποία εγένετο εις τας πρώτας εκ της συνδέσεως των ιδεών αυτών και εις ταύτας εκ των αντικειμενικών παραστάσεων ή της αναγωγής της γνώσεως αυτών δια της λειτουργίας της φαντασίας. Η τοιαύτη γνώσις καθίσταται δεκτική εις τας διανοίας εις τας οποίας μεταβιβάζεται, διότι εγένετο εκ των τύπων των παραστάσεων και εκ τούτων γενομένων ιδεών. Το μέσον τούτο της μεταβιβάσεως της γνώσεως γίνεται σχετικώς και δεκτικώς ακαπώτερον υπό των διανοιών εις τας οποίας μεταβιβάζεται, διότι αύται δεν καταναλίσκουν ενεργητικάς δυνάμεις, όπως τούτο γίνεται εις την υπ' αυτών μετατροπήν των φυσικών παραστάσεων εις ιδέας και εις την σύνθεσιν αυτών, σχετικώς επίσης διότι πάσαι αι διάνοιαι ως εκ της λειτουργίας των δεν έχουν την αυτήν δεκτικήν δυναμικότητα. Επίσης, η μεταβιβαζομένη από διανοίας εις διάνοιαν γνώσις, δεν γίνεται πάντοτε δεκτική, ούτε δύναται να παραμένη, διότι αι διάνοιαι προς τας οποίας μεταβιβάζεται δεν έχουν την ανάλογον ψυχικήν δύναμιν εν λειτουργία, εκείνην η οποία θα ηδύνατο να δεχθή και αφομοιώση εν αυτή την μεταβιβαζομένην γνώσιν, αύτε τας φυσιολογικάς εκείνας λειτουργίας εκείνας αι οποίαι απαιτούνται δια την τοιαύτην αφομοίωσιν. Τούτο όπερ γίνεται δια της μεταβιβάσεως της γνώσεως από διανοίας εις διάνοιαν, γίνεται και από τας υπερτέρας της ανθρώπιης φύσεως νοητικάς πνευματικάς υπάρξεις προς τας εν λειτουργία ευρισκομένας ανθρωπίνας διανοίας, αρκεί αύται να έχουν δεκτικάς ικανότητας και ενεργητικάς δυνάμεις τοιαύτας προς αφομοίωσιν της μεταβιβαζομένης προς αυτάς πνευματικής γνώσεως. Καθιστάμεναι εν ταις διανοίαις των ανθρώπων δεκτικαί αι μεταβιβαζόμεναι πνευματικαί γνώσεις και αφομοιούμεναι προς αυτάς, τας ωθούν εις αύξησιν της φαντασίας αυτών. Αι φαντασίαι αύται των ανθρώπων δημιουργούν σκέψεις, αίτινες εκτείνονται δια της εκ νέου ανασυνθέσεως των ιδεών, αι οποίαι επίσης αποτελούν το όλον περιεχόμενον της γνώσεως, εις ευρυτέρας ερεύνας και φθάνουν νοητικώς μέχρι της φύσεως των Θεών. Η δυναμική αύτη αναλογία εξασφαλίζει την αρμονίαν μεταξύ των σκέψεων τούτων και των εκδηλώσεων των σκέψεων της νοητικής φύσεως των θεών, ότε η διάνοια εκείνη η οποία έφθασεν εις την δύναμιν της σκέψεως τούτων (των Θεών) δέχεται υπό τύπον εμπνεύσεων τας σχετικάς προς αυτήν γνώσεις των Θεών, εκείνας δηλαδή αι οποίαι δύνανται να ευρεθούν εις αμέσους σχέσεις και συνεργασίας προς την δυναμικήν νοητικήν φύσιν του ανθρώπου, διότι υπάρχουν και άλλαι γνώσεις της νοητικής φύσεως των θεών αίτινες καθίστανται απροσπέλαστοι και εις την πλέον εξελιγμένην και υπερφυά ανθρωπίνην διανόησιν.

Αι σκέψεις της ανθρωπίνης διάνοιας γίνονται εκ της λειτουργίας της φαντασίας αυτής και είναι ανάλογαι προς την ενεργητικήν δύναμιν εκείνης, έχουν δηλονότι ως βάσιν το περιεχόμενον των ιδεών, την συνθετικήν δύναμιν τούτων εις γνώσεις και την δυναμικήν ενέργειαν της γνώσεως προς δημιουργίαν της φαντασίας. Η ανθρωπίνη φαντασία γίνεται εκ των ανωτέρω τριών παραγόντων, η δυναμική όμως αυτής κατάστασις διαφέρει εις τα ανθρώπινα άτομα και η διαφορά αύτη προκύπτει εκ της διαφορετικής εξελίξεως την οποίαν έχουν αι ψυχαί των ατόμων τούτων, εκ του περιεχομένου των γνώσεων τας οποίας έχουν αι ψυχαί εν τω κέντρω αυτών, εκ του περιεχομένου των γνώσεων της ενεστώσης διάνοιας αυτών και εκ της ομαλής ή μη φυσιολογικής λειτουργίας των αισθησιακών και νοητικών οργάνων αυτής, ως επίσης και εκ της ικανότητος την οποίαν έχουν τα νοητικά όργανα της διανοίας ως προς το να εναρμονίζονται προς το εκ του Ουρανού προς ημάς ερχόμενα κύματα φωτός. Δια των κυμάτων τούτων του φωτός, αφ' ενός μεν επηρεάζονται τα νοητι-

κά ημών όργανα προς εκδήλωσιν ανωτέρων ψυχικών δυνάμεων αφ' ετέρου δε γίνονται αγωγοί των μεταβιβαζομένων προς ημάς γνώσεων των υπερτέρων νοητικών φύσεων.

Υπάρχει, ως προκύπτει και εκ των ανωτέρω και φαντασία περιωρισμένη και μη λειτουργούσα εν μεγάλη δυναμικότητι, φαντασία η οποία γίνεται εξ ανωμάλων ιδεών, λόγω του ότι τα αισθησιακά και νοητικά της όργανα δεν λειτουργούν φυσιολογικώς και εξ αδυναμίας της ψυχικής της καταστάσεως συνεπεία της μικράς αυτής εξελίξεως. Η φαντασία αύτη είναι περιορισμένη και μη ακριβής εις τας ενεργείας αυτής. Φαντασία η οποία γίνεται εκ γνώσεων δια της συνθέσεως των ιδεών αι οποίαι εγένοντο εκ της μη φυσιολογικής λειτουργίας των οργάνων της διανοήσεως είναι φαντασία παθολογική, φαντασία επιβλαβής εις την εξέλιξιν της ανθρωπίνης ψυχής.

Ιδέαι και γνώσεις αι οποίαι γίνονται από μη φυσιολογικάς λειτουργίας των οργάνων της ανθρωπίνης διανοίας, ομοιάζουν προς τόνους μουσικής μη ενηρμονισμένου προς αλλήλους και κατά συνέπειαν μη εκφράζοντας το υπό της συνθέσεως των μουσικών τόνων σκοπούμενον.

Η φαντασία η οποία γίνεται εκ των τοιούτων ιδεών και γνώσεων έχει την αυτήν αναλογίαν ως προς τας εκδηλώσεις της, προς τους μη ενηρμονισμένους τόνους της μουσικής και ως εκ τούτου καθίσταται ακατανόητος.

Αι ψευδαισθήσεις προέρχονται εξ ανωμάλου λειτουργίας των οργάνων της ανθρωπίνης αισθησιακής και νοητικής φύσεως. Είναι αποτέλεσμα παθολογικής καταστάσεως. Τα συλλαμβανόμενα υπό της αισθησιακής και νοητικής λειτουργίας της φύσεως ταύτης, είτε είναι παραστάσεις της Φύσεως, είτε είναι ιδέαι και γνώσεις άλλων ανθρωπίνων φύσεων, αλλοιούνται και εξωτερικεύονται κατά τρόπον μη φυσικόν και ως εκ τούτου προσλαμβάνουν την έννοιαν φάσματος μη φυσιολογικώς δυναμένου να καταστή νοητόν κατά το περιεχόμενον αυτού.

ΠΕΡΙ ΤΙΜΗΣ

Τι είναι τιμή; Αληθώς θέμα επί του οποίου δεν δύναται τις να απαντήση χωρίς να διατρέξη τον κίνδυνον να θεωρηθή παραδοξολόγος, - εννοείται όχι από υμάς - και τούτο διότι οι άνθρωποι εκτός του ότι έκαστος έχει ιδίαν περί της τιμής έννοιαν, εκείνην η οποία ατομικώς τον ενδιαφέρει, αλλά και μεταξύ των κοινωνιών των ανθρώπων διαφορετική έννοια αποδίδεται περί τιμής. Ως επί το πλείστον οι άνθρωποι την έννοιαν της τιμής συγχέουν και με άλλας εκδηλώσεις των επί των μεταξύ των σχέσεων, εκείνας επί παραδείγματι του καθήκοντος, ετέρας ηθικής αρχής των σχέσεων αυτών, των κοινωνικών των υποχρεώσεων, της μεταξύ των συναλλαγής, περισσότερον δε με τας εκδηλώσεις των παθών των ήτοι του εγωισμού των προς απόλαυσιν της ατομικής των ζωής, του ατομικού υλικού και κοινωνικού αυτών κέρδους, των οργανικών των επιθυμιών, της απληστίας των προς απόλαυσιν των θελγήτρων της ζωής, άτινα κατά την εμήν αντίληψιν ουδέν προσθέτουν εις την ψυχικήν αυτών εξέλιξιν. Γενικώτερον η έννοια της προαγματικής φυσικής τιμής διαφεύγει των αντιλήψεων και της πραγματικής γνώσεως αυτών και δια τους λόγους τούτους αισθάνομαι την υποχρέωσιν να διατυπώνω τας σκέψεις μου περί της πραγματικής φυσικής εννοίας της τιμής. Κατ' εμέ **τιμή** είναι η ενέργεια, η πράξις του ανθρώπου εκείνη, ήτις ως ηθικός ψυχικός νόμος εν τη εφαρμογή του έρχεται επίκουρος εις το εξελικτικόν Έργον της ψυχικής νοητικής φύσεως και ειδικώτερον εις την προαγωγήν την ηθικήν και νοητικήν αυτής. Δύναμαι να ισχυρισθώ ότι η τιμή είναι ύψιστος ηθικός νόμος όταν εκδηλωθή και λειτουργήση επί πάσης ανθρωπίνης ψυχής. Ο ηθικός ούτος νόμος δεν δύναται εν τη λειτουργία του ν' αναιρή εις τας μεταξύ των ανθρώπων σχέσεις τους άλλους ηθικούς νόμους, αλλά αντιθέτως συντρέχει τούτους να εναρμονίζωνται προς αυτόν και ούτως επιτυγχάνεται η ηθική και διανοητική προαγωγή πασών των ανθρωπίνων ψυχών. Οι ηθικοί

νόμοι των ανθρωπίνων ψυχών δεν είναι άλλο τι παρά η δυναμική επέκτασις εις τας ενεργείας των, αυτών τούτων των φυσικών νόμων. Την τοιαύτην επέκτασιν ενεργούν αι ψυχαί δια της λειτουργίας αυτών, εάν πράγματι εις τας μεταξύ των σχέσεις διέπωνται υπό του ηθικού νόμου της τιμής. Ο ηθικός νόμος της τιμής, δύναμαι να ισχυρισθώ ωσαύτως ότι είναι ο σύνδεσμος των άλλων ηθικών νόμων και ο υπέρτατος τούτων, σκοπεί δε εν τη ασκήσει του υπό των ανθρώπων την παροχήν παντός μέσου προς υπερτέραν ανέλιξιν των δυνάμεων των ανθρωπίνων ψυχών. Τα μέσα ταύτα είναι εκείνα τα οποία παρεμποδίζουν την εμφάνισιν των ανθρωπίνων παθών και τα περιορίζοντα την ενέργειαν του ανθρώπου εντός της φυσικής τροχιάς των λειτουργιών αυτής, όπως ούτως επιτυγχάνωνται αι μεταξύ πάντων των ανθρώπων αρμονικαί σχέσεις αυτών και εξασφαλίζεται η ακώλυτος πρόοδος τούτων. Δια να επιτυγχάνωνται αι αρμονικαί αύται σχέσεις, έκαστος άνθρωπος έδει να σκέπτεται και ενεργή κατ' ελευθέραν βούλησιν χωρίς να διαταράσση την ελευθέραν βούλησιν της σκέψεως και ενεργείας των άλλων, να διατίθενται πάντες κατά τρόπον μη παρακωλύοντα την εκδήλωσιν των σκέψεων και συναισθημάτων των άλλων και την πλήρωσιν των επιθυμιών αυτών εφ' όσον η τοιαύτη πλήρωσις δεν δύναται να περιορίζη την μη πλήρωσιν των επιθυμιών των άλλων, ούτε διαταράσση τας αρμονικάς σχέσεις πάντων. Ο σεβασμός της ελευθέρας διαθέσεως προς ενέργειαν των κοινωνικών ατόμων, εφ' όσον η ελευθέρα αύτη διάθεσις δεν εμποδίζει την ελευθέραν διάθεσιν των άλλων, την διάθεσιν προς ενέργειαν, ήτις δεν σκοπεί να περιορίση δι' αυτής τα φυσικά και ηθικά δικαιώματα και την απόλαυσιν τούτων υπό των άλλων, είναι υψίστη εκδήλωσις των ανθρωπίνων ψυχών και δι' αυτής προάγονται αύται εις πραγματικήν πνευματικήν εξέλιξιν.

Διά να δυνηθώ να φανώ σαφής εις τας σκέψεις μου, θα εξετάσω αναλυτικώτερον την έννοιαν της τιμής ως ηθικού νόμου, νόμου προερχομένου εξ αυτών τούτων των φυσικών νόμων δια

των οποίων ρυθμίζονται αι λειτουργίαι των ουσιών της φύσεως προς ανέλιξιν των δυνάμεων αυτών και πλήρωσιν του σκοπού αυτών εις τους απείρους κόσμους. Θα εξετάσω την έννοιαν ταύτην εις αυτήν ταύτην την ανθρωπίνην φύσιν. **Τιμή** είναι η σκέψις ή η πράξις εκείνη του ανθρώπου ήτις χαρακτηρίζεται υπό μιάς αξίας. **Αξία** είναι το αποτέλεσμα της σκέψεως ή της πράξεως το οποίον προκαλεί εις εντονωτέραν εκδήλωσιν τας ψυχικάς δυνάμεις δια των οποίων χαρακτηρίζεται η πρόοδος των ψυχών. Το ουσιώδες τούτο γεγονός δυνάμεθα να το εξετάσωμεν καθολικότερον εάν σημειώσωμεν ότι ουδέν εν τη απανταχού φυσει, υλική ή πνευματική, δύναται να έχει αξίαν εάν δεν έχει ως αποτέλεσμα δια των ενεργειών αυτού την αύξησιν της δυναμικότητός του. Το όλον άπειρον οικοδόμημα της θείας φύσεως, υλικής και πνευματικής, στηρίζεται εις τας αξίας ταύτας, διότι αύται του αυξάνουν την δυναμικήν του ενέργειαν και εκ της αυξήσεως ταύτης εξασφαλίζεται η ατέρμων αυτού εξέλιξις και διά ταύτης η ύπαρξις του είναι αυτού. Ειδικώτερον η πνευματική εξέλιξις των όντων αυτού στηρίζεται εις την αύξησιν της δυναμικής των ενεργείας και διά ταύτης έρχονται από κατωτέρου πνευματικού πεδίου εις ανώτερον τοιούτον, έρχονται εις θειοτέρας ηθικάς καταστάσεις αίτινες τους εξασφαλίζουν την ευδαιμονίαν και την απόλαυσιν πάσης πνευματικής χαράς και ευτυχίας. Εις τους πνευματικούς κόσμους οι φυσικοί νόμοι, οίτινες διέπουν τας ουσίας των όντων αυτού, γίνονται ενσυνείδητοι ηθικοί νόμοι, χωρίς ν' αποβάλλουν και την φυσικήν των έννοιαν διότι δι' αυτής ρυθμίζεται η λειτουργία του είναι των. Ως ηθικοί νόμοι διέπονται υπό του φυσικού νόμου της βουλήσεως προς άσκησιν και ενέργειαν. Τούτο είναι το μέγα χαρακτηριστικόν των πνευματικών όντων. Οι ηθικοί νόμοι του ανθρώπου έδει να ήσαν ενσυνείδητοι αφού υπάρχει εν αυτώ ο νόμος της βουλήσεως προς ενέργειαν. Είναι τοιούτοι; Δεν δύναμαι εις το ερώτημα τούτο ν' απαντήσω, η έρευνα δύναται να το αποδείξη. Αι πράξεις και αι σκέψεις των ανθρώπων πρέπει να στηρίζωνται εις τους ενσυνει-

δήτους ηθικούς νομους, ότε υπαγορεύεται εκ τούτων ότι πάσα ανθρωπίνη σκέψις ή πράξις, πρέπει να έχη ως αποτέλεσμα μίαν αξίαν, την εκδήλωσιν μιάς υπερτέρας ψυχικής δυνάμεως. Όταν έχουν τοιούτο αποτέλεσμα χαρακτηρίζονται ως σκέψεις και πράξεις τιμής και αύτη είναι η πραγματική έννοια της τιμής διότι έχει ως αποτέλεσμα αξίαν. Εάν δεν προκύπτει τοιούτο αποτέλεσμα εκ των σκέψεων και των πράξεων, δεν προσλαμβάνουν αύται ηθικήν έννοιαν, την έννοιαν της τιμής.

Σκέψεις και πράξεις των ανθρώπων, αίτινες δεν προκαλούν την εκδήλωσιν ομαλών λειτουργιών της ανθρωπίνης φύσεως και ψυχικών δυνάμεων αυτών, δεν έχουν ως αποτέλεσμα αξίαν και δια τούτο δεν έχουν ηθικήν έννοια και ευρίσκονται έξω της εννοίας της τιμής.

Εκ των ανωτέρω εκτεθέντων δυνάμεθα να κρίνωμεν ποίαι εκ των ανθρωπίνων πράξεων και σκέψεων προσλαμβάνουν την έννοιαν της τιμής και ποίαι εκ των ανθρώπων ευρίσκονται εις το επίπεδον της Ηθικής και διακοσμούνται υπό της εννοίας της τιμής.

Σ.Κ. ΝΑΓΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ

Θά ἐπιθυμοῦσα οἱ πνευματικοί ἄρχοντες τοῦ Οὐρανοῦ οἱ κυριαρχοῦντες ἐπί τῶν Θειοτέρων νόμων τῆς Φύσεως νά μέ μετέφεραν εἰς μίαν ἄλλην κατάστασιν, διάφορον τῆς γνωστῆς μας ἀνθρωπίνης καταστάσεως, ἀπό τήν ὁποίαν νά ἐπισκοποῦσα τά συντελούμενα εἰς τάς εὑρισκομένας πέραν τοῦ κόσμου μας, εἰς τόν πνευματικόν κόσμον ψυχάς, ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ἀκόμη δέν ἔχουν προσκτήσει μέσον πνευματικῆς ἐνεργείας. Θά ἐπιθυμοῦσα αὐτό, διότι οὕτω θά μποροῦσα νά ἀντιληφθῶ καί νά σᾶς μεταδώσω τήν πραγματικήν ἔννοιαν τῶν συντελουμένων εἰς τάς προσφιλεῖς μας ψυχάς κατά τάς ἐπιμνημοσύνους τελετάς. Θά ἐπιθυμοῦσα ὅμως διά νά γίνω πλήρως ἀντιληπτός, νά εἶχε ἐκδηλωθεῖ εἰς τάς διανοίας σας ἡ γνῶσις ἐκείνη ἡ ὁποία προσδιορίζει ἐν πάσει λεπτομερεία τάς ἐνεργείας τοῦ διά τῆς προσηλώσεως πρός αὐτάς παρεχομένου ζωϊκοῦ ρεύματος, τό ὁποῖον ὄχι μόνον μᾶς φέρει εἰς ἐπικοινωνίαν πρός αὐτάς, ἀλλά τούς μεταδίδει τό μέσον τῆς χαρᾶς καί τούς παράγει τήν ποθητήν δι᾽ αὐτάς κατάστασιν τάς λεπτομερείας τῆς ὁποίας ἐπεθύμουν νά σᾶς μεταδώσω. Δυστυχῶς ὅλαι αἱ ἐπιθυμίαι μου δέν εἶναι δυνατόν νά πληρωθοῦν καί αὐτό, διότι δέν δύναμαι νά ὑπερβῶ τά ὅρια τά ὁποῖα μᾶς χωρίζουν ἀπό τάς ἐλευθέρας τοῦ Οὐρανοῦ συνειδήσεις, διά νά ἐπισκοπήσω τά συντελούμενα ἐπί ἐκείνων τῶν ψυχῶν αἱ ὁποῖαι παραμένουν ἐκεῖ ἄνευ μέσου ἐνεργείας. Παρ᾽ ὅλα ὅμως αὐτά δέν θά στέρξω, ἐπειδή δέν δύναμαι νά πράξω αὐτό, δηλαδή νά ὑπερβῶ τά ὅρια αὐτά, νά θέσω τάς ψυχικάς μου

δυνάμεις εἰς παθητικότητα καί νά ἀφήσω τό μυστήριον νά ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχει καί δι᾽ ἐσᾶς μυστήριον. Ἡ Φύσις διά τῶν νόμων της δημιουργεῖ διά τάς ἐπιθυμούσας νά διδαχθοῦν τά μυστήριά της ψυχάς διαφόρους ὁδούς. Ἐξέλεξα καί θά ἀκολουθήσω μίαν ἀπό αὐτάς τάς ὁδούς καί δι᾽ αὐτῆς θά ἀφήσω τήν ψυχήν μου νά ἔλθει εἰς ἀνάμνησιν τινά ἀπό τήν ὁποίαν θά ἀρυσθῶ τήν ἔννοιαν τῆς εἰς τόν πνευματικόν κόσμον ζωῆς ἄνευ ὀργανισμοῦ καί τήν χαράν τήν ὁποίαν αἰσθάνονται αἱ ἐκεῖ εὑρισκόμεναι ψυχαί κατά τάς ὥρας τῶν ἐπιμνημοσύνων τελετῶν τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ὁδός τήν ὁποίαν ἐξέλεξα καί ἀκολουθῶ ἤδη, ὁμολογῶ ὅτι εἶναι ὀλίγον εὐρεία καί τά εἰς αὐτήν ἐξελισσόμενα εἶναι περισσότερα τῶν ὅσων θά ἐπιθυμούσαμε νά μάθωμε ἀπό τήν ἔννοιαν μιᾶς ἐπιμνημοσύνου τελετῆς. Θά ἀκολουθήσω τάς ὑποδείξεις τῆς ὁδοῦ αὐτῆς διότι αἰσθάνομαι ὅτι δι᾽ αὐτῆς τῆς ὁμιλίας μου θά πληρώσω μεγαλύτερον σκοπόν. Τό νά ἀποκαλύπτει κανείς λίγο περισσότερα πρός ψυχάς πού ἐπιθυμοῦν νά φωτισθοῦν, εἶναι ἐκπλήρωσις φυσικοῦ νόμου, ὅπως τουναντίον τό νά ἀποκαλύπτεις εἰς μή ἐνδιαφερομένας ψυχάς εἶναι πρᾶξις ἡ ὁποία μόνον ὡς ἱερόσυλος δύναται νά χαρακτηρισθεῖ. Πιστεύω ὅτι τήν στιγμήν αὐτήν πληρῶ φυσικόν νόμον καί ἐλπίζω ὅτι διά τοῦ ἔργου μου αὐτοῦ ἡ ψυχή μου ἀποκτᾶ δικαιώματα ἐπί εὐρυτέρων πνευματικῶν ὁριζόντων. Πρίν ὅμως εἰσέλθω εἰς τό θέμα μου, σπεύδω νά σᾶς γνωρίσω ὅτι ἡ ἀντίληψις τῶν λειτουργιῶν τῆς Φύσεως καί ἡ πλήρωσις ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρώπου τῶν ὑπ᾽ αὐτῶν ἀπαιτουμένων, εἶναι ὁδός ἡ ὁποία δύναται νά τοῦ προσδώσει δικαιώματα καί νά προκαλέσει τήν ἀναγνώρισιν καί ἄλλων δικαιωμάτων ἐκ μέρους τῶν ὑπερκειμένων τοῦ κόσμου αὐτοῦ πνευματικῶν ἀρχόντων, ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ζοῦν εἰς διαφορετικόν ἐπίπεδον γνώσεων, ἀντιλήψεων καί ἐνεργειῶν. Αἱ ἐπιμνημόσυνοι τελεταί εἶναι μία πρᾶξις ἡ ὁποία σημαίνει πολλά διά τήν ἐρευνῶσαν ἀνθρωπίνην ψυχήν. Ἀνεξαρτήτως τῆς καταστάσεως εἰς τήν ὁποίαν ἔχουν περιέλθει αἱ τελεταί αὐταί εἰς τήν σημερινήν ἀνθρωπότητα, περικλείουν ἐντός των πλῆθος ἐννοιῶν ἀπό τάς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος, ἐάν τάς ἐξήταζεν, θά μποροῦσε νά ἀρυσθεῖ πολλά περί τῆς λίαν προσεχοῦς καταστάσεως ἡ ὁποία τόν ἀναμένει. Εἰς ὅλα τά μυστήρια αἱ τελεταί αὐταί

ἀπετέλεσαν βαθμόν μυήσεως καί εἰς ὅλα ἐπίσης τά μυστήρια ἐπεδιώχθη νά προσανατολισθεῖ τό πνεῦμα τοῦ μυουμένου πρός ἐκεῖνο τό φῶς τό ὁποῖον θά τόν καθιστοῦσε ὑπέρτερον τῆς ἀνάγκης τῶν ἐπιμνημοσύνων αὐτῶν τελετῶν. Εἰς τά μυστήρια, αἱ τελεταί αὐταί ὑπέδειξαν δύο ὁρίζοντας ὑπάρχοντας εἰς τόν πνευματικόν κόσμον. Καί τόν ἕνα μέν ἀφῆκαν νά ἐννοηθεῖ ὑπό τῶν μυουμένων καί νά συμμορφωθοῦν αὐτοί πρός τάς ἀπαιτήσεις του. Τοῦτον ὅμως οὐδόλως ἐδίδαξαν εἰς βέβηλον ἀνθρωπίνην γλῶσσαν. Τά σύμβολα αὐτῶν ἀρκούντως περί τούτου ἐλάλησαν. Περί τοῦ πνευματικοῦ τούτου ὁρίζοντος τόν ὁποῖον ἀποτελοῦν αἱ μεγάλαι τῆς Φύσεως ψυχαί οὔτε ἐγώ δύναμαι νά εἴπω τί, διότι νόμοι σοφοί τῆς Φύσεως ὑπαγορεύουν τήν περί τούτου σιγήν. Θά ὁμιλήσω ὅμως περί τοῦ δευτέρου πνευματικοῦ ὁρίζοντος τόν ὁποῖον ἀποτελοῦν πᾶσαι σχεδόν αἱ ἀπερχόμεναι ἀπό τόν κόσμον μας ψυχαί. Ἄλλως τε αὐτό εἶναι ἀκριβῶς καί τό θέμα μου. Καί εἰς τά ἰδικά μας, ἐάν ἐπετρέπετο νά τά ὀνομάσω μυστήρια, διά τοῦ τυπικοῦ τῶν ἐπιμνημοσύνων τελετῶν ἐκδηλοῦνται αἱ αὐταί περίπου ἔννοιαι. Δέν θά προβῶ εἰς τήν ἐξέτασιν τῶν ὅσων λέγονται κατ᾽ αὐτάς, ἀλλά θά ὑποδείξω μόνον τί ἀκριβῶς πληροῦται ὑπό τῶν συμβαλλόντων εἰς τάς τελετάς αὐτάς πρός τάς ψυχάς διά τάς ὁποίας τελοῦνται αἱ τοῦ εἴδους αὐτοῦ τελεταί. Πλήν ὅμως θά διέπραττα μέγα κατά τῆς Φύσεως ἀδίκημα ἐάν δέν σᾶς ἀνέφερα ἔστω καί ὀλίγας τινάς περί τῆς ἐννοίας τῶν κλάδων τῆς Δάφνης, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τόν στέφανον τόν ὁποῖον καταθέτομεν εἰς αὐτές τίς περιστάσεις, διότι εἰς αὐτές ἀκριβῶς τίς λέξεις εὑρίσκεται ἡ μεγάλη σημασία τήν ὁποίαν πρέπει νά ἐρευνήσουν αἱ διάνοιαί σας. Ἡ Δάφνη εἶναι τό ἱερόν φυτόν τοῦ Φοίβου Ἀπόλλωνος. Εἶναι τό ἱερόν ἔμβλημα τῶν Ἡλιακῶν δυνάμεων αἱ ὁποῖαι καθιστοῦν τήν ἀνθρωπίνην ζωήν πολύτιμον καί διαγράφουν τόν σκοπόν της. Ὁ ὑπαγορεύσας τό τυπικόν τοῦτο διέγραψεν εἰς αὐτό μεγάλην ἀλήθειαν καί δι᾽ αὐτῆς ἐξωτερίκευσεν ὅλον τό μυστήριον τῆς Φύσεως, καταδείξας ποίου ἀκριβῶς θά εἶχαν ἀνάγκην αἱ ἀπελθοῦσαι ψυχαί καί τί προσφέρει ἕνα μυσταγωγικόν σκήνωμα διά τῆς ἐπιμνημοσύνου τελετῆς. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δέν ἐννοήσει βαθέως τί προσφέρεται ὡς βοήθημα κατά τάς ἐπιμνημοσύνους

αὐτάς τελετάς, ματαίως εἰς τό μέλλον θά πειραθεῖ νά λύσει τό μυστήριον τῆς ζωῆς του. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δέν διαβλέπει ὅτι τά μυστήρια τῆς Φύσεως διαγράφονται ὑπό τοῦ ἐπισταμένου πνεύματος εἰς ἀλληγορικάς εἰκόνας καί ὅτι μόνον διά τῆς ἀφυπνίσεως τοῦ πνεύματός μας δύνανται νά κατανοηθοῦν, μάτην θά πειραθεῖ νά εὕρει ποῖαι εἶναι αἱ μεγάλαι ἔννοιαι αἱ ὁποῖαι συνδέουν τό πνεῦμα τῆς Γῆς πρός τό φῶς τοῦ Ἡλίου. Ἀλλά ἄς ἔλθωμεν εἰς εὐρυτέραν ἐπισκόπησιν τοῦ πνευματικοῦ κόσμου, ἐκείνου ὁ ὁποῖος ἔχει ἀνάγκην τῆς βοηθείας μας, διότι διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ θά ψαύσωμε διά τῶν ἰδίων μας ἀντιλήψεων τάς διαφόρους μορφάς τῆς ἀληθείας τάς ὁποίας ἡ Φύσις μᾶς ἀποκαλύπτει εἰς τάς καθέκαστα λειτουργίας της. Αἱ ἐκ τοῦ κόσμου μας ἀπερχόμεναι ψυχαί ἔρχονται εἰς ὁρίζοντας ὅπου ὁ Ἥλιος δέν δύναται νά τάς θερμάνει διά τῶν ἀκτίνων του, οὔτε καί αὐταί δύνανται νά μεταβάλωνται εἰς μέσα ὀργανικῶν λειτουργιῶν τῶν ψυχῶν. Ἡ ἀντίληψις διά νά λειτουργήσει καί αἰσθανθεῖ τάς ἐπιδαψιλεύσεις τοῦ φωτός ἔχει ἀνάγκην ὀργάνου τό ὁποῖον νά δύναται νά κατεργάζεται αὐτάς τάς ἀκτῖνας καί νά τάς μεταβάλλει εἰς μέσα ἐνεργειῶν της. Αἱ ἐκ τοῦ κόσμου μας ἀπερχόμεναι ψυχαί ἐγκατέλειψαν εἰς τόν κόσμον αὐτόν τά ὄργανα τῶν ἀντιλήψεών των καί ὅπως δέν δύναται κανείς εἰς τόν κόσμον μας νά βλέπει τό φῶς ἄνευ ὀφθαλμῶν, οὔτε νά αἰσθάνεται τάς ἐκδηλώσεις τῆς χαρᾶς ἄνευ ἁρμονικῶς λειτουργοῦντος νευρικοῦ συστήματος, οὕτω καί ἐκεῖ αἱ ψυχαί οὔτε τό φῶς δύνανται νά αἰσθάνονται οὔτε τάς ψυχικάς ἐκδηλώσεις τάς ὁποίας διακρίνομεν ὑπό τό αἴσθημα τῆς χαρᾶς, τῆς ἡδονῆς καί τῆς εὐτυχίας. Τά μέσα τά ποικίλλοντα τήν ἀνθρωπίνην ζωήν καί τά δίδοντα εἰς τήν ψυχήν της τήν εἰκόνα τῆς Φύσεως μέ τάς ἀπείρους της μορφάς καί τάς ἀπείρους της ἐκδηλώσεις καί ἁρμονίας, αἱ ἐκ τοῦ κόσμου αὐτοῦ ἀπελθοῦσαι ψυχαί τά ἐγκατέλειψαν καί αὐτά ἀπεσυνετέθησαν ἐπανελθόντα εἰς τάς μορφάς τῆς Φύσεως ἀπό τάς ὁποίας εἶχαν ἀντληθεῖ ὑπό τῆς ζωϊκῆς λειτουργίας τῆς ψυχῆς πρός τόν σκοπόν τῆς διαμορφώσεως τοῦ σπερματικοῦ τύπου, εἰς ὄργανα ἀνθρωπίνης μορφῆς εἰς τόν ὁποῖον αὐτή εἶχεν ἐνσαρκωθεῖ. Τά ὄργανα αὐτά τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς τά ὁποῖα δημιουργοῦν ὅλας τάς φάσεις τῆς ζωῆς της καί τά ὁποῖα παρέχουν εἰς τήν ψυχήν τοῦ ἀνθρώπου τά μέσα τῆς ἐκδηλώσεως τῶν δυνάμεών της, πρέπει νά σπουδάσωμεν ἄν ὄντως θέλομε νά λύσωμε τά μυστήρια τῆς ζωῆς τῆς Φύσεως, διότι τά ὄργανα αὐτά παρεσκευάσθησαν ἀπό τάς θειοτέρας δυνάμεις της καί κατόπιν τῆς συνδρομῆς πολλῶν αἰώνων. *Τό ὅτι τά ὄργανα αὐτά μεταβάλλουν τάς οὐσίας τῆς Φύσεως εἰς ζωϊκάς λειτουργίας τοῦ πνεύματος, εἶναι φαινόμενον τό ὁποῖον θά ἀρκοῦσε εἰς τόν φυσιολάτρην νά ἀποκαλύπτεται πρό τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἁρμονιῶν τῆς Φύσεως ὁ ὁποῖος ἔγινε πρός τόν σκοπόν νά καταστήσει τήν ψυχήν της φωτεινήν.* Αὐτά μόνον δέχονται τάς Ἡλιακάς ἀκτῖνας καί παράγουν σύστημα διά τοῦ ὁποίου καθίστανται εἰς τήν ψυχήν των φανερά ἡ ὕπαρξις τοῦ φωτός τῶν Ἡλιακῶν ἀκτίνων. Αὐτά διά τῆς λειτουργίας των αὐτῆς προκαλοῦν εἰς ἐξωτερίκευσιν τάς δυνάμεις τῶν ψυχῶν καί τούς παρέχουν τό μέσον νά ἐκδηλώνουν τό νοητικόν καί αἰσθητικόν τους μεγαλεῖον. Μέσω αὐτῶν αἱ ψυχαί δέχονται τά ἀρώματα τῆς Φύσεως τά ὁποῖα τάς μεθύσκουν καί τάς φέρουν εἰς τάς πράξεις τῆς ἐπιμιξίας ἀπό τάς ὁποίας ἀρδεύουν τήν προοδόν τους. Τά ἀρώματα αὐτά τῆς Φύσεως κατεργάζονται ἐντός τῶν αἰσθήσεων καί μεταβάλλονται εἰς δυνάμεις, εἰς τάς ὁποίας προστίθενται καί αἱ ἐκδηλούμεναι δυνάμεις τῆς ψυχῆς καί ὁμοῦ ἀποτελοῦν τόν ἔρωτα τῆς Φύσεως ὁ ὁποῖος διαρκῶς πυρπολεῖ τάς μορφάς της καί διαρκῶς τάς μεταβάλλει εἰς θειοτέρας. Πρό τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ ὁράματος τῆς Φύσεως τό ὁποῖον προκύπτει ἐκ τῶν ὀργάνων τῶν μορφῶν της, ποῖος δύναται νά μή ἀναφωνήσει ὅτι ἡ τιμή τοῦ Σύμπαντος ἀνήκει εἰς τά ὄργανα τῶν μορφῶν του; Ποῖος δύναται νά ἴδει ἀλαχοῦ πληρούμενον σκοπόν τῆς Φύσεως ἐκτός τῶν ὀργάνων τῶν μορφῶν της; Μόνον ἀκολασταίνουσα διάνοια ἦτο δυνατόν νά ὑπαγορεύσει περιφρόνησιν πρός τήν μεγάλην αὐτήν τιμήν τῆς Φύσεως ἡ ὁποία ἀποτελεῖ καί τό μεγαλεῖον της. Μόνον διεφθαρμένος νοῦς θά ἠδύνατο νά ὑβρίσει τήν τιμήν αὐτήν τῆς Φύσεως καί δι' αὐτῆς τῆς ὕβρεως νά σφυρηλατήσει δεσμά εἰς τάς ἐξελισσομένας ψυχάς εἰς τάς μορφάς της. Διάνοιαι μή σεβασθεῖσαι ποτέ αὐτάς, μή ἐθισθεῖσαι ποτέ εἰς τάς ἀρετάς της, θά εἶχαν τήν δύναμιν νά ἀρνηθοῦν τό μεγαλεῖον τῶν μορφῶν της καί τό ἔνδοξον ὅσον καί τιμημένον

ἔργον αὐτῶν τό ὁποῖον πληροῦν εἰς δόξαν τοῦ Σύμπαντος. Ἀλλά ἄς ἐπανέλθω εἰς ὅ,τι ἔλεγα περί τῶν ἀπερχομένων ἐκ τοῦ κόσμου μας ψυχῶν. Ἀναχωροῦσαι αὐταί, δέν φέρουν οὐδέν ὄργανον τό ὁποῖον νά δύναται νά τους χορηγεῖ μέσον ἐνεργείας, διανοήσεως καί δράσεως. Ἐγκαταλείπουν ὅλον ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἀποτελοῦσε τό ὀργανικόν σύνολον τῶν διανοήσεών τους, τό ὀργανικόν σύνολον τῶν αἰσθημάτων τους. Ὅ,τι ἐγκατέλειπαν εἶναι πᾶν ὅ,τι θά μποροῦσε νά μεταβληθεῖ εἰς ζῶσαν ἐνέργειαν χαρᾶς, ἔρωτος καί εὐτυχίας, ἔλεγα ἀκόμη, ὅτι ἐγκατέλειψαν τό ὀργανικόν ἐκεῖνο μέσον διά τοῦ ὁποίου ἐγίνετο ἡ κατεργασία πασῶν τῶν πρός τήν Γῆν ἐρχομένων δυνάμεων τοῦ Οὐρανοῦ καί μετεβάλλοντο αὐταί εἰς σύνολον ἐνεργείας τῶν ψυχικῶν δυνάμεων, διά τῶν ὁποίων ὁ νοῦς μας ἀντιλαμβάνεται τῆς αἰσθηματικότητος τῆς ψυχῆς του ἡ ὁποία καθίσταται τό πηδάλιον τῆς ἐναρέτου ἀνθρωπίνης ζωῆς. Οὕτω περιῆλθον, ἄνευ τινός ὀργανικοῦ μέσου, ἄνευ τινός λειτουργίας, εἰς ζοφερόν περιβάλλον. Πρίν ὅμως ἐξετάσω τά καθέκαστα τῆς ἐκεῖ διαμονῆς των, ἀξίζει νά κάνω νύξεις τινάς περί τῶν ἐνεργειῶν τῆς οὐσίας τοῦ περιβάλλοντος τοῦ Ἅδου. Καί εἰς τόν Ἅδην ἐπικρατοῦν νόμοι οἱ ὁποῖοι προκύπτουν ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ. Καί ὁ Ἅδης εἶναι μία φυσική κατάστασις τήν ὁποίαν δυνάμεθα νά ἐννοήσωμεν εὐθύς ὡς ἠθέλαμε στερηθεῖ ἀμέσως τῆς εἰκόνος τοῦ φωτός καί τῆς θερμότητος. Ἡ οὐσία τοῦ περιβάλλοντος τοῦ Ἅδου ἀποτελεῖ τούς ἀντιθέτους ὅρους τῆς ζωῆς τούς ὁποίους ἀποτελεῖ τό περιβάλλον ἐκεῖνο τό ὁποῖον διαρκῶς πυρπολεῖται ὑπό τοῦ Ἡλίου. Ζοῦν καί ἐκεῖ ὑπάρξεις καταδικασμέναι ὑπό τῆς Φύσεως διά μεγάλην ἀχαριστίαν τήν ὁποίαν ἐπέδειξαν πρός αὐτήν. Αἱ εἰς τόν Ἅδην ζῶσαι ὑπάρξεις θεωροῦν αὐτάς μακαρίους καί οἰκτείρουν ἤ χλευάζουν τάς εἰς τό φῶς ζώσας ὑπάρξεις. Αἱ ὑπάρξεις αὐταί τοῦ Ἅδου ἀντιλαμβάνονται, ὅτι οἱ ὅροι τῆς ζωῆς τῆς Φύσεως πρέπει διαρκῶς νά περιστρέφονται περί τό περιβάλλον τους καί καταστρέφουν ὅλην τήν ἐνεργητικότητά τους διά τήν ἐπίτευξιν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ. Ἔχουν ὀργανικάς λειτουργίας ἀντιθέτους πρός ἐκείνας τάς ὁποίας ἔχουν αἱ ἐκ τοῦ κόσμου μας ἐκεῖ μεταβαίνουσαι ψυχαί. Ὁ τρόπος διά τοῦ ὁποίου ἀπέκτησαν αὐτάς τάς ὀργανικάς δυνάμεις ὑπῆρξεν ἡ

αἰτία τῆς τιμωρίας των. Περί τοῦ τρόπου αὐτοῦ δέν ἔχω δικαίωμα νά ὁμιλήσω. Ἐάν τουναντίον ἔπραττον τοῦτο, θά καθιστάμην καί ἐγώ ἀχάριστος πρός τήν Φύσιν. Ἡ εἰς τόν Ἅδην ὅμως παραμονή αὐτῶν τῶν ὑπάρξεων δέν εἶναι παντοτεινή. Νόμοι τῆς Φύσεως εὐεργετικοί θά τάς ἀπαλλάξουν. Πρέπει ὅμως νά ἐννοήσουν τήν εὐεργετικότητα τῶν νόμων τῆς Φύσεως διά νά ἀπαλλαγοῦν ὑπ' αὐτῶν. Οὕτως, ὁ Ἅδης ἀποτελεῖται ἀπό ζοφερόν περιβάλλον καί ἀπό ὑπάρξεις ἀναλόγους αὐτοῦ. Αἱ ἐκ τοῦ κόσμου μας ἀποχωριζόμεναι ψυχαί, ὅσαι δέν κατενόησαν τά μυστήρια τῆς Φύσεως καί ὁ νοῦς των δέν περιεβλήθη ὑπό τοῦ ἐμβλήματος τοῦ Ἡλίου, ἔρχονται πρός τόν Ἅδην. Ἡ ἐκεῖ διαμονή των δύναται νά ποικίλλει. Αἱ πράξεις τοῦ ἀνθρωπίνου των βίου κανονίζουν αὐτήν. Ἐρχόμεναι πρός αὐτόν ἄνευ οὐδενός ὀργανικοῦ μέσου, ἀμέσως περιβάλλονται ὑπό τοῦ ἀπαισίου περιβάλλοντός του. Ἡ ἐκεῖ ζωή τους διέρχεται ἕνα εἶδος τρομακτικοῦ ὀνείρου. Τίποτα δέν δύναται ἐκεῖ νά τούς προσδώσει εὐχαρίστησιν. Τό σκότος τάς περισφίγγει καί τούς προξενεῖ τούς ἀπαισιωτέρους τρόμους. Αἱ ἐκεῖ ζῶσαι ὑπάρξεις τοῦ Ἅδου, ὅταν δηλαδή κυριαρχεῖ τό κράτος τοῦ φόβου ὁ ὁποῖος μεταδίδεται ὑπό τῆς κρατούσης καί ἐνεργούσης ἐκεῖ φυσικῆς οὐσίας, ἐμβάλλουν εἰς τάς ψυχάς αὐτάς ὑπό τύπον διανοητικῶν ἀναμνήσεων, ὅλας τάς πράξεις τοῦ ἀνθρωπίνου των βίου ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ὑπῆρξαν κολάσιμοι. Αἱ ἐπιδράσεις τοῦ εἴδους αὐτοῦ γίνονται διά μέσου ὀργανικῶν οὐσιῶν τῶν ὑπάρξεων τοῦ Ἅδου. Εἰς τό σημεῖον αὐτό εἶναι ἀνάγκη νά σᾶς ἀποκαλύψω καί μίαν ἄλλην φυσικήν ἀλήθειαν ἡ ὁποία ἔχει πολλήν σχέσιν μέ τό θέμα τό ὁποῖον πραγματεύομαι. Ὅπως γνωρίζομεν, αἱ ψυχαί ἔχουν ἐξελιχθεῖ εἰς ὀργανισμούς. Οὐδέν ἄλλο μέσον προαγωγῆς ψυχῶν ὑπάρχει εἰς τήν Φύσιν. Ὅταν λοιπόν διαχωρίζονται αἱ ψυχαί τῶν ὀργανισμῶν διά τοῦ θανάτου καί μένουν ἄνευ αὐτῶν, ἕνα μόνον μέσον ὑπάρχει διά νά κατορθώσουν νά ἀναμνησθοῦν τοῦ ἀνθρωπίνου των βίου, νά ἐνεργήσουν, νά ἐκδηλώσουν χαράν, αἴσθημα, διανόησιν. Τό μέσον αὐτό εἶναι κατεργασθεῖσα οὐσία τῆς Φύσεως διά συνδυασμοῦ ὀργανισμοῦ καί ψυχῆς. Διά τοιαύτης τινός οὐσίας αἱ ὑπάρξεις τοῦ Ἅδου, οὐσίας ἡ ὁποία ἔχει ἀντίθετον ἐνέργειαν, ἐπιδροῦν τάς ἐκεῖ εὑρισκομένας

ψυχάς καί γεννοῦν εἰς αὐτάς τόν τρόμον καί τόν ἔλεγχον διά τάς ἀνθρωπίνας των πράξεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι εἶχαν θεωρηθεῖ ὑπ' αὐτῶν κατά τήν ἀνθρωπίνην τους ζωήν ὡς ἐπιλήψιμοι ὡς καί ἐκείνας αἱ ὁποῖαι χαρακτηρίζονται ἐπιλήψιμοι ὡς ἀντιστρατευόμεναι τούς νόμους τῆς Φύσεως. Αἱ ψυχαί ἐκεῖ διέρχονται πραγματικά ἐν στεναγμῷ. Πᾶσα περιγραφή δέν θά κατώρθωνε νά μᾶς δώσει τάς λεπτομερείας τῆς ἐκεῖ ἐξελισσομένης φρικώδους διαμονῆς. Πρός τάς ἐκεῖ εὑρισκομένας ψυχάς αἱ ὁποῖαι δέν αἰσθάνονται τίποτα τό εὐάρεστον, ἐκ τοῦ ἐκεῖ περιβάλλοντος μεταδίδονται αἱ τρομακτικώτεραι εἰκόνες αἱ ὑπό ἀπαισίου πνεύματος δυνάμεναι νά συλληφθοῦν. Αἱ Ἐριννύες τοῦ Ἅδου δημιουργοῦν διά νά ὑποβάλλουν εἰς διαρκεῖς τρόμους καί συγκινήσεις τάς ἐκεῖ εὑρισκομένας ψυχάς, εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι ἐμφαίνουν ὅτι τά προσφιλῆ τοῦ κόσμου μας πρόσωπα ὑφίστανται τάς είδεχθεστέρας ἀτιμώσεις καί δοκιμασίας. Ἐκεῖνο ὅμως τό ὁποῖον παράγει τούς φρικωδεστέρους τρόμους πρός τάς εἰς τόν Ἅδην διαμενούσας ψυχάς εἶναι ἡ ὑποβολή τῆς ἰδέας τήν ὁποίαν κάμνουν πρός αὐτάς αἱ Ἐριννύες, ὅτι θά μένουν ὑπό τό ζόφος αὐτό αἰωνίως. Μάτην πνευματικαί συνειδήσεις τοῦ Οὐρανοῦ, ἐλεύθεραι, προσπαθοῦν ἐμπνέουσαι αὐτάς νά τάς κάνουν νά ἀποβάλλουν τούς φόβους αὐτούς. Ἡ ὀργανική οὐσία τῶν Ἐριννύων ἡ ὁποία τούς μεταδίδεται διά νά τούς χρησιμεύσει ὡς μέσον ψυχικῆς ἀντιλήψεως ἤ ψυχικοῦ αἰσθήματος, κατορθώνει νά τάς ἐπιδρᾷ οὕτως ὥστε αἱ τήν ἰδιότητα τοῦ φωτός περιβεβλημέναι ὀργανικαί δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ἐπίσης μεταδίδονται ὡς κατωτέρω θά καταδείξω, νά μή δύνανται νά φέρουν αὐτάς εἰς τήν ἠρεμίαν ἡ ὁποία θά ἠδύνατο νά τάς κάμει νά σπουδάζουν αὐτά προσηκόντως. Θλιβερά ὑπό πᾶσαν ἔποψιν εἶναι τά εἰς τόν Ἅδην ἐξελισσόμενα καί δύναμαι νά εἴπω ἐν πεποιθήσει, ὅτι οὔτε μίαν ὥραν τῆς ὑπό τό φῶς τοῦ Ἡλίου ζωῆς δέν θά ἠδύνατο νά ἀνταλλάξει ὁ ἄνθρωπος μέ ὅλα τά ὑποτιθέμενα ἀγαθά τοῦ Ἅδου καί παρ' ὅλην τήν περιέργειαν τήν ὁποίαν θά εἶχεν νά σπουδάσει τάς συνθήκας αὐτοῦ. Ὁ Ὅμηρος ὁ ὁποῖος τόσον ζωηρά χαρακτήρισε αὐτόν διά τῶν φράσεων τοῦ Ἀχιλλέως, εὑρίσκετο εἰς πληρέστατον δίκαιον. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι πᾶσα περιγραφή ὑπό οἱουδήποτε καί ἐάν ἐγίνετο, δέν θά ἠδύνατο νά παρουσιάσει πλήρως τήν ζοφώδη ἐκείνην ζωήν τήν ὁποίαν διάγουν αἱ ψυχαί ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι ἔρχονται πρός τόν Ἅδην. Οἱ ἐγκαταλείποντες τήν ἀνθρωπίνην ζωήν ἑκουσίως διά νά ἀποφύγουν μικράς δοκιμασίας αὐτῆς, ἐάν ἐγνώριζαν τί ἀκριβῶς τούς ἀναμένει, θά προτιμοῦσαν νά παραμείνουν εἰς τήν ἀνθρωπίνην ζωήν μέ ἑκατονταπλασίας δοκιμασίας ἐκείνης ἡ ὁποία τούς ἔκαμε νά τήν βαρυνθοῦν. Ἀλλά τό φρικωδέστερον πάντων εἶναι αἱ μεταμορφώσεις τῶν ψυχῶν τοῦ Ἅδου. Ἐπί τοῦ σημείου αὐτοῦ τῆς ὁμιλίας μου θά σᾶς παρακαλέσω νά προσέξετε περισσότερον. Αἱ μεταμορφώσεις τῶν ψυχῶν τοῦ Ἅδου εἶναι τό ἀπεχθέστερον διανόημα καί ἡ τερατωδεστέρα πρᾶξις τήν ὁποίαν ἠδύναντο ψυχαί τῆς Φύσεως νά κάμουν μέ τόν σκοπόν νά ὑποβάλουν ἄλλας ψυχάς εἰς παρατεταμένας δοκιμασίας. Ἡ Κίρκη, ἡ μαύρη ἐκείνη Ἐριννύς, διότι ἐν παρόδῳ ὑπάρχει εἰς τήν Φύσιν καί εὐεργετική τοιαύτη, αὐτή τήν ὁποίαν ἀναφέρει ὁ Ὅμηρος, ἡ μαύρη Κίρκη, ἡ ὁποία μετέβαλε διά μαγικῆς τέχνης τούς προσεγγίσαντας αὐτήν ἀνθρώπους εἰς ζῶα, εὑρίσκεται εἰς τόν Ἅδην. Εἶναι μία ἀπό τάς τερατωδεστέρας Θεότητάς του. Αὐτή ἡ ἀπαισία χθονία Θεότης ὅταν αἱ ἐναλλαγαί τῶν δυνάμεων τῶν σωμάτων τοῦ Οὐρανοῦ παρέχουν τήν ἄρνησίν των πρός τήν Γῆν, τότε διά τοῦ τερατώδους ὀργανισμοῦ της προσκτᾶται τάς δυνάμεις αὐτάς καί ἀφοῦ τάς κατεργασθεῖ διά τῆς μαύρης ψυχῆς της καί τάς καταστήσει πνευματικήν της ἐνέργειαν, τάς μεταβιβάζει πρός τάς ἐκεῖ εὑρισκομένας ψυχάς καί τούς δημιουργεῖ εἶδος τί νοῦ, ὁ ὁποῖος σχηματίζει ὡς ἀντίληψιν τήν εἰκόνα, ὅτι αἱ ψυχαί αὗται διά παντός μετεμορφώθησαν εἰς ζῶα τιμωρηθεῖσαι διά κολασίμους πράξεις τοῦ ἀνθρωπίνου των βίου. Ἀλλά ὅταν δημιουργεῖ τοιαύτας ἀντιλήψεις πρός τάς ψυχάς τοῦ Ἅδου, ἐν τῇ φύσει τῆς Γῆς κρατοῦν ὅμοιαι οὐσίαι, διότι αὗται ἔρχονται ἐκ τῶν ἀρνήσεων τοῦ Οὐρανοῦ, τότε ἡ τερατώδης αὐτή θεότης μεταφέρει τάς ψυχάς τοῦ Ἅδου, μέ τήν ἀντίληψιν τῆς ζῳώδους φύσεως τήν ὁποίαν τούς εἶχε μεταδώσει, πλησίον τῶν ἀνθρώπων διά νά ἀντιλαμβάνονται πόσον αὐτοί χαίρουν, ἐνῶ ἐκεῖναι εὑρίσκοντα εἰς αἰωνίαν δοκιμασίαν. Περιμφερεῖς πρός τό εἶδος τῶν τερατωδῶν αὐτῶν ἔργων τῆς Κίρκης ὑπάρχουν ἄπειροι πράξεις τοῦ Ἅδου τάς ὁποίας κρίνω περιττόν

νά άναφέρω, διότι έλπίζω ότι ό νοΰς σας δέν έχει άνάγκην περισσοτέρων διά νά κατανοήσει τήν είς τόν ῞Αδην κατάστασιν. Θεωρῶ ἤδη άναγκαῖον νά πραγματευθῶ τό ἔργον τῶν ἐλευθέρων συνειδήσεων τό όποῖον σκοπεῖ νά δημιουργεῖ χαράς τινάς πρός τάς είς τόν ῞Αδην ψυχάς καί έλπίδας ότι θά τεθεῖ τέρμα είς τό εἶδος τῆς διαμονῆς των αὐτῆς. ᾿Αντιθέτως πρός ὅ,τι κάνει ἡ Κίρκη, ἡ τερατώδης αὐτή χθονία Θεότης καί αί ὅμοιαί της, αί ἐλεύθεραι τοῦ Οὐρανοῦ ψυχαί ὅταν είς τήν Φύσιν κρατοῦν αί Οὐράνιαι ἐπιρροαί ἐπί τῶν ὁποίων αὐταί εἶναι ἁρμονικαί είς τήν πνευματικήν των ἐνέργειαν, ἔρχονται πρός τάς ψυχάς τοῦ ῞Αδου, τάς ἑλκύουν πρός ἑαυτάς καί τάς μεταφέρουν ἐγγύς ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων. ῾Η προσέγγισις τῶν ψυχῶν τοῦ ῞Αδου πρός ἡμᾶς καί ἡ σύνδεσις τήν ὁποίαν ἐπιτυγχάνουν μεθ᾿ ἡμῶν τῆ ἐπενεργεία τῶν ἐλευθέρων ψυχῶν, ἀποτελεῖ μίαν ἀπό τάς ἐνδόξους χαράς των. Μεταδίδεται οὕτω είς αὐτάς ἐκ μέρους μας ζωϊκή ἐνέργεια ἡ ὁποία κρατοῦσα ἐπί τῶν ψυχῶν των φέρει είς αὐτάς τήν ἀνάμνησιν ὅλων τῶν προσφιλῶν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. ῾Η μεταξύ ἡμῶν καί τῶν ψυχῶν τοῦ ῞Αδου σύνδεσις φέρει ἐπίσης είς τάς διανοίας μας τήν ἀνάμνησίν των, τήν προσήλωσιν πρός τήν ὕπαρξίν των καί τούς ὑπάρξαντας μεταξύ ἡμῶν καί αὐτῶν ἠθικούς δεσμούς. Πάντα δέ αὐτά τούς παρέχουν περισσοτέρας Ζωϊκάς δυνάμεις καί ἡ ἐνέργειά των καθίσταται μεγαλυτέρα. ῾Η μεγαλυτέρα ἐνέργεια τοῦ ζωϊκοῦ μας ρευστοῦ ἐπί τῶν ψυχῶν αὐτῶν τάς φέρει είς κάποιο ἠθικό ἐπίπεδο μεγαλύτερο καί τότε ἀντιλαμβάνονται ἄν καί ἐμεῖς ἀντιλαμβανόμεθα τούς ὅρους τῆς ζωῆς εὐρύτερον καί τούς νόμους τῆς Φύσεως ὡς πλέον εὐεργετικούς. ᾿Αλλά αί ἐπικοινωνίαι αὐτοῦ τοῦ εἴδους καί αί βοήθειαί μας πρός τάς ψυχάς τοῦ ῞Αδου δέν εἶναι πάντοτε εὐκταῖαι. Καί τοῦτο, ὄχι διότι αί ἐναλλαγαί τῶν δυνάμεων τοῦ Οὐρανοῦ ἐν σχέσει πρός τήν Γῆν ἀλλάσουν, ἀλλά διότι ἔργα τῶν ψυχῶν αὐτῶν ἀνθρώπινα ἐπέβαλαν είς αὐτάς τιμωρίας. ῾Υπό τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ δύναται νά τιμωρηθοῦν ψυχαί νά μή δύνανται νά ἀπολαύσουν τοῦ εὐεργετήματος τό ὁποῖον ἀνέφερα ἀνωτέρω, ἐπί ἀρκετόν χρονικόν διάστημα, ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τοῦ ἀδικήματος τό ὁποῖον διέπραξαν κατά τήν ἀνθρωπίνην ζωήν τους χωρίς ἡ ἀπομόνωσις

των αὐτή νά δύναται νά ὑπερβεῖ τά ἑκατόν ἔτη. ᾿Εννοεῖται ὅτι μία τοιαύτη τιμωρία γίνεται ἐπί σκοπῷ ὠφελείας καί αί τοιούτου εἴδους μακραί τιμωρίαι εἶναι σπάνιαι. Πλειστάκις είς τόν βίον μου ἠσθάνθην τήν ἐπιθυμίαν τῆ ἐπενεργεία ἐλευθέρου πνεύματος νά συνδεθῶ πρός φίλας ψυχάς καί νά τούς παρέξω τήν βοήθειάν μου. Αί τοῦ εἴδους αὐτοῦ παροχαί βοηθείας, παρά τήν μικράν ὀργανικήν ἐξάντλησιν τήν ὁποίαν μᾶς ἐπιφέρουν, μᾶς δημιουργοῦν ὅμως ἕνα εἶδος αἰσθήματος χαρᾶς καί εὐχαριστήσεως. Μετά τήν μικράν αὐτήν παρέκβασιν ἔρχομαι πάλιν είς τήν σειράν τῶν γεγονότων τῆς ὁμιλίας μου. Αί ἐπιβαλλόμεναι τιμωρίαι πρός τάς ψυχάς τοῦ ῞Αδου, ὅπως ἐπί ὡρισμένον χρονικόν διάστημα μή τυγχάνουν τοῦ εὐεργετήματος τῶν ἐλευθέρων καί Θείων πνευμάτων, καθίστανται πρός αὐτάς ὠφέλιμοι καί μόνον πρός τόν σκοπόν αὐτόν τείνουν. Διά νά ἐννοήσωμεν τό ἔργον αὐτό τῆς δικαιοσύνης τοῦ Οὐρανοῦ εἶναι ἀνάγκη νά ἀναφερθῶμεν είς μερικά φαινόμενα τοῦ ἀνθρωπίνου μας βίου. Ποτέ ἄλλοτε δέν δυνάμεθα νά ἐκτιμήσωμε τήν μεγάλην σημασίαν τήν ὁποίαν ἔχει ἡ ἀφαίρεσις τῆς ἐλευθερίας ἄλλων ἐκ μέρους μας, ἐκτός τῆς περιπτώσεως τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ἰδικῆς μας ἐλευθερίας ὑπό ἄλλων. Ποτέ δέν αἰσθανόμεθα τό μέγεθος τῶν ἀποτελεσμάτων τά ὁποῖα δημιουργοῦμεν πρός τούς ἄλλους συνεπεία πράξεών μας εἴτε ἐγωϊστικῶν εἴτε ἀρνητικῶν πρός τήν πρόοδον αὐτῶν.

Τά αἰσθανόμεθα ὅμως αὐτά ὅταν ἀντανακλοῦν είς τήν ἰδίαν μας πρόοδον. ᾿Αλλά παρέχεται τάχα ἡ εὐκαιρία αὐτή διά νά μᾶς καταδείξει τοῦτο τό μέγιστον τό ὁποῖον ὁ νοῦς μας δέν ἠθέλησε ἀφ᾿ ἑαυτοῦ νά ἐπισκοπήσει καί εὕρει πόσον εἶναι ὀδυνηρόν τό νά πράττει κανείς πράξεις αί ὁποῖαι ἀναιροῦν τάς ἐλευθερίας καί τήν πρόοδον τῶν ἄλλων ; ᾿Αλλά ἐκτός αὐτοῦ, λόγω τῆς ἀντιφυσικῆς ζωῆς τήν ὁποίαν διάγομεν, δυνάμεθα νά καταστήσωμεν τόν νοῦν μας ἱκανόν νά κάνει τοιαύτας διανοήσεις ; ᾿Εκεῖνο τό ὁποῖον παρατηροῦμεν συνηθέστερα είς τάς σχέσεις μας ὡς ἀνθρώπων, εἶναι τό νά μένωμεν ἀδιάφοροι είς τάς δοκιμασίας τῶν ἄλλων, είς τήν στέρησιν τῆς ἐλευθερίας τῶν ἄλλων, είς τούς πόνους τούς ὁποίους ἐμεῖς αὐτοί δημιουργοῦμεν πρός τούς ἄλλους. ῞Οταν ὁλόκληροι λαοί ἀτιμάζονται ὑπό βαρβάρων κατακτητῶν, ὅταν οί κατακτηταί αὐτοί ἀφαιροῦν καί τά μέσα τῆς

προόδου καί τήν ὕπαρξιν τῶν κατακτηθέντων, χαιρόμενοί διά τό κατόρθωμά των αὐτό, ποτέ δέν ἐσκέφθησαν ὅτι ἀφήρεσαν τά πολυτιμότερα μέσα τά ὁποῖα ἡ Φύσις ἐδώρησεν πρός τούς κατακτηθέντας αὐτούς ἀνθρώπους. Ἀλλά καί ἄν συμπέσει νά μεταβληθεῖ ἡ θέσις τους ἀπό νικητάς εἰς ἡττημένους, πάλιν δέν ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἐξουδενίζεται ὁ ἀνθρώπινος σκοπός τους. Ὅταν πλήθη ὁλόκληρα ἀνθρώπων, λαοί ὁλόκληροι στενάζουν ὑπό τήν ἄτιμον δουλείαν τήν ὁποίαν ἐπιβάλλει ἕνας τυραννίσκος, τοῦτο συγκινεῖ τούς ἄλλους ἰσχυρούς λαούς καί τούς ἄρχοντας αὐτῶν; Βεβαίως ὄχι! Ἕκαστος τό ἴδιον αὐτοῦ συμφέρον ζητεῖ νά πληρώσει, τήν ἰδίαν αὐτοῦ ἐλευθερίαν ζητᾶ νά ὑπερασπίσει. Ὅλα αὐτά λοιπόν τά ὁποῖα περεμβάλλονται ὡς προσκόμματα ἐπί τοῦ ἀνθρωπίνου σκοποῦ τά ὁποῖα ἀναιροῦν τούς νόμους τῆς Φύσεως τούς ἀναφερομένους εἰς τήν ἐξέλιξιν τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν, ἐκεῖ, εἰς τόν Ἄδην αἱ ἀλαζόνες ψυχαί θά μάθουν νά τά σεβασθοῦν. Ὅταν ἐκεῖ αἰσθανθοῦν τάς μεταμορφώσεις τῆς χθονίας Θεότητος Κίρκης συντελουμένας δι᾽ ἀτίμου ὑποβολῆς, τότε θά σεβασθοῦν τήν ἐλευθερίαν τῶν ἀνθρώπων καί τότε θά ἀναλογισθοῦν τό πολύτιμον αὐτῆς διά κάθε τῆς Φύσεως ὕπαρξιν. Πλήν ὅμως ὁ Ἄδης εἶναι μία φυσική κατάστασις. Ἡ κατάστασις αὐτή θά ἐξελίσσετο καί θά μετεμορφοῦτο, ἐάν εἰς αὐτήν δέν ἐδίδετο ἐκ τοῦ κόσμου μας τροφή διά πολλῶν καί ἀκαταλογίστων πράξεων. Αἱ ἐκεῖ ὑπάρχουσαι τερατώδεις Θεότητες θά ἐξηφανίζοντο ἐάν ἔλειπεν ἡ κακία ἐκ τοῦ κόσμου μας καί ἐβασίλευαν ἠθικοί νόμοι. Διά νά πεισθῶμεν δέ περί αὐτοῦ θά ἀναφέρω ἑτέραν κατάστασιν ψυχῶν τοῦ Ἄδου αἱ ὁποῖαι καλοῦνται ψυχαί ὑπό προστασίαν. Αἱ ψυχαί αὐταί κατά τήν ἀνέλιξιν τῆς οὐσίας δυνατόν νά μή διαφέρουν πολύ ἀπό τάς ἄλλας ψυχάς τοῦ Ἄδου περί τῶν ὁποίων ὡμιλήσαμε. Ἀλλά διότι αὐταί, αἱ ὑπό προστασίαν ὅπως ἀναφέραμε, κατά τήν ἀνθρωπίνην των ζωήν δέν διέπραξαν πράξεις αἱ ὁποῖαι ἀνήρουν φυσικούς νόμους ἐν τῇ λειτουργία των, διότι διῆλθον τήν ἀνθρωπίνην αὐτῶν ζωήν ἐν ἠρεμία καί ἄνευ ἐκδηλώσεως παθῶν, διότι ἐσεβάσθησαν τά ἀνθρώπινα δικαιώματα καί τήν ἐλευθερίαν πάσης ὑπάρξεως, ἀπέκτησαν ἀπέναντι τῶν μεγάλων ψυχῶν τοῦ Οὐρανοῦ ἕνα δικαίωμα, τό δικαίωμα τῆς ἐκ μέρους τῶν μεγάλων ψυχῶν προστασίας. Τό δικαίωμα αὐτό τάς μεταφέρει τῇ ἐπενεργεία τῶν μεγάλων ψυχῶν τοῦ Οὐρανοῦ, ὄχι ἐπί τοῦ περιβάλλοντος τοῦ Ἄδου, ἀλλά ἐπί τοῦ μεταξύ τοῦ Ἄδου καί τοῦ Οὐρανοῦ διαστήματος. Τό περιβάλλον τοῦτο τοῦ μέσου ἄς εἴπομεν Οὐρανοῦ, εἶναι ἀνάλογον τοῦ περιβάλλοντος τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου. Καί εἶναι, διότι μετέχει καί τοῦ Ἄδου, τῆς καταστάσεως δηλαδή τῆς ψυχῆς τῆς ἄνευ ὀργάνων καί τοῦ Οὐρανοῦ, τῆς καταστάσεως δηλαδή ἐκείνης ἡ ὁποία δύναται νά παρέχει πρός τάς ἄνευ ὀργάνων ψυχάς ζωϊκήν οὐσίαν κατειργασμένην ὑπό ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ μετά ψυχῆς συλλειτουργοῦντος. Ἡ κατάστασις αὐτή τοῦ μέσου Οὐρανοῦ διά τάς ψυχάς λειτουργεῖ διά μέσου νόμων τούς ὁποίους ἐξεῦρον τά μεγάλα ἐλεύθερα πνεύματα. Οἱ νόμοι αὐτοί πληροῦν διττόν σκοπόν. Κρατοῦν ἀφ᾽ ἑνός εἰς κάποιαν ἀνώδυνον κατάστασιν τάς ἠθικάς ψυχάς αἱ ὁποῖαι ἀνήκουν φυσικῶς εἰς τό κράτος τοῦ Ἄδου, διότι δέν ἔχουν ὄργανα καί ἀφ᾽ ἑτέρου τάς χρησιμοποιοῦν πρός τόν σκοπόν τῆς παροχῆς ἠθικῶν ἐμπνεύσεων πρός τούς ἀνθρωπίνους κόσμους. Διά νά κατορθώσουν νά ἀπομακρύνουν τάς ἠθικάς αὐτάς ψυχάς ἀπό τούς ὄνυχας τῶν Ἐριννύων πρέπει νά μεταδίδουν διαρκῶς πρός αὐτάς ζωϊκάς οὐσίας αἱ Θεότητες τοῦ Οὐρανοῦ. Ἀλλά εἶναι τοῦτο δυνατόν; Φυσικῶς ὄχι. Ἡ διαφορά τῆς ὀργανικῆς οὐσίας ἑνός Οὐρανίου πνεύματος παραβαλλομένη πρός ὀργανικήν οὐσίαν τοῦ πλέον ἐξελιγμένου ἀνθρώπου εἶναι μεγίστη. Ἡ διαφορά τῶν κατεργαζομένων αὐτήν ὀργάνων καί τῶν δύο μορφῶν ἐπίσης μεγίστη. Λόγω αὐτῆς τῆς διαφορᾶς ὁσηνδήποτε ὀργανικήν οὐσίαν καί ἄν ἔδιδε ἕνα πνεῦμα τοῦ Οὐρανοῦ πρός μίαν ψυχήν τοῦ Ἄδου, δέν θά παρεῖχεν πρός αὐτήν μέσα ἐνεργείας. Συνεπῶς, τό ἐρευνῶν τήν Φύσιν ἐλεύθερον πνεῦμα, εὗρε καί ἐξετέλεσε διά πνευματικοῦ νόμου τόν ὁποῖον παρήγαγε σπουδαιότατον συνδυασμόν διά τοῦ ὁποίου εἰς ἀμφοτέρους τούς κόσμους παρήγαγε μέγιστα ἀγαθά. Δι᾽ οὐσίας τῆς ὁποίας τάς ἰδιότητας ἀγνοῶ νά κατονομάσω, λειτουργούσης εἰς τήν Φύσιν καί ἡ ὁποία ἔχει στενότατον σύνδεσμον πρός τάς ὑπό τοῦ Ἡλίου πρός τήν Γῆν μεταβιβαζομένας ἀκτῖνας του, κατωρθώθη νά συνδεθεῖ ψυχή τοῦ Ἄδου πρός ἔνσαρκον ἀνθρωπίνην ψυχήν. Δι᾽ αὐτοῦ τοῦ συνδυασμοῦ ἀ-

ναπτύσσονται στενότατοι σχέσεις μεταξύ τῶν δύο ψυχῶν καί ἡ μέν τοῦ Ἅδου ἀντλεῖ ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης μέσα ὀργανικῆς λειτουργίας διά τῶν ὁποίων ἀποφεύγει τήν ἐπίδρασιν τοῦ περιβάλλοντος τοῦ Ἅδου, ἡ δέ ἀνθρωπίνη διά τῆς παρεχομένης ὑπό αὐτῆς πρός τήν ἄσαρκον ψυχήν λαμβάνει τάς ἐμπνεύσεις της. Ἀλλά αἱ μεταβιβαζόμεναι ἐμπνεύσεις πρός τήν ἔνσαρκον ψυχήν ἀπό τήν ἄσαρκον προέρχονται καί ἐξ ἄλλων ψυχῶν ἤ ἐλευθέρων πνευμάτων πρός τά ὁποῖα συνδέεται ἡ ἄσαρκος ψυχή διά τοῦ δανειζομένου ὑπό τῆς ἐνσάρκου ζωϊκοῦ ρευστοῦ. Διά τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ συνδυασμοῦ ὁ ἄνθρωπος εἰσέρχεται εἰς τάς πνευματικάς ἱεραρχίας καί κοινωνεῖ πρός τά ἀνώτερα αὐτοῦ πνεύματα. Ἤδη παρίσταται ἀνάγκη νά ἀναπτύξω περισσότερον ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἔθιξα ἀνωτέρω καί τό ὁποῖον ἀφορᾷ τούς νόμους τῆς ἐπικοινωνίας τῶν ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων πρός τάς ψυχάς τοῦ Ἅδου, ἀνεξαρτήτως ἐκείνων αἱ ὁποῖαι συνεδέθησαν πρός τάς ἀνθρωπίνας ψυχάς καί κατέστησαν ἀγαθοί ἄγγελοι αὐτῶν, ὅπως τούς ὀνομάζουν οἱ ἄνθρωποι. Ὅταν εἰς τήν ἀνθρωπίνην διάνοιαν ἀναπτύσσεται ἀνάμνησις τίς πρός ὕπαρξιν εὑρισκομένην μακράν, τά ὄργανα τῆς διανοίας ὑφίστανται εἶδος τί διαστολῆς καί ἡ εἰς αὐτά ὑπάρχουσα οὐσία ἐκπέμπεται πρός τό πρόσωπον τό ὁποῖον ἀπασχολεῖ τήν διάνοιαν. Ἡ διαστολή αὐτή γίνεται ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῆς περιφερείας τῆς ψυχῆς ἐπί τῶν ὀργάνων καί τῆς οὐσίας λόγῳ νόμου ἐν αὐτῇ κρατοῦντος. Οὕτω ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ σχηματίζεται καί ἐκπέμπεται ζωϊκόν ρεῦμα. Τό ρεῦμα αὐτό ἄλλοτε ἐξέρχεται ἐκ τῆς διανοίας καί ἄλλοτε ἐκ τοῦ κέντρου τῆς ψυχῆς. Ἐάν ἐκδηλοῦμεν ἀγάπην πρός τό πρόσωπον τό ὁποῖον ἀπασχολεῖ τήν διάνοιάν μας, κατ' ἀνάγκην τό ἐξερχόμενον ρεῦμα θά διέλθει νά περιβληθεῖ τόν νόμον αὐτόν ἐκ τοῦ μέρους τῆς ψυχῆς ἀπό τό ὁποῖον ἐκδηλοῦται. Ἐάν ἀναμιμνησκόμεθα μετ' ἀγάπης ψυχῆς τινός, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τόν Ἅδην, τό ἐξελθόν ἀπό ἡμᾶς ρεῦμα θά τήν φθάσει καί θά ἐπικοινωνήσει μέ αὐτήν. Συμβαίνει πολλές φορές λόγῳ τοῦ ὅτι κρατοῦν ἀντίθετοι πρός τάς ψυχάς μας ἐπιρροαί νά ἐμποδίζεται αὐτή ἡ ἔξοδος ρεύματος. Ἐάν ὅμως ἐξέλθει κατ' ἀναπόδραστον ἀνάγκην ὑπαγορευομένην ἀπό φυσικάς λειτουργίας θά ἐπικοινωνήσει. Ὅταν ἐπικοινωνήσει, τότε θά σχηματισθεῖ εἰς τήν διάνοιάν μας ἡ ὀργανική εἰκών τήν ὁποίαν ἔφερεν εἰς τόν κόσμον μας ἡ ψυχή πρός τήν ὁποίαν ἤδη ἔχομεν συνδεθεῖ. Ὁ σχηματισμός αὐτός μᾶς ἐντοπίζει τήν εἰκόνα καί ἀντί νά διαστέλλονται αἱ ζωϊκαί ὀργανικαί μας δυνάμεις ἀντιστρόφως συστέλλονται. Ἐπενεργεῖ πλέον τό κέντρον τῆς ψυχῆς, δηλαδή ἐπενεργεῖ ἡ ἕλξις μας ἐπί τῆς ὑπάρξεως τήν ὁποίαν ἔχομεν ὡς διανοητικόν μας ἀντικείμενον. Ἡ ἕλξις αὐτή μεταφέρει πρός ἡμᾶς τήν ψυχήν τοῦ Ἅδου καί τῆς παρέχει ὀργανικάς μας δυνάμεις. Ὅσον δέ περισσότερον λειτουργεῖ ἡ ἕλξις αὐτή τῆς ψυχῆς μας, λόγῳ ἀναπτυσσομένης μεγαλυτέρας ἀγάπης, κατά τοσοῦτον ἀντιδρᾷ κατά τοῦ περιβάλλοντος τοῦ Ἅδου τό ὁποῖον ἐπιζητεῖ νά κρατήσει εἰς αὐτό τήν ψυχήν, τήν ὁποίαν θέλομεν νά περιβάλωμε μέ τάς ὀργανικάς μας δυνάμεις. Ὁ Ἅδης εἰς τάς ἕλξεις τῶν ψυχῶν μας αὐτάς πάντοτε ἀντιδρᾷ, ἀλλά τήν ἀντίδρασιν αὐτήν δυνάμεθα νά ἐκμηδενίζωμεν δι' ἰσχυροτέρας ἀγάπης τήν ὁποίαν πρέπει νά ἐκδηλοῦμεν πρός φίλας ψυχάς μας εὑρισκομένας εἰς τήν Ἅδην. Ὅταν αἱ τοῦ εἴδους αὐτοῦ ἕλξεις ἀναπτυχθοῦν εἰς ἡμᾶς διά φυσιολογικῆς λειτουργίας ὅπως ἀνέπτυξα ἀνωτέρω καί ἐπιβληθοῦν ἀπό κοινοῦ ἐπί τοῦ Ἅδου ἐκμηδενίζουν τάς ἐνεργείας του καί ἐλευθερώνουν τάς ἐκεῖ εὑρισκομένας ψυχάς.

Ὅταν ὅμως τοιαῦται ἕλξεις συντελοῦνται περιβεβλημέναι μέ πραγματικήν ψυχικήν ἀγάπην, διότι ἄλλως δέν δύνανται νά ἐνεργήσουν καί μέ πραγματικόν ἐνδιαφέρον ὑπό ὁλοκλήρων σκηνωμάτων ἀνθρώπων, τότε ὄχι μόνον ἐξουδετερώνουν τάς κατ' αὐτῶν ἀντιδράσεις τοῦ Ἅδου, ἀλλά καί περιβάλλουν τάς ψυχάς ἐκείνας εἰς ἀνάμνησιν τῶν ὁποίων τελοῦνται αἱ ἐπιμνημόσυνοι τελεταί μέ τοιαύτας ζωϊκάς δυνάμεις, ὥστε νά ἐξαφανίζωνται αὐτοστιγμεί ὅλα τά ψευδῶς μεταδοθέντα εἰς αὐτάς ὑπό τῶν Ἐριννύων τοῦ Ἅδου. Ἔρχονται τότε αἱ ψυχαί αὗται καί ἀφομοιοῦνται πρός τάς ὀργανικάς μας δυνάμεις, πρός τό περιβάλλον τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς καί ἀναμιμνήσκονται ὅλων τῶν Θείων εὐεργετημάτων της καί τῆς χαρᾶς της. Ἀλλά ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἔχει τό μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι κατά τάς ἐπιμνημοσύνους τελετάς ἀφίενται ἐλεύθεραι νά ἔλθουν πρός ἡμᾶς καί αὗται αἱ ὑπό τιμωρίαν ψυχαί τοῦ Ἅδου. Τό εὐεργέτημα

αὐτό πρός αὐτάς τάς ψυχάς τό ἀναγράφουν πνευματικοί νόμοι, διότι διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ θέλουν νά ἐκδηλώσουν σεβασμόν πρός τάς ἀνθρωπίνας πράξεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι φέρουν μορφήν φυσικῆς βοηθείας, ἀνεξαρτήτως ἐάν αὐτό τό κατανοοῦν ἤ ὄχι οἱ ἄνθρωποι. Ἐξαιρετικήν καί ἐνδιαφέρουσαν σημασίαν ἔχουν διά τάς ψυχάς τοῦ Ἅδου αἱ ἐπιμνημόσυνοι τελεταί ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι τελοῦνται ἀπό μυσταγωγικά σωματεῖα. Ἔχουν τοιαύτην σημασίαν διότι κατ᾽ αὐτάς τάς ψυχάς τοῦ Ἅδου συνοδεύουν ἐπί τοῦ τόπου τῶν τελετῶν ἐλεύθερα πνεύματα καί ἀναπτύσσουν πρός αὐτάς ὅλον τό μυστήριον τό ὁποῖον τάς συνδέει πρός τούς ἀνθρώπους καί ὅλην τήν σημασίαν τήν ὁποίαν ἔχουν αἱ εὐχαί τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι τελοῦν τάς τελετάς αὐτάς, ὡς καί ἐκείνην τήν ὁποίαν ἀλληγορεῖ ὁ κατατιθέμενος στέφανος ὁ ἀποτελούμενος ἐκ κλάδων δάφνης. Τάς στιγμάς αὐτάς ἀνοίγεται πρός τάς ψυχάς τοῦ Ἅδου, κατόπιν τῶν ὅσων τούς ἀποκαλύπτουν, ὅλος ὁ εὐρύς ἐκεῖνος ὁρίζων ὁ ὁποῖος τάς κάνει νά ἐννοήσουν τά μυστήρια τῆς Φύσεως καί νά ψάλλουν αἴνους πρός δόξαν της. Κατόπιν αὐτῶν ὀμνύουν ὅτι θά νικήσουν τό ἔρεβος τό ὁποῖον τάς αἰχμαλωτίζει. Κατά τάς στιγμάς αὐτάς τῶν ἐπιμνημοσύνων τελετῶν τῶν τελουμένων ὑπό μυσταγωγικῶν σκηνωμάτων κοινωνοῦν αἱ δυνάμεις τῶν Θεῶν πρός τούς τελοῦντας αὐτάς μυσταγωγούς καί αὐτοί μεταβιβάζουν εἰς τάς ψυχάς πρός ἀγάπην τῶν ὁποίων ἐργάζονται ζωϊκά ρεύματα τά ὁποῖα φέρουν ὅλας τάς φυσικάς τους δυνάμεις εἰς κατάστασιν νά ἀναμνησθοῦν τῆς ἱστορίας τους. Τήν ἱεράν αὐτήν στιγμήν κατόπιν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ γεγονότος ὀμνύουν ἐκ νέου ὅτι, ὅταν θά ἔλθουν ἐπί τῶν ἀνθρωπίνων ὀργανισμῶν θά νικήσουν ὅλα τά ἐκδηλούμενα ὑπ᾽ αὐτῶν πάθη. Αἱ ἱεραί διά τάς ψυχάς τοῦ Ἅδου αὐταί στιγμαί μοῦ ἐπιβάλλουν νά σεβασθῶ τό μυστήριον καί νά σιγήσω. Ἀλλά μοῦ ἐπιβάλλουν ἀκόμη νά εὐχηθῶ μαζί σας ὅπως πραγματωθοῦν αἱ ὑποσχέσεις τους καί ἔλθουν νικηφόροι ἐπί τῆς Οὐρανίας ζωῆς.

9-11-1911

ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ

Τό ζήτημα τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς καί τῆς ἐρεύνης τῶν λειτουργιῶν αὐτῆς τόσον ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ ὀργανισμῷ ὅσον καί πέραν τούτου, ἤτοι εἰς τήν μεταθανάτιον κατάστασιν τῆς ψυχῆς, ἀποτελεῖ ἕν ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων θεμάτων εἰς τά ὁποῖα ἠσχολήθησαν αἱ μεγαλύτεραι διάνοιαι τῶν παρελθουσῶν γενεῶν καί ἕν σημεῖον ἐπί τοῦ ὁποίου συνηντήθησαν αἱ ἀνθρώπιναι ἐκεῖναι ὑπάρξεις ἀπό τάς ὁποίας ἀπέρρευσαν ὅλα τά θρησκευτικά δόγματα.

Πλεῖσται τῶν μεγάλων διανοιῶν τῶν παρελθουσῶν γενεῶν ὡς κλῆρον αὐτῶν ἔθεσαν ἐπίσης τήν ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος τούτου.

Σκοπόν ἔχω διά βραχυτάτης ἀνακοινώσεως νά μεταδώσω πρός σᾶς τάς δοξασίας τοῦ Τάγματός μας ἐπί τοῦ ζητήματος τούτου, συνεπῶς δέν θά ἐξετάσω τά ἐπίπεδα τῶν ἐρευνητῶν, οὔτε θά ἀναφέρω τά φαινόμενα τά ὁποῖα ἀπετέλεσαν τάς συζητήσεις τῶν διαφόρων ἐρευνητῶν, διότι τό Τάγμα μας πιστεύει, ὅτι διά τῶν φαινομένων τῶν ὁποίων τήν αἰτίαν ἀγνοοῦμεν ὡς καί τάς λειτουργίας αὐτῶν, δέν εἶναι δυνατόν σαφῶς νά φωτισθῶμεν καί ἀποτελέσωμεν παγίαν πίστιν περί τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς καί τῆς μετά θάνατον τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ ὑπάρξεως καί ἐνεργείας αὐτῆς.

Τά φαινόμενα ἄνευ πραγματικῆς γνώσεως προαπαιτουμένης διά τήν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος περί τῆς αἰτίας τῆς δη-

μιουργίας τῆς Φύσεως, τῆς αἰτίας δηλονότι τῆς ἐκπορεύσεως καί διαμορφώσεως τοῦ Σύμπαντος καί τῆς αἰτίας τῆς ζωῆς ὡς καί ἐνεργείας αὐτῆς ὅπως ὀργανωθεῖ, ὄχι μόνον δέν χρησιμεύουν διά τήν λύσιν τοῦ θέματος τούτου, ἀλλά καί δύνανται νά παραπλανήσουν τόν ἀνεξάρτητον ἐρευνητήν, ὥστε κακῶς νά ἐκτιμήσει τάς διαφόρους τῆς ζωῆς ὀργανώσεις. Διά τῶν φαινομένων δέν δύναται νά διαμορφωθεῖ πραγματική πίστις ἡ ὁποία νά χαρακτηρίσει ἐλεύθερον ἄνθρωπον, οὔτε ταῦτα ἄνευ προαπαιτουμένων γνώσεων περί ὧν ἀνέφερον, δύνανται ἀναλλοιώτως νά μαρτυρήσουν περί σπουδαίας λειτουργίας τῆς ψυχῆς.

Τά Μυσταγωγικά κατ' ἀκολουθίαν Τάγματα εἰς τά ὁποῖα καί τό ἡμέτερον συγκαταλέγεται, ἀναχωροῦν διά τήν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τούτου ἀπό ἄλλης ὁδοῦ καί τά φαινόμενα χρησιμεύουν εἰς αὐτά ὡς ἐνδείξεις τῶν λεπτοτέρων ἐνεργειῶν τῆς φυσικῆς ζωῆς.

Ἡ ὁδός ἀπό τήν ὁποίαν ἀναχωροῦν εἶναι α) ἡ ἐξέτασις τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ Σύμπαντος, ἡ νοητῶς δυναμένη νά καταστεῖ εἰς ἡμᾶς ἀντιληπτή καί ἀναφερομένη συμβολικῶς εἰς τήν δημιουργίαν τοῦ Τεκτονικοῦ Ναοῦ, τῆς ὁποίας τήν ἀξίαν ἐάν παρίδουν οἱ Μύσται, ποτέ δέν θά γίνουν κάτοχοι αὐτῆς καί β) ἡ πορεία τήν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ οὐσία τῆς Φύσεως διά τῶν ἀνελλιπῶς συντελουμένων ὀργανώσεων αὐτῆς.

Οὕτω, πάντα τά μυσταγωγικά Τάγματα πού ἐξήτασαν τά ζητήματα ταῦτα, ἠρεύνησαν κατά πρῶτον τήν δημιουργίαν τῆς Φύσεως καί τήν αἰτίαν τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ζωῆς, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξαν αἱ ὀργανώσεις.

Κατά τό Τάγμα μας, ὀργάνωσις δέν ἠδύνατο νά ὑπάρξει μή προυπαρχούσης ζωῆς, ἀλλά καί ζωή ὑποκειμένη εἰς νόμους οἱ ὁποῖοι ἐξ αὐτῆς ἀπέρρεον καί ἀπορρέουν, πολλαπλασιάζει καί τελειοποιεῖ τάς ὀργανώσεις αὐτῆς.

Τό θέμα εἰς τό σημεῖον τοῦτο εἶναι ἐξόχου ἐνδιαφέροντος.

Τί εἶναι ζωή, πόθεν ἀπέρρευσεν αὐτή καί τίνες οἱ νόμοι αὐτῆς οἱ ἀνελλιπῶς προχωροῦντες εἰς ὀργανώσεις τῆς Φύσεως;

Ἡ ἐπιστήμη ἐδῶ ἀρνεῖται νά μᾶς ἀπαντήσει. Ἔχει καί ἐξετάζει φαινόμενα.

Ταῦτα τήν ὁδηγοῦν εἰς σχηματισμόν θεωριῶν ἀλληλοσυγκρουομένων καί μή παρεχουσῶν ἐπαρκῆ πίστιν οὔτε εἰς τούς δημιουργούς αὐτῶν.

Ἀλλ' ἡ ζωή ἀφ' ἑαυτῆς εἶναι ὑποκειμένη εἰς κατανόησιν τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι ὁ ἄνθρωπος, μία ἀπό τάς ὀργανωθεῖσας μορφάς αὐτῆς εἰς τόν πλανήτην μας, ἡ μεγαλυτέρα καί ὡς τοιαύτη πρέπει νά ἀντιληφθεῖ τάς κάτωθι αὐτῆς ὀργανώσεις τῆς ζωῆς. Ἐάν δέν τό κατορθώνει, τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς μή πλήρους ἐκδηλώσεως τῶν ἐνεργειῶν τῆς ζωῆς της. Τό Τάγμα μας ἀποκαλύπτει, ὅτι ἡ τοιαύτη κατάστασις τῆς ὀργανικῆς μας ζωῆς μή δυναμένης νά ἀντιληφθεῖ τάς ἐνεργείας τῶν κατωτέρων αὐτῆς ὀργανώσεων, δηλοῖ ὅτι δέν ἐπληρώθη ὁ σκοπός μας, ἄρα ὑπάρχει σκοπός, ὁ ὁποῖος πληρούμενος ἀποκαλύπτει τά μυστήρια τῆς ζωῆς.

Ἐδῶ εὑρίσκει τίς τήν ἀρχήν τῆς δημιουργίας τῶν Μυστηρίων καί τόν σκοπόν αὐτῶν. Δέν πρόκειται κατά τήν παροῦσαν συνεδρίαν νά ἐξετάσω εὐρύτερον τό θέμα τοῦτο. Μεθοδικότερον θά τό ἐξετάσω εἰς ἄλλους βαθμούς, ὅ,τι δέ λέγω θά χρησιμεύσει εἰς ἐκδήλωσιν ἐνδιαφέροντος δά νά ἐρευνήσωμεν τά θέματα ταῦτα εὐρύτερον.

Τό Τάγμα μας εἰς τήν ψυχήν καί τήν ζωήν δίδει τήν αὐτήν ἔννοιαν καί ὄντως εἶναι τό αὐτό πρᾶγμα, ἀρκεῖ νά κατανοήσωμεν τόν μηχανισμόν τῆς ζωῆς τόν ἀνεφερόμενον εἰς τήν ὀργάνωσιν τῆς οὐσίας τῆς Φύσεως διά νά ἀντιληφθῶμεν τί ἐστί ψυχή.

Αἱ ὀργανώσεις τῆς ζωῆς ἐν τῇ Φύσει ποικίλλουν, παρατηροῦμεν ἀλλοῦ μέν νά ἐκδηλοῦν μηχανικάς ἐνεργείας τῶν ὁποίων ὁ σκοπός τελείως μᾶς διαλανθάνει καί τίποτα περί τούτου τά φαινόμενα δέν μᾶς λέγουν, ἀλλοῦ δέ νά ἐκδηλοῦνται ὡς διανόησις ὡς αἰσθήματα καί ὡς ἐνεργητικαί ὠθήσεις, ὅπως δημιουργοῦν τήν ἔρευναν τῆς ἀληθείας, ἤτοι δίδουν κατεύθυνσιν πρός τά αἰσθήματα καί τάς διανοήσεις. Ἀλλά δυνάμεθα ἀκινδύνως νά ἀρνηθῶμεν περαιτέρω ὀργανώσεις τῆς ζωῆς; Δυνάμεθα νά ὑποθέσωμεν ὅτι ὑπάρχει τέρμα τῶν τοιούτων ὀργανώσεων; Παρακινδυνευμένον θά ἦτο ἀκόμη καί ἄκρως ἀσύνετον νά περιορίζαμεν τάς τοιαύτας ἐνεργείας τῶν ὀργανώσεων τῆς ζωῆς ἐπί τοῦ σκοτεινοῦ πλανήτου μας.

Ὅσον ἀμαθέστερος εἶναι ὁ ἄνθρωπος κατά τοσοῦτον δογματικότερον ἀποφαίνεται περί τῶν ἐνεργειῶν τῆς Θείας Φύσεως, περί τῆς ζωῆς αὐτῆς, περί τοῦ σκοποῦ τόν ὁποῖον πληροῖ αὐτή καί περί τῆς ἀξίας τήν ὁποίαν ἔχει ἡ ἀνθρωπίνη προσωπικότης, ἡ τελειότερον σχετικῶς ὀργανωθεῖσα μορφή ὑπό τῆς ζωῆς τῆς ἐν τῷ πλανήτη μας δρώσης.

Εἰς δεύτερον καί τρίτον βαθμόν θά ἐπιληφθῶμεν τῆς ἐρεύνης τοῦ θέματος, εἰσαγωγήν τῶν ὁποίων τήν ἑσπέραν ταύτην ἐποιήσαμεν.

Τό Τεκ.˙. Ταγ.˙. ἀμέσως, εὐθύς ἀμέσως προβαίνει εἰς τήν ὁμολογίαν, περί ὑπάρξεως Θεοῦ καί ἀθανασίας τῆς Ψυχῆς, ἀφίνον ἕκαστον εἰς τάς δοξασίας του καί μή θέτον ὅριον ἐν τῇ ἐρεύνῃ τῆς ἀληθείας.

Βαθυτέρα ἐξέτασις τῶν ἐξαγγελιῶν τούτων δεικνύει, ὅτι ἀντικειμενικόν σκοπόν ἔχει τήν ἔρευναν τῶν θεμάτων τούτων ἐν τῇ ἐξελίξει τῶν διαφόρων βαθμῶν του. Συνεπῶς θά ἀρκεσθῶμεν εἰς τόν βαθμόν τοῦτον νά ἐξετάσωμεν τό περί ψυχῆς θέμα, μόνον ἀπό ἐπιστημονικῆς καί φιλοσοφικῆς ἀπόψεως.

Τό ζήτημα περί ὑπάρξεως ψυχῆς ἀπασχολεῖ τόν ἄνθρωπον ἀνέκαθεν. Ἡ λύσις του θά συντελέσει εἰς τήν δημιουργίαν μιᾶς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου πού θά μεταβάλει τήν ἠθικήν κατάστασιν τῆς ἀνθρωπότητος καί θά παράσχει εἰς τόν ἄνθρωπον τήν εὐδαιμονίαν.

Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος προϋποθέτει ἀπελευθέρωσιν τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως ἀπό τάς κρατούσας παντοειδεῖς δουλείας, περιορισμούς καί προκαταλήψεις.

Ἡ ἔρευνα μέχρι τοῦδε περιεστράφη εἰς τάς ἐκδηλώσεις τῶν ψυχικῶν φαινομένων, ἀπό τά ὁποῖα ἐζητήθη νά προχωρήσουν εἰς τήν σύλληψιν τῆς ἐννοίας τῆς ψυχῆς. Ἀλλά τά φαινόμενα δέν μποροῦν νά ἀποτελέσουν ἀληθές κριτήριον, διότι αἱ πηγαί τῶν φαινομένων μᾶς εἶναι ἄγνωστοι καί εἶναι πιθανόν διά τοῦτο νά ἀποδίδωμε φαινόμενα προερχόμενα ἐξ ἀγνώστων φυσιολογικῶν λειτουργιῶν τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς εἰς τήν ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσαν ψυχήν.

Τά φαινόμενα ταῦτα εἶναι κρᾶμα τῆς ψυχικῆς καί φυσιολογικῆς λειτουργίας καί δέν μποροῦν νά παράσχουν χωριστήν ἔννοιαν τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς (Ὅρα μεταξύ ἄλλων καί τό φαινόμενον τῶν ὑλοποιήσεων).

Τά φαινόμενα ἐπίσης συντελοῦν εἰς τήν δημιουργίαν ὑποκειμενικῶν γνώσεων πού ἔχουν σχέσιν μέ τήν προδιάθεσιν τοῦ ἐρευνητοῦ καί δέν ἄγουν εἰς ἀντικειμενικάς γνώσεις.

Ἡ ψυχή θεωρεῖται ὑπό τῶν ἀνθρώπων ὡς ἄϋλος. Ἡ λέξις αὐτή σημαίνει ὅτι ἐκτός τῆς ὑλικῆς οὐσίας τῆς Φύσεως ὑπάρχει καί ἑτέρα τοιαύτη, ἡ πρωταρχική Μονάς κατ᾽ Ὀρφέα (τό ἓν τοῦ Ὀρφέως) ἐκ τῆς ὁποίας τά πάντα γίνονται. Ἡ πρωταρχική Μονάς ὡς συνεχομένη πρός ἑαυτήν παραμένει πάντοτε τοιαύτη, κατ᾽ ἀντίθεσιν πρός τήν ὑλικήν οὐσίαν ἥτις εἶναι μεριστή καί ἀποτελεῖ τό πλῆθος. Ἡ Μονάς οὐδέποτε μερίζεται. Ἄν τοῦτο συνέβαινε θά ἔπρεπε νά ἀναζητηθεῖ ἕτερον τι ὅπερ θά ἀπετέλει τό διάμεσον τῶν μερῶν αὐτῆς, ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ ἄϋλος οὐσία ἀποτελεῖ τό διάμεσον μεταξύ τῆς μεριστῆς οὐσίας τῆς ὕλης καί συμπλέκει τά μέρη αὐτῆς εἰς τήν συγκρότησιν τῶν στοιχείων καί μορφῶν τῆς ψυχῆς.

Ἡ ἄϋλος οὐσία εἶναι τό αἴτιον τῶν μορφῶν.

Τοῦτο ἀποδεικνύεται βάσει τῶν δοξασιῶν τῶν Ὀρφικῶν, Πυθαγορείων, Πλάτωνος, Ἐμπεδοκλέους, Ἡρακλείτου, Στωϊκῶν καί αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Ἀριστοτέλους.

Ἡ ἄϋλος οὐσία εἶναι ὁ Θεός Ζεύς. Οἱ Ὀρφικοί καί ὁ Πυθαγόρας μᾶς ἐκληροδότησαν τήν ἔννοιαν, ὅτι τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ Διός περιλαμβάνει δύο τινά α) τόν Δημιουργόν Θεόν καί β) τόν Πνευματικόν Θεόν (Βασιλέα τοῦ Ὀλύμπου). Εἰς τό ἄγαλμα τοῦ Διός φαίνεται σαφῶς ἡ διπλή αὐτή ἔννοια, διότι ἐνῶ φέρει τό σκῆπτρον καί κεραυνόν, φέρει ὑπό τούς πόδας αὐτοῦ Ἀετόν.

Ὁ Κεραυνός συμβολίζει τήν δημιουργικήν ἔννοιαν τῆς μεταξύ τῶν μορφῶν ἀλληλεπιδράσεως τῶν στοιχείων τῆς Φύσεως πρός ἐξέλιξιν καί δεικνύει τήν ἑνοῦσαν αὐτά δύναμιν ἥτις εἶναι ἡ Δημιουργική, ὁ δέ ἀετός εἶναι τό σύμβολον τοῦ ἐλευθέρου πνεύματος.

Ἡ ἑνότης τοῦ ἀπείρου δέν δύναται νά νοηθεῖ εἰ μή διά τῆς ἀμερίστου οὐσίας ἣν οἱ ἀρχαῖοι ἀπεκάλουν Θεόν Δία. Αὐτή δέν δύναται νά μερισθεῖ διότι ἐκτός τοῦ ὅτι θά ἄφινε νά ὑπάρχει

μεταξύ τῶν μερῶν της ἄλλο τί, ἀλλά καί ἄν τοιοῦτον τί δέν ὑπῆρχεν δέν θά εἴχομεν ἑνότητα.

Συνεπῶς μή μεριζομένης τῆς ἀΰλου, ἡ ψυχή δέν δύναται νά γίνεται μόνον ἀπό τήν οὐσίαν ταύτην (Μονάδα) ἐπομένως εἶναι σφάλμα νά πιστεύεται ὅτι ἡ ψυχή εἶναι οὐσιαστικόν εἶναι συντελεσθέν ἀπό ἄϋλον οὐσίαν.

Ἡ ἐπιστήμη ἐκ παραλλήλου παραδέχεται ἐσχάτως, ὅτι δέν ὑπάρχει ὕλη ἀλλά μόνον ἐνέργεια, τό τοιοῦτον δέ λέγουν ὅτι διαπιστοῦται ὑπό τῶν ἀναλύσεων τῶν μεταμορφώσεων τοῦ Ραδίου. Ἡ θεωρία αὐτή μοῦ φαίνεται ἀβάσιμος, διότι πάντα τά στοιχεῖα εἶναι συγκροτήματα ἐξ ἀτόμων ὑλικῶν, ἡ δέ ἀνάλυσις παρατηρεῖται μόνον εἰς τά στοιχεῖα, οὐχί δέ καί εἰς τά ἄτομα τῆς ὕλης τά ὁποῖα ἄλλωστε δέν καθίστανται ὁρατά. Ὅταν ἰσχυριζόμεθα ὅτι ἡ ὕλη εἶναι συμπύκνωσις τῆς ἐνεργείας, ἀναγκαίως πρέπει νά ἐννοῶμεν ὅτι ἡ ἐνέργεια εἶναι μοριακή, διότι συμπύκνωσις μόνον εἰς μοριακήν οὐσίαν δύναται νά γίνει.

Ἐν τοιαύτη δέ περιπτώσει τί ὑφίσταται μεταξύ τῶν μορίων τῆς ἐνεργείας;

Ἐξεταστέον ἐν τέλει τάς δοξασίας τῶν νεωτέρων Θεοσόφων περί τῆς δημιουργίας τῆς Ψυχῆς.

Ἡ ἱδρύτρια τῆς Θεοσοφικῆς ἑταιρείας Ἕλενα Πετρόβνα Μπλαβάτσκυ ὀνομάζει τρεῖς Κόσμους: Τόν νοητικόν – τόν Ἀστρικόν – καί τόν Φυσικόν, λέγει δέ, ὅτι οἱ δύο οὗτοι κόσμοι ἐγένοντο ἐκ τοῦ τρίτου τοῦ Νοητικοῦ τόν ὁποῖον καί πατέρα ἀποκαλεῖ.

Ὅτι ὑπάρχουν τοιοῦτοι κόσμοι δέν τό ἀρνοῦμαι, ἀλλ᾽ ὅτι ὁ φυσικός καί ὁ ἀστρικός κόσμος προῆλθον ἐκ τοῦ νοητικοῦ, τοῦτο οὐδαμῶς δύναται νά στηριχθεῖ, διότι ὁ νοητικός κόσμος μόνον ἀνάλογα πράγματα πρός αὐτόν δύναται νά παράγει. Κατά τάς τεκτονικάς ἀποκαλύψεις, τά πράγματα βαίνουν ἐκ τοῦ ἀτελοῦς πρός τό τέλειον, ἐκ τοῦ σκότους πρός τό Φῶς. Εἶναι λοιπόν ἀδύνατον νά στηριχθεῖ ἡ θεωρία αὐτή εἰς τοιουτοτρόπως διανοούμενον ἄνθρωπον.

Αἱ ψυχαί κατά τήν Θεοσοφικήν θεωρίαν, εἶναι ἀτμίδες τοῦ νοητικοῦ κόσμου, τοῦτο ὅμως παριστᾶ μεριστήν τήν οὐσίαν τοῦ πατρός νοητικοῦ κόσμου καί ὡς μή συνεχῆ πρός ἑαυτήν. Ἀλλά τί ὑπάρχει τότε διάμεσον μεταξύ αὐτῆς;

Ἐκπεμπόμεναι αἱ ψυχαί ἐκ τοῦ νοητικοῦ κόσμου εἰς τόν ἀστρικόν καί ἐκ τούτου εἰς τόν Φυσικόν ἀποτελοῦν τάς ὀντότητας, δοκιμαζόμεναι δέ αὗται εἰς τόν κόσμον τῆς ὕλης ἐγκαταλείπουν μετά ὡρισμένην ἐξέλιξιν αὐτόν, ἐπανέρχονται εἰς τόν Ἀστρικόν κόσμον, ἀλλά καί τοῦτον βραδύτερον ἐγκαταλείπουν ἐπανερχόμεναι καί ἑνούμεναι εἰς τόν νοητικόν κόσμον, τόν Πατέρα.

Ἡ τοιαύτη ἕνωσις καταπαύει τήν ἀτομικήν ὕπαρξιν αὐτῶν. Διατί; Ὅλα αὐτά εἶναι ἀκατανόητα. Τίς ἡ ἀνάγκη τό τέλειον νά δημιουργήσει τό ἀτελές καί νά ὑποστοῦν τά μέρη αὐτοῦ τήν δοκιμασίαν εἰς τό ἀτελές, χωρίς τουλάχιστον νά διατηρήσουν ἰδίαν ἀτομικότητα; Τίς σκοπός πληροῦται δι᾽ ὅλων;

Σέβομαι τήν ἱδρύτριαν τῆς Θεοσοφικῆς ἑταιρίας, ἀλλά δέν δύναμαι νά παραδεχθῶ ὅτι ἡ θεωρία της αὐτή ἔχει βασιμότητα. Σέβομαι τήν Ἕλενα Μπλαβάτσκυ διότι εἰργάσθη καί διότι εἰς πλεῖστα ὅσα ζητήματα ἀναγόμενα εἰς τήν ἐξελικτικήν κατάστασιν τῆς ψυχῆς ἐν τῷ φυσικῷ κόσμῳ καί τήν διαβίωσιν αὐτῆς, προσέφερεν μεγίστην συμβολήν. Παρακαλῶ ὅμως τούς ἀδελφούς, ὅπως μελετήσουν τάς παραδόσεις τῶν προγόνων μας ἐκ τῶν ὁποίων πολλά θά διδαχθοῦν.

Τοῦτο δέ θά ἐπιχειρήσωμεν ἀπό τῆς προσεχοῦς παραγράφου.

Πρίν εἴδομεν τί ἀποφαίνεται ἐν προκειμένῳ ἡ Ἑλληνική θρησκεία καί Φιλοσοφία, ὀφείλομεν νά ἐξετάσωμεν ἀκόμη τήν δοξασίαν ἐάν πρό τῶν πραγμάτων τῆς Φύσεως ὑπῆρξεν ἡ ψυχή ὡς νοητικόν ὄν, ἀλλά πρέπει εἰς τήν δοξασίαν ταύτην νά κάνωμεν μίαν διευκρίνησιν, δηλονότι ἐάν ὑπῆρξεν τό νοητικόν ὄν πρό τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου ἤ πρό τῆς δημιουργίας τῶν πραγμάτων τῆς Γηΐνης φύσεως.

Ἐάν ἡ δοξασία αὐτή ἀναφέρεται εἰς τήν πρό τῆς δημιουργίας τοῦ Γηΐνου κόσμου, τό νοητικόν ὄν ἀναμφισβητήτως ὑπῆρχεν. Τοιοῦτον τί ἐννοεῖ ὁ Πλάτων ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι πρό τῶν πραγμάτων τῆς Φύσεως, ὑπῆρχον οἱ τύποι τῶν ἰδεῶν, καί οὐχί ὅτι ὑπῆρξαν πρό τῆς δημιουργίας τοῦ σύμπαντος Κόσμου. Ὁ

Πλάτων δυστυχῶς παρεξηγεῖται ὑπό τῶν σχολιαστῶν του.

῾Ο Πλάτων ἐπίστευεν τήν θεωρίαν τήν ὁποίαν καί ἡ Μυσταγωγική Φιλοσοφία ἐδόξαζεν. Τά νοητικά ὄντα κατ᾿ αὐτήν, ἐξελισσόμενα βαίνουν ἐκ τῶν ἀπωτέρων σωμάτων τοῦ πλανητικοῦ μας συστήματος πρός τό κέντρον αὐτοῦ τόν ῞Ηλιον.

Δέν δύναμαι εἰς τόν παρόντα βαθμόν νά διαπραγματευθῶ ἐν ἐκτάσει τό θέμα τοῦτο. ᾿Οφείλω ὅμως νά τονίσω ὅτι πρό τῆς δημιουργίας τῶν πραγμάτων τῆς Γῆς ὑπῆρχον τά νοητικά ὄντα, διότι τό νοητικόν ὄν ἔχει ἄμεσον σχέσιν πρός τήν ἔννοιαν τῆς ζωῆς, ἡ δέ ἔννοια αὐτή εἶναι καθολικός νόμος τῆς Φύσεως.

᾿Αλλά ὀφείλομεν ἐπειδή ἀνεφέραμεν τήν λέξιν ζωή, νά κάμωμεν τήν διευκρίνησιν ὅτι δέν εἶναι ζωή μόνον ἐκεῖνο τό ὁποῖον συνήθως νοοῦμεν, ἡ τῶν ζωϊκῶν ὄντων, ἀλλά ζωή εἶναι πᾶν τό ὑπάρχον.

῾Η τοιαύτη ἔννοια μᾶς ἀποκαλύπτει τό ἀτελεύτητον Εἶναι τῶν οὐσιῶν τῆς Φύσεως. Πρό τῆς δημιουργίας τῶν καθόλου πραγμάτων τῆς Φύσεως, δέν ἦτο δυνατόν νά ὑπῆρχον νοητικά ὄντα, διότι ἡ ἰδιότης αὐτῶν ὅπως εἶναι αἱ ἰδέαι θά ἔμενον πάντοτε αἱ αὐταί. Αἱ ἰδέαι θά ἦσαν ἀμετάβλητοι αἰωνίως, τοιοῦτον τί ὅμως δέν παρατηρεῖται. Αἱ ἰδέαι εἶναι μεταβληταί καί ἐξελίσσονται πολλαπλασιαζόμεναι.

῎Ηδη πρέπει νά ἐξετάσωμεν καί ἕν ἄλλο οὐσιῶδες ζήτημα.

Μέσον διαγνώσεως τῆς ἀληθείας τῶν πραγμάτων τῆς Φύσεως καί τῶν λειτουργιῶν αὐτῆς διαθέτομεν τήν διάνοιαν. Αἱ σχηματιζόμεναι ἐν αὐτῇ ἰδέαι γίνονται διά τοῦ αἰσθησιακοῦ μας συστήματος. Δι᾿ αὐτοῦ λαμβάνομεν γνῶσιν τῶν ἐν τῇ Φύσει τελουμένων. Τό αἰσθησιακόν ὅμως ἡμῶν σύστημα διά τοῦ ὁποίου αἱ ἰδέαι μας γίνονται εἶναι δεκτικόν ἀλλοιώσεως καί μεταβολῆς. Δέν δύναται κατ᾿ ἀκολουθίαν ἡ ἐπιστημονική αἴσθησις νά ὑπερβεῖ τά ὅρια τῶν πραγμάτων τῆς Φύσεως τά ὁποῖα εἶναι δεκτικά ἀλλοιώσεως καί μεταβολῆς καί νά φθάσει εἰς τήν ἐξέτασιν τῶν οὐσιῶν τῆς Φύσεως πρό τῆς διαμορφώσεως αὐτῶν εἰς τά στοιχεῖα καί τάς μορφάς της, οὔτε νά διακρίνει τό νοητικόν ὄν τῆς Φύσεως, διότι καί τοῦτο εἶναι μέρος τῶν οὐσιῶν τῆς Φύσεως μή ἀποτελοῦν μεταβλητήν κατάστασιν. Καί ὄχι μόνον τό αἰσθητικόν μέρος εἶναι δεκτικόν μεταβολῆς, ἀλλά καί τά συναισθήματα καί αἱ ἠθικαί μας ἀρχαί.

῾Ο Καρνεάδης κακίζει τήν Πλάτωνα διότι προσέδωκεν εἰς τόν Θεόν ἠθικάς ἰδιότητας καί ἑπομένως παρουσίασεν τοῦτον δεκτικόν μεταβολῆς. Οἱ μύσται ὅμως δικαιολογοῦν τόν Πλάτωνα διότι αἱ διατυπώσεις αὐτοῦ ἔχουσι μεταφορικάς ἐννοίας καί ταύτας εἶναι ἱκανοί μόνον οἱ μύσται νά κατανοοῦν.

῾Η ἐπιστημονική λοιπόν αἴσθησις εἶναι ἀδύνατον νά προχωρήσει πέραν τῆς συνθέτου μορφῆς τῶν πραγμάτων τῆς Φύσεως καί τῶν λειτουργιῶν αὐτῆς καί νά φθάσει εἰς τήν ἔρευναν τῶν οὐσιῶν αὐτῆς πρό τῆς διαπλάσεώς της εἰς μορφικά πλάσματα. Καί ἕως ἐδῶ τό ἐπίπεδον τῆς ἐπιστήμης εἶναι εὐρύ. ,τον καί θά ἔχει πολλάς ἀκόμη ἐνεργείας νά ἀποκαλύψει τῶν δεκτικῶν μεταβολῆς πραγμάτων τῆς Φύσεως.

᾿Αλλά τότε πῶς εἶναι δυνατόν νά εὕρωμεν καί γνωρίσωμεν τήν οὐσίαν τῆς Φύσεως καί τό οὐσιαστικόν εἶναι τῆς ψυχῆς; *᾿Οφείλομεν νά ἀνατρέξωμεν εἰς τάς παραδόσεις τῶν προγόνων μας οἱ ὁποῖοι μᾶς ἀφῆκαν πολυτίμους παρακαταθήκας. Μία τῶν παρακαταθηκῶν τούτων εἶναι καί ἡ εἰκών τῆς γενέσεως τῆς Θεᾶς τῆς Σοφίας ᾿Αθηνᾶς.*

῞Ολοι μας ἐνθυμούμεθα τήν παράδοσιν τῆς Νύμφης Μήτιος, τάς σχέσεις της πρός τόν Θεόν Δία, τήν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς, τήν κατάποσιν ταύτης ὑπό τοῦ Θεοῦ Διός τήν ἐπέμβασιν τοῦ Θεοῦ ῾Ηφαίστου καί τήν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Θεοῦ Διός γένεσιν τῆς θεᾶς ᾿Αθηνᾶς.

῾Η εἰκών αὐτή παρουσιάζει *τήν ἐξέλιξιν τῆς ψυχῆς τῆς Φύσεως* καί τήν ἐξ αὐτῆς ἐκπόρευσιν τῆς Σοφίας. ᾿Ανάγκη νά γνωρίσωμεν ὡς μύσται τήν ἀλληγορικήν σημασίαν τῶν προσώπων τῆς παραδόσεως ταύτης καί τότε θά φθάσωμεν εἰς τήν ἀλήθειαν. ᾿Αλλ᾿ ἔχομεν ἀκόμη καί τήν παράδοσιν ὅτι *ὁ Θεός Ζεύς εἶναι πατήρ Θεῶν καί ἀνθρώπων.* Τί τοῦτο ἄραγε σημαίνει; Καί τοῦτο τό σημεῖον πρέπει νά ἐξετάσωμεν.

῾Υπάρχουν κατά τάς παραδόσεις τῶν ῾Ελλήνων Μυστῶν νοητικά ὄντα ὑπέρτερα τοῦ ἀνθρώπου. Ταῦτα δέν εἶναι εἰ μή ἐξ ἐκείνων τά ὁποῖα ἐξελίχθησαν ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου, τά ὑποτάξαντα εἰς τήν θέλησιν αὐτῶν τάς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας

καί τά ἀνθρώπινα πάθη, ἐκεῖνα τῶν ὁποίων, τό νοητικόν ἔφθασε νά ἐρευνήσει ὅλας τάς ἀληθείας τῆς Φύσεως τοῦ περιβάλλοντός μας καί νά γνωρίσει τούς ἀνελικτικούς νόμους τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Τά νοητικά ταῦτα ὄντα ὑπερβάντα τά ὅρια τῆς ἀνθρωπίνης ἐνεργητικότητος ἔφθασαν εἰς τό σημεῖον νά σχηματίσουν αἰσθησιακόν σύστημα διάφορον ἐκείνου τό ὁποῖον διακρίνομεν εἰς τά ἀνθρώπινα ὄντα καί μή ὑποκείμενον εἰς ἀλλοίωσιν καί μεταβολήν.

Διά τοῦ αἰσθησιακοῦ τούτου συστήματος φθάνουν εἰς τήν κατανόησιν τοῦ οὐσιαστικοῦ Εἶναι τῶν ὄντων καί οὐσιῶν τῆς Φύσεως καί τοῦ ψυχικοῦ Εἶναι.

Ὅ,τι κατωτέρω θά ἀναφέρω ἀπέρρευσεν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως.

Ἀλλ' ἄς ἐξετάσωμεν μήπως αἱ περί ὑπάρξεως τῶν Θεῶν σκέψεις καί ἀλληγορικαί εἰκόνες τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως εἶναι ἀποτέλεσμα φαντασίας;

Ἀλλά τί εἶναι φαντασία καί πῶς γίνεται αὐτή;

Ἡ φαντασία σχηματίζεται ἐξ ὡρισμένων δεδομένων. Τό ἕν τῶν δεδομένων τούτων εἶναι τό περιεχόμενον τῆς διανοίας μας, τό ἐσχηματισμένον ἐκ τῶν ἀληθῶν γεγονότων τῆς Φύσεως, καί ἀπηλλαγμένον ἀπό πάσης δοξασίας μή στηριζομένης εἰς τάς μεταδιδομένας παρά τῶν ἀνθρώπων ἀνακριβεῖς πληροφορίας. Ἡ φαντασία τῆς διανοίας τῆς ἐχούσης τοιοῦτον περιεχόμενον οὐδέποτε παρασύρεται εἰς τόν σχηματισμόν ἀνακριβῶν καί ἀφηρημένων εἰκόνων. Ἐάν διά τῆς ἀναγωγῆς τῆς σκέψεως ἐπί φυσικῶν δεδομένων δημιουργεῖ ὁ ἄνθρωπος θεωρίαν, ἐλέγχεται δέ αὐτή ἐκ τῶν ὑστέρων ὡς ἀνακριβής, τοῦτο συμβαίνει διότι ἐλλείπουν εἰς αὐτόν ἄγνωστοι φυσικοί παράγοντες.

Εἶναι πρόδηλον ὅτι δέν γνωρίζομεν ἀκόμη ὅλας τάς ἀληθείας τῶν λειτουργιῶν τῆς Φύσεως καί τούς εἰς ταύτας συντελοῦντας παράγοντας.

Ἕτερον δεδομένον εἶναι τό περιεχόμενον τῆς διανοίας τό συντελεσθέν ἐξ εἰδήσεων μεταδιδομένων παρ' ἄλλων ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι οὐδεμίαν ἔχουν σχέσιν πρός τάς φυσικάς λειτουργίας. Ἡ ἐκ τῶν δεδομένων τούτων σχηματιζομένη φαντασία δέν δύναται νά λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν οὔτε δύναται νά ἀποτελεῖ ἀλήθειαν. Ἔχομεν ἀκόμη καί τάς μή φυσιολογικῶς λειτουργούσας διανοίας ἐκ παθολογικῶν αἰτίων, τῶν ὁποίων ἡ φαντασία εἶναι αὐτόχρημα ἔκτροπος.

Ἀπό τοιαύτας φαντασίας δέν ἦτο δυνατόν νά δημιουργηθοῦν αἱ μεγαλειώδεις εἰκόνες αἱ ὁποῖαι ἐκληροδοτήθησαν εἰς ἡμᾶς ὑπό τῶν μυστῶν τῆς Ἑλληνικῆς Θρησκείας καί παραδόσεως.

Αἱ μεταδιδόμεναι ἔννοιαι ἐκ τῆς Φύσεως τῶν Θείων νοητικῶν ὄντων περί τῶν οὐσιῶν τῆς Φύσεως καί τοῦ Ψυχικοῦ Εἶναι, ἀποτελοῦν βάσιν ἐπί τῆς ὁποίας στηριζόμενοι θά δυνηθῶμεν νά γνωρίσωμεν αὐτάς. Οὕτω μόνον θά γνωρίσωμεν τήν ἀλήθειαν.

Νά μοῦ ἐπιτραπεῖ εἰς τό σημεῖον αὐτό νά κάμω μίαν παρέκβασιν πρίν ἤ ἐξετάσω τήν ἔννοιαν τῶν οὐσιῶν τῆς Φύσεως καί τῆς Ψυχικῆς ὑπάρξεως.

Ἀνέφερον, ὅτι μεταξύ τῶν ἀνθρώπων καί τῶν Θεῶν, τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ Διός ὑπάρχει διαφορά αἰσθησιακοῦ ὀργάνου.

Πιστεύουν τινές, ὅτι ἡ ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου εἰς τήν κατάστασιν τῶν Θεῶν μετάβασις στηρίζεται εἰς ὡρισμένα μέσα τά ὁποῖα δέον νά χρησιμοποιήσει ὁ ἄνθρωπος. Τήν πίστιν δέ ταύτην ἔχουν διατυπώσει καί εἰς συγγράμματα καί ἀναφέρουν, ὅτι τά μέσα ταῦτα προέρχονται ἐκ τῶν ἀρχαίων Μυστηρίων. Τοῦτο εἶναι μία πλάνη. *Δέν εἶναι δυνατή ἡ μετάβασις ἐκ τῆς μιᾶς καταστάσεως εἰς τήν ἄλλην, ἄν δέν σημειωθοῦν γεγονότα πλήρους ἀποκαθαρμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἀπό τά πάθη καί τάς ἀδυναμίας καί ἄν τό νοητικόν αὐτῆς δέν γνωρίσει πλήρως ὅλας τάς ἀληθείας τῆς περιβαλλούσης τόν ἀνθρώπινον κόσμον Φύσεως.*

Ἡ ἀληθής γνῶσις εἶναι ὁ διακανονιστικός νόμος προαγωγῆς τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς.

Ἐπανερχόμενοι εἰς τό θέμα μας, ὀφείλομεν νά ἐξετάσωμεν ποῦ εὑρίσκονται ὅλα ἐκεῖνα τά ὁποῖα καλοῦμεν πράγματα τῆς Φύσεως καί τά ὁποῖα εἶναι δεκτικά μεταβολῆς καί πρός τά ὁποῖα ἔχουν ἄμεσον σχέσιν αἱ διάνοιαι μας.

Ἡ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι ταῦτα εὑρίσκονται ἐν χώρῳ καί μεταβάλλονται ἐν χρόνῳ. Τήν ἔννοιαν τοῦ οὐσιαστικοῦ χώρου καί χρόνου πλεῖστοι τῶν Φιλοσόφων ἀρνοῦνται ὡς ὑπάρχουσαν,

διότι εἰς τά πράγματα τῆς Φύσεως δέν ὑφίσταται τοιαύτη ἔννοια. Ἐν τούτοις τά πράγματα εὑρίσκονται ἐν χώρῳ καί μεταβάλλονται ἐν χρόνῳ. Τό τοιοῦτον σημαίνει, ὅτι χῶρος εἶναι ἡ συνεχής οὐσία ἡ ἀμέριστος ἐκείνη τήν ὁποίαν καλοῦμεν ἄϋλον οὐσίαν ἤ θεόν.

Τήν τοιαύτην οὐσίαν καλοῦν οἱ *πρόγονοι μας θεόν Δία δημιουργόν.*

Τά στοιχεῖα τῆς Φύσεως, αἱ μορφαί αὐτῆς καί πᾶσαι αἱ ὀργανώσεις γίνονται ἐκ τῆς ἀμερίστου καί μεριστῆς οὐσίας, ἀφοῦ δέ ταῦτα γίνοντα παραμένουν ἐν τῷ οὐσιαστικῷ Εἶναι τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἰδιότης τῆς οὐσίας ταύτης εἶναι ὁ χῶρος, γίνεται δέ ἡ ἔννοια αὐτή νοητή, διότι ἐν τῷ οὐσιαστικῷ τῆς οὐσίας εὑρίσκονται τά δεκτικά μεταβολῆς καί ἀλλοιώσεως. Χῶρος κατ᾽ ἀκολουθίαν εἶναι ἡ ἄϋλος οὐσία, καί ἐπί τῆς οὐσίας ταύτης δρῶσιν καί μεταβάλλονται τά δεκτικά μεταβολῆς καί ἀλλοιώσεως στοιχεῖα καί μορφαί τῆς Φύσεως. *Ὁ χρόνος εἶναι παράγωγον τῆς κινήσεως, ἡ κίνησις εἶναι ἰδιότης τῆς μεριστῆς οὐσίας, τῆς οὐσίας τῆς ὕλης.*

Τά ἄτομα τῆς ὕλης εἶναι ἀφ᾽ ἑαυτῶν, ἐν συνεχείᾳ καί ἀεί κινούμενα εἶναι. Ἡ ἄϋλος οὐσία – ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ, εἶναι τό ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ἐν συνεχείᾳ καί ἀπείρως ἐνεργοῦν Εἶναι. Τά δύο ταῦτα οὐσιαστικά Εἶναι δημιουργοῦν τούς κόσμους. *Εἰς τούς κόσμους τό ἕν δέν δύναται νά ὑπάρξει ἄνευ τοῦ ἄλλου.* Τό ἕν προκαλεῖ τό ἄλλο εἰς ἐκδήλωσιν τῶν δυνάμεών του ἐκ τῶν οὕτω δέ συντελουμένων ἐκδηλώσεων τῶν δυνάμεών των ἐκπορεύονται αἱ λειτουργίαι τῆς Φύσεως.

Ἐν ἀρχῇ αἱ οὐσίαι συνθέτουν ἁπλάς μορφάς, αἱ λειτουργίαι τῶν μορφῶν τούτων φέρουν τήν οὐσίαν αὐτῶν εἰς ἐξέλιξιν καί πολλαπλασιασμόν τῶν ἐνεργειῶν των. Ἡ ἄνευ διακοπῆς ἐκδήλωσις δυνάμεων ἐκ τῶν οὐσιῶν προκαλεῖ τελειοτέρας συνθέσεις τῶν μορφῶν. Τά οὕτω ἐξελισσόμενα στοιχεῖα τῶν μορφῶν φθάνουν εἰς μεγίστην ἐνεργητικότητα καί ἀκτινοβολίαν. *Αὐξάνει ἡ θερμότης, διότι αὕτη εἶναι ἰδιότης τῆς μεριστῆς οὐσίας τῆς ὕλης καί ἐκ παραλλήλου ἡ ἰδιότης τῆς οὐσίας τῆς ἀμερίστου - ἡ ἐνέργεια. Τό φῶς καί ἡ γονιμοποιός δύναμις ἀνήκουν εἰς τήν ἀμέριστον οὐσίαν – ἡ συνεργασία δέ τῆς θερμότητος καί τοῦ Φωτός ὁλονέν ἐξελίσσουν τά ἄτομα τῆς μεριστῆς οὐσίας, μέχρι τοῦ σημείου νά διεισδύει εἰς αὐτά ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ.*

Τό τοιοῦτον μεταβάλλει τό κινούμενον Εἶναι τῆς μεριστῆς οὐσίας εἰς κινούμενον καί ἐνεργοῦν Εἶναι. Ἡ εἴσοδος τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ εἰς τό ὑλικόν ἄτομον ἀποτελεῖ τήν ἐμφάνισιν τοῦ πρώτου *ψυχικοῦ πυρῆνος*, τοῦ *ΠΡΩΤΟΖΩΙΚΟΥ ΠΥΡΗΝΟΣ.* Περί τόν πυρῆνα τοῦτον στροβιλίζονται ἄπειρα ἄτομα ὕλης. Ταῦτα ἕλκει ὁ ψυχικός πυρήν καί τῇ συμβολῇ τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ γίνεται περί τόν πυρῆνα τό πρῶτον *ΨΥΧΙΚΟΝ ΚΥΤΤΑΡΟΝ* τό ὄργανον τοῦ ψυχικοῦ πυρῆνος.

Ἵνα μή ὑποτεθεῖ ὅτι ἐκεῖνα τά ὁποῖα διατείνομαι περί τῆς ἐμφανίσεως τῆς Ψυχῆς ἐν τῇ Φύσει εἶναι πρωτότυπος θεωρία, εἶμαι ὑποχρεωμένος νά ἀναφέρω, τί περί τοῦ ζητήματος τούτου ἐδόξαζαν οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες Φιλόσοφοι. *Ὁ Πλάτων* εἰς τόν *Τίμαιον* (Βιβλ. Η΄) λέγει τά ἑξῆς περί τῆς δημιουργίας τῆς Ψυχῆς. Ἐκ τῆς οὐσίας ἥτις εἶναι ἀδιαίρετος καί πάντοτε κατά τόν αὐτόν τρόπον ἀμετάβλητος καί ἐκ τῆς οὐσίας ἥτις εἰς τά σώματα γίνεται ἐκ τῶν δύο τούτων ἀναμίξας, τρίτον εἶδος οὐσίας, μεταξύ δηλαδή τῆς φύσεως τοῦ αὐτοῦ καί τῆς φύσεως τοῦ ἑτέρου ἐποίησεν ὁ δημιουργός τήν ψυχήν καί ἔστησεν αὐτήν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀδιαιρέτου (ἀμεροῦς) τοῦ κατά τά σώματα διαιρετοῦ.

Ὁ Πλάτων ὑπῆρξεν μύστης καί διετύπωσεν τήν ἔννοιάν του κατά τοιοῦτον τρόπον ὥστε μόνον οἱ μύσται νά ἐννοοῦν αὐτόν κατά βάθος.

Ἡ οὐσία τοῦ αὐτοῦ εἶναι ἡ ἀμέριστος οὐσία, ἡ ἄϋλος οὐσία τοῦ Θεοῦ. Διά τῆς οὐσίας δέ ταύτης καί τῆς μεριστῆς τοιαύτης γίνεται τό πρῶτον ψυχικόν πλάσμα.

Οἱ Πυθαγόρειοι τήν αὐτήν ὡσαύτως θεωρίαν ἀνέπτυξαν. Τόσον ὁ Φιλόλαος ὅσον καί ὁ ἀκαδημαϊκός Ξενοκράτης, λέγουν, ὅτι ἡ ψυχή γίνεται ἐκ τοῦ ἀρτίου καί τοῦ περιττοῦ ἀριθμοῦ καί ὁρίζεται ὡς *ἀριθμός κινῶν αὐτός ἑαυτόν.* Οἱ Πυθαγόρειοι παραδέχονται ὡς πρώτας ἀρχάς τήν Μονάδα καί τήν ἀόριστον Δυάδα. Καί τήν μέν Μονάδα συνταυτίζουν μέ τόν περιττόν ἀριθμόν, τήν δέ Δυάδα μέ τόν ἄρτιον. Τήν μέν Μονάδα, ἄρρενα πατρός ἐπέ-

χουσαν θέσιν τήν όποίαν καί Δία προσηγόρευσαν, ό όποῖος εἰναι ό πρῶτος Θεός. Τήν δέ Δυάδα θηλείαν μητρός ἐπέχουσαν τάξιν. Ἐκ τῶν πρώτων τούτων παρήχθη ἡ ψυχή.

Ἐπίσης ό περιττός ἀριθμός ἀναφέρεται εἰς τήν ἀμέριστον οὐσίαν, δίδει γέννησιν εἰς πάντα τά γενόμενα εἰς τήν Φύσιν. Ταῦτα ὅμως ἔχουν πέρας, ἐπομένως ό περιττός ἀριθμός, ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ, δίδει πέρας εἰς τά δημιουργήματα αὐτῆς. Ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ μεριστή οὐσία ἀναφερομένη εἰς τάς ἀτομικότητας, παριστᾶ τό ἄπειρον καί ἄφθαρτον αὐτῶν. Ἡ ψυχή κατ᾽ ἀκολουθίαν εἶναι ἀτομικότης εἰς τήν ὁποίαν ἐνεργεῖ καί ἀμέριστος οὐσία καί ὡς τοιαύτη εἶναι αἰώνιος. Ἡ ψυχή δέν εἶναι σύστασις πολλῶν ἀτομικοτήτων διά νά ὑπόκειται εἰς φθοράν. Πᾶσαι αἱ κατά μέρος ἀτομικότητες εἶναι ἄφθαρτοι. Φθείρονται μόνον τά ἐξ ἀτομικῶν συγκροτούμενα πράγματα τῆς Φύσεως. Τοῦτο δέ συμβαίνει ἵνα καί αὖθις ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ ἀνασυγκροτήσει ταῦτα, πρός τόν σκοπόν τῆς ἐκπορεύσεως ἐξ αὐτῶν νεωτέρων καί ἐντονωτέρων ἐνεργειῶν.

Ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ ἀνασυγκροτεῖ καί ἀποσυνθέτει τά πλάσματα τῆς Φύσεως διά νά ἐξαναγκάζει τά οὐσιαστικά αὐτῶν Εἶναι νά ἐκκολάπτουν τάς λανθανούσας αὐτῶν δυνάμεις. Ἡ ἀτομικότης καθίσταται ἄπειρος, διότι ἔχει ἐν ἑαυτῇ ἀπείρους κόσμους δυνάμεων καί ἐξωτερικεύει αὐτάς εἰς λειτουργίαν βαθμιαίως καί ἀπείρως.

Ἡ ψυχή ὡς ἀτομικότης εἶναι προωρισμένη εἰς ἄπειρον ἐξέλιξιν. Καί τήν ἐξέλιξιν ταύτην ἐπιτυγχάνει διά τῶν συγκροτουμένων ὀργάνων μέσω τῶν ὁποίων ἐνεργεῖ. Ἄνευ ὀργάνων, ἄνευ τῶν ἐκ τούτων ἀποτελουμένων ὀργανισμῶν, ἡ ψυχή θά εὑρίσκετο εἰς παθητικότητα.

Μετ᾽ ὀλίγον θά ὁμιλήσωμεν περί τῆς δημιουργίας τῶν ὀργάνων τῆς ψυχῆς.

Καί ἐν τῷ δράματι τῶν Ἐλευσινίων Μυστηρίων διατυποῦται ἡ αὐτή θεωρία περί τῆς συστάσεως τῆς ψυχῆς. Ἡ Περσεφόνη διαποικίλλει δι᾽ ἐλεφαντίνης βελόνης τάς ἀναριθμήτους μορφάς τῶν ὄντων καί παντός πράγματος. Ἀπεπεράτωσεν τήν ἱστορίαν τῶν Θεῶν, διεποίκιλεν τό τρομερόν καί πολυκέφαλον καί χιλιόχειρον χάος. Ἐκ τούτου τά πάντα προῆλθον. Ἀλλά τίς

ό παραγαγών; Ὁ πατήρ τῶν Θεῶν μοῦ τό εἶπεν. *Τά παρήγαγεν ό Ἔρως.* Ὁ Ἔρως, ό ἀρχαιότερος καί νεώτερος τῶν Θεῶν.

Πηγή ἀνεξάντλητος πάσης δημιουργίας καί πάσης χαρᾶς. Ὁ Ἔρως εἶναι ό ἀρχαιότερος τῶν Θεῶν. Παρεδρεύει εἰς τούς ἑλιγμούς (ἐξελίξεις) τῶν ἀθανάτων καί εἰς τήν μῖξιν τῶν πρωτίστων οὐσιῶν. Μόνον εἰς αὐτά τά λόγια τῆς Περσεφόνης ὑπάρχουν πάρα πολλά, ἀρκεῖ νά τά ἐρευνήσωμεν.

Ὁ Ἔρως τόν ὁποῖον ἀναφέραμεν δέν εἶναι τό τέκνον τῆς Θεᾶς τοῦ κάλλους Ἀφροδίτης, εἶναι ό Δημιουργός Ἔρως. Οἱ μεγάλοι Μύσται τῆς Ἐλευσῖνος ἀντικατέστησαν τό ὄνομα τοῦ Δημιουργοῦ Θεοῦ Διός διά τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἔρωτος, τοῦτο δέ ἔχει μεγίστην σημασίαν τήν ὁποίαν οἱ νεώτεροι Μύσται δέον νά ἐρευνήσουν.

Ἡ Περσεφόνη διεποίκιλεν τήν ἱστορίαν τῶν Θεῶν καταδεικνύουσα ὅτι *οἱ Θεοί εἶναι τέκνα τῶν πρωταρχικῶν οὐσιῶν* καί δι᾽ αὐτό ἔχουν ἱστορίαν. Προῆλθον ἐκ τῆς μίξεως τῶν πρωτίστων οὐσιῶν καί ἀφ᾽ ὅτου ἐγένοντο συνειδητά ὄντα ἔχουν ἱστορίαν. *Ὅλα τά πράγματα καί τά ὄντα τῆς Φύσεως, ἐκεῖθεν προῆλθον καί ἐκ τῆς ἐξελίξεως τῶν ὄντων οἱ Θεοί, διότι εἰς τά Εἶναι αὐτῶν παρεδρεύει ό Δημιουργός Ἔρως.* Λέγει ἡ Περσεφόνη ἀκόμη, ὅτι ό Θεός Ἔρως ὡς πρωταρχικόν Πῦρ διέρχεται δι᾽ ὅλων τῶν κόσμων. *Κρατεῖ τάς κλεῖδας τοῦ Οὐρανοῦ καί τῆς Γῆς.*

Καί πράγματι, ἡ ἀμέριστος οὐσία, ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ, πληροῖ τό ἄπειρον καί δι᾽ αὐτῆς τά πάντα γίνονται. Δι᾽ αὐτῆς αἱ μορφαί τῆς Φύσεως, τά ὄντα, οἱ ἄνθρωποι καί οἱ Θεοί. Οὐδέν ἄνευ αὐτῆς γίνεται. Ἐκ τῆς ἀλληλεπιδράσεως τῶν δύο οὐσιῶν γίνεται ἡ ἐξέλιξις πάντων τῶν πραγμάτων καί πάντων τῶν ὄντων. Ἀλλά τά ὄντα διά νά προάγωνται, δηλαδη αἱ ψυχαί τῶν ὄντων, τό οὐσιαστικόν τοῦτο εἶναι τῶν ὄντων, δέον νά ἔχουν μέσον ἐνεργείας. Τό μέσον τῆς ἐνεργείας τῶν ψυχῶν εἶναι οἱ ὀργανισμοί των. Εἰς τήν ὀργανικήν Φύσιν ἐνῶ ἡ ψυχή εἶναι ἀνεκδήλωτος, αἱ μορφαί αὐτῆς συντρέχουν διά τῆς ἀλληλεπιδράσεως τῶν συντελουσῶν αὐτάς οὐσιῶν εἰς τήν ἐξέλιξιν τούτων, εἰς τόν πολλαπλασιασμόν δηλονότι τῶν ἐνεργειῶν των.

Εἰς τάς μορφάς τῶν ὄντων πληροῦται διπλοῦς σκοπός,

προάγονται αἱ συγκροτοῦσαι τούς ὀργανισμούς οὐσίαι, ἀλλά πρωτίστως διά τῶν ὀργανισμῶν ἐξελίσσονται αἱ ψυχαί. Οἱ ὀργανισμοί εἶναι τό μέσον διά τοῦ ὁποίου προάγονται αἱ ἐνέργειαι τῶν ψυχῶν καί τό μέσον διά τοῦ ὁποίου μεταβάλλονται αἱ ψυχικαί δυνάμεις εἰς συνειδητάς.

Τό σπουδαιότερον τό ὁποῖον ἔχομεν νά ἐρευνήσωμεν εἶναι, πῶς οἱ ὀργανισμοί προάγονται. Πῶς δηλαδή ἀπό ἁπλοῖ μονοκύτταροι γίνονται σύνθετοι καί πολυόργανοι, καί πῶς διά τῆς προαγωγῆς τούτων συντελεῖται ἡ προαγωγή τῶν ψυχῶν.

Ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως διά τῆς ἐπιλογῆς τῶν ὄντων δέν εἶναι πιστευτή πλέον σήμερον. Μέγα μέρος τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου δέν δέχεται αὐτήν καί δικαίως, διότι ἡ ἐπιλογή δύναται νά καλλιτερεύσει τό εἶδος. Οὐδέποτε ὅμως προάγει αὐτό εἰς πολυσχιδέστερον καί τελειότερον ἄλλο εἶδος.

Ἡ ἐξέλιξις τῶν ἁπλῶν μορφῶν εἰς συνθετωτέρας ἀνάγεται εἰς ἄλλα αἴτια.

Ὡς ἐπίσης τό πολυειδές καί τό πλῆθος τῶν μορφῶν τῆς Φύσεως ἐπί τῶν ὁποίων δέν λειτουργεῖ ἡ ψυχή τῶν μορφῶν, δηλαδή τοῦ μή ζωϊκοῦ κόσμου.

Ἡ ποικιλία τῶν μορφῶν τῆς Φύσεως καί ἡ ποικιλία τῶν ὀργανισμῶν τῶν ὄντων αὐτῆς, εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν διαφορετικῶν δονήσεων τῆς ἀΰλου οὐσίας ἤ ἄλλως ὡς λέγομεν οὐσίας τοῦ αἰθέρος. Ἡ κίνησις τῶν διαφόρων σωμάτων τῶν περί τόν πλανήτην ἡμῶν εὑρισκομένων, εἶναι ἑκάστοτε διαφορετικῆς ἐντάσεως. Ἡ κίνησις αὐτή προκαλεῖ δόνησιν εἰς τήν μεταξύ τοῦ πλανήτου μας καί τῶν ἄλλων σωμάτων εὑρισκομένην ἄϋλον οὐσίαν, τήν ὁποίαν ἐφεξῆς πρός πληρεστέραν κατανόησιν θά ὀνομάζωμεν *οὐσίαν τοῦ αἰθέρος*, ὡς ταύτην ἔχει ὀνομάσει ὁ ἐπιστημονικός κόσμος.

Ἡ δόνησις αὐτή ἀναλόγως τοῦ προκαλοῦντος αὐτήν κινουμένου σώματος ἔχει διαφορετικόν τόνον καί ἡ τάσις αὐτῆς διάφορον μῆκος.

Αἱ δονήσεις αὗται φθάνουν τήν ἐπιφάνειαν τοῦ πλανήτου μας καί δίδουν τόνον ἐνεργείας εἰς τήν ἐν συνεχείᾳ ὑφισταμένην οὐσίαν τοῦ αἰθέρος ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τά διάμεσα μεταξύ τῶν συγκροτούντων αὐτῶν μερῶν τῆς μεριστῆς οὐσίας.

Ἀναλόγως τῆς ἀσκουμένης ταύτης ἐπιδράσεως τῶν Οὐρανίων σωμάτων ἐπί τῆς οὐσίας τοῦ αἰθέρος, ἀποκτᾶ αὕτη ἱκανότητα νά συγκροτεῖ ἄτομα τῆς μεριστῆς οὐσίας εἰς στοιχεῖα κατά πρῶτον καί κατόπιν ἐκ τῶν στοιχείων τούτων τάς μορφάς.

Ἡ ποικιλία τῶν στοιχείων καί τῶν μορφῶν ἔχει ὡς αἴτιον τάς ἐπιδράσεις ταύτας τῶν οὐρανίων σωμάτων. Θά ἠδυνάμεθα νά ἰσχυρισθῶμεν ὅτι ἕκαστον στοιχεῖον καί ἑκάστη μορφή φυσική, εἶναι ἀποτέλεσμα ἑνός περί τήν Γῆν σώματος. Οἱ ὀργανισμοί τῶν ὄντων καί ἡ προαγωγή αὐτῶν εἰς τά αὐτά αἴτια ὀφείλεται ὡς ἐπί τό πολύ. Λέγομεν ὡς ἐπί τό πολύ, διότι εἰς τήν προαγωγήν τῶν ὀργανισμῶν τῶν ὄντων συντρέχει καί ἄλλος παράγων καί ὁ παράγων οὗτος εἶναι *ἡ αὔξησις τῶν λειτουργουσῶν ψυχικῶν δυνάμεων*.

Ἑκάστη ψυχή ἔχει ἐν ἑαυτῇ ἄπειρον καί ἀτελεύτητον κόσμον δυνάμεων. Εἶναι δημιουργός ἀπείρου νοητικοῦ κόσμου καί ἄλλου συναφοῦς πρός τήν νόησιν κόσμου, ὅστις ἀποτελεῖ τήν ἰδιότητα τῶν συναισθημάτων καί αἰσθημάτων. Ὁ ἄπειρος οὗτος κόσμος ἐκδηλοῦται καί ἐνεργεῖ διά τῶν ὀργανισμῶν.

Ἕκαστος ὀργανισμός τῆς ὀντολογικῆς κλίμακος ἐπιτρέπει εἰς τήν ψυχήν ὡρισμένας ἐκδηλώσεις, πέραν τούτου ἀπαιτεῖται ἄλλος.

Εὐθύς ὡς ἡ ψυχή ἐκδηλώσει εἰς ἕνα ὀργανισμόν τό ὑπό τούτου ἐπιτρεπόμενον ποσόν ἐνεργειῶν της, τότε αὕτη τείνει εἰς τήν δημιουργίαν ἐντελεστέρου ὀργανισμοῦ. Τό ἔργον τῆς τοῦτο ἐπιβοηθεῖ ἡ οὐσία τοῦ αἰθέρος, ἡ ἔχουσα ἐντονωτέραν ἐνέργειαν ἐκείνης ἡ ὁποία συνέτρεξεν εἰς τήν δημιουργίαν τοῦ ὀργανισμοῦ της. Αὐτοί εἶναι οἱ δύο παράγοντες οἱ συντρέχοντες εἰς τήν ἐξέλιξιν τῶν ὀργανισμῶν τῶν ὄντων καί τήν διάπλασιν αὐτῶν.

Εὐθύς ὡς ἐπιτευχθεῖ ἡ δημιουργία ἑνός ὀργανισμοῦ τότε οὗτος ἔχει τήν δύναμιν ἀφ' ἑαυτοῦ νά διαιωνίζεται. Ἡ ψυχή τῆς Φύσεως ἄρχεται ἀπό τούς ἁπλούς ὀργανισμούς καί προάγεται εἰς τελειοτέρους, φθάνουσα μέχρι τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ δημιουργία ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ ἔχει καί ἄλλα μυστικά αἴτια, τά ὁποῖα πάντοτε ἀπησχόλησαν καί ἀπασχολοῦν τά Μυστήρια καί περί τῶν

οποίων δέν δύναμαι εις τός συνεδριάζοντα βαθμόν νά κάνω λόγον.

Ότι ή έξέλιξις τής ψυχής όντως γίνεται διά τών όργανισμών, έχω νά έπικαλεσθώ πρός άπόδειξιν τήν μύησιν τοΰ είσερχομένου εις τά Αίγυπτιακά Μυστήρια. Διά νά είσήρχετο τις πρός μύησιν εις τά Μυστήρια ταΰτα έπρεπε νά διέλθει διά πέντε όδών. Τήν πρώτην όδόν διήρχετο έρπων. Βραδύτερον τοΰ έξήγουν ότι ή όδός αύτη είκόνιζε τήν διά τής τάξεως τών έρπετών διέλευσιν τής ψυχής του. Τήν δευτέραν όδόν διήρχετο διά τοΰ ΰδατος. Τοΰτο είκόνιζε τήν διέλευσιν τής ψυχής του διά τής τάξεως τών ίχθύων. Τήν τρίτην όδόν διήρχετο διά τοΰ άέρος, τοΰτο δέ είκόνιζε τήν διέλευσιν τής ψυχής του διά τών πτερωτών. Τήν τετάρτην όδόν διήρχετο διά τοΰ πυρός είκονίζοντος τήν διέλευσιν τής ψυχής του διά τών μαστοφόρων. Τήν πέμπτην όδόν διήρχετο διά μέσου άπλέτου φωτός, είκονίζοντος τήν άνθρωπίνην κατάστασίν του καί τοΰ έξήγουν τά φυσικά αίτια τά συντρέξαντα εις τήν δημιουργίαν τοΰ άνθρωπίνου όργανισμοΰ, άφ' ότου ή ψυχή έξεδήλωσεν συνειδητόν λόγον.

Πάντως φαίνεται ώς άπολύτως βέβαιον ότι τό ψυχικόν όν θά ύπάρχει έσαεί διότι είναι άτομικότης ή όποια ούδέποτε θά τερματισθεί.

■

■ ■

Ήδη έχομεν νά έξετάσωμεν τήν άνθρωπίνην ψυχήν. Τό θέμα τοΰτο είναι βαρυσήμαντον, διότι έχει άμεσον σχέσιν μέ τόν σκοπόν τοΰ άνθρώπου, μέ τήν πλήρωσιν δηλονότι τοΰ σκοποΰ τής ψυχής.

Ή έξέτασις τοΰ ζητήματος τούτου είναι έκ τών σοβαρωτέρων, διότι αί λειτουργίαι τοΰ άνθρωπίνου όντος έάν δέν έξετασθοΰν εις τάς βάσεις των, θά καταστεί άδύνατος ή διάγνωσις τής πορείας τήν όποίαν πρέπει νά άκολουθήσει καί διανύσει ή άνθρωπίνη ψυχή διά νά πληρώσει τόν σκοπόν της έν τή άνθρωπίνη ύποστάσει. Ό άνθρωπος είναι μία πολυσύνθετος λειτουργία φυσικών νόμων έχόντων διαφορετικά αίτια.

Κυρίως πρέπει νά διακρίνωμεν τά ούσιωδέστερα αίτια τών νόμων τούτων. Πρώτον τών διά τήν λειτουργίαν τοΰ άνθρωπίνου όντος είναι ή ψυχή. Δεύτερον τοιοΰτον είναι ό όργανισμός. Καί τρίτον *τό συνειδητόν διάμεσον μεταξύ ψυχής καί όργανισμοΰ.*

Ή ψυχή πρίν ένσαρκωθεί εις τόν όργανισμόν εύρίσκεται έν πλήρει παθητικότητι. Περαιτέρω θά έξηγήσωμεν διατί γίνεται τοΰτο. Εύρίσκεται όμως έν τή συνεχεία τοΰ αίθέρος, δηλαδή τής άμερίστου καί συνεχοΰς καί έκ τής ούσίας ταύτης δέν δύναται νά σχηματίσει όργανα ένεργείας έν τή άνθρωπίνη ύποστάσει.

Τά όργανα τής άνθρωπίνης ψυχής γίνονται τή συμβολή άμφοτέρων τών ούσιών. Εύρισκομένης τής ψυχής πρό τής ένσωματώσεώς της εις τήν τοιαύτην κατάστασιν καί προκειμένου νά ένσωματωθεί, χρησιμοποιεί ώς μέσον συνδέσεώς της πρός τόν όργανισμόν ούσίαν άμέριστον.

Ή ούσία όμως αύτη ή όποία χρησιμοποιείται ώς συνδετικόν μέσον τής ψυχής, άναλόγως τής έπιδράσεως ύπό τήν όποίαν εύρίσκεται έκ τής κινήσεως τών Ούρανίων σωμάτων, έχει μίαν ώρισμένην έντατικότητα διαφέρουσαν τής καταστάσεως εις τήν όποίαν εύρίσκεται όταν άλλαι διαφορετικαί άσκοΰνται έπ' αύτής έπιδράσεις τών Ούρανίων σωμάτων. Έπομένως *τό συνδετικόν μέσον ψυχής καί όργανισμοΰ διαφέρει εις τάς άνθρωπίνους ύποστάσεις* καί ώς έκ τούτου ή ρύθμισις καί λειτουργία έκάστης ψυχής άνθρωπίνης, ή δεκτικότης προόδου καί ή έξέλιξις αύτής, έν σχέσει πρός τάς άλλας είναι διάφορος.

Όταν τό συνδετικόν μέσον μιάς ψυχής εύρίσκεται κατά τήν ώραν τής ένσωματώσεως ύπό τήν έπίδρασιν τελειοτέρων, ταχυτέρων κατά τήν κίνησιν καί μεγαλυτέρων κατά τόν όγκον σωμάτων, *τότε τό συνδετικόν τοΰτο εύχερέστερον παρέχει έκδηλωσιν τών δυνάμεων τής ψυχής* καί όμαλωτέραν μεταμόρφωσιν τούτων εις συναισθήματα καί ίδέας. *Ώς έπίσης δυσχερεστέρα καθίσταται* ή έκδήλωσις καί μεταμόρφωσις τών ψυχών τών όποίων τό συνδετικόν διάμεσον κατά τήν ώραν τής ένσωματώσεως αύτών εύρίσκεται ύπό τήν έπίδρασιν άσθενεστέρων Ούρανίων σωμάτων.

Ἡ χρησιμεύουσα εἰς τὴν ψυχὴν ὡς διάμεσον μεταξὺ αὐτῆς καὶ ὀργανισμοῦ οὐσία κατά τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου μένει πάντοτε ἡ αὐτή. *Οὐδέποτε δύναται ὑπό κύματος νά ἐξωθηθεῖ καί ἀναπληρωθεῖ ὑπό ἄλλου ἐν συνεχεία μέρους τῆς οὐσίας ταύτης.*

Τοῦτο εἶναι τό σπουδαιότερον τό ὁποῖον ὀφείλει νά ἐξετάσει ἕνας Μύστης. Ἀπό τῆς στιγμῆς τῆς ἐνσωματώσεως τῆς ψυχῆς, τό διάμεσον τοῦτο τό ὁποῖον ὑπό τῶν Θεοσόφων ὀνομάζεται *ΑΣΤΡΙΚΟΝ ΣΩΜΑ*, ὑφίσταται παντοειδεῖς ἐπιδράσεις, τόσον ὑπό τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς, ὅσον καί ὑπό τῶν ἐν γένει λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ καί ἐκ τῶν ἐπιδράσεων τούτων ρυθμίζεται ἡ ἐνέργειά του. Ἡ τοιαύτη ρύθμισις εἶναι τό αἴτιον τό ὁποῖον δέν ἀφίνει αὐτόν νά ἀντικατασταθεῖ ὑπό ἄλλου μέρους τῆς συνεχοῦς οὐσίας ἐκ τῆς ὁποίας καί τοῦτος συνίσταται. Ἡ ἐνέργειά του ἄρχεται ἀπό τινος σημείου καί ἐκτείνεται μέχρις ὡρισμένου βαθμοῦ, ἀναλόγως τῶν ψυχικῶν δυνάμεων καί λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ ὑπό τάς ὁποίας εὑρίσκεται.

Ὅταν ὅμως φθάσει τόν βαθμόν τῆς ἐνεργείας του ταύτης καί δέν δύναται ἐπί πλέον νά χωρήσει, τότε τοῦτο δημιουργεῖ ἀντίδρασιν πρός τάς ψυχικάς δυνάμεις καί λειτουργίας τοῦ ὀργανισμοῦ καί ἡ ἐνεργητικότης του καταπίπτει φθάνουσα μέχρι τοῦ σημείου τῆς ἀδρανείας. *Τό τοιοῦτον σημειώνει τόν Θάνατον τοῦ ὀργανισμοῦ.* Ἡ ἐκμηδένισις τῆς ἐνεργητικότητος τοῦ συνδετικοῦ τῆς ψυχῆς φέρει τόν θάνατον, ἐκτός ἄν ἄλλα αἴτια ἀλλοιώσεων τῶν ὀργάνων συνεπεία νοσημάτων σημειώσουν αὐτόν.

Ὁ θάνατος φέρει τόν χωρισμόν ψυχῆς καί ὀργανισμοῦ.

Ἡ αὔξησις καί ἡ μείωσις τῆς ἐνεργείας τοῦ διαμέσου τῆς ψυχῆς εἶναι ὁ νόμος ὁ ὁποῖος καθορίζει τά ὅρια τῆς ἐξελίξεως τῆς ψυχῆς ἐν τῷ ὀργανισμῷ. *Πέραν τοῦ σημείου τούτου ἀπαιτοῦνται διά τήν περαιτέρω ἐξέλιξιν τῆς ψυχῆς τά πνευματικά ὄργανα τῆς φύσεως τῶν Θεῶν καί τά τοιαῦτα ὄργανα δύνανται νά συντελεσθοῦν ἀπό καθαρῶς ἀμέριστον οὐσίαν ἀφοῦ προηγουμένως ἡ ψυχή ἐκδηλώσει εἰς ἐνέργειαν πάσας τάς δυνάμεις της αἱ ὁποῖαι ἐπιτρέπεται νά ἐκδηλωθοῦν εἰς τόν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν, τουτέστιν συντελεσθεῖ πλήρως ἡ ἠθική ἀναγέννησις εἰς τήν ἀνθρωπίνην μορφήν.*

Πλεῖστοι τῶν μεγάλων Φιλοσόφων οἱ ὁποῖοι ἠσχολήθησαν εἰς τάς μυστικάς διά τόν ἀμύητον ἄνθρωπον λειτουργίας τῶν νόμων τῆς ψυχῆς καί τῆς καθόλου Φύσεως, προσεπάθησαν νά ἐξεύρουν μέθοδον ἀντικαταστάσεως τοῦ συνδετικοῦ μέσου τῆς ψυχῆς πρός τόν ὀργανισμόν, διά νά ἐπιτυγχάνουν τήν ἀνανέωσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καί διατηροῦν διαρκῆ νεότητα, ἀπέτυχον, διότι οἱ νόμοι τῆς Φύσεως δέν εἶναι δυνατόν νά τροποποιηθοῦν εἰς τάς λειτουργίας των διά τῆς ἐπεμβάσεως τῆς ἀνθρωπίνης βουλήσως. *Τινές ἔφθασαν διά νά ἐπιτύχουν τοῦτο καί μέχρι ἀνθρωποθυσιῶν.*

Ἡ αὔξησις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ὁ μέσος χρόνος αὐτῆς καί τό γῆρας, διακανονίζονται ὑπό τοῦ νόμου τοῦ διαμέσου μεταξύ ψυχῆς καί ὀργανισμοῦ.

Μετά τήν ἀναχώρησιν τῆς ψυχῆς ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ, τό συνδετικόν ὡς μή δυνάμενον πλέον νά ἐνεργεῖ, διότι δέν ὑπάρχουν ὄργανα τῆς ψυχῆς τά ὁποῖα νά ἐπιδροῦν αὐτό, καθώς καί αἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς αἱ ὁποῖαι ἐλειτούργουν εἰς τά ὄργανα ταῦτα, ἀποχωρίζεται καί τοῦτο τῆς ψυχῆς ἤ ἀσφαλέστερον περιέρχεται εἰς τήν κατάστασιν τῆς ὅλης ἀμερίστου οὐσίας, ὁπότε οὐδέν πλέον δύναται τοῦτο νά παρέχει εἰς τήν ψυχήν.

Τό τοιοῦτον σημαίνει ὅτι ἡ ψυχή εὑρίσκεται εἰς πλήρη παθητικότητα. *Εὑρίσκεται πλέον ἡ ψυχή εἰς παθητικότητα διότι δέν δύναται νά σχηματίσει ὄργανα ἐκ μόνης τῆς ἀμερίστου οὐσίας* ἤ δέν δύναται νά χρησιμοποιήσει ταύτην ὡς ὄργανον, διότι ἡ δυναμικότης αὐτῆς δέν ἐξηλίχθη ἐπαρκῶς ὥστε νά καταστεῖ ὑπερτέρα τῶν σχέσεων αὐτῶν πρός τήν μεριστήν οὐσίαν, τῆς ὁποίας τά πάθη ὑπέταξεν διά τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως καί θελήσεως αὐτῶν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ψυχή ἄνευ ὀργάνων μένει μόνον ὡς σκιά καί τότε δύναται νά ἐνεργεῖ καί ἐξέρχεται τῆς καταστάσεως ταύτης, ὅταν ἐξ ἀνθρωπίνων ὀργανισμῶν μεταδίδεται εἰς αὐτήν *ἐκ τοῦ λειτουργοῦντος εἰς τόν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν νευρικοῦ ρευστοῦ ἤ καί ἄλλως καλουμένου ΖΩΙΚΟΥ ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΥ.*

Τοιοῦτον ρευστόν δύναται νά λαμβάνουν αἱ ψυχαί καί ἐξ

ἄλλων ζωϊκῶν ὀργανισμῶν, καί τό τοιοῦτο ὑπηγόρευσεν ἄλλοτε εἰς τούς πνευματιζομένους νά προσφέρουν Θυσίας ἐκ ζωϊκῶν ὑπάρξεων.

Δικαίως ὁ μή ἐξελιγμένος ἄνθρωπος, ὁ μή ὑποτάξας εἰς τήν θέλησίν του τά ἀνθρώπινα πάθη φοβεῖται τόν θάνατον. Ἡ ψυχή του συναισθάνεται τήν μετά θάνατον κατάστασιν αὐτῆς. Ἡ ψυχή μεταφέρεται ἐκ τῆς παθητικότητος εἰς νέαν ἐνσωμάτωσιν, ἡ ὁποία διδει εἰς αὐτήν μέσα ἐνεργείας νά ἐξελιχθεῖ καί προχωρήσει εἰς θειοτέρους κόσμους.

Ἀναφέραμεν ὅμως περί Ζωϊκοῦ Μαγνητισμοῦ, περί τῆς οὐσίας ἐκείνης ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἐνέργειαν τοῦ νευρικοῦ συστήματος καί εἶναι δίκαιον νά ἐξετάσωμεν καί τό ζήτημα τοῦτο.

Τά εἰσαγόμενα εἰς τόν ὀργανισμόν ὡς θρεπτικαί οὐσίαι, ὁ ἀήρ καί λοιπά εἶναι συνθέτου φύσεως, ἀποτελούμενα ἐκ μεριστῆς καί ἀμερίστου οὐσίας. Ταῦτα ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ ὀργανισμοῦ ὑφίστανται ἀλλοίωσιν καί τά μέν μόρια τῆς μεριστῆς οὐσίας μεταβαίνουσι πρός ἀντικατάστασιν τῶν διαφόρων ἱστῶν τοῦ ὀργανισμοῦ ἕτερον δέ μέρος ἀποβάλλεται ὡς μή χρησιμοποιηθέν ὑλικόν.

Ἡ ἀμέριστος οὐσία μεταβαίνει εἰς τό κινητικόν σύστημα τοῦ ὀργανισμοῦ καί ἐκεῖθεν εἰς τήν λειτουργίαν τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Ἡ ἀμέριστος οὐσία ἀποτελεῖ ἐν τῷ ὀργανισμῷ τήν κυρίως βάσιν τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἡ οὐσία αὐτη ὑφισταμένη τήν ἐπίδρασιν τῆς ὅλης λειτουργίας τῶν ψυχικῶν δυνάμεων, ἐξωθεῖται μετά ὡρισμένας ἐνεργείας εἰς ἀποβολήν ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ ἀντικαθισταμένη δι᾽ ἑτέρας ἐρχομένης ἐκ τῶν τροφῶν. Ἡ ἐνεργοῦσα ἐν τῷ ὀργανισμῷ οὐσία αὐτη ἀποτελεῖ κυρίως τό μέσον τῆς ἐπαφῆς τοῦ ψυχικοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, ἐπί ἄλλων ψυχικῶν ἀσάρκων τοιούτων. Εἰς αὐτήν ὀφείλονται ὅλα τά πνευματικά φαινόμενα. *Ἡ ψυχική θέλησις*, δύναται νά ἐξωθεῖ ταύτην εἰς σχηματισμόν ἀκτίνων ἐκπομπῆς διά τῆς ὁποίας ἐπιτυγχάνει πνευματικάς ἐπικοινωνίας. Διά τῆς ἐκπομπῆς τῆς οὐσίας ταύτης δύνανται ἐπίσης νά γίνονται μετακινήσεις ὑλικῶν ἀντικειμένων καί σύνδεσμος μεταξύ ἀνθρώπου καί ἀσάρκων πνευμάτων. Ὡσαύτως ἡ οὐσία αὐτη δύναται νά χρησιμοποιῆται ὑπό πνευμάτων

εἰς ἐνσωματώσεις αὐτῶν, ὅταν ὁ ὀργανισμός ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκπορεύεται ὑφίσταται εἶδος τί παθητικότητος ὡς τοῦτο ἐμφανίζεται ἐπί διαφόρων ἀτόμων.

Αἱ ἐνσωματώσεις τῶν πνευμάτων δέν δύνανται νά εἶναι μεγάλης διαρκείας, διότι ἡ χρησιμεύουσα δι᾽ αὐτάς οὐσία ἐξαντλεῖται εἰς τάς ἐνεργείας της καί διότι δέν εἶναι ἐφικτή ἡ ἀνανέωσίς της δι᾽ ἑτέρας, μή ἐπιτρεπομένου τούτου ὑπό τοῦ ἐν παθητικότητι διατελοῦντος ἀνθρωπίνου μεσάζοντος ἐκ τοῦ ὁποίου λαμβάνεται ἡ οὐσία διά τήν ἐνσωμάτωσιν.

Τεχνική καλλιέργεια τῆς οὐσίας ταύτης ὑπό διαφόρων ἀτόμων ἐπιφέρει πρός ἄλλα ἄτομα μεγίστας μεταβολάς τοῦ σκεπτικοῦ αὐτῶν καί ἐκμηδένισιν τῆς ἀτομικῆς των θελήσεως. Ἡ καθέκαστα γνῶσις τῆς λειτουργίας τῆς οὐσίας ταύτης τῶν ἀνθρωπίνων ὀργανισμῶν ἀποτελεῖ τήν βάσιν τῆς ἐνεργείας τῶν Μάγων, ὡς ἐπίσης καί τήν βάσιν ἐκ τῆς ὁποίας ἀντλοῦν τήν ἐνεργητικότητα αὐτῶν πνεύματα μή ἔχοντα ὀργανισμούς.

Ἐπίσης ἡ οὐσία αὐτη ἀποτελεῖ καί *ἀσπίδα προφυλάξεως* τῶν ἀνθρώπων ἐναντίον ἐπιδράσεων προερχομένων εἴτε ἐξ ἄλλων ἀνθρώπων εἴτε ἐκ πνευμάτων, ὅταν ὅμως ἡ λειτουργία τοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι φυσιολογική.

Εἰς μή φυσιολογικῶς λειτουργοῦντας ὀργανισμούς παρουσιάζεται τό φαινόμενον τῆς ἑστίας πλείστων *φαινομένων ψυχοπαθείας* καί τῆς ἐκμηδενίσεως τῆς ἐνεργητικότητος τῶν ψυχικῶν δυνάμεων τῶν ἀνθρώπων.

Πλεῖστοι γνῶσται τῶν λειτουργιῶν τῆς οὐσίας ταύτης τήν χρησιμοποιοῦν καί *πρός θεραπείαν πασχόντων καί δι᾽ ἄλλα θαυματουργά φαινόμενα.*

Ἡ οὐσία αὐτη εἰς τούς διαφόρους ὀργανισμούς παρουσιάζει διάφορον ἐνεργητικότητα. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τήν ἀσκουμένην ἐπ᾽ αὐτῆς ἐπίδρασιν ὑπό τῶν ψυχικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου καί ἐκ τοῦ συνδετικοῦ ψυχῆς μετά τοῦ ὀργανισμοῦ. Εἰς τάς ἐνεργείας τῆς οὐσίας ταύτης ὀφείλονται ὅλα τά ψυχικά φαινόμενα, ἡ λεπτομερής γνῶσις τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ κλάδον μεγάλης ἐπιστημονικῆς μελέτης.

Πρίν ὅμως περατώσωμεν τήν περιωρισμένην ἀναγκαίως

μελέτην μας ταύτην περί ψυχῆς, ἐξετάσωμεν τίνα ἔχομεν νά ἐκπληρώσωμεν ὡς *Μύσται σκοπόν.*

Τά κείμενα τοῦ Τάγματός μας ὑπαγορεύουν τήν ψυχικήν μας καλλιτέρευσιν, τήν ἀνάπτυξιν τῶν πνευματικῶν μας δυνάμεων, τήν ἐνίσχυσιν τῆς θελήσεώς μας καί τήν ὑποταγήν εἰς αὐτήν τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν. Προσέτι τήν ἰδεολογικήν μας διαμόρφωσιν, τήν ἄσκησιν τῆς ἀρετῆς καί τοῦ δικαίου καί τόν πλήρη φωτισμόν μας εἰς τάς ἀληθείας τῆς Φύσεως. Διατί πάντα ταῦτα; Διότι μόνον διά τῆς τοιαύτης ἀνυψώσεώς μας, μόνον διά τῆς ἀσκήσεως τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν, μόνον διά τοῦ φωτισμοῦ τῆς ψυχῆς μας, εἶναι δυνατόν νά νικήσωμεν, νά καταστῶμεν Ἥρωες τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν καί νά ὠθήσωμεν τάς ψυχάς μας πέραν τοῦ κόσμου τούτου, ὅπου ὑπάρχει τό φῶς καί ἡ χαρά, ὅπου ἡ ζωή ἐξελίσσεται ἐν μέσω θαυμασίας ἁρμονίας καί γαλήνης κατ᾽ ἀντίθεσιν τοῦ κόσμου ἡμῶν, ὅστις μόνον θλίψεις καί πικρίας μᾶς παρέχει.

Ἐκεῖ τό ἀνθρώπινον πνεῦμα θά εὕρει γαλήνην καί θά γνωρίσει τά θεῖα μυστικά τῆς ἀληθείας, τά ὁποῖα παρέχουν τήν ἀτελεύτητον εὐδαιμονίαν.

Σειρά ὁμιλιῶν Σπ. Νάγου ἐν Στ.˙. Προμηθέως εἰς Αον Βαθμόν.

Ἐν ἔτει 1927

ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ

Δεν γνωρίζω εάν έχει δοθή ορισμός του τι είναι πίστις. Δια να έχωμεν όμως σαφή έννοια του Είναι αυτής, ανάγκη να γνωρίσωμεν πως γίνεται τούτο. Κατ' εμέ **η ΠΙΣΤΙΣ ανάγεται εις τα ανθρώπινα συναισθήματα.** Δια να κατανοηθή όμως ως συναίσθημα πρέπει να κατανοηθή, πως τούτο γίνεται και πως έρχεται εις το Είναι το συναίσθημα τούτο, διότι το να λέγεται απλώς ότι είναι ψυχική εκδήλωσις τούτο και μόνον δεν αρκεί. Είναι αληθές ότι τα συναισθήματα εκδηλούνται εκ της ανθρωπίνης ψυχής, πάσης δύναμαι να ισχυρισθώ ψυχής. Δια να εκδηλούνται όμως εκείθεν αι ψυχικαί δυνάμεις, πρέπει να λαμβάνουν αύται και έννοιαν γνωστικήν, διότι άνευ της τοιαύτης εννοίας δεν δύνανται να υπάρχουν συναισθήματα εν ενεργεία. Ποτέ εν τη ανθρωπίνη φύσει δεν δύναται να υπάρξη και ενεργή συναίσθημα άνευ γνωστικής ιδιότητος, αδιάφορον αν η γνωστική αυτού ιδιότης είναι φωτεινή ή όχι. **Δια να κατανοηθή τούτο αρκεί να είπωμεν ότι τα ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ άνευ της γνωστικής αυτών ιδιότητος δεν δύνανται να γνωσθούν ως τοιαύτα.** Αλλ' **ούτε δύνανται να υπαχθούν τα συναισθήματα εις την κατηγορίαν των ιδεών, διότι εν τοιαύτη περιπτώσει δεν θα ελάμβανον διαφορετικήν ονομασίαν των ιδεών.** Θα είχωμεν τότε μόνον ιδέας και σύνθεσιν αυτών εις γνώσεις και ουχί συγκεκριμμένην κατηγορίαν συναισθημάτων ως επίσης και αισθημάτων τα οποία επίσης οφείλομεν να διακρίνομεν αυτών και περί του πως αυτά γίνονται και έρχονται εις το Είναι αυτών.

Είναι φανερόν εκ της παρατηρήσεως, ότι εν τη ψυχή των όντων υπάρχουν και ενεργούν ιδέαι, αισθήματα, ως επίσης και συναισθήματα. Αι ψυχικαί αύται ιδιότητες πρέπει να διευκρινισθεί πως προέρχονται. Κατ' αρχή το ότι υπάρχουν και ενεργούν **ιδέαι, αισθήματα** και **συναισθήματα** καθίσταται πρόδηλον εκ του φαινομένου ότι εν τη εκδηλώσει των ιδιοτήτων αυτών εμφανίζουν μεταξύ αυτών αντιφάσεις, ως τούτο συμβαίνει πλειστάκις όταν το περιεχόμενον των εν τη διανοία ημών ιδεών αποκρούεται εν τη ενεργεία του από άλλην ψυχικήν εκδήλωσιν προερχομένην εκ της ιδιότητος των αισθημάτων ή της ιδιότητος των συναισθημάτων ή και αντιστρόφως. Το φαινόμενον τούτο συνήθως το κατάσσωμεν (αποδίδωμεν) εις ενέργειαν της συνειδήσεως μας

η και εις τας ενεργούσας σκέψεις μας κατά της εκδηλώσεως της συνειδήσεώς μας. Δηλαδή μεταξύ των εν τη διανοία ημών ιδεών και του περιεχομένου της συνειδήσεως μας διεξάγεται πάλη περί επικρατήσεως. Ωσαύτως ομοία πάλη διεξάγεται μεταξύ των ιδεών μας και των αισθηματικών μας εκδηλώσεων. Ως και ανωτέρω είπωμεν ανάγκη τα φαινόμενα ταύτα να ερμηνευθούν και καθορισθούν, διότι άνευ τούτου άνευ δηλαδή του να γνωρίσωμεν το πως γίνονται αι ιδέαι, τα αισθήματα και τα συναισθήματα καθίσταται αδύνατον να καθωρισθή και η διαφορετική έννοια αυτών. Δηλαδή τι είναι ιδέαι, τι είναι αισθήματα και τι είναι συναισθήματα. Δια του τρόπου δε αυτού θα γνωσθή όχι μόνον ότι αι εκδηλούμεναι εν ενεργεία ιδέαι ημών είναι συνειδηταί, ότι συνειδητά είναι και τα εκδηλούμενα αισθήματα και συναισθήματά μας παρά το ότι εν τη εκδηλώσει αυτών έχουν αντιθέσεις. Ότι, το ότι όλαι αι εκδηλώσεις αύται είναι συνειδηταί σημαίνει ότι όλαι έχουν περιβληθή με γνωστικάς ιδιότητας. Ότι τας γνωστικάς ιδιότητας δεν δυνάμεθα ή να ορίσωμεν ως ουσιαστικήν έννοιαν της γνώσεως η οποία και γίνεται εν τη φύσει των όντων, αλλά και δια του καθορισμού του πως ταύτα γίνονται και καταμερίζονται εις τας ενεργείας των είναι και ο μόνος τρόπος δια του οποίου θα έχωμεν και απόδειξιν της υπάρξεως της ανθρωπίνης ψυχής.

Αι ΙΔΕΑΙ. Λέγομεν ότι αύται **γίνονται εκ της αναπλάσεως εν τη διανοία μας των φυσικών παραστάσεων**. Αλλά επί ποίου ουσιαστικού γίνεται η ανάπλασις αυτή; Επί της εγκεφαλικής ουσίας; Εν τη τοιαύτη περιπτώσει θα έπρεπε ομοία ανάπλασις να εγίνετο επί πάσης οργανωμένης και λειτουργούσης μορφής της φύσεως. Δυνάμεθα να ισχυρισθώμεν ότι η χημική ενέργεια της φύσεως ενός φυτού, ως και η καθόλου αυτού τοιαύτη, δεν εμφανίζει πλήρη επαφή προς τας άλλας μορφάς του περιβάλλοντος αυτής και ότι εκ της επαφής ταύτης δεν δέχεται τας επιδράσεις των άλλων μορφών; Δυνάμεθα να ισχυρισθώμεν ότι εκ της επαφής ταύτης δεν εξαρτάται η συντήρησις αυτού δια της θρέψεως ως και η εν γένει λειτουργία αυτού; Δυνάμεθα ακόμη να ισχυρισθώμεν ότι η μορφή του φυτού τούτου δεν συναποτελεί αρμονικόν συνδυασμόν ενεργειών μετά των άλλων μορφών των όντων και των άλλων αψύχων μορφών της φύσεως; Και αφού δια της επαφής των μορφών των όντων προς τας αψύχους μορφάς γίνεται εις τας μορφάς των όντων η εγκεφαλική λειτουργία των παραστάσεων, η ανάπλασις αυτών εις ιδέας και η αποταμίευσίς των εις την μνήμην, διατί τούτο να μη γίνεται και εις τας λειτουργίας των αψύχων μορφών αφού εκ της αυτής ουσίας της Φύσεως και ειδικώς εκ των αυτών στοιχείων της ουσίας ταύτης γίνονται και αι μορφαί των ψυχικών όντων ως και εκείναι των μη ψυχικών; Τι είναι εκείνο το οποίον δίδει εις τας μορφάς των όντων την ατομικήν αυτών βούλησιν, την διάθεσιν προς ατομικήν ενέργειαν, την ατομικήν αυτών κίνησιν; Ή μήπως τα φαινόμενα αυτά δεν αποτελούν χαρακτηρισμόν μεταξύ των αψύχων μορφών και εκείνων των όντων; Ή μήπως ακόμη και αι μορφαί των όντων και αι άψυχοι τοιαύται δεν διέπονται τουλάχιστον εν τω περιβάλλοντι ημών από τους αυτούς ψυχικούς νόμους; Τα ανωτέρω ερωτήματα είναι αρκετά να μας ωθήσουν εις την σκέψιν, ότι εις τας μορφάς των όντων υπάρχει και άλλος παράγων την ουσίαν του οποίου οφείλομεν να ερευνήσωμεν και του οποίου αι δυνάμεις είναι εκείναι αι οποίαι εμφανίζουν την αίσθησιν, την συνειδητήν αίσθησιν, δια της οποίας γίνεται η επαφή προς τας παραστάσεις των μορφών της Φύσεως αι οποίαι διαβιβάζονται υπό της αισθήσεως προς το κέντρον αυτής, αναπλάσσονται εκεί και αποτυπούνται εις τας δυνάμεις του παράγοντος τούτου, ότε αι δυνάμεις αύται λαμβάνουν την έννοιαν των ιδεών.

Ο παράγων αυτός είναι η ατομική ψυχή εκάστου όντος και αι δυνάμεις αυτής εκδηλούνται εις λειτουργίαν μόνον δια της λειτουργίας των οργάνων της οργανικής μορφής. Δεν δύνανται άλλως να εκδηλωθούν αι δυνάμεις της ατομικής ψυχής των όντων, διότι δια να εμφανισθούν αύται υπό την έννοιαν των ιδεών, των αισθημάτων και των συναισθημάτων πρέπει δι' ειδικής οργανώσεως της μορφής να έλθουν εις επαφήν προς τον φυσικόν κόσμον και δια των καθέκαστα λειτουργιών αυτής να μεταβληθούν από απλάς δυνάμεις εις αισθητικάς, ιδεατικάς και συναισθηματικάς τοιαύτας. Εάν εις τας αψύχους μορφάς της Φύσεως αι ουσίαι αυτής εκδηλούν τας δυναμικότητάς των προς ενέργειαν και δι' αυτής εις προαγωγικήν τοιαύτην, εις τας μορφάς των όντων επιτελείται ουχί μόνον τούτο, αλλά και η εκδήλωσις των δυνάμεων των ατομικών ψυχών εις ομοίαν ενέργειαν δια της οποίας επιτυγχάνεται η καθόλου προαγωγή αυτών και η μετατροπή των δυνάμεων αυτών εις αισθητικά, ιδεατά και συναισθηματικά περιεχόμενα τούτων. Πως γίνεται όμως το ουσιαστικόν Είναι των ατομικών ψυχών; Τούτο επίσης πρέπει να ερευνηθεί. Το ουσιαστικόν τούτο δύναται να είναι ξένον

προς το όλον ουσιαστικόν των κόσμων; Εάν τούτο ήτο αληθές, τότε ποίον δύναται να είναι το διάμεσον, το ουσιαστικό διάμεσον το μεταξύ των δύο τούτων, το φέρον εις ένωσιν και συνεργασία αυτά; Εις το ερώτημα τούτο δεν θα δυνηθή τις να απαντήση μετά λογικής ικανοποιήσεως. Το ουσιαστικό των κόσμων δεν δύναται να είναι ξένον και άσχετον προς το ουσιαστικόν των ατομικών ψυχών. Το ουσιαστικόν των ατομικών ψυχών είναι μία εξέλιξις του ουσιαστικού των κόσμων μεταξύ όμως των οποίων υπάρχει διαφορά όσον αφορά το ποσόν των ενεργητικών των δυνάμεων. Το ουσιαστικόν των ατομικών ψυχών από απόψεως δυναμικής είναι κατά πολύ υπέρτερον του ουσιαστικού των μορφικών κόσμων χωρίς να διέπονται αμφότερα από τον αυτόν αριθμόν των εν ενεργεία νόμων των. **Εις το ουσιαστικόν των ατομικών ψυχών δεν λειτουργούν μόνον οι φυσικοί νόμοι εκείνοι οι οποίοι λειτουργούν εις τας αψύχους μορφάς των κόσμων, αλλά και άλλοι νόμοι μεταγενεστέρας εκδηλώσεως και αυτοί είναι εκείνοι οι οποίοι διακανονίζουν τας λειτουργίας των ατομικών ψυχών, εν συνδυασμώ και συνεργασία ενεργείας προς τους πρώτους.** *Οι πρώτοι* διακανονίζουν τας σχέσεις των ατομικών ψυχών προς τας οργανικάς των μορφάς και τούτων προς το σύνολον των μορφών του περιβάλλοντος αυτών κόσμου, *οι δεύτεροι* όμως τας λειτουργίας των ατομικών ψυχών οι οποίοι εκδηλούνται δια των μορφών. Άνευ των πρώτων νόμων οι δεύτεροι δεν δύνανται να εκδηλωθούν εις ενέργεια, διότι άνευ οργανικών μορφών δεν δύνανται να έλθουν σε λειτουργίαν αι ατομικαί ψυχαί και δι' αυτών να εκδηλώσουν τας δυνάμεις των και τας μεταβάλουν εις ιδέας, αισθήματα και συναισθήματα. Άνευ των οργανικών μορφών αι ουσίαι των ατομικών ψυχών όχι μόνον δεν θα εξεδηλούν τας δυνάμεις των δια να προσλάβουν την έννοιαν των συνειδητών ενεργειών, αλλά και θα έμεναν εις παθητικότητα η δε παθητικότης δεν θα επέτρεπε εκδήλωσιν και λειτουργίαν των δυνάμεών των. Ό,τι δεν δύναται να εκδηλώση εις λειτουργίαν τας δυνάμεις του και εις πολλαπλασιασμόν τας ενεργείας του, δεν δύναται και να υπάρχη, να έχη έννοιαν του Είναι του. Πάσα σκέψις αντίθετος ταύτης αυτόχρημα καταδικάζεται ως μη φυσική. **Η έννοια της εξελίξεως στηρίζεται εις τον ορισμόν του λειτουργείν και πολλαπλασιάζειν τας ενεργείας,** εάν δεν θέλομεν την λέξιν ταύτην (εξέλιξις) να την καθιστώμεν άνευ συγκεκριμένης εννοίας. Εκ των ανωτέρω καθίσταται κατάδηλος και ο

σκοπός των μορφών της Φύσεως και η δια των μορφών τούτων ανέλιξις των δυνάμεων των ουσιών εκείνων αι οποίαι τας αποτελούν.

Αι ουσίαι εκείναι αι οποίαι αποτελούν τας μορφάς της φύσεως είναι δύο τον αριθμόν: α) εκείνη η οποία εμφανίζει την έννοιαν του απείρου χώρου, η οποία είναι συνεχής προς εαυτήν και προσλαμβάνει την έννοιαν του περιέχοντος των απείρων κόσμων, άνευ του οποίου περιέχοντος των απείρων κόσμων δεν θα είχαμεν έννοιαν αν μη ετέρα ουσία μοριακή δεν επλήρου τον χώρον τούτον η οποία είναι β) εκείνη η οποία εμφανίζει την μοριακήν κατάστασιν αυτής και η οποία προσλαμβάνει την έννοιαν του περιεχομένου. Εκ των δύο τούτων ουσιών μη εχουσών έτερον αίτιον εκπορεύσεώς των, αλλά αϊδίων, συνίστανται αι μορφαί των κόσμων. Αι μορφαί συντίθενται εκ μοριακής ουσίας και εκάστη ευρίσκεται εν χώρω. Ουσιαστικός χώρος ως περιέχων και ουσιαστικόν περιεχόμενον έξω της εννοίας τούτης καθιστούν την έννοιαν των κόσμων ακαθόριστον και άγνωστον, δι' ό και η ουσιαστική έννοια του χώρου δεν γίνεται αποδεκτή υπό τινων φιλοσόφων. **Αι συντεθιμέναι εκ των δύο τούτων ουσιών μορφαί των κόσμων εμφανίζουν εν εαυταίς και <u>κινητικόν Είναι</u>, δρώσαι δε εν χώρω και κινούμεναι εν αυτώ εμφανίζουν <u>την έννοιαν ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ</u>, άρα υπάρχει και <u>ο χρόνος</u> ως παράγωγον της κινήσεως.** Επειδή όμως η κίνησις είναι δυναμική ενέργεια της ετέρας ουσίας εκ της οποίας γίνονται και αι μορφαί των κόσμων, άρα και ο **χρόνος ως παράγωγον της κινήσεως είναι ουσιαστικός, αφού γίνεται εκ δυνάμεως ουσιαστικής. Τίποτε δεν δύναται να έχη αφηρημένην έννοιαν εις τους απείρους κόσμους και να μην είναι παράγωγον του ουσιαστικού Είναι αυτών.** Η ως πρώτη ονομασθείσα ουσία, η συνεχής προς εαυτήν, γίνεται το συνδετικόν αίτιον των μορίων της δευτέρας τοιαύτης. Έκαστον των μορίων ως ευρισκομένων εν χώρω περιβάλλεται υπό της πρώτης ουσία, συνεργαζόμεναι δε αι δύο ουσίαι επηρεάζουν η μία την άλλην, εκδηλούν τας δυναμικότητάς των δια των εκδηλώσεων δε τούτων συγκροτούν τας μορφάς. Εις εκάστην των μορφών λειτουργούν αμφότεραι. Η λειτουργία των όμως αύτη φθάνει μέχρι σημείου τινός, εκείνου το οποίον επιτρέπει την συνεργασίαν των, οπότε ακολούθως τείνει εις την αποσύνθεσιν των μορφών, ίνα εκ νέου ανασυνθέσουν αρτιωτέρας τοιαύτας δια να εκδηλώσουν αύται μείζονας δυναμικότητάς των. Το έργον των αυτό γίνεται μέχρι των αρτιωτέρων μορφών εκάστου περι-

βάλλοντος. Δια των αρτιωτέρων μορφών εκδηλούν όλας τας δυναμικότητας και ενεργείας εκείνας αι οποίαι δύνανται να τας φέρουν εις αδιάσπαστον ένωσιν. Η ένωσις αυτή εμφανίζει τι το διάφορον της προτέρας αυτών καταστάσεως. Κατ' αυτήν **αντί η ουσία του χώρου, η συνεχής, να περιβάλη το άτομον ή το μόριον της ετέρας, συνεπεία διαστολής του, λόγω εκδηλώσεως δυναμικοτήτων του, εισέρχεται εν αυτώ και συναποτελεί μετ' αυτού εν αδιαχώριστον Είναι. Το Είναι τούτο, είναι η ΑΤΟΜΙΚΗ ΨΥΧΗ και διαφέρει των άλλων μορίων, διότι εκείνα περιβάλλονται υπό της ουσίας του χώρου, ενώ η ατομική ψυχή έχει εν εαυτή τον χώρον**. Αι δύο ουσίαι δια της εκδηλώσεως των δυνάμεων αυτών εις τας διαφόρους μορφάς έφθασαν εις ένωσιν και δεν συνέχονται πλέον προς το άπειρον διότι περιβάλλονται υπό της ουσίας του χώρου, αλλά συνέχονται δια της εν εαυταίς υπαρχούσης ουσίας του χώρου και το γεγονός τούτο τας φέρει εις έτι μεγαλυτέρας εκδηλώσεις δυνάμεων, ώστε να παράγεται εξ αυτών ιδία ατομικήν των κίνησις και ενέργεια, να προάγονται εις εκδήλωσιν ιδίας βουλήσεως και να εμφανίζουν όλα τα ψυχικά φαινόμενα. Αλλά δια να παραχθούν όλα τα φαινόμενα ταύτα, έχουν ανάγκην οργανισμών ειδικών και οργανισμοί ειδικοί είναι οι οργανισμοί των ψυχικών όντων. Δια των οργανισμών τούτων επιτυγχάνουν νέας εκδηλώσεις δυνάμεών των και αι δυνάμεις των αύται είναι εκείναι αι οποίαι εμφανίζουν τα φαινόμενα αυτών. Επιτυγχάνουν ακόμη την προαγωγήν των οργανισμών των ούτως δια μακράς των εξελίξεως, φθάνουν εις τον σχηματισμόν του ανθρωπίνου οργανισμού και προχωρούν και πέραν αυτού διότι ουδαμού δύναται να σταματά ο ρους της εξελίξεώς των. Δεν είναι δυνατόν αι ατομικαί ψυχαί άνευ οργανισμών να έρχωνται εις επαφήν προς τον καθόλου μορφικόν κόσμον, διότι ούτος αποτελεί το αντικείμενον, αι παραστάσεις του οποίου γίνονται το αίτιον της αναπλάσεως εις τας εξωτερικευθείσας δια των οργανισμών δυνάμεις των ψυχών, εις μετασχηματισμόν αυτών εις ιδέας, αισθήματα και συναισθήματα, δια της αυξήσεως των οποίων χωρούν εις υψηλοτέρας ανελίξεις. Το ουσιαστικόν Είναι των ψυχών ως αποτελούμενον εκ δύο ουσιών, συνεργαζόμενον μετά των οργανισμών των, εξωτερικεύει δι' αυτού τας δυνάμεις του. Αι δυνάμεις του ουσιαστικού Είναι τούτου έχουν δυο ιδιάζοντας χαρακτήρας, αι μεν της συνεχούς ουσίας να διαπλάσσονται δια των επιδράσεων των εξωτερικών παραστάσεων εις ιδέας της ατομικής ή μοριακής ουσίας εις αισθήματα και συναισθήματα. Προ όμως της διαπλάσεως ταύτης, αμφότεραι αι δυνάμεις του ουσιαστικού Είναι των ατομικών ψυχών, δια της μεταξύ των συνεργασίας και αλληλεπιδράσεως εν τω οργανισμώ του όντος, αποτελούν την εμφάνισιν της αισθήσεως, δια της οποίας έρχονται εις επαφήν προς τον μορφικόν κόσμον. **Η ΑΙΣΘΗΣΙΣ του όλου ψυχικού όντος γίνεται δια της λειτουργίας του συνόλου αυτού, ενώ η μετά το γεγονός τούτο ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ γίνεται μεν δια των εξωτερικευθησών δυνάμεων της εν αυτώ υπαρχούσης συνεχούς ουσίας, ΤΩΝ ΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ δε δια της εν αυτώ επίσης υπαρχούσης ατομικής τοιαύτης**. Αι δυνάμεις εκείναι αι οποίαι γίνονται **αισθήματα** δεν έχουν ευθύς αμέσως κατά τον σχηματισμόν των και γνωστικήν έννοιαν, προσλαμβάνουν όμως τοιαύτην ευθύς ως γίνει ο σχηματισμός των ιδεών. Εις τας ιδέας μεταβιβάζεται η έννοια του αισθήματος και αντιθέτως, διότι αι δυνάμεις αίτινες μετεβλήθησαν εις ιδέας και αισθήματα, προέρχονται από το αυτό αδιαχώριστον ψυχικόν Είναι και κατά συνέπειαν καθίστανται αδιαχώριστοι κατά τας ενεργείας των. Το εξ ιδεών και αισθημάτων περιεχόμενον της ατομικής ψυχής αποτελεί πλέον την έννοιαν του συνειδητού αυτής. Αι εκδηλώσεις και διαπλάσεις των ψυχικών δυνάμεων δια των οργανισμών αυτών γίνονται κατά βαθμιαίαν τινά τάξιν και δεν δύνανται να εκδηλωθούν ή μη μόνον εκείναι αι οποίαι επιτρέπουν να εκδηλωθούν εκ της φύσεως των οργανισμών των, της ικανότητος αυτών και της φυσιολογικής ενέργειας και αρμονικής συλλειτουργίας των δυνάμεών τούτων μετ' εκείνων της φύσεως των οργανισμών. Όταν οι οργανισμοί ούτοι συντέξουν εις την εκδήλωσιν και διάπλασιν των ψυχικών δυνάμεων μέχρι του σημείου εις το οποίον φθάνει η ικανότης αυτών, τότε αι ψυχαί έρχονται εις αρτιότερους οργανισμούς. Εις την σύστασιν των νέων αυτών οργανισμών συντρέχουν και η εξελικτική κατάστασις των ψυχών και εξωτερικοί παράγοντες αναφερόμενοι εις τας κοσμικάς επιδράσεις των ουρανίων κόσμων επί του πλανήτου ημών. Ούτως αι ατομικαί ψυχαί προάγονται από οργανισμούς κατωτέρους εις ανωτέρους τοιούτους. Επί του οργανισμού της ανθρωπίνης φύσεως συνεχίζουν το έργο της εκδηλώσεως και διαπλάσεως των δυνάμεων αυτών, αλλά το όλον της εκδηλώσεως και διαπλάσεώς των δεν δύναται να συντελεσθή επί ενός και μόνον οργανισμού. Ως εκ τούτου, όταν ο οργανισμός ούτος εις τον οποίον ενεργούν

αδυνατεί πλέον ως εκ της αλλοιώσεως της φύσεώς του να παρέχη έδα-
φος συνεχίσεως του έργου των ερχόμενος εις φθοράν, τότε αναγκαίως
θα έλθουν εις ενσωμάτωσιν επί άλλου οργανισμού, θα συντρέξουν εις
την διάπλασιν και αρτίωσίν του και θα ενεργήσουν δι' αυτού. Όταν αι
ψυχαί αποχωρούν εκ του φθαρέντος οργανισμού των, συγκεντρώνουν
εν τη ουσία αυτών τας δυνάμεις των εκείνας αι οποίαι είχον εξωτερι-
κευθή προς λειτουργίαν και διάπλασιν. Ουδέποτε δύναμις εκδηλωθεί-
σα εκ της ουσίας της ψυχής δύναται να χωρισθή ταύτης. Τούτο γίνεται
εις τας ενεργούσας ουσίας των καθόλου μορφών. Δύναται να μην εμ-
φανίζεται εν ενεργεία πάσα δύναμις της ουσίας της φύσεως λόγω αλ-
λοιώσεως και φθοράς του οργάνου δια του οποίου ήλθεν εις ενέργειαν,
ουδέποτε όμως δύναμις τις των ουσιών της φύσεως των κόσμων δύνα-
ται να χωρίζεται αυτών και να αποτελεί ίδιον Είναι χωριστόν του Είναι
των ουσιών.

Εις τας απερχομένας εκ των οργανισμών ψυχάς, υπάρχουν και
αι μεταβληθείσαι δυνάμεις αυτών εις ιδέας και αισθήματα. Ταύτα απο-
τελούν το συνειδητόν Είναι των ψυχών. Εκείναι όμως αι οποίαι δεν ε-
ξεδηλώθησαν δεν ενήργησαν και δεν μετεβλήθησαν, είναι από συνει-
δητής απόψεως λανθάνουσαι. **Το συνειδητόν των ψυχών αποτελεί
το κέντρον αυτών. Εν τω κέντρω αυτώ τα πρότερον αισθήματα
καθίστανται δια μεταβολής εις συναισθήματα.** Όταν αι ψυχαί έρ-
χωνται εκ νέου εις οργανισμούς, δεν εκδηλούνται εν τω διανοητικώ
αυτών οργάνω, ούτε αι πρότερον δια των ιδεών σχηματισθείσαι γνώ-
σεις αυτών, ούτε τα συναισθήματά των. Ταύτα παραμένουν εν τω κέ-
ντρω αυτών, έρχονται δε προς ενέργειαν και μεταβολήν δυνάμεις των
ψυχών αίτινες δεν κατέστησαν πρότερον συνειδήται. Το κέντρον των
ψυχών ευρίσκεται όμως εις επαφήν προς τας μεταβαλλομένας δια των
οργάνων της διανοήσεως δυνάμεις των ψυχών εις ιδέας και αισθήμα-
τα. Το κέντρο αυτό ασκεί μεν επίδρασιν προς τας σχηματιζομένας ιδέ-
ας και αισθήματα, ουδέποτε όμως το σύνολον των συνειδητών γνώσε-
ων και συναισθημάτων έρχεται συνολικώς προς τα όργανα της διανο-
ήσεως. Διότι εάν συνέβαινε το αντίθετον, θα ημπόδιζεν την διάπλασιν
των εξωτερικευομένων δυνάμεων της ψυχής εις τα κέντρα της διανοή-
σεως και θα διεπλάσσοντο αύται επί τη βάσει των γνωστικών και αι-
σθηματικών τύπων των εις τους πρότερους οργανισμούς διαπλασθη-
σών ιδεών και αισθημάτων, έργον το οποίον εάν ελάμβανε χώραν θα

ανέτρεπε τον σκοπόν των ατομικών ψυχών, ήτοι της απείρου εκδηλώ-
σεως και μεταβολής των δυνάμεων αυτών, δια της οποίας εκδηλώσεως
και μεταβολής χωρούν εις ατελεύτητον πρόοδον, ως τούτο γίνεται κα-
θολικώς εις τας ουσίας αίτινες ενεφάνισαν και απετέλεσαν τους απεί-
ρους κόσμους. Εάν αι εκδηλούμεναι προς διάπλασιν δυνάμεις των ψυ-
χών διεπλάσσοντο επί τη βάσει του τύπου των εις τους πρότερον οργα-
νισμούς διαπλασθέντων ιδεών και αισθημάτων, τότε ούτε πολλαπλα-
σιασμός ιδεών και αισθημάτων θα εγίνετο, ούτε και εξεργασίαι επ' αυ-
τών δια των επιδράσεων και λειτουργιών των κόσμων, συνεπεία των
οποίων γίνεται και η προαγωγή των και γνωρίζονται οι νόμοι και αι
λειτουργίαι του όλου μορφικού κόσμου του περιβάλλοντος εν τω ο-
ποίω ευρίσκεται ενεργούσα εκάστη ψυχή και ακόμη γνωρίζεται αυτό
τούτο το Είναι αυτού (μορφικού κόσμου) και ο βαθμός των εν ενεργεία
νόμων και δυνάμεων αυτής (ψυχής).

Όταν αι ατομικαί ψυχαί εκδηλώσουν εν μέρος εκ του απείρου
αριθμού των λανθανουσών δυνάμεων από απόψεως συνειδητής ενέρ-
γειας εις έναν φυσικόν κόσμον όπως είναι εκείνος του περιβάλλοντός
μας και μεταβληθή το μέρος τούτο δια της οργανικής λειτουργίας εις ι-
δέας, αισθήματα και συναισθήματα, γνωστικά της αληθούς λειτουργί-
ας των νόμων του κόσμου τούτου, τότε συντελείται μία ανάπλασις ι-
δεών, αισθημάτων και συναισθημάτων, συνδέεται το όλον τούτο δια
μιάς μνήμης γενικωτέρας εκείνης την οποίαν γνωρίζομεν και τότε το
αναπλασσόμενον τούτο μέρος των ιδεών αισθημάτων και συναισθη-
μάτων, δίδει εις αυτάς την δύναμιν της πτήσεως να αποχωρούν εκ του
κόσμου εις τον οποίον ευρίσκοντο και να μεταβαίνουν εις άλλον πνευ-
ματικόν κόσμον υπερτέρας φύσεως από απόψεως ενεργείας. Εις τας
ψυχάς αυτάς δεν υφίστανται πλέον εν τω κόσμω εν τω οποίω μετέβαλ-
λον τας δυνάμεις των εις πραγματικάς γνώσεις και συναισθήματα,
πλήρωσις σκοπού. Δεν υφίσταται σκοπός, διότι εγνώρισαν και συνη-
σθάνθησαν όλας εν γένει τας δυνατάς εκδηλώσεις του κόσμου τούτου
καθ' όλην την διαδρομήν αυτών εις τας διαφόρους μορφάς του. **Το ό-
λον των γνώσεων και συναισθημάτων αυτών αποτελεί την μνήμην
των ιστορικών γεγονότων της διαδρομής των.** Η εις τον νέον πνευ-
ματικόν κόσμον είσοδός των άρχεται πληρώσεως νέου σκοπού μη α-
πομακρυνομένου του σκοπού τον οποίον επλήρωσαν εν τω προτέρω
κόσμω παρά κατά δυναμικήν μόνον ικανότητα και ενέργειαν, διότι και

εκεί θα εκδηλώσουν νέας δυνάμεις τας οποίας θα μεταβάλλουν εις πλέον συνειδητάς, δηλαδή κατά βαθμόν υπέρτερον εκείνου των συνειδητών ιδεών και συναισθημάτων τα οποία διέπλασσαν εν τω προτέρω κόσμω. Προ του ανωτέρω γεγονότος της αναπλάσεως εις εν μνημονικόν σύνολον των ιδεών και συναισθημάτων, τηρείται μια επαφή μεταξύ των εν τω κέντρω των ψυχών ευρισκομένων γνώσεων και συναισθημάτων και εκείνων των δυνάμεων και αισθημάτων τα οποία γίνονται εν τω οργάνω της διανοήσεως της ανθρωπίνης αυτών φύσεως. Δια της επαφής ταύτης ασκείται έλεγχος επί των ήδη γιγνομένων ιδεών και αισθημάτων από μέρους των εν τω κέντρω της ψυχής γνώσεων και συναισθημάτων. Ο έλεγχος ούτος ασκείται μόνον όταν δεν διαπλάσσονται καλώς αι ιδέαι και τα αισθήματα εις τα όργανα της διανοήσεως και αισθήσεως και όταν λόγω μη αρμονικής φυσιολογικής λειτουργίας επίσης δεν διαπλάσσονται ομαλώς. Αλλά και εκ μέρους των καλώς και φυσιολογικώς γιγνομένων ιδεών και αισθημάτων γίνεται όμως έλεγχος επί του εις το κέντρον της ψυχής ευρισκομένων ιδεών και συναισθημάτων εάν ταύτα δεν εγένοντο επί τη βάσει πραγματικών γεγονότων και φυσιολογικών αντιλήψεων των προτέρων ανθρωπίνων υπάρξεων αυτών. Ο έλεγχος αυτός ασκείται δι' επιδράσεως των μεν επί των δε, η δε επίδρασις αύτη έχει ως αποτέλεσμα την διάπλασιν αυτών επί νέων βάσεων αναποκρινομένων εις τας αληθείς λειτουργίας της Φύσεως, ως και εκείνας των ανθρωπίνων σχέσεων αι οποίαι καθορίζονται εκ της λειτουργίας των φυσικών νόμων και έχουν ανάλογα παράγωγα νόμων επί της φύσεως των ανθρώπων, δια των οποίων ρυθμίζονται αι σχέσεις των ανθρωπίνων κοινωνιών αρμονικώς.

Κατόπιν των όσων εξετέθησαν ανωτέρω, έχομεν την γνώμην ότι **Η ΠΙΣΤΙΣ είναι συναίσθημα της ανθρωπίνης ψυχής** ευρισκόμενον εν τω κέντρω αυτής και το συναίσθημα τούτο εκδηλούται ως **πίστις** αναλόγως και κατά συνέπειαν της φυσικής πραγματικότητος ή μη τοιαύτης αυτού. Εάν το συναίσθημα της πίστεως εγένετο επί τη βάσει των πραγματικών γεγονότων της λειτουργίας των φυσικών νόμων, εκείνων των νόμων των κοινωνιών οι οποίοι εβασίσθησαν εις τα πρότυπα των φυσικών νόμων ή των καθόλου νόμων εκείνων οι οποίοι διακανονίζουν τας σχέσεις των ανθρώπων όσον αφορά τας απολαύσεις των φυσικών δικαιωμάτων, της ατομικής εκάστου ελευθέρας βουλήσεως,

σκέψεως και ενεργείας, τα μεταξύ των καθήκοντα και ό,τι έχει σχέσιν προς την αρμονικήν των ζωήν, εάν λέγω, το συναίσθημα τούτο εγένετο επί τη βάσει των ανωτέρω αληθειών ως και εκείνων αι οποίοι αναφέρονται εις τα αίτια της δημιουργίας των κόσμων, της διαγνώσεως του εξ αυτών εκπορευθέντος πνεύματος, τους νόμους αυτού (πνεύματος) εκείνους που διακανονίζουν τας λειτουργίας του, τότε το συναίσθημα αυτό είναι πράγματι φυσικόν και αληθές και εκδηλούται ως πραγματική και αληθής **Πίστις**. Άλλως, είναι ανάλογον κατά την γνωστικήν αυτού ιδιότητα του ιδεολογικού περιβάλλοντος, των σχηματισθεισών ιδεών της ψυχής, οπότε αν το περιβάλλον αυτό είναι μη φυσικόν και πραγματικόν, τότε και το εν τη περιπτώσει ταύτη εκδηλούμενον συναίσθημα της πίστεως είναι όμοιον εκείνου.

Έτερον θεμελιώδες φαινόμενον το οποίον δυνάμεθα να ερευνήσωμεν είναι το ότι **τα εκδηλούμενα και ενεργούντα εν τη ανθρωπίνη φύσει αισθήματα, εν τη συνεργασία των προς τας ιδέας, λαμβάνουν την γνωστικήν ιδιότητα των ιδεών**. Επειδή όμως εν τη ανθρωπίνη διανοήσει αι ιδέα και αι γνώσεις γίνονται από τας ηθικάς ιδεολογικάς επιδράσεις του περιβάλλοντος, τα αισθήματα γίνονται κατά την γνωστικήν των ιδιότητα όμοια του περιβάλλοντος τούτου, εν τη ενεργητική των διαδρομή όπως μεταβληθούν εις συναισθήματα προσλαμβάνουν την έννοιαν πίστεως, πίστεως όμως ουχί καθαρώς συναισθήματος και ως εκ τούτου εν τη ερεύνη των αισθημάτων και συναισθημάτων απαντάται δυσχέρεια ως προς τον καθορισμόν των. Πάντως όμως, τα αισθήματα ταύτα είναι αμέσως μεταβλητά εκ νέων ιδεολογικών επιδράσεων τας οποίας δύνανται να υποστούν. Εάν όμως δεν υποστούν την μεταβολή ταύτην και γίνουν συναισθήματα, θα απαιτηθεί μακρότερος χρόνος προς μεταβολήν των. Δια τον λόγον τούτον είναι επιβεβλημένον τα ανθρώπινα αισθήματα, τα εκδηλούμενα εις τας ενεργείας της φύσεώς του να τους μεταβάλουν διαρκώς τας γνωστικάς των ιδιότητας, δι' αρτιωτέρων και φυσικωτέρων ιδεών αι οποίαι διαπλάσσονται εν τη φύσει ταύτη. Ίνα όμως αι ιδέαι αύται διαπλασθούν, πρέπει τα όργανα αυτών να αφίενται ελεύθερα εν τη ενεργεία των και να μη πιέζονται από τας επιδράσεις του ηθικού - ιδεολογικού περιβάλλοντος των ανθρώπων. Το όργανον της διανοήσεως πρέπει να αποκτήση την ικανότητα να μη δέχεται ουδεμίαν επίδρασιν, εάν πρότερον το

νοητικόν του περιεχόμενον δεν εξακριβώνει την αλήθειαν της επιδράσεων ταύτης.

Μάϊος 1932

Περιεχόμενα